Matias Skard

NYNORSK ORDBOK

FOR RETTSKRIVING OG LITTERATURLESNAD

ANDRE (AUKA) UTGÅVA RETTSKRIVINGI ETTER DEN KGL. RESOLUSJON FRÅ 21/12 1917
GODKJEND AV KYRKJEDEPARTEMENTET

KRISTIANIA FORLAGD AV H. ASCHEHOUG & CO. (W. NYGAARD) 1920

EMIL MOESTUE A/S BOKTRYKKERI

Förord till den elektroniska utgåvan

Matias Skards nynorska ordbok utkom 1912, andra upplagan 1920, tredje 1939, fjärde 1945, femte 1954 och sjätte upplagan 1965. Ett exemplar av andra upplagan digitaliserades i juli 2010 av norska Nasjonalbiblioteket, varifrån de scannade bilderna och OCR-texten i augusti 2017 kopierades till Projekt Runeberg för att kunna korrekturläsas.

FYREORD -Denne Nynorske ordboki er sett upp i samråd med landsmålsdeildi rettsknvingsnemndi. Ho er nøgje i samsvar med mine Nynorske rett, knvxngsregar 4 utgåva, som er godkjende av kyrkjedepartementet»/. 1920, og gjeld bade dei obligatoriske og dei valfrie formene w ?enn* hoki ikkje skulde verta al«or stor, måtte det sjølvsagt Terta utelate mykje som syntest mindre påkravt. Soleis vantar det her LT™ • m£.8h5e °*1 So^ Vert brukte berre i få bygder i staden for andre meir alkjende ord. Og i stor mun hev eg utelate samansetningar som er sjølvfylgjelege både i innhald og form. ffnun TA I61" andrf1 Sida 6r dGt m6dteke d heil men^d med tineord framandord) som ikkje hev vore medtekne tidlegare. Dette gjeld då fyrst og fremst slike prd som hev vunne morsmålsrett i staden for heim lege ord hja dei fleste kulturfolk. Til det slags ord hev me sjølvsagt Plent same retten i nynorsk som i norskdansk og andre mål. Og bruk for dei hev me au i mange tilfelle, endå um me i nynorsken med si rikare aTleidiiigsevne karm greida oss lenger med heimleg mål-to enn t. d norsk- Men lån er naudhjelp. Det må ein alltid hugsa på, so ein ikkje driv og låner seg fram i utrengsmål. & Eg må elles få beda folk ikkje døma strengt serleg medumsyn til utvalet av ord. A velja og vraka konsekvent av den rikdomen som her ligg fyre, er eit arbeid som krev god tid. Men det hasta med å få ut dei naudsynte hjelpebøker. Og eg hadde berre knappe stunder å taka fra mi embetsgjerning. Eg hev difor ikkje kunna hindra at boki altfor mykje er hastverksarbeid. M. 8, RETTLEIDING I BEUKET AV BOKI Uppslagsordi stend med halvfeit prent. Alle ord og former som stend med halvfeit, kursiv eller sperra prent er normale («obligatoriske"). Alle ord og former som stend millom hakar [J er valfrie o: tillatne i skrift, men ikkje i lærebøker. Ved dei ordi som ikkje er samansette, finn ein dei naudsynte upp lysningar um bøygning o.s.b. tilførde for kvart ord. Ved dei samansette ordi derimot må ein jamt søkja slike upplys nmgar under det ordet som er sisteled i samansetningi (t. d um tilsyn under syn, um flogskrift under skrift, um yvertelja under telja, osb) Lånte verb som endar på era. karm ein bøygja anten som kasta eller som lysa soleis anten: mf addera, not adderar, fyrrt addera, part addera eller: mf addera, not adderer,

fyrrt adderte, part addert. Mange slike partisipp vert brukte som adjektiv, og desse adjektivi er uppførde med endingi ert; men ein hev ogso full rett til å bruka enn dingi era (guten er konfirmert eller konfirmere, den arresterte mannen eller den arrestera mannen). Ved andre verb er dei naudsynte upplysningane sette attåt. Ved dei linne verb heile fyrrtidsformi (stengde, møtte, sende, skvette, trudde) eller berre fyrrtids-endingi (de, te, dde>, og fleire former der det syntest påkravt. Ved dei sterke verb er tilført rotvokalen i notid og fyrrtid os partisipp (fara (e, o, a) o: fara, fer, for, fare) eller ogso desse formene heilt ut. I ei mengd med ord hev eg sett ljodstrék yver vokalar; men det er berre til rettleiding her som ordi stend lausrivne. I samanhangande tekst bruker em ikkje ljodstrék når ein ikkje synest det der trengst (sjå Rettskrivmgsreglane §§ I—3). AVKORTINGANE (a) tyder verb bøygt som kasta » tyder nøytrum (inkjekyn) adj - adjektiv (tilWffsordl r>.nt _ „„«.» j * ' adjektiv (tilleggsord) adverb (hjelpeord) bundi (B bestemt") form not osb notid adv b og so burtetter partisipp part prep pron R h.fl preposisjon (høveord) pronomen (stadord) Skards Nynorske rettsk ri vingsreglar 4de utgåva substantiv (namnord) sjå til samanlikning i fleirtal (dde) — (de) - verb bøygt som tru døma el eller 8 f feminin (hokyn) fleirtal sml sms fl samansetning fyrrt imp fyrrtid smsf (te) samansetningsform verb bøygt som lysa verb som ikkje tek objekt (intransitivt) verb som tek objekt (transitivt) imperativ (bjodemåten) infinitiv (nemnemåten) konjunksjon (binde- eller festeord) mf vi konj vt vi maskulin (hankyn) i motsetning til mots Amfi a'ar. A-ljod s. Abjbedisse /'. -bét m. ABC-bok og abése f. Abnorm adj. -skule m. Abon nent rø. -iiera vi. Abort rø. -era vi. Absint rø malurtbrennevin. Absolu sjon rø avløsning, -tisme. m. -tist rø. -tistisk adj. -tt adj, mots relativ. Abstra hera vi. -ksjon rø. -kt adj mots konkret. Ad dend m. -dera w. -disjon m. Adekvat adj. — uttrykk. Adel rø. -eg. -skap ra: adelstand m: adelighet. -stand s. Adhesjon m = molekylkraft. Adjektiv n. -isk ad/. Ad junkt m. -jutant m. Administrasjon|strasjonm.-strativadj.-strera vi. Admiral m. -itet n. Adop sjon rø. -tera vi. -tivbarn. Adres sat rø. -se f. -sera vi. Adriahavet. Advent og -e f (b -a), -sundag. Adverb n. -lai adj. Advokat m; høgsteretts-. Aeroplan n. Affeksjons-verde ra = minneverde. Affek|t rø == egse. -tasjon rø. -tert adj tilgjord. Affisera vt gjøre inntrykk på. Affære rø (f). Aftan (/? aftnar) høitidsaften ; jol paske-, osb. Elles vert mest brukt kveld. Aga (de) vi myldre, slingre. Aga (a) vt imponere, tukte. Agder bispedøme. Age rø respekt, -full. -laus tuktløs -leg veldig, -løyse f. Agenjt m. -tur n. A. Agera vt; — dokter; — sjuk. Agesam adj fryktinngydende. Agg n sinnsuro. -a (a) r*, -full. -leg litt farlig. Aggressiv adj pågående. Agi tasjon rø. -tera vi. Agn n lokkemat. Agn f (på korn). , Agn hald n og -or f mothake. Agraff m sølje, spenne. ? Agrar rø. -rørsle /. Agronom m. -i rø. -isk. Agurk rø. -salat rø. Aka (ek, ok, eke) el (a) ttf: flytte; vi: renne på kjelke. Akademi n. -kar w. -sk adj. Akasie rø (tre). Ake|leie f. -vitt w. Akke das rø. -dera rø. Akkompagnement n = attåtspel. -nera ttf og vi. Akkord rø (i musikk); avtale. Akkumulator m. Akkurat adv og arf/ = plent. Akkusativ rø. -isk ad;. Akrobat m. -isk arf/. Aks n (på korn, nøkkel, bor). Akse rø; /ord-, A/mZ-, os/>. Aksel [oksel] f skulder; bergknoll. Aksent m. -vera vi. Aksept rø. -ant rø. -era tjifc Aksidensprenting f. Aksiom n grunnsetning. Aksje el -tie m. -sjonær w. Aksjon m fektning, pågang; tiltale. Lksla vi; — seg; briske sig. Uisle bein n. -blad n. osb. Lksling m. Lkster m kjøring, -veg rø. ikt f (i skodespel); dokument. Akt f; gjev — , i— og ære; kreatur røkt, det er akti som gjev hesten makti. -a(a) vi ense; røkte, -tmåeadj.Aktie—And 2 Aktie el aksje rø. -brev, osb. Aktig adj aktsom. Aktiv adj, mots passiv; -a og pas siva. -itet rø. Aktlaus adj lite aktsom. Aktor m, mots. defensor, -at n. Aktrise f. Akt sam adj. -semd f. Aktu|alitet rø. -ell adj. Akus tikk rø. -tisk adj. Akutt adj. mots. kronisk. Akva|rell rø. -rium n. -al (adjektivending); gam-. Al w og alved rø malmved. Al n opdrett. Ala (éi, 61, ale) el (te) vi fostre. Alarm rø; slå —. -klokke f. Alde f storbølge. Alde f frukt (serleg trefrukt). Alder rø. -dom rø. Alderdoms|forsyrgjing /" og -forsy ting /". Alders raun rø aldersforsprang. -skil m aldersforskjell, -tillegg n. Aldra adj aldrende, -st vi. . Aldri adv ingensinne. _ Aldrig adj aldrende; den som ikkj døyr ung, døyr aldrig. Aldår n rikt fruktår. Aledyr n avlsdyr. Alen f (fl. alner). Alevokster rø kulturplante. Al fure f malmfuru. -god adj. Alka (a) vi søle; egle. -ke /"(fugl). Alkohol rø. -ist m All (alt, alle) pron. Allé m = lauvgang. Alle gori m. -gorisk adj. Allehande adj. -leis adv. Allemanns|bate rø. -eige f. -gagnn -rett rø. -tokke rø. -trygd f. -ven rø Aller adv; — sførsJ, helst osb. Alle reide adv allerede, -visst adv «• allvisst. Allfader m. -fares ad« overhode. -folkeleg adj. -heimen universet. -heimsrømdi verdensrummet. Allianse rø forbund. Alligator m (krokodille). AU jamt adv jevnlig, -makt f. -manna møte n. -mannvegrø. -mektig adj -menning rø = ålmenning, -sidig adj. -skule m universitet, -slags og alle slags, -stad og alle stader -stødt adv. -tid og alle tider, -ting og alle ting. Alluldera vi hentyde, -sjon rø. Allvisst adv især, navnlig. Allvitand w. -e adj.

Allvitende n alvitenhet Alm rø (tre). Almanakk m el -e f. Almisse el olmose f. Alne|mål. -vis og i -vis. Alpane el alpefielli. Als|dyr el eldes]dyr n. -ku osb. Alskyns el alskens adj. Alt adv; snøen er — homen; — etter som ein tek det. Alta (i Finnmark)- -fjorden. Altan rø. Altar n. -gang rø, sml nattverd Alternativ n og adj; — votering. Altfor adv. Altjamt = all] amt. Altrulisme rø. -istisk adj. Altso adv. Aluminium n. Alun n. Alv m. Alvdal (i Hedmark fylke). Alv|gust f. -kone f. [Alvor og—legj sjå ålyor og —leg. AlvIskot n. -skoten adj. Amanuensis rø. Amaltrise f. -tør rø. . Am|bar w (fl -brar). -betta (a) vi stelle med kyrne. Ambisjon rø = ære sykje. Ambod f redskaper. Ambulanse rø. -vogn =sjukevogn. Amla (a) vi streve, kives. Amma (a) vt. -me f. Am moniakk rø. -munisjon rø = loty. Am pa (a) vi. -e rø. -er og -pesam, adj besværlig. . Am|pra, -ra og -sa (a) vi påskynde. Ampu|tasjon rø. -tera vt. Amt osb, heiter no fylke osb. Amulett rø tryllevern. -an adv-ending: burt-, vest- osb. An (eit unorsk ord som vert brukt i nokre vendingar som: det gjeng an; det kjem an få og i sume framandord). An|a (a) vt. -ing f anelse. Anakronisme m. Analog adj. -i rø. -isk adj. Anallyse rø -lysera vt. Ananas m (frukt). Anapest rø verse- foten — —• Anarki n lovløs tilstand. Anatema n = bannlysing. Anatojm rø. -mera vt. -mi rø. Anbefala(te)itfs/åtilråda,- styrkja, -støra. [Anciennitet] sja ansiennitet. And f (fl. ender). And (o: imot) t. d. -vind = motvindAndakt—Apal 3 Andakt m og f -s|bok f osb. Andast (a) opgi ånden. Andbakkes adv mot bakken And|berr adj. -blæst adj. Andbæres adv mot bårene. An|da (a) vi. -de m ånde. Ande m Guds ånd; sml ånd / Andektig adj. Åndelaus adj. -rom n. And fanges adv bryst mot bryst, -fa rast vi omfares, -fares adv fortlø pende, -fæleleg forferdelig, -fælen bekymret, -føttes adv. -føtting m antipode, -gjegla (a) vi vrenge ord -gjegle f trettekjær person, -kræ meleg uhyggelig, -kvæmleg mo bydehg, kvalm. Andlet n. -sjbragd, -drag osb. Andlett adj lett å innånde. Andløg og -d adj lattertrengt. -j Andlåt n; liggja i -om. And^iegler m fl revner ved neglene -ordast (a) vi diskutere, -ov n = andøving. Andjpusten adj stakkåndet. Andjre f og -ring f (skoning under mei). And|ror m. -sjø w. -skræme f skrem sel, -skræmeleg adj. Andsloppen adj forpustet. Andstev n omkved, -støypingar m fl sammenbragte barn. {Merk: ansvar, utan d.) Amlsvævd adj = rangsvævd. -sy nes adv vis a vis. Andteppe f snue. -t adj. Andugja (a) vi engstes, -a adj om sorgsfull, -e m bekymring; tilsyn -vaken a#'søvnløs. Andvarp n sukk. -varpa (a) vi Andver n. -vig a<# vrangvillig, van skelig -vind m. -voke /"søvnløshet -yrje fskispor. -øva (de) vi holde bat mot strøm eller vind. Andøy (i Nordland). Anekdote ni, sml rispe f. Anejmi m blodmangel, -misk Anfek|ta (a) vt. -telse m. Ang|a (a) vi dufte, -e m duft Anger m. -full. -sam osb. Angest m. -rop n. -skrik osb. Angra (a) vi og vt = trega An|grep n = åtak n. -gripa vt Anilin m. -farge m. Animalsk adj — føde føde fra dyre Ank m. -a (a) vi og vt; - seg, klynke — inn, innanke. Anke « besværing. appel. -domstol m, -full engstelig, -laus übekymret -mal n. Anker n***. -ast w. Apal m (fl -ar eZ aplar), -grå.**Apanasje—Attasjé 4 Apanasje m. -titt m. Ape f. -fant rø. -katt m. -leg,.-sam ad/\ -skap w. -spel «• -stikke t- Apokryfane m fl. -isk adj. Apolo|get m. -getisk. -gi m. Apostel m. -sfoliskactf. Apostrof m -tek n. Apparat n = gogn f. Appell w. -era vt - mnanka. Appelsin w og f; ogso -sin og -sine f (6 - sina). Appetitt rø = mathug. . Applau|dera vt. -s w = fagning. Apposisjon m. Appro|basjon m. -bera vt. Aprikos m (frukt). A priori adv = pa fyrehand. i?7nP^ar) = nymål, 1000 -ft Ara adj beisk (um mjøl), -smak m. Ara|bar w. -bia. -bisk adj. Arak m risbrennevin. Aralds tid arilds tid. Arbeid n. -a (arbeidde) vi. Arbeids|auke m. -beine n verktøi. -byting f arbeidets fordeling, -før adj. -mål n arb. program, -tame m arb.vanthet. -velder fl redskap -vinning f arb.utbytte. Ard m (treplog). -a (a]) vt. Areal n = i ordvidd f. Arg adj ;„det-aste Ml'-* (a) vt tirre. -ast vå/ -eleg og -leg. Argumen|t n -tasjon m. -tera r». Aristokra|t w. -ti n. -tisk. Aritmetikk jw. -tisk adj. Ark n; papir-. Ark f ark på hus; pakt-i. Arkade m buegang. Arkeolog tn -i m. -isk. Arkitek|t m. -tonisk. -tur m. Arkiv n. -ar m. -arisk. Arm fl<(; ulykkelig, svak, fattig. Arm m; yver-, under-. Anna (a) »< gjøre arm. -ast vi. Armé w = her m. Armhol w (i skjorte), -hole f arm hulning. . . Arm|ing »»• -od f. -odsam «d;. -ods- Aroma m = (fin)ange. -tisk. Arrest rø. -asjon w. -era w. Arsenikk rø - rottekrut. Art f. -a seg (a), -a utor utarte, -ast på ligne. , . Arti|kkelm«-kulasjonm. -kulera vt. ArtUlelri n. -rist m. Artisjokk m. Artsmerke n. -namn n Arv 'w. Arva (a)] sja erva(de) vt. Arv|boren adj. -fall n. -gjeva v*. -gjevar m. Arving] «5 erving vi. Arv|latar. -laus. -lut m. -sak. -skifte n. -tåkar w. -tekt f. As n gjæring, -a (és, 6s, ase) vi. Asa (a) vi bruse, larme. Asal i» (tre). Asbest w. Asen n (ft /! asni) - esel. Aseptin rø. -tisk, smittefn. Asfalt m. -era vi. Asia mann og -t rø. -tisk. Asjett m. . Ask rø (tre); en kopp, mjølke-. Askese m. -ét m. -etisk od;. Askrast (a) vi gyse. Askvoll (i Sogn og Fjordane). Askøy (i Hordaland). Asn n tummel, -a (a) vi. Asorane. Asparges m. Aspi|rant m. -rera re. Assessor m rettsmedlem. Assimilasjon m. -lera t?*. Assi|stanse m. -stent w. -stera «f. Assortera seg «f. _ Assujrandør rø. -ranse w. -rera vt - trygda. Assy|rar rø. -ria. -

risk o*. Astma rø = kvævesykje]T. -tisk adj. . Astro-log rø. -logi >»• -nomrø. -nomi »». At konj. eg veit — du vil. Atal adj tirrende, -sleg adj. Ateisme rø gudsnekting. Atelier n (les: ateljé). Aten. -ar rø. -sk o<fo. Ateneum n = lesehall f. Atlanteren Atlanterhavet. Atlas n = kartbok. Atlet rø. -isk adj. Atmosfære m. -risk adj. Atna (elvenamn). At6m w. o Att adv; — og fram; leggja seg — a bak tilbake på ryggen. [Attaché] sjå attasjé m. Attan adv bakfra. Attan 18. -de 18de. Attan|etter. -for, -til osb. Attar|e adj. -st adj og adv, sml ettre. Attasjé m. Artium (les: artsium) og eksamen = studenteksamen.Att-ende—Avangast 5 Att-ende adv = tilbake. Attentat n = mordfreistnad. Atter «; til atters. Atter og att adv = igjen. I sms vert den kortare form brukt ser leg ved partisipp (att\funnen -komen, -læst osb) og i alle dob beltsair ansetningar (fram-komen, inn-jaga, utskriven, upp-reising, -for teljing osb). Ved substantiv er valet gjerne fritt, so ein karm gå etter velklangen (attlege eller atter lege f); men oftast høver den leng ste formi (atter\løysing, -føding' f, osb). Atterlit n. -a (a) vi angre på, sakne, engstes. Atterfljod s, og -ljom m gjenlyd. -slag n tilbakeslag; reaksjon, -tak. Atterveg m. Attest m. -era vi. Att|forj>rep. -{prep. -keik adj= stram og stolt, -leides el -leies adv. -len ges el -lengs = baklengs, -med prep. -på prep. Attra (a) vt flytte bakover. — seg og -st (a) gå fra sitt ord = ettra. Attre adj-, den — den bakre. Att(er)reisa (te) vt gjenreise. Attributt n. Att um prep. -åt prep. -åtsel n. Au = dg adv ogso; sjå nærmare under 6g. Au! (utrop), -a seg (a). Aud adj øde; übebodd; lens. Aud (i sms) lett; -kjend -synleg. Audiens m gjeva —, få —. Audkjend adj = lett kjennelig. Audmjuk adj. -mykt f. Audfn f øde tilstand el sted. -na (a) vi. -skap m. -sleg. Aud truen adj lett-troende. -var adj ytterst varsom. Aug|a n (b -a, fl -o, -o) øie. [Auge n] R. § 52. Augelaus adj øieløs; forblindet. j Auger el uer m (fisk). Auge|stingar = -styng m (insekt), i Aug fara vt mønstre nøie. -farang m. -ilske f. -kvite m. -leite n synskrets. -mål n. -nagle m pupill. Augneblink w. -bragd/", -brun/", -glas n. -hole f. -hår n. -kast w. -kleime f. øieslim. -klåe rø. -krik /". -krå /". -kvann m. -lag n -méd n øiemerke. -saur m øienslim. -stad m et sted J man ser på. -tenar, -verk m osb. Augvitne n øienvitne. Auka (a) vt: øke; vi: økes. Auke m forøkelse, -glas rø, -mun m Auking f. -na (a) vi økes. -nad m tilvekst, -ning f forøkelse. Aukra (på Møre). Auksjon m. -era vt. -s[plakat rø. Aul m kvannestilk. Aula (a) vi krype, myldre. Aumleg adj svak, ringe. Aur m. -a \&)vt: grumse; rø': myldre. -bakke m. -botn rø. Aure rø (fl aurar), -kjøe f. Auren adj. -fdr f. -grunn m, osb. Aurikkel m (fl -lar). Aur]lendt adj. -velta vt grunnbryte. Aurskog (i Akershus). Ausa (auser el oys; auste, aust) vt øse. Aus|e f (å ausa med), -el m øse med skaft, -kjer n. -regn n. Aust n østsiden. Aust-Agder fylke. Austan «dv. -drag n. -etter (mote austetter), -for i?rep. -til jjrep. Vustarleg adv noget langt mot øst. -bær adj noget østlig (um vind). Auster f= ause f. Auster m øs ning. Austjer rø østsiden, or -re, til -ers. Austerjland østerland. -landsk, -lending rø. -ætt f østkant. Austervik Østervik. Austetter adv østover. Austevoll (i Hordaland). Austlandet. -landsk. -lending. -mann. Australia. Aust røn adj østlig (um vind), -side f. -vend adj. Autentisk adj førstehånds, pålitelig. Auto (o: sjølv, eigen, er fyrsteled i mange greske ord), -biografi m. -didakt m selvlært person, -graf m. -grafera vt. -grafi n. -mat rø. -ma tisk. -mobil rø. Autor m ophavsmann, forfatter. -isasjon m. -isera vt. -itet m. Av prep; av og til; det ryk av bran den; skjelva av kulde; vera god av seg; kor skal du av? ryka tvert av; han hev pløgt av — han har pløid ifra sig. Ymse danske vendingar med av er unorske (soleis: gjøre sig fortjent av, en mann av ære osb). Av|angast (a) vi tape sin duft. -art f- -bakleg avsidesliggende, -bit m skarp irettesettelse, -bragsleg used-Avende—Bak-ludia. 6 vanlig, -brengjeleg og -brengsleg avstikkende. -brikjeleg = -brags leg. -brot n avbrytelse, avvikelse. -dagast (a) bli natt. -delairf. -de ling f. -di og av di konj. -drag n. -drått m. -duka (a) vt = avsløre. -eksa vt ta aksene av, treske. Avende adv: — sinna. Aversjon m mothug. Averltera vt. -tissement n. Avlfal = lai adj. -fall «. -fardag m. -ferd f. -fjella adj (um soll), -folka adj. -gangsprøve f. Av garde av gårde. Avgift f. -gjerd og -gjersle £ -gjord ««// avgjort; avsendt, -hald n. -haldsmann. -heidra (a) vt. -henda vt. -hendes adv. -hengig adj. Aviatikar m = luftsiglar. Avingar fl rennegarnsrester. Avis f(b -a fl -or). Avkastning f utbytte, -kjenneleg knapt gjenkjennelig, -kjøme n av kom, -klaga adj fjernet p. gr av klagemål, -kome f avkom; utbytte, produkt, -kristna (a) vt og adj. -krok m. -kvitta adj klaret (um Avl m kraft; grøde; ildsted, -a (a) vt avle. Avlaga (a) vt og adj. Avlat n. -sbrev. Av|lata i>< avstå, -laus aa; ledig løpsk. Avle «rarbeidsutbytte. Avjlegena^/ avsidesliggende, -leggjar m. -leggs ad/, -leida irf avlede, -lei des og -leies adv. -leiding f. -lei dings-ending f. Avlessa vt. -leta ff# avfarget, falmet; flerfarget. -lettor fl (kake), -loda (a) vt innbøste. -lysa «i. -løysa vt -låt n ophør; overlatelse; hev du noko høy til —s? -mars m. -mimds adv for sent. -mønstra adj. -måting /"avpasning. -prent n. -reida vt be handle; irettesette, -reidsle f. -reis f og -reise f. -riss og -rit n. -råda vt frarå; -seg ombestemme sig. -sanna vt. -sats w. -setnad m av setning (på varor).

-setor fl = avingar. -sides adv. -skil n av skjed, -skipast vi komme i ulag. -skyggjing f nyanse, -sép n søp pel, -sovna adj hensovet. Avstad og av stad sml stad adv. Avlstands. -stegn avstikker, -stengs le f. -stivla adj hindret, -stygd adj avskrekket; forarget, -styggja vt forarge, -styra vt bilegge (strid). -sverja vt. -syn s = ums y n. -synes adj av syne. -syrgd adj anset for tapt (død), -sølt adj liggende i skyggen, -tak n avtagelse; foto grafi, -takster m avgift, -tal n og -tale m. -tald adj frarådd. -telja vt frarå, -tina adj (um is), -tinga vt avbestille, -trykk n. -tøk adj vill, ustyrlig, -tøya adj (um snø). [Avund] sjå ovund f. Av|undra (a) vt beundre, -undring r. -vand adj awennet. -vega vt ga av veien, -veges adj avsides. -venda vt avverge, -verdes adv. urimelig (um pris), -vik n. -visa vt. -væpna vt. -øyda vt utrydde. -øygja vt = sleppa augo av. -åt n avgnaging. B. liggja att å— ; ligge bakover på B in (fl b'ar). B-ljod s. Babla (a) vi lalle, vrøvle. [Babord] sjå bakbord. Bad n = 1a u g n. -a (a) »« bade ; varme, -stove f tørrehus. Badejgjest. -hus. -rom osb. Bagasje m = medføre n. Bagatell m. Bagge m bylt, tykk person. Baier m adj. -sk. -øl n. Bajjas m. -jonett m. Bak n bak, rygg; toto foffc pa -et-; ryggen. 0 . Bak adv og jprep ; — i baten, — døn. Bakla (a) vt bake. p Bakanfor = attanfor prep. -til adv. Baklbinda vt. -bord mots. styr bord, -del m. -egges adv bak fjell- kanten. " Bakevje f. -fjordung w (av slakt) -grunn w. -hand. i —• Bak-India. Avende—Bak-ludia. 6
vanlig, -brengjeleg og -brengsleg avstikkende. -brikjeleg = -brags leg. -brot n avbrytelse, avvikelse. -dagast (a) bli natt. -delairf. -de ling f. -di og av di konj. -drag n. -drått m. -duka (a) vt = avsløre. -eksa vt ta aksene av, treske. Avende adv: — sinna. Aversjon m mothug. Averltera vt. -tissement n. Avlfal = lai adj. -fall «. -fardag m. -ferd f. -fjella adj (um soll), -folka adj. -gangsprøve f. Av garde av gårde. Avgift f. -gjerd og -gjersle £ -gjord ««// avgjort; avsendt, -hald n. -haldsmann. -heidra (a) vt. -henda vt. -hendes adv. -hengig adj. Aviatikar m = luftsiglar. Avingar fl rennegarnsrester. Avis f(b -a fl -or). Avkastning f utbytte, -kjenneleg knapt gjenkjennelig, -kjøme n av kom, -klaga adj fjernet p. gr av klagemål, -kome f avkom; utbytte, produkt, -kristna (a) vt og adj. -krok m. -kvitta adj klaret (um Avl m kraft; grøde; ildsted, -a (a) vt avle. Avlaga (a) vt og adj. Avlat n. -sbrev. Av|lata i>< avstå, -laus aa; ledig løpsk. Avle «rarbeidsutbytte. Avjlegena^/ avsidesliggende, -leggjar m. -leggs ad/, -leida irf avlede, -lei des og -leies adv. -leiding f. -lei dings-ending f. Avlessa vt. -leta ff# avfarget, falmet; flerfarget. -lettor fl (kake), -loda (a) vt innbøste. -lysa «i. -løysa vt -låt n ophør; overlatelse; hev du noko høy til —s? -mars m. -mimds adv for sent. -mønstra adj. -måting /"avpasning. -prent n. -reida vt be handle; irettesette, -reidsle f. -reis f og -reise f. -riss og -rit n. -råda vt frarå; -seg ombestemme sig. -sanna vt. -sats w. -setnad m av setning (på varor).
-setor fl = avingar. -sides adv. -skil n av skjed, -skipast vi komme i ulag. -skyggjing f nyanse, -sép n søp pel, -sovna adj hensovet. Avstad og av stad sml stad adv. Avlstands. -stegn avstikker, -stengs le f. -stivla adj hindret, -stygd adj avskrekket; forarget, -styggja vt forarge, -styra vt bilegge (strid). -sverja vt. -syn s = ums y n. -synes adj av syne. -syrgd adj anset for tapt (død), -sølt adj liggende i skyggen, -tak n avtagelse; foto grafi, -takster m avgift, -tal n og -tale m. -tald adj frarådd. -telja vt frarå, -tina adj (um is), -tinga vt avbestille, -trykk n. -tøk adj vill, ustyrlig, -tøya adj (um snø). [Avund] sjå ovund f. Av|undra (a) vt beundre, -undring r. -vand adj awennet. -vega vt ga av veien, -veges adj avsides. -venda vt avverge, -verdes adv. urimelig (um pris), -vik n. -visa vt. -væpna vt. -øyda vt utrydde. -øygja vt = sleppa augo av. -åt n avgnaging. B. liggja att å— ; ligge bakover på B in (fl b'ar). B-ljod s. Babla (a) vi lalle, vrøvle. [Babord] sjå bakbord. Bad n = 1a u g n. -a (a) »« bade ; varme, -stove f tørrehus. Badejgjest. -hus. -rom osb. Bagasje m = medføre n. Bagatell m. Bagge m bylt, tykk person. Baier m adj. -sk. -øl n. Bajjas m. -jonett m. Bak n bak, rygg; toto foffc pa -et-; ryggen. 0 . Bak adv og jprep ; — i baten, — døn. Bakla (a) vt bake. p Bakanfor = attanfor prep. -til adv. Baklbinda vt. -bord mots. styr bord, -del m. -egges adv bak fjell- kanten. " Bakevje f. -fjordung w (av slakt) -grunn w. -hand. i —• Bak-India.Bakk—Bautastein. 7
Bakk rø halvdekk; brett; slå —. -a (a) vi. Bakkew. -brun/", -munrø. Bakkut adj. Bakkels n bakkelse. Bakjleides og -leies adv. -lenges og -lengs adv. -lides adv. -lås, gå i—. Baks rø løftestang, -a (a) vi. Bak-sele rø. baksett adj. Bakster rø. -gogn f. -helle f. Bakstove f. -strev n. -tale rø. Bakterie m. -olog m. Bak tyggja og -vaska vt. -ut adv. Bal n. -a (a) vi streve. Balanse rø. -sera vi. Bald adj bold, djerv, tapper. Baldakin rø tronhimmel. Balderbrå f kamilleblomst. Baldra (a) vi larme, skravle. Balje rø; bade-, vaske-. Balkong rø = høgsval. Ball rø, slå —, snø-. Ball n danseselskap. Balla (a) vt; — i hop, — inn. Ballade rø riddervise. Ballast el barlast f. Balle f»j vare-. Ballett rø = dansespel n. Ballong rø; luft-. Balsam adj besværlig. Balsam rø balstjn. -era vt. Balstyren og -ig. -ing rø. Ballustrade rø = handrev n. Bamble (i Telemark). Bamse rø bjørn. Banal adj forslitt; -e uttrykk. Banan rø (frukt). Band n. -a (a) vt bande. Bandasje rø = bindsel n. Ban de rø røvar-, -ditt m. Bandolær n akselreim. Bane m

død; dødsårsak. Bane rø og f; jarn-, skyte-. Bank rø; spare-. Bank n pryl. -a (a) vt. Bankbod n. -bok. -direktør. Banke rø, sand-. Bankerott = buslit n. Bankett rø = festmåltid. Bankier rø (les: -kié). Bankobrev n. -setel m. Bankstell n. -tilvisning f. Bann n hindring ; interdikt, -a (a) vt forby; forbanne, vi: banne. Banner n = fane /! Bannlysa vt. -sett og -støytt adj. [Bar] sja berr adj. Bar n. -a (a) vt barstrø. Barbar rø. -i n. -isk. -isme rø. Barber m. -a (a) vt sml raka. Bard n kant; fatret. Barde rø kant; elve -n. Bardun f (på skip). [Bare] sjå berre adv. Barett rø (liten hatt). Bark rø (farty). Barka (a) vt = garva. Barke rø strupe. Barlast el. ballast /'. Barm m. -a (a) vt beklage, -a seg. Barn n (fl born), -a (a) vt. -alder m -dom rø. -døme n. Barne bok. -bragd f. -god adj. -hug rø, Barnjeige f og -eign f barnefødsel. Barnekjær adj. -leike f. Barn tar rø. -fårsak f paternitetssak. -laus adj. -lyd rø barneflokk. Barnsbein; frå —. Barnseng f = sengferd; gjera —. -kone. -mat. Barnsken adj uerfaren, barnaktig. -sleg adj barnlig, barnslig. Barns naud f. -unge. -øl n dåpsgilde. Barokk adj underlig, snurrig. Barometer n. Baron m. -esse /. -i n. Barre m, gull-, sylv-. Barrikade m = gatestenge n. Baryton m dyp tenor. Bas m førstemann; note-, spela -en. Basa (a) vt ; — på, — utyver, — i seg. Basar m. -hall; kjøt-. Bajsera vt. -sis m grunnlag. Basill m. Bas ka (a) vi arbeide sterkt. Basjma (a) vt. -me f (i vev). Basrelief n (les: bareljeff) = låg skurd, mots. hautrelief. Bass m (i musikk). Basse m vill-, rase-. Basseng n\ bade-. Bast n. -a (a) vt; — og binda. Bastard m (avkjømet av blanda rase). Bastion m skanse. Basun rø. -a (a) vt. -røyst. Bata (a) vi nytte, gagne. Batalje rø feltslag, -jon rø. Bate rø nytte, hjelp, fordel. Batna (a) vi bedres, læges. Batteri n. Baug m ring; baug (på skip). Bauk rø. -a (a) vi streve hardt Baula (a) ot brøle (um ku). Baune el. bønne /'. -supe f. Baus adj stolt, -a (a) vi. -e rø. Baut rø. -a (a) vi. Bautastein rø.Beda—Bestikk, Beda, bed el. Be, bér (bad, bede) vt be; gå og beda (seg) gå og betle. Béd n; blomster-. Bedarlag n = bedlag, omgangs krets. Bedding f (ved skipsbyggjing). Bededagen -hus. Bedlag n = bedarlag. Befalet de befalende i hæren. Begge el. båe pron. Begynna (begynte) vi byrja. Be|halda (-held, -heldt, -halde) vt be holde. Beig m svekkelse, -ut adj. Bein n knokkel (ikkje = fot). Bein adj rak, like. -a (a) vt jevne. Beine m lettelse, hjelp, -n hjelpsom. Beinfarandc adj som går like pa. Beining f = beine m. Beinka (a) vt jevne, rette. Beinke f = beine m. Beinlkløyvd adj ikke vrien. Beinksam adj hjelpsom. Beinleides og -leies adv. -leist m mots parleist. -sam = beink sam. -sleg rettlinjet, -styren adj likefrem, -svaren adj åpenhjertet. -veg m snarvei, -veges adv. Beinverk m bensmerter. Beis m. -a (a) vt. -ing f (på tre). Beisk adj bitter, -e f. -leg adv. -leik m. -na (a) vi. Beisl n. -a (a) vt bisle. Beist n. -aleg adv uhyre. Beit f kvistfor (til krøter). Beit f knipe; i — ; bét i spill. Beita (beitte) vt og vi kvesse; spenne fore; beite (skinn og ty), gresse; krysse (mot vinden). Beite f: fjell-, tvi-; n: gressgang. Beitel m meisel. Beiteland», -mark f. -rett m. Beitskie f (ved dører og glas). Bék n. -a (a) vt; bekatråd m. Bekar m sml staup n. Bekk m (fl -er). Bekkasin m. Bekke far n. -sytre f ørliten bekk. Bekrja (a) vi bræke, -e m hansau. Bél el, bil n stund. Bela (a) vi beile, -ar og -e m. Belemål n trolovelse. Belg m (^ -er), -a (a) vt; — i seg. Belgia, -gisk. Belgmyrkt adj n. -vott m. Belja (a) vi brøle, stortute. Bell m = kolv (i klokke). Beila (belte) vi formå, holde ut. Belling m = fetling m. Belte n. -spenne n. Bemla (a) plaske; — i sig. Benda (bende) vt bøie, bande; — lasset. Bendast (a) ta tak med hinannen. -e n reip. Bendel m bånd (på nek), -band n. Bendsel n ombinding. Benefise [-cc] m. Bengel m. Benk m (fl -er). -e|rad f. Benkja (a) vt benke. Bensin m. -motor m. Bera (é, a, o) vt. -r|løn f. Berberiss m. -busk m. Bere — binne f. Berejpute f. -stol m. Berg net mindre fjell ; fjellgrunn ; byggja på —; sml fjell. Berga (a) vt berge, beskytte ; — inn. Bergamott m (frukt). Bergjblom m og -fru f (urt). Berge leg adj. -løn f. Bergemillom adv. Bergtast adj. -flette f vedbend. -gylte f = -suggef. -kjent adjn bergfullt. -kunne f. -kunnig adj. Bergning f. -sam forsynlig. Berg sugge f lepefisk. -ul f. -verk n. Berja (ber, barde, bart) vt slå ; treske. Berka (a) vi: bli bar; vt: gjøre bar. Berkja (berkte) vt avbarke. Berm m berme. Bernd adj, ein-, tvi-. Berr adj. -a (a) vt blotte, -bak; nda —, uten sal. Berre adv bare. Berrjføtt adj; Magnus —. -målugad/ fritalende, -syns; koma i —. -syn leg adj. -vegen adj, veiet uten emballasje, -vekt f= netto vekt. Berserk m. -gang m. Besa (a) vi sladre, fisle. Bese|fut og -tut m. Beskøyt m skipskavring. Besna (a) vi bedres, komme sig. Best adj og adv (av god). Best konj; — det er, græt han. Besta (beste) vt hefte sammen. Beste m = bestefar, f= beste- mor. . 0 Beste ; leggja seg noko til — ; sja seg sjølv til — ; det talar kvar seg til —, osb. Besteforeldre fl. Bestemt adj, sml fastsett, viss. Bestikic n. -lugar m.Bestå—Blakra. 9 Bestå vi; — i el. av; sml: dette ved lasset er berre eik og bjørk; vansken Ugg i det at osb. Besøk n. -kja vt = gjesta, vitja. Beta (a) vt opstykke i beter. Betala (te) vt, sml greida ut, leggja ut; leggja bøter, skatt, årspengar osb. Bete m bete; munnfull; loftbjelke. Beter adv bedre, -leik m. Betong m = støype-stein. Betra (a) vt forbedre. Betre adj bedre. Beundra (a) vt sml avundra. Beva (a) vi

skjelve, beve. Bever = bjor m. Bevergjel n. Bevilgja (a) vt. -ning/" = løyving f Bevilling f tillatelse til en virksomhet; handels-, øl-, osb. Bi adv leggja — . Bi|a (a) el. (bidde) vi vente; mat å —a på. -and n ; langt —er beste krydda på maten. Bib|él m. -liotek n. Bib er og -ra = bi v | e r m og -ra vi. Bidja (bid, beid, bide) vi finnes, -ig adj; kvar -e stund -lund /"tålmod. Bidne n kar, kopp, spann. Bie / (insekt), -al n. -hus n. Bitt m. -steik f. Bigott = trongsynt, -eri n. Bikk m koma på -en. -a (a) vi og vt. Bikkje f. -vér n fælt vær. Bikse m en stift; stormann. Bil el. bél n stund. Bil m. -a (a) vi kjøre i bil. Bila (a) vi kva -r deg ? hvad fattes dig? Bild m (til årelating). Bile f breiøks. -skaft n. Bilet]e n. -bok. -kort n. Biljard tn -kule f. Billa (bilte) vt; — seg noko inn. Billeg adj billig, rimelig. Billett m. -pris ni. -ør m. Billion w. Bina (a) vi = bi sn a vi. Binda (bind, batt, bunden, imp bitt) vi binde; strikke. Bindingsverk n. BindJsel n forbinding. Bing og -e rø; sau-, gjødsel-, osb. Bingse og binne f hunbjørn. Biograf m. -i m. -isk adj. Biolog m. -i m = livslære, -isk adj. Birkebein m. 2 — Matias Skard: Nynorsk ordbok. Bisarr adj underlig. Bisk m munnfull; frokost, -a (a) vi spise frokost. Biskop, -peleg adj, sjå bisp. Bismar m. -pund n (6 kg.). Bisn f vidunder, -a (a) vi; — på. Bisp = biskop. Bispe døme n. -leg adj. -stol. Bister adj = morsk, il sl eg. Bft m en munnfull, en bit. Bit n med — og slit, med nød og neppe; napp (ved fisking); utøi. Bita (i, ei, i) vt bite. Bitjande adj. -bikkje f. -hard adj. -hol n ufredelig hus. -jarn n. -såra adj bisk. -smid n skarp trette. -ter adj. -ut adj befengt med utøi. -vell adj som ofte har utøi. Biv m skjelving. Biv|er m skjelven; gelé. -ra (a). Bivn f; så-; bølgende dunster. Bivuakk «=» natt læger n. Bjart adj klar, lys. -leik m. -syn s optimisme, mots. svartsyn, pessimisme. — -synt adj som ser lyst, optimistisk. Bjeldjer n. -ra (a) m, skråle. Bjelke m. -lag n. [Bjelle] sjå bjølle f. [Bjerk] sjå bjørk f. Bjoda, byd el. By, byr (baud, bode) vt. Bjor = bever m. Bjore m kileformet stykke, -lad n gavl. Bjug adj litt krum. -føtt adj hjul beint, -na (a) vi. Bjukt krumning, -a (a) vi svikte; — i knei. Bjølle /'. -klang. -ku. Bjørg f bergning ; finger-. Bjørk f. -eskog -eved m. Bjørn m. Bjørne|bær n. -feid m. -hi n. Bjå (dde) vi passe, sømme sig. -laus upassende, -leg adj passende. Bla = blada vi. Blad n dag-, lauvs-, sag-. Blada, blader el. Bla, blar (bladde) vi bla (i bok). Bladjbu f aviskiosk, -fyk tn reporter (i spøk), -kjellar m føljetong, -lus f. -stykke w. -vott m = belg vott. Blaf f n vindpust, -ra (a) vi. Blaga (a) vi flagre, glimte. Blakk adj. -ast (a) vi. Blakka og Blakken (um hestar), blakna (a) vt avbleikes. Slakra (a) vi beve (som lauv).Bland—Bbå. 10 Bland n blanding, i —, til —«, sjå i bland, -a (a) vt. -e f (utspedd sur mjølk el. myse til drikke). -ingsgods. -korn. -t prep. Blank adj. -ett rø. -sverte f. Blasert adj = livstrøyt, matl eid". Blås femi m. -femisk adj. Blaud adj blyg. -skap rø. Blaut adj og rø. -a (a) vi. -dyr n. -ing rø bløtaktig person, -sleg adj rørende. Bleda (bledde) vi = ble d ja. Bledja (bled, bladde) vt velge ut; — seg ut, utmerke sig. . [BM] sjå bløyg m. Bleie f laken. Bleik fog m; liggja på —. Bleik adj. -dæmd blekaktig. -e m blekhet. Bleikja (bleikte) vt. BleifkjevoU m. -kjing f. Bleiklna (a) vt. -sott f. Blekk n skrive-, jarn-. Blekk m blink (på merkte tre); sikte. Blekk m. -a (e, a, o) vi småblåse. Blekkja (blekte) vi: flagre; vt: blinke (tre). Blemme f vable. Bleng m. -ja (blengde) vt, [sml bresta vt). Blenk w glimt; blink, -ja (blenkte) vt: gjøre blank vi: være blank. -ning f. Bles n og-e f bles (på hest) ; panne. Bletta (a) vi holde ut; ifc/ye — seg for lått ikke bare sig for latter. BU (blir, blei, blitt) = v ert a. Blid adj. -e f blidhet. -ka (a) vt gjøre blid ; -ka seg og -kast (a), -leg adj. -na (a) vi. -sleg og -spent adj. venlig. -voren adj. -vær adj lys og venlig til sinns. Blik n blek lysning, -a (a) vi: lyse blekt; vt: merke (tre), -still adj. Blikt n flyktig glimt; skyggeaktig person, -a (a) vi. -stikke f = fløyg rn. Blind adj. -a (a) vt -e f; ga i—. -bukk m. -ing m blind person. -klegg m. -skap m. Blings rø. -a (a) vi skjele, -e f. Blink m en blink ; et blink, -a (a) vi : (med augo); vt: blinke (tre), -fyrs. Blistra el:;plystra1 (a) vi. Bliva (i, ei, i) vi drukne. Bljug el blyg adj. -na (a) vi. -skap m. Blod n. -a (a) vt. -drope"rø. -ig adj grusom ; — gjerning, -risenadj blod- stripet i huden, -rot f tonnentille (urt). BlodsIdrope m ; det kom kje ein einaste —. -frende m. -hest rø. Blodsinne n blindt raseri; -sinnet tok han. -skam f. -sott f. -ug = -ig. -ut adj tilsølet med blod. -vatn n. -vekkja vt skjære så der kommer blod ut. Bloke f flik, lapp ; ister-. Blokk f hatte-, heise-, papir-. Blokke /= lauvblad. -bær n. Blokk hus n. -makar m. Blom| og -e m. -kål n. -ster m (fl -strar) blomst, blomstring. Blomster blad. -dusk m. Blomstra (a) vi = bl øm a. Blond adj = ljosleitt. Blonde rø; silke-. Bl6t n offer. Bl6t bløtning. Bl6ta (a) ofre. Bl6t|a (a) bløte, -e m dynd. -na (a). Blund og -er rø slummer, -a (a) vi. Blunk m. -a (a) vi. Bluse rø. -liv n. Bly n. -ant rø. Blyg el. bljug adj. Blyg|d f blyhet. -en adj undsehg. -ja (blygde) vt gjøre blyg. -jast vi blues, -sam adj. -sel /' og -sle f. -sleg adj. Bly|kvitt n. -sett adj. blyholdig. [Blæje] sjå bleie f. Blære f vable. Blæst adj; full- (um vind) lett- som ånder lett. Bløda, bløder el. Blø, blør (blødde) vi Bløma (de) vi = blomstra. Bløyg rø kile. -ja (bløygde) vt kløve. Bløyt rø leggja i—. -a (bløytte) vt. -e f haust-. Blå adj. -a (a) vi vise sig blått. -bær n. -bærlyng n. -e m

blålig skjær, -halda vt. -mengd adj blå melert. -myri havet, -na (a) vi. -ne m, frå — til —. -raud a<# fiolett, -ryske » (urt). Blås|a (æ, e, å) [blåser, blåste] vi. -al ad;', -e f blære. Blå skjel /. -soleie f. -spon m. Blåster rø blæst, vind. -sam adj. Blå sur arf/. -symre/', -syre /". -veis m. Bo behov el. grunn for (med pa fylgjande infinitiv), eg hev nok — (å) skunda meg; du hadde kje havt — (å) taka på deg dette. Bbå n\ på-, hl-, sende-, -a (a) vt be bude, -ast, det — for ei ulukke.Bodega—Brand. 11 Bodega m drikkehall. Bodord n; dei 10 -i, de ti bud -skap ru. B6g m (på dyr), -blad n. B6g n bøining. -e m bue. Bog|edrag n. -en adj. -na (a) vi. Bogsprytn n. Boikotta (a) /£ Bdk f fettlag, spekk. Bok el bøk / (tre). Bok f (fl. bøker), -adel m. -bu f. Bokeskog m. Bokfink m. Bok føra vt. -førsle f. -heimen. Bokke w stormann; spøkelse. Bokkøl n. Bokleg adj. -lærd adj. -mann. Bok na og -nast (a) bli halvtørr. Bok prentar m. -reidar m. Boks m ; blekk-, ansjos-. Bok sa (a) vi bokse. Bok sal n boksalg. -synt adj. -tryk kjar //i. 861 n reir; leie; sæter-. Bolde m byld. Bole f boble, bule ; barnekopper. Bolen adj. hovnet, „bullen". BoleI setel m. -sott f. Bole sylgje f sølje med ophøide buler. -tang m blæretang. Bolk /ri skillevegg; avdeling; bule (t. d. i plator). -a (a) vt. -ut adj. Bolle Tri ; øl-; kjøt-, -blom m. Bolna (a) vi svulme ut. Bolsjejvik m. -visme m. Bolstad /ti bosted. I gardnavn av korta til bosl (bust) Myklebost. Bolster n dynevar; dyne. Bolsøy (på Møre). Bolt 771 nagle, -a (a) vi prale. Bolverk tj forbygning. Bom 771 (b -men) feilskott. Bom (b -men) bom, slå. Bombe f sprengbombe. Bomme el bumme f skrin, treflaske. Bommert m feilgrep, fadese. Bomull f. -sgarn. Bonde (fl bønder), -adel m. -sed m. Bond sk adj. -ska (a) vi. -sleg. Bonitet 771 graden av soliditet i tøi. Bor 771 et bor. -a (a) vi. Boraks ti boraks. Bord ti ; mal-, sag-, -a (a) vt bord klæ; servere; borde (skip). Borde f strimmel, kant. BordIende m (sml bords enden). -hald ti bordsetning. -klædning f. Bords enden b langbordets øverste ende. Bord Isyda vt. -ty n bordtøi. Bore fl nase-. Borg f borg, slott. Borg f kausjon ; kredit ; gå i — for ; tuka på — ; selja på — ; borg er tvo manns sorg. -a vt og vi; ikkje — rindane gå fjell-leies. Borgar m. -leg. -meister, -skap n. Borg led n. -meister m. Borgon f kredit. Borgstove f tjenerstue. Bork m (på tre). Borkeblakk adj. -ut adj. Bornert adj = trongsynt. Borr og -e m (urt). Bérsyre f. [Bort og -e] sjå burt og -e adv. Bos n strå, rusk. Bdse f stråleie. Bosnia. [Boss] sjå b6s n. Bosse f pute ; kløvsal-. Boste m børste, -gras n. Bosut adj rusket, bosset. B6t f (fl bøter). Botanikar m. -nikk ni. -nisera vi. -nisk adj. Bote|leg. -råd s. -von /" = botvon. Botferdig adj. -heit f. Botfor m ytterstøvle. Botjlaus adj uoprettelig. -løyse f. Botn m. -frosen adj. -ing m 4de mage hos drøvtyggere. Botsam adj sund, lægende. Bots l fengsel n. -preike f. Bot von f håp um forbedring. Bra adj og adv (utan bøygning). Bradd f kant; elv-, fat-, -full. Brag 771 tilstand ; i sin beste -e. Brag ti nordlys, -a (a) vi lyse flag rende. Bragd f: manér ; ferd; bedrift; møn ster (i vev) ; ti : lysglimt, -a (a) vi glimta; forandre sig; ligne, -ut adj mønstret, stripet. Bragl ti flitter, -a (a) vi glimte; prunke ; — seg til. Brak n. -a (a) vi. Brakal m = trollhegg m. Brake m = eine m. -bær n. Brakk adj (um vatn). Brakke f soldat-. Brakkvatn n. Bramsegl n. [BrancheJ sjå bransje m. Brand ti?, -fri. -ut adj stripet.Brank—Broknast 12 Bras m (på segl). Bras n spraking; kvistved. Brasa (a) vt brase (seil). Brasa (a) vi: flamme, knitre; vt: lodde jern; steke. Brask adj hensynsløs. Brask m uvøren person. Brask n uryddig kvist osb; — og bram. Braska (a) vi. Bratl n. a (a) vi arbeide kludret. Bratna (a) vi bli brattere. Bratsj m (strykeinstrument). Bratt adj. -a (a) vi være bratt, -e f bratthet; bratt sted. -lendt adj. Braut f vei ; bakke, -ut adj. Bre el brede m. Bredd f bredd, kant. Brede el bre m; is. -vatn. Bregda (a) vi skifte om; ligne. [Brei adj (n -tt)] sjå breid adj. Breid adj (n breidt). Sjå R. § 58, a. Breida (breidde) vt breie utover. Breidd / bredde, -egrad m. Breidemjøl n (ved flatbrødbaking). Breidlagd adj = -vaksen. Breid na (a) vi bli bredere, -sla (a) vi breie (bøy), -sle f utbredd masse, -slede m. -spora adj. -vak- sen adj. -øks f. Brek n. -a (a) vi mase, overhenge. Brekke f bakke, brekke. Brekk middel n. -stong f spett. Brend /" avsvidd skoggrunn. Brengjja (brengde) vt og vi vri, bryte på. -je f klemme. Brenna (brenn, brann, brunne, fl. brunne) vi være i brand. Brenna (brende) vt. Brenne n = yass-to, vannstoff. Brenne f avsvidd skogmark ; kaffi-. Brennefang n. Brennesle f. Brenne stein m svovel, -torv n. -vin n. Brenn glas n. -hast f. -heit adj, -kald adj. -punkt n. Brensle f forbrenning. Bresel n = blåspon brissel. Brest m (fl. -er) brist; mangel. Bresta (e, a, o) vi briste. Brest a (breste) vt la (mjølk) briste -e f sammenløpet melk. Brett n; brød-, ski-. — i bok. -a (brette) vi; — spælen ; — upp ermane. -e n=b r e 11. -en adj (fl. bretne) stolt, -ing m sprade. Brev n; ha — på eigedomen, -a (a) innføre skriftlig. — burt bortskjøte. -byte n. -gjera vt oprette skriftlig. -gjerd f. -sett adj. -skap n do kument, -skifte n =-byte. -synt adj. -vær n konvolutt. Brigade m. -musikk ntjL-sjef ">. Brigd /" forandrmg»*Éa]s(brigde) vt. -e n. -eleg adj omskiftelig. Brigg m (farty). Brig|sel f bebreidelse, -sla (a) vt. Brik f (fl. -ar) skranke, -e n pane ling. (ft/uJ^ f*v. f»*t*ÆA Briken actø' glimrende, praktfull. Brikja (brikte) vi glimre ;

— seg, kro sig. Brikke f; dam-. Brik naleg herlig, -ne f. Bril|jant sml drusteleg, -jera vi. Brille f (fl. brillor). -hus. -orm. Brim n berme; prim. Brim n brenning, brot og —. Brunost m myseost. Bruns m bremse (insekt); hemsko (t. d. under mei), -a (a) vt. Bring m. -bær n. Bringe f bryst. Bringe m elgokse. Bringe breid adj. -hole f hjertekule. -koll m (på dyr), -sjuk adj. -sylv n smykker, -verk m brystsmerte; bekymring. Bris m frisk luftning. Bris|a (a) vi blusse, -e m bluss, -eld m bål. -en adj prektig, -ing m = -eld. Brisk m = eine m. -a seg (a) hovere. Brisling m. Brit anniii. -e m. -isk. Brjosk el brosk m brusk. Brjost el bryst n. -duk m. -veik adj. -verk m. Brjota eZ bryta (bryt, braut, brote) vt. Brodd m pigg; kornspirer. -a (a) w/. forsyne med brodder. Broder m (mest framfor personnamn : broder Martin), sjå bror. Bro déra vt. -deri n. Broderleg adj. broderlig. Brogd f figurer i tøi. a (a) vi veve brogder. -ut adj. Brek (fl brøker) benklær. Brokade m; sylv-, gull-. Brokk n (sjukdom), -band n. Brok nast (a) vi bli kroket, -ut adj. Brank n. a (a) vi skade, brekke. Bransje m. Bringsel n fortred.Brolta—Bråtenkt. 13 i Brolta (a) vi braute. Brom n jernskrap, -kalium n. Bronkitt m. (sjukdom). Bron se m. -sera vt. Bror (fl brør, brørne), -gild adj. (um syster som erver likt med bror), -kone. -skap m. -stykke n broderlig handling. Brdse f stormbye. Brosje f brystnål, sølje. Brosjyre m = flogskrift s. Brosk el brjosk m brusk. Brosme f (fisk). Brot n brudd; forbrytelse. Brota (a) vt: dynge op; vi: bråke. BrotIarbeid n. -bjørn m. Brote m. -brenning f. Brot ferdig adj kvalm, -hest m vold som arbeider, -lykel m dirk. -na (a) Bi briste, -sam adj. -sjø. Brots mann m forbryter, -verk n. [Brott] sjå brot n. Bru f; hengje-, is-, peis- Brud el brur f. Brude , Brur el Brure|belte, -bunad m. -båt. -ferd f. -folk. -fylgje n. -gjente, -graut, -krune. -ladn. -par. -slått m. -slør n. -svein m. Brudlaup el bryllaup n. -s bord. -dag. -folk. -gjest, -kost m. -lag n. Brud lid n brudefølge. Brudulje m opstyr, tumult. Brud vigja vt. -vigsle f. Brugd og brugde f kant på slede. Brugde f en håndfull av bråket lin. Brugde f (kjempehai). BrugdeIsal m ridesal med høi kant. -stol stol med rygg. Bruk n benyttelse ; Ul —s; skikk og — ; eit lite — ; timbcr- ; sag- ; mur murkalk. Bruk a (a) el (-te), -ande adj. -før adj brukbar, -leg; det er — soleis her. Bruks eigar. -hest. -måte. -tingm. Brulta (a) = brutl a. Brum n lauvknupper. -a (a) vi. Brun f kant; augne-, dags-, skog-, fjell-; gjera -er rynke brynene. Brun adj. -a (a) vt gjøra brun. Brunja og -en (hestar), -blakk adj. Brund m brunst, -a (a) vi. Brune m brand; feber; betendelse. Brunk a (a) vi se brun ut. -e m brun flekk. Brunn m. -vatn og s[vatn n. Brus m; sitron-; lyd. -a (te) vi. Brus a (a) vi buske sig. -e m. -eleg og -en adj. Brusk m kvast, dusk. -a (a) vi og vi. Brutal adj uvøren, -itet m. Brutl n strev, larm. -a (a) vi. Brutto mots, netto. Bry /i. Bry (dde) vi; — seg um. Brydda (brydde) vi spire. Brye f trau uthulet av ett tre. Brygg n; godt —. -ja (a) vt. Bryggje f en brygge. Bryggje|ri m. -så m. Bryglgjing f og -ning f. Brykja (a) vi = brytja (a). Bryllaup el brudlaup n. [Bryn n] sjå brun f. Bryn a (te) vi kante, bremme ; soli -er åsane. Bryna (te) vt kvesse, -e n. Bryning f brem, kant. Brynje /. -ring m. -serk m, Brynna (brynnte) vt vatne (krøter). BrynIsel f og -sle f kvesning. -brynt adj; ljos-, mgrk-. Brysam adj brysom. Bryst el brjost n. -brune m=ha 1 s brune. Bryta el brjota vt. Brytja (a) vt: hugge (kjøt) i stykker; vi: arbeide übehersket; — seg fram. Bræda, bræder el Bræ, brær (brædde) vt ; tjøre-. Bræde n brett, skive, perm. Bræk a (a) og -ja (te) vi (um sau og geit). Bræl n fjas. -a (a) vi. -en urolig. Bræsa (te) vi steike fet mat. Brød n. -tenar medtjener. Brøgla (a) vi streve, kludre. Brøk m. -tal n; desimal-. Brøysk adj skjør, -na (a) in. Brøyta (brøytte) vt brøyte ; forandre. Brå f (fl brær) øienhår. Brå adj hastig, ha -tt um. Brå (brådde) vi ligne; ha hast. Bråd n smelting, -benk m (for skip). -en adj smeltet. Bråldjup /i og adj. Bråfe m hastighet, -fager adj. -før adj rask. -hast. -hug m. -huga adj utålmodig. Bråk n; -a (a) vi bråke, larme. Bra kulde m. -leg adj. -lyndt hissig. Bråna (a) vi smelte, opløses. Brå nøyte n nødhjelp, -rik adj. [Bråte] sjå brdte m. Brå tenkt snarrådig, -tt adv plutse-Bu—Byklar 14 lig; ikkje -tt so ikke på langt nær. -turveleg adj påtrengende nød vendig, -venda vi og vi. Bu f bod ; stasstue ; butikk. Bu n setja — ; kreaturbesetning ; døds-; bosted, Sandbu, Gilbu. -bu, -ar og -e m; fjord-, ein-, dal-. Bu (budde) vi : bo ; vt : gjøre i stand. Buande adj; her er kje —. Bubl n. -a (a) vi — bul la boble. Budde f stabel av flate saker. Budeie f. Budgett [busjett] n. -era vt. -forslag og -framlegg. Budrått m. -eld m vaktild. -bu© ni, sjå -bu m. Buen adj ferdiggjort, beredt. Bufar dag. -graut, -lefse f. Bu|fast adj. -ferd f. Buffet [byffé] m. Bu for f flytning, -føra vi. Bug m krumning, -a (a) vt. Bu|haga (a) pi yste m. m. -hage m gressgang, -hund m. Buk m. -a adj utbuket. Bukett m ; blomster-. Buklfyll f. -gjord f(i sal). Bu kjerald n. -kjær adj (um krøter). Bukk m; sau-, geile-. Bukk m et bukk. -a (a) vi. Bukol f (i sele). Bukse f = brok f. -knapp m. Bukser{a vt. -båt m. Bukt f; Uggja i— ; få — med ; -a seg. Buktalar m. Bukveite m. Bill m kropp, stamme, -a adj godt —, velvoksen. Bu lag n fellesskap. Bul der n. -dra (a) vi. Buljong m = kjøtsupe. Bulla (a) vi boble. Bulldogg ni. Bulle f; boble; m : bannbulle. Bulletin m (les: bulleteng). Bulung m kropp; klædning. Bu

mann m. -mark f. -merke n. Bumme el bomme f matskrin m. m. Bumsa (a) buse ut med alt slag. Bunad m hushold; bohave; drakt. Bundjel m bunt, knippe; soge-, -ing m strikketøi. Bunden adj bestemt; bundi form. Biinje f beinpipe; bein og -or. Bung og bunk m bule i plate, -ut adj. Bunke f; mjølke-. Bunke m; klædes-. -brend adj. Buntmakar m. -verkstad m. Bu nøyte n kvegbesetning. -orm/n. Bur n ; fugle-, stab-. Bur m foster, -a adj drektig Bura (a) vi brøle. Burakkc m hund. Burd m ; fram-, mot-, med-, ned-, fot-, hande-. Burekster m kreatursti. Burkne m bregne. Burt adv ; reisa burt. Burtan adv. -for. -frå. -til. Burt; are adj bortre, -ast adj bortest. Burte adv; vera burte. Burtetter prep og adv. BurteIverande fraværende, -vere f. Burt førsle /. -kastande adj. -skjemd adj. Bus adj fremfusende, -a (a) vi ødsle ; buse frem. -e og -einanii m. Bu sete m innsitter. -setja seg. [busjett] sjå budgett n. Busk m fierstammet, lite tre. -e f løvbuske. Bujslagn rase (av kyr), -slit n fallit. -sliten adj. Buss m lite stykke ; tobakk-. Buss n sølepytt. Busse m kraftig kar; gode bussar. Busserull m. Bust f; grise-. Bustad ni. -laus adj. Bust|eleiv f bektråd med bust. -lyng n — røslyng. -reip n. Bustyv el m (fl -lar) pinnsvin. Buta (a) vt småhugge tre. But|el m. {fl -lar). Butikk ni = krambu f. Butt m = kubbe m ; smør-. By, byr el Bjoda, byd (baud, bode) vt. By m. -barn n. -blom m godter. Bydnor fl = kjerald. Bye f regn. -vér n. Bygd f. -aleg adj vel bebygget. Bygde folk. -lag n. -milloni. Bygding m ; inn-, sam-. Bygjel m (fl -lar) bøile. Bygen adj trassig. -bygg m (fl -er); fjell-, Sel-. Bygg n byggverk; ny-. Bygg n. -aks n. -gryn n. Bygg|ja (bygde) vt bygge, bebygge, bygsle, ste sig. Byggje fang n. -måte m. Bygg meister m. -verk n. Bygle f bøile ; stig-. Bygnad m. -ning m og f. Byg sel f. -sla (a) vt feste, bortfeste. BygsleIbrev. -mann. -rett m. Byklar m mann fra Bykle.Byks-C 15 Byks n hopp. -a (te) vi. Byl m (fl -er) vindstøt. Bylg!Ja (*) vi bølge, -je f. Bynja (byn, bunde, bunt) vi dundre. Byrd f byrde, -e f stor kiste. Byrdlel m (fl -lar) hank. ByrdeItog n og -tre (til å bera byrd med). -byrding m børing; fem-. Byrg adj bergelig; forsynt; stolt. -a (a) vt forsyne, -sle/"tilstrekke lig forsyning. Byrja (a) vi begynne. Byrja (bør, burde, burt) vi burde. Byr|ke n bjerkekratt. -kje/bjerke saft. Byrn f. -^ad ni og -skap m tilbehør. Byrsing m bøssing, hjulring. Byrt|a (byrte) vt opklare. -ing lyn. Byrå n. -krat m. -krati n. -kratisk adj. Bysja (a) vt: bysse; vi: strø halm. Byske n kratt, buskas. Bysse f — kabysse f. Bysta (byste) vt børste ; — seg, reise bust. Byste m ; marmor-. Byta (bytte) vt; — åt seg, — utor. Byte n. -arbeid, -stein. Byt ing f ombytning. -ing men byt ting. Bytte f bøtte, -hevel m. Bæg|ja (de) hindre, drive tilbake. Bægje n hindring, -leg adj. -nadj vrang. Bær n ; myr-, blå-. -bær adj; haust-, vår- (um ku). Bæra (a) vi bølge. Bære /'; vår- f (um ku). Bæring /"formue; bu og — . Bær kart m. -klase m. Bærla (a) vi skvulpe. Bæsa (te) vt sette på bås. -e n. Bø m gård, innmark. Bød del m (-lar). Bøk el bok f (tre). Bøf|fel m (fl -lar). BøkIja (bøkte) vt halvtørre. Bøkker m = laggar m. Bøl a (te) vi lave bol. -e n. Bøling m buskap. -bølt adj; ein-, mang- (um gard). Bøn f. -a (a) vi; — og beda. Bøne|bok. -brev. -folk. Bønjhald n oftentlig bøn. -høyra vt. Bønne el baune /'. -stuving f. Bør m ; med-, mot-. Børs m. Børsa (i Sør-Trøndelag). Børse f. -lås n. -smed m. Børsmeklar m. -melding f. Børt m plikt ; tur ; slå for — ; hu er det din —. Bøs adj overlegen, opblåst. Bøta (bøtte) vt reparere ; legge bøter. Bøye m; skips-. Bøye f = bye f; regn-. Bøyg m bøining. -el m (fl -lar) hank. -ja (bøygde) vt bøie. -jeleg adj. -ning f. Bøygnings ending f. -form f. -møn ster n. Bøygsle / bøielse. Bøyk liitkoking; leggja ty i —. Bøyk|ja (bøykte) vt koke i lut. Bøysen adj vid (um klædning). Bøysta (a) vt børste, skrubbe. Bøyt|el m (fl -lar) kopp. Både — og. konj. Båe m blindskjær, flu. Båe el begge pron ; — tvo. Båg adj hinderlig, slem. -e m hin dring, -na (a) vi bli vanskelig. Bål n. -brend adj. -ferd f. Bår f bærebør. Båra (a) vi bølge, gå i bølger. Båre f bølge. -dal. -skval n. Bårut adj. Bås m. -foring f. Båt m. -byggjar m. -rip f. Båts hake m. -mann m. Båtstø f. C. C m (fl c'ar), C-ljod s. Bokstaven c skriv me aldri i heimlege ord, og ikkje ofte i låne ord heller. Men i ymse framande mål høy rer han heime og vert der brukt nokso mykje til teikn snart for ljo den k (candidat, concret) snart for s (eivil, decimal, cylinder, recept) og snart (saman med h) for sj (chokolade, chef, check). Når me no låner slike ord og dei vert so innarbeidde her at dei lever som naturlege morsmålsord på Byks-C 15 Byks n hopp. -a (te) vi. Byl m (fl -er) vindstøt. Bylg!Ja (*) vi bølge, -je f. Bynja (byn, bunde, bunt) vi dundre. Byrd f byrde, -e f stor kiste. Byrdlel m (fl -lar) hank. ByrdeItog n og -tre (til å bera byrd med). -byrding m børing; fem-. Byrg adj bergelig; forsynt; stolt. -a (a) vt forsyne, -sle/"tilstrekke lig forsyning. Byrja (a) vi begynne. Byrja (bør, burde, burt) vi burde. Byr|ke n bjerkekratt. -kje/bjerke saft. Byrn f. -^ad ni og -skap m tilbehør. Byrsing m bøssing, hjulring. Byrt|a (byrte) vt opklare. -ing lyn. Byrå n. -krat m. -krati n. -kratisk adj. Bysja (a) vt: bysse; vi: strø halm. Byske n kratt, buskas. Bysse f — kabysse f. Bysta (byste) vt børste ; — seg, reise bust. Byste m ; marmor-. Byta (bytte) vt; — åt seg, — utor. Byte n. -arbeid, -stein. Byt ing f ombytning. -

ing men byt ting. Bytte f bøtte, -hevel m. Bæg|ja (de) hindre, drive tilbake. Bægje n hindring, -leg adj. -nadj vrang. Bær n ; myr-, blå-. -bær adj; haust-, vår- (um ku). Bæra (a) vi bølge. Bære /'; vår- f (um ku). Bæring /"formue; bu og — . Bær kart m. -klase m. Bærla (a) vi skvulpe. Bæsa (te) vt sette på bås. -e n. Bø m gård, innmark. Bød del m (-lar). Bøk el bok f (tre). Bøf|fel m (fl -lar). BøkIja (bøkte) vt halvtørre. Bøkker m = laggar m. Bøl a (te) vi lave bol. -e n. Bøling m buskap. -bølt adj; ein-, mang- (um gard). Bøn f. -a (a) vi; — og beda. Bøne|bok. -brev. -folk. Bønjhald n oftentlig bøn. -høyra vt. Bønne el baune /'. -stuving f. Bør m ; med-, mot-. Børs m. Børsa (i Sør-Trøndelag). Børse f. -lås n. -smed m. Børsmeklar m. -melding f. Børt m plikt ; tur ; slå for — ; hu er det din —. Bøs adj overlegen, opblåst. Bøta (bøtte) vt reparere ; legge bøter. Bøye m; skips-. Bøye f = bye f; regn-. Bøyg m bøining. -el m (fl -lar) hank. -ja (bøygde) vt bøie. -jeleg adj. -ning f. Bøygnings ending f. -form f. -møn ster n. Bøygsle / bøielse. Bøyk liitkoking; leggja ty i —. Bøyk|ja (bøykte) vt koke i lut. Bøysen adj vid (um klædning). Bøysta (a) vt børste, skrubbe. Bøyt|el m (fl -lar) kopp. Både — og. konj. Båe m blindskjær, flu. Båe el begge pron ; — tvo. Båg adj hinderlig, slem. -e m hin dring, -na (a) vi bli vanskelig. Bål n. -brend adj. -ferd f. Bår f bærebør. Båra (a) vi bølge, gå i bølger. Båre f bølge. -dal. -skval n. Bårut adj. Bås m. -foring f. Båt m. -byggjar m. -rip f. Båts hake m. -mann m. Båtstø f. C. C m (fl c'ar), C-ljod s. Bokstaven c skriv me aldri i heimlege ord, og ikkje ofte i låne ord heller. Men i ymse framande mål høy rer han heime og vert der brukt nokso mykje til teikn snart for ljo den k (candidat, concret) snart for s (eivil, decimal, cylinder, recept) og snart (saman med h) for sj (chokolade, chef, check). Når me no låner slike ord og dei vert so innarbeidde her at dei lever som naturlege morsmålsord påC—Dask 16 folketunga umkring i bygdene, so karm me ogso skriva dei i samhøve med vår tale: k der me segjer k (kandidat, konkret), s der me segjer s (sivil, desimal, sylinder, resept) og sj der me segjer sj (sjokolade, sjef, sjekk). Andre låneord vert lite brukte i dagleg tale, og stend for oss som bok-ord. Og her er det helst me finn slike ord som ein karm skriva meir eller minder heilt i deira upp havlege form. Ord med c som me uttalar k vil ein firma på sin stad under k. Her fylgjer nokre av dei ordi som ein soleis karm skriva på tvo måtar. Celle] sjå selle f. Cello] sjå sello m. Cellulose] sjå sellulose m. Cen|sor. -sur, -surera] sjå s e n | s or m. -sut ni. -sur e r a vt. [Centi|meter osb.] sjå senti| m e ter m osb. [Ceremoni. -ell] sjå seremoni m. -ell adj og n. Certifikat] sjå sertifikat n. Chaiselongue] sjå sjeselong m. Champagne] sjå sjampanje m. Champignon] sjå s j a m p i n j o n g m. Chance] sjå sjanse m. Charlatan] sjå sjarlatan m. Charme] sjå sjarm m. Charpi] sjå s jar pi n. Chauffør] sjå sjåffør m. Chaussé] sjå s j å s sé^ m. Cbauvinisme] sjå sjåvinisme m. Check] sjå sjekk m. Cheviot] sjå sjeviot m. Chiffonier(e)] sjå sjiffoniær m. Chile, -salpeter. [Cirk] sjå sirk|a. -el m. -ulera vi. -ul ær en. -us n. [Ci|tadell. -tant. -tat. -tera] sjå si|tadell n. -tant m. -tat n. -tera vt. Cyklon] sjå syklon m. Cyklus] sjå syklus m. Cylinder] sjå sylinder m Cypress] sjå sypress m. Cølibat[sjå sølibat n. D. D m (fl d'ar). D-ljod s. [Da] sjå då adv og konj, Daddel ni {fl dadlar), -palme m. Dag m. -a og -ast (a) vi bli dag. -dvelje f tidsfordriv, -fallen adj forfallen (um gjeld). -havande jourhavende. -laus hvis normale frist er utløpen. -na (a) vi dages. -ning f. -rap n (gras), -rekning f greie på hvad dag en har. Dags|arbeid. -brun f dagskjær. Dagsetja vt bestemme dag; datere. -sett adj datert, -sett n aften. -skil n — -rekning, -skriva vt datere. Dags|leid /"dagsreise, -lesnaden døgn litteraturen. -orden m. Dag]sprett m dagbrekning. -stjerna Arkturus. -stod adj. -stødt adv hver dag. Dagsverk n; tri —. Dag|tal (og dagetal) n. -tinga (a) vi underhandle. -tjuv m dagdriver. -verd (og dugurd) m frokost. -verda (og dugurda) (a) vi. -vill adj uviss um dagene. Daktylus m versefoten — -«^ Dala (a) el (te) vi dale ned. Dalar m (// dalar b dalarne). Daljbotn. -ing m = døl m. Dall m spann med lokk. Dalmatia. Dalta (a) vi trippe; — etter mor. Dam m {b -men), -brett; vass-. Dame f — dr6s f. -tekke n. Damp in anvendt gov; sjå under ordet eim. Dampa (a) vt dampe (t. d. klæde); vi: røke sterkt. ! DanIa (a) vt danne, -a adj. Danebrog (det danske flagg). Dangjel m (fl -lar), -la (a) vi. Dank ; driva —. Dans m. -a (a) vi. Dansar Ilag. -stove. -voll. Danse Imoro f. -sal m. Dansk adj. -a (a) vi. -e m og f. Dåper adj stille ; svak. Dardanellane. Darra (a) = dirra (a) vi. Darre m dørtapp ; halshvirvel. Dask m. -a (a) vi og vt. C—Dask 16 folketunga umkring i bygdene, so karm me ogso skriva dei i samhøve med vår tale: k der me segjer k (kandidat, konkret), s der me segjer s (sivil, desimal, sylinder, resept) og sj der me segjer sj (sjokolade, sjef, sjekk). Andre låneord vert lite brukte i dagleg tale, og stend for oss som bok-ord. Og her er det helst me finn slike ord som ein karm skriva meir eller minder heilt i deira upp havlege form. Ord med c som me uttalar k vil ein firma på sin stad under k. Her fylgjer nokre av dei ordi som ein soleis karm skriva på tvo måtar. Celle] sjå selle f. Cello] sjå sello m. Cellulose] sjå sellulose m. Cen|sor. -sur, -surera] sjå s e n | s or m. -sut

ni. -sur e r a vt. [Centi|meter osb.] sjå senti| m e ter m osb. [Ceremoni. -ell] sjå seremoni m. -ell adj og n. Certifikat] sjå sertifikat n. Chaiselongue] sjå sjeselong m. Champagne] sjå sjampanje m. Champignon] sjå s j a m p i n j o n g m. Chance] sjå sjanse m. Charlatan] sjå sjarlatan m. Charme] sjå sjarm m. Charpi] sjå s jar pi n. Chauffør] sjå sjåffør m. Chaussé] sjå s j å s sé^ m. Cbauvinisme] sjå sjåvinisme m. Check] sjå sjekk m. Cheviot] sjå sjeviot m. Chiffonier(e)] sjå sjiffoniær m. Chile, -salpeter. [Cirk] sjå sirk|a. -el m. -ulera vi. -ul ær en. -us n. [Ci|tadell. -tant. -tat. -tera] sjå si|tadell n. -tant m. -tat n. -tera vt. Cyklon] sjå syklon m. Cyklus] sjå syklus m. Cylinder] sjå sylinder m Cypress] sjå sypress m. Cølibat[sjå sølibat n. D. D m (fl d'ar). D-ljod s. [Da] sjå då adv og konj, Daddel ni {fl dadlar), -palme m. Dag m. -a og -ast (a) vi bli dag. -dvelje f tidsfordriv, -fallen adj forfallen (um gjeld). -havande jourhavende. -laus hvis normale frist er utløpen. -na (a) vi dages. -ning f. -rap n (gras), -rekning f greie på hvad dag en har. Dags|arbeid. -brun f dagskjær. Dagsetja vt bestemme dag; datere. -sett adj datert, -sett n aften. -skil n — -rekning, -skriva vt datere. Dags|leid /"dagsreise, -lesnaden døgn litteraturen. -orden m. Dag]sprett m dagbrekning. -stjerna Arkturus. -stod adj. -stødt adv hver dag. Dagsverk n; tri —. Dag|tal (og dagetal) n. -tinga (a) vi underhandle. -tjuv m dagdriver. -verd (og dugurd) m frokost. -verda (og dugurda) (a) vi. -vill adj uviss um dagene. Daktylus m versefoten — -«^ Dala (a) el (te) vi dale ned. Dalar m (// dalar b dalarne). Daljbotn. -ing m = døl m. Dall m spann med lokk. Dalmatia. Dalta (a) vi trippe; — etter mor. Dam m {b -men), -brett; vass-. Dame f — dr6s f. -tekke n. Damp in anvendt gov; sjå under ordet eim. Dampa (a) vt dampe (t. d. klæde); vi: røke sterkt. ! DanIa (a) vt danne, -a adj. Danebrog (det danske flagg). Dangjel m (fl -lar), -la (a) vi. Dank ; driva —. Dans m. -a (a) vi. Dansar Ilag. -stove. -voll. Danse Imoro f. -sal m. Dansk adj. -a (a) vi. -e m og f. Dåper adj stille ; svak. Dardanellane. Darra (a) = dirra (a) vi. Darre m dørtapp ; halshvirvel. Dask m. -a (a) vi og vt.Datéra—Depesje. 17 Datéra vt = dagskriva. Dativ m. -form f. Dato m (fl -ar); daga —, til —. Daud*) el død*) m og adj. Daudja (a) vi krepere, -e m og -eljefdet visne grasteppe på mar ken om våren, -fødd (um dyr). -ing m dødning, gjenferd, -kjøtn. -skrott m kadaver, ogso dorsk per son, -steikt adj. -stokk m. -øygd adj matt i øinene. Dauv adj døv; dorsk; flau (um smak). -beitt adj som biter dårlig, -høyrd adj tunghørt, -ing m dorsk per son, -kyndt adj dvask, -leg flau, kjedelig, -stum adj (fl -stumme) døvstum, -øyra n person som ikke vil høre. Davra (a) vi avta (um storm osb.). de, dykk, dykkar I, eder, eders. De, Dykk, Dykkar, De, Dem, Deres. Debaftant m. -era vi. -t m.2UMfe*4 De|bet gjeld, -bitera vt. -bitor m. Debut (les: deby). -tera vi. [Decharge] sjå desjarsj m. [Dechiffrera] sjå desjifrera vt. [Deci|dera. -sjon] sjå de s i | de r a vt. -sjon m. Dedan adv hit mots li ed an sml hega. Dedi|sera vt. -kasjon m. Dejdusera vt. -duksjon m. Defensor m off. forsvarer, -at n. Defilera vi. — for generalen. Defijnera vt. -nitiv adj avgjørende, endelig, -nisjon m. Dega adv derhen mots hega sml hedan. Deggja (degde) vt bedugge. Degra dasjon m. -dera vt. Dei fl (deim el dei; deira) sjå han, ho, den. -deie f; bu-, reid-. Deig m; brød-. Deig adj myk. -a (a) vt gjøre myk. Deigle f digle. [Deil] sjå deim. -a (te) vt. Deild f del. -da (a) vt skifte. Deildejgast m. -stein, -streng m. Deile el dele n grenseskjell, -stein. Deilsmål n trette. Deis m. -a (te) vt styrte; slå. DeYe|me m. -tisk adj. Deka|danse m. -dent m. Dekk n; skips-. Dekla-masjon m. -mera ot. Dekn m kirkesanger. DekoIrasjon m. -rera p*. Dekret n. -era vt. Del m. -a (te) vt. -en. Delejgasjon m. -gert adj. fDeligence] sjå delisjans m. Delika|t adj smakfull, innbydende. -tesse f (serleg um mat). Delirium n = dilla = fyllesjuken. DJUsjanatfdiiigence] m. Delja (a) vi slå hardt; — til ein. Dels — dels konj. Delvis adv. Demant m diamant. Demb a (demb, damb, dumbe) vi støve. -e /' uklarhet i luften, -en og -ut adj. Dementera vt = avsanna, -ti n. Demisjon m. -era vi. -s søknad m. Dem ina (-mer, -de), -mefvass-pytt. -ming og -ning /". Demokrajt m. -ti n. -tisk. Demon m, sml vette og uvette n. Demon strasjon m. -strera vt. Demorali|sasjon m. -sera vt. Den, det (// deim el dei ; deira). Deng m. -ja (dengde) vt. -je f. Dengong el den gongen konj ; — du var her. Dengsle f hamring ; pryl. Denne (dette, desse) pron. Dent adj og n sirlig(het). -a (a) vi pynte, -eleg og -en adj. Departement n. -s|brev. -folk. -skriv n. -stil m. Dep el m (-lar) sølepytt, -lut adj. Depesje m sendebrev. * Båe formene er godkjende (obligatoriske), men veit ikkje gjerne brukte i dei same tilfelle. Den heimlege formi med au vert brukt når talen ikkje er um menneske (t. d. ei daud kn, dauden eller daudelja på engmarki um våren, daudsteikt brød og daudvatn). Um menneske 6g vert den formi brukt når det berre gjeld ein delvis skort på]iv, eller ei viss nedsetjing i livsenergien (t. d. daudkjøt ; foten min er daud (o : søv), daudøygd, ein daudstokk (o: dorsk person). Men i dei tydningar av ordet, som mest er komne gjenom skule og norskdanske bøker (sei leg dei religiøse), hev det vorte so innarbeidt isi danske form (død) at den norske form for mange kjennest mindre høveleg um

menneske; difor karm ein bruka ndød" (t. d. strida med døden, døden er det visse for alle, no er han død, dødeleg burtgang, trui er død utan gjerningar, dødsriket). Sjå elles dei einskilde ord under Daud og under Død.Deponera —Disme. Deponera vt (t. d. i banken). Deportera ut. Depot n (les: dep6). Depu|tasjon m. -tert adj. 1. Der adv; her og —. 2. Der vert i norskdansk ofte ihop skrive med etterfyljande prep (der|av, -med, -om, osb). Men det er betre norsk å bruka tilsvarande komplement (av dette, med dette, med di, um dette, osb.). 3. Der, relativt adv: hvor, karm ser leg verta brukt etter påpeikande uttrykk: eg hev sél den garden der du varl fødd. Der|av, -for = difor, -ifrå, -med, -næst adv; sjå under 2. Der. Dersom konj =i f a 1 1, soframt, um. Dert m laps. -a seg (a), -en adj. Dertil adv = dit, til det, so vidt. Dervisj m. Desember m. Desentrali sasjon m. -sera vt. Desi dera [decidera] vt avgjøre (regn skap), -sjon m. Desi tiendedel, -liter. -mal. -mera vt skyte hver 10de mann av en hæravdeling. -meter. Desinfeksjon m. -fisera vi. Desjarsj [decharge] m regnskaps go'dkjennelse; få —. Desjifrera [dechifrera] vt tyde siffer skrift. Desperat adj. Despot m. -isk. Dess (genitiv av det); det er von til — ; ver der til — eg kjem. Dess (og di) vert ofte brukt framfor komparativ (utan ihopskriving), — lenger det lid, — bleikare vert han. Merk: dess|heller, -meir og, dijheller, -meir etter nek ting : han karm ikkje norsk — ; Jicann knapt lesa —. Merk ogso dessverre og diverre adv. Dessert m (les: desær) etterrett. Dess forutan adv. -imillom adv. -utan adh. -verre adv sørgeligvis. Destillasjon m. -låra vt. Detalj m; i —, i smått, -ert adj. Detasjement n utsendt hæravdeling. Detektiv m. -roman m. Detta (e, a, o) vi falle ned. Deviasjon m avvikelse. Di (dativ av det) vert brukt framfor komparativ i same tyding og på same vis som dess. Sjå under det ord. Dia[gnose m bestemmelse av en syk doms art. -gonal m. -kon m' -konisse f. Dialekt/" = målføre, bygdemål.)ialektik|ar m logisk debatant. -km. Diajlog m = samtale, -meter = t ver mål. -metral adj. Didak|tikk m. -tisk adj. Diét ni levemåte; halda — differens m forskjell; rest. Difor adv derfor. Difteri m. Diga (a) vi beve. Diger adj (fl digre) svær. Digna (a) vi svulme op. Diheller adv (etter nekting), sjå un- der dess. Dike n. -myr f. Dikut adj Diksjon m stil, fremførelse. Dikt n. -a (a) vt. -ar m. Dik tat m. -tera vt. Dikt] ing f. -samling f. -verk n. Dilettant n halvkunstnar. Dilik adj liknende, slik. Dilla (a) vi dingle ; — med rova. Dille /"=fyllesjuke, delirium. Dilt n småtråv, -a (a) vi. Dim n (b -met). Dim adj (fl -me) dunkel, -d f dunkelhet. Di meir adv = dess meir, dess heller. Dimensjonar fl — romvidd. Dimisjon m avskjed (frå skule, osb). Dimiss m. -preike f. Dimittera (a) vt (t. d. frå skule). Dimjmast (-mest, -dest) vi bli dun kel; — på syni. -me f. -synt adj. Din, di, ditt, dine; din stakkar! Dingeldangel n. Dingla (a) vi dingle; ringle, -le f bjelle. Dings m tingest. Dinæst adv dernæst. Dins[a (a) vi beve. -e f gynge. Dipleg adj uhyggelig. Diplom n. -at m. -atisk. Direkjsjon m. -tør m. Dirigera vi. Dirk m dirik. -a (a) vt. Dirra (a) vi dirre, vibrere. Dis f (kvinne) i namn som Hjørdis. Dis f disighet; hav-, sol: Disharmoni m = misklang. Disipflin m. -linera vt. -pel m (fl -lar). Disk m. -a (a) vi. — upp med. Diskant m sml bass m. Diskon|tera YL -to m. Disjkresjon m. -krét (les : -kré) adj. Disku sjon m. -tera pi. Dismе f = solrøyk.Dispasjør—Dressera. 19 Disjpasjør/n.-pensasjon. -pensera v -ponent m. -ponera ot. -posisjon m -putas m. -putera vi. -putt m. DisIsa (a) beve. -se f gynge. Dissek-era vt. -sjon m. DissenIs m. -tar m. -tera vi. Dissonans m mislyd. Di(stanse m = avstand, -stink sjon m. -stinkt adj. Distraksjon, -tré adj = fortenkt Distrikt n. -sjlækjar m. Dit adv derhen; sml dega. Ditto av samme slag. Divan m. -bord n. Diverre adv = dessverre. Divijdend m. -dera u£ -sjon m. Djerv adj. -ast (a) m. -mælt adj. Djevel m (/Z djevlar), -sk adj. -skap m. -sleg adj. Djup n og ad/, -leg adj. -lendt arf/ -n f dybde, -na (a) i>i. -rådd adj -tenkt adj. Djuv n bergkløft, -ut adj(i*M«*fyr. Dobbe f; øyre-. Dob|bel adj (fl -le), -la (a) mang-. Dogg m hund; bull-. Dogg f dugg. -a (a) vt. -fall n. Dogmatikar -tikk. -tisk. Dogme n trossetning, -tru f. Dokk f (fl dekker) fordypning. Dokk f skips-. Dokke f. -kjole, -stove. Dokter m = lækjar m. DokterIa vt. -ing f. Doktor m. -and m. -grad m. Doktrin m lære; læresetning. Dokumenlt = brevskap. -tasjon -téra vt. Dolk m. Dollar m (/Z -s). Dolp f hulning i jorden. -dom m ; ung- ; fri-, osb. Dom m ; jury-. Domar m. -sæte n. Dom|edag m. -fella vt. [Dommar] sjå domar m. Dompap m. Domprost m. Domsjakt /. -dag, dag da dom faller. -grunnar fl domspremisser. -nemnd f. Domstol m. Don n bagasje; verktøi. -e /snare. -ing f redskaper, -kraft f hus skrue. -skap m. D6r m fint stålstempel. Dorg 4* (ta fisking), -a (a) vt. -ende stilt. Dorm m. -a (a) vi slumre. Dds f skjørt. Dds n kratt. Do|sent m. -sera vi. Dosis m porsjon; egge-. Dott m. -a (a) vt; — seg i hop. Dotter f (fl døtter) datter. D6v n avtagen (um storm, smerte osb). Dov f gyngende grunn ; kryss, lend (på dyr), -a (a) stilne, lindres. Doven adj flau (serleg um smak; ikkje = lat), -skap m (um drikk; ikkje = latskap). Dovlna (a) vi miste friskheten ; miste følelsen ; eg sat so foten min dovna eller vart doven, -ning m sløv person. Dovning el dugnad m. Dovrast (a) stilne, mildnes, gi sig. [Dra, drar] sjå draga, dreg. Drag n dragning; luft-; drag

til slede; tilbøielighet. Draga (dreg, drog, drege) vt. Drag|ar m. — -ast vi ta tak, brytes. -band/; -dokke/, -kiste f. -lykkje f. -na (a) vi forlenges, føie sig. -nad nv. -s n mas med å flytte saker, -sa (a) vi; — på noko. -sam adj. -seng f. Drags mun m. -mål n. Drag|spon m. -su f = sudrag n. -ster m. -von fet halvt løfte. Drakt f = dress m og klædnad.)ram m (b -men), -glas. Drama n. -tikar m. -tisk.)ramb n stor stas. -sleg.)range ni bergtange.)rank m drank, berme. Drap] sjå dråp n.)rass n. -a (a) vi streve, slepe.)rastisk adj.)raug m. -dans. -ljos n. -rop.)raum m. -leg n gjøglende, -syn s.)rav n mask. Dravle m.)reg el m (fl -lar) strimmel.)regg m (fl -er), -fester f. rei m. -a (a) vi slå; sml svarva. >reiel m. -s duk m. reiva (de) vt spre. >rekt f fart ; vera i full —. irektig adj = kalv diger, -heit f. >ren|era vt. -røyr f. •reng m (fl -er), -elaus adj osb. •rengkall m = sveinkall. >rep|a (e, a, e) vt. -sam (um dyM. resin m jernbanetralle. ress m = drakt f. resjsera vt. -sur m = tam n.Drev—Dump. 20 Drev n; snø-, skips-. Drevje f røre; blautfdr. Drift f; gards-, koma på —. Drifte|fé n. -kar m. DriftsImidel m. -måte m. Drikk el drykk m drikkevare; slurk; slå seg på —en. Drikk[a (i, a, u, fl drukne) vt. -an n og -e n. Drikke|bror m. -kjær adj. -lag n. -leg (og drikkande) drikkelig. -skikk osb. Drill m. -a (a) vt (i metall). Drisl n dryss, -a (a) vi ogvt drysse. DrivIa (i, ei, i) vt. -benk m. -e f stormbye. -fjør f. -garde m styrtsjø. -glan n rifter mellem drivende skyer. -hjul. -hus. -kvit adj. -la (a) vi småregne, -nad m drift, driftsmåte, -le f dryss, stenk; flekk. Drjug el dryg adj. -leik m. -voren adj. Drjupa el drypa (y, au, o) pi. Drog f kort tømmerslede. -e f ved fang; stort følge, -lor fl striper. -lut adj. Dr6k f {fl dreker) pike. Droma (a) pi være sen, nøle. Dromedar m enpuklet kamel. Drone f han-bi. Dronning f. -leg adj. Drdp n drypp; tak-, -e m. -fri adj. -la (a) vi, smådryppe. -lor fl drop ler, spetter, -lut adj. Drops n sukkertøi; sml sn6p. Dr6s /"dame/". Drose m urenset korn. Drosje m el f (vogn). Drott m herre ; jord-, land-. Drovnor fl = droplor. [Drue] sjå druve f. Drukken adj (fl drukne), -skap m. Drukna (a) vi drukne. Druns a (a) vi søle bort tiden, -ut adj. Drunt m. -a (a) vi = druns a. -e f. Drupa (te) vi henge, lute. Drus og -en adj flott. Drusa (te) vi velte frem. Drust /prakt; statelig kvinne, -eleg prektig, glimrende. Druve f drue -saft f. Dryfta (dryfte) vt drøfte. Dryg el drjug adj. Dryg m drygsel, -d f drøihet. -en som gjør drøiere. -ja (drygde) vt: gjøre drøiere, varigere; vi: drøie, vente, dvele, -je / = -sel. -jeleg = -en. -sel og -sle f. Drykk m (fl -er) en drikk, porsjon. Drykkje f gilde, -bror m. Dryn n drønn, -ja (dryn, drunde) vi. Drypa el drjupa vi. Dryp lel m (fl -lar) drøpel. DrysIja (drys, druste) vi drysse ned. -je / strøskei ; skrøne. Drækja (drækte) vt tilsøle. Drætte n drag (til slede); fiske-. -drøg adj som drar; hard-. Drøge n et lite lass. Drøla (te) nøle, spille tid. Drøm (-men)] sjå draum m. Drømma (te)] sjå drøyma. [Drønn] sjå dryn n. [Drøpel] sjå dryp el m. Drøs n. -a (te) vi. -or fl sladder. Drøymla (de) drømme, -en tanke spredd. Drøypa (te) vi helle dråpevis. Dråk f {fl dræker) stripe. Dråp n drap. Dråpa f hedersdikt. Drått m dragning; ande-, bu-, vestan-. -hold n. -reim f. Du, deg, din pron fl de, dykk, dykkar. Dubb m blund, -a (a) vi. Dublett m dobbelteksemplar. Duell m. -era vi. Duett m sang for 2 stemmer. Dufs m kvast, dusk. Duft f fint støv. -a (a) vt. Dug m. -a (dugde) vi. -ande og -eleg adj. -laus. -leg = eleg. -løyse f -nad {el dovning) m (at grannane samlar seg hjå ein granne til hjelp med eit større arbeid). Dugurd el dagverd m. -a (&) vi. Duk m. -a (a) vt; — bordet. Dukk;a el dykk| a (a) vi. -ar m. Dul n og -d /"; i -om. i -di. Dulpa (a) vi pulsere. Dulram adj. som ikke røper hemme ligheter, -sam adj forbeholden. Dulsjmål n og -måte m; i —. Dult m småtråv; puff. -a (a) vi. Dum adj (fl -me) stum, døvstum; uklar (um luft); ikkje == tåpeleg. Dum be el -me f støv. Dum bjølle f. -høyrd adj. Duml n søl, uorden, -a (a) vi. Dum|leg adj dunkel, -ming m døv stum person. Dump f fordypning; slede-. Dump m dump lyd ; fall. -a (a) vi falle tungt; rejiseres.Dumskule—Dømta. 21 Dumskule m døvstumskole. Dun n (f); ær-, myr-. Dyrka (a) vt (gjera dyrare) j dyrke. Dyr kjøpt adj. -lagd adj høit vur dert, -leik m kostbarhet. Dyrlækjar m Dyrn f styrke, friskhet, -a (a) vi styrkes, tilta. Dyraa (a) ot bli dyrere. Dyrtid f. -s|tillegg n. Dyr|verdig dyrebar, -voren adj. Dys f (fl -jar) liten steinrøis. Dysenteri m = blodsott. Dysja (dys, duste) vi drysse fint. Dysta (dyste) vi og vt. Dytt m puff. -a (dytte) vt tette. Dy[fit adj. -våt adj. Dyvelsdrek m. Dyvja (dyv, duvde) vi beve, runge. Dæl adj fortrolig. Dæl n vindpust, -a (te) vi Dæld f liten dal. Dæle f renne, grøft, -blekk n bølge blikk. Dun m dønn. -a (a) vi dønne. Dunast (a) vi få dun. Duujder m. -dra (a) vi dundre. Dung|a (a) vt dynge i hop. -e m. Dunk ni kagge ; dump støt. -a (a) vi Dunkel adj — dim og døkk. Dunn n. -a (a) vi stelle i huset. Dun seng f. -ut adj. -vær n. Duppja (a) vt dyppe, -e f. Dur m (i musikk); fosse-. -*>(?-) w. Dus n stilhet, døs. -a (te) vi. -en adj Dus ; leva i sus og —. Dusin n el dusing m. -vare f. Dusj m sprøit, drev. -bad n. Dusk n småregn, -a (a) pi". Dusk m kvast; duskehuve. Dust f støv; grand; z/rJSr/e -f. -a (a) vi og w/, -ut adj. Dutt /i pusleri; sam-, maskepi, -la (a) di pusle. Duv m. -a (a) vi henge ned; duve. Duve f. -hus. Duvl n bøie. -a (a) vi duve. Dvale m. -drikk m. Dvél n dvelen. -ja

(dvél, dvalde) øi dvele. Dverg m. -belte n styrkebelte, -bjørk. -mål /i ekko. -slegen adj lam. -stein bergkrystall. Dy n dynd. -a (a) vt tilsøle. Dye f dynd, søle. -botn m. -nde adv ; Dælskap m fortrolighet. Dæma (de) vi gi en viss dåm. -dæmd adj; god-, myrk-, osb. Dæme n farge, utseende osb. Dæsa (te) vi vansmekte. Død el daud, sjå under daud el død". Her fylgjer ymse saman setningar som mest vert brukte ura menneske og som difor ogso gjeme vert skrivne med ø i staden for au. våt. Død el daudjdrukken adj. Dødeleg adj. -heit f = døying/". DødsIangest m. -attest m. -bod n. -dag. -dom. -dømd. -fall. -fiende, -frykt. -kamp. -liste, -lysing -mel ding, -merke, -riket = helheimen. -sak. -stund. -time. -år. -årsak f- Døger n(6 fl døgri) døgn ; jam-, sam -vill adj desorientert (serleg ved komande tidi). Døk[k adj dunkel, -kast (a) og »na (a) bh dunkel. Dyffel m (eit slags ullty). Dyft f vevbredde. Dyfta (a) vi støve, gi støv. *iøming f bedømmelse, kritikk. Dømma (dømte) vt] ,sjå døma.)ømta (a) vi formode; hentyde på. AM-li, (VJV^A. A*vJLDønn—Eigjestell [Dønn] sjå dyn m. Dønning m = undersjø m. Dør f. -helle /". -karm m. Dørslag n (eit slags sil). •Døy (døyr, døydde el do; døytt eZ dåen fl dåne) wi ; */Z sin -ande dag. Døyda (døydde) vt døde, drepe. DøydIsel n (b -slet) åtsel. bøying /" dødelighet. Døylpa (te) vt døpe. -par m. Døypejfat. -font m. -namn. -setel. Døysa (te) vt; — i hop; ophope. Døyvja (de) vt døve, lindre ; ydmyge. Døyve n lindring, -middel, -råd s. Døyving og -sle f døvelse. Då adv; då kom han. Då konj; då han kom. Vert brukt um tid, men ikkje gjerne um årsak. Dåd m (f), -laus adj. -løyse f. Dådyr n. Dåe m medlidenhet; dvale. Då en adj (fl -ne) avdød. Då fengd adj høist forundret, -furda (a) vi stusse, -furdeleg tåpelig. -iq adj medlidende, -leg ussel. Dåm ni; ein — av raudt, det er ein ljos — i målet hans, del fylgjer ein goa- _ med han, han har et be hagelig vesen, -laus adj. -løyse f. Dån n. -a (a) vt dåne, lammes. Dåp m. -s|attest m. -pakt f. Dår a (a) vi. -e m. -hus. -verk n. Dår leg adj. -skap m. Dås e m eske ; dumrian, -ut adj. , Dått ad/; øerta — med eller wd for skrekkes, -eleg adj plutselig, over- raskende. E. Egypt, -ar m. -isk adj. Ei adv (framfor tal) omtrent; ei 50 E m (fl e'ar). E-ljod s. Eau de Cologne (les: ådøkolånje) Edam-ost m. mann. Ei adv = ikkje. Vert brukt etter anten — eZ/er: an/en du vil eller ei, etter nekting: nei visst vil eg ei; og stend då alltid sist i setningi. Inni setningi stend det når det svarar til norskdansk at jo" : inøen er so høg at han ei treng å EddIa f b (fl -ot, -one); den eldre —, Eddik m. -syre /". Ede|l a<V. -leg høifornem; ypper lig. Edikt n = konge bod. Edle n ættemerke. Edru adj. -skap m. Edøy (på Møre). Effekt m virkning, -iv adj. [Eftan] sjå aftan m. Eføy m. Eg pron (fl me eZ vi). Egder fl folk fra Agder. Egg n ; høns-, skjor-. Egg f (fl -jar eZ -er) ; knivs-, fjell. Egge|dosis m. -plome f. -skal n. Eggforma adj eggformet. Eggja (a) vt kvesse ; egge, hisse. -eggja adj; tvi-; upp-. Eggjarn n = bitjarn. Eggjast (a) tirre hinannen. Eggjebard n fjellkant. Egg rund adj. -sjuk. -vær n. Eg|la (a) vi yppe kiv. -len. -le sam og -lesjuk adj. -ling m egle syk person. Egna (a) eZ (egnde) vt sette agn pa Egois|me m. -t m. tisk adj. Egs|a (te) vt opegge. -e n opbru* ning, affekt. tøygja seg. Eia seg (a) jamre sig. Eid n smal landtunge. Eid m ; gjera — eller -en eller -en sin. -fest adj. -fri helt fri. Eidsvoll. -s|forsamlingi. Eidsvoren adj; — fullmektig. Eiend f (n) kornspirer. -fall. Eigia (eig, åtte, ått) vt eie; — barn, føde barn. -ande eieverdig. -arm. Eigast (eigst, attest) med eller ved innlate sig med; tirre. Eige n besiddelse; i mitt —. Eige f = eige n ; ogso eiendom ; store eigor store jord- eller skog eiendommer, -dom m. -leg adj verd å eie. Eigen (f eigi eZ eiga; n eige) egen. -hendig adj. -leg adj egentlig, -skap in. Eigersund herad. Eigjejfolk fl nærmeste slektninger. Eigjestell n genitalia. Dønn—Eigjestell [Dønn] sjå dyn m. Dønning m = undersjø m. Dør f. -helle /". -karm m. Dørslag n (eit slags sil). •Døy (døyr, døydde el do; døytt eZ dåen fl dåne) wi ; */Z sin -ande dag. Døyda (døydde) vt døde, drepe. DøydIsel n (b -slet) åtsel. bøying /" dødelighet. Døylpa (te) vt døpe. -par m. Døypejfat. -font m. -namn. -setel. Døysa (te) vt; — i hop; ophope. Døyvja (de) vt døve, lindre ; ydmyge. Døyve n lindring, -middel, -råd s. Døyving og -sle f døvelse. Då adv; då kom han. Då konj; då han kom. Vert brukt um tid, men ikkje gjerne um årsak. Dåd m (f), -laus adj. -løyse f. Dådyr n. Dåe m medlidenhet; dvale. Då en adj (fl -ne) avdød. Då fengd adj høist forundret, -furda (a) vi stusse, -furdeleg tåpelig. -iq adj medlidende, -leg ussel. Dåm ni; ein — av raudt, det er ein ljos — i målet hans, del fylgjer ein goa- _ med han, han har et be hagelig vesen, -laus adj. -løyse f. Dån n. -a (a) vt dåne, lammes. Dåp m. -s|attest m. -pakt f. Dår a (a) vi. -e m. -hus. -verk n. Dår leg adj. -skap m. Dås e m eske ; dumrian, -ut adj. , Dått ad/; øerta — med eller wd for skrekkes, -eleg adj plutselig, over- raskende. E. Egypt, -ar m. -isk adj. Ei adv (framfor tal) omtrent; ei 50 E m (fl e'ar). E-ljod s. Eau de Cologne (les: ådøkolånje) Edam-ost m. mann. Ei adv = ikkje. Vert brukt etter anten — eZ/er: an/en du vil eller ei, etter nekting: nei visst vil eg ei; og stend då alltid sist i setningi. Inni setningi stend det når det svarar til norskdansk at jo" : inøen er so høg at han ei treng å EddIa f b (fl -ot, -one); den eldre —,

Eddik m. -syre /". Ede|l a<V. -leg høifornem; ypper lig. Edikt n = konge bod. Edle n ættemerke. Edru adj. -skap m. Edøy (på Møre). Effekt m virkning, -iv adj. [Eftan] sjå aftan m. Eføy m. Eg pron (fl me eZ vi). Egder fl folk fra Agder. Egg n ; høns-, skjor-. Egg f (fl -jar eZ -er) ; knivs-, fjell. Egge|dosis m. -plome f. -skal n. Eggforma adj eggformet. Eggja (a) vt kvesse ; egge, hisse. -eggja adj; tvi-; upp-. Eggjarn n = bitjarn. Eggjast (a) tirre hinannen. Eggjebard n fjellkant. Egg rund adj. -sjuk. -vær n. Eg|la (a) vi yppe kiv. -len. -le sam og -lesjuk adj. -ling m egle syk person. Egna (a) eZ (egnde) vt sette agn pa Egois|me m. -t m. tisk adj. Egs|a (te) vt opegge. -e n opbru* ning, affekt. tøygja seg. Eia seg (a) jamre sig. Eid n smal landtunge. Eid m ; gjera — eller -en eller -en sin. -fest adj. -fri helt fri. Eidsvoll. -s|forsamlingi. Eidsvoren adj; — fullmektig. Eiend f (n) kornspirer. -fall. Eigia (eig, åtte, åtte) vt eie; — barn, føde barn. -ande eieverdig. -arm. Eigast (eigst, attest) med eller ved innlate sig med; tirre. Eige n besiddelse; i mitt —. Eige f = eige n ; ogso eiendom ; store eigor store jord- eller skog eiendommer, -dom m. -leg adj verd å eie. Eigen (f eigi eZ eiga; n eige) egen. -hendig adj. -leg adj egentlig, -skap in. Eigersund herad. Eigjejfolk fl nærmeste slektninger. Eigjestell n genitalia.Eign—Eksaminand 23 I Eign f eiendom, eiendele. -a (a) vt; — til seg tilegne sig. sml oreigna. Eigna adj ypperlig. Eignad m = eign f. Eignejliit m. -mon og -ting m kle nodie. Eik f eiketre. Eik m (fl -er) og -e f hjuleke. Eike bord. -lauv. -måling. Eiker (i Buskerud). Eikje f liten båt. Eikorleis adv — eileis. . Eileis på en eller annen måte. Eim m = damp gov, opstigende dunster; sml gov n. Det tysk danske låneordet damp vert ikkje gjerne brukt um gov i fri tilstand. Men um gdv som drivkraft vert damp mykje brukt i staden for det norske eim, t. d. eim|båt el damp|båt, -kjel, -kjøken, -kraft, -maskin, -skip, osb. Ein pron man; — karm tenkja so mangt; — karm dersom — vil; — skal med dette melda at; osb. Ein, ei, eit (eitt når ordet hev sterkt tonetrykk) ein dagen, ei natti, eit året forleden dag, natt, år; alt i eitt = i eino uavlatelig; det er alt eitt likegyldig; ei framfor tallord = omtrent: ei 5 — 6, ei femti mann. Ein Iannan pron (um tvo) hinannen. -ard adj üblandet, -ast adj og adv eneste, -beite n. -bernd adj enbåren. -berne n og -berning m barn uten søsken, -boren adj. -bu. -buar og -bue m. -bøle n. -bølt adj (um einsleg bustad), -bøling m. Eine adv ; tvo — ; han er berre godt eine godslig. Eine m einer(busk) = brake m. Ein eigar/;;, -eige/*, -erving m. -fald adj enkel, enfoldig, -feide n en fold, -felt adj. -før adj som reiser eller greier sig alene, -gifte n. -gong el ein gong adv. -gråta vi. -huga adj karakterfast, -iq =sa m d og samtykt adj. -ing f enhet; i -i uavlatelig, -ka adj enestående, makeløs, -kom adv han gjekk — for det bare for det. Einkombod n ekspress. Einkrake m einebærbusk. Einkvar [einkvan], f eikor [einkvar], n eitkvart en eller annen (ikkje: enhver; det heiter kvar ; ein, kvar og ein, ein og kvar, kvar mann). Ein|leg enlig. -leides el -leies adv rett frem. -leik m ensartethet. -leta og -litt adj ensfarget. -lyda vi lytte spent, -menne n individ, enkeltperson; der er 85 959 — i Rogaland fylke, -menneleg. -mæle n samtale i enrum. -rett m ene rett, -rom n. -rådig. Eins adj og adv ens, likedan. Einjsaman (og eismal) adj ensom, alene, -semd f. -skap m enhet, likhet, -skild (n -skilt) serskilt. -skildmannen. -skils adv enkelt vis, -skjeft adj enskaftet (um vev). -sleg. Ein[slengd, -slungen og -slyngd adj enkel, grei, jevn. Einslydande enslydende. Ein stad og ein staden ensteds. -staka adj isolert. Einstape m ørnebregne. Einlstira vi. -strak adj rett (utan krok), -strake adv rett frem, di rekte, -strengt adv uavbrutt (mots drope vis). Einsjtydig og -tydande adj. Einstø(d)]e n enslig sted. -ing m særling. Einjsyn s. -synt ensidig; enøiet. -tenkt enfoldig, -tøke n ting som der ikke finnes mer enn en av (unicum). -vald og -velde n. -vel dig adj. -vis adj. -viting m tåpe. -vitug. Eir n kopperrust. -a (a) vi. -a og -lagd adj irret, -smak m. -ut — -lagd. Eise f ildsted. Eismal adj = ein saman. Eit og eitt sjå under ein. Eit|el m (fl -lar) kjertel. Eiter n. -full. -kveise /"hissig svulst; hissig person, -orm huggorm. -tagg m giftbrodd. Eitra(a) vt: forgifte; vi: sprute eiter. Eitt 1; sjå under ein. Eittal n tallet 1. Ekke n feil, skade; spor i sneen. Ekkje og enkje f. Ekre f = attlege f gjenlagt åker. Eksa (te) vi skyte aks. . Eksakt adj strengt, nøie; — vitskap. Eksaltert adj overspent. Eksamen m, sml prøve. f. Eksaminand m. -nasjon m. -nator m. -nera vt. Einstira vi = nidstira.Eksegese—Energi. 24 i Eksegé|se m = tolking f. -t m. -tisk adj. Ekse[kusjon ni. -kvera vt. Eksem n (et slags utslett). Eksem [pel n (b -plet) =dø m e, fyre døme. -plar n. -plarisk = møn stergild. Ekjsera vi. -sis m. -sismo m. Eksijstens m =t i 1 væ r e n. -stera vi. Ekspansjon m utvidelse. -s|kraft f. -trong m. Ekspejdera vt. -disjon in. -ditt adj, -ditør nu -riment n. -rimentera vi Eksplo]dera vi. -sjon m. Eksport m = utførsel m og ut førsle f. -tasjon m. -tera vt (varor). Ekspress ni = sn ar bod, eink om bod. Ekspropriasjon m = o r -e i g n i n g f. -era vt. Ekssen[excen]|terskive. -trisk. Ekstase m henrykkelse. Ekstemporera uf tale osb. uforberedt. Ekstra = umfram, uvanleg. Ekstrakt m = utdrag; avkok. Ekstrem n ytterlighet. Ekt|a (a) vt. -e adj. -e n; til —. Ekte folk fl -skap n osfr. Ekvator. Ekvipasje ni. El n bye. -a

(a) vi bli regn. Elastikk ni gummity. -tisitet m Ilsk adj. Eld m ild. -a (a) vi ilde; ha hals brand. Eld|ast (-est, -est) vi eldes; — av. Eldberg vulkan. Eldbjørgdag, 7de januar. Elde n fostring; yngel, rase. Eldeleg gammeldags. Eldesjfe. -krøter avlsdyr. Eld esott f = ing f halsbrand. Eld fri. -frisk fyrig, -føre n fyrtøi -fån f falaske. Eldgamal adj. Eld gogn f kokeredskap. -hug be geistring, -ing m lyn. -myrje f Eldre, eldst sjå gamal. Eld? Iljos n. -mål n bål. Eld I stad m. -stein ildfast sten. Elefant ni. Eleg elendig. Eleganse m. -t = ovfin, finbygd Ele|gi m = s yr j edikt. -gisk. Elegskap m usselhet. Elektri|sera vt. -sitet m. -sk. Elemen t n. -tær adj. Elev m = næming m. Elevator m = heis m. Slgm; sm*/elgs-; men elgukse. Sigen adj vammel. Sling m bye; rykk; anfall. Slindnera vt skyte ut. Slgja (a) vi vemmes. Siler konj; anten — eller. Elles adv ellers. Ellev|e 11. -te Ilte. CllipIse m. -tisk adv. Slsk m. -a (a) vt. -eleg. -hug. Slskhugsjbrev. -gåve. -sorg. Elskverdig adj. Elt|a (elte) vt: jage; vi: traske, -ef. 51te[hit f plageånd, -sam. Siv f (fl -ar), -brot n. -brun f. 31ve|bakke. -barde m. -bredd og -breidd f. -bægje n elveforbyg ning. -far n. -flog n plutselig opsvulmen av elv. -fløde n elve flom. -gap n elvemunning, -løypa i;f fløte (t. d. ved), -mel m. -mot n. Elv|fjøre f. -6s m flodmunning. -vokster m sterk stigning i elv. smal|je m. jera vt. smansi|pasjon m. -pera vt. Emballasje m. Embete n embede. Embets|brev. -folk. -mann, osb. Embetta (a) vi stelle, fungere. Emigrant m. Emissær ni. Emja (a) i>i skrike, skråle. Em men adj (fl -ne) litt vammel. Emn[a (a) vi; — på, — til. -e n. -ingstre n. Empiri ni erfaringskunnskap, -kar m. -sk. EndIa (a) vi slutte, -e ni; att-ende; for ende, yver ende. Ende adv = beint, rakt; endeupp, ned, fram, merk adjektivi ende fram og endetil EndeIdag siste dag. -fara vt befare helt ut. -feta vt granske helt ut. -fram adj ukunstlet; uten vanske lighet, -laus. -leg. -lykt m (f) endelikt, slutning; resultat. Ender adv; — og då, — og gong. Endereisa vi. En detail (les: ang detalj) i smått, mots en gross. Endetil adj — endefram adj. Ending f endelse ; bøgnings-. Endossent ni. -sera vt. Endskap m slutning, avgjøre] $ Endå adv enda; konj = — u 1. EnerIgi m, -gisk.Eng—Ettra. 25 Eng f (fl -jar cl -er), -blom m. Engasjement n (les: angasjemang). -sjera vt. Engel m smsf engle-. Engelsk, -mann. England. Engj lende n. -mark f. -sprette f gresshoppe. En gross (les: ang gro) i stort mots en detail. Enkel adj = endefram, greid. uvand. Enkije (og ekkje) f. -ling m. Enkje'høve n. -mann, osb. Enn adv; — han då ! — um du slepp! Enn konj; meir enn, anna enn. Erme n forhode, panne. Enno adv ennu. Enorm adj overordentlig. Ensa (a) el ansa ense. Ensyklopedi ni (les: angsy-). [Enten] sjå anten. Ententen (les: angtangten) = ring maktene. Entra (a) vt entre. Entré (les: angtré) 771. Entusilasme ni. -ast m. Epidemi 771 = farsott f. -sk. Epigram /* (fc-met) = slengj estev, fyndvers. Epikuré ar 771. -isk vellystig, yppig (levnet). Epilep si 77i = f all sott f. -tisk. Epilog ni = etterord. Episk adj fortellende. Episode m optrin. Eple n. -kart m. Epoke m = tidskifte n. Epos n heltedikt. Epålett 77i. -era (a) el (te). (Ending iei mengd med framande verb). Eremitt 772 = e i n b u ar. Erg|a (a) vt ergre. -eleg. Erke adj, m; -ljugar, osb. Erkebisp, -engel, -hertug. Erkjen|na (-te) pi S77IZ. sannkjenna. -neise 771. Erklær|a (-te) vt, sml forsegna. -ing f, sml forsegning. Erle og linerle f. Erm f (fl -ar) erme. ErmeIhol n, -staup n, osb. Ero|tikk m. -tisk adj. Erso (0: er det so) konj = der- som. Ert / (fl -er) ; smsf erter-. Ert|a (a) vt. -ekrok 771. -en adj. Erter|brød. -mjøl osb. 3 — Matias Skard: Nynorsk ordbok. Erte|sam adj. -stikke f = -krok. Erts m metallholdig stein. Erupsjon m utbrudd (av vulkan). Erv|a (de) vt arve. -e n nedarving; del gjekk i — ; gravøl. Erve|brev. -gods. -gull. -leg adj. -minne n tradisjon, -stykke, -synd. Erving m arving; odels-. Esel n (b eslet) asen. Esja (a) vi gjære. Esje f kleber; småsild. Eska) dre m flåteavdeling, -dron m rytteravdeling. Eskor|te m = trygde vakt. -tera vt. Esla el etla (a) vt tiltenke; — seg til. Ess m eller n ess (i kort). Essai (les: esse) m (fl -s) mindre avhandling. Essen|s m hovedinnhold; destillert kraftvand. -siell adj vesentlig. Este|tikar m. -tikk m. -tisk. Eta (é, å, e) vt. -nde spiselig. Eta|blera vt. -blissement n. Etar m. -lag. -skap m fråsseri. Etasje m; sml høgd f. Ete f lokkemat ; krybbe. Eter m (luft), eterisk adj. Eti|kar m. -kk m. -sk. Etikett m merkelapp, -e 772 skikk og bruk; hoff-en. Etiopia. Etla el esla (a) vi tiltenke. Etna. Etnograf m. -i m. -isk. Etsel el åtsel n = åte f. Etter prep, adv og konj efter. -aping f- -bod n senere tilbud. Etter di konj. Etter|fylgjar m. -heng n overhengen. -høyrsle f efterspørsel. -kjensle f minnelse, -klok adj. -komar 772. -kome f følger, -krav n. Etter kvart og som. Etter|laten adj føielig. -levande gjenlevende, -lysa vt. -løn pensjon. -middag 772. -mæle n. -rakster m. -røknad m etterforskning, -røkt adj. -sedd (n -sét). -siten og -situg adj nøieseende, streng. Etter som = etter kvart som. -sleppen adj for føielig. Etter|spel n. -spurnad 771. -svide 772 efterveer. -syn s. -tøke lære nemhet. -verknad m. -vis adj. -åt adv. Ettra og ettre== attra (a) og attre adj.Ettre—Farkjenna 26 Ettre, etterste = att|are, -aste. Etyde m stykke til øving (musikk). Etyi [etui] n. Etymolog m. -i m. -isk. Eurolpa. -péar m. -péisk. Ev n dunkel forestilling, -a (a) vi ; — seg um. Evange|li og -lium n {b -liet, & /I1 -

lia), -libok f. -lisk m. Ev|e m uvisshet, -en tvilrådig. Eventualitet m. -ell ad/. Eventyr n. -leg. Evfemislme m. -tisk. F. F ni (fl rar). F-ljod s. Fab|el m {fl -lar), -la (a) vi. Fabri|kant. -kera vt. -kk m. Fad|der m (/I -rar). . Fader m (um Gud, elles gjerne f ar). Fader|leg. -vår n. Fadese m bommert. Fag n; sfciiZe-. . Fag|er adj (-rare, -rast eZ fegre, fegerst). Fagg ni bylt. -a (a) »i kludre. Fagna (a) wf glede; motta venlig. Fagna adj gjæv. Fagnad m glede, -bod n. Fagnaleg adv til gagns, gildt. Fagnajmann. -verk n. Fagning /" god mottagelse. -s|rop hylUngsrop. Fajanse ni halvporselen. Fakka (a) vt; tjuven vart —. Fakkel ni (/I faklar) skyndel. -berar, -tog n. Faks n man; frynser. ...... Faksimile n billede av handskrift. Fakt|a seg (a) geberde sig. -e f (mest i fl) fakter. Faktisk, -tor m. -tori n. Fak tum n (/? -ta), -tura m (fl -turaer). Fakultet ; det juridiske —. Fal n falaske; hul tange. Fal adj fal; disponibel; ledig, -a (a) vi tinge. Falanks m. -fald adj; ein-, mang-. Fald m kantsøm. -a (a) vt. Falk. -ereir n, osb. -unge. Fall n; døds-; pris-; ut-, -a (e, a, a fl falne) vi. Fallejkniv m. -krage m. Fallent ni. -litt m s/d buslit n. Evig = æv(e)leg adj. -heit f. Evje f dynd ; svak strømning. Evla (evlde) vt mekte, formå. Evlaust == tvillaust adv. Evle n krefter, -leg og evlug. Evne f. -laus. -løyse f. -rik. Evnukk m = gjelding m. Evolusjon ni utvikling, -istisk. Evolusjonslære f. Ev|råd s betenkelighet; eg stend i — um det. -sam adj. [Excen|terskive. -trisk] sjå eks senlterskive. -trisk. Fallreip n ; på -ef. Fallsott f epilepsi. Fals m. -a (a) i>f = gr øy pa. Fals n. -k adj. -ka (a) vt og »i. Vilske /» falaske. Familie m = huslyd m. -ær. famn m. -a (a) = femna vt. ?ana (i Hordaland). rana (a) yi falle tynt. ?ana|tikar m. -tisk. -tisme /». banden djevelen, -skap m. f. -berar /». -tog n. fanfare in hvirvlende musikk (t. d. etter ein tale). Fang n omfatten; favn; skjød; for råd; byggje-; også = -an. Fanga -a (a) vt omfatte, fange. Fangan n en favnfull. Fange m. -hus. -kost m. Fanghund m. -line f. Fangst f. -båt /». Fant m. -a (a) skjemte ; — burt tidt. Fanta|sera vi. -si m. -st m. Fante|ferd f. -fylgje n. -leg. -skap m. Fant|ord — sneiord, -unge m. Får m (& -en, fl feder, federne el fedrar, fedrane) *mZ Fader. Far n spor; ferd, befordring. Fara (e, 6, a) vi fare. — åt. Farang m omgangssyke. Fåriarv (og farsarv), -bror. Fard|ast (a) skimles. -e m. [Fare] sjå fare m. Far|far m. -folk og farsfolk. Farg n tungt press. Farg|a (a) vt farge. -ar. -e in. Farin n = puddersukker. Farise]ar. -isk. -isme m. Fark m. -eferd f. -eleg. Farkjenna m tilkjenne faderskapet Ettre, etterste = att|are, -aste. Etyde m stykke til øving (musikk). Etyi [etui] n. Etymolog m. -i m. -isk. Eurolpa. -péar m. -péisk. Ev n dunkel forestilling, -a (a) vi ; — seg um. Evange|li og -lium n {b -liet, & /I1 -lia), -libok f. -lisk m. Ev|e m uvisshet, -en tvilrådig. Eventualitet m. -ell ad/. Eventyr n. -leg. Evfemislme m. -tisk. F. F ni (fl rar). F-ljod s. Fab|el m {fl -lar), -la (a) vi. Fabri|kant. -kera vt. -kk m. Fad|der m (/I -rar). . Fader m (um Gud, elles gjerne f ar). Fader|leg. -vår n. Fadese m bommert. Fag n; sfciiZe-. . Fag|er adj (-rare, -rast eZ fegre, fegerst). Fagg ni bylt. -a (a) »i kludre. Fagna (a) wf glede; motta venlig. Fagna adj gjæv. Fagnad m glede, -bod n. Fagnaleg adv til gagns, gildt. Fagnajmann. -verk n. Fagning /" god mottagelse. -s|rop hylUngsrop. Fajanse ni halvporselen. Fakka (a) vt; tjuven vart —. Fakkel ni (/I faklar) skyndel. -berar, -tog n. Faks n man; frynser. ...... Faksimile n billede av handskrift. Fakt|a seg (a) geberde sig. -e f (mest i fl) fakter. Faktisk, -tor m. -tori n. Fak tum n (/? -ta), -tura m (fl -turaer). Fakultet ; det juridiske —. Fal n falaske; hul tange. Fal adj fal; disponibel; ledig, -a (a) vi tinge. Falanks m. -fald adj; ein-, mang-. Fald m kantsøm. -a (a) vt. Falk. -ereir n, osb. -unge. Fall n; døds-; pris-; ut-, -a (e, a, a fl falne) vi. Fallejkniv m. -krage m. Fallent ni. -litt m s/d buslit n. Evig = æv(e)leg adj. -heit f. Evje f dynd ; svak strømning. Evla (evlde) vt mekte, formå. Evlaust == tvillaust adv. Evle n krefter, -leg og evlug. Evne f. -laus. -løyse f. -rik. Evnukk m = gjelding m. Evolusjon ni utvikling, -istisk. Evolusjonslære f. Ev|råd s betenkelighet; eg stend i — um det. -sam adj. [Excen|terskive. -trisk] sjå eks senlterskive. -trisk. Fallreip n ; på -ef. Fallsott f epilepsi. Fals m. -a (a) i>f = gr øy pa. Fals n. -k adj. -ka (a) vt og »i. Vilske /» falaske. Familie m = huslyd m. -ær. famn m. -a (a) = femna vt. ?ana (i Hordaland). rana (a) yi falle tynt. ?ana|tikar m. -tisk. -tisme /». banden djevelen, -skap m. f. -berar /». -tog n. fanfare in hvirvlende musikk (t. d. etter ein tale). Fang n omfatten; favn; skjød; for råd; byggje-; også = -an. Fanga -a (a) vt omfatte, fange. Fangan n en favnfull. Fange m. -hus. -kost m. Fanghund m. -line f. Fangst f. -båt /». Fant m. -a (a) skjemte ; — burt tidt. Fanta|sera vi. -si m. -st m. Fante|ferd f. -fylgje n. -leg. -skap m. Fant|ord — sneiord, -unge m. Får m (& -en, fl feder, federne el fedrar, fedrane) *mZ Fader. Far n spor; ferd, befordring. Fara (e, 6, a) vi fare. — åt. Farang m omgangssyke. Fåriarv (og farsarv), -bror. Fard|ast (a) skimles. -e m. [Fare] sjå fare m. Far|far m. -folk og farsfolk. Farg n tungt press. Farg|a (a) vt farge. -ar. -e in. Farin n = puddersukker. Farise]ar. -isk. -isme m. Fark m. -eferd f. -eleg. Farkjenna m tilkjenne faderskapet Farkort n billett (til jarnveg osb). Far kost m, -laus som er uten far kost. Fårlaus adj faderløs. Fårled f; på -i, på farsida.

[Farleg] sjå farleg adj. Farleid f vei, retning. Farm m ladning; gård (i Amerika -ar m. Farmasøyt ni. Fårmdr f. Farr|a (a) vi flakke om. -e m. Farsarv hi. Farse m skjemtekomedie ; kjøl-. Farsida; på —, sml mor sid a. Farsott f epidemi. Farsyster = faster f. Fart m, -a (a) vi; — um. Far|ty n. -vatn. -veg m. Far vel! sml veifar n. Fasade m. Fasan m. Fasett ni. Fasit m. -bok. Fasong m form, skikkelse. Fast adj fast, bestemt. Fastja (a) vi. -ande. -e f. Fastelan fastelavn. Faster f (fl fastrer). Fast|leik m. -na (a) vi. -sett adj. Fat n grep ; få — i eller på ; mat-. -a (a) vt fatte, gripe, ta ild. Fatalisme ni skjebnetro, -st m. -tet //i leit tilfelle. Fatig adj fattig, -sleg. -styre. Fatl n; bera handi i -e. -a (a) vt ombinde. -e m. Fatjna (a) vt ta ild, fenge. Fatt adj = gag, keik adj. Fattast (a) vi. = vanta, skorta. [Fattig] sjå fatig adj. Fauna ni (b -en) dyreliv ; Norigs —. Faura (a) vi lure sig bort. Fausk ni trøsket ved. -en adj, Fautar fl fuger. Favorijsera vt begunstige, -tt m yndling. Fe n hornkveg. -al n. Feber 711. -kulsing f. Feda (i Vest-Agder). Fedre heim 771. -land. -sed. Fegen adj glad. -skap m. Fegge 77i mann, kar. Fegna (a) vt gle. -st vi. Fegre,fegerBt = fagrare, fagrast. Fei 771 ; i ein —. Feia (al vt feie. -ar m. Feig adj som snart skal dø. -d f. Feil m, sml lyte, brest, mein, skavank, mistak, -a (a) vi gjøre feil; sjå under mis-. Feim m = keim, snev m. -a (a) vi henge ved. -en adj klebrig. Feit adj. -a (a) vi fete. -e f fett; fedme, -lagd fyldig, -leik m. -na (a) pi bli fetere. Feitt n fett; spekk, -flekk in. Feitved m harpeisrik ved. Fe|kar m. -kjøp n. Felage m kamerat. Feid m, skinn-, -makar. Fele f. -boge m. -streng m. Fell|a (felte) vt. -e f. -eleg høvelig. Felles adj. -skap m ; sml hopehav. -felt adj; ein-, mang-. Felt m; i -en. -fot, på-, -rop. Feltspat m (eit slags stein). Felæger n. Fem 5. -byrding m. -kroning m. -mar ni. Femna (femnde) vt favne. Fem tan 15. -tande 15de. -te ste -ti 50. -tiande 50de. -tiår n. Fén n blautmyr. Fenad m besetning, -knoke. Fender m støtpute (på skip). Féne f sump. Feng 77i og -d f fangst. -fengd adj; lett-, sjeld-. ?enge n tendsats. -hol. 7engen part av få. Fengjja (fengde) vt fenge, smitte. -jen adj lettfengelig. reng sel n. -sla (a) vt. rengta (a) vi skrape sammen. ?enna (fente) vi legge sig i fonner, n særsyn, -al adj. renrik 771 merkesmann. rente f fantepike. •"era (a) vi stelle, pynte. rerd f reise ; fram-, brur-. Ferda (a) vt reparere; gjøre ferdig. — seg til. "erda- (i S7iis um reiselivet). Ferdajbudd adj reiseferdig, -bunad reisetøi. -folk fl reisende, -fus adj reiselysten, -fylgje n. -hug. -lag n. -mat m. rerdast (a) vi ferdes, reise. erdes- (i sms serleg når det gjeld lass-køyring til eller frå byen). -folk. -lass. -mann. -slede. -veg. ?erdig adj. m. -veg m. erdjkiste f. -lass. -mann = fer desmann, -mannslass n. -slede m.f Ferdsle—Firti. 28 Ferd|sle og -sel f ferdsel. Fere m smal teig, strimmel. Fergja (fergde) legge under press (sjå farg n). Ferie m ; sumar-. Fer|ja (a) vt. -je f (bat) Ferm af: pynte; vi: — med ny hatt. -dame f. -lg adj hendig, smart i småting. Figur m. -era (a) w", -leg. Fik ni ; øyre-, -a (a) of. Fikla (a) vi streve; hike efter. -en adj begjærlig, glad, livlig, k3ær kommen; eit -e møte; nyfiken. Fiken m. -tre n. Fikke f lomme. Fikla (a) vi pusle, kludre. Fikne f hiken; ny-. Fiks adj rask (fast); -stjerne. Fiksérjbilete. -a (a) vt. diksjon m innbilning. ?ikta (a) vi fekte; kave. rtktril n. -olje m. Fil /" (i kortspel). Fil f; sag-, -a (a) »f. Filantrop ni. -isk. -isme m. File m fløte, -bunk m = rjome- kolle. Filefjell. Filial m underbruk. Filigran n. -s! arbeid. Filippinane. FUist|ar m (fl -rar), -arland. Fille f. -fant. -leg. Filolog m. -i m. -isk adj. Filosof m. -era w. -i ni. -isk. Filsbein n elfenben. Filt n. -hatt. -rera vt. Filur m skjelmsk person. Fim adj rask, nem. -leik. Fin adj. -sl (a) tff pynte. Finans ar fl. -iell adj. -mann. Finer n. -a vt. Finesse m finhet; fin avskygning. Finger m (fl fingrar), -bjørg f. -fim fingerferdig. -klåe m. -ring. Fingra (a) vi fingre (på). Finkel m simpelt kornbrennevin. Finn ni; skjegg-. Finn m finnlender, lapp. Firma (finn, fann, funnen, /Z funne) vt finne, -st vi forefinnes; møtes; — uni, synes om; — åt, kritisere; her finst ikkje folk. Finne n; /ara fjell og finne. Finnings| og finnarjløn f. Finn land. -landsk. -lending. Finn mark fylke, -mudd -ni. Finnsam heldig til å lete. Finnjsko. -skogen (i Solør). Finnøy (i Rogaland). Finsk adj. -e f finnekvinne. Fin I skap m. -sleg adj nett, venlig. Finte f = fantord. Fiol m. -lett adj. Fiolonsell /»• Fiplast (a) det —, gar fork]ert. Fippskjegg n. Fira (a) vt og m fire; gi efter Firlalning m. -byrding m (bat). -e 4. -felt adj. -fisle el fjorføtle f. -føtt adj. -kant. -kanta ad/. -keiping m (båt). Firma n (fr -et), -merke. Firmenning m. Firra vi; — på, skynde pa. Firjskoren og -telgd adj. Firti 40. -ande 40ande. -elt**, ff^Fisk—Flask. 29 Fisk m. -a (a) vt og vi. -ar Fiskar|båt. -lægje n. Fiske n. -drætte n. -jo /n. -værn Fiskje /•= fiske n. Fisla (a) vi smiske, logre, fisle Fistel m (fl fistlar); tann-. Fit m (fl -er) fot, labb. Fit f (fl -jar) lav eng. Fitja =fetj a. (a> vt dra sammen Fitla (a) vi pusle, kludre. Fivjel ni (fl -lar); /e/r-, myr-. Fivrelde n sommerfugl. Fjagg ti pakkenelliker, -a (a) vi. Fjaglast (a) vi vimse; — burt, for tone, hendø. Fjakla (a) vi bære sig vegelsinnet. Fjalla (a) vt pynte, sette i stand. Fjampa (a) vt; — seg til med klæde. Fjams ni. -a (a) vi. -en adj. Fjas 72. -a (a) vi fjase. Fjatl 72. -a Ca) = fitla, kludre Fjelberg (i Hordaland). Fjelg varm, mild. -a (a) varme ; pusse, -e f forfriskning, -e ;?2 hygge, renslighet, -na (a) vi bli varm, rørt, henrevet,

hissig, -sleg behagelig. Fjell (i Hordaland). Fjell 72. -brun f. Fjell-land, fjell-leides adv, fjell-lendt fjell-lo f= heilo f, fjell-luft f. ' l-jell|rape m og -ris n dvergbjerk. -tite f = heilo, -ut adj. -van i adj fjellvant. -fjells adv; nordan-, osb. -fjelsk adj; nordan-, osb. Fjerde el fjorde 4de. Fjerding el fjordung 722. Fjern el fjerr adj langt bortelio- gende. . & Fjernt adv langt borte. ,*• , ' Fjerre adv henved; omtrent; so — stor at, så vidt stor at. Fjes 72 ansikt (vulgært). Fjesing m eiterfisk. Fjesk 72. -a (a) vi optre for lite rak rygget. Fjet|ra (a) vt. -re f (i slede). Fjoll n slarv, vas. -a (a) vi slarve] -e f. -ing 772 tomsing, -ut adj.] Fjom 72 fnugg, støvgrand.] Fjon m og / sped spire ; nokre hår-] . —er. Fjong adj. -a seg (a) fiffe sig. Fjongs n. -a (a) vi vimse ; kokettere: 1 kjæle, -e /. -en adj løs, lett, luftig, -ut adj. I Fjor det forløpne år ; sjå under i fjor. 1 Fjord m. -botn m. Fjorde el fjerde 4de. n. Fjord|gap n. -ing m = bu Fjorføtle e/ firfisle f. Fjorjgamal adj. -kalv m. Fjoromfotom adv på alle fire. Fjors|avle ;n. -høy n osfc. Fjortan 14. -de 14de. i. Fjoråret forrige år. Fjos el fjøs n. -golv osfc. Fjotla (a) vi vimse planløst om. Fjott m; god-, -egod. -ut Fjuk n et fokk, fnugg - Fjuka el fyka (fyk, fauk, foke) vi. Fjuker n. -ra (a) vi. Pøi f rei"fjør!a (a) vt "e f;jære :. Fjøl|d / og -de m mengde. -g arf/ tallrik, -ga (a) vt formere, forøke -gast vi. -ment adj mannsterk - , Fjør f; gåse-, stål-, -a (a) vi befiære pynte. ' ' Sør!a cZ fJærla («) w" (um sjø). -e /. i Fjørlal og -en adj spenstig, - ham i m. -stål. -ug fyrig. r, Fjøs el fjos 72. -dør f. ?jåg blid, glad. -na. <Jåk ad/ = fjåg. -na (a) vi. <jamen adj blek, gusten, svak Fjas n vrøvl, -a (a) di. -kopp m. i* labb ni snute, -ut orf/. Flaga (a) w* komme støtvis. I Flage f vindstøt; anfall av smerte I osb. -vis adv. Flagg n. -a (a) vi. Flagra (a) pi flagre. Flak n; w-, frakke-, osb. -a (a) »i ga med uknappede klær. -e m luke av fjeler. Flakk n. -a (a) vi flakke om Flakke;fus adj -før ad/, -sam adj. Flakna (a) vi flekkes op. Flakong m liten flaske. Flakra (a) vi flagre. Flaks n. -a (a) »f. Flam|lending m. -sk. Flamme f og m — loge m. Flamsa (a) w- flagre, vimse om. Flan m. -a (a) »i glo, kope. -e f. rlanell m (ty). Flangermus f flaggermus. Flang|ra og -sa = flamsa. Flanke ni. -mars m. Flanut adj lettsindig'. Flår n flitter, -a (a) blusse, prunke -e / = floJ^s f. Flas n tynt skall, -ast (a). Flask m bredside.Flaske—Fly. 30 Flaske f. -f6r n. -hals m. o Flasme f = flask m sidefjel pa slede. Flat adj. -brød. -bygd f og adj. -e f. -fot ni. -lendt ad/, -na (a) vi. Flau forlegen. — smak. Flaum 77i flom. -a (a) = fløy m a. Flaut n støtte under Jlaute". -e f tvertre på slede. Flegglja (a) vi. -je f = flokse Flegma n. -tisk s7»Z tauglyndt. Flein n sår, skurv (på hest). Flein m bar flekk; arf/ snau. -e /" bar flekk i skog. -en adj søt talende. -skalla og -skaUut adj. -ut = flekkberr. Fleip 77i munnkåt person, -a (a) vi gjøne, -ast ved. -eferd f. -sam og -ut adj. Fleire, fleste, sjå mange. Fleir gifte n =manggifte. -sidig adj. Fleis 77i (vulgært); 77iidf i -en. Fleka (a) logre, kjæle; -rf ved. Flekk 77i {fl -er), -a (a) vt beflekke. -berr adj stykkevis bar for sne. Flekkja (flekkjer, flakte, flakt) vt flekke; — bork, — fisk. Fleng Tri, i— . -ja (flengde) vt. Flépa (a) vi storgråte. Fléra (a) vi lefle, kjæle. Flerre f rift, flenge. Fles f (fl -jar el -er) lavt skjær. Flesk n. -a (a) vi gjøde. Fleske feitt n. -svord m. Fleste, sjå mange. Fletta (flette) vi flå (hud el bork av) flenge, hud-. Flett|a (a) i>f. -e f; hår-. Fli f, anker-. Fli (dde) vt pynte; levere. Flikja (flikte) vi gape med kantene. Flikra (a) vi smiske, kjæle. Flin ni fnisen. -a (i, ei, i) vi. Flinad m sml um vøling. Flindra (a) vt splintre, -re f. Flink s7iiZ hag, hæv, rask. Flinsa (a) vt flenge. Flint fog 771. -børse f. -las n. Flira (te) vi fnise. Flis f (fl -ar el -er), -a (a) vt splintre -berg n. Flit ni, hus-. -tig, sml annig annsam, trottig. Fljot el fløt adj snar, fyrig, tidlig -a seg (a) skynde sig; (um ur forte sig. Fljota el flyta (flyt, flaut, flote) vi flyte (ikkje = renna). Fljuga el flyga (flyg, flaug, floge) flyge; fly av sted. Flo f {fl flør) lag, jevnt utbredt masse. Flo f regnskyll, -sky f. Flod f oversvømmelse, synd-i ; Hoa [mots fjære), — sjø. -mund n flod tid. -mål n. -tid. Floe 77i vasspytt, sump. Fl6gnflyvning,fart; bergside, -a (a) = vera på —. -blad flyveblad. -bratt adj. -næm lærenem, -næme n begavelse, talent. Flogs n. -a (a) føite. -e og flogs f flane. Flogi sam arf/ flyktig, -skrift s. -verk . 7Ji gikt-rier. -vit n geni. Fl6k|a (a) vt gjøre floket, -e in. -en arf/. Flokk 77i. -a seg (a) og -ast. Fl6k|na (a) vi bli floket, -ut. [Flom] sjå flaum 771. Flongs|a (a) føite. -e f flane. Fl6r m fjøs, fjøsgulv. Fl6r n = skygg n slør. Fl6r n blomstring; i fullt —. Fl6ra 771 (b -en) vekstliv. Norit/s —. Florett 771. -fikting f. Flos og flus n -ast vi. Fldse f hissighet, opbrusning. los kei m (fl -lar) = or db lom. Flosky f regnsky. Floss 771. -hatt 771. Fl&sut adj lunet, ustadig. Fldt f jevn, flat mark. Fl6t n flyting; koma på —. -a (a) vt få til å flyte. Fl6te el flåte 771; handels-. Flotilje 771 flåteavdeling. Flotna (a) vi flyte op. Fl6tt f skogløs slette. Flott adj sml flus adj. Flu f flatt skjær i vassflata. Fluge f. -sopp 7Ji. Flugse f fille, pjalt; snø-. Fluidum n rennande vare, væske. Flukt / flyging ; på —, i —i, 1 for legenhet (for), -a (a) vi flakse. Flundre el flyndre f. Flunsa (a) vi flenge, skynde sig. Flur m; hår-. -ef= flur m. Flur|egran f. -en og -ut adj. Flus adj rundhåndet; overflødig. Flus n skjell, flas. -ast (a). Flutning f flytning. Fly n grunt vatn. Fly f flat fjellvidde.Fly—For. 31 Fly n lokkemat. Fly (dde) vi: flykte; — Mhenflytil vi: — def

vonde. Flyga eZ fljuga pi (y, au, o) vi. Flyge n flyvende insekter. Flyg|el m (fl -lar) pleiel, tust. Flygiel n (b fl -li) piano. Flygg n = fli; anker-. Flykkja (flykte) vt flokke. Flyktig ad/ ustadig; — olje. Flyndre el flundre f. Flys|ja (flys, fluste) vt avskrelle. -ie f skall, skjell. J Flysse f klut, fille. Flyta el fljota (y, au, o) vi flyte, ikke synke. Flyteleg gunstig; — ver. Flytja (flyt, flutte, flutt) el Flytta (flytter, flytte, flytt) vi og vt. Flytjarl el flytje| el flytjings|dag m. Flyttja (flytte) = flytja. Flytt]fugl m. -mann m. Flæ (dde) wf sette flytholt på fiske garn. Flæe /"naken skråning; fjellvidde. Flækja (flækte) gape fra hinannen vi — f likja. Flæs m tynn strøm, -a (te) vi sprudle. Flø adj lunken, -a (a) vt. Fløa (a) vt legge i lag (flo). Fløda, fløder el Flø, flør (flødde) vi strømme, flømme; flø (um sjøen). Fløde n flom, springflod. Fløke n floke, forvikling. Fløk|ja (fløkte) vt gjøre floket. [Flømma] sjå fl øy rna. Fløna (a) vi bli lunken (flø). Swi nV\?dJ JaSk "a Seg (a) [Fløta] sjå fløyta vt. Fløy f vindfløi; flanke. Fløyel n; silke-. Fløyg m brødstikke. -fløygd adj; lett-, gard-. Fleyglja (fløygde) vt slippe ned ; sette fart i. Fløyma (de) vt flømme. Fløymann m. Fløyt m lettelse. Fløyt adj rask, praktisk. Fløyta (fløytte) vi få til å flyte ; — timber, — rjomen av mjølki Fløyte f (å blåsa i). Fløyte m; kaffi-. Fløytt adj (framkjøm for båt). Flå (dde) el (flær, flo, flege) vt flå: utsuge. Flå f (fl flær) flytholt; flate. Flå adj flå, open; ei — skål, ein—dal. Flåar m flåer, blodsuger. Flå|bygd (i Telemark), -bygd adi (um båt), -hakka (a) vt. -kjeft m -kjefta ad/, -lendt adj. -na (a) bh fla. ' Flås m. -a (a) vi. -en adj flåset. Flåte el tlbte m. Flått m (blodmidd) ; leva som ein — leve overdådig. Fnatt n = skabb n. F6ga (a) vt foge, fylle fuger. i F6k n fokk; snø-; tummel. [Fokk) sjå fok /i. Fokk f og -e f (på skip). , Fokstua (på Dovre). F6l|a (a) vi få føll. Fold|a (i Nordland), -bu (i Gausdal) i Fdle ni ung hest. Folge f føderåd, -folk. Folgefonni. Foli|ant m bok i halvark-form. -o n ; bok i —. folk; mykje —. bra —, bera seg som —, det norske -et. -a (a) vt befolke. -a seg skikke sig bedre. Folke|bragd f folkeskikk. -far n spor etter mennesker, -fått = få ment, -ferd f folkeskikk (ikkje = eit folkeslag). -føre n folke slag (smi målføre), -kjømt adj meget besøkt av folk. -kynd f menneskenatur, -leg adj. -livnad m ordentlig levnet, -lynde n fol kekarakter, -minne n folketradi sjon, -namn n personnavn, -skjem me f skam for folk, -slagn nasion -stygg adj folkesky, -van adj tolkevant. -vand adj nøie om sel skap, -vandring f. Folk|sam og -ut adj folksom. Foll n. -a (a) vi; det -r godt (um grøde) ogso: det monner, -ug foldrik. Folna (a) vi visne; gyse. [Foml] og [-a] sjå fu ml og fumla. Fond n (fl fond); grunn-, vara-, re servefond ; upplysningsfondet. Fone|tikar m. -tikk m. tisk. Fonn f (fl -er el fenner) snø-. Fonograf m. Fontene f springvatn. w^SS&iir^SS. *pnta<r * *'- Fdr f fure ; aur-, plog-. Fdr n ; ku- ; frakke-. For adv; — stor; alt-. For konj; kom straks, — det hastar. For adj (-are, -ast) rask. -a seg off -ta seg. 6For—Forlasta. 32 For og fyre prep og adv, I bygde måli skil folk på dei fleste sta der greidt millom einstavings- og tvostavingsformene her; og i skrift svarar for til einstavingsformene og fure til tvostavingsformene i talen. Sjå elles R. § 23. Merk: For å (dansk: for al) høyrer ikkje retteleg heime i norsk mål ; og ein bør ikkje gjerne bruka det. I naturleg norsk tale og skrift, bruker ein og saman med notid el fyrrtid av vilja eller skula: eg kjem og vil gjesta deg ; han gjekk og skulde firma hesten ; dei for land og strand og skulde gjera proselyttar; dei drygde og vilde sjå utfallet. (Av vil j a og skula må ein bruka same tidsformi som predikatsverket hev: kjem og vil, fer og skal, gjekk og skulde, drygde og vilde). Når tidsformi i sjølve predika tet er ei form av vilja el skula, trengst berre og: eg vil koma og gjesta deg; han vilde gå og finna hesten; dei skulde fara land og strand og gjera proselyttar. (I rask stil karm ein utelata og: eg sprang av stad, vilde nå han.) For-. Frå dansknorsken er me vane med ei mengd halvtyske ord som byrjar med trykklett fyrestaving for (formodentlig, forlibelse, for tørne); men med sitt framande ljodtrykk er slike ord lite heim lege i norsk tale, og ein bør bruka dei minst mogleg i landsmål. Der imot er for- i tydingi altfor god norsk: forrøyna seg. F6ra (a) vt fore (dyr, klæde osv). F6ra (a) vi gjøre furer. '" " £* Forlaga vi kusonere, fortukte. -akta vt beskadige ; — seg. -aldra adj foreldet, -andra (a) = brigda, -argjau/; -eleg. -banna vt -bina og bisna forbauset, -bisneleg for bausende, -bjoda vi forby. — seg by for meget. Forbod n forbud. -s|saki. For|brjota vt; — seg, -livet, -brot n forbrytelse. Forbund n = samlag n. Forbyta vt forveksle; — seg, bytte dårlig, -dela vt. -derva (a) vt. For di konj. Fordobla (a) vt. Fordom adv fordum, før. Fordom m. -s|fri. -full. For|driva vt drive for sterkt, -drygja vt forsinke, -drøymd adj hensunken i tanker, -døma vt. -dømeleg. Fordør f = utdør, yterdør. Foredla vt. Foredrag el fyredrag n. Foreldre fl. -laus adj. Forlelska seg. -elta vt jage for sterkt. For ende adv én for én, hele rekken. ForIeta seg. -eten adj. Forfader sjå forfeder fl. Forfall n; sjukdom»-, koma i —. Forfallen adj (um hus, veksel, person). Forfallsdag, -grunn, -melding. Forfalska vt. Forfang n fortred. Forlfara vt gjennemsøke. -fatta (a) vt. -fattar /". For feder el -fedrar fl. Forfina vi. -fjamsa adj. -fjetra adj lamslått av forbauselse, -flogen forfløien. -

freista seg overspeku lere sig. -fylgja vt. -fyllt adj. -fælande. -fælt og -færd adj. -færleg adj forfærdelig. -føra vi. -føtta vt (støvlar). Forføtte n nytt overlær. For|gangast vi forgå, -gapt adj. Forgård m forgård. Forgift f gift. -a (a) vt. -ig. Forgjengeleg, -gjeraforhekse, -gjord adj. -gripa seg på. Forgrunn m — framgrunn. Forlguda vt. -gylla vt. -halda vt holde tilbake, forholde, -hasta seg. -hastig adj. Forheng el fyreheng n. Forherdig adj; — på lysten pa. Forhistorie f. -risk. Forhold n = høve n. For|høyr n. -høyra vt; — seg um. Fork m knippel. Forlkasta vt kaste feil ; vrake, -kava adj. -kjæla vt. -kjøla vt og adj. Forkjøp n. -s|rett m. For|klaga vt. -klæda seg. Forklæ(de) n og fyreklæde n. Forjklåra (a) vt. -knytt adj. -kornast vi. -komen adj. -korta vt. -krøkt adj. Forkunn adj. kjærkommen (serleg um mat og drikk), -lesnad, -mat delikatesse. Forikynna (kynte) vt. Forlag n. -s|bokhandel. -rett. Forland n. For lasta vt (båt), -lata vt ga bort fra ; tilgi, -lating f. -laupa seg.Forlik—Fortrolla, 33 -leggja vi legge på uriktig plass forlegge (kosta ut) bøker, -leggjar m. -lesa seg. -lesen adj. -lessa vt overlesse, -levande ytterst liv lig, -liden adj forleden. Forjlik n = se m j .» f. -lika vt. -liksmøte n. -liksnemnd f. -likt adj. Forlis n. -a (te) vi. For|lov /i tillatelse; um —. -lova seg love for meget; ogso = tru lova seg. Form f. -a (a) vi. Forman a (a), -ing /. Formali & fl og -tet m. Formann m forstander, leder, -skap n. Formasjon m; fjell-. Format n. Formeir adj gildere. Formel m (fl formlar), -eg adv; det var — nefsl å høyra. Formell adj. Formest adj gildest. Form[feil m. -laus adj. -likskap m. -rett adj. -ular m. -ulera vt. Forjrayndar m. -myrkja vt. -myrk ning f. -myse f påskudd -må(dde). Formål el fyremål n. -sjtenleg Forn adj gammel, gammeldags. F6rn f gaver (til gjestebodskost). For nem (-nemare, -nemst) adj. For nema(-nem, -namde)^/fornemme. F6rn|granskar m. -heimen, -kunne f. -kvede n. -leivningar fl. -minne n. -mål oldsprog. -tid f. Fornuft f. -ig. Fornvitskap m. For|nya (a) vt. -nærma (a) vt. -nær meleg m. -nøgd adj fornøiet (med) og kjed (av). Forord el fyreord n. For|pakta (a), -pint adj. Forpost m. -rang /?/. For rangla adj. -renna seg (for resten adv), -retning f. Forretnings|brev. -førar m. Forrett m forrettighet. Forrøyna seg overanstrenge sig. Forråd s forsyning, -a vt forråde. Forsaka (a) vt. Forsand (i Rogaland). For|se m styrke, -sera vt For-seg-gjord adj omhyggelig utført. Forsegnja (a); — ein noko eller ein um noko; forklare, underrette; erklære, -ing futtalelse, erklæring, redegjørelse. Forselja seg selge uheldig. For|set el -sett n. For|setja vt overvelde, -sett adj for galt; del er —, næsten over evne eller rimelighet. Forsett el Forset n. Forjsigla (a) vt. -simpla vt. -sinna adj. -sjå vt se feil. -sjå seg forse sig. -sjåleg adj forsiktig, -skansa (a) vt. -skansning f. For|skjerar m. -skot n teig (på åker) ; forskudd (i pengar), -skrift og fyreskrift s. Foijskunda seg. -skylda vt gjen gjelde en villighet ; eg skal — deg for del. -skyldt adj fortjent, -slag n ; det er ikkje noko — i delte, noget som forslår: Forslag n = framlegg n. Forsmå (dde) forsmå; være nærig, han -r seg ikkje, generer sig ikke når leilighet byr sig. For so vidt. For spann n. -sprang n. For spilla vt. -spyrja seg. For stad m. -stadsbu m. Forstand m el n. -a vt. -ar. -ig. For|stappa adj overfylt, -stava adj. -steina adj. -stird adj. Forstimann m. 7orstove f. -dør f. forstyrra (a) vt forstyrre. Forstøkjnad m. -støkt adj. Forstå og forstanda vt. Forsvar n. -a (a) vt. -leg. Forsvars|lag n. -laus. -våpen. Forsverja vt. -svoren adj. Forsyn s; Guds —. For]syna vt. -synda seg. -synleg adj. syrgja vt. -syrgjar ni. -syta vt. -sytar m. -sytelaus adj som er uten forsørger. Forsæte n. Forsøle f skyggefull plass. ForsomIa (-de) vt. -eleg. -ing f. Fort n liten festning. F6r t adv (-are, -ast). -ta seg (um ur). For taka seg overanstrenge sig. For tale m. -taum m (på fiskesnøre). FortelIja (fortel, fortalde) vt. -jande v^ adj verd å fortelle, -jing f. -nad ni og -ning f. For|tena vt. -tenest(e) f. -tenkja vt. -tenkt adj distré. Fortid el fyrrtid f. Fortjon|a (a) vt forderve, -a adj fortapt. Fortoll a (a) vt. -ing /. Portrenglja (de) vt. -sle f. Forjtrjota el tryta vt angre, -trolla vt forhekse.Fortropp—Fraud. 34 Fortropp f (i heren). Fortrdt n fortrytelse. -en adj. Fortru (dde) vt betro, — seg til ein; — ein noko. For|tulla (a) vt og adj. -tusta adj forbauset, -tvila vi og adj. -tyna = -tjona wf. -tøya (a) vt fortøie. -tøygja vi tøie for hardt. Fortåg n (på gata). Forunderleg = underleg, -ra seg = undra seg. -ring f = un dring/", -utan prep. Forut|ssja vt. -setning f.3*»~M*y*'- ForIvaksen adj. -vakt forvåket. -vand forvennet. -vanska (a) vt. -var n ; taka i—. -vara vt. -vel adv aldeles (etter nekting); haner ikkje — vaken enno. -vella (velde) vt gi et opkok. -venda vt for dreie, -venja vt forvenne. For|vér n uvær. -vetne n over- hendig regn. For|vildra vt forvirre, -vilja vi ville en ondt, forurette. -villa vt. -vinna vt forhverve; overvinne; — ein sjukdom. Forviten adj nysgjerrig. -|skap m. Forvitne f vitelyst, nysgjerrighet. -leg adj interessant. For|vønen adj fordringsfull, -våga seg. -vågeleg adj dumdristig fura gjerning), -øven adj genert; tvil rådig. For å, sjå under for og fyre". F6s og -en adj porøs. Fosfat, super-. Fosfor m og n. Fosna (a) vi bli porøs. Foss /». -a (a) vi. Fosse|fall n. -grim ni. -stup n. Fossil adj sml steingjengen. Foster n fdring, ku-; fostring; et foster. Fosterbarn, -foreldre. Fost|ra (a) vt. -re f pleiemor. Fot m (fl føter) [føtter], -a (a)

vt. -ball m. -blad n. -bunad og -byr nad m. -burd m fotskifte. -feste n. -folk infanteri, -lag n. Fotogra|fm. -leravt. -fin. -vyr(e) m Fot|sid adj. -skdr f. -spor n. Foyer (les: fo-ajé) (i teater). Fragment n bruddstykke, -arisk adj. Frakk m. -efant m. -efdr n. Frakk adj; han er — til å ljuga; det er -e ting uhørte ting; elles mest etter nekting, han er ikkje — med helsa; føret er ikkje frakt. Fraksjon m ; politisk —. Frakt f. -a (a) vt. -fart nr. -gods. Fraktur m. -a (a) vi. -skrift. Fram adv frem; slå — um eller på antyde. Fram er fyrsteled i sms med ei mengd partisipp, (fram boren, -førd, -kasta). Fr&mtmdadj fremmed. Fråman I for, -på, -til adv. Framarleg adj og adv langt fremme. Fram-Asia For-Asia. Fram|bering f. -bjoding f. -burd m fremførelse ; foredrag. -bærleg ærendsfør; fritalende, -ekst adj (um kornband som hev aks berre i toppen) mots ib endt. -etter, -faren adj (um tid), -ferd f. -fus fremfusende, -fusing m. -føres mann talsmann, -føring f. -gangs folk. -gjengd adj pågående, djerv. -grunn m forgrunn, -hald n fort settelse, -haldsskule. -hug m. -i prep. -ifrå adv overmåte; adj fortrinlig, utmerket. Fram-India. Fram|kjøm arf/ fremkommelig. -kjømd f fremkomst, driftighet. -kome f ankomst, -legg n forslag, -leides og -leies adv fremdeles. -leng(e)s adv. -lengst forrest, -liden frem skreden (um tid), -lut m. -lut adj som luter fremover, -me adv fremme, ved målet (sjå under inne adv), -sleng m og -slengje f (um gut og gjente), -slengs alderen. -steg n. -stegsmann. -syn *. -synt adj fremsynt ; synsk (men fram-synt fremvist), -søken adj djerv. Framt adv; so- og soframt konj; um- ekstra ; nedre- i den nedre del av dalsiden; øvre-. Fram|tak driftighet. -talande adj. -tanke ni. -tenkt, -tidsvoner fl. -til prep. -tøk adj. -tøke n ut viklingsevne, -um prep. -vaksen fullvoksen. -vekstre f ung gjente, bachfisch. -vekstring og -vokstring m ung gut. -åt prep. Frank adj sjå fri. Franjkrike. -sk. -smann. Fras|a (a) vi sprake, -e m talemåte, tomme ord. -emakar m. Fraud f skum ; fedme, gjødsel, -a (a) =frøy da pi. -bruk n intensiv drift, mots viddebruk. -gran f gran som er løs i veden, -hatt skumtopp.Fraudig— Frøyda. 35 Fraudig el frodig adj. Fred m. -a (a) vt frede, -eleg og -leg- -gjerd f fredslutning. -kjær adj. -laus. -lysa vt. -sam adj. Freds)brot n. -fot; på —. Fred|skjoldsparlamentærflagg.-spille n. -spillar fredsforstyrrer m Fredsjsak f. -tankar fl. Fredt adj n fredelig, ikke utrygt. Frega (a) vt fritte, -r m. Fregatt m. Freist|a (a) vt prøve; friste, -en adj; mangfreisten, -esani. -ing /". -nad m forsøk. Frek adj grådig; mat-, rom-, osb. Frekk adj frekk. Frek|ne f fregne, -nut adj. Frels adj fri, uhindret, sml ufrels. -a (te) vt. -ar m. -e f. Frelse gangen saliggjørelsens orden. -vegen. Fremjda (a) vt fremme, utvikle; -da seg. -de m fremgang, -delegat// som gjør god fremgang, -ja (a) og -rna (de) vt hjelpe frem. -meleg adj fruktsommelig. [Fremmend] sjå framand adj. Frem|re adj lenger fremme, -st forrest. Frend|e m. -skap m. Frenke f Frenolog m. -i m. -isk. Freskomåling f maleri på mur. Frest el frist m henstand, frist. Fret|nad m tidende, -ta (frette) vt fritte; få spurt. Fri adj übunden; lens; ledig; gratis. — og frels; — og frank. Fri (dde) vi beile. Fria (a) el fri (dde) vt befri. FriIboren adj. -brev. Frid adj deilig, -d f skjønhet. -kast (a) bli skjønnere, -leik m = fridd f. Fridom. -s|dagen. -elsk m. Fri|eksemplar. -gjering f. -gjord adj. -hand f- på —. -handel, -hug m frimodighet. -kar ni. Frikasse m; kalve-. Fri|kjenna vt. -korps n, -korter n. Friksjon m. Fri|kyrkje. -lynde n frisinn, -lyndt adj. -minutt m. -murar m. -pass n. -plass m. -rådig adj uavhengig- Frise m. 6 Frisér|a vt. -dame. Frisk m; på ein ny —. Frisk adj. -a (a) vt. -e m opfriskelse -leg adj sund, ren. -leik ni. -na (a) vi; — til att. Frist el frest ni. J FriIstad m fristed, -stat m. r [Fristelse mj sjå f reis ting f. Frisyre m. Frisør m. Fri talande, -tenkjar m. -tenkjar -5 skap m. -tråvar m mestertraver -viljug adj. Frjosa el frysa (frys, au, o) vi. Fred adj vis; Are Frode. Frod!a (a) vi skumme, -e f. Frodig el fraudig adj. ; Frol (i Nord-Trøndeiag). From adj (fl -me). Front m forside, -mars ni. Frosk ni en frø, munnsvie (hjå born) Frost m og n. Frosta (i Nord-Trøndelag). Frost|al adj. -fri adj. -lendt adj. -målet, frysepunktet, -næm adj -vér n. Frottérja gni. -handklæde n. Frue / ; (framfor namn:) fru. Frukost m, sml dugurd. Frukt /. -ast (a) vi frukte. -bruk n fruktanvendelse. -graut kompott. -laus. -rik adj. Frum adj fortrinlig. -e ni gagn; på skade og — eller på lukke og —! Frums førstefødd (um dyr). Frumsekake f råmelkskake. Frunse et frynse f. Frusa (te) vi skumme, musere. Frutta (a) vi surmule. Frygd /"livslyst, fryd. -a (a) vt fryde. -efull adj. Fry|gia. -gisk adj. Frykt f, sml éttem. -a (a) vf. -eleg. -sam engstelig. Frynse el frunse f. Frysa el frjosa vi. Fræ el frø n. Fræg adj berømt, -d f; fe og — gods og ære. Fræ|hus el frø |hus. -korn. Fræna (på Møre). Fræsa (te) rø" kvæse; sprute. Fræv adj spiredyktig. -a seg (a) og -ast frø sig. Frø el fræ n. Frø seg (dde) = fræva seg. Frøken adj djerv; dyktig på maten. Frøken f {fl frøkner). Frøsa (te) vi strømme; pruste. Frøy og Frøya (heidne guddomar; finst i kvinnenamn og gardnamn som Frøydis, Frøyland. Frøy|da (frøydde) pi skumme, -den adj skjør.Frøyna—Fylke. 36 Frøyna (te) fnyse. Frøysa (te) vt forfryse. Frå og ifrå prep ; segja —, fortelle, si fra; segja — seg, gjera — stg gjøre sig ferdig; gjera ein — seg kvitte en ifra sig; vera reint — seg sanseløs, forstyrret.

Frå borde; gå , mots gå um hord. [Fråd|a og -e] sjå freda og frode. Frå|drag n. -døma vt. -fall n. -fallen adj. -hald n avhold, -kjenna vt. -rekna adj. -seggjord adj avsluttet. -segjing f. -segn f meddelelse, beretning, -skriva seg. Fråssa (a) vi. -ing f fråsseri. Fråjstand = avstand s. -teken adj undtatt. -verande, -vere f fravær, -være n = -vere f. Fugg og -e liten bylt. Fugl m ; song-, rov-. Fugle]egg n. -ham m. -læte fog n. -skræme f. -unge m. -vær». Fuksia m {fl -er). Ful adj harsk, vred, slem, vanskelig, slu. -ing m fulas. -kynde n van art. -kyndt adj ond, listig. Full adj (n fullt) full (au el med); — post fullstendig post, også = drukken beruset. Fulla adv = vel adv. Båe desse ordi fylgjer alltid baketter tids formi i predikatet som eit trykk lett ende-tillegg. Ein bor ikkje bruka vel i tilfelle der det karm verta mistydt (soleis ikkje: han åt seg vel mett ; for det gjev ulik meining etter som ein les vel med sterkt eller lett trykk). Full-aldra adj. -berga adj. -blods, -boren adj. -buen adj. -eleg adv til fulle, -fenge n ; få silt —, det en trenger til, el sin bekomst. -før adj. -føra vt. -galen adj. -god adj. -kdmen adj. -komen skap m. -kom(e)leg adv fullt ut. -kunnig adj. -makt f. -mekt f og -mektig m. -nad m tilstrekke lighet; til —s, til fulle, til gagns. -nøgja vt tilfredsstille, -panta adj solid, som fullt ut svarer til sin betegnelse, ein — bøling, -rådig adj. -skuvende adv i tilstrekkelig monn. -stendig, -svævd adj helt sovnet, -søvd adj utsovet. Fullt adv. — og fast. FullI takka vt. -tenkt på fullt be stemt på, -tru adj. -vel adv til fulle, -viss adj (n -visst) utvilsom; ganske viss. -visse f forvissning. Ful|ord tirrende ord. -orda og -ordig adj som har skarp tunge, -skap m sluhet, -t adv. Fiim n tosseri. -a (a) vi kludre. -e m forvirring; klodrian, -eleg tåpelig, -en adj klosset. -1 n fomlen, famlen. -1 m klodrian. -la (a) vi. -ut adj. Fund in og n. -vis adj flink til a finne. Fundament n = grunnlag, -al adj grunnleggende, -éra vt. Fundas m stifselsesbrev. Fundera vi spekulere. Funger|a vi tjenstgjøre. -ande adj. Funksjon m. -s|før adj. Funne]barn hittebarn, -gods hitte gods. Fura (a) vt gni ; — i hop samle raskt, — i seg mat. Fura sje m hestefSr. -sjera vt. Furd a (a) vi undre sig. -e f undring. -eleg adj sælsom. Fiire f (tre), -bar n, -malm. Furer m. Furie f hevngudinne ; ond kvinne. Furk m en svær kar, en pryl. Furt m. -a (a) vi. -ekrok. -en adj. Fus fyrig, ivrig, -a (te) vi; —fram. Fusa (i Hordaland). Fusel m (brennevin). Fusentast m. Fusk n. -a (a) pi. -ar m. -arverk n. -elapp /». Fustasje ni. Fut m fogd. -edøme n. Futteral n = hyltre f. Fut|ul m fotlenke (til hest). Fy! -a (a) vi si fy! Fyka el fjuka vi. Fyla (te) hånle. Fylgd f følgeskap ; i same — hen holdsvis. Fylgja (fylgde) vt følge, -jast følges ad, harmonere. Fylgje f et følge og en følge, fylg3e. Fylgje net følge; halda —. -før adj. -leg. -rett adj konsekvent. -sam adj. -setning f. Fylgjes|før =fylgjefør. -mann/n. Fylgjeskap m. -streng adj logisk. Fylgsel f hevdet bruksrett; sam svarighet. Fyl|ja (a) vt få føll. -je f unghoppe. Fylke n. Fylkes|mann. -skule, -ting n osb.Fylkja—Føyk. 37 Fylk|ja (fylkte) vt fylke. Fyll /; veg-; beruselse. Fylla (fyllte) vt. Fylle f fylle fylleri. -bytte f. -fant m. -lag n. -sjuk. -sjuken delirium. Fylljing f. -ug adj fyldig; utførlig. Fynd f fynd, ettertrykk. Fyndeheimen ; frå — frå Aralds tid. Fynd|ig adj. -ord. -vers epigram. Fyr m mannsperson. Fyr ni ild, slå — ; fyrtårn, -a (te). Fyraben; -s arbeid. Fyrbøtar m. Fyre og for, sjå «For og fyre". Fyrejarbeid n. -bedar m. -bering og bersle /"undskyldning, påskudd. -bilete n. -bils adv og adj fore løbig; ein — avtale, -bodn; senda —. -bu vt. -buing fog -bunad m forberedelse, -dags adv hittil dags. -drag (el foredrag), -døme n eksempel, -ende m. -falla vi forefalle, -far n noget som går forut, -ferd f varsel, -gang ;jj ledelse, -gangsmann. -gjerd f forberedelse; forebyggelse, -gjord adj forebygget. -gransking f. -gripa vt. -hand f. -heng n. -kjensle f forutfølelse. -klæde (og forklæ) n. -led m. -legg n. -leggja vt. -lesnad m og -lesning f. -liggja vi. -loge /"foresatt arbeide, opgave. -mann forgjenger, -mid dag 7«. -miin m. -mæling f an befaling, -mål og formål n. -ord n. -rett m forrett; fortrinsrett. -rit n skjema, -setning f. -skinn n. -skrift s. -slå vt. -spel n for spill ; preludium, -stelling f fore stilling, -sviv n dunkel forestil ling, -tak n foretagende, -tanke m. -teljing f overtalelse. -tenkt adj. -tole /"råd, overtalelse. -veg; i -vegen, -vis adj. -vit n. -vitand og -vitende n forutvitenhet. Fyrkj[e f tøs. -unge jentunge. Fyrr adv tidligere; heller; og konj = fyrr enn. Fyrrdagen forrige dagen. Fyrre adj; — dagen. Fyrr enn konj førend, Fyrrjkvelden. -natti. -tid og fortid f. -Vika. -året; i -dags, -kvelds, -års. Fyrst adj og adv først; den -e. Fyrste adv endelig; kjem du no —t Fyrste ni; -døme n. Fyrste|fødd adj. -fødsel m. -kam mer n. -lærar. Fyrstikk|e f -dåse m. -hus. Fyrstning /" i —i. Fyrstundes adv i begynnelsen. Fyr|stål n. Fyrti 40. -ande 40ende. Fyrug adj fyrig, frisk. Fyrverk n fyrverkeri, -ar ni. Fysja (te) vi ha lyst til. -e f lyst. Fyse|leg adj behagelig. -mat m. -n adj lysten, hyggelig. Fysi|kalsk adj. -kk m. -sk adj. Fysiognom ni. -i n. Fysiolog m. -i m. -isk adj. Fysne f gledesrus. Fyssa (fysste) vi fosse. Fæl adj skrekkelig; — til å drikka. Fæl|a (te) vi bli redd; — seg av opgi en bestemmelse på grunn av betenkeligheter, -ande adv. -e f redsel ; taka -e. -eleg frykte lig, -en fryktsom, redd. -ke f redsel, -ske f gru; særsyn, -ske m skrekk, -sken fryktsom. -sleg fryktelig. Færing båt med 2 par årer. Færre,

færraste, sjå under få adj. Færøyane. Føda, føder el Fø, før (fødde) vt. Føde /"næring; n, et kull med unger. Føde|flekk m. -råd s proviant- av tekt. -rådsfolk. Fødes[heimen verden. Fødelstad. -stund f. Fød|ing f. -nad m vinterforing. Fødsel in. -s|dag. -time. -år. Fødsle f foring; ei ku-. Føl n; heste-, merra-. Føljetong m = bladkjellar m. Føni|kia. -Idar m. -kisk. Før] sjå fyrr. Før adj fremkommelig; det er ikkje —t der; fara som —t er; duelig til, ærends-; fyldig; sterk; sein-, hard-; han vart meg for — ; han er — til alt; gang-, skrive-, kultur- (= tysk: kulturfåhig) ; van-. Føra (de) vt føre, flytte, lede; — skip; — strid; — sak. rørar m. -skap m. Føre] sjå fyre. "øre n, slede-; mål-; med-, -fall n. Før|ig rask, frisk, -ing f transport. -leg farbar; førlig. -leik m. -sle f transport; ferdsel. tøsa (te) vi bli porøs (fos), røtt adj; lett- lett på foten. 7øy adj forlegen, lite meddelsom. Føyk m støvsky, -en; i eitt —, iFøyrast—Garage. 38 rykende fart. -ja (føykte) vt fa | til å fyke. -je / snøfokk. Føyrlast (a) bli porøs (um tre), -ef hull, sprekke, -ut adj. Føysa (te) vt drive noget raskt av sted. Få (fær el får; fekk; fenge el fått) vt, Få (dde) vt bleike. Få adj (færre, færrast) fåtallig, ikke meget, -dugleg adj. -faren lite erfaren, -feng m lite gagn. -fengd f fruktesløshet; forfengelighet. -fengd adj fruktesløs, -fengeleg lite nyttig, -fengt adv forgjeves. -før adj lite duelig. -høyrd adj sjelden hørt. -kunne f. -kunnig adj. -kunning m vankundig per son, -mannsstyre n. Fåme m tosse. -n idiotisk. Fåment adj lite bemannet, -mælt. Fåming ni idiot. -heim. Fåmut adj idiotisk. Fån f støv, lett aske. Fåna (a) vi gråne, blegne. Fånad m fangst, utbytte. Fåjnyt adj lite nyttig, -nytte n; til -nyttes, -nøyten adj sparsom melig, -ordig adj. Fare m fare. -full. -fri. -laus. Farleg adj farlig. Fårøynd adj lite erfaren. Fåst (fåst, fåddest) falme. Fåst ved (fæst, fekst) befatte sig med. Fåjsynt adj sjeldsynt, -tenkt, -tru ande lite troende. -vis adj. -viting og -vitring m tåpe. -vitug adj tåpelig; fjantet. G. G m (fl g'ar). G-ljod s. Gabb n. -a (a) vi ryke, støve. Gadd /li fet furu; hard grunn. Gaf|fel m (fl -lar), -la (a) vt. Gag adj tilbakebøid. -a (a) vt. Gagl f grågås, -a (a) vi kneise. Gaglereip n rad av flyvende gjess Gagn n ; til —s. -a (a) vt. -leg. Gala (gjel, g6l, gale) vi gale. Galant adj høflig, ridderlig. Gald m steinhard grunn. Galda (a) vt luke, plukke ut. Galde m galderhamp. Galder n (hestesjukdom). Gal|der m trolldom, -dra (a) vi. Galdhøpiggen. Galeas m. -lei m (robåt)) Galen adj. -skap ni. Galge m galge. Galilléa. -lear m. -léYsk. Gali sia. -sisk adj. Gall n galle. Galla fest, festantrekk. Galleple n. Gall eri n. Gallia. Gallion m. -s|figur. Gall sint adj. -sjuk. -sett f. -stein Gal|nast (a) vi fjase, -neheie/'. -ning m. -ningskap m. Galopp m. -ade m. -era vi. Galskap m. . Galt og -e m. -estøkk m panisk skrekk. Galvanis|era vt. -k. -me m. Gama seg (a) more sig. Gamal (fl -le; eldre, eldst). Gamal|menne n. -ost. -voren adj. Jaman n fornøielse. -ferd/", -segn f. vise f. Gamasje ni. jamla gamlekonen. Gamle|folket. -garden, -karane mots unggutane, -n gamlemannen. Gammal] sjå gamal. jamme m finnehytte. Gamp m hest, øik. Gams n fjas. -a (a) vi skjemte. -ing m spøkefugl. Gan n — tokn f, -a (a) vt. Gand m. -a (a) vi trolle. Gang ni gåen; setja i—; entré; gjær; dr-; sval-. Ganga (gjeng, gjekk, gjengen, im perativ gakk !) el Gå (går el gjeng, gjekk, gått el gjenge, imperativ ga)- Gang|ar m. -før adj. -føre n. -jarn n. klæde fl. -lodd n(i klokke). -spel n = vindespel. -sperre f. -verk n maskin, gangverk i ur. Gant n. -ast (a) fjase. Gap m gjekkende person. Gap n åpning; fjord-, -a (te) vi. Gape lag n. -n adj. -skap m. -stokk m (straffereidskap). -stykke narre strek. Gap[leg tåpelig, -stokk ni grov spiloppmaker. -ut adj. [Garage) sjå garasje ni. Føyrast—Garage. 38 rykende fart. -ja (føykte) vt fa | til å fyke. -je / snøfokk. Føyrlast (a) bli porøs (um tre), -ef hull, sprekke, -ut adj. Føysa (te) vt drive noget raskt av sted. Få (fær el får; fekk; fenge el fått) vt, Få (dde) vt bleike. Få adj (færre, færrast) fåtallig, ikke meget, -dugleg adj. -faren lite erfaren, -feng m lite gagn. -fengd f fruktesløshet; forfengelighet. -fengd adj fruktesløs, -fengeleg lite nyttig, -fengt adv forgjeves. -før adj lite duelig. -høyrd adj sjelden hørt. -kunne f. -kunnig adj. -kunning m vankundig per son, -mannsstyre n. Fåme m tosse. -n idiotisk. Fåment adj lite bemannet, -mælt. Fåming ni idiot. -heim. Fåmut adj idiotisk. Fån f støv, lett aske. Fåna (a) vi gråne, blegne. Fånad m fangst, utbytte. Fåjnyt adj lite nyttig, -nytte n; til -nyttes, -nøyten adj sparsom melig, -ordig adj. Fare m fare. -full. -fri. -laus. Farleg adj farlig. Fårøynd adj lite erfaren. Fåst (fåst, fåddest) falme. Fåst ved (fæst, fekst) befatte sig med. Fåjsynt adj sjeldsynt, -tenkt, -tru ande lite troende. -vis adj. -viting og -vitring m tåpe. -vitug adj tåpelig; fjantet. G. G m (fl g'ar). G-ljod s. Gabb n. -a (a) vi ryke, støve. Gadd /li fet furu; hard grunn. Gaf|fel m (fl -lar), -la (a) vt. Gag adj tilbakebøid. -a (a) vt. Gagl f grågås, -a (a) vi kneise. Gaglereip n rad av flyvende gjess Gagn n ; til —s. -a (a) vt. -leg. Gala (gjel, g6l, gale) vi gale. Galant adj høflig, ridderlig. Gald m steinhard grunn. Galda (a) vt luke, plukke ut. Galde m galderhamp. Galder n (hestesjukdom). Gal|der m trolldom, -dra (a) vi. Galdhøpiggen. Galeas m. -lei m (robåt)) Galen adj. -skap ni. Galge m galge. Galilléa. -lear m. -léYsk. Gali sia. -sisk adj. Gall n galle. Galla fest, festantrekk. Galleple n. Gall eri n. Gallia.

Gallion m. -s|figur. Gall sint adj. -sjuk. -sett f. -stein Gal|nast (a) vi fjase, -neheie/'. -ning m. -ningskap m. Galopp m. -ade m. -era vi. Galskap m. . Galt og -e m. -estøkk m panisk skrekk. Galvanis|era vt. -k. -me m. Gama seg (a) more sig. Gamal (fl -le; eldre, eldst). Gamal|menne n. -ost. -voren adj. Jaman n fornøielse. -ferd/", -segn f. vise f. Gamasje ni. jamla gamlekonen. Gamle|folket. -garden, -karane mots unggutane, -n gamlemannen. Gammal] sjå gamal. jamme m finnehytte. Gamp m hest, øik. Gams n fjas. -a (a) vi skjemte. -ing m spøkefugl. Gan n — tokn f, -a (a) vt. Gand m. -a (a) vi trolle. Gang ni gåen; setja i—; entré; gjær; dr-; sval-. Ganga (gjeng, gjekk, gjengen, im perativ gakk !) el Gå (går el gjeng, gjekk, gått el gjenge, imperativ ga)- Gang|ar m. -før adj. -føre n. -jarn n. klæde fl. -lodd n(i klokke). -spel n = vindespel. -sperre f. -verk n maskin, gangverk i ur. Gant n. -ast (a) fjase. Gap m gjekkende person. Gap n åpning; fjord-, -a (te) vi. Gape lag n. -n adj. -skap m. -stokk m (straffereidskap). -stykke narre strek. Gap[leg tåpelig, -stokk ni grov spiloppmaker. -ut adj. [Garage) sjå garasje ni.Garantera—Genre. 39 Gåran tera vi. -ti ni. -tist. Garasje [garage] m. Gard m gjerde; gård; bø-, ski-, skjer tann-, av -e, til —s; garde-millom Garda (a) vi; vatnet —r, danner ringer. Gardbrukar ni. Garde ni avdelt rum (t. d. i fjøs) driv-. Garde m livvakt; liv—. Garderobe m klædekott Gard fløygd adj som springer gjerder -gjente og -gut (odelsarvingane). Gardin f {b -a fl -or) el gardin n -stokk m. Gardist m. Gard mann. -mannsfolk. Gardsjbruk. -dreng og-gut husbonds dreng. GardIskam f. -staur m. Gards veg m. -våpen n. Gardvord m gårdvokter (um person, hund, nisse). Garn n; ull-, fiske-. Garnering f (til pryd). Garnison m; liggja i —. Garnityr n «besetning", pynt. Garp m Hansa-kjøpmann i Bergen; brutal, rå brautende person, -a (a) vi. Garta (a) vi skjemte, fjase. Gart|nar m. -neri n. Garv a (a) vt. -arbork m. -eri n. Gas n (eitt slags ty) florduk. Gasell ni. Gasje m. -ra vt. Gasp n fjas, skvalder, -a (a) vi. Gass /il (luftart), -lykt f. -verk n. Gast ni skogånd; deilde-; orlogs-. Gasta adj gild; eit — tak. -eleg uvanlig stor eller sterk. Gasterera vi sml skjala seg. Gast| og gjest gjevar m. Gastronomi m kokkekunst. Gat n hull, fals. -a (a) bore (med kniv,). Gate f. -gut. -liv. Gatjepinne m pren til å bore knapp hull med. -hol n knapphull. Gatestenge n barrikade. Gaua (a) vi bjeffe; skråle. Gauk 7H (fugl) ; brennevins-, -a (a) vi vrøvle, selge spirituosa i smugg. -føde f fugl (som fylgjer gauken). -syre / (plante). Gaul n. -a (a) vi hyle. Gaula (clvi i Gauldal). Gaular (i Sunnfjord). Gaum m opmerksomhet. -a (a) vi = gjeva —. -laus adj. -sam opmerksom. -semd f. Gaupa (a) vi øse med hendene. Gaupe f. -hi n. Gaupn f hånden med utspilte, halv bøide fingrer (ferdig til å „gaupa") ; en håndfull, -a (a) = gaupa vi. Gaus m luftstrøm, -a (a). GausIa (elv), -dal. -døl. Gauta (a) vi skryte. Gautjuv m skøier, skarv. Gauv m fykende støv osb Gauv adj anselig, utmerket, -e m matador; sml kakse, -ra (a) vi skryte. Gavl m endevegg i hus. Gebiss n. -heng n akselreim. -hørn. Geil f (fl -ar el -er) og -e f trang vei. Geilo. Geim m sterk utdunstning; sml gjem. Geina (a) vi løpe skjevt; gi skoser. Geip m. -a (a) vi. -ut adj. Geir spyd (i namn) ; -mund, Tor-. Geiranger (i Møre fylke). Geire m smal strimmel. Geis ni damp; øl-, -a (a) vi. Geisl n pisk, svepe. Geisle m stråle. Geisp /il. -a (a) vi gjespe. Geistleg adj. -heit f = preste skap. Geit f. mjølke-. Geitastrand (i Sør-Trøndelag). Geite f = yte f, mots malm (i gran og fure). Geit fjøs n. -ivel m anemone, -mjølk f. -øygd. Greivla (a) vt gumle. Grelatin el sjelatin m. Grelé el sjelé m. Ge led n. -makk n. jremse m. -horn n. Semytt n. -leg adj. jrendarm el sjangdarm ni. jenealog m ættegranskar. -i m. jre| el sje nanse ni. -nera vt. jeneral m. -stab ni. generali|sasjon m. -sera vt. xe\ el sje|nerell. -nerøs adj. jenesis 711 ophav; ophavsboken o: 1. Mosebok. ie| el sje never m. jeni el sjeni = flogvit. jenial adj. -alitet m. Jenitiv = eigeform. Genre el sjanger m.Genser—Gjerast. 40 Genser m ullvest. Gentleman. Geograf m, -i m. -isk. Geolog m. -i m. -isk. Geonie tri m. -trisk. Geriljakrig m småkrig. German m. -ia. -isme ;ji. -sk. Gesandt m. -skap n. Gestiku lasjon m. -lera irf Gevær n. -lås n. -skot. [Gi, gir] «/d.gjeva, gjev. GidIda (a) vit -der m. -n f skjelven i luften; så-n. -ra (a) = -da. Gift f; av-, med-, ut-. Gift f; rotte-. Gift|a (gifte) vt; — seg; — burt. -ande gifteferdig. Giftar blind adj. -hug. -mål. -tankar. Gifte f ektemake. Gifte n gifte, parti; eit godt —, ein-. fleir-. Gigg ni reisekjerre. Gigla (a) vi stå løst, vakle. Gikt f. -broten adj. -knut m. Gil el gjel n fjellkløft. Gfl ni vérsol, bisol. Gild adj; retta-, -a (a) vt ta for gyldig - seg, bryste sig. Gista (a) = gjesta (a) vt. Gitar m. -spel n. Gitla (a) vi beve, ryste. Gitter n ; ståltråd-. Givnad m medfødt anlegg. Gjéd n sinn, minne; fyrighet. Gjedde f (fisk). Gjedlikar fl likemenn. Gjegn adj ben, rett ; bekvem, -a (de) vt gå i møte; jage bort; svare, gjendrive, -e n et sikte man ser hen til for å finne frem. -ing / imøtegåelse, -ordig adj motsigel seslysten. -stig «« benvei, -tadv rett frem. -veg m gjenvei. -veges adv. Gjekk m. -a (a) y/. -ast. Gjel el gil n fjellkløft. Gjeld n ; preste- ; i Vin/e — . Gjeld f; pante-, laus-. Gjeld adj gold, ufruktbar, -a (gjelde) vt kastrere. Gjelda (gjeld, galdt, golde) vi gjelde; bøte; koste; angå; utkreves. Gjeld|bunden adj. -fri adj. Gjeldjing ni kastrat, -ku f. Gjelk ni

vallak. Gjella (gjell, gall, golle) vi gjalle. Gjeller fl (i fisk) = tokn f. Gjem ni damp, lukt. -a (a) vi. Gilde n. -skrå f statutter^f for et Gjengd adj; ål-, lett-, osb. gilde.1 Gjenge n; det hev sitt gamle —; gilde.' Gildra (a) vt sette op felle; — upp, sette op dårlig, -e f felle. Gild skap m gyldighet, verd. -sleg adj. Gilja (a) beile; — dei for deg gjen kalle dig det ømt i minnet (Gar borg). Giljotine % atu. Gilut adj full av kløfter. Gim ber f (fl -brar) el -mer (fl -rar) ungsau. Gimling m skillevegg i hus. Gimsen adj lunet, ustadig. Gin n trang åpning, -a (i, ei. i). Glpe f dypt sår. Gips ni. -a (a) vt. Gir ni sterk lyst. -a (te) vi hike. Girlander m blomsterslyngning. Gisen adj fissen, utett. Gisl n glorie. Gisl m værsol, bisol. Gisla (a) vi lure, speide. Gis na (a) vi bli utett, -ning f. GissIa (a) vi. -e n gisning. Gis|sel m (fl -lar). Gissemål n øiemål. kniven er lans i —t -leg gjengs, gangbar. Gjengjeld f — vederlag; mot gjeld. Gjengle f lite hjul. Gjenom og i- prep; vera våt all i-. Gjenom er fyrsteled i ei mengd med samansetningar, serleg parti sipp og hokyns substantiv på -ing. Her vert berre nokre få av dei tekne meg. Gjenom Iarbeidd adj. -arbeiding. -blåsing. -bløytt. -steikt adj. -syn s. -syring, -våt adj, osb. Gjen|6s m bølgenes tilbakestrømmen fra land. -slag n tilbakeslag. Gjenstand m ting; ein liten — ; for mål. Gjente f. -stand m jomfrustand. -voren adj jomfrunalsk. Gjeppa (a) vi jeppe, vippe. Gjera (gjer el gjerer, gjorde, gjord, n gjort) vt. Gjerandje adj gjørlig. -s|laus ørkesløs. Gjerast (gjerest, gjordest, gjorst) ut vikle sig, gjære; modnes; gjerast Gesell in. Gesims ni = murkrans.Gjerd—Gleina. 41 på fortsette med noget for å erte. Gjerd f gjerning; modning; måte form, snitt, egenskap. Gjerd I a (gjerde) vi og vt sette gjerde: -a sauen ute. Gjerde n. -fang n. Gjerdsle /innhegning (merk gje r sle f (utan d) av gjera). Gjerefar n forretning, syssel. Gjerne adv (heller, helst). Gjerne n innvoller i fisk. Gjerning f. -s mann. -ord. -gjersle f; av-, til-, ål- (av gjera). Gjert adj lysten ; —på moro. Gjerug adj gjerrig, -skap m. Gjer-vondt m ondsinnet person. Gjest m (fl -er), -a (a) vt. Gjestal (i Rogaland). Gjestebod n selskap. (Gjester m = gjær skal skrivast Jester m). Gjeste|rom n. -stove. Gjest| og gast gjevar m. Gjestmild adj. -skap m. Gjest) og gistnad m besøk. Gjet]a (gjet, gat, gjete) vt og vi gjette; nevne, -ande adj verd å nevne. Gjetord n ry, rykte. Gjev gid; — det var so vel! Gjeva (gjev, gav, gjeve) vi gi. Gjevende n; til -s gratis. Gjevmild adj. -skap m. Gjor adj moden (um frukt). Gjord adj (n gjort); godt gjort. Gjord f; liv-, -a (a) vt. Gjorde n inngjerdet mark. Gjorna (a) vi modnes. Gjosa (gys, gaus, gose) vi strømme frem (um luft og væske, serleg gjenom sprekkar, under sterkt trykk). Gjota el gyta (gyt, gaut. gote) støpe ; gyte (um fisk). Gjote f liten dalformet gressflekk. Gjuv n = djuv bergkløft. Gjæle f jåle. -n adj. Gjær /il = jester /». Gjær|a (a) vi felle trestykker på 45° sammen i ret vinkel, -måt n. Gjæs og -en adj storaktig, -ing m. Gjæt.a (gjætte) vi. -ar m. Gjætar gjente, -gut. Gjæten adj påpasselig. Gjætsle f. -gjente, -gut. Gjæv f = gjøv porsjon; håndfull (av ull osb). 4 — Matias Skard: Nynorsk ordbok. Gjæv adj. -e /' godhet, verd. -eleg lønsom ; vakker, -leik og -skap m. Gjøda, gjøder el Gjø, gjør (gjødde) (o: gjera god), fete; gjødsle. Gjød|gris. -kalv. -ning f. -sel f. -sla (a) vi. -slekalv osb. Gjøl n smiger, -a (te) vt og vi; — for innsmigre sig hos. Gjølni a (a) vt avdele med mellem- -ing m avdelt rum. Gjølord fl smiger, komplimenter. [Gjømma] sjå gøyma. Gjøn n. -a (te) vi drive gjøn. -or fl - gjøn, fjas. [Gjøra] sjå gjera vi [Gjørm|a og -e] sjå gyrmja vi og -ef [Glacé|] sjå glaséIhanskar. Glad adj glad; gledelig. Glada, glader el Gla glar (gladde) vi gå ned (um soli). Glad eleg adv. -hjarta adj. Gladiator m fekter. Glad leg = -eleg adv. -lynde n lyst sinn. -lyndt. -voren adj. -vær og værug adj livsglad. Glafs n munnkåthet. Glafs m løsmunnet, uvøren person. -a (a) vi være løsmunnet. Glam n larm. -a (a) vi. -ra (a) vi skramle. Glan n glaning; åpning i skyene; driv-. Glan m = -ar. -a (a) vi. -ar m og -e f glanende person. Glans m. -a (a) vi glinse, -bilete n. -strykning f. Glant n spøk. -a (a) vi. Glanter n lystighet, -sam. Glap n åpning (som ikkje burde vera). -a (a) vi. Glas n glass ; vindu, -augo fl briller. Glaséhanskar. Glas eple n. -era vt. Glask(v)arm m. -ur m. Glavin n (våpen). GleIda. -der el Gle, gler (gledde) vi. -de f. Glede leg. -rik. -stund f. Gled sam gledelig, -skap in. Glefs m. -a (te) vi: snappe efter noget med tennene ; vt: -r- i seg. -e f saks å fange dyr med. Gleid adj åpen, utsperret. -a (gleidde) vt. Gleim m stjålent blikk, -a (a) vi skotte. Gleina (a) vi se stjålen*- el bistert.Gleiver—Gnetta. 42 Gleiv|er n blasfemisk tale. -ra (a) vi. —med Guds ord. -ren adj. -reskap m. Glemmen (i Østfold). Glenn e f åpning i skyene ; grønning i skogen, -ut. Glepp m. -a (e, a, o, fl glopne) vi glippe ; taket glapp, -en adj. -sam adj. -ut adj; — kunnskap hullet kunnskap. Gletsjer m isberg. Glett m gliden ; ymt. -a (e, a, glot ten, fl glotne) vi gli. -a (glette) vi kike, ymte, skose, -e n åpning i skyene, lite ophold i uvær. Glette f glatthet; skose, -føre n glatt føre. -n adj glatt. Glettord fl skoser, finter. Glida, glid el Gli, glir (gleid, glide). Glidka (a) vi være ustø. Glim|a (i, ei, i) el (de) vi lyse. -e / blendende glans, -en blendende. Glimestein m edelsten. Glimt m et glimt, -a (a) vi. Glip m sprekk, -a (te) vi. -e f = glip. Glir m. -a (te) vi plire, -en adj. utett, -na (a) vi bli utett. Glitra

(a) vi. Glitretind. Glitter n. Glo adj. — etter grisk efter. Glo f (fl glør). Glo (dde) vi glo; lyse. -ande adj. -beitel m fanatiker, -bjart adj. Globus ni. GloIdrag n. -heit adj. -klype f. Glomma (clvi). Gl&p n gap, åpning, -a (a) vi. -al adj. åpen, utett. Glopp; på hopp og —, på nippet. Gloppe f hule, åpning. Gl6r n glimmer, stas. -a (a) vi. Gloraud adj. Glorie in strålekrans. Glosa (a) vi tindre; stirre. Glése f. -bok. Glossa (a) vi klarne (um luft). Glossar n liste over gloser. Glott m liten åpning, -a (a) vi = glytta vi; — på augo, døri, osb. Glufs m rikt, kort fremstøt av væske el luft. Glugg og -e m åpning i vegg (for ljos og luft); låve-en. Gluma (a) vi drønne; mørkne til; se bistert, -eleg adj skummel. Glunk i» ymt. -a (a) vi hentyde til; — um eller på. Glunt m gutt. Glup adj gild; glupsk. Glup m bergkløft; munnfull, -a (y, au, o) vt og vi, glefse, snappe. Gly|ast (a) bli disig, -e f slim; gele; tynt skydekke. Glyls n åpning, -a (te) vi ha huller. Grlyggja (glygde) vi (av glugg) åpne sig (for synet). Glymja (de) vi se bistert, -e f uværs sky. -eleg adj barsk. Glymja (glym, glumde) vi drønne. Glyptotek n skulptursamling. Glyra (de) vi stirre kvast. Glyserin m. Glytt m gløtt ; glimt, -a (glytte) vi. Glyvre f bergkløft. Glæ adj gulbleik. -ast (a) vi. -na (a) bli kraftløs. Gløda, gløder el Glø, glør (glødde) vi og vt. Gløgg adj intelligent, -ast (a) -leg. -skap m. -synt adj. -tenkt. [Glømma] sjå gløyma vt. Gløsa (te) vi skinne; kikke. Gløsedrake m rakett. Gløym|a (de) vt glemme, -e f. -ebok f. -en. -sam og -sk adj. -ske f. -sken adj. Gløyp m bit, munnfull, -a (te) vt sluke. Gløyplesvall n usømmelig tale. -ordig adj. Glå (dde) skinne; det —r igjenom. Glåm|a (a) vi stirre, glo. -en adj. -øygd el -s|øygd. Glåp m dosmer, -a (te) vi glo. Gnadra (a) vi knurre, mukke. Gnafsa (a) = gnavla (a). Gnag n gnagsår; overhengen, -a (e, o, e) [gnager, gnagde] vi gnage. -sa (a) vt arbeide idelig, -sam besværlig, -ster m slit. Gnald er n. -ra (a) hvine, skrike. Gnalljfrost s. -hard adj. Gnasse m hardfør person. Gnaur m gnier, -a (a) vi. Gnavla (a) vi; — på ei skorpe. Gneis m (stein) gneis. Gneist|a (a) vi gnistre, -e m. Gneldra (a) vi = gnaldra. Gnell adj hvinende, -a (e, a, o) vi. Gnesta (e, a, o) vi knitre. Gnet [gnett] f luseegg. Gnetta (e, a, o) vi knitre, -a (gnette) vt rikke, rokke.Gniar—G6v. 43 Gniar m gnier. Gnida (i, ei, i) el Gni (dde) vt. GnidIder n. -ra (a) vi. Gnidre leg og -n = gnid rut adj. -skrift f. -skurd m. Gnidrut gnidret. Gnika (a) vt gni, skubbe; være små lig, -ar /il gnier, -en og -sam gnieraktig. Gniksa (a) vi knirke ; døri -r. Gnirk m ; — i støvlane Gnista (gniste) vi klynke (um hund). -er ni knirking, -ra (a) vi klynke ; knirke. Gnu (dde) vt gni; knuse. Gnugga (a) vt gni hårdt. Gnura (a) di: suse (um vind) ; vt: gni. Gnurk m knark, -a (a) vi knirke, knurre. Gny m gny, larm. Gny n ideleg overheng. Gny (dde) vi mase med anmodninger. Gnæda, gnæder el Gnæ, gnær (gnæd de) = g n æ s a. Gnæsa (te) vi blåse koldt. Gnål n. -a (a) vi gnåle. God adj (betre, best); ha pengar til gode ; det kom meg Ul gode(s) ; med godt og gode uten strenge midler; leggja godt for anbefale; god dag! morgon ! natt! GodIa seg (a) gjøre sig til gode. -barn. -beinken tjenstvillig, -bete m lekkerbisken. -dåig følsom. -dåm m vinnende vesen, -e m godhet; ha gode åt ein; ein stor —e et stort gode. Gdde m offerprest. Godfjoll e f. -en adj. -ing m. Godfjott m. -en adj. -ing 771. -ut adj. God for; vera — — , i stand til. God gjera vt beverte ; — seg modne. -gjerande 007. -gjerd f hjelp, velgjerning, -gjerdsam hjelpsom. -hjarta adj. -hug m velvilje. -huga adj velvillig, -iq god av sig. God kjenna vt. -kjøpsvare f. -kynde 77. -kyndt adj godmodig, -lag n; vera i — godt humør, god tilstand. -lidande adj mild, vinnende (um person), -livnad 771 vellevnet. -16t n = -lag. -lukt f vellukt, -lynde n. -lyndt adj. -læte f og 71 = vellæte. -låt m artigheter. -meint = velmeint, -menne n godmodig person, -mæte f selv tilfredshet. -mæten selvtilfreds. -møle n godt humør, -mølt adj. -na seg (a) gjøre sig til gode. -prat n lun passiar, -røda vi. Gods n. -eigar ni. GodI skap ni godhet, -skriva vt. -slag /i. -sleg. -smak m. -snakka vi. Gods tog n. -vogn s. Godt adv godt; so godt som. God tala (a) vi. -tekke n elskverdig het. -tekkeleg, -tenkt veltenkende. Godt folk ! -kjøpsvare f. God tokke n? = -tekke. -tolug tålmodig, -truande og -truen god troende, -truenskap m. -tykke n vilkårlighet, -tykken prippen. -vette n skytsånd. -vilje m. -vil jesgjerd f gunstbevisning. -viljug, -vis adj forekommende, -vise f beredvillighet. -visleg godhetsfull ; vil De vera so -visleg å svara snart vil De godhetsfullt svare snart? -vyrdsleg høflig, -værig godhjer tet, hjelpsom. Gogn f redskap ; vev-. Golv n. -a (a) vt legge gulv; legge en i gulvet, -bjelke 771. -bordn. G6m 771 gane; fingerspiss. Gondol m båt med soltelt. Gong m (fl -er) ; ein gong du var her ; den gong eller den gongen du veit, ein gong kom han, men ikkje meir; den gongen bomma du ; han hugsar ikkje namnet sitt eingong; nokon gong; ingen gong. Gonga (a) vt og vi multiplisere ; — med 6. Gonge f; eg kjenner han på gonga; fjell-, -før adj. -mann 711 turist. Gongong ni. Gople f = mann ete. G6r n dynd; mavevelling. -botn. -lat adj. Gorilla m. Gom f (fl garner) tarm. G6s ti sprudling, luftstrøm, -a (a) vi dampe, dunste. Gosse ni ung, kraftig gutt. Gdt n gyting (um fisk). Gdte f smal vei mellem gjerder. Got e m en goter, -ikk m. -isk. Gotland, -sk adj. Gourmand m (les: gurmang) lekker- munn. G6v 71

damp, opstigende dunster; røk. -a (a) vi dampe, ryke. -e f damp, røk, dunst, -hatt 771. Gnitra (a) = gnidra, -ter n Gnostilkar ni. -sisme ni. -sk.Gra—Grin. 44 •Gra adj avledyktig (um handyr). Grad m. -a (a) vt gradmåle ; gradere. -bøygning f. -e|stokk ni. -mæling *f. -sIadverb n. -graf m ; fono-, tele-, osb. Grafisk adj. Grafitt m blyant. Grafsa (a) vi grave smått, gramse. Grahest m hingst. Gram adj (fl -me) vred. Gram n (b -met); kilo-. Gramma|tikal m rettskrivningsfeil, -tikalsk adj. -tikar m. -tikk. -tisk adj. Gran f grantre ; rå-. Granat m. -eple n. Grand m og n smule; kvart eit Grand m skrantesyke. Grande m sandbanke. Granitt m. Grann adj smal; (um tone:) høi. Granne m nabo. I sms skriv ein alltid ordet fullt ut: -bygd f. -folk -gjente, -gut. -lag n. Grann-ende m mots tjukk-. Grann gjord adj fint forarbeid, -laga adj. -lagd adj spinkel, -mælt adj som har høi stemme, -sam adj nøiaktig. -semd f. -skild adj distinkt, nøie avgrenset, -var adj forsiktig, beskeden. -vaksen adj. Gransherad (i Telemark). Gransk a (a) vt. -ning f. Grant adv tydelig. Graps n uføre; i grugg og —. Gras n. -a (a) vi luke. -binda seg. -hopp m = engsprette f. Grasiøs adj = yndefull. Graskar n gresskar. GrasIkjend adj gressrik. -lende n. Grassat adj; gå —. -sera vi. Grassvord m grønnsvær. Grateng m; fiske-. Gratjiale (les: —siale) n. -ie (les: —sic) m yndighet, -is adj og adv. Gratu lasjon m. -lera vt. Graup f fals. Graut /ti. -fat. -gryte. Grav n gravning ; smerte ; engstelse. Grav f. -a (e, o, a) vt. Gravensteinseple n. Gravera vt inngrave i metall. Graverande adj; — skulding. Gravitasjon 771. tera vi. -tétisk. Gravjrust f. -stikke f. -yr(e) 77». -ør 772. Grebbe f gribbenille. -leg. Greft el grøft f grav. -a (a) vt. Greid (n greidt) [grei n greitt] adj. Sjå R§ 58 a. -a (greidde) vt. -e f. -e n sele. -før adj lett å be fare, -ing f; ut-ing. -leg adj. -mælt adj. -na (a) vi bli greiere. -nad m ordning, -sam adj. -skap ni. -sle f ordning; efterbyrd (hjå kyr), -talande adj. -tenkt, -tøk adj behendig. Grein f gren ; besked ; få — på. -a seg (a) forgrene sig. -ug ordent lig, -ut adj grenet. Greip f {fl -ar el -er) grep; greip. -a (a) vi gramse, -skaft n. -vott m = lovvott. Greive m greve, -døme n. Grek|ar m. -land; sml Hellas. GremIja (grem, gramde) og -rna (-mer, gremde) vt gremme, -me n fortrytelse. -meleg adj barsk, bitter; — kaldt. Gren n hule, hi. Grend f grend, nabolag. Grende|born fl. -lag n. Grendlhæv adj god som granne. -skap m naboskap. -grendt adj; telt-, tunn-, osb. Grenja (a) vi hånle, flire. Grenje f teppe. Grensa (a) vi; — til = byta med. -e f. Grep n ; hand-, um-. Grepa adj gild. Grep|e ni håndens grep. -ja (a) vt; — ein volt sette nytt grep i. -vott m belgvott. Gresk adj = hellensk. Grett 771 grettenhet. -a (grette) vi være gretten, -en adj {fl gretne). Grev n hakke; hake på hestesko. Grevling m = svintoks 771. Grevjsetja vt. -skaft n. Gribb 771 og -e f (grim person), -a seg (a) gjøre bistre miner, -en adj. Grid n fred, grid; gjeva —, få —. Grid|d f travelhet, -ug adj travel, tidlig på arbeidet; grisk. Grif|fel 771 {fl -lar). Griljéra vt brunsteike. Grilla (a) vi; det -ar i han fore svever ham. -e f. -ut adj. Grim; Grimkjell, Torgrim, fosse-. Grim adj (fl -me). Grimia (a) vt; — hest, — sko. Grimase 771 forvrengt mine. Grime f grime (pa hest); bot (på sko). Grin n. -a (i, ei, i) pi. -al adj.Grind—Grøn. 45 Grind f (fl -er el -ar), -a (a) vt om gjerde med grinder, -kval m. -led n. -sag f. Grinlen og -ut adj vranten. Grip n klenodium. Grip|a (i, ei, i) vt. -ing m håndfull. Gris m (fl -er el -ar), -ebol n. Gris en adj utett, -grendt adj. Grisk adj; penge-. Grisla (a) vt. -brød n. Grisna (a) vi bli utett. Grisisel f (fl -ler) brødspade. Grjon n matvarer av korn. -vare f. Grjot n sten, stenart, stoff; det er godt — i den kverni, den guten, osb; blaute-, -berg. Gro f (fl grør) padde. Gro (dde) vis vokse, heles. Grobian m übehøvlet person. Groe m groe, spire. Grofsut adj ujevn, knudret. Grogg m brennevin og vann. GroIhold n og -kjøt n. Grep f fals, fordypning. Grdp n grovt mel; uthuling; tele-. -a (a) vt uthule; male grovt, -hol og -rom n (i kvernsteinen). Gréput adj full av groper. Gror m spiring, groing. -sam adj. -sykje f trommesyke. -vér = gro ver n. Gross nl2 tylfter. En gross (les: ang gro) i stort -erar og -ist m. Grotesk adj rar, underlig. Grotte f = hole f og heller m. Grev f (fl grøver) vannløp. Grdv f utgravet hule. Grov adj. -arbeid, -bygd adj. Gro-vér = grorvér n. Grov|mælt adj. -skap m. -spøken adj forvoven. -smed m. -stila adj. Gru f; det var ei gru å sjå. -a (a) vi. -eleg. Grufs en og -ut adj. Grugg n grums, -ast (a) vi. -en adj. Grum adj (fl -me), -gjente og -gut kjælebarn. Grima (a) di formode, spekulere, gruble. Grunda (a) vi spekulere, tenke. Grundig adj; gå -t til verks. Grime m formodning, grubling. Grunk m. -a vi = glunk, glunka. Grunn adj, mots djup. Grunn m; til -s; gard og — ; sak- leg —. Grunna (a) vt grunnlegge; male grunnfargen på. Grunn brot n. -drag. -e m = ing m. -evne /. -festa vt. -gjeving f motivering, -hått m grunnbe skaffenhet. -ing m grunt sted i vannet, -lag n. -laus. -leggja vt. -lov s. -rik. -setning f. -skrift s. -tanke, -tenkt adj som tenker overfladisk, -to n grunn stoff, -voll m. -ærleg adj. Grus- adj prektig. Grus n. -a (a) vt gnislegge. Gruseleg adj forferdelig. Grust adv storartet. Grusta seg (a) morske sig. Grut n og m grums; kaffi-, -en og -ut adj. Gruv adj lutende. Gruval adj tilbøielig til å grue sig. Gruve f ildsted; grube. Griiveleg adj gruelig. Gruvla (a) vi rote ; krype ; gruble. Gruvsam adj som kvier sig ; som

er å kvie sig for; eit -t arbeid. Gryla (te) brumme, grynte. Grymja (grym, grumde) brumme, mukke. Grymt m. -a (a) vi ymte. Gryn n. -ast (a) bli kornet, -en adj kornet, -graut. Grynn|a (grynte) vi nå grunn, vasse. -ast (-est, -test) bli grunnere. GrypIja (gryp, grypte) vt knuse (korn). Grys m gys. -ja (grys, gruste) vi gyse. -jeleg adj. Gryta (grytte) vt kaste, slenge. Gryte f. -fot m. -lok n. Gryvil in husgrin. Gryvla (a) vi rote, grave. Græast (a) vredes. Grælja (a) vi blåse smått, -e f jevn, løi vind på sjøen, -en adj vindig ; gretten. Græs a (te) vi blåse koldt, -en adj. Grøda, grøder el Grø, grør (grødde) vt og pi; — seg læges. Grøde f avgrøde. Grøde n en grønning ; avgrøde ; av kom, ætt. Grøderik adj fruktbar. Grøft el greft f. Grøn adj grønn, umoden, -a (a) vi se grønn ut. -d f grønnhet. -fdr n. -ka (a) vi grønnes, -saker fl. -ske f og mJrgrønnhet ; grønske. -skur m (sporv), -skurd m korn som meies umodent (til grønf6r). -såpe f. -voren adj. -år n år da kornet ikke modnes.46 Grøt—Gøyv. [Grøt] sjå grjot n. Grøta (grøtte) vt få til å gråte, -eleg begrædelig. Grøyp|a (te) vt skjære fals; knuse korn. -e f skure, fals. -ing f ut skjæring. Grå adj. -bein m. -broder. Gråd|e ni grådighet, -huga og -ig. Grå gås f. -hysjut adj gråskimlet. -lysing f. -na (a) vi. -ning / morgengry, -skimlut adj. Gråt m. -a (græt, gret, gråte) vi. -al som har lett for å gråte. Gråtarvise f jeremiade. Gråtidleg adj og adv. Gråt Imild adj. -næm adj. -sam adj. Grå|vér n. -verk n grått pelsverk (ikornskinn). Guano m. Gubb m og -ost m = gumbe. Gubbe m. -leg mektig, verdig. Gud {fl (heidne) gudar). Gud barn. -dom m. -domleg. -doms fylle f. -ebilete n. -eleg. -elsken adj from. -elære f. Gud far w. -fryktig. -gjeven gud hengiven, -hæding f. -inne. Gudlaus adj. -leg. -legdom m. -lik adj gudlignende. -m6r f. Guds age ni gudsfrykt. -biletet. -dyrking f. -frykt f. -hug w. Gudskapt adj; kvar —e dag. Gudskjelov ! Guds lån n fødemidler. -nekting f. Gudspottar m gudsbespotter. Gufs f vindpust, -a (a) vi. Gugga (a) vi stamme. [Guilloti|ne og -néra] sjå giljotine ni og -nera vt. Gul f; hav-. Gul adj. -a (a) vi være gul. Gul|a (a) vi blåse litt. Gulasj ni. -baron ni. Gule m; -n i egget. Gule f = gul f. Gul(e)rot f. -frø. Gulka (a) gulpe; ymte. Gull n. -alderen, -boste /» løve- tann, -brand m ringfingeren. Gul-leitt adj gulaktig. GullIgod adj. -gruve f. -guden mammon, -regn (blomst), -slegen adj. -ty n gullsmykker. Gulina (a) vi gulne, -(e)rot f. -skur m (sporv), -soleie f (urt), -sott f. -spett m og -spette f (fugl), -sporv. Gumbe m gumme (ost). Gummi m. -røyr /'. -sko. Gump m kjøtfull legemsdel. Gunn m strid (i namn); Gunnhild, Torgunn, osb. Gurm n grums, -a (a) vt. -en og -ut adj. Gurp m. -a (a) vi rape. Gust m vindpust, -a (a) vi. Gut m dreng; ung kar. Gute barn. -flogs(e) f flane. -galen adj. -gap m. -sprengje bedårende kvinne. Gutéra vt like, finne smak i. Guttaperka m. Gutunge f liten gutt. Guva el gyva (y, au, 6) vi gyve, ryke, støve; dei gauv i hop og slost so det gauv, til dei båe gauv i golvet. Gyft f. -a (gyfte) vi: støve, ryke; vt: avstøve. Gyg|er f (fl -rar) jettekvinne. Gyl|den m. -dig adj, sml gild. Gylla (gylte) vt : forgylle ; vi : skryte ; slik åtferd er ikkje noko å — av. Gylta (a) vi rumle; prale. Gylte f kjelke (av fjøler). Gymnas n. -iast m. Gymnast w. -ikk m. -isera vi. -isk. Gyna (te) vi skotte, lure. Gyrd|a (gyrde) vt sette bånd på (eit kar); ogso = benda, -e f gjord, bånd. Gyrje f mudder, gjørme. Gyrm|a (de) vt og vi. -e f gjørme ; uklarhet i luften, -en og -ut adj. GysIja (a) vi skrøne; dynd. -je f. -jemyr f. Gyta el gjota (gyt, gaut, gote) vt støpe, gyte. Gyta (gytte) vi og vi gyte (um fisk). Gytje f slam. -bad n. Gyv m drivende støv, damp, røk. Gyva el guva (y, au, 6) vi. Gøy (dde) pi gjø, bjeffe. Gøyma (de) vt gjemme, opbevare. Gøyme net gjemsel, -leik ni. -stadm. Gøymsle f = gøyme n. -gods. Gøyn|a (de) vt spotte, -ord fl. -ordig adj. Gøys m sprudlende strøm; over drivelse, -a (te) vi sprudle ; over drive, skrøne, -ar m praier, -e f sprut; skrøne, -eleg skrøneaktig. -en adj. stortalende. Gøyv ni fykende støv, sne osb. -a (de) vi gyve, banke så det støver. -e f drev, fokk. -e n = røyke n. -en adj som lett bruser op. -ingGå—Halvfemte 47 m skvadronør. -sam == -e n adj. -sle f opbrusning. Gå (går, gjekk, gått) el Ganga (gjeng, gjekk, gjenge) vi. Gå (dde) vt bli var, merke. — åt, ft/, ved. Gå|en og -iq adj opmerksom. -laus. -løyse f uaktsomhet; inkurie. -ning m opmerksomhet ; han fekk -ning på det. Går; i går; i går natt. Gårdagen gårsdagen. Gåre m gåre, årsring. Gåre f stripe (i tre el stein), -ut. Gås f {fl gjæser [gjæsser]. Gåse|fot. -stegg osb. Gåsunge m gjesling; seljerakle. Gåte /. -leik m. Gått f fals ; dør-. Gåve / gave, begavelse, -brev. -rik adj høit begavet. H. H m (fl h'ar). H-ljod s. Ha, har el Hava, hev (hadde, havt) vt. Habil adj. -itet m. Habitt m antrekk; heile —en. Hafs m. -a (a) vi jaske, -en adj. Hag adj flink; — og hendig. Hag m orden; n gjerde. Haga (a) vt ordne; inngjerde. Hage m have; havnehage. Hagfel la (a) vt. -le f gjerde. Hag fengd og -hendt hendig. Hagl n. -a (a) vi. -bye f. -e f (gevær). Hagleg godt utført, bekvem, -leik m kunstferdighet. Haglette f (eit slags ost). Hag nytten adj påpasselig, -synt adj som har øinene med sig. Hagtorn m = hvittorn. Hai m. -fisk. Håk n skår (t. d. i knivsegg). Haka (a) vt sette haker på; — seg fast. -e /n; bats-. Hake el hoke f. Hakk n. -a (a) vi. -e f. -els m. Hakkespett m og -e f. Hala (a) vt og vi; — åt seg; — innpå. Hald n tak, hold; smerte (=

styng m). -a (held, heldt, halden; im perativ haldt!) vt; —på fortsette; — ved lag vedlikeholde. Halden adj; vel-velholden; vel (med) ikke brøstholden tjent med ; heil og —. Haldhake m. -sam adj påholdende, utholdende, -strengt adv i samlet strøm, ikke dråpevis. - Hale m sml rove, rumpe, spæl, stert, vele. Hall m rundaktig sten. (I namn som Halldis, Hallvard). Hall f stor stue, sal. Hall n helling; stå på —, ikke rett op. -a (a) vi helle, skråne, -seg lene sig. -bratt adj hengebratt. -ing f skråning. Hallingdal, -dans. -døl. -kast. Halleluja. Hall-lendt adj hellende. Hallusinasjon m = sanseville f. Hallvardsok, 15de mai. Halløyra n hengehode. -d adj. Halm /«. -sende f høigaffel. Hals m. -brune m kardialgi, -darre m halshvirvel. Halsa (på Møre). Halsbrand m. Halse og Harkmark (Vest-Agder). Hals grop f. -hogga vt. -keik m stiv het i halsen, -krok. -mot n = holamot. -plagg n. -smog n (på skjorte), -sykje f. Halt adj. -a (a) vi halte. Halv adj. -a (a) vt = -era vt. -e f. Halvannan IV2. -tridje, -fjorde. -sette, osb. Halv blind adj. -bror. -deild / og -del m. -dorm m. -dregen adj ein -dregen ande det minste vink. Halvemål n. -era vt dele i to. Halvfemte, -fjorde. -fjordung m. -gjor (n -gjort) adj halvmoden. -gjord (n -gjort) halvgjort. -glad. -helg f. -hempe f og -kovring m halvfornem person. -Ilden adj halvt forløpen (um tid), -ning m halvdel, -part. -porselen n fajanse. -sette halvsjette. -sjuande halvsyvende. -skap m halvhet. -sola (a) vt. -sole m. -spenning f (um børse lås). -storing m = -hempe. -syskin fl. -syster, -tekkje /"halv Gå—Halvfemte 47 m skvadronør. -sam == -e n adj. -sle f opbrusning. Gå (går, gjekk, gått) el Ganga (gjeng, gjekk, gjenge) vi. Gå (dde) vt bli var, merke. — åt, ft/, ved. Gå|en og -iq adj opmerksom. -laus. -løyse f uaktsomhet; inkurie. -ning m opmerksomhet ; han fekk -ning på det. Går; i går; i går natt. Gårdagen gårsdagen. Gåre m gåre, årsring. Gåre f stripe (i tre el stein), -ut. Gås f {fl gjæser [gjæsser]. Gåse|fot. -stegg osb. Gåsunge m gjesling; seljerakle. Gåte /. -leik m. Gått f fals ; dør-. Gåve / gave, begavelse, -brev. -rik adj høit begavet. H. H m (fl h'ar). H-ljod s. Ha, har el Hava, hev (hadde, havt) vt. Habil adj. -itet m. Habitt m antrekk; heile —en. Hafs m. -a (a) vi jaske, -en adj. Hag adj flink; — og hendig. Hag m orden; n gjerde. Haga (a) vt ordne; inngjerde. Hage m have; havnehage. Hagfel la (a) vt. -le f gjerde. Hag fengd og -hendt hendig. Hagl n. -a (a) vi. -bye f. -e f (gevær). Hagleg godt utført, bekvem, -leik m kunstferdighet. Haglette f (eit slags ost). Hag nytten adj påpasselig, -synt adj som har øinene med sig. Hagtorn m = hvittorn. Hai m. -fisk. Håk n skår (t. d. i knivsegg). Haka (a) vt sette haker på; — seg fast. -e /n; bats-. Hake el hoke f. Hakk n. -a (a) vi. -e f. -els m. Hakkespett m og -e f. Hala (a) vt og vi; — åt seg; — innpå. Hald n tak, hold; smerte (=
styng m). -a (held, heldt, halden; im perativ haldt!) vt; —på fortsette; — ved lag vedlikeholde. Halden adj; vel-velholden; vel (med) ikke brøstholden tjent med ; heil og —. Haldhake m. -sam adj påholdende, utholdende, -strengt adv i samlet strøm, ikke dråpevis. - Hale m sml rove, rumpe, spæl, stert, vele. Hall m rundaktig sten. (I namn som Halldis, Hallvard). Hall f stor stue, sal. Hall n helling; stå på —, ikke rett op. -a (a) vi helle, skråne, -seg lene sig. -bratt adj hengebratt. -ing f skråning. Hallingdal, -dans. -døl. -kast. Halleluja. Hall-lendt adj hellende. Hallusinasjon m = sanseville f. Hallvardsok, 15de mai. Halløyra n hengehode. -d adj. Halm /«. -sende f høigaffel. Hals m. -brune m kardialgi, -darre m halshvirvel. Halsa (på Møre). Halsbrand m. Halse og Harkmark (Vest-Agder). Hals grop f. -hogga vt. -keik m stiv het i halsen, -krok. -mot n = holamot. -plagg n. -smog n (på skjorte), -sykje f. Halt adj. -a (a) vi halte. Halv adj. -a (a) vt = -era vt. -e f. Halvannan IV2. -tridje, -fjorde. -sette, osb. Halv blind adj. -bror. -deild / og -del m. -dorm m. -dregen adj ein -dregen ande det minste vink. Halvemål n. -era vt dele i to. Halvfemte, -fjorde. -fjordung m. -gjor (n -gjort) adj halvmoden. -gjord (n -gjort) halvgjort. -glad. -helg f. -hempe f og -kovring m halvfornem person. -Ilden adj halvt forløpen (um tid), -ning m halvdel, -part. -porselen n fajanse. -sette halvsjette. -sjuande halvsyvende. -skap m halvhet. -sola (a) vt. -sole m. -spenning f (um børse lås). -storing m = -hempe. -syskin fl. -syster, -tekkje /"halvHam—Hark. 48 tak. -tridje, -tunne /. -veges adv. -verde n halv pris. -voren adj b.are så middels, -vott m. -øydd (n -øydt), -åttande, osb. Ham m hud. -a (a) vt; — seg til maie sig ut. Hamar m {fl -rar) hammer. Hamarsbot / knehase. Hamar slag n. -verk n smieverk. Hamla (a) vi ro baklengs, -le f. Hamleg adj tekkelig, godt utseende. -let ni hudfarve. [Hammar] sjå hamar m. Hamn / havn; gressgang, -a (a) w": komme i havn; vt: beite. Hamne fe n. -gang m. Hamp m ; smsf hampe-. Hamra (a) vi og vi hamre. -ut. Hams m hylster om frø og frukt; klase, -a (a) vt bedekke, pynte. Hamskifte n forvandling, -stolen adj ytterst uheldig. Han (fl dei) han, den. Han (og ho) (hans; honom el han er på peikande pron for alle hankyns (og hokyns) substantiv, t. d. dagen, han er kort (og natti ho er lang) her nord. Den bruker ein berre, når pronomenet stend trykksterkt, t. d. kjenner du wSolsongen" ? Ja den hev eg sunge mang ein gong. Hand f (fl hender) hånd; på mi —, på mine vegne; det yjeng vel i —, heldig; noko i —, etterhånden; or — og i munn; taka imot med båe

hendene av ganske hjerte; halda seg til handa forbeholde^ seg. Handbak n. -boge m — alboge. Hande burd ni. -dråp n arbeide som angriper hendene, -ferd f hånd grep. -h6v n måtehold, -krafs n gramsing ; håndgemeng. Handel m (fl handlar). Handels akademi n. -brev. -lag. -rett m. Handejmakt håndkraft, -skam ar beide som en har skam av. -verk m smerte i hendene. Handfallen forlegen, overrasket. -fang n. -fara vt beføle, -fast adj. -fridt adj n nett utført (um arbeid). -fylling /". -grep n. -høveleg håndterlig, -klåe m. Handla (a) vi og vt handle. Handlag n. -langar m. -laus klos set^ -laust adv raskt, letvint. -led m = uvled, -leg bekvem, hånd- terlig. -lom m = love m. -red nog -rev n rekkverk, -sama (a) vt handtere, -skrift s. -syfte n (på segl), -takast bekrefte med håndslag, -tame håndferdighet. -tre rekkverk, -tygel tøile (i oeisl eller grime), -valka (a) vt. -ven ding f. -verje /. -verk n. -ver kar og -verksmann. -viss = viss hendt, -vol m pleie!skaft, -yvle n håndverge. Hane m. -bjelke m. Hanga (heng; hekk el hang; henge el hange) vi være hengende. Hangla (a) vi hangle. [Hank f] sjå honk f. Hanke m stropp; løkke; hank. Hans m. -a (a) vi beverte sine skips kamerater på første reis. hanse- lag n. Hanska (a) vi handtere. Hanske m. -makar m osb. Han-slag n = hankyn (mann kyn). Happ|a (a) vt skremme, -iq frem fusende, -ør forbløffet. Harang m talestrøm. Hard adj hård; sterk; streng, -ang m frossen jord. -baien og -bar og -basken adj. -beitt vanskelig å slå (um gras), -bende n for stoppelse, -drøg som drar vold somt i (um hest). Harde ni; det gjeng på -n. Hard-él n uværsbye. Hard fengd adj besværlig; hardhendt. -fostra adj grådig, -fødd vanske lig å skaffe føden til. -før adj. -geire m hardfør person, -gnuen voldsom. -haus(e) m. -hendt, -hjarta adj. -huga uforfærdet. -ing f hardfør person ; mann fra Hardanger, -kost (og hard kost) m hårdt vilkår, -la adv meget, temmelig, -leg adj noget hard. -leik ni. -leiken adj hårdhendt. -lynde n. -lyndt adj streng, -na (a) vi bli hårdere, -råde (Harald H.). -rådug og rådig uskånsom. -stadig trassig, -søkt adj værhard. -vikt adj (um hest), -æve f tung tid. Hare m. -geit f hunhare. -munn nu -mynt adj. Hark n skrap; dårlig tilstand. Hark m (i halsen), -a (a) vi harke; være sykelig, -al adj - -en. -e m skrap, skrammel.Harkeleg— Heilbrigd. 49 HarkeIleg skrøpelig. -n knudret, skranten. Harkmark (i Vest-Agder). Harm m sorg, indignasjon. Harm adj bedrøvet, indignert, -a (a) vt krenke, bedrøve, -ast ergres, harmes, -eleg. Harmo|nera vi. -ni ni. -nisera vt. Harpa (a) vt rense med harpe. Harpe f (til spel og reinsking). Har peis f og m og -piks m. Harpe skjel /. -stokk m. Harpun m. -a (a) og -era vt. Harr og horr m (fisk). Harrje m uvilje, -en (fl harme) hård, stri. Harselas m. -lera vt. Harska seg (a) gjøre sig morsk. [Harv] sjå horv /. Hasard m. -iøs adj. Hase m (på dyr). Hasl m hassel. -e|ndt f. Hast f. -a (a) vi. -eleg adv plutse lig, -iq adj. -modig illsinnet. -råd s. -verk n. Hat n. -a (a) vt. -al hatefull, -eleg verdig til å hates. Hater n kløe; stikkende insekter. Hatjfri upartisk, -full. -ig. Hatra (a) vi klø, krille i huden. Hatsam hatsk. Hatt m ; smsf hatte-. Hau! (utrop). Haubits m. Haug in. -a (a) vt opdynge. -bonde. -folk fl. -leggja vt. -stall ni = sveinkall, -tuss m. -ut adj. Hauk m (fugl) ; smsf hauke-. Hauk n. -a (a) vi. Haus(e) m hjerneskall; bergknoll; tykk, mørk sky. Haust m. -a (a) vi bli høst (um „høste inn" bruker ein helst onna og vinna inn). Haustjbeite n. -bær adj (um ku). -leg. -næm adj. -part m. -pløgja vt. -vinne f = onn, osb. Hautrelief n (les: åreljeff). Hav n (av roti hav i hevja) forhøining; hank; hav. Hav n (av hava) besiddelse, verd; det er ikkje noko — i det. Hava, hev el Ha, har (hadde, havt) vt. Havands-laus ørkesløs ; tomhendt. -vit n griskhet. Havang m verd, nytte. Hava|rert adj. -ri n. -rist m. Have m hank, håndfang. Haveikjær begjærlig, havesyk. Haverkn n (selhund), -fru f. -gul(e) f. -katt. -leid / sjøvei uten skjers. Havre m. -halm. -korn. Havsjauga n sund mot havet. Hav side f. -skjer n. -svelg m hvir velstrøm. Havør adj grisk, umettelig. Hebraisk. Hebrear m Hebridane. Hedan adv, „heden", herfra; mots dedan. Heddal (i Bratsberg), -døl nu Hede {fl -r) dansk lyngmo ; sjå hei f. Hedmark fylke. Hedne f hovedhåret. Hefta (hefte) vi binde; stanse, for sinke, -al adj. Hefte n ; Iste -t ; hindring, -krok m. -sam. Hega adv hit; mots de ga; sml dedan. Hegd f flinkhet, sparsomhet. Hegda (a) vi spare. — seg holde måte. hegdesam adj. Hegg m (fl -er). Heggebær s. Hegla (de) vi falle dråpevis. Hegn f hegn. -a (a) vt. Hegra (i Nord-Trøndelag). Hegra (a) og hegrelæ vi skoggerle. Hegre m heire. Hei f (fl heiar). Den danske form «hede* vert brukt um dei flate danske lyngmoane. Hei! -a (a) vi rope hei! Heidal (i Oplands fylke). Heiden hedensk, -haug m gravhaug fra hedensk tid. -skap m. Heider m heder. -leg. Heidersdag, -gåve. Heidning m. -sjhud f. -huve (på nyfødt barn), -hår n. Heidra (a) vt hedre. Heidningskap m hedenskap. Heidra (a) vt hedre, -ring f. Heiegard, -slått. -veg. Heigrå adj blågrå. Heil adj. -a (a) vt hele, læge. Heilag hellig, ren; halda heilagt, -a vt hellige. Heilaganden. Den Heilage Ande. Heilag dag = helgedag, -dom m. -menne n helgen, -skap m. Heilag Olav. Heilbrigd f sundhet ; adj frisk, -a (a) vt = lækja.Heile —Helse. 50 Heile m hjerne, -skål f. Heilhuga adj djerv, -na (a). HeUo f (fugl). Heiljsam adj sund. -skap m helhet. -skapa og -skapt adj feilfri, vel skapt, -sleg

fullstendig, -stat. -strengt =einstrengt. -syskin fl- Heim m hjem, verden; barneheimen; allheimen ; til heimsens ende. Heim adv hjem, til hjemmet, -alen uerfaren, -åling m. Heiman adv fra hjemmet, -bod n bud hjemmefra, -buen adj. -frå adv. -ferd f. -for prep. -fylgje f medgift, -gjerd f utstyr ; utrust ning, -til adv. Heim att og -atter adv. -bod n bud hjem. -bygd f. Heime adv hjemme, -arbeid, -baka adj. -døypt adj. -dåp. -gjord adj. -ku. Heimel m hjemmel; bohave. Heime leg ad/hjemmeværende, -lekse, -lesnad. Heimelsmann hjemmelsmann. Heimejlærd adj. -rett ni underret, sml yverrett, høgsterett. -spune /il. -ty n. -verka adj. -voven adj. Heim fall n. -falla vi. fallsrett m. -fast bosittende. -festa vt lokali sere (ei segn osb), -fus ivrig efter å komme hjem. -føding m. -føring f gods som hjemføres. -gjeld f gjengjendelse. -gjeldt adj for skyldt, -holl (n hollt) hjemlig, familiær, -høve n noget som pas ser for hjemmet, -høveleg, -ko meøl n. -kynne n hjemlengt. -kynt adj. -la (a) vt- hjemle, gi rett til. -leg hjemlig, -lengt m. -lov n. -rast /"nærmeste utmark. -re adj liggende nærmere bygden. -sed m. -sjuk adj syk av hjemve. -sjå seg bese sit tilkommende hjem. -sjåing f og -sjånad m. -sleg fortrolig, familiær. Heimsjskautet nordhimmelen. -soga verdenshistorien. Heimstad m hjemstavn, -stadrett m. -støding m. -syn s = —sj å- in g. -sæter -søkja vt hjemsøke. -til adv hjemad, -trå f. -vist f opholdssted. -vit n vett til å finne hjem. -von f. Heis m elevator, -a (te) vt. Heista (a) rope hei; sml høysta. -heit / (ending i nokre få ord, t. d. øverheit, myndigheit, me nigheit, personlegheit). Heit het, heftig, -a (a) vt ophete. Heita (heitte) hete, kalles, -ast regnes for. e- n benevnelse. Heitna (a) bli het. -ræke n inn grodd hat. Hekel m utkant, slunken person. Hekk m. -e f sledegrind. Hek la (a) vi. -la adj grei, djerv. -le f. Heklemo m skarptagget mo. Heksa (te) vt og vi ete grådig; tale bitende. Hekta (a) vt hekte, feste sammen. Hektar m 100 ar. Hekte n en hekte; på — , på nippet. -glas n slagvindu. -par n. Hektograf m. -era vt. Hel f død(sgudinne). ihel og i hel ihjel. Hela (a) vi rimfryse. -e f rimfrost. Hela (a) vi hele (med ein tjuv), -ar m ; helar og stelar. Held|a vt. -é f fotbånd. Helde n; med-; upp-. Helder f {b heldri) «r helde f og hogold. Heldig sml heppeleg, heppen. Hélejfri adj. -frosen. Hélferd f død. Helg f (fl -ar) høitid. -a (a) ot. Helgdag = helgedag. Helge bunad /?j. -dag =heilagdag. -mess allehelgensdag (I. november). Helge-millom mellem helgene. Helgetorsdag Kristi himmelfartsdag. Helheimen dødsriket. Hell n = heppe og hepne f. Hella (helte) vi: strømme ned; vt: utgyde. Hellas (det greske namn påGrekland). Helle /". -berg. -fisk. -kake. Hellen m = grekar, -isme m, -sk. Heller (helst) adv. Heller m grotte. Helle stein m. -tak n. Hellig = heilag. Heime f halmstubb. Helming m halvdel. Helor jar fl sanseløshet ; i -om. Helsa (a) vt og vi hilse, — heime 1 — på ein. Helsarjbrev. -sed. Helse f helbred; han fær ikkje ein — dag meir. Helse n halsring (av hals)Helsebot—Héros. 51 Helsebot f. -drykk, -far n hel bredstilstand, -heim ni sanatorium. -leg tjenlig for sundheten. -lære f. -råd s sundhetsregel. -råd n. -sam sund, styrkende. -slå vt. -sterk. -vatn. Hels ing og -ning f hilsen. Helsott f. Helst adv ; sjå heller og gjerne. Helsug og -ig frisk, sund. Helt 77i s77iZ kjempe. Helte /"halthet; klauv-. Hélut full av rim ; hvitgrå. Héluv m gudsforgåen fyr. Helvete n; smsf helvetes-. Helvt f det halve, -a (a) vi være halvt om; å helvta um tap og vin- ning. Hemja (a) vt hemme, stanse. Hemla seg (a) bli fyldig. Hemn m. -a (de) vt hevne, -d / hevn. Hemne (i Sør-Trøndelag). Hemn(e)råd s. -fus og -gjérug. Hemningslag n = systerbyte dob belt svogerskap. Hempa (a) vt rive løs; — seg upp komme sig. -e f. Hempelaus; — knapp. Hemra (a) vi gjøre på slump. Hems a (a) gramse ; famle efter ord ; — seg samle sig. Hemta (a) vi plukke, samle. Henda (hende) vi og -a seg og -ast vi inntreffe, hende. Hende n hendelse; ein hende gong adv rent sjelden. Hendesløyse f bagatell ; urimelighet. Hendig adj behendig, flink. Hending f og -skap 771. Hendt adj behendig; lett-, skjelv-, osb; eg er hendt som høver kann ta det som det faller; eg er like hendt det kommer ut på ett for mig. Heng; det er på -en eller sprengen; saman- m, fyre- n, til- n. -e n noget å henge på; noget som henger. Hengja (hengde) vt la noget henge; heng upp kjolen ; — hovudet ; — fingrane være ørkesløs; noko å — seg i noget å kritisere. Hengjejbjørk. -bratt adj. -dy n. -lendt lav sumpig, -myr. Hengisam adj som gjerne henger ved. -sle f hengning, hengsel. Hengslut adj som har dårlig holdning. Henta (a) vt hente, ta imot. Hep[ne f og -p m hell, lykketreff. Hepp a (a) vt slumpe til. -e f hell, lykke, -eleg og -en heldig. -enskap m heldighet. Her adv; — og der; — og kvar; — ein dagen ; — um dagen. Ordet her vert ikkje samanskrive med påfylgjande adverb (her uppe, her inn osb). Men i nokre få tilfelle stend det som eitslags styring til ein etterfylgjande preposisjon, og vert då ihopskrive med denne, t. d. hermed, sjå under der). Her 7n ; -mann. Herad n herred. Herad (i Vest-Agder). Heradshus, -kasse f. -styre. Heraldikar m. -k ni. Herbarium n plantesamling. Herbunad 771 rustning. Herbyrg|e n herberge, -ja (de) vt huse. Herd f (fl -ar) skulder. Herda (herde) vt gjøre hård ; — seg, venne sig til å tåle ; holde ut, for dra; dy sig. Herde blad n. -breid adj. Herdig

hardfør, standhaftig. Herding f herdelse, prøve; når det gjeld i -i kommer til stykket. -herding 771; Bø- osb. Herdsam adj utholdende, -ske / hardhet, -sle f herdelse. Heretter adv heretter. Her tang n. -ferd f. -folk fl. Herfrå og herifrå = frå her. Her|førar. -førsle f. Herja (a) vt plyndre; plage. Herk n skrap, pakk. -e n pøbel; hindring. Herkebunad 77J dårlige redskaper. -lag n. -muge 7?i pøbel. Herkja (herkte) vt surre, feste dårlig sammen; holde tilbake. Herleg herlig, prektig, -dom m. Herm n herming, citat. -a (de) vt og vi herme, referere, citere, etter ape (i ord el gjerning), -e f efter sagn, anekdote. Her makt f. -mann 771. Hermed = med dette. Hernad m krigsferd. Herold m. Her os m [fl herdar), -disk. -oisme ni. Hermekråke = hermar. Hermetikk m. -tisk.52 Herr—Hit-til. Herr m styrke, elastisitet, -en (fl herme) adj, stri. Herre m (som titel Hr.)- -leg. -velde n. -voren adj.H Herse m. Hersk adj harsk, besk i smak. Herska (a) vi larme, støie. Herskap n (-et = sjølvefolket). -leg. Herskare m stor mengde. Her skipnad m. -skjold s ; fara med herskjold. Herskna (a) vi bli harsk. Her stell n. -taka vt erobre. Hertug m. -døme n. Herveleg dårlig, ussel. Her|verk n. -vinning f. Herøy (på Møre). Hes f (fl hesjar) hesje. HesIja (a) vt. -je f. Hesk grådig; hissig efter noget. Heskeleg forferdelig. Hespa (a) vt vinde tråd. -pc fog -pel m (fl -lar). Hespetre garnvinde. Hest m; smsf oftast heste-. Hest emne. -fivel ;/j. -folk mots fot- folk. -havre, -igle m. -kar m. -sjå m. Hetja (a) vt ophete. -e f ophetning, hård tørn. -e m. Hete]flage f. -moe ni varmedis. Hetna (a) bli het. Hettebrér. -munk, kapusiner. Hetære f. Hev n hank; surdeig (av hevja). Hevd f velmakt; gjødsel, -a (a) vt hevde, dyrke, gjødsle. Hevdejfér n utsøkt høi. -leg adj velholdt. Hevds|rett ;». -tid f. Hev|el m (fl -lar) hank. -ert m. Hevja (a) el (hev, hov, hove) vt heve. løfte ; slenge ; motta, heve ; — pengar. Hevla (a) vi gi sig; — i hogget. Hevle f fløt på garn. Hi n. Hia seg (a) gå i hi. Hidra (i Vest-Agder). Hierark m. -in. -isk. Hieroglyfjf m. -isk. Higl n. -a (a) vi småregne. Higra (a) vi beve av frost. Hlk m snipp, utkant. Hika (a) vi være i tvil. Hika (a) vi hike, stunde. Hikka (a) vi hulke. Hikra (a) skoggerle. Hikst a (a) vi hikke, -e m. -hild (krigsgudinne). Gunn-, osb. Hildjer n tynn tåke. -ra (a) vi vise sig stort i tåken, -ring f trylle glans og storhet. Hfm n hinne, tynn sky. -a (a) vt fordunkle. -e f disighet. Hinie leitt adj uklar i fargen. Himla (a) vi: blunde; vt: legge loft. -ing m loftgulv, gane. Himmel (fl himlar), -ferd. -høg adj. -klot m himmellegeme, -leite n horisont, -rode m røde skyer. Himmels bert adj n skyfritt. -bragd f himmelens utseende. Himmelsk adj. Himmelsjkov n snetykke. Himmeljsyn s og -syne n og -syning f horisont, fjerneste synslinje. -teikn. Himmerike n. Himpra på (a) huske frem igjen. Himta (a) vt: øine; vi', skimte frem. Himut adj disig. Hin (hi, hitt, hine) den andre; hin folen (altid med substanti vet i bundi form) ; hi vika, hitt året. Hind f (fl -ar el -er). Hinder n hindring; til -s. -leg. Hindr|a (a) vt. -ing f. Hink|a og -ra (a) hinke, halte. Hinne f hinne. Hip a (a) vt stunde, vente, -en adj forventningsfull. Hipp um happ og hipp som happ. Hir m sløvhet, -a (de) vi måpe; døse ; skrante, -en adji Hird f. -mann. -skrå f. His (i Anst Agder). Hiss m og -a (a) vt = heis og -a. Hissa (a) vt; — hunden, -ig. Historie f = soge f. Historieibok. -granskar, -skrivar. historisk sjå soge. Hit f (fl -ar og -er) skinnpose. Hit adv herhen; sml hega. Hitanfor prep på denne side. Hitare og hitre adj nærmere. Hitarleg adj værende nær. Hitra (i Sør-Trøiidelag). Hitside f den hitvendte side. Hitt m slumpetreff; på ein —, på slump ; burt i — og ver. -a (a) vt hitte, finne, -en (fl hittne) og -iq nem til å finne; ordhitten, ord hittig. Hit-til adv hitinntil.Hiva—Honbore. 53 'Hiva (a) el (de) el (i, ei, i) vt hive op kaste. Hjal n rop. -a (a) vi huje. Hjalt n ; sverd-. Hjartja n (b -a, fl -o) hjerte, hjerte lag, -a adj modig, -ans god -ans ven m osb. HjarteIbank m. -kløkkt adj. -lag. -mein. -mjuk. -sår n og adj. -slag n hjertets slag (ogso sjuk dom), -sorg. -støyt m hård mot gang, -verk m. Hjartig godhjertet; behjertet. Hjasse m isse; sml kr une og kvervel. Hjell m hjell, terrasse; hylle, -a (a) vt danne hjell; røyken hjellar seg legger sig flat som et tak i luf ten. Hjell;bruk n. -fisk. -lendt terrasse formig. Hjelm m hjelm; hylster; kornstakk. -ast (a) modnes (um korn). Hjelp f. -a (te) vt. -ar m. HjelpeIfør adj. -leg tjenlig, -n hjulpen, -ord n adverb, -råd s. Hjelpesmann. Hjelp lsam adj. -t adj = hjelpen. Hjerne m = heile m. -brand m. -slag n (sjukdom). [Hjerte] sjå hjarta n. Hjon n ektepar* -skap m. Hjonsleg tekkelig, hyggelig. Hjord f en flokk dyr. Hjort m (dyr). gUt Hjorte horn n. -kalv Wu, men: hjortkolle f hind. Hjul n. -a (a) vt frakte i hjulbør. -beint adj. -bår f. -båt m. -far n hjulspor. -hest ni sykkel. -verk n. Hjupe = njupe f. -skal n. Hjuring el hyrding m gjæter. Hjølt n galler (i hestefoten). Hjå prep hos. Hjåm n tynt dekke, -leg dunkel farvet. -ut dunkel. Hjå|svæve n sengkammeratskap. -sæte n. -sætemann. Ho (hennar,, henne el ho, fl dei) hun, den. Sjå under han. Hodda (a) vi le kneggende. Hodde f hank ; gryte-, Ho-dyr mots han -dy r. Hoff n kongsgård; ved hove. Hoft f hofte ; sjå mjø d m f. Hoft f fotbånd. -a (a) sjå hefta. Hogg n hugg, pryl. Hogga (høgg, hogg, hogge, fl hogne) el Hogga (-er, -de, -e) vt hugge. Hogg bit m stålmeisel. -bratt adj. -fim adj. -fus adj. -jarn n. -skifte n håndgemeng, -stødt adv nøiak tig.

-tonn f. Hogold f bøile i reip. Hogster m hugst. Hogvar adj tilbakeholden. Hoke el hake f. -band n. -brett ru Hokk n avlukke. Hokk f = brye hakkeblokk. Hokken (hokki, hokke) hvem? Hokra (a) vi hinke. Hol m lav forhøining. H6l n hull; til -s i skjul. Hol adj hul, konkav, tom ; inn-. Hola vt uthule. Holamot og halsmot n svelg. Hold n hold, grep, skjøn; få hold på forstå. Hold n levende kjøt. -a (a) vt; -a seg og -ast bli fyldig, få hold. Holder /"hogold. Hold|ig fyldig, -sår ømskinnet. H olds brev. -folk fl kårfolk. Hole m jordrygg. H6le f en hule. Holge m høivisk = vondul. Holk m holk, ring, trekar, -a (a) vt sette holk på. Hol-kjaka adj hulkinnet. Holl (n hollt) hull, gunstig, drøi. Holla (i Telemark). Hol land. -landsk. -lending m. Holleg adj omhyggelig. Hollskap m hullskap. Hollstein m = laftstein. Holm og -e m liten øi. -gang. Hol na (a) pi bli hul. -ske f hulhet. -svolten adj. -syl m. Holt n lund. Holt n bakke (i gardsnamn som Holte osv.). Hol tom adj = holsvolten. -tre hul trestamme. Holum (i Vest-Agder). Holut adj hullet. Hol|veg m hulvei. -veit f. -veita vt drenere, -veite f = -veit f.--æt adj grådig, -øygd adj. H6m m liten dal. Homa (a) vi og vt (um hest). Hombot f = knesbot f. [Homma] sjå homa (a). Homn / foster, embryo. Homøopat m. -i m. -isk. Honbore f hull øverst i mast.Honk—Hugheil 54 Honk f (fl henker) knippe; hank. -a (a) vt feste på hank. Honnett adj. Honning m. -kake. Honnør; gjera —. Honorar n ; dokter-. Hop m; i hop. Hop|a (a) vt. -a seg saman, -ast(a). Hdpa (a) vi vike bakover. HopeIarbeid, -eign. -hav n og -havande n mellemværende. Hopp n. -a (a) vi. Hor n. -a (a) vi. -e f. Hordaland; hordar fl. Horg f hop, flokk ; bergknaus. Horisont m. -al adj = vassbein sml loddbein. Hork f vidjebånd. Horn n. -gjel f (fisk), -skei f. -slo f tappen i horn. -syl m (fisk). -ut adj hornet. Horr og harr m (fisk). Horr m linstrå. Hors n lettferdig fruentimmer. Hors a um (a) vi føite om. -e /"hoppe. Horsegauk m = humregauk. Hort ug el -iq adj flink, dyktig. Horv f. -a vt. Horv n passelighet. -a (de) vi vende, peke hen, føie sig; det -de (el -de seg el -dest) so til, at me møttest. Horvelde m tvertre på klave. Horv|eleg passende, rimelig, -laus = uhorveleg, -løyse / umåte lighet. Hos = h j å prep. Hose f strømpe. Hoseband. -leist m. -leista og -leistom adv uten sko. Hosen svampaktig, porøs Hosianna ! Hoska (a) tale fornemt, knote. Ho-slag n = hokyn (kvinn kyn). Hospi|tal n sjukehus, -tant m. -tera vi. -ts n. Hoss og -en adv = korleis. Host|a (a) vi. -e m. Hoste adv næsten overflødig ; du slo hardt. Hostie m (katolsk) alterbrød. H6t n trussel, -a (a) vi true Hotell n. -rekning /. Hottentott m. H6v n hevning, liten haug, offersted. (I mange gardsnamn som: H6v, Hdve, H6vlånd, Norderhåv. H6v n hoff, kongsgård. H6v n måtehold; det er inkje med det; ha — i hendene. H6v m (på hest). Hova (a) vt avpasse; formode. Hoviblekkje f og -blom m (urt). Hovde m hodegjerde; knaus. Hovding el høvding. Hovdreng m riddersvenn. Hovela (te) vi bruke omsvøp. Hoven adj opsvulmet; kaut. Hovéra vi bryste sig. Hoveri n. Hovleg passende, høvelig. Hovmann hoffmann. Hovna (a) vi hovne, svulme op. Hovold #(i vev) Hovsam måteholden, lempelig. Hovsoleie /"-blekkje f. Hovltong f og -ty f. Hovud n hoved, hode. -brot n. -bunad, -burd m hodets holdning. -bøle n hovedgård, -galen adj. -gjerd f hodegjerde. -lag (på beisl). Hovudsmann formann på fartøi. Hovud|smotte /"=halssmog. -sokn f. -spreng m sterk hodepine, -stol kapital, -stup adv på hodet, hode kulls, -tulla og -tullen adj for virret, -veik adj. -verk m hode pine, -verk n. -ør n anfall av svimmelhet, -øren adj. -ørsle f. Hu! utrop. Hua og huva (a) vi huje, rope. Hubro m. Hud /. -a (a) vi forhude, -byte n. -farge m. -flengja og -fletta vt. -rds f risser i huden, -skifte n. -sko m. -stroke f pryl. Huff! utrop. Hufs a (a) vt støte, vippe, -en ujevn. Hug m hug, sinn ; koma i —. -a adj lysten, -a (a) vt komme i hu; ha lyst til. -al fornøielig. -ast (a) få lyst til. -bera vt ha kjærlighet til. -bit n krampeaktig væskeut sondring i munnen, -bod n anelse. -boren erindret, elsket, -brå adj übesindig. -broten modløs av skuffelse, -brune m lidenskap. -drag n tilbøielighet. Huge m; ill-. Hugenott m. Hug|fallen modløs. -fast adj stand haftig, -festa vt innprente sig. Hugga (a) vt berolige. Hugge m og f trøst, hygge. Hug|heil rolig, trygg. -Ul bekymret. Hott m = hedne f. -ut ujevn, knortet.Hugs—Hustuft, 55 -kvide /"nedtrykt stemning, -lag n gemytt, -laus likegyldig, motløs. -leg fornøielig. -leggja vt fatte kjærlighet til. -leik m tankespill. -leiksbøker. -lynde n sinnelag. -lyndt adj sinnet, -løyse f. -mykjen adj hissig, -na (a) vt ynde, glede. -nad m. -nadleg fornøielig. -nads bøker. -ning f beroligelse, -råd s betenkning, tvil om avgjørelse. -ram adj heftig. Hugs n hukommelse, -a (a) vt legge merke til ; hugse ; ha lyst til. Hugsam behagelig, fornøielig. Hugse m iakttågelsesevne. Hugsen = m inn ug; stutt-. Hug|sjuk sørgmodig, -skifte, -skot innfall. Hugslaus sløv, likegyldig. Hugsnikje f kokette, -sott f om sorg, ansvar, bekymring; mor hev hugsotti for huset, -sprengd adj. -sprengje f bedårende person. -stemne f åndsretning. -sterk, -stolen forsagt, -stor. -stutt flyk tig, -svala (a) vt trøste, -sviv n innfall, -sykje f bekymring, -syn s idé. -teken adj betatt, -vending f. -verk m uro i sinnet, -villad/ tvilrådig. Huk n; sitja på —. -a seg (a) sml hykja. -en adj krum. Hukra (a) vi gyse (av kulde). Huld

adj {n hult) skjult. Hulder f(b huldri). -folk fl. Hulla (a) vi nynne. Hulter n smått trav. -ra (a) vi. Hum n mørk luft. Human adj. -isme m. -itet m. Humbug m. -makar. Hum|e m dunkelhet. -en adj. Humjla (a) vt; -la ølet. -le m. Humle f (insekt), -bol n. Hummar m (fl humrar), -klo. Hummel m bygg. Humor m. -eske f. -ist. Hump m forhøining; tykt kjøtstykke. -ut adj ujevn. Humra (a) vi humre (um hest). Humregauk == r å geit (fugl). Humsa (a) vi humpe. Humstra (a) ut- si hm ! kremte. Humul m tvertre mellem skaglene og plogen; rund sten. Humør n. Hun m bjørnunge, -bere /"bjørnemor. Hun m halvplanke; bak-. Hund m; eit hunde vér. Humle bit n. -dagane. Hund tara vi hundse. -kjeks m (plante), -lata vt overfuse. Hundra (1 n. -dår n. -nde 100de. [Hundre] sjå hund rad n. Hund sam og -sleg stygg, uhyggelig. Hund sløkje /" = hundkjeks. -syre f = høymole /. Hunger nu -sløkke n ; tak deg litt mat til eit — . -vekkje f litt mat som kun egger hungeren. Hung ra (a) vi. -ren og -rig. Hiinleggja vt tekke med hun. Hun ter n. -tra (a) vi nøle. Hurga og -la (a) snorke, ralle. Hurkjel n. -la (a) vi — hurga. -len og -lut ujevn. Hurp|a (a) vt; —i hop sy slurvet. -e f slusket kvinnfolk. Hurr m dump, surrende lyd. -a (a) vi hvirvle, dundre. Hurra! Hurt nu. i -en og i sturten hodekulls. Hurv nWflokk; heile hurven, -a (a) vi jaske. Hus ; hasens folk familien. Hus|a (a) vi bebygge; huse. -arbeid innearbeide. -bergning f husbe hov, -bond. -bot = åb o t. -bunad m. Husemillom adv. Hus fall n husenes forringelse efter hånd. -fang n byggemateriale. -folk fl. -frøye f husmor, -grin m vranten husbond, -hald n hushold ning. Husk ni lærstykke (på lest) ; etslags smal slede. Husk n rystelse, gyngning. -a (a) vi beve, gynge, støie. -a seg. -e / en gynge. Huskestove /'. Hus ikjerring og -kone husmanns kone ; kone som har hus selv. -kot n liten hytte. Huskut gråblakk (um hest). Husla (a) vi fjase, kurtisere. Hus|legd f. -lyd m. Huspostil ni. Husråd s. -iq forsynlig. Husjromn. -rømd f husenes rumme lighet. Hussa (a) vt skremme, bortjage. Hustrja (a) vi hutre, -en adj kjølig, uhyggelig. Hus|tuft f. -van adj husvant, -vand adj kræsen om bosted, -varm adj. -varme m. -vill adj. -vist f op holdssted. -vogn lukket vogn-56 Hus—Høg. -vyrke n = husfang. -være n husleilighet. -vøling f reparasjon på husene. Hutla burt (a) vt søle bort. Hutra (a) = hukra og hustra. Huv m møne, rund forhøining. Huva (a) = hua vi. Huve f hue. -slag n huebrem. Hy n dun; skimmel. Hya (a) bli lodden. Hyasint m (plante). Hybel m {fl hyblar); student-. Hyda (hydde) vt hudstryke ; — seg få hud. Hydraulisk adj. Hyene in. Hyfsa (hyfste) vt vippe op og ned; løfte ; — seg og på seg. Hygge n sans, ettertanke, tilfreds het, -laus dorsk, kjedelig, -leg adj hyggelig, -løyse f sløvhet. -n adj aktsom, opmerksom -sam hyggelig, fornøielig. Hygiénje m. -isk adj. Hyggja (hygde) vi sanse, besinne, fatte; ynde; -ja seg hygge sig. -je f trøst, tilflukt. Hyken adj lutende; slapp. Hyk|ja (hykte) vt krumme ; — seg ned. Hykl|a(a) vi, sml skrymta, sleiska. Hyl el høl m (fl -jar el -er). Hyla (te) vi. Hylja (hyl, hylde) vt tilhylle. Hylja (a) vi danne høl; hølje. Hylk m hue; hodekappe. Hylke n et slags trekar, balje. Hyll m hylletre. Hyll|a (hyllte) hylle, -e n hullskap. Hylle f; bok-. Hyllest(e) f {b -a) gunst, velvilje. Hylme f ombinding (på fiskekrok). Hylstre f futteral, slir. Hyrna (de) vi mørkne av natt. Hyrning m vantrivning. Hymta (a) vi antyde, ymte. — på noko. Hynja (te) vi og vt skjelle, -en adj bisk, avfeiende. Hynte leg statelig, -n adj spotsk. Hypja (a) vt og vi svøpe skjødesløst; hoppe avsted. Hypno tisera vt. -tisk. -tisme. Hypote|kbank. -se m. -tisk. Hyr m lyst, mod, fyrighet. Hyr n forsyning med klær. Hyrja (de) vt forhyre. -a (a) vt ut ruste med klær. Hyrding og hjuring m gjæter, -gut. Hyre f; få si fulle —. Hyrg n vås. -ja (hyrgde) vi våse, sladre, -je f fabel. Hyrna (a) vi knurre. Hyrn|a n {b -a, fl -o, -o) hjørne. [Hyrne] sjå hyrna, R. § 52. Hyrne|bein adj rettvinklet, -jarn. -skakk adj. -stein. Hyrn|ing m. ; ein- dyr med ett horn. -t adj behornet. Hyrnut adj hjørnet; tri- osb. Hyrpa (te) vt snerpe, snurpe; — i hop; sml herk ja og snurpa. Hysa (te) vt: skaffe losji; vil losjere. Hyse f kolje (fisk). Hyslj! -ja (a) = hyssa. Hysja (hys, huste) vi drysse; hvisle. Hyske n familie, følge. Hyskja (a) vt gjøre ren. Hyskjegrå og hyskjut grålig. Hyss! -a (a) vi. Hyssing m. Hys|teri n. -térisk. Hytt; svara burt i — og ver. Hytta (a) vi true med hånden; — seg. Hytte f. -dans m. Hyv m; taka -en, ta beina fatt. Hyvre n høvre; sele-, Hæda (hædde) vt håne. Hæde n spott. -leg. -ord. Hæken adj grådig, begjærlig. Hæk|ja seg (hækte) driste sig. -jeleg adv heftig, -nast (a) bli grådig. -ne f grådighet. Hæl m. -bot f. -jarn, osb. Hæma (a) vt snøre sammen. Hærja (te) vt rense (for hår), -d adj (grå-, lang-, osb), -e f hårduk. -e n hårvekst; agner, -ut gråhåret, stikkelhåret. Hæsa (te) vi puste, stønne ; blåse mildt; tørres. Hæse f heshet, tørke, -vind m. Hæsen adj tør, ru (um hud), -na (a). Hætt ni fare. hætt adj vågsom, farlig; liv- adj livsfarlig, frost- adj osb. Hæv adj nyttig, dyktig, ypperlig; formuende, -e n velmakt, trive lighet. -leg dyktig, -leik m -skap m. Hø / fjelltopp. Besshø. Høfleg adj høflig. Høg adj bekvem, makelig (-før adj spakferdig; -leg makelig; -vint lett å dyrke). Høg (høgre, høgst el høgare, høgast) adj høi.Høgaltar—Håstyrje. 57 Høgaltar. -bord. -boren. Høgd f høide ; manns- ; det ligg snø høgdi; 3dje høgdi; legg båten i høgd koma upp i

høgdi. Høgferd f høi levemåte ; det er belre velferd enn høgferd. -ferda seg tø flotte sig. -føtt adj høibent kjepphøi. -hjarta adj behjertet. Høgja (høgde) vt sette høiere, op høie (i den siste tydingi heiter det helst upphøgja). Høgleik m høide. -lende n. -lendt adj. -loft n stassal. -lærd adj. -messe f. -moda seg og -modast hovmode sig. -modig meget kjekk ; hovmodig, -mæle og -mål n høirøstet tale; koma i høgmål bli almindelig omtalt, -mælt høirøstet. -na (a) vi bli høiere. -ra (a) vt sette høiere, forhøie. -raud. Høgre høire, mots vinstre. Høgsett høitstillet. -skurd m haut relief. -slætte n fjellslått. Høgstdag, -s leite. Høgstove f. -sumar, -sval/"altan, bal kong, -sæten. -tid/", -tida»/; høg tida 17. mai. -tidleg, -verdig, -vyrd adj. -vyrdnad m høiaktelse; med hegvyrdnad ærbødigst, -ætta adj. Høkel m (fl -lar) hase på dyr. Høker m (fl høkrar), -handel. Høkla (a) vi trippe avstad. -e n følge, sleng. Høkra (a); — ut varor i smått. Høl el hyl 7M (fl -er el -jar). Høla (te) vt smigre (sml gjøla). -en smigrende, -ord n. -sam. Høne f. -kakl n. Høns n fl. -e|gard. -egg. Hør; burt i — og heim. [Høra] njå høyra vt. Høsja (te) vi harke, -e f harking. [Høst og -a] sjå haust og hausta. Høte f = krubbe f. Høtt m gisning. -a (a) vi gjette. -høv adj ; viss-, mein-, osb. Høva (de) vi og vi avpasse, treffe; passe til hverandre. Høvding og hovding m. -skap tt?. Høve n tilfelle ; forhold, passelighet ; mis-, sam-, van- ; til -s til pass. Høvel m (fl høvlar), -benk m. Høveleg passende. Høvisk adj beleven. Høvla (a) vt. Høvring m (eit slags krabbe). Høy n. -a (a) vi. -breidsle f. Høyende n hynde, pute. 5 — Matias Skard: Nynorsk ordbok. Høyland (i Rogaland). Høylog m vann kokt på høi. -mdd n høiavfall. -mol(e) / åkersyre. -muge f høidynge. -onn f. Høyra (de) vt og vi høre. Høyrjar m. -leg. -sam adj lydig. -sel og -sle f. Høysta (a) vi rope (til varsling). Høy stade m. -sæte og -såte f. -tak n høihøstning. -terre m høitørk. -tjuge f høifork. -trev n høiloft. -turk m. -vér. Hå! utrop; hå! stend det so til! Hå m hai, hå. Hå f etterslått. Hå adj = høg (i namn som Håland, osb). Hå (dde) pi ha bevissthet om. — seg sanse sig. Håa (a) vi: lufte; — seg dekke sig med gress. Håball 77i tiden mellem våronn og slått. Håbrand m blåhai. Håd n spott, -faren adj hånlig be handlet, -ing f spott, -ingsord. -leg skammelig, -sam spottende. Håjgjæle / (liten hai), -gylling m hailignende fisk. Håk m tåpelig person, -a (a) vi stå og måpe. Håk e 77i lang, mager, sløv person. -eleg klodrianaktig, slapp, -en adj lang og mager, -na (a) vi bli mager og slapp. Håkjerring f (hai). Hål adj glatt, listig, -a vt; -a seg undan sno sig unda. -kast (a) bli glatt. Hålke 77i og f glatthet, is. -føre n. Haikut adj' Hål|na (a) pi bli glatt, -ske f glatthet. Håløyse f tankeløshet. Håp n. -a (a) = von og vona. Hår n. -a (a) vi, håra for se ut til. Hår draga vt dra efter håret, -dæme hårfarge, -gard m. -grant adv ytterst nøiaktig. -hette f parykk. -kall rø løvetann, -lugga (a) vt. -reik f skillet i håret, -reim f hårsiden på skinn, -sår adj. hårsbreidd f. -mun m. Hår stod f og -støde n hårvekst. -sår adj. -ut adj. -vokster. Hås adj hes. Håslått m efterslått. Håstyrje f stør (fisk). -taske f (liten hai).I. I m (fl i'ar). I-ljod s. -i (trykksterk ending i ei mengd med framande namnord (t. d. poesi, geografi, mani, sympati). I prep og adv. -ia (ending i geografiske namn i staden for den danske ending B-ien" (f. d. Asia, Italia, Syria). I aftan denne dags aften. I aftan var el i aftes. I alle fall. I alt og alt i alt. -ianar m Haugianar, osb. I beit i knipe. Ibendt adj mots fram-ekst. Ibenholt m. Ibis m (stork). Ibland el iblandt prep og adv. Ibland|a adj. -e fog -ing f. I blinde. Iblå adj blålig. Iblåster m innblåsing. Ibuar m innbygger. Id f bestrebelse, strev. Ida (a) vi hvirvle. I dag el idag. Idast (iddest) gide oftast med nek ting) han idest knapt (d) røra seg Idd (i Østfold). Ide f hvirvel; bak- = bakevje. Idé m = hugsyn s. Ideal n og adj. -isera vt. -isme m -ist m. -istisk adj. Ide|ell adj; -elt strev. Ideleg adj idelig, jevnlig. Identi fisera vt. -sk adj. -tet m. I det heile teke. I det minste el i minsto. I di konj idet. Idig adj virksom, flittig. Idiom n målføre; det seregne ved et sprog. -atisk adj. Idiot m = tumsing. -i m. -isk Idka (a) vi drive flittig på. Idrag n halvt løft£ JUfCt [Idrett] sjå idrott. ' Idrott f idrett, -s mann. Idyll m. -isk adj. Ifall n åpning (å falle igjennem). I fall konj dersom. Herd n åpning å fara inn gjenom, t. d. på klædeplagg; sml fara i Mædi, i skorne iføre sig. I ferd med. I fjor haust, sumar, vetter, vinter, vår. I fleng adv. Ifrå = frå prep. Kylling f. I fyrrgårs. I gang; setja . Igjen adv = att og atter. Igjenom prep (i sms gjenom). I gjerde og om i vorden. Igle m ; hest-. Ignorant m fåkunning m. -rera vt = ikkje låst sjå, overse. I grunnen i virkeligheten. I går el igår kveld, morgon, natt. I haust. Ihel og i hel adv ihjel. I hende. Ihendehavar m. Ihdlen adj konkav. I hop og ihop adv. I hug (i sms ihug-). Ihug m engstelighet. -a adj engste lig; ivrig, -e m ettertanke; nid kjærhet, -sam tankefull, engstelig. I huse; ha all i huse, innhøstet. I kapp um kapp. I kast med. Ikjøting f inkarnasjon. -ikk m (framand substantivending ; dei tilsvarande verb endar på -ikera el -is era, t. d. traf|ikk, -ikera; -rubr|ikk, -isera). Ikkje (avkorta:) Kje ikke. I koll omkull (i sms ikoll-). Ikorn n ekorn. I kring um el ikring — kringum og umkring. I kveld, i kveld kjem, i kveld var. 58 Hått—l kveld. Hått m sans, opmerksomhet, beskaf- Håv m fiskeredskap, -a

(a) vt øse fenhet, ein god hått; ein annan med håv. hått i veret, -a (a) vt sanse, minnes. Håvamål n. -a adj beskaffen, -iq opmerksom. Håvar adj undselig, tilbakeholden. -ing f besinnelse, -laus glemsom, Håve f eiendom ; forråd, forsømmelig, -leg ordentlig, -slop- Håvoll m = håball. pen adj distré. I. I m (fl i'ar). I-ljod s. -i (trykksterk ending i ei mengd med framande namnord (t. d. poesi, geografi, mani, sympati). I prep og adv. -ia (ending i geografiske namn i staden for den danske ending B-ien" (f. d. Asia, Italia, Syria). I aftan denne dags aften. I aftan var el i aftes. I alle fall. I alt og alt i alt. -ianar m Haugianar, osb. I beit i knipe. Ibendt adj mots fram-ekst. Ibenholt m. Ibis m (stork). Ibland el iblandt prep og adv. Ibland|a adj. -e fog -ing f. I blinde. Iblå adj blålig. Iblåster m innblåsing. Ibuar m innbygger. Id f bestrebelse, strev. Ida (a) vi hvirvle. I dag el idag. Idast (iddest) gide oftast med nek ting) han idest knapt (d) røra seg Idd (i Østfold). Ide f hvirvel; bak- = bakevje. Idé m = hugsyn s. Ideal n og adj. -isera vt. -isme m -ist m. -istisk adj. Ide|ell adj; -elt strev. Ideleg adj idelig, jevnlig. Identi fisera vt. -sk adj. -tet m. I det heile teke. I det minste el i minsto. I di konj idet. Idig adj virksom, flittig. Idiom n målføre; det seregne ved et sprog. -atisk adj. Idiot m = tumsing. -i m. -isk Idka (a) vi drive flittig på. Idrag n halvt løft£ JUfCt [Idrett] sjå idrott. ' Idrott f idrett, -s mann. Idyll m. -isk adj. Ifall n åpning (å falle igjennem). I fall konj dersom. Herd n åpning å fara inn gjenom, t. d. på klædeplagg; sml fara i Mædi, i skorne iføre sig. I ferd med. I fjor haust, sumar, vetter, vinter, vår. I fleng adv. Ifrå = frå prep. Kylling f. I fyrrgårs. I gang; setja . Igjen adv = att og atter. Igjenom prep (i sms gjenom). I gjerde og om i vorden. Igle m ; hest-. Ignorant m fåkunning m. -rera vt = ikkje låst sjå, overse. I grunnen i virkeligheten. I går el igår kveld, morgon, natt. I haust. Ihel og i hel adv ihjel. I hende. Ihendehavar m. Ihdlen adj konkav. I hop og ihop adv. I hug (i sms ihug-). Ihug m engstelighet. -a adj engste lig; ivrig, -e m ettertanke; nid kjærhet, -sam tankefull, engstelig. I huse; ha all i huse, innhøstet. I kapp um kapp. I kast med. Ikjøting f inkarnasjon. -ikk m (framand substantivending ; dei tilsvarande verb endar på -ikera el -is era, t. d. traf|ikk, -ikera; -rubr|ikk, -isera). Ikkje (avkorta:) Kje ikke. I koll omkull (i sms ikoll-). Ikorn n ekorn. I kring um el ikring — kringum og umkring. I kveld, i kveld kjem, i kveld var. 58 Hått—l kveld. Hått m sans, opmerksomhet, beskaf- Håv m fiskeredskap, -a (a) vt øse fenhet, ein god hått; ein annan med håv. hått i veret, -a (a) vt sanse, minnes. Håvamål n. -a adj beskaffen, -iq opmerksom. Håvar adj undselig, tilbakeholden. -ing f besinnelse, -laus glemsom, Håve f eiendom ; forråd, forsømmelig, -leg ordentlig, -slop- Håvoll m = håball. pen adj distré.Il—lnhabil 59 Il f (fl -jar) fotsåle. Ilag n (av: å leggja i). I lag sammen; i humør. I land (i sms il and-). Ile m. -tog n. Ilegg n. Ilendt adj skjult av land. Heng)jast (-dest) og -ta (a) vi lenges sterkt. I like måte. I live. Ilk m fotsåle; muskelen under stor tåen. 111 adj (n ilt; verre, verst). Illbræe f bråsint person, -bræen adj -byste n arrig tingest, -bysten adj ilter. Ille adv (verre, verst) ; — faren adj , verta — ved; lata — ; sjå —. Illegitim adj ikke lovhjemlet; (um barn :) uekte. Ille læte f og n daddel, -låt m klynk. -låten adj. 111(felle n ulykkelig tilfelle, -fengen adj bister, -fysen adj uhyggelig. -frisk adj kåt. -gjerdsam adj. -gjerning f udåd. -gjeten adj be ryktet, -horveleg adj fryktelig. -hug m bekymring, -huga adj. -hugast (a) engstes, -huge m his sighet, -hugsen adj bekymret. -kyndt adj arrig, -nøyte n ond skapsfull person. 111-læte n mishagsytring. Illmannsleg adj skjendig. Illojal adj mots lojal. 111 ord ti daddel, -ordig adj bitende. -orken adj doven, -rådig lumsk. -røte n dårlig selskap, -sint adj. -skap 771 vrede, -skrika vt -smak ni. -spåen adj illevarslende, -tått 771 ond tilbøielighet. -tev m. -trivast vt. -tru vt mistro, -tykke n uvilje. IllumiInasjon tti. -nera vt. Illusjon 77i, sml hildring, sanse kverving. Illustrasjon m. -rera ot. Ill[vér n. -vilje m. Ilska seg upp (a), -ast (a) bli his sig, -e f illebefinnende; ilterhet. -e n forbitrelse, -en adj vredaktig. Ilsleg adj vredladen; übehagelig. Ilt n = nøre n. Ilåt n sekk, pose. Im m lukt, vær av noget. -a (a) vi. Ima adj disig (av ime f). I mak(e) sakte, rolig. Imbesill adj åndssløv. Imbre m havlom. Ime f tynt skydekke. I mente = i minne (ved rekning). Imillom prep = mi Hom; sitja — for være i forlegenhet for. Iming m fint snedryss. I minne i mente. I minsto i det minste. I miss og i mist. Imi tasjon m. -tera vt. Immateriell adj ulegemlig. -triku lera vt. I morgon. I morgon kveld. I mor gon natt. I morgon tidleg. I morgon var imorges. Imot = mot prep. Impa (a) vt gjenta; — uppatt. Im perativ. -plisera vt. -ponera vt. -pregnera vt. Impresjonist m. -sario w. Improvi sasjon m. -sator m. -sera vt. Impuls /Ti sml tildriv n. imut adj gråstripet. I natt. I natt kjem; i natt var. Inder f (b indri) involler. Inderleg adj inderlig; i høi grad. Inderøy (i Nord-Trøndelag). India, -iafolk. -ianar f. -isk. Indig|nasjon 771 rettferdig harme. -nert adj. Indigo m blåfarge. Indirekte = umveges. Indi|sium ib -siet, // -sia). Individ n — einmenne og sermenne n. -ualitet 771 = sermennskap 771. -vell = sermenneleg. Indra (a) vt sette lengere inn. Indre, inst adj. Induksjon m. Industri 771. -

ell adj. In extenso uavkortet, ordrett. Infam adj skamløs. Infanteri n. -st m. Infeksjon m smitte, -fisera vt. Inflammasjon m betendelse. fnflu ensa m. -era vi ha innflydelse. Infusjon 771. -sjdyr. Ingefær f. -øl n. [n|gen (f - gi el -ga ; n -kje, fl -gi), [ngen gong og ingengong. ngenium n naturgave = givnad. ngeniør el lnsjeniør 7». ngenstad og ingen stad. ngen ting og ingenting, ngileis adv på ingen måte' ngrediensar fl blandingsdele. Inhabil adj. -itet 771.Initiativ—Ir. 60 Initiativ (les : -itsi-) n — upphavs tak. Injuriant m. -e m. -era vi. Inkarnasjon m = ikjøting f. Inkassasjon m. -sator. -sera vt. Inkje pron intet; ogso = ikkj e (når nektingi skal ha sterkt tonetrykk) inkje- gjer eg det; verta upp i inkje; verta til inkjes; gjera utum inkje gjøre forbi, -kyn n. -vetta intet; han er eit -vetta ytterst übetydelig, et null. Inklinasjon m. Inkognito n; reisa — ukjent for publikum. Inkonsekvent mots konsekvent. Inkubasjonstidi tiden fra smitten til sykdommens utbrudd. Inkvisisjon m. -itorisk. Inn adv inn, innad; koma —. Inna (inte) vi diktere. Innan adv: innenfra; konj: innen, førenn. Innan beins, -bords, -bygdes, -dørs. -for prep. -frå prep. -gjeldes innen prestegjeldet, -gjerdes. Inn anka (a) vt (betre: anka inn) appellere, -ankeleg adj. Innan lands. -på. -rikes adv. -skjers. -stokks. -vegges og -veggs. Innar adv lenger inn el inne. -leg adj. -st adv. Inn att og inn atter adv. Inn barka adj herdet, -billa (bilte) vt. -bilsk. -bjoda vt. -bu n. -bunad m innretning, -bygd f mots utbygd, -byggjar m. -byrdes adv. -duld adj meget forbeholden. -inne f; lærar-, fyrst-, ven-. Inne adv inne, inneni. Med på fylgjande prep kann ein skriva ordet i hop soleis : han var innpå fjellet, låg innunder bordet, sat inn med gruva ; elles skriv ein dei tvo serskilt : han var inne på fjellet. På samme måten er det ogso med ute, uppe, nede. framme. Innearbeid. -bygd adj. -håvar m. -sete f innesitting. Innfall, -feit adj. -ferd f inntog. -ful adj forslagen. -førsle f. -givnad m innskytelse. -gjer ding og -gjerdsle f. -hald. -hyses adv i huset, -kome f inntekt. -leg adj innvendig. -legg n. -leiding f innledning, -lengst adj. -loda adj. -lyding f visitt, -løys ning f. Inn mark f. -mat m. -med prep. -prenta (a) vi. Innpåkomen adj nesten lens for. -sliten adj. Innreida vi innrede, -reide m inn-retning; organer; forsyning, -rikes adv. -rykk n. -røn adj fralands. -sigla vt forseile. -sigle n seil (på brev), -sikt f. -steg. n visitt. -stilla vt. -stilling f. -støde n formue. -tekt f. -telja vt inn prente, -tenkt fåmælt, -trykk n. -under prep. -vendes innvendig. -vertes adv. -vigsle f. -vol m innvoller, [-vortes] sjå vertes. -åt prep. Insekt n = skordyr. Inserat n avisstykke. Insinuasjon m. -era vt. — seg smeikja seg inn. Insjeniør el ingeniør m. Insolvent adj uvederheftig. Inspeksjon m. -trise. -tør. InspiIrasjon m. -rera vt. Inspisera vt Inst ; den -e ; — inne. Installasjon m. -era vt. Instans m. -stinkt n. Institusjon m. -tutt n. Instruera vt. -struks m. -struksjon m. -struktiv adj lærerik, -struktør m. -strument n. Intellektuellad/, -ligensm.-ligentar//. Intendantur m. Intens adj. -itet m. -iv adj mots ekstensiv. Interdikt n bannlysning over et helt folk. Interessant adj = forvitneleg. -se /". -sent m parthaver, -sera vt; — seg for = ha liv for. Interjiør n. -messo n millomspel. -nasjonal = millomf olkeleg. -natn sml kostskule. -pellasjon ni. -peilera vt. -punktsjon m tegnsetning. -regnum n mellem styre. -vall n. -vju n. -vjua (a) vt. Intim adj fortrolig. Intolerantse m. -t adj. Intrijgant m og adj renkesmed, -ge m. -gera vi. Introdu|ksjon m. -sera vt. Intuisjon m indre syn. Invasjon m fientlig innfall. Invi tasjon m. -tera vt. -tt n. I orden. Ir m engstelighet. (a) vi og — seg angre, -ast (a) engstes.Irar—Jarn. 61 Irjar m. -land. -lending. -sk. Iron|i m. -isk adj. Irrasjonell adj. Irri tabel adj. -tera vt. Is m; skjota -en (um frosne saker som vert lagde i vatn), -a (a) bli is, tilfryse; isne. -bre(de) m. -brune m. I senn og um senn ad gangen. Iser adv især. Is flak. -før adj; det er -ført. I sinne i tankene. Isjias m fotgikt. Iskrast (a) vi gyse. Is krav n og kravis m. -laupen adj islagt, -legger fl skøiter. -leid/". -leiidles adv. -isme m (substantivending i framand ord). Isnæm adj som lett fryser til. I so fall i det tilfelle. Isolasjon in. -lera vt. I so måte i den henseende. Israel, -itt m. -ittisk. I stad og istad adv ganske nylig I staden for adv. I stand ferdig; i stand til. Isteg n stigbøile. Ister f (b istri) vidjepil. Istre f fettlag. -boke f. I sumar; i sumar var. I sund og i sunder. I svevne. Itak n grep, tak. Italija. -énar m. -énsk. I tide og i tidom betimelig. I tunn i ring. I veg og i vegen. I vente og i ventingom. Iver m iver. I veret til værs. I verk; setja —, iverksett I vetter, i vetter var. I vika kjem. I vika var. I vinter. I vissa i hvert fall; i det minste. Ivjra (a) vi. -rig, sml ihuga. I yvermorgon. I vår i våres. løven adj = evsam, tvi hug a. I år. J J m (fl j'ar). J-ljod s. Ja; ja då, jamen, ja visst. Jabba (a) vi gå eller tale uredig. Jafs n og m. -a (a) glefse. Jag n ; i eitt —. -a (a) vt. Jagjæve n = jaminne. Jaguar m amerikansk tiger. Jaha (eit litt tvilande ja). Jakke f. Jakobin m jakobiner. Jaksle m jeksel. Jakt og jekt f (farty). Jakt f. -a (a) vt gå på jakt. Jakvede n = jaminne. Jalm m sterk klang, -a (a) vt. Jamaldre og -dring m. Jambe m versefoten -_- Jam breid adj. -døger n døgn. -fare adv for det meste, -før adj like flink, -føttes adv = tviføttes. -høg adj. Jamen jamen. Jaminne n samtykke; løfte. Jamjleg adv. -like m likemann. -lynde n jevnt humør. Jammer m. -leg. -skrik. Jamn (n jamt) sms

jam-, -na (a) vt; — seg utjevnes (um vanskar). -nad jevnhet, -nan adv jevnlig. -nast adv i regelen, -nautar fl like menn, -ne m jevnhet, stadighet. -nen eller -nåden dreg, det er ved holdenheten som monner, på jam nen gjennemsnitlig. -ning f jev ning, -ning m likemann. Jamra (a) vi klynke. Jamsides adv. -skap m likhet; jevnhet. -små. -store adj .fl. -strdka og -stropa adj jevnet på overflaten; jevntykk, figurløs. -t adv jevnt, likelig ; standa —, draga —, vatnet stod — med bryggja; — og samt jevnlig. Jamta (a) vi gumle. Jam tjukk adj. -vår m vårjevndøgn. -vekt f. -vel um konj selv om. (Bin bør ikkje bruka „sjølv um".) Janitsjar m. -musikk. Jår(e) m kant, rand, [Jargong] m sjå sjargong ai. Jark m kanten av fotblad el håndflate. Jarl in. -edøme n. Jaran, -banes, -gruve/, -nætene. -veg m. -verk n. Irar—Jarn. 61 Irjar m. -land. -lending. -sk. Iron|i m. -isk adj. Irrasjonell adj. Irri tabel adj. -tera vt. Is m; skjota -en (um frosne saker som vert lagde i vatn), -a (a) bli is, tilfryse; isne. -bre(de) m. -brune m. I senn og um senn ad gangen. Iser adv især. Is flak. -før adj; det er -ført. I sinne i tankene. Isjias m fotgikt. Iskrast (a) vi gyse. Is krav n og kravis m. -laupen adj islagt, -legger fl skøiter. -leid/". -leiidles adv. -isme m (substantivending i framand ord). Isnæm adj som lett fryser til. I so fall i det tilfelle. Isolasjon in. -lera vt. I so måte i den henseende. Israel, -itt m. -ittisk. I stad og istad adv ganske nylig I staden for adv. I stand ferdig; i stand til. Isteg n stigbøile. Ister f (b istri) vidjepil. Istre f fettlag. -boke f. I sumar; i sumar var. I sund og i sunder. I svevne. Itak n grep, tak. Italija. -énar m. -énsk. I tide og i tidom betimelig. I tunn i ring. I veg og i vegen. I vente og i ventingom. Iver m iver. I veret til værs. I verk; setja —, iverksett I vetter, i vetter var. I vika kjem. I vika var. I vinter. I vissa i hvert fall; i det minste. Ivjra (a) vi. -rig, sml ihuga. I yvermorgon. I vår i våres. løven adj = evsam, tvi hug a. I år. J J m (fl j'ar). J-ljod s. Ja; ja då, jamen, ja visst. Jabba (a) vi gå eller tale uredig. Jafs n og m. -a (a) glefse. Jag n ; i eitt —. -a (a) vt. Jagjæve n = jaminne. Jaguar m amerikansk tiger. Jaha (eit litt tvilande ja). Jakke f. Jakobin m jakobiner. Jaksle m jeksel. Jakt og jekt f (farty). Jakt f. -a (a) vt gå på jakt. Jakvede n = jaminne. Jalm m sterk klang, -a (a) vt. Jamaldre og -dring m. Jambe m versefoten -_- Jam breid adj. -døger n døgn. -fare adv for det meste, -før adj like flink, -føttes adv = tviføttes. -høg adj. Jamen jamen. Jaminne n samtykke; løfte. Jamjleg adv. -like m likemann. -lynde n jevnt humør. Jammer m. -leg. -skrik. Jamn (n jamt) sms
jam-, -na (a) vt; — seg utjevnes (um vanskar). -nad jevnhet, -nan adv jevnlig. -nast adv i regelen, -nautar fl like menn, -ne m jevnhet, stadighet. -nen eller -nåden dreg, det er ved holdenheten som monner, på jam nen gjennemsnitlig. -ning f jev ning, -ning m likemann. Jamra (a) vi klynke. Jamsides adv. -skap m likhet; jevnhet. -små. -store adj .fl. -strdka og -stropa adj jevnet på overflaten; jevntykk, figurløs. -t adv jevnt, likelig ; standa —, draga —, vatnet stod — med bryggja; — og samt jevnlig. Jamta (a) vi gumle. Jam tjukk adj. -vår m vårjevndøgn. -vekt f. -vel um konj selv om. (Bin bør ikkje bruka „sjølv um".) Janitsjar m. -musikk. Jår(e) m kant, rand, [Jargong] m sjå sjargong ai. Jark m kanten av fotblad el håndflate. Jarl in. -edøme n. Jaran, -banes, -gruve/, -nætene. -veg m. -verk n.[Jarpe]—Kagge. 62 fJarpe] sjå jerpe f (fugl). Jårslakk adj (ran vev). Jartegn f jertegn, bevis. fJarv] sjå jerv m. Jase og hare m. -labb m. Jaska (a) vi. [Jasmin] sjå sjasmin m. Jatt|a (a) vt bejae ; — med. -ar og -med m. Jau jo. Ordet raa ikkje veita brukt i slike vendingar som dei norsk danske: «jo før, dess bedre"; wdet vet du jo"; dette skal lieita: dess (di) fyrr, dess (di) betre; det veit du då. Jaumen sml jamen Jau visst. Ja visst. [Je] sjå eg. Jeger m (fl -ar). [Jeksel] sjå j aksle m. Jekt og jakt f (farty). Jenka (a) vt jevne ; — teg. I Jern] sjå jarn n. Jerpe f (fugl). Jerv m. Jester m gjær. Jesuitt m. -isk. -isme m. Jeté og sjeté m. Jo m; /isfce- (fugl). Jobb m. -a (a) pi. -ar m. Jod n. -uppløysning f. Jol eZ juJ /"• -altan. Joleband. -klapp m. -kveld.- salme.- skreid f = oskerei(d) f. -tre. Jolle m; skips-. Jomfru /" (6 -a, /? -or). — Maria; sjå elles møy. .lonsok f. -aftan. -bål. Jord f. -a (a) vt begrave, -bolk m verdensdel, -bruk n (er rettare enn wlandbruk"). Jordbruks|baten jordbruksinteresse ne, -departementet, -kandidat -lære. -skule, -tidend /", os&. Jord|byte n utskiftning, -dim m jordskjelv, -ferd f begravelse. -festa vt begrave, -isk adj. -leid ning m. -mor f. -rike jorderik. -veg m. -vånd ni jordrotte, -åsen jordaksen. Jort|a (a) vi drøvtygge, -edyr. Jotun m (fl jotnar), -heimen. Journal, -isera og -ist] sjå sjurnal m, -isera vt og -ist. Jovial adj lun og gladlyndt. Jubel m. Jubi|lant m. -le(um) n (b -leet, b fl -lea). Jubla (a) vi. Judisium n skjønn. Jugl n. -a (a). — seg- til. Jul el jol f. Jula (a) vt pryle, -ing f. Junge m liten bordkniv. Jungmann m (til sjøs). Junker m (/? -ar). Jur n. -ast (a). Juridisk adj. -st m. Jurl n svak vind. -a (a) vi. Jury m. -mann m. Jus ni rettsvidenskap. Just adv nettop. Juster a vt. -kammers n. Justis m; halda —. -sak. Justitiarius rettsformann. Jute el jyde m. Jutul m (/* -ar) el jøtul. Juvel m. -érar m. Jyde el jute m. Jypling m grønnskolling. Jysk adj; det -e rev. Jær|en (i Rogaland), -bu m. Jøde. -land. Jødisk. Jøkul m (fl -lar) jøkel. Jøt|ul m (fl -lar) el jutul. Jøy|a seg (a) ; -e

meg ! Jål n. -a (a) vi. -bukk. -e /". -skap m jåleri, -ut adj. Jått m s/hZ tull og godfjott m. K. Km (fl k'ar). K-ljod s. Kabaret (les : -ré) m. Kabb|a (a) vt kappe, -e m. Kabel m (/? kablar). Kabinett n. -sjspursmål. Kabyss f (b -a fl -or). Kad n. -a (a) pi snadre. Kadaver n = døydsel n. Kadett m; sjø- og Zamf-. Kafé m sml kaffistove. Kaffer m. -land. Kaffi m. -bord. -stove. Kafsa (a) vi gramse. Kag n. -a (a) vi skotte, stirre. Kage m grenet tre, busk. Kagge m ; øl-, høy-. [Jarpe]—Kagge. 62 fJarpe] sjå jerpe f (fugl). Jårslakk adj (ran vev). Jartegn f jertegn, bevis. fJarv] sjå jerv m. Jase og hare m. -labb m. Jaska (a) vi. [Jasmin] sjå sjasmin m. Jatt|a (a) vt bejae ; — med. -ar og -med m. Jau jo. Ordet raa ikkje veita brukt i slike vendingar som dei norsk danske: «jo før, dess bedre"; wdet vet du jo"; dette skal lieita: dess (di) fyrr, dess (di) betre; det veit du då. Jaumen sml jamen Jau visst. Ja visst. [Je] sjå eg. Jeger m (fl -ar). [Jeksel] sjå j aksle m. Jekt og jakt f (farty). Jenka (a) vt jevne ; — teg. I Jern] sjå jarn n. Jerpe f (fugl). Jerv m. Jester m gjær. Jesuitt m. -isk. -isme m. Jeté og sjeté m. Jo m; /isfce- (fugl). Jobb m. -a (a) pi. -ar m. Jod n. -uppløysning f. Jol eZ juJ /"• -altan. Joleband. -klapp m. -kveld.- salme.- skreid f = oskerei(d) f. -tre. Jolle m; skips-. Jomfru /" (6 -a, /? -or). — Maria; sjå elles møy. .lonsok f. -aftan. -bål. Jord f. -a (a) vt begrave, -bolk m verdensdel, -bruk n (er rettare enn wlandbruk"). Jordbruks|baten jordbruksinteresse ne, -departementet, -kandidat -lære. -skule, -tidend /", os&. Jord|byte n utskiftning, -dim m jordskjelv, -ferd f begravelse. -festa vt begrave, -isk adj. -leid ning m. -mor f. -rike jorderik. -veg m. -vånd ni jordrotte, -åsen jordaksen. Jort|a (a) vi drøvtygge, -edyr. Jotun m (fl jotnar), -heimen. Journal, -isera og -ist] sjå sjurnal m, -isera vt og -ist. Jovial adj lun og gladlyndt. Jubel m. Jubi|lant m. -le(um) n (b -leet, b fl -lea). Jubla (a) vi. Judisium n skjønn. Jugl n. -a (a). — seg- til. Jul el jol f. Jula (a) vt pryle, -ing f. Junge m liten bordkniv. Jungmann m (til sjøs). Junker m (/? -ar). Jur n. -ast (a). Juridisk adj. -st m. Jurl n svak vind. -a (a) vi. Jury m. -mann m. Jus ni rettsvidenskap. Just adv nettop. Juster a vt. -kammers n. Justis m; halda —. -sak. Justitiarius rettsformann. Jute el jyde m. Jutul m (/* -ar) el jøtul. Juvel m. -érar m. Jyde el jute m. Jypling m grønnskolling. Jysk adj; det -e rev. Jær|en (i Rogaland), -bu m. Jøde. -land. Jødisk. Jøkul m (fl -lar) jøkel. Jøt|ul m (fl -lar) el jutul. Jøy|a seg (a) ; -e meg ! Jål n. -a (a) vi. -bukk. -e /". -skap m jåleri, -ut adj. Jått m s/hZ tull og godfjott m. K. Km (fl k'ar). K-ljod s. Kabaret (les : -ré) m. Kabb|a (a) vt kappe, -e m. Kabel m (/? kablar). Kabinett n. -sjspursmål. Kabyss f (b -a fl -or). Kad n. -a (a) pi snadre. Kadaver n = døydsel n. Kadett m; sjø- og Zamf-. Kafé m sml kaffistove. Kaffer m. -land. Kaffi m. -bord. -stove. Kafsa (a) vi gramse. Kag n. -a (a) vi skotte, stirre. Kage m grenet tre, busk. Kagge m ; øl-, høy-.Kahytt—Kardus. 63 Kahytt(e) f(b -a, fl -or), -sgut. Kai m = stei nbryggje. Kaie f (fugl). Kajakk m selskinnsbåt. Kakao m. Kake f. -linne f. Kake(r)lakk m. Kakk m lite trekar; mjølke-. Kakka (a) vi; — på glaset. Kakkelomn m. -slrøyr f. Kakl n. -a (a) og kokla (a) vi. Kakse m mektig mann. Kaktus m. Kål m tau. Kalas n = gilde. Kald adj. -bit m. Kalde m kulde, -beltet den kolde sone. -flage f feberkulde. -lått m hånlatter. Kaldflir m. -flira vi. -leg adv fryk telig, -na (a) vi. -sleg kjølelig. -snæken adj (um lufti). -sveitta (a) vi, -tokka adj som gir uhygge lig inntrykk. Kaie m kulde, frost. Kaleidoskop n. Kalen adj forfrossen. Kalender m (fl -drar). Kalesje m. -vogn f. Kali n. Kaliber m. Kalifat n. Kaliff m. Kalk m beger; nattverd-. Kalk m ; mur-, -a (a) vi og adj. Kalko m (ty). Kalkulasjon in. -lera vt. Kalkun m. -hane. -høne. Kall m gubbe ; kvern-. Kall n ; preste-. Kalla (a) vt kalle; tit å — , så å si; det er avgjort, (til) å kalla; eg fekk ingenting, å kalla. Kalligra tera vt. -fi m = prydskrift. Kalmukk m. Kalna (a) vi begynne å råtne. Ka llosje m og f. -lott m. Kallsbrev n. \ Kalv. -a (a) vi. -beint adj. Kalve binge m. -dans m kjelost. -sus m (ein rett av kalvekjøt). Kalv stinn og -tung adj drektig. Kamjar m (fl -rar) privét. Kamarilja ni. Kam b ;n (b -ben) el Kam (b -men). Kamel m. -meleon ut. Kamerat m. -skap ni. Kamfor n kamfer. Kamgarn Kamin m. Kammers n; skatt-, kunst-. Kamp og -estein m gråstein. Kampast (a) knubbes. Kams m boller av fiskelever. Kanal, -isera vt. Kanalje m. Kandis m. Kanel m. Kann n kjennemerke. Kanna (a) vt mønstre. Kannast ved el med vedkjenne sig. Kanne f; øl-. Kann henda = kan skje. Kannibal m. -sk adj. Kannik m domherre. Kanning f vedkjennelse ; erkjennelse. Kanon m (dei kanoniske bøker). Kaneni(e) f(b -a, fl -or), -ade m. Kanonisera vi. -k adj. Kans m ; sjå seg kans til. Kanselli n. Kanskje adv = kann henda. Kanslar m. -embete //. Kant m; hav-; på desse -ane på disse trakter; vera på ein — litt beruset; rulla — um —, koma på — med. -a (a) vt og vi. -a adj; tri-a. Kantate f = festkvede n. Kanteband kantebånd. Kantra (a) vi (um farty). Kaos n sml r6 l n og røre f. Kapell n. -an m. -meister. Kapital m. -isera vt. -ist. Kapitiel (b -let). Kapott m (hette). Kapp n ; i — om kapp. Kappa (a) vt kappe av. Kappast (a) kappes. Kappe f. Kapp fus adj kappelysten. -rida vi. -spel n osb. Kapra (a) vt kapre. Kaprise m. Kapsel m (fl -lar). Kaptein; sanitets-, skips-. Kaputt adj = uppgjæv, kvitt. Kar n; tre-, bryggje-. Kar m mannsperson. Kara (a)

vt; — i hop. — ål seg. Karafjfel m (fl -lar). Karakter m. -bok. -fast. -isera vt. -istikk m. -istisk. Karamell m brystsukker. Karantene m. Karavane m. Karbol m. -syre f. -vatn. Karbonade nu -kake. KarIda (a) vt. -de /". Kardialgi m sml eldes ott. Kardus m. -tobakk.64 Karg—Kinnung Karg adj karrig, -hendt adj. Kari katur m. -kéra vt. Karjol m. -fating f. Karmann m mannsperson. Karm slede m. -stol m. Kar napp n. -neval n. Karra (a) vi kurre; — på r'en. Karriere m. Karsk adj rask, smidig. Karsleg adj. -stykke n. Kart n knort, ujevnhet. Kart m; bær-, eple-. Kart n. Europa-, -ograf m. Kartong m. Karusell m. Karva (a) vt skjære smått. Karve m. -kål. Kåsla (a) vt legge i dynge. -en sumet. Kaserne m. Kasjett m (liti huve). Kasjmir n (eitslags ty). Kasjott m arresthus. Kasse f. -bok. Kassera vt vrake; — inn. -r m Kasserekneskap m. Kasseroll(e) m. Kasse (skort m kassemangel, -styrar -svik. Kast n. -a (a) vt. Kastanje m. -ndt f. Kaste m; preste-. Kastebyt|a vt. -e n. Kastell n (liti festning). Kaste plagg n. -vind m. Katalog m. -isera vt. Katarr m; hals-, mage-. Katastrofe m. Kategori m grunnbegrep, klasse. -sk übetinget. Kate ket m. -kisasjon m. -kisera vt. -kisme f. Kateter n {b -tetret). Katoljikk. -isisme w. -sk. Katt m. -e f = kjette f. Katte klo f. -musikk osb. Katt|ule /'. -unge m. Kaua (a) vi lokke (på dyr). Kauk n. -a (a) vi rope. Kaun m byld. Kaup n kup: eif god/ —. Kaup el kjøp n. -a (te) vt. -ebrev. -skål f. Kaura seg og -ast (a) krølles, -e m. Kausjon m. -era vt. -ist m. Kaut adj stor på det, kaut. Kautsjuk m gummi, viskelær. Kav adv aldeles, helt frem ; -roten og — roten ; han var — nedpå bot nen, kleiv — uppå toppen. Kav n stor travelhet; havdypet, -a (a) vi ha det travelt; — med armane. Kavaljér m. -eri n. -erist. Kavbåt m undervannsbåt. Kave m bye; snø-. Kavende = kav adv. — fall. Kaviar m saltet torskerogn. Kavl m (til fiskegarn), -a (a) vt; -a seg og -ast krølles; han skubba seg so hudi -ast. -e m valse, rull. Kavring m; sukker-. Kav|roten adj. -rå adj. Keid [kei] adj. Sjå R. § 58, a. -a (a) vt. -sam. Keik m bøining. Keik adj kneisende; att-, -a (a) vt bøie bakover; vringle, erte. -epinne m ertekrok, -ja (te) = keika. -na (a) vi rette sig op igjen. -ryggja (a) adj. -ut adj tirrende. Keim m avsmak, smak, lukt. Keip nt og -e f åreblokk (på båt). Keisar m. -døme n. Keiv m keivhendt person. Keiv adj skjev, -a (a) vt; — skoen. Keiva b venstrehånden ; eta med —. KeivIeleg adj keitet, -hendt adj. Kellner m (på hotell). Kemner m bykasserer. Kidja el kjea (a) vi fø kje. Kidle f hun-kje. -ling m. Kika (a) vi kike. -ar m kikkert. Kikja (-te), -hoste, -na (a) vi; — utor. Kil m lang, smal vik. Kil|a (a) vt. -e m sprengkile. Kilen adj = kital. Kileskrift f. Kilevink m. -a (a) vt. Kilo n. -gram n. -meter. Kima (a) vi = tima, ringe. Kimsa (a) vi; — med hovudet. Kimære ni (f) tankespinn. Kind m barn. Kingel m (fl -lar) = kongro. Kinin ni. Kink m bøining, kast. -a (a) vi. Kinks m. -a (a) vi slenge (med ho vudet). Kinn (i Sogn og Fjordane). Kinn f og n et kinn. Kinna (a) vt kjerne, -e f. Kinn bein n. -feite f og -taske f sml kusma. Kinnung m dørstolpe; vegg i skor stein.Kinsarvik—Kjær. 65 Kinsarvik (i Hardanger). Kiosk m = bladbu f. Kipa (a) vi vimse livlig om. Kipe f vidjekorg. Kipen adj kåt. -nast (a), -ne /. Kiper m (fl -rar) = laggar. Kipp m rykk. -a (kipte) vt: snappe vi: skoen -er på foten, -e n knippe Kippskédd adj strømpeløs gå —. Kirurg m. -i m. -isk. Kis m ; svovel-. Kisa (a) vi plire, myse. Kise m dvergbjerk. Kisel m (fl -en) = kvitflint. Kisla el kitla (a) vt kildre. Kissebær n. -stein. Kiste f. -1 m (fl kistlar) skrin. Kitla (a) vt kildre, -al adj kilen. Kit|la = kisla, -lug adj. Kitt n. -a (a) vt. Kit|ug adj = -al og -lug. Kiv n. -a (a) vi. -ast vi. -sam. Kivsmål n tvistepunkt. Kjaga (a) ni drive på. Kjaka (a) vi kives, trette. Kjake m. -bein. -skjegg. Kjamsa (a) vi tygge, ete. Kjang el n. -la (a) vi. Kjapp adj rask. Kjav n mas. -a (a) vi mase ; snakke. K;e adv = ikkje; eg veit kje. Kje n. -a (a) el kidja vi. Kjede f kjede, lenke. Kjeft m munn på dyr. Kjegl)a (a) vt spinne tau. -e f rep slagerhjul. Kjekk adj. Kjekl n. -a (a) vi. -esam adj. Kjeks m (kakor). Kjekse f beiskt kvinnfolk. Kjel m; kaffi-, blekk-. Kjelde / kilde, -vatn n. Kjelke m. -føre n. Kjellar m. -rom n. Kjelle f kvinne. Kjélost m råmelksost. Kjelter n fusk; skrap, -ra (a) vi fuske, snyte, -ring m. Kjemjba (-ber, -bde) el Kjemma (-mer, -de) vt. Kjembe el kjemme f; høy-. Kjemi m. -ikar m. -isk. Kjempe f. -grav f. -haug m. Kjéna og -ast (a) vansmekte. Kjend adj (n kjent); hans ferd er kjend; han er kjend med umgangs måten. -mann. Kjendsffolk. -leg omgjengelig. Kjeng m krok, krampe, -a (a) vt sette kjeng i. -e f drikkeskål. Kjenna (kjende) vt kjenne, føle, merke, -ande kjennelig. -ast ved. Kjenne n. -leg. -merke n=kjenne. -sam adj følsom, -spak adj som lett kjenner folk igjen. Kjenning f fornemmelse; kjenne merke; land-. Kjenn|ing m. -skap m. -s gjerning f = røyndeting m. Kjensel f; draga — på gjenkjenne. Kjensle f; lyst-, ulyst-. Kjepp m tynn stav. Kjeppast (kjeptest) kappes; drive på. -e f kappstrev. -en adj kappe lysten. -hest. -høg adj kjepphøi. -sam adj — kjeppen. Kjer net kar; bryggje-, bru-, -ald n et trekar. Kjerk m livsenergi, livsmod. Kjerne m (i frukt), -hus n. Kjerr n =» kjørr f; også myr. Kjerre m skogrust, lund. Kjerre f; stol-, lass-. Kjerring eldre kvinne. Kjertel m (fl kjertlar), sml eitel. K erteljos n støpt lys. -svein m. Kjerub m. Kjerv n; lauv-, -a (de) vt. -e n = kjerv, -ing f

barnesvøp. Kjesa (te) vi yste. -e m. Kjesla el kjetla (a) vi. Kjesling el kjetling m katt-unge. Kjessia (a) vt sammenhope. -e f korg. Kjetla el kjesla (a) vi få unger (um kjetta). Kjetling el kjesling m katt-unge. Kjettar m kjetter, -skap m. Kjette f hunkatt. Kjevje /"; i ei — uavlatelig. Kjev|la (a) vt; — flatbrød, -le n. Kjevlegras n timotei. Kole m. -liv n. -saum m. Kjona (a) stelle, pynte op i huset. Kjone f tørrehus. Kjés m smal vik; buskas. Kosa (kys, kaus, kose) vt velge. Kjota (a) vi skjenne, trette. Kjuke f klump ; sopp (på tre). Kjukling m kylling. Kjælja (te) vi kjæle for. -e f. Kjæle|barnn. -n adj. -synd/skjøde synd. Kjær adj ; -a mi / -en min ! ogso : glad i; — for moro, — etter pengar.Kjæra -Kleresiet 66 Kjæra (de) vi; — på, klage på; — seg for beklage sig for ; — seg um bry sig om. Kjæraste m; ho er -n min. Kjæremål n besværing. Kjærleg, -leik m. -tanke m ynd lingstanke. Kjæta seg (kjætte) muntre sig. -e f lystighet, -efull adj. Kjøe f liten aure. Kjøk 77i = kjøken n. Kjøkemeister m. Kjøken n. -benk. -stell. Kjøl 77i (i farty). Kjøl 77i kjølig luftning, -a (te) vt: avkjøle ; vi : kjennes kjølig, -ast kjølne, -d f kulde, -e f = kjøl 77i, ogso : forkjølelse, -eleg gyselig. -en adj kjølig. Kjøl far n. -hala (a) vt. Kjølmakk m (insektlarve). Kjølrend adj (um ski), mots steg rend. Kjølsleg uhyggelig. -slegen adj kuldslått, -slå seg. -tennt adj øm for koldt i tennene. -kjøm (adjektivending, mest i n) vegen er fram-; her er folke-t. Kjømast (dest) vi modne. Kjømd f; i -i i anmars. Kjøme ti ; au-, etter-, -leg bekvem. Kjøn adj klok, kjekk; — og keik. [Kjønn] sjå kyn n. Kjønrøyk m. Kjøp el kaup n. -a (te) vi. -lyte n. -mann m. -skap 771. -skål f. -slå vi. -stad. |Kjøra] sjå køy r a vi. [Kjørel] sjå kjerald n. Kjørr /' kratt; klunger-, Kjørr adj rolig, -a (a) vt. -e /"stillhet. Kjøt n. -a (a) vi. -a seg og -ast bli fyldig, -meis f (fugl), -slyst f. [Kjøtt] sjå kjøt n. Kjøv ti issvull, -a (de) vt: kvele; vi: bekken -er upp. -e f trang brystighet av forkjølelse, -en adj trykkende (um luft), -ing f. -svell 71 Og -SVOII 771 isSVUII. Klabb m klump, -a (a) vi. Kladd ni klatt, -a (a), -ebok. -smed771. Klaff tti slaglem ; bord-. Klaffa (a) vi; det -r passer, slår til. Klag 771 klagemål, -a (a) vi og vt klage; — seg; anklage, — ein for retten, -e f. Klage laust adv. -mål 71. -sam adj klynkende. Klaka (a) vi fryse stiv (um jord skorpa), -e tti. Klakk m klatt, -a (a) vt. Klambra (a) vt berede lin. [Klammer] tjå klomber f. Klamp /Ti. -a (a) vi gå tungt. Klander n. -dra (a) vt. Klang ni. -full. -laus. -ljod s stemmelyd. Klapp m. -a (a) vt og vi. Klaps 77J lett dask. -a (a) vi og vi. Klar ad/ trøtt, sliten, kaputt; -tskip. -a (a) vt; — gjeld, — seg. [Klar o: ikke uklar, og -a] sjå klår og klara vt. Klarera vt klarere. Klarinett m. Klase m klase; ihopfiltring. Klasse m eller f. -rom n. Klassifikasjon ttj. -sera vt. Klassikar m. -sisk adj. Klatra (a) vi kludre. Klatrejsam adj. -smed m. Klatt m ; blekk-, snø-, heile -en. -a (a) vi. -er 71 kluss. Klausul m særvilkår. Klauv f. -dyr. -helte /. Klave m ; bjølle-. Klaver n (fl -i) pianoforte. Kleber m. -stein. Klegg ni (fl -er), -en adj påhengelig. Kleia (a) vi føle kløø; — elter noko. Kleima (de) vt: klistre; vi: klebe. -e f klister, -en og -sam klebrig. Klein syk; dårlig. Kleis adj lespende. -a (a) vi. -mælt. Kleiv f '(fl -ar), -ut adj. Klekk adj = kløkk. Klekka (e, a, o) vi slå klikk; forslå; ogso — kløkka. Klekken adj skjør, sprød. Klekkja (klekte) vi ruge ut. Klem 771 (b -men) klemmelse; so del hev — , så det forslår. Klemb er m pinlig trykk. -ra (a) vt skade ved trykk. Klemma (de) vt. -me /". Klemta (a) vi (med klokke). Klen adj tynn, smal; ogso: syk. Klengen adj som gjerne henger ved. Klengja (de) vi klenge, -je f borre (plante). Klengjenamn n. -stev n. -vise/. Klepp 771 liten klump; graut-; fjeli pynt; hake. -a (a) vt ta fisk med klepp, -en adj (fl -ne) tung efter størrelsen, -fisk tti. Kleresiet presteskapet.Klerikal—Kløkkja. 67 Klerikal adj. -isme ni. Klerk m geistlig person. Kless n kliss, klineri. Kless m et klask, slag Klessa (e, a, o) vi være klebrig; gi en klaskende lyd; eg datt i søyla so det klass. Klessa (te) vi klusse; søle; lespe -sen adj klebrig; "blødsøden,, lespende. Klesslæte n sentimentalitet, -mælt adj. -ut. Klett m bergknoll. -a (e, a, o) vi forslå, -en adj drøi, tung. Kleve ni lite kammer Kli n ; rug-, kveite-, osb. Kli (dde) vemmes, føle kvalme. Klia (a) skrike (um sjøfugl). Klient ni. Klikk m lite smell; slå —; ein po litisk — ; få ein —på seg. -a (a) vi klikke ; gi små smell. Klima og -t n = verlag, -tisk. Klin a (te) vt og vi. -g m = -in g ni. Klinga (i N. Trøndelag). Klinga (i. a, u) vi klinge. Klinikk m. Klining m ; smør-, lefse-, Klinka (a) vi klinke (med glasi). Klinka (a) vt klinke (naglar). Klinte m = mjølauke (plante). Klipp el klyp pn. -pa (te) vt klippe, tilskjære. -par m. [Klippfisk] sjå kleppfisk m. Klisjé m. Kliss n. -a (a) vt og vi klisse, klebe ; lespe, -en adj klebrig ; blødsøden". Klister n. -ra (a) vt klistre. Kliva (i, ei, i) vi klatre. Kliveled n klyveled. Klivra (a) vi klatre ofte. Kljå m tyngestein. Klo f {fl klør) klo ; løkke i seil. Kloakk m. -røyr f. Kloast (a) klore hinannen, -berleg adj evident, -berr adj (o: med klørne berre) kampferdig ; tydelig. Klok adj. -ing m. Klokkar m. -e f klokke, ur. Klokke plent adj presis, -slett n. Klok na (a) bli klokere, -skap m. -smed m person som taler selv sikkert om ting han ikke forstår sig på. Klomber f {b -ri) klemme; parentes. -ra (a) vt innklamre. -rut. Klopp f smal bro av stokker. Klor n risp;

klor (grunnto). Klora (a) vt klore, krasse. Klor al n. -kalk ni. -oform f. -ofor mera vt. -salt n. Klorug adj grisk, Klosett n = løyndehus privét. Kloss adv; — innpå. Kloster n. -bror. -latin m. Kl6t m klump ; melbolle. -e ni klote, himmellegeme. Kldv n revne, -e m kløft; vinkel. -en adj kløvet, -na (a) vi revne. -ning m halvdel av kløvet stokk. Klubb m (matrett) blod-. Klubb m gilde, gildets lokale. Klubbe f kølle, -ut adj. Kluft f kløft, togrenet tingest, -a seg (a) og -ast forgrene sig. -ut adj. Klump ni. -a seg (a) og -ast. Klumsa (a) vt gjøre målløs. Klunder n. -ra (a) vi pusle med vrangt arbeid, -re f knort. -ut. Klunger ni. -rose f. Klunk m klukkende lyd. -a (a) vi klukke, klimpre. Kluns y/i sammenvokset, uredig klump. Klura (a) vt forsyne med -e m. Klusa (a) vi flikke, -e m lapp. Kluss n. -a (a) vi klusse. Klut ni ; hals- ; vaske-. Klutter n. -ra (a) vi pusle. Klyftig adj kløktig. Klykkjja (klykte) klemte. Klyp a (te) knipe, klype, -e / klem meredskap, sukker-, glo-; rummet mellem fingerspissene ; porsjon man tar med fingerspissene. Klypp el klipp n. -a (te) vt klippe (med saks); tilskjære. -ar m dyk tig kar. Klyse f bløt klump ; spytt-. Klyster n; selja —. Klyva (y, au, o) vt kløve. Klyver m. -bom m. Klyvfisk = kleppfisk. Klæda, klæder el Klæ, klær (klædde) vt. Klæd e n (eitslags ty) ; tøistykke. -nad //i drakt, dress, -ning f påklæd ning; dress (bordklædning). -sel f og -sle f beklædning. Klæk adj leret fuktig. Sløkjast (kløktest) vi bli klokere. iløkk adj (n kløkkt) myk, sped. vløkk a (ø, o, o) vi kvekke, -en adj følsom, ømsinnet. \løkkja (kløkkte) vi røre, gjøre be-• 68 Kløkkt—Koff. veget. -jast bli beveget, -jing f grepethet. -sam = -en adj. Kløkkt adj dypt beveget. Kløna (te) vt slå klørne i; klore. Kløv f (fl -jar el -er). Kløver m; raud-, -ess n. Kløvja (a) u/j — hesten, -sal. Kløyen adj kjælen, bløtaktig. Kløyv a (de) vt kløve. Klå (klær, klo, klege) el Klå (dde) vt klø, skrape, -e m kløen, krib ling. -finger m. -fingra adj. -nad m kløing. Klår adj klar; üblandet; dette er -e sanningi; — lygn. -a (a) vt klare, rense, -e ni og f klarhet, -leik /li. -na (a) vi klarne. -øygd adj. Klåtre f flammet utvekst på tre. Knabb m knoll, -a (a) vt gripe, -ast nappes, brytes. Knagg m = nabb. Knak n. -a (a) vi knake. Knakk m = krakk skammel. Knape 7» rik, mektig mann. Knapp m knapp ; rund topp. Knapp adj (n knapt) knapp; trang. Knappa (a) vt avknappe; feste med knapp. Knappast adv knapt nok. Knapt adv neppe. Knark 7» vranten person. Knarr m = knark; kveld- (fugl). Knart m knort, -a (a) vi =kn a 1 1 a. Knarva (a) vt. -e 771 trynering. Knas n; slå i—. -a (a) vt. Knask n. -a (a) vi. Knatt m ; b*rg-. -a (a) vi småhugge. Knaus m; fjell-, -ut adj. Knavra (a) vt = knarva. Kne n. -a (a) bringe på kne. -fara vt. Kneggja (a) vi vrinske. Kneik 771 tverbakke. -ja (-te) vt bøie en bakover. Knekk m. -ja (knekte) vt knekke. Knekkjebrød n. Knekt el knikt ni. Knep n fiff, knep; mage-. Knepp ni. -a (knepte) el (e, a, e) gi en liten kneppende lyd ; klokka knepp. Kneppa (knepte) vt (av knapp) frakken. Knert m lite støt; en dram. -a tknerte) vi støte. Knerta (e, a, o) vi = kne st a. Knésbot / hase. Knejskjel f og -skål f. Knett ni liten smell, -a (e, a, o) vi knitre. Knikt el knekt m. Knip m forlegenhet. Knipja (i, ei, i) vt knipe, nappe til sig. -al adj karrig. Knipe f; vera i — ; vår-, -tak n. Knipla (a), -ingar fl. Knippe n et knippe. Knippe f spatt (hestesjukdom). Knips n. -a (a) vi. Knisa (a) el (te). Kniv m. -par n. Knivsblad, -emne osb. Knivskaft, -skei, osb. Knjosk el knusk m. Knod a (knddde) vt kna. -e f eltet deig. Knodost knaost. -trog n. Knok ;?i knokkel; fenad-, -a (a) vi knuge, -e m = knue m. Knoklar fl ujevnheter. Knoll /Ji; berg-. Knop m sjømil ; gjera 10 — i vakti. Knét n. -a (a) vi og vt. Knotre f = notre. Knott 7H liten knubb, knapp; mygg. Kndva (a) vi trykke, knuge. Knua (a) vt trykke med knoene. Knubb ni. -a (a) vi puffe. Knue og -ke 771 knoe. Knultre f knort, -ut-adj. Knupp 771. -ast (a) knoppes. Knurka (a) vi grynte, knurre. Knurr 77». -a (a) vi. Knusa (a) el (te) vt knuse. Knusk el knjosk ni. Knusl 771 og n. -a (a) vi. -ut adj. Knuspa (a) vt småspise; — i seg (t. d. flatbrød). Knut ni knute; kjerring-, Knutt 771 lærpisk; få —. Knuvl ni rundlinjet ujevnhet. Kny (dde) vi mukke, kny. Knysja (knys, knuste) vt knuse. Knyst 771 lyd, mukk. -a (knyste) vi gi lyd. Knyt a (knytte) vt knytte, -ast knytte sig (um frukt), -e n bylt. -ing 771 fruktknute. Knøs 771 krabatt, knekt. Knøten adj nett, tekkelig. Koalisjon m. Kobbe 771. -klyse f. Kobbunge m. Kodde f pute, hodepute. Koff 771 (farty), -ardi. Knest m = knett -a (e, a, o) knetta.Kogg—Kongsemne 69 Kogg 7ii (farty) snekke. Kohesjon m vedhengen. Koia seg (a) gå til køis. Koie f køi ; hytte ; tømmer-. K6k m dynge; mold-. K6k n opkok, avkok; gryta kjem på — ; taka —. -a (a), -ing /. Kokarde m. Koke f = kokning f. Kokefisk, -før adj. -mat m. Koken adj = stropen fortettet i halsen; eia seg — på heggebær. Kokett adj. -e f= hugsnikje f. -era vi. Kokk 77i. -a (a) vi og vt. -e f. Kokla (a) = kakla. Kokning f (m) porsjon som kokes på én gang. Kokosnot f kokosnøtt. Kokra (a) vi humre; kjæle for. Koks / skål med hanker. Koks 77i koks (brennefang). K6l n kull. -a (a) vt. -bing m. Kolde f sterk forkjølelse. Kdle f tranlampe. Kolerja 771. -inc f. Kolerisk adj. Kolje f = hyse f. Kolk n. -a (a) vi kludre, kulke. Koll 7» topp, hode; i koll om kull. -a (a) vt avtoppe. Kolle f lavt kar; mjølke-: hundyr, hjort-, dyr-. Kollega 77j (fl

-gaer). -gial adj. Kollekt 77i alter bøn; innsamling Kollhuve f kalott. Kolli n. Kolli dera vi. -sjon 771. Kollkasta vt. -sigla vi. Kollut adj avstumpet; hornløs. Kolmile f. -myrk adj. Kolna (a) vi kjølne. K6lon n (skiljeteikn). Koloni 772. -alhandel. -sera vt. Kolonnade 711 søilerad. Kolonne 711 søile; spalte; hærflokk. Kolorera vt. -ritt 772 fargetone. Kolos 772 kull-os. Koloss 772. -ossal adj. Kolportasje 772. -tera vi. tør. Koltjen adj halvråtten. -na (a) vi. K6lt6 n kuUstoff. Kolv m; børse-; klokke-. Koma (kjem, kom, komen) vi Kombinasjon m. -néra vt. Kome f; heim-; fram-; ul-. Komedie -spel n. Komet m. Komfort (les: -får) m velstandsmes sig hygge, -tabel adj. Komfyr m = kokeomn, Komikar m. -mikk m. -misk. Komité 7H = nemnd f. [Komma] sjå koma vi. Komma n (skiljeteikn). Kommagar fl finnskor. Kommandant. -dera vt. -do 7». -dør 77». Kommentar m. -tera vt. Kommers m morskap, skøi. Kommersiell adj handels-. Kommisjon m; toll-; ha i —. Kommiss 7» fullmektig, -ær m. Kommode m. -skuffe f. Kommunal adj. -ne 7». Kommunikasjon m. -sera vt. Kommunisme m. -nist ni. Kompakt adj sml tett, fast. Kompan m = selle og fyr. Kompani n. -jong m. Komparasjon /7». -rativ adj og in. -rera vt. Kompas m. -nål. Kompensasjon 7» = vederlag. Kompetanse 77». -tent sml mei ningsfør. Komplement 72 utfylling. Komplett fullstendig, -era vt. Kompliment (les: -mang) 771. -men tera (les: -mentera). Komplisert adj = floket, ihop fløkt. P Komplott Ti sammensvergelse. Kompott ni = fruktgraut. Kompress adj sammentrengt (ura trykksats). Kompromiss n. Kompromittere vi. Kondisjon m. -ert adj. Konditor m. Kondolanse m. -léra vt. Konduite m. -laus adj. Kone f hustru, husmor. Konfe ranse 772= rådlagn. -rera vt Konfesjon 772. -s|laus adj. Konfidensiell adj fortrolig. Konfirmant m. -masjon 772. -mera vt. Konfiskera vt. -flikt 711. Konfus adj. -sjon 772. Konge 772. -leg. -rike n. Kongle f; gran-, fure-. Kongress 772; freds-; (ogso eitslags ty) Kongro / edderkopp. Kongsemne, -dotter, -gard.Kongul—Kosta. 70 Kongul m (fl -lar) bærklase. Konisk adj kileformet. Konjakk m. -flaske f. Konjunksjon ;». -tur m. Konkav adj = iholen. Konklujdera vi. -sjon /». Konkret adj = røyneleg, mots abstrakt. Konkurranse m. -rent m. -rera vi. Konselkvens m. -kvent =» fylgje- rett. Konsenjtrasjon m. -trera vt. -trisk. Konsept n. -sesjon /». Konsignasjon m. -nera vt. Konsis ad/ kort, fyndig. Konsoll "i speilbord. Konsortium m (les: -tsi-) pengelag. Konspijrasjon m. -rera vi. Konstab|el m (fl -lar). Konstant adj uforanderlig. Konstatera vt påvise, slå fast. Konstituiera vt. -sjon m. -sjonell. Konlstruera vt. -struksjon m. Konsument ni forbruker. Kontakt m forbindelse. Kontant adj. Konto m. -bok f. -kurant m. Kontor n. -ist in. -pult m. Kontrabande m forbuden vare. Kontraksjon m. -t f. Konveks adj = kuven. Konvensjon m. -ell adj. Konventikkel opbyggelsesmøte. Konverjsasjon m. -sera vt og vi. Konvoi m. -era vi. Konvolutt m — brevvær n. Konvuljsiyisk adj. -sjon ni krampe. Kooperasjon m = samdrift. K6p n nysgjerrig tilskuer (t. d. ved brudvigsle). K6p m glaner, -a (a) vi. Kopar m. -kjel m. Kopi m = avskrift, utskrift, orskrift. -era vt. Kopla (a) vt; — i hop, — ifrå. Kopp in ; kaffi-, smør-. Koppa upp (a) vt opamme. Koppel n (b -let); hunde-. Koppul m. -stein rullestein. Kor /n ; song-; syngja i —; halda—, andakt. Kor n koret i kirken. Kor adv hvorledes: du ser — han ber seg; hvor: — gamal er han? nei, — stor da er! kor (eller kvar) bur du? hvorhen: kor (eller kvart) skal du reisa? i alle tilfelle: eg kjem — som er eller eg kjem korso. {Sms som: korav, korfor, korifrå, kormed, er ikkje norske.) Koral m. -bok f. Korall m (sjødyr). Koranen den muhamedanske bibel. Kordial adj hjertelig, fortrolig. Korg f. Korgekjerring f. Korgje pron (n korkje); ikkje —, ingen av de to. Korhelst = kvarhelst adv. Korint m og f (frukt). Kork m og f. -a (a) vt. -ejskruv m. Korkje konj; — fugl eller fisk. Korlege f og -lægje n hyppig liggen til sengs. Korlegen adj. Korleis og kor adv hvorledes. Korlægje n jevnlig sengeliggen. Korn n; så-; bland-, -aks. Kornmo(e) ni lynglimt. Kornett m. Kornstade m og -stål n. I Korp m = ramn. Korporasjon m. Korpulent adj fyldig. Korrekt adj. -tur m. -turark. Korrespondanse m. -dent/n, -dera of. Korridor m. Korrigera vt rette. Korrupsjon m bestikkelighet. [Kors n] sjå kross m. Korsett n = sn ør li v. Korso (o : kor som er) i alle tilfelle ; eg kjem att, korso. Kort n ; brev- ; visitt-. Kort adj stutt, -a (a) vt. Korter n Vi time; f/i-. Kortleik m spillekort. Kortliva adj kortlevende. -na (a) vi, -varig adj. Korvett m. Koryfe m. K6s m; fara sin —, ta/ca -en. K6s f (/I kaser) dynge, -a (a) = ka s a K6sa seg (a) kose sig. Kosakk m. Koseleg adj. Kosmopolitt /il. -isk adj. [Koss] sjå kos f. Kost m; hus og—; hard—, hårde vilkår, Kost m; stabel; ved-. Kost el kvost m børste, -a (a) vt. Kosta (a) vt og vi bekoste; — på -1 adj kostbar. Kontreadmiral /«. Kontroll m. -era vt. -ør m. Kontur m = umriss n. Konvall m.Kosteleg—Kringmælt. 71 Kosteleg fortrinlig. -sam =ko s t al. Kostgjæv adj rundhåndet som vert. -hald n. -hus n pensjonat. Kostnad m. -skule, -vara seg (a) vi gjøre sig bekostning med be vertning, spandere. Kostyme n. -me ball n. -nJera vt. K6t n lite værelse, -a seg (a); — seg i hop stue sig sammen i et kott. -e f = k oi e. Kotelett m; svine-. Koteri n en klikk.

Kotiljong m (dans). [Kott] sjå kot n. K6v n tilstoppelse: i luften av sne og regnbyer, i vatnet av frost, i halsen av forkjølelse, -e f trang brystighet. Kdve /il lite kammer. Kévien adj tung (um luft); trang brystig. -na (a) vi = kvavna. Koyra (a) vt erhverve ; — seg, komme til velmakt. Krabba (a) vi kravle, krabbe. nKrabbas m. -tømmer herreløst tør- mer. Krabbe m. -streket krebsens vende krets. Krafs n. -a (a) vi og vt; — i hop -e f og /ij. Kraft f (fl krafter el krefter), -ig. Krage 771. -blom 7». Kragg m lite, kroket tre. Krake m vantrivning. Krakk m skammel. Krakk n (finansielt). Krakk n krappsjø. Krakkmandel 771. Kram adj (um snø), -ast (a). Kram el Kram n. -bu f. Kraml f. -a (a) vi klemme sammen med kraml. Krampe m = kjeng m. Krampe m. -gråt. Kramsa (a) vi gramse, famle. Kran f heisekran. Kranglet n. -el m. -la (a) vi. -lut adj. Krank adj svak. -al adj skranten. Krans 771. -a (a) vt. Kransejkake. -lag. Krapp adj trang, besværlig. Kras n; slå i—. -a (a) vt. Krass adj ufin, grov. Krat n skrap; krattskog. Krater n (b -et) (i eldberg). Kratl m en pusling. Krauma (a) vi kravle, myldre. Krauna (a) pi grue, klynke. Krav n fordring, krav. Krav n skrov-is. -a (a) vi. Kravfull, -laus fordringsløs Kravsmann m kreditor, -mål. Kre n = krikt m. Kredi|tera vt. -tor m. -tt 771 Kreft m sml åt n. Kregda b = krilla b. Kreist 771 presning, klem. -a (a) vt kryste. Krek n. -a (e, a, e) vi krype, -elde n kryp. -en adj sykelig. Krekle f = krøkle, -ling 77». Krekse m. -leg og -n vrang. Krel 71» mage, kro. Krel 7?i = krikt. -ut adj. Krematorium n (b -iet, b fl -ia). Kremma (kremde) vt gjøre sne kram. [Kremmar] sjå kræmar 771. Kremta (a) vi harske, kremte. Krengja (krengde) vt bringe (noget) i en forvreden stilling. (Ikkje = norskdansk krenge). Krenkja (krenkte) vt krenke. Kreosot n. Krepp m innsnevring, -a (e, a, o) vt sammenkrympes. -a (krepte) vt gjøre smalere, bøie inn. -e f klemme; trang passasje, -en og -sam adj som gjerne krummer sig sammen. Kreps 77i krabbe, -streket og krabbe streket krepsens vendekrets. Krevja (krev, kravde) vt kreve, -st behøves. Kri (dde) vi streve ivrig. Krig 771. -a (a) vi føre krig. Krigsfot; på —. -stdde/. -tarvende n krigsmateriel. -turfter fl krigs fornødenheter. Krik og -e 771 krok, bøining. Krikt 77i vantrivning, -ut adj. Krill 771 slyngning, krusedull. Krilla b = kregda b. Krim n snue. -farang. Krimi nallov. -nell adj. Krims n utstaffering. -a (a) vi. Krimsjuk forkjølet, -sykje f. Krina (a) vt = krota vt. Kring m krets, klynge. Kring adj smidig og rask. -a seg (a). Kringlel m (fl -lar) krets,, ring. Kringfløytt adj omflytt. Kringføtt adj rappfotet. Kringla (a) vt legge i ring. Kringle f rund skive ; kake. Kringmælt som taler hurtig.Kringrenna—Kråke. 72 Kringrenna vt omringe raskt, -setja vt beleire. Kringsjå n rundskue, revy. Kringum = umkring prep. . Krins m krets; skule-; val-. Krinsel ni {fl -lar) krets, omkrets. -formann, -møte. Krinta (a) vi trille; kretse. Krise m og f; penge-. Kristi og -us; (genitiv -i), -eleg. -en adj Og m. Kristendom, -s kunnskap ni. Kristen folket, -heimen kristenheten. -trui. Krist lyndt adj kristeligsinnet, from. -na (a) vt kristne, døpe. Krit n. -a (a) vt kritte. Kritikar m. -tikk m. -tikksjuk. -tisera vt. -tisk. Kritla (a) tri krisle, kildre. [Kritt] sjå krit n. Krjupa el krypa (kryp, kraup, krope) vi krype, krympe. Kr6k ni krok; omvei; utflukter; en stakkar, -a (a) vi gå i kroker. Kroka (a) vi krumme ryggen (um dyr i uvær), -en adj. Kroki n grovt riss. Krokketkule f. -spel n. Krokna (a) vt bli kroket. Krokodille ni. Krokordig kroket i ord. -ut adj. Krona (a) el kryna (te) vt. Krone f (mynt); 2.5 -or. Kronisk adj langvarig^ Kronolog ni. -i "i. -isk adj. Kronometer n. Krdp n kryping. -na (a) bli kroket (um lemer). Kropp "t legeme; person. Kroppen (fl kroppne) kroket i lem- mene. Kroppsleg, -lyte n. -øving f. Kross m kors. -a seg (a), -ferdene -festa vt. -merke n. Krdt n skårne eller sydde figurer -a (a) vt. Krota (a) vi kradse, rable. Krdtabrev n billede, -kake f. Krdte f smule; berme av smeltet talg. Krotsaum m broderi. Krdv n bukhule. Kru n mylder, -a (a) vi. Krubbe f krybbe ; kjelke, -rat n. Krugg m rygg (helst kroket) ; pukkel. Kruka (te) vi huke sig ned. -al og -en adj krumbøid; forsagt. Krukke f krukke. Kruksa (a) vi gå bøid. -sen adj nedbøid, avfeldig. Krull m krøll; klynge, -a (a) vt. Krune f; konge-; brur-; isse. Krun|gods. -prins, -prinsesse. Krus f eller n; øl-; sylv-. Krus n stas, ære; gjera — for (eller på) ein. -a (&)vt: kruse; vi: gjøre krus for. Krusifiks n. . Krusken adj svak, skrøpelig. Krusl m. -la (a) vi. -len adj. -ling ni. -lut. Krut [krutt] n. -horn; mine-. Kry (dde) vi vrimle (av kru). Kry adj frisk, livlig; viktig, -a seg (a) og -ast friskne. Kryda (y, au, o) vi myldre, stimle sammen. Krydd n. -a (a) vt krydre, -e ./ = kr v dd. Krykkje f krykke. Kryl m pukkel, -ast (a), -rygg m. Krympa (a) vi; — ly. Kryna (te) el krona (a) vt. Kryp m stakkar, kryster. Krypa el krjupa. -dyr n. Krypling m krøpling. Kryss n (i musikk); lend (pa dyr). Kryss n. -a (a) vt forkjæle; eg -ar deg ikkje. Kryssa (a) vt krysse (til sjøs). Krystall m. -isera seg. Krytje f (ein liten måse). Kræde f = kjøe f (liten aure). Krækjebær n = krekling m. Kræla (a) vi røre sig, krype. Kræmar ni. -hus n. -stut ni. Kræsa (te) vi være kræsen; — seg smause. -e f lekker anretning. -en adj. -ne f kræsenhet. Kræv og -en adj dyktig, flittig. Krødsherad. Krøke n fiskesnøre med 2 kroker. Krøkja (krøkte) vt krumme; — seg fram. Krøkje f stakkarslig

kvinne. Krøkle f kroket tre ; krøkle (fisk). Krønik f gammel fortelling. [Krøpling] sjå krypling in. Krøter «f kreatur; stella -i. Krøypa (te) vt; — klæde; — seg i hop. Krå f (fl krær) innvendig hjørne. Krå seg (dde) komme sig. Kråbenk m. -hylle f. Kråke/", -bolle m. -bær n = krek ling, -fot m (plante), -føter flKråla—Kva 73 dårlig skrevne bokstaver, -skjel f. -smelle f. -sylv n. Kråla (a) vi vrimle ; gramse. Kråra el kram n. -bu f. Kråna (a) vi bli frisk. Krås m den tykke mavemuskel hos fugler. Krås /" delikatesse, -a (a) vi lage lekker mat; — seg gjøre sig til gode. Ku f (fl kyr, kyrne [kuer, kuene]). Kua (a) vt kue. Kubba vt avhugge. -e m stump av en trestamme, -en adj butt. Kubbestol m. Kubikk iiinli ald n. -mål n. Kuffert m koffert. Kufdr n f6r til en ko 1 år. Kufsa f b meslingene. Kufte f. Kukla (a) vi øve signekunster. Kul m forhøining, hevelse. Kulde m. -grad ni. Kule f; kanon-; biljard-. Kulisse /". Kulka (a) vi kludre. Kull n; i — og kgn. Kulminasjon m. -nera vi. Kulp m basseng i elveleie. Kuls m ; få ein — i seg. -a (a) vi. -en adj kuldskjær, -leg uhyggelig. Kult /li bergknoll; svær kar. Kultivera vt dyrke, danne. Kultur m. -ell adj. -før adj og -næm mottagelig for kultur, -sprengd overcivilisert. Kultus m gudsdyrkelse; kirkeskikk. -minister m. Kumar m løvknopp; rakle. Kumla (a) vt elte. -le f melbolle. Kumme m kopp. Kumpla (a) vt; — um, omkalfatre. Kumulasjon m. -léra vt. Kunepe = selsnepe/". Kunna (karm el kan; kunde, kunna) vt. Kunnande adj kyndig, øvet. -e m kjenning, bekjent, -e f kyndighet, kunnskap ; land-e, van-e osb. -eint adj omforenet, -gjera vt. Kunnig adj kyndig; kjent; det er -t for alle. -igskap 7« kyndighet. Kunnskap m. Kunst m (f), -a (a) vi gjøre kunster. -domar m. -døming f. -hevd / kunstgjødning. -iq adj kunstfer dig; gjort med kunst, -nar m. -verk n. -verkstad m atelier. 6 — Matias Skard: Nynorsk ordbok. Kunt m flettet skreppe ; never- Kup n ; sml kaup; stats- Kupé m (fl -ar). Kupong m. Kuppel m (fl -lar). Kur m ; fcarfe-. Kur m; gjera — til. Kur m slappelse, nedstemthet; det kjem kur etler kjæte. Kur|a. (de) vi bøie sig ned, hvile ; være mismodig. Kurant adj gangbar; — vare. Kuren adj utilpass; nedstemt. Kurera vt læge. Kuriositet m raritet. Kurla (a) vi kurre; skarre. Kurla (a) vt krølle i spiral, -le m krøll. Kurr adj (n kurt) stille. Kurr m. -a vi (um duvor osb). Kurra (a) vt = kvara. Kurs m retning; pris på verdipapir. Kursam adj nedslått. Kursiv; — skrift; — prent. Kursorisk lesnad rask gjennemles ning, mots. statarisk lesnad. Kursus n = skeid n. Kurtasje m meglerløn. Kurv ni pølse. Kusk m. -esæte n. Kusma f b (sjukdom). Kust og -us; halda — på. Kusymre f (vårblomst). Kut m; taka -en. -a (y, au, o) vi skyte op (um fisk). Kuta (kutte) vi springe. Kutter m (fl -ar) (farty). Kutyme m skikk og bruk. Kuv ni rundaktig forhøining. -a (a) vt avrunde, -e f stillas til tørking. -en adj avstumpet, avtagende mot omkretsen; konveks. Kuvenda -vi bråskifte standpunkt. Kuvert (les: kuvær) opdekning for hver enkelt av bordfellene. Kuvung 71» sjøsnilehus. Kva pron hvad, hvilket; — er det? — vil du f eg veit — du vil; seg meg — del er; folk fær tru — dei vil; — tid var det"? eg hev gløymt — dag det var; — manns son er du f — slag f eller — .for slag f — for karar er dette? ingen veit — tankar der bur i den guten. I norsk dansk karm dei bruka hvad" i staden for noget som, eit som, ein ting som, det som (t. d. jeg vet hvad ingen annen her vet; regnKvabb—Kvelva. 74 er just hvad der trenges nu) ; men i norsk karm me ikkje bruka kva i slike høve; her må det heita: eg veit noko som (eit som, ein Ung som) ingen annan her veit; regn er just det som trengst no. Kvabb n blaut jordmasse. Kvadrat n. -isk. -mål. -rot. Kvadrera vi «-gonga eit tal med seg sjølv». Kvae m el kvåde f. Kvakl n ustøhet. -1 ni. -la (a) vi. Kvaksalvar ni. Kval ni lidelse, sjelenød. Kval m ; grind-, -pinne m. Kvalifikasjonar fl. -sert adj. Kvalijtativ adj ; — skilnad, forskjell i beskaffenhet, mots kvantitativ skil nad, forskjell i størrelse, -tet m. Kvam m en innesluttet dal eller vik (brukt til gardsnamn). Kvann og -e f (fjellplante), -jol in. -rot f. Kvantitativ, sjå under kvalitativ. -tet in. Kvantum n (fl -bl); eit visst —. Kvap n bløt el fuktig masse, hevelse. -a (te) vi avsondre væske; hovne. -en adj. -na (a) vi svulme op, hovne, -sott f vattersott. Kvar og kor, sjå under kor adv. Kvar pron hver, enhver; — mann, — tid, -t år; elter -t; nokon — ; ein og — ; — og ein; — annan, — tridje osb, men annan-, tridje-, osb. Kvar adj stille, -a (a) vt: — seg, gå til ro. Kvarannan pron hinannen (um 2). -andre hverandre (um fleire). Kvarda (a) vt påsette kvarde". Kvardag m hverdag; til -s. Kvardags kost m. -lag n; i—. -leg. Kvarde og -ding in kant, brem. Kvarhelst og korhelst adv hvor henne. Kvann m; augne-; glas-. Kvart adv hvorhen. Kvart m felestreng; n Vi alen. -a (a) vt spenne over med utstrakte fingre; eg -ar 22 cm. Kvartal n (i by); V 4 år. -skifte. Kvartel n Vi tønne. Kvarter n (av månebanen). Kvarter n opholdssted. Kvartett m; song--. Kvarv n krets; omfar i tømring. Kvass adj (n kvast), -lyndt. -mælt Kvast ni kvast; blomsterstand, -a (a) vi skynde sig. Kvat adj frisk, fyrig, rask. Kvat n skjerping, -bein n. Kvatleik m fyrighet, -na (a) w'. -stein m bryne. Kvav n tetthet i halsen, -na (a) vi kveles, -t adj kvalmt. Kve f innhegning for kreaturene.. Kveda (e, a, e) vi. -e n; Draum-et. -skap m. Kvefs m hveps. -ebol n. Kveik m

opfriskelse, nytt mot. Kveik f gjær. -e n tendemiddel. -en adj animerende. -ja (kveikte) vt oplive, tende, opelske. -na (a) vi. -sel /' og -sle f. Kveil og -e f tau lagt i ring. -a (a) vt. Kvein f tynt strå; hår-er. Kveina (a) vi klynke. Kveis f; øl- delirium. Kveise f blemme med svulst. Kveisesetel m vaksinasjonsattest. Kveissott! b barnekoppene = bola og poka. -setel = kveiseset el. Kveisut full av blemmer. Kveite f helleflyndre. Kveite m. -brød. -åker. Kvekk m plutselig skrekk, -a (e, a, o) vi. -e n skremsel, -en adj [fl kvekne), -ja (kvekte) vt skremme plutselig, -jeleg og -sam = -en adj som lett kvekker. Kvél n liten hjulskive. Kveld m ; i kveld ; ein -en ; halda —; fil -s. -a (a) vi bli kveld; spise til kvelds, -fugl m. -ing f skum ring, -kjøle f. -knarr m natte ravn, -rode m. Kveldsarbeid n. -bøn f. -dus n aftenstilhet. Kveld;sete f den tid da man sitter inne om vinterkveldene, -sida b; på —. -skingle f flaggermus. Kveldslét m aftenskjær, -mund n aftenstid. Kveld svæv adj tidlig søvnig, -svæve f løvetann, -verd og -vord m. Kveljast (a) vi skorpe sig. -je f hinne, skorpe. Kvell (n kvelt) hvinende, -a (e, a, o) tale skingrende. Kvelp m hvalp. -a (a) vi. Kvelv n ; sitja på -et ; båt-. Kvelv m hvelving; himmelen. Kvelva (e, a, o) vi ligge med bot- nen op. Kvelva (de) vt hvelve, legge medKvelving—Kyklop. 75 botnen op; — vatnet or karet; — i seg. Kvelving 771 = kvelv 7». Kvemlei(d) adj kjedsommelig. -a (leidde) vi gjøre fortred, -e n be sværlig ting. -e f besværlig person. Kven pron hvem, hvo ; — kjem dette ifrå'? — s/7/ hus er det f Kvende n kvinne; her er kje mykje —. Um einskild person bruker ein helst kvinne f. -leg adj. -sida b; på -sida, spinnesiden. -verk n Kvendsk adj høist kvinnekjær. -leg kvinneaktig. Kvepp m = kvekk 771. -a (e, a, o). -en adj (fl kvepne) lett å skremme. Kvéra = kværa (a). Kverk 771 strupe, innsnevring, -a (a) pi kvele, -svull 771 =kver s i 1 1 f. Kvern f (fl -ar), -bruk. -tro f, osb Kversill (0: kverksvull) f. Kverv 771 hvirvel, ring, krets. Kverv adj som går skjevt (um båt) ; kvikk, rask. Kverva (e, a, o) vt hvirvle, svinne. Kverva (de) vt svinge ; omringe ; forvende; — syni; sml synkver ving. Kvervel 771 (fl kvervlar) hvirvel; storm; hårhvirvel. -vind. Kverven og -sam adj udrøi. Kvervestaup n; stup og —. Kvessa (kveste) vt: skjerpe, tilspisse ; vi: smalne mot enden, ende i en spiss. Kvestor 771 regnskapsfører. Kvetja (kvet, kvatte) vt skjerpe, bryne. Kviady hvorfor? — so? hvorfor det? Kvida (kvidde) vi; — for eller — seg for, kvie sig. Kvide f ulyst, kvide, -full adj. -laust adv. -leg adj übehagelig, -en og -sam adj. Kviding 771 forsagt person. Kvifor og kvi adv hvorfor? Kvimsa (a) vt forvirre, -sen adj. Kvige f ku som ikke har hatt "kalv. Kvigende n ungfe. Kvik 77i (n) kjøt som har følelse; riva inn i -et = -riva vt. Kvik adj full av liv, levende; kvikt] og ukvikt levende og livløst, -a (a) vt kvege, opkvikke. -e f (ugras). -e n gjær. Kvikende n levende skapning, dyr. 1 Kvikleg adj frisk, livlig, -leir n.] -na (a) vi. -riva vi; riva inn i -et. -sylv n. Kvil adj uthvilt; n = kvild f. -a (de) vi: hvile; y/: — seg, — /bfen, — tankane, -d /" hvile, pause, -e n hvilestund, hvilested, -e f= -å f; seng. Kvima (a) w vimse, -en adj. Kvims //i (eit slags trenagle). Kvimsa (a) vi fare hit og dit. Kvin ni (n). -a (i, ei, i) vi gi hvi nende, pipende lyd. -al adj. -ende sur. Kvinka (a) vi klynke. Kvinne f. Til fyrsteled i sms vert mest brukt kvende-, -folk. Kvinnherad (i Hordaland). Kvint /il (felestreng). Kvlsa (a) vi blusse op. -e f blemme ; sml kveise f. Kvisja (a) vi rasle svakt. Kviska (a) og kviskra (a). Kvisl f kløft, gren ; elve-. Kvisla (a) vi risle, sildre. Kvist m loftetasje. Kvist mi (fl -er), -a (a) vt avkviste. Kvistkammers n. -rom n. Kvit adj. -a (a) vi og vt. -bjørn. -e /n ; aug- ; egge-. Kvit|el 77i (fl -lar) sengeteppe. Kvit|flint s kisel, -næring 771. -ing 771 (fisk), -lim n. -na (a) bli kvit. Kvitra (a) vi kvitre. Kvitsunn f pins. -dagen, -helgi. Kvitsymre f hvitveis. Kvitt 77j (liten mynt: 5 øre). Kvitt adj ; 771c er — ; eg vart — dei. -a (a) vt opgjøre ; — ein frå seg ; — seg frå noko; det -ar eitt. Kvitter n; fugle-. Kvittjéra vi og vt. -ering og -ing f. Kvit|veis 771 = -symre f. Kvost el kost 771 børste, -a (a) vi børste. Kvot|adél 771. -sient 771. Kvæm adj lett tilgjengelig; nem; rask. -e n; sa77i-e. Kvæn 77i (fl -er), -sk adj. Kværa (te) vi gi en svak lyd. Kværa (a) ni; — for utkoma være bekymret, klynke for. Kvæsa (te) vi hvæse. Kvæv n tungt åndedrett; snue. -a (de) vt. -e f trangbrystighet. -e n kvelstoff. -eleg adj kvalm (um luft), -esykje f astma. Kvåde fel kvae 771. -laup n. Kyklop 77i.Kyksa—Lag. 76 Kyks a (a) vt forvikle. -e f knute ; røre. Kyle f og n hevelse; blod-. Kylja (kyl, kylde) vi kjøle ; det kyl i tennene. Kylla (kyllte) vt hugge kollen av tre. Kyllast (a) vi stimle sammen ; — i hop. Kylne f tørrehus Kylp m bevegelig hank. Kymra og -rast (a) vi briste (um mjølk). Kyn n; han-, ho-; slekt. Kynd / art; jord-. Kynde n naturlig art; gemytt. Kyndel m (fl kyndlar) fakkel. Kyndelsmess f 2. februar. -kyndt adj ; god-. Kyndug adj trassig; spotsk. Kyng m klump, klynge, -ja (kyngde) vi strekke halsen, prøve å svelge. Kynikar hi. Kynisk adj. Kynna (kynte) = forkynna, Kynne n egenskap, sinn; heim-. Kyrass ji brynje, -ser ni. Kyrkja (kyrkte) vi: knipe over stru pen; klemme; pi: svelge medmøie. Kyrkje f. -bær adj brukbar ved kirkegang. Kyrkjebø (i Sogn og i Kviteseid). Kyrkjeleg, -sokn f. -vang m. Kyrkna.(a) = stropna. Kyrna^H) vi

modnes (um korn). Kyrr (n kyrt) stille = kurr adj. Kyrtlel hi (fl -lar) kjortel. Kyrva (de) vt svøpe. Kyse f hette for kvinner og barn. Kyss m. -a (kyssste) vt. Kyst m (tysk: Ktiste) = strand/", havstrand, havside, strand side, havkant. (Kysthevser- leg fenge hevd til fyrsteled i ymse sms, t. d.) -båt. -fart. -rute f (men jamt karm ein bruka heimlege ord der med t. d. sj øby, strandfiske). Kyt n skryt, -a (kytte) vi. -en adj stortalende. -ord fl skjenn. Kyva (de) vt bøie ned; — seg i hop. Kø ni ; slå i kø. Køy "». -a (a) vi; -a seg; til -s. Køyl m pytt. -e f renne, kanal. Køyne f finne, blære. Køyr m (n) påskyndelse; i ein —. Køyra (de) vt og vi drive, støte; — kniven inn; — ein på døri; — høy; vi^ — j bil. -en; i eit —, i ett kjør. Køyre hest m. -veg ni. Køyrsle f kjørsel. Køyse f sml kyse f. Køyte f liten sump ; en skoghytte. Kå (dde) vi vende, lette op; — høy. Kål nrøladene på rotfrukter; kjøtt suppe med kål ; gjera — på, mestre. -a (a) vt avskjære kålen, -gard m. -gryte f. -rot f kålrabi. Kåpe f; reise-, skinn-. Kår n valg, vilkår; livsvilkår; sjå ogso a v tekt. -a (a) vt velge. -brev. Kåre m sabel; vindpust. Kårfolk, -kone. -mann. Kåseri n. -sør m. Kåt adj lystig, overgiven. -a seg (a) = kjæta seg. Kåte f utvekst på tre. Kåt ing m lystig fyr. -leg munter. -leik /it. -na (a) vi. -rid fet an fall av lystighet. L. L m (fl l'ar). L-ljod *. La el lagde fortid av leggja. La el lada sjå lada. lader. La [lar], sjå lata vt 2. Labb /». -a (a) vi. Labbank m tvertre i dør. Labyrint m. Lad n ladning, stabel. Lada, lader el La, lar (ladde) vi (ge vær, farty, osb): opstable. Ladd ni hårsokk. Ladd ni og laddevin m. Ladning /llast, farm. -stad ni lade sted. -stokk og -tein m (til ge vær)- . „ . Laft f el n hjørne på tømret hus = nov f. -a (a) vt. -stein. Lag n hvilepunkt, legning ; millom-; stabel ; ved- ; noget som ligger ut bredt el spredt ; snø-, bygde-, lands-, ting-; selskap; i — og lyd ute og hjemme; slå, leggja, halda, brjota — ; vera i — med; koma i — i or den; halda noko med —, vedlike holde ; koma av -e = koma i ulag ; vera i god-; Blakken hev det -et at Kyksa—Lag. 76 Kyks a (a) vt forvikle. -e f knute ; røre. Kyle f og n hevelse; blod-. Kylja (kyl, kylde) vi kjøle ; det kyl i tennene. Kylla (kyllte) vt hugge kollen av tre. Kyllast (a) vi stimle sammen ; — i hop. Kylne f tørrehus Kylp m bevegelig hank. Kymra og -rast (a) vi briste (um mjølk). Kyn n; han-, ho-; slekt. Kynd / art; jord-. Kynde n naturlig art; gemytt. Kyndel m (fl kyndlar) fakkel. Kyndelsmess f 2. februar. -kyndt adj ; god-. Kyndug adj trassig; spotsk. Kyng m klump, klynge, -ja (kyngde) vi strekke halsen, prøve å svelge. Kynikar hi. Kynisk adj. Kynna (kynte) = forkynna, Kynne n egenskap, sinn; heim-. Kyrass ji brynje, -ser ni. Kyrkja (kyrkte) vi: knipe over stru pen; klemme; pi: svelge medmøie. Kyrkje f. -bær adj brukbar ved kirkegang. Kyrkjebø (i Sogn og i Kviteseid). Kyrkjeleg, -sokn f. -vang m. Kyrkna.(a) = stropna. Kyrna^H) vi modnes (um korn). Kyrr (n kyrt) stille = kurr adj. Kyrtlel hi (fl -lar) kjortel. Kyrva (de) vt svøpe. Kyse f hette for kvinner og barn. Kyss m. -a (kyssste) vt. Kyst m (tysk: Ktiste) = strand/", havstrand, havside, strand side, havkant. (Kysthevser- leg fenge hevd til fyrsteled i ymse sms, t. d.) -båt. -fart. -rute f (men jamt karm ein bruka heimlege ord der med t. d. sj øby, strandfiske). Kyt n skryt, -a (kytte) vi. -en adj stortalende. -ord fl skjenn. Kyva (de) vt bøie ned; — seg i hop. Kø ni ; slå i kø. Køy "». -a (a) vi; -a seg; til -s. Køyl m pytt. -e f renne, kanal. Køyne f finne, blære. Køyr m (n) påskyndelse; i ein —. Køyra (de) vt og vi drive, støte; — kniven inn; — ein på døri; — høy; vi^ — j bil. -en; i eit —, i ett kjør. Køyre hest m. -veg ni. Køyrsle f kjørsel. Køyse f sml kyse f. Køyte f liten sump ; en skoghytte. Kå (dde) vi vende, lette op; — høy. Kål nrøladene på rotfrukter; kjøtt suppe med kål ; gjera — på, mestre. -a (a) vt avskjære kålen, -gard m. -gryte f. -rot f kålrabi. Kåpe f; reise-, skinn-. Kår n valg, vilkår; livsvilkår; sjå ogso a v tekt. -a (a) vt velge. -brev. Kåre m sabel; vindpust. Kårfolk, -kone. -mann. Kåseri n. -sør m. Kåt adj lystig, overgiven. -a seg (a) = kjæta seg. Kåte f utvekst på tre. Kåt ing m lystig fyr. -leg munter. -leik /it. -na (a) vi. -rid fet an fall av lystighet. L. L m (fl l'ar). L-ljod *. La el lagde fortid av leggja. La el lada sjå lada. lader. La [lar], sjå lata vt 2. Labb /». -a (a) vi. Labbank m tvertre i dør. Labyrint m. Lad n ladning, stabel. Lada, lader el La, lar (ladde) vi (ge vær, farty, osb): opstable. Ladd ni hårsokk. Ladd ni og laddevin m. Ladning /llast, farm. -stad ni lade sted. -stokk og -tein m (til ge vær)- . „ . Laft f el n hjørne på tømret hus = nov f. -a (a) vt. -stein. Lag n hvilepunkt, legning ; millom-; stabel ; ved- ; noget som ligger ut bredt el spredt ; snø-, bygde-, lands-, ting-; selskap; i — og lyd ute og hjemme; slå, leggja, halda, brjota — ; vera i — med; koma i — i or den; halda noko med —, vedlike holde ; koma av -e = koma i ulag ; vera i god-; Blakken hev det -et atLaga—Langferd. 77 han bil; den guten hev godt —, grep; hand-, fot-; i minste laget, næsten for lite; det er på — ei vike sid.n, omtrent; so på lag; til lags, til viljes; han er ikkje god å gjera til lags. Laga (a) vt; — mat; — seg til; dei -r seg = det -st føier sig. Laga adj beskaffen, skikket;' det er so —, skjebnebestemt. Lagja (a) vi utbre sig høitidelig om småting. (Ordet hev lang rotvokal og ingi ljodtiljamning ; hit høyrer: -fut m = -meis hi = -stav ni person som Jagar", -klok adj. Lagasild f. Lagde m lokk,

hårdott. Lage ;?i bestemmelse, forelagt ar beide, -e el -en adj beskikket; han var kje liv —. Lager n ; på —. Lagfør adj som karm arbeide i lag med andre. Lagga (a) vt gjøre trekar, sml logg f. -ar bøkker. Lagkjær adj glad i selskap. Lagleg passende, sml lugom. Lagmann m. Lagmannsrett m. Lagnad m skjebne, tilskikkelse. -ning f ordning. Lagom adv = lagleg. Lagra (a) vt. Lag|rett m. -rette f. -rettemann m. -ting n. -verje f. Lagune f. Lagved m favneved. Lakan n laken. Lake hi klut, fille; kvabbe (fisk); stymper; lake; salt-; sukker-. Lakei ni. Lakk n. -a (a) vt. Lakka (a) vi trippe ; gå lett ; det -r til kvelds. Lakkera vt. Lakonisk adj kort og fyndig. Lakris n = treakel n. Laks m. lakse elv. -fiske. Lakune f tomrum. Lam adj (fl -e [-me]) = låmen. Lamb (b -bet el -met) n. -ba el -ma (a) vi = lem ba fø lam. Lam(b) skinn. -unge. Lam en adj (fl lame) lam ; følelsesløs ; sml unøyten. Lam pc m el /". Lamra (a) vt: slite ved bruk; vi: skramle. Låna (a) vt opstable; legge i lag. -, Land n urin. -a (a) vi. t, Land n (mots by og hav); /// -s •A -a (aj vi = lenda. Il Landbruk. Dette ordet bør ein ikkje å gjerne bruka i staden for jord bruk n; ingen segjer Må bruka >i land", men < bruka jord» — sjå j ordbruk. r Landlaust ni sydøstlig vind. -bu ni landboer. • -bær adj som bærer fra i land (utn vind) -eign f landeien -1 dom. -farsott f. -fast. -festa vt. : -kart- -kjenning f. -kunne f geo i grafi. -laupar hi. -leg. -lege f ophold i land. -liv n. -livd fly av land. -lysa vt landsforvise. -merke n. -(e)millom. -moe //i solrøik. -målar ni. -nørding m ;, nordøstlig vind. -namsmann m. -røn adj. -røne f fralandsvind. Lands baten landsinteressene. -bygd f. -folk fl. -gard. ;/i. Landsens kost, vis; — ulukke. -landsk; aust-, nord-, Landskap n. -skil n landsgrense. -skyld f. S Lands lag n lands beskaffenhet, -lott 7ji landslodd. -lut 771 landsdel. -lyd m nasjon, -mann. mål. -sed 771. -skipnad m. -styr(e) n og styring f. Landstad m mots sjøby. Lands veg m. -vis f landsskikk. Land syn s; koma i —, øine land. -synning 771 sydøstlig vind. -sæte n. -tal n matrikkel, -timd /"skimt av land. -tog n. -tøke n landing. -veg 771. -veges adv over land. verje f gårdsvåpen. -vern*, -vidd f. -vind 771. -Tisa vt =-lysa vi. -øyde f ødeleggelse for landet. Lang ni svalgang; langsiden; etler -en eller på -s; yver ein —, i mak, pa slump. Lang (lengre, lengst) lang; lang modig; han er ikkje — å tøygja og er ikkje — under augo; på — leid, avstand ; ikkje -tan leidi, ikke langt borte, ikke langt fra det rette. Langa (a) pi: ha lyst på; —på, gå med store skritt: vt: lange; — vatn. Langjalde f lange bølger, -beite n og fmots morgonbeite. -drag. -dregen adj langtrukken, -drepa vt. -drøg utholdende; senferdig Langeleik 771. -lur m. Langferd f. -ferdande folk. -fra-Langs—Lauvsblad 78 mand. -godfar og -godmor olde- 1 foreldre, -grunn adj. -helde f fotband mellem for- og bakben pa dyr. -leg langaktig, kjedelig. -lei(d)es adv langveis, -leitt adj som har langt ansikt, -liva adj. -minnug adj. -modig, -orv n. -rødug adj. Langs adv; — etter; — med; på —. Langsam, -samleg langvarig; i -sam leg lid. -semd f kjedsomhet, -side f. -sint og -sinna adj. -skalle m. -skips adv. -slut adj svakt hel lende, -spel n = langeleik. -spjot n. -stødug og -stødig adj flerårig (um planter), -støl ni, mots heimestøl, -sval f veranda, -synt adj. Lang;t adv (lenger, lengst), -tekkeleg, -tenkt adj forutseende. Langt ifrå! Langdregen adj som sørger lenge. -tøygd adj langstrakt, -tøygen adj senferdig. -varig adj. -veg ni (i -vegen, på langferd), -veges adv. -vistande n langt ophold på ett sted. -ås ni. Lansett m = bild ni. Lanterne f - skipslykt. Lapa (te) vi henge slapt ned. Lapp ni ; finn-. Lapp m. -a (a) vt bøte. Lappland. Lapskaus m. Lapøyrd adj slukøret. Larkja (a) vi daske, -ast (a) filtres sammen, -e m hårklump. -ut. Larsok f 10. august. Larv m stymper; klut; pjalt, -a (a) vi kludre ; gå og slenge, -e m = larv. -ut adj. Lasarett n sjukehus, -ron m. Lasen adj forslitt, brøstfeldig. Lask ni fin søm på lær. -a (a) vt sy Blask". -e ni påsydd strimmel. Lasna (a) vi bli lasen". Lass n. -(e)før adj. Last n; få *— og skam. Last f (ni); skips-; tre-. Last m lyte, syndevane. Last|a (a) vt laste (farty); dadle. -ande daddelverdig. Lastebåt ni. Laste hill. -laus ulastelig, -leg ned settende (um tale). Lastfus adj dadlesyk. -ord fl dad lende ord. -verk; hastverk er — Lat adj doven; lite bratt, -a seg (a) Lata vi'. 1) Lata (lét, lét, late, imp lat!); — alt; — upp; — ' seg; — or seg mykje vondt; — til, yte, bevilge; staten hev late helvli av pengane til; kui lét av, slutter å melke; lat inn sauene ! lata frå seg garden ; lata livet; eg kann gjera og lata plent som eg vil. 2) Når lata er trykklett og krev predikatsinfinitiv" etter seg, kann ein anten bøygja det soleis som det er sagt under 1), eller ein kann bøyg]a det soleis: La (lét, lét, late; imp lat el la !) ; me fær la det gå ; han lét pengane rulla; hev du late saki falla"? la hesten få kvila i bakken! Håkon lét dei lesa sogor åt seg. -låten adj; inn-; upp-, osb. Latin n. -sk adj. Lating og leting m. Latna (a) vi bli lat. -skap n. Latverge f (medisin). Laug ii vask, badning. Laug f vann til vaskning ; sau-, sil-, -a (a) vt bade, vaske. Laugsta (a) vt beskylde for løgn. Lauk m løk; han er -en i laget. # Laup m en løp. «n^fi/w-n. *k>UUv. Laup n et løp; i eitt —. Laupa (-er, -te, -t) el (løyp, laup, laupen) vi løpe, springe, gli; slippe barken (um tre); løpe sammen, oste sig (um mjølk), -ar m. Lan j. ar fant ni. -gut m. -sko m. -streng m. -laupen el -lopen adj;

burt-. Laurbær n. -blad. -krynt adj. Laurdag (o: laugardag) lørdag. Laus løs; ustø; han er — av seg; — i fisken. Jyndt adj. -laus adj manglende; ende-, mat-, osb. Laus barn uekte barn. -eld m ild løs. -kar m. -låten adj ustadig. -leg adj: noget løs; adv: løselig. -leik m. -livnad ni. -lynde n ustadig sinn. -lyndt ustadig ; lett sindig; lettferdig, -mynt adj åpen munnet. -na (a) vi =los n a. -ord fl upålidelige ord. -reipa =tom reipa adj fri for lass. Laust adv løselig, uten hinder. Lausøyre m løsøre. Laut f fordypning, liten dal. Lauv n. -a (a) vt sanke lauv. -ast (a) grønnes, -ga (a) =-as t. -gang ni allé. -kjerv(e) n. -ris n. Lauvsblad n.Lauvsprett—Lek. 79 Lauvsprett m og -spretting f løv spring, -stakk m. -sylgje f sølje med løvverk, -tunn adj tynn som et lauvblad. -vind m svak luftning. Lav n hengende mos på tre. Lava m. -straum m. Lavja (de) vi dingle, henge rikelig ned ; det laver av blomar på strå ; snøen laver ned faller stille og rike lig, -dogg f hengende duggperler. -regn n stille regn. -snø m. Lawn (les: lån) tennis (ballspel). [Le] sjå 1 æ vi. Le n; i—. -bord. [Lea] (a)] sjå leda (a) vt lee, røre. Lealaus adj løs i sammenføiningen (t. d. ein gamal stol), -mus / krampaktige små trekninger (t. d. i andletet), -rom n plass til å lee sig. Led n led i gjerde. Led f side ; til -s til side. Led m (fl -er) ledemot; ledd på strå; generasjon; ætt-; avsnitt. Leda vt røre på lemmene ; — seg og —på seg ; eg karm sovidt —på foten. Leddik m = lerk m. Leddyr n. Ledig adj ikke optatt, übenyttet, fri : posten er — ; den stolen stend — ; huset er -t, leieledig; i dag er han —, fri for arbeide; swl ledug. Ledlaus = lealaus; ogso : uten ledd, stiv. Ledleg adj bekvem, makelig; eit -leg arbeid; han fekk det ledleg. -mjuk smidig, -mor f sidestolpene i skyveled. -mus = leamus. -rom = learom. -styrd adj stiv i lemmene. Ledug adj smidig, bøiehg; ikke op tatt, übenyttet. -ut adj leddet, knutet, -vatn n (sjukdom), -ved m (en busk), -verk m smerter i leddene; gikt. Lefse f. -klining m. Lefta (lefte) vt = lafta. -leg adj; syn-, folke-, rime-. Legat n. -brev n. -styre n. Legd f liggestilling ; kornet Ugg i—, er slått ned av regn; legd; liggja, ganga på —. Legde n kull = føde n. Legde folk fl. -kall in, osb. Legef ligging; ei lang— ; liggested, ankerplass. Legekjær adj glad i å ligge. -legen adj som har ligget; marke-^ sjø-; år- osb. Legervall n forlegenhet. Legejstad ni hvilested, herberge, gravsted. Legg m (fl -er); bjørke-, hose-, -bein n. -diger adj. Leggja (legg; lagde el la; lagd) vt; — se9> — skatt, — veg, — vegen = taka vegen; — hug til, — seg fyre, — godt (vondt) fyre ein, — seg imillom (for å avstyra), — seg i, — viljen ved. Leggjast (legst, lagdest); det legst alltid vise til for den som kveda vil. Legitim adj. -asjon. -era vt. Leid [lei] f retning, side. Leid (n leidt) [lei n leitt] adj. Sjå R. § 58 a. -a (leidde) vt leie (ved handi); føre, lede, styre. -ast (leiddest) gå arm i arm ; bli lei og kei. -e f kjedelighet, lei person. -e n fortred, -ende n. Leider m taustige. -lei(d)es adv; bein-. Leiding m lei person, leiding /"leding. herferd. -kyndt adj. Leidning m; vass-, elektrisk —. Leidsam fortredelig, -semd f. -skap m. -sle f ledelse ; fortredelighet. -sleg adj übeleilig. Leidvoren adj. [Leie] sjå lægje n. Leig|a (de) vt leie. -e f; hus-, -len ding m. -leik m substantivending, kjær-. Leik m. -a (a) el (te) vi og vt; — seg; — dokter; det -ar i hugen. -arvoll m. -e f leketøi. Leikende n hvirvellekk i kjede eller lenke. Leikjleg lystig, -sam tilbøielig til lek. -stemne f. -voll = -arvoll. Lein f skrånende eng. -a (te) vi. Leir n. -a (a) leirslå. -botn m. -e f. -fivel m hestehov, -kjer n lerkar. -slå vt. -ut adj. -leis adv ; so- ; annar-. Leist m (fl -ar) skomakerlest, strømpe fot; oversko, -a (a) vi gå slepende Leit /' og -ing f. -a (a) Di og vt lete, søke ; -a bær ; det -ar på. Leite n synsvidde; utsiktsbakke ; omtrentlig tid ; ved dette leitet i fjor. -leitt adj; rund-. Leiv m ; flatbrød-, -a (de) vi levne. -e f levning, -n / etterlatte mid ler, -ning ni rest. Lék 7Ji lekkasje; adj utett. Lek adj. -mann, osb.Leka—Lettekorn. 80 Leka (e, a, e) vi dryppe ut av et kar; ølet lak på golvet, lekke; denne bytta lek. Leka (a) vi røre sig ustøtt på grunn av løshet i sammenføiningen ; kniven -r i skaftet. Lekal adj utett, som lekker, -laus adj leeløs. Lekam ni legeme, -leg. -sllyte n. Leka rom n spillerum i sammenføi ningen. -tange m person som går ut og inn i dørene og i utrengs mål er allesteds. Lék|e m utetthet. -en utett, spilt. Lekk m ring el løkke i kjede. [Lekk] m sjå lek m og adj (gissen). Lekkasje m — lék ut. Lekker adj (fl -re) fin, snild. Lekkja (lekte) vi flytte gryten op el ned på skjerdingen. Lekkje el lenkje f. Lekkje blom løvetann, -harv f led harv. -knapp lenkeknapp. Lekmann, -preikar osb. Lekse f. -sikon n (fl -sika), -sjon m. Lek ta (a) vi henge løst ned. -te f. -ter ni. Lei»du allikevel (alltid sist i setningi). Lém m (fl -er [-mer]) et lem. Lém m (fl -mar) en luke; kjellar-. Lema (a) vi sønderlemme; — sund. Lemba (de) vi = lam ba. Lemend(e) n et lemen. Lemja (lem, lamde) vt: lamslå; vi: dundre. Lempa vt og vi lempe, føie. -e n. -eleg adj. Lemster adj (fl -stre) krank ilemmene. -strå (a) vt utmatte. Lén n len, ombudsdistrikt. -a (te) vt forlene. Lena seg (a) = hall a seg helle sig. Lend f hofte. Lenda (lende) pi: komme til land; vt: sette i land; — båten. Lende n landskap; jordbund. Lending f landingsplass. -lending ni ; nord- ; is-, osb. Lendmann m lendermann. -lendsk adj = -landsk; vest-. -lendt adj; turr-; frost-, osb. Lenestol m.

Lengd f; i -i; båls- ; hus-. Lengdegrad m, sml breiddegrad Lenge (-er, -st) adv; på —. -leng(e)s adv; att-, bak-, fram-. Lengja (lengde) vi forlenge, -jast forlenges; lenges; sml Hengjast. -jlng f forlengelse. Lengsel ni (fl lengslar). Lengsle f forlengelse. Lengt m lengsel; heim-, -a (a) vi stunde, -ing f — lengt. Lenkje éi lekkje /'. Lens adj blottet, -a (a) vt tømme ; -a båten; -a seg for pengar; seile fordevind. Lensadel m. Lense f; tømmer-. Lensmann, -s svevn søvn på skrømt. Lentekrok m humorist. Lent or fl skjemt; spilopper. -ug adj spøkefull, vittig. Lépa (a) vi kludre, sluske. Lepe ni (mest um dyr) sml lippe f. Lepja (lep, lapte) vt søbe. Lepp "i lapp sml lapp. Lér n lær, barket hud. Lereft n lerret, -sjvev m. Lerk m leddik. Lerke f. -song. -tre. lumme-. Lesa (e, a, e) vt; — for malen be bordbøn. Lesar m leser; pietist. .Lesar barn n konfirmant, -folk fl pietister, -skap m pietisteri. Lesebok, -før adj. -hall f. -krok bokorm, -leg. -verk. Lesja (i Gudbrandsdalen). Leska (a). Leskedrikk m. Les nad m lesestoff ; lesning, -ning f. Lesp adj lespende. -a (a) vi. Lessa (leste) vt belesse. Lesse reip n. -tong f. Lest m (fl -er) et varemål. Lest in tett vekst; rug-, spirende vinterrug, -a (a) vt rugen -ar seg. Lester m lesestoff, lekture. Lét m (fl -er) farge. Letja (a) vt. -a adj farget. Létje f dovenskap, -ing ni lat per son, -ja seg (a) dovne sig. Letna (a) vi bli lettere, -nad m lettelse, lindring, -ning f. [Lett] sjå lét m. Lett adj; — på foten; — um hjarta. Letta (a) vt gjøre lettere; løfte; — upp; — på foten; det -r. Lettblæst adj som ånder lett. -budd adj lettrustet. -bær lett å bære. Lette ni lettelse ; vera på ein —, i „ animert stemning", -leg adj gun stig; adv med letthet. Lettekorn kjerneløst korn. Lekatt m = røysekatt. Leke f vassrenne.Lettfengd—Linnea. 81 Lettfengd adj lett å få. -fløygd ad lett i bevegelser, -før rask. -hend adj lett på hånd, hendig. Lettingsslede og smalslede mot br eidslede. Lettleg adj makelig, behagelig; be leven (um åtferd); adv lettelig -liva adj. -lyndt adj lett til sinns -næm adj mots tungnæm. -sinn n. -vinn og -vint adj lett å bruke — gard; — reidskap. -øl tyntøl. Leva (lever, levde) vi. Levebrød, -dagar fl levetid, -måte Leven n skrål og støi; lystig levnet eit syndigt —. Levende n levende skapning. Lever f(b levri) ; kalve-, Levjéra vtsmlfå, fli, retta, gjeva -eranse m. Leverhogg n miltesting. Levestad m. -tid. -veg Levitt m. Lev|ra seg (a) og -ast (t. d. um blod). Li el lid f li. Liberal adj. -isme /». -itet m. Lid n følge; brud-; til -s; til hjelp. Lid el li f dalside, -a (a) ; soli -ar seg. Lid a (i, ei, i) vi; det lid til kvelds, kva lid det? hvad er klokken? det lid med slåtten; det lid åt med honom lakker til enden; vt: gjen nemgå; -a vondt, -a naud; synes om, det karm eg -a. Lidande adj; god-, u-. Lideleg adj tåleleg. -en adj leden. Lidenskap m sjå hugbrune, ofse, ovhug, gir. -leg adj. Lid sam adj hjelpsom, -sinne n hjelp somhet. Liggja (ligg, låg, lege) vi ligge. Liggjardag liggedag. Liggje ferdig, -stad m=l e g e stad. -tid f. -trengd adj. Lik n dødt menneske. Lik adj lik; sannsynlig; det var -t ta det ; eg såg ikkje -t til hesten ; både -t og ulikt; lauken er -aste graset i skogen ; til liks adv like stillet. Lika (a) el (te) synes om; å — godt; å — ille = mislika; — ille på leiken; — seg befinne sig vel i omgivelsene. Likan n tegn, merke, spor. Lik bleik adj. -burd ni likferd. Like m jevnlike, likemann. Like f vederlag; du fekk — fot umaken der; gjera — for seg gjøre rett for sig. Like adv; — store; — glad. Like eins adv. Likefram adj ukunst let = endefram. Like fram adv = ende fram Like fullt adv. Likeglad adj = likesæl, men: eg er like glad kor det so gjeng. Likemann. Likesæl og like sæl adj. -sæle f. -til adj. — til adv. -vel og — vel adv alllikevel. Likferd f. -fylgje n. -hus n. Liking f smak og behag. Likjast (-test) vi ligne; slekte på; — på foreldri. Likka (a) vt røre (lemmene); pusle. Likleg adj rimelig, behagelig. Liknad m lignelse. Likskap m likhet. Likso adv = like so. Liksom adv liksom ; på —, på skrømt. Likt adv; byta —, dele likt; bytte uten mellemlag. Lik torn m og -tå f. Lilje f lilje. Lilla (a) = lir la vi. Lim /i lim; kalk; kvil-, -a (a) vt. Ame m risbunt ; sop- = sopling ni. .limonade ni. An n lin, hør; link læ de. Lin n formildelse; stansning; gjeva — på. Lin adj myk, bløt, slapp, -a (a) vt formilde, gjøre slappere, mots stram a. Ana (a) vt; — upp ei bok. iiiian n linnet, lintøi. And / (fl -er) lindetre ; smsf linde-. Linda (a) vt omgjorde, -e m bredt bånd til barnesvøp. Andra (a) vt. -st (a). .line f line ; linje ; ekvator. .linerle f. Jning ni; skjorte-. linjal ni. Linka (a) vt slappe, fortynne ; — seg tøie sig; gå og drive. jinkestund f makelig stund. inn adj (n lint) bøielig; slapp; lemfeldig, -a (a) vi; formildes; vt: gjøre bløtere, -e m og f tø vær; kakelinna. inne|a f (b -a, fl -or) (blomst). Likende n = li kan n. Like so el likso adv.Lhinferdig—Ljota. 82 Linnferdig adj skånsom. Linnorm m. Linn salta adj. -steikt, -vér n. Linoleum m. -je /». Linse f konveks glas. Lin spune m linspinning. -to n. -ty n. -vev in. Lippe f (menneske-)leppe. Lirekasse f = sveivespel og veivspel n. Lirka (a) vi; — seg fram. Lirla (a) vi synge el lyde med raske fløitende toner. Lise f lindring. Lisitasjon ni. -tera f/; — burt Liskra (a) wi smiske. Lisle adj el litle eZ vesle sjå liten. Lisse /"; sko-. List f snedig påfunn; kant. Lista (i Vest-Agder). Liste f fortegnelse. Listig adj snedig. Lit f tillit ; setja — til. Lit ni øieblikk; i siste -en. Lita (te) vi være tilfreds, nøie sig med; da fær -a deg

med det. Lita (i, ei, i); — på stole på ; se på. Litani n = songbøn f. Lite (minder, minst) adv lite mots mykje; sml litt mots inkje. Litegrand; du fær bia —', so du karm få — mat. Liten (-i el -a; -e; b -le el lisle el vesle, fl små; mindre, minst) liten; smsf vanligvis små; sml litle og vesle. Sjå under mykjen. Litenvoren (båe ledene vert bøygde) nokså liten. Liter m (fl liter), -mål n. Liteivetta adj en smule, -vore adj n av litenvoren (liti vori, fl små vorne). Litle el lisle el veslebarnet, -fingeren. -gjenta, -guten. -tåi. Litlo adv en smule. Litograf m. -i m. Litt adj, n og adv litt mots intet; sml lite. Litterat m. -atur m. -ær adj. Litug adj føielig. Liturgi m. Liv n ; /a ny// — ; interesse : han hev — for song osb-, levende vesen: kvart eit — ; livstykke i klær; mave; få noko i -et. Liva (de) vt beskytte; spare. Liv aure m kår, livøre, -år f. Livd / beskyttelse, ly. -e n ly. "j^yiÅéAx. f. Livdeheim m = asyl. Liverne n levnet (mest lystigt liv); sml leven n. Liv|fe n. -før adj. -gjord f. -gris. -hætt adj livsfarlig, -ilske f mave smerter. Livja seg (a) livnære sig. Livkjær adj. -krøter n. -låten adj opgitt. -leg. -leid adj livstrett. -leide f en galning; livs-lede. -lengje f livsforlengelse, -løyse /. -merke n livstegn, -mykjen adj livsfrisk, livlig, -na (a) vt få liv; friskes op. -nad 7/1 levnet, -naut n = li v fe. Livredd, -skræmd adj. -spille n. Livsjhøve n livsforhold, -mein n. -minne fl livserindringer, -sak f. -syn s. -trøytt adj blasert. Liv stykke (i klædning). -sykje f mavesyke. -vakt f. Liv-von el livsvon el livs von f. Ljo f = -f6t f. Ljo f og -høy n nyslått høi. Ljo (dde) vi legge teppe på hesten. Ljod ni og n lyd; stilhet; gjeve —! hør her! -a (a) vi tone. -hol n (på fløite osb), -lag n art av lyd. -strek n aksent. Ljofdt f kløvsalpute. Ljom m. -a (a) vi. Ljon el lyn n. -a vi (merk: ljona (a) og lyna (te)), -blink m. -eld ni. Ljore m (og ljorhol n) røkhull i taket, -stove f. Ljos n lys, klarhet; det kom i -et. kom for dagen. Ljos adj lys, klar, oplyst. Ljosbarn n nyfødt barn. -berr adj lett å se. -brand ni. -brynt adj lys i øienbrynene. -dæmd adj lysladen. -gjerug ærekjær, -gjæv adj åpenhjertig, -hærd adj lys håret. Ljoska (a) vi lysne, -e m lysnmg. Ljoskrune f. -leg lysfarvet. -leitt adj blond, -makk St. Hans-orm. -mor jordmor, -na (a) vi. -rak n lysveke, -redd adj. -skar n = rak. -snott m lysestump, -stake ni. [Ljoster] og [-ra] sjå lyster. Ljot adj heslig, utekkelig. Ljota (lyt, laut, lote) nødes til; eg lyt hjelpa her; han laut fylgja med; du lyt (få) gjera som du vil; det lyt vera må bero; han laut Ul måtte til.Ljoting—Lot. 83 Ljoting m utekkelig person, -leg lite tekkelig, -leik m. -na (a) vi bli "ljot", -voren adj. Ljug|a el lyga (lyg, laug, loge) lyve ; lova og -a; det andletet lyg ikkje; han laug eit hundrad kronor der ; -a seg fram hjelpe sig med løgn; -a i hop dikte op. -ast pi slå feil ; det lygst ikkje det vil nok holde stikk. Ljuvleg adj behagelig, deilig. Ljå m{fl ljår), -egg jf. -orv n. Lo n = møk f; lo og land. Lo f engslette (i namn som Hafslo, Oslo, Lom). Lo f kuler (til skyting). Lo f (på ty) ; -sliten adj. Lo (dde) vt: rumme; vi: rammes. Loa (a) vt gjødsle. L6d f utresket korn. L6d f; drag-; spikar-. Leda vi innhøste rl6d". Ldda seg til (a) bli lodden. Lodd n; bly-; slag-; muren stend i lodd ; -j^ mark ; lodd (i lotteri osb). -a (a) vt lodde sammen; opiodde. Loddar hi liten bismer, -bein adj loddrett. Lodde ni en hårsokk. Lodde f (fisk). Loddrett adj. Lod e ni loddenhet. -en adj lodden ; snu -ne ledi til snu hårsiden til, «vende det døve øre til; ta det med ro", -na (a) vi bli lodden. Lodturk m tørrevær for 16di". L6ff ni (kveitebrød). Léffa (a) vi (sjøuttrykk) luffe. Loft n loftgulv; overværelse. Log m tilberedt veske; eine-, -a (a) lage Blog" drikk til kreatur; vaske med Blog"; å eineloga mjølkekjeraldi. Loga (a) vi blusse, -e m lue. -e f fakkel. Logen; Gudbrandsdals-, osb. Logen adj opdiktet, løiet. Logg m (til sjøs) fartmåler. Logg f innsnittet for bunden i stav kopper; ogso enden av stavene nedenfor bunden; tung i —i, som står støtt og fast; økonomisk grunnfestet ; karakterfast ; heiter ogso fast eller siød i loggi. Logikar m. -ikk m. -isk. Logn f stillhet ; speilblank vannflate. Logn adj stille; lun; spakferdig. Logna (a) vi og -ast bli stillere. Lojal adj lovlydig, -itet m. L6k n ; gryle-, -a (a) vt lukke med Mloka el wloke". L6ka (a) vi bruke neven; — til slå til. Loka (a) vi være senferdig, nøle. L6ke f labb, neve. Ldke ein av dei gamle gudar. L&ke f skåte. Lokk m (hår)lokk. [Lokk] sjå 1 6 k n. Lokk m sang, lokk. -a (a) vi : — på kyrne lokke kuene til sig (hjem); vt: — kyrne lokke kuene med sig; overtale, forlokke. Lokkast (a) dele sig i lokker. Lokke fugl m. -mat m. Lokkut adj delt i lokker; som har lokker. Lokomobil m. -tiv n. L6m m {b -en) [-men] (fugl). Lom m labb, fot, håndflate. [Lomme] sjå lumme f. Lomseggi. Lomvær m (fl -er) og -ing ni person fra Lom. L6n f stille kulp i en bekk. Longe f lange (fisk). Longe el longo adv forlengst; det er — gjort; — fyrr; — sidan. Lonut adj full av Bl<3ner". Ldpe f et løp, sprang. Lop en adj stivnet av kulde ; mørnet. -na (a) vi mørnes, løsne fra huden el benene (om fisk og kjøt). Lopp ni frosk. Loppa (i Finnmark). Loppa seg (a), -e f. -ut adj. Lorgnett ni. Lorje f (pram). Lort m smuss, -a (a) ; — seg ut. -ut adj, -vell (n -velt) skittenferdig. L6s ni ; hunden hev —. L6s m ; koma på — komme på glid. L6s m ; kyst-, -a (a) vt. Ldsa (a) vi: komme på glid; vt: sette på glid. Losje m ; godtemplar-, Losjera vi. -sji n. -sjihus. Loske f klyse; dorsk

person, -n adj dorsk. Losliten adj loslitt. Losna (a) vi komme løs, på glid. Ldst m lyst, begjærlighet, -a (a) vt. -a seg gjøre sig tilgode. Lostja (a) vt avbarke. -e f avbarket stamme. Lostell n ammunisjon. Lostemat m = fysemat. L6t n lune, stemning, humør, -a adjLott—Lurk. 84 stemt ; eg er ikkje so -a i den stem ning, -e m = lot. -en adj op lagt, stemt, -iq tiltalende. Lott el lut m {fl -er), -bruk. -drift. Lotteri n. -nummer, -setel. Ldtut adj lunefull. Loty n ammunisjon. Lov f og m; — og rett; — og dom. Lov n Sam+ykke, tillatelse; få — til; få — på, løfte om ; me hev — i dag, vi er fri ; heim- ; rykte : godt — ; gjeva godt —, anbefale; — og takk; — og last. -a (a) vt. -a adj lovet, rost. Lovart vindsiden. L6ve »i håndflate, -vott ni. Lov låten adj ærekjær, -leg lovlig; rosverdig, -nad m løfte, -ord fl rosende ord. -sniken adj inn smigrende, -stad m løfte. Lua (a) vi lyde; ordi -r soleis; det — so at han vilde koma hans ord Lubb ni og -e f rund, fyldig figur. -e f halvsokk utenpå strømpene. -en (fl lubne) fyldig. Lufs m dyr (ogso menneske) med stort hår. -a (a) vi flagre, -en adj langhåret. Luft f luftrummet og de høiere luft lag; upp i -i, i lause -i; um luft (stoffet) vert det oftast sagt vind : blåsa er full med vind, og i visse tilfelle vér: til vers; stikka tunga ut i veret. Lufta (a) vt: utlufte; vi: gi luft. Lugar m soverum ombord. Lugg m tykk stor kropp, -a (a) vt. Lugom adjtilfredsstillende,tiltalende. bekvem, beleilig; svarende til sin bestemmelse. Luka (a) vt lukke (serleg med ei luke); avslutte; undgjelde for. -e/1 Lukk hi smule, grann, -ende; ikkje ei -ende så ikke det minste grand. Lukkast el tykkjast lykkes, -e f; til -e ! -efugl. -eleg adj. Lukkende, sjå under lukk m. Lukra (a) vi rokke sig, slenge løs. Luksuriøs adj. -sus m. Lukt adv like ut; ganske; springa —på sjøen ; slå seg — i hel. Lukt / sml ange, snik, tev m. Lulla (a) vi lulle, synge. Lum adj noget varm (um luft), -a (a) vi døse. Lumme f. -bok f. -duk m. Lunip in knubb, Moss. -é m (kake). -en rundaktig, butt. Lumre f disig, lun, stille luft. -ren døsig, lummer, -revér n. Luna (a) vi gå stille, lurende. Lund m lystskog. Lund m melodi. Lunde m (sjøfugl), -berg. Lune f stund; lune; humør; han gjer det som luna skyt han i kruna. -fengen adj lunefull, vegelsinnet. Lunge f; det låg på —, kom ikkje på tunga, blev ment, men ikke sagt; det var av tunga og ikkje av —, blev sagt, men ikke ment. Lunge brand lungebetendelse. -rokk m kongelys (urt), -sott fog -sjuke m og -sykje f tæring. Lunk m liten opvarmning; smått trav. -a (a) vt: gjøre litt varm; vi: småtråve, -a adj lunken, -e m = lunk. -en adj. Lunn m stokk til underlag å hvile el gli på; i fl bekvemmelighet. -a (a) vi: legge lunner; vi: op stable. -e m stabel; iømmer-e. Lunnar fl => lunnende. Lunnelaus som mangler havnegang, skog osb (um gard), -leg adj med mange lunnende" (um gard). Lunnende n bekvemmelighet; her ligheter ved en gård; hann fekk heile garden med lut og —, el med lut og lunnar med alle rettigheter og tilliggelser". Lunning f opstabling; opstablings plass. Lunningsmork f; Uggja i -i ligge på seteren om vinteren og skaffe seterveden til veie. Lunsa adj oplagt, stemt; godt — Lunsj ni. Lunstikke f (i hjulakse). Lunte f. Lunut adj lunefull. Lupe f. Lur n; Uggja på —. Lur m; blåsa på —. Lur ni; taka seg ein —. -a (a) vi blunda. Lur adj utspekulert, -a (de) vi og vt lure ; — seg til ; — til seg ; — ' seg fram. Luré|drykk m. -ferd f. -n adj listig, døsig. Luring m lurifas. Lurk m tykk kjepp, -a (a) vi pryle med lurk. gav det inntrykk = det lyddest so.Lurv—Lædokk. 85 Lurv m. -ast (a) bli pjaltet. Lurve f fille, pjaltet kvinne, -hovud "• "leg pjaltaktig. -leven n. Lurv|en utilpass, -ut pjaltet. Lus f (fl lyser), -a (a) vt rense for utøi; påføre utøi; pryle, -alen = -vell. -hatt m stormhatt (urt). -ing m ørefik. Luska (a) vi lure. Luster (i Sogn). Lusut luset, -vell (n -velt) jevDlig luset. Lut adj lutende, bøiet, hellende. Lut f askeavkok. Lut el lott m (fl -er) lodd, tilfallende del; kostbarhet; del, øvste -en ; sml lodd n. Luta (lutte) være foroverbøid; — seg ned. Luta (a) vt legge i lut. Luta (a) vt dele i «luter"; — ut. Lut'brev aksjebrev, -bruk n andels drift: sml lott m. Lutfisk og blautfisk. Liit havande loddhavende. -kasting f loddkastning (kasta —). -lag n. -laus. -mann loddtager. -omtil adv stykkevis, -setel loddseddel. Lutt m (musikkinstrument). Luv m vindsiden; — og le. Luva (de) vi lute, gå bøid; henge ned. Luve f = huve f. Luveleg frodig, tettvoksende. Ly adj (n -tt) mild, lun (um luft og vatn), -a (a) vt formilde; soli -ar lufti. -e f mildvær. Lyd m; hus-, lands-, ung-; i — og lag; kyrkje-. Lyd adj hørlig; her er -t. Lyda (lydde) vt og vi lye, lytte ; ad lyde; — etter forhøre sig; — vel etter høre nøie efter; brevet lydde so. Lydast (lyddest) vi; vil han koma? ja det lyddest so. Lydig og -ug adj. Lydjing flytting; lydighet; ordlyd. Lyft|a (lyfte) vt løfte, -and n og -e n et løft; ein manns -and, eit manns-e. Lyfting m løftning, akterdekk. Lyga el ljuga (y, au, o) vi. Lygen løgnaktig, -n f løgn. Lygna (lygnde) vi stilne (um vind). -e f vindstille. Lygnar ni løgner; driva ein Ul Lykel m (fl lyklar) nøkkel. Lykeljaks og lykle aks n = -skjer. -skjegg og -skjer. Lykkast el lukkast vi. -e f. -eleg Lykkja (a) seg og -jast slå løkke på sig. Lykkje f løkke, inngjerdet eng; renne-. Lykle f; -geit f. Lykt f. Lyktestolpe m. -lykt m og f slutning; sjå ende lykt. Lykt|a (a) vi: lukke; vi: komme til ende, slutte, -ing f slutning. Lyma (de) vi gjøre sig bister. Lyn n og -a (te) el ljon n og

Ijona (a). Lyna (a) bli ly; sjå ly. Lynde n gemyt; hug-, god-. -lyndt adj; god-; laus-. Lyng n. -a (a) vi sanke lyng. Lyng blom m. -kvist m. Lynna (te) = lunna (a). Lynsj|a (a) vt. -justis m. Lynsk adj underfundig, -ja (lynskte) vi lure. Lyr m (fisk). Lyre f lyre, instrument. Lyrgja (a) vi fjase, spøke; kurtisere. Lyrjikar m. -ikk m. -isk. Lys n og adj] sjå ljos n og adj. Lysa (te) vi: lysne av dag, klarne; vt: — av, — etter, — på, — til; — ut; — (til ekteskap) for. Lys|ar Jh. -e f lysglimt; liten fakkel. -e n dagslys; sterk lysning (nord lyse, verlyse); belysningsmiddel, tran. -ing f kunngjørelse, -ing "l (= b yrt ing, elding). [Lysna] sjå ljosna (a) vi: Lyst f. Lyst og -a adj begjærlig, -a (lyste) vi; det -er mega sjå det; begjære; -a etter. Lyste|leg behagelig, -mat m. -mæte f fornøielse. Lyster f (til fisking). Lystjhage ni. -iq adj munter. Lystra (a) vt adlyde. Lystra (a) vi fiske med lyster. Lyta (a) el (-te) vt skjemme, være til forkleinelse; laste, -e n. Lyte alder m. -feit adj. -fri adj. Lyv n lindring, lindringsmiddel. -ja (a) vt lindre, tukte. Læ adj mild (um ver) ; -tt vér. Læ (lær, 10, lætt) vi le; — åt noko; smile; vt: læ seg trøytt; læ seg mest i hel. Læ ast (a) bli mildere, -bolk m. Lædokk f smilehull.Lægd—Låk. 86 Lægd /" lavhet; lavt lende. Læger n (b lægret, f> /7 lægri) hvile sted: fe-; leir: sZå —, brjota —. Lægja (lægde) vi sette lavere. Lægje n lavt sted; leie; fiskar: Lægna (a) = lågna vi. Lægra (a) vt bringe i hvile (læger); — seg leire sig. Læke f = læ-vér. Lækja (lækte) vt helbrede, -jande adj helbredende; helbredelig. Lækjar m. -bok. -hjelp, -syn s lægevisitasjon, -vitskap ni. Lækjeblad n veibredd (urt), -dom ni. -kunne f. -kunnig, -råd s lægemiddel. -von f. Lækjing f og -ning f helbredelse. Læleg adj løierlig, latterlig. Læna (a) = læ a st. Lære (de) vt undervise; tilegne sig kunnskap ; — seg til noko. Lærande belærende; verd å lære. Lærar m lærer el lærerinne, -bustad in. -givnad m. -inne f. -prøve f Lærd adj (n lærd); eit — selskap; -e menn. Lærdom ni lærdom, videnskap. Lærdoms adel m. -sæte n. Lære f; trudoms-. Lære brev n lærekontrakt, -bygning s. -fader m. -måte m metode, -næm adj. -sal m. -stol m. -svein m. -tarvende n undervisningsmate riell, -tid f. Læring f oplærelse. -nad ni under visning, -sam lærenem. ' -viljug. Læsa (te) vt lukke med lås. Læst ni ; det er gjort berre på —, på skrømt, -grunn m skinngrunn. -verk n. Læte f og n lyd, tone (= late f og låt m); omtale; vel-, ille-; foregivende; det var berre læta hans. Læte n lyd; adferd; stor-; ov-. Læva (a) vi kludre; binde løselig. Lævér n tøvær, -vind m. Løa (løer, lødde) vt stable op. Løe f høihus. -rom n. Løgja (løgde) vi ia til å le. -je n løier. -jen (-i, -je, -ne) og -leg adj løierlig, komisk. Løk m en bekk (serleg i myrlende). Løke m vågehals. Løkke f byløkke; elles lykkje f. Løn /il lønnetre. Løn f lønn ; gjengjeldelse ; arbeids -a (te) vt lønne, belønne, -ande adj lønnsom; verd å lønne, -ing f. -laus. [Lønn] sjå løn m (tre). Lønsam adj lønnsom. Lørje f lastepram. Løve f. -binne f. -tann f (urt). Løya (a) vi spakne (um vind). Løyna (de) vt dølge, -ande som karm dølges, -byta vt understikke. -båe m blindskjer. Løynd f; i — ; i lønn. Løyndarbrev n. -ord n. -råd el løynderåd s. Løyndehus n privét, W.C. Løyndom ni. -e n smutthull, -ful adj lumsk. -ing f fordølgelse. -leg adj. -råd s lønlig anslag. -sam adj hemmelighetsfull, -sk snu, lur. -spel n intriger, -væp ning f. -skrift f. Løypa (te) vt la noget wlaupa"; — tømmer, — bork, — never, — — mjølk. jøype m osteløpe. jøype f nedstyrtning. Løype /i bratt renne, løipe; tømmer-; ski-. Løypebakke i». -gut visergutt. -streng m. Løypt f fart; koma på -i. Løysa (te) vt og vi løse; — båten, — knuten; isen løyser isen løsner; — att tilbakeløse: — av. Løyse f løsnet masse. -løyse f (ending: mangel); age-, skam-, skøyte-; slike ord vert ogso ofte brukte um person: slik ei ageløyse som han er. Løys ande adj opløselig. -ar m. Løysaum in. Løysepengar fl løsepenger. Løysing f. -n f innløsning; mnløs ningssum. -ning f innfrielse. Løyte n = leite, -ut ujevn. Løytnant in. Løyva (de) vt gi tillatelse (løyve) (iser til å bruka noko) ; — pengar bevilge. Løyve n tillatelse (sml -a vi), -elaust adv uten tillatelse, -eleg tillatelig. Løyving f bevilgning; penge-. Løyving ni småsei. Lå f jernholdig myrvann. Låg f {fl læger) liggende trestamme. Låg adj (lægre, lægst) el (are, -ast). -hjarta adj. -mælt. -mål n. -na (a) pi. -skurd ni basrelief. Låk adj. -ing m. -leg skrøpelig.Låm —Mangfaldig 87 -na (a) pi. -skap m. -voren adj. Låm f spor; ski-, tømmer-. Lån f stabel, lang bygning. Lån n; til -s. -a (te) vi ta el gi til låns. Lår n. -bein n. -ing f (på farty). Lås n el m; dør-; steng; silde-. [Låsa] sjå 1 æ s a vt. Låskiste f. -kjerald n. -skjold ni nøkleskilt. -smed. Låst (læst, lest, låst) late som; han lest ikkje høyra det. Låt m = læte n. Lata (læt, let, låte) vi gi lyd; det læt i strengen; ytre sig: han læt so at han ikkje vil; lata vel ytre sin tilfredshet; lata ille. Låtlar m klynkende person, -en adj klynkende. -låten aktig; blid-, stor-. Lått m latter; koma på -en, komme i vedholdende latter. Lått eleg adj løierlig. -løgje (og låtraløgje) n noget som er til latter, -rid f latteranfall. Lått full adj. -mild adj. Låvatn rødlig (myr-)vann. Låve m treskegulv ; lade. -bru, -tak. M. M m (fl m'ar). M-ljod s. Mad n fiskeyngel. Madam /" (b -a). Madrass(e) f (b -a). Madsjar m. Maga (a) vt; — sild; — i seg. Magasin n. -era vt. Mage m. -dyr n, mots jorte dyr. -knep n. -munn m. -mål og -måt n. Mager m

(fl -ar). Mager adj (fl -re). Mage riv n. -sjuk. -sykje f. -sår n. Magji m. -ikar m. -isk adj. Magister m. -strat m. Magna seg (a) spise godt. Magnet m. -isera vt. -isk ad . Magra (a) vi utmagre. Mahogni m. Mahomedan m. Mai (månad), -blomst /». Majestet m. -isk adj. Majoritet m. Mak; i ro og — ; fara i -e; -s ver. Maka (a) vt jevne ; tilberede. — seg og -st spakne. Makadamisera vt pukk-legge. Makaroni m. Make m; ekte-, -laus adj. -skifta vi. -skifte n. Makk m makk, mark. -einjøl. Makker m (fl -ar), -skap ;». Makk esmog n. -eten adj. Makleg adj spak; makelig. Makrel m. -styrje f. Makron m mandelkake. Maksel m snitt, form. i Maksimalpris, -mum n. Maksla (a) vt og pi tildanne ; — noko til og — på noko. Makt f legemlig, åndelig el økono misk formuenhet; myndighet, -a (a) og -ast formå, -iq legemlig sterk, -stolen adj. Makulatur m. Mala (é, o. a) vi male (til mjøl); katten mel. Malje el melle f hekte. Malm m. -en adj. -ved m. Maljrug m (plante), -straum. Malt n. -ekstrakt m. -øl. Malurt f. -brennevin n. Mamelukk m egyptisk leirvakt. Mamma f. -dalt m. Mammon = gullguden. -sjtræl m. Mammut m. -dyr n. Man el mån /; stå-, hengje-. Mana (a) vt tilskynde; trolle. Mandat n overdradd hverv. Mandel m (fl mandlar), -deig m. Mandolin m. Mandrill m (ape). Manér m; fine -ar. Manesje m ridebane. Mangbølt og -bøndt adj (um gard). Mange (fleire, flest). Mang ein (mang ei, mangt eit fl mange); ein fær høyra so mangt. Mangeleis adv på mange måter. Mangestader = mangstad. Mang faldig; ein — kar projektmaker. -feide n mangfoldighet, -felt adj. -gifte n. -ment adj mannsterk. -sidig adj. -slungen innviklet; Låm —Mangfaldig 87 -na (a) pi. -skap m. -voren adj. Låm f spor; ski-, tømmer-. Lån f stabel, lang bygning. Lån n; til -s. -a (te) vi ta el gi til låns. Lår n. -bein n. -ing f (på farty). Lås n el m; dør-; steng; silde-. [Låsa] sjå 1 æ s a vt. Låskiste f. -kjerald n. -skjold ni nøkleskilt. -smed. Låst (læst, lest, låst) late som; han lest ikkje høyra det. Låt m = læte n. Lata (læt, let, låte) vi gi lyd; det læt i strengen; ytre sig: han læt so at han ikkje vil; lata vel ytre sin tilfredshet; lata ille. Låtlar m klynkende person, -en adj klynkende. -låten aktig; blid-, stor-. Lått m latter; koma på -en, komme i vedholdende latter. Låtteleg adj løierlig. -løgje (og låtraløgje) n noget som er til latter, -rid f latteranfall. Lått full adj. -mild adj. Låvatn rødlig (myr-)vann. Låve m treskegulv ; lade. -bru, -tak. M. M m (fl m'ar). M-ljod s. Mad n fiskeyngel. Madam /" (b -a). Madrass(e) f (b -a). Madsjar m. Maga (a) vt; — sild; — i seg. Magasin n. -era vt. Mage m. -dyr n, mots jorte dyr. -knep n. -munn m. -mål og -måt n. Mager m (fl -ar). Mager adj (fl -re). Mage riv n. -sjuk. -sykje f. -sår n. Magji m. -ikar m. -isk adj. Magister m. -strat m. Magna seg (a) spise godt. Magnet m. -isera vt. -isk ad . Magra (a) vi utmagre. Mahogni m. Mahomedan m. Mai (månad), -blomst /». Majestet m. -isk adj. Majoritet m. Mak; i ro og — ; fara i -e; -s ver. Maka (a) vt jevne ; tilberede. — seg og -st spakne. Makadamisera vt pukk-legge. Makaroni m. Make m; ekte-, -laus adj. -skifta vi. -skifte n. Makk m makk, mark. -einjøl. Makker m (fl -ar), -skap ;». Makk esmog n. -eten adj. Makleg adj spak; makelig. Makrel m. -styrje f. Makron m mandelkake. Maksel m snitt, form. i Maksimalpris, -mum n. Maksla (a) vt og pi tildanne ; — noko til og — på noko. Makt f legemlig, åndelig el økono misk formuenhet; myndighet, -a (a) og -ast formå, -iq legemlig sterk, -stolen adj. Makulatur m. Mala (é, o. a) vi male (til mjøl); katten mel. Malje el melle f hekte. Malm m. -en adj. -ved m. Maljrug m (plante), -straum. Malt n. -ekstrakt m. -øl. Malurt f. -brennevin n. Mamelukk m egyptisk leirvakt. Mamma f. -dalt m. Mammon = gullguden. -sjtræl m. Mammut m. -dyr n. Man el mån /; stå-, hengje-. Mana (a) vt tilskynde; trolle. Mandat n overdradd hverv. Mandel m (fl mandlar), -deig m. Mandolin m. Mandrill m (ape). Manér m; fine -ar. Manesje m ridebane. Mangbølt og -bøndt adj (um gard). Mange (fleire, flest). Mang ein (mang ei, mangt eit fl mange); ein fær høyra so mangt. Mangeleis adv på mange måter. Mangestader = mangstad. Mang faldig; ein — kar projektmaker. -feide n mangfoldighet, -felt adj. -gifte n. -ment adj mannsterk. -sidig adj. -slungen innviklet;88 Mani—Maur. kløktig, ikke enfoldig, -stad adv mangesteds. -tenkt, -vis adj. Mani m; klepto-, <= stelesykje /. Manila-hamp m. Man|ka (a) vt. -ke m (på hest). Mankéra vi mangle. Mann m (fl menn el menner), -a (a) vt bemanne; — seg. -ast. -bert adj frittliggende, -byte husbonds skifte. -dom. -domsam adj. Manne dauden den sorte død. -leg mandig; høihjertet. -lekam m. -makt. -millom adv. -mink m skår i ens aktelse, -mun m per sons anseelse. Mannete / manet = gople. Manne tanken, -verk n menneske- verk. Mann fått adj smått om folk. -gard in ; gjera —. -heimen, -kjømd adj fremkommelig for folk. -leg = manneleg. -likan n menne lig skapning. -loge f voldgift. -røyne n manneprøve. Mannsalder m. -emne n. -høgd f. Mann skade in. -skap m mandighet. -skap n skips-. Mannsleg = mannleg, -like n. -mål n mannsstemme. -verk n. -vit n. Manntal n. -tekke n. -tjukt adj folkerikt, -tyd adj venlig. -vond. Mansjett m. -skjorte f. Mantel m kappe; peisbru. Manu al m (til gymnastikk), -duksjon m. -dusera vt undervise, -faktur ni. -skript n. Manøver m. -réra vt og vi Mappe f. Mar

m sjø. -bakke. Mare rid n. -riden adj. [Marg] sjå merg m. Marg m den rene kant (i bok). Margarin ni. Marhalm /» (sjøgras). Mari gull (blomst), -høne f sommer fugl, -kåpe (blomst), -lykel (blomst) -mess f (25. mars) Mariæ bebudelse -nykel ni = -lykel. Marine m. -soldat osb. Marionett m leddukke. Mark n merke, kjennetegn. Mark f; berr-, ut-. Mark f ort ; skyld-. [Mark] sjå mork (V4kg.). Marka (a) vt og vi merke sig; akte på. Marka (a) vi samle skogfdr. Markebyte m utskiftning av utmark. -deild f grenseskjell, -gong m synsforretning. Marknad m. -sdag. -folk. Markstein m merkestein. Marlauk m = marhalm. Marai m havbrus. -a (a) vi. Marmelade m. Marmor n. -byste m Mars (månad). Mars m. -era vi. Marsjal nu -stav m. Marskalk m. Martyr m — blodvitne. Mas n. -a (a) vi. -esam adj. Mask m avfall; mask. Maske f. -ball n. -rade m. Maskepi n = samdutt. Maskin m og -e f. -ist m. Masomn m. Massakre ni. -krera vt. Massasje m. -sera vt. Massing el messing m (metall). Massiv adj. Masstove f kokerom. Massør m. -søs f. Mastjer f {fl -rer) el Mast f (fl -er). -a (a) vi reise masten, -ring m ; tri: Masut -adj masende. Mat m. -a (a) vt. -ast få kjerne. Matador m; sml kakse, bikse. Matbete m. -byte n. Matematikar m. -tikk ni. -tisk. Materiale n = emne, vyrke, til- fang. Materialisme m. -t m. -tisk. Materie m = to; i sår = våg m. -ell arf/ og n s/nZ tarvende n. Matgjerd f matlagning; råstoff til mat. -sjgryte. -mjøl. Mat grann adj kræsen, -leg nærende. -leid adj som mangler matlyst; blasert; sjå — ut. Matrikkel m. -nummer n. Matros in. Mat røyte f døgenikt. Matsj ni. Matjså f; det finst kje ei - i huset. -sår adj karrig, -stove spisestue. -sut f. Matte f; golv-, dør-. Mat troten adj matlens, -veg; i -en med hensyn til maten. Mauk n væske å blande i mat; røre. -e f bløt masse ; heile mauka. Maula (a) vi ete (serleg: ete suvl). Maur m maur; flittig person, -a (a)Mauska—Merg. 89 være flittig; myldre; krible; det -ar i foten. Mauska (a) vi spise grådigt. Me et vi (fleirtal til eg). Me hi (løyndomsfull evne eller måte) ; han hadde ein eigen me med alt han gjorde : tok han fela t. rf., var det plent som ho var levande. Méd n sikte; mål og —. Med prep med, ved, hos. Med adv = og; det vil eg med ; so veit du det med. Meda (a) vi og vt sikte; — seg gå sent. Medalje f. -jong m. Medan konj mens ; adv imens, i mel lemtiden. Med ansvarleg adj. -deila el -dela vt, sml m elda. Med di konj idet, fordi, efterdi. Meddoms mann m. -rett m. Medels adv og adj midt i lag, mid dels ; — høg, — rik, ein — gard, Medelstand s gjennemsnitsstand (t. d. på barometer). -tal. -tid. -varme. -vekt/", -verd og -verde n. Medfaren adj; ille —. -ferd f. ~'ylgje fen følge : et følge, -føre n bagasje, -givnad m medfødte anlegg, -gjeva innrømme, -gjeven medfødt; innrømmet, -hald og helde n. -hjelpar m. Medisin m. -flaske /. Medkjensle f medfølelse. Med kvart adv efterhånden. Med lem m (fl -lemer), -ljod s. -rekna adj medregnet, inklusive. Med retten el med rette. Med sanna vt innrømme, -tevlar m konkurrent, -verknad m. -vit n bevissthet. . Megge f matrone, -leg adj. Mei m ; slede-. Meida (meidde) vt ska, krenke Meieri n. -st ni. -stell n. Mein n skade, legemsfeil; hindring; varigt — ; til -s. I ei mengd sms er mein fyrsteled. Meina (te) vt mene, anta ; eg er meint på å. jeg akter å. Meinbåg adj hinderlig. -beinke f vrangvillighet. -bløyg/n tverdriver. -bægje n hinderlig ting. -eid m. -eidar m. -felle n = -høve. -føre n uføre, -gjerd f fortred. -høve n slem omstendighet. Meinig adj menig, -heit f menighet = sofcnelyd, kyrkjelyd m. 7 — Matias Skard: Nynorsk ordbok. Meining feim. -stør adj kompetent. Meinka (a) vt hindre, -klok adj slu. -like f dårlig vederlag, -råd s. -sam fortredelig, -sleg übeleilig. -sløg snedig, -stelle n ømt punkt. -svoren adj menedersk. -vis adj intrigant. Meir adj og adv. -smak ni. Meis f (fugl) ; kjøt-. Meis f meis, vidjekurv. Meisel ni (fl -lar). Meisk m blanding, -a (a) vt. Meisla (a) vt. Meister m (fl -rar), -ra (a) vt. Meita (meitte) vt tilskjære. Meita (a) vi mete (fiska). [Meit|el og -la] sjå meis el og -la. Meka nikar. -nikk. -nisk. -nisme ni. Mekedag (o : midvikedag) onsdag. Mekla (a) vt og vi megle. Mekra (a) vi mekre, -egauk m. Mektig adj. Mél (o : medal, mellem, i namn som :) Melby, Melhus, Melum, Mel g ar den. Mel m sandbakke, grusbakke. Meld og -er m korn til malning. M,eld|a (melde) vt melde, angi. Melde n frø (i korn), -stokk m (ugras). Melding /"innberetning; bok-. Melis m. Melle el malje f hekte [Mellom] sjå mill om. Melodi m. Melen in. Melta (melte) vt malte; fordøie. Memoarer /? = livsminne. -rial ni. Men konj. Menasjeri n. Mengd f mengde ; — med folk. Meng|ja (mengde) vt blande, -sle f. Mennast (a) komme sig, bli mann. Menne n menneske ; ung-, god-. Menneske n menneske, -kunnskap m. I sms bruker ein elles mest mann og folk; sjå under dei ordi. Menne skjå f (brukt berre i eintal b) menneskeheten, -skjeleg adj. -menning m\ ny-, tri-. -ment adj bemannet; få-, mang-. Menta (a) vt tilberede. [Mente ; i —] o : i minne. Merg ni marg, kjerne, -a adj kraftig. -ast (a) få krefter. -stela vt. -stolen adj kraftløs, -svelta vt utsulte. Mélonn f = håball. Melrakke m kvitrev.Meridian—Mirakel. 90 Meridian ni = middagsstrek n. Merka (a) vi legge merke til. Merke n. -gard m. -leg. -stein. Merkja (merkte) vt sette merke på. — ord ; — seg noiro. Merkijar m; tømmer-, -jejarn n. Merkjnad m bemerkning, notis, -ning f

avmerking, -sam opmerksom. -verdig. Merr f (fl -ar el mårar), hoppe. Merra]bytar m. -føl n. Mers n mastekurv; -segZ n. Merskum m. -sjpipe f. Meråker (i N. Trøndelag). Mess|a (a) vi. -e f; høg-; offisers-. Messedag m. -fall n. -hakel ni. Messing el massing m. Mest adv i høieste grad ; (trykklett :) næsten; mest eller mesta ferdig. Mest adj; -c tidt Mesta adv næsten; i høi grad. Mesteparten størstedelen. Méta (é, a, e) vi akte, ta sig nær av, vøre (serleg saman med nek ting) han fekk eit stygt hogg i armen; men han mat det ikkje, sml mæta. Metafor m. -fysikk 771. -fysisk. Metall /i. -isk Meteor 771. Meter 771 (fl meter). Metode 771. -dikk m. -disk adj. -dist 771. Metresse f. Metrikk 771 = ve rsl ære. -trisk. Metropolitt ni. Mett adj. -a seg (a), -e 771 og f; få -en sin eller -a si. -eleg met tende. Mld som er i midten, -alder 771; (ein -s mann), -bergs adv. -dag 77» ; halda —. Middags bil n. -leite n. -strek n meridian. Midldel n (b -let b fl -li) middel. Mid drag n. -draga vt. -e 771 = -dra g, tømmermannsgaffel. Midel 771 (b -en, fl midlar) formue. Midhordland. Midje f. -smal adj. Midla (a) vi og vt formidle, megle. Midlandshavet Middelhavet. Midnatt, -s leite n. -tid Midnette n. -s|bil, -leite, -tid osb. Midsumar m. -dag. -natt. -s adv -s dag osb. Midt adv i midten; — på dagen; imillom ; — i laget = medels. Midten midtpunktet; i — ; på —. Midveges. -vetters. -vinters. Mikjelsmess f 29. septbr. Mikroskop n. Mil f (fl mil) 10 km. Mild adj. -a (a) vt. -leg og -sleg. Mile f munnbit i bissel. Mile f; kol-, -stad /». Milestolpe m. -tal n. -vis adv. Miliss m folkehær. -tarisme m. -tær /» og ad/. Miljø n; -e/, omgivelsene. Milliard ni. -dær ni. Millimeter ni. Million m. -nær m. Millom prep mellem, iblandt; garde-, huse-, vegge-, osb. -alderen mid delalderen, -bils adv midlertidig. -skule ni. -vere f. -være n mel lemværende. -åt adv undertiden. Milte n og 771. -brand. -hogg = leverhogg. Mimikar m. -kk 77* minespill. Mimra (a) vi mimre. Min (mi, mitt, mine) pron. Mina (a) vi gjøre tegn; minere. Minaret vi tårn på moské. Minder (minst) adv mindre, ellers; eg visste del var sant; — hadde eg ikkje sagt det; konj (etter nekting) med mindre, hvis ikke, eg reiser ikkje — eg vert nøydd. Mindre (minst) adj. -mann m. Mine f geberde ; mine, grube. Minebor n. -krut n. Mineral n. -log 7». -logi 771. -logisk. Miniatyr m. -bilete n. Minijmal adj minst mulig, -niuin n = lågmål. Minister 777 (fl -strar). -sterium n (b -steriet, fl -steri, b fl -steria). -steriell adj. Mink 771. -a (a) vi minskes, avta. Minkemun og minkingsmun 771. Minn a (minte) vt. -ast (mintest) vi hugse, erindre. -e n ; j — ; synleg — . -eleg lett å hugse. -sam adj. Minnesmerke n. Minne spak adj =min n u g. -tale m. -verde n affeksjonsverdi. Minning f påminnelse, -ug og -ig adj som husker godt. i Minst adv og adj; det var — 20: i -e laget. Minus n og adv; plus og Minutt 771 (n). -visar 771. Mirakel = under n.Mis—Morbær, 91 Mis- (fyrsteled som tyder: misleg ujamt). Misbjoda vi gi for lavt bud. -felle n uhell, -gjera seg. -gjerd / for seelse, -gjerning f forbrytelse. -halda vt misligholde, -hugsa seg. -høve n misforhold, -høyra ot. -jamn adj ujevn. Misjon m. -nær m. Mis kjenna vt kjenne feil ; miskjenne. -klang //i disharmoni. Miskunn f. -a (a) vt; -a oss, Herre! -sam adj. Misleg adj. -Uka vt. -lukkast vi. -lyndt adj vegelsinnet. -menne n stakkar, -minnast vi. -mod n. -mun m uheldig forskjell; gjera —, være partisk, -mæta vt ringeakte. -nøgd adj. -nøgje n. -rekna seg. Miss //i ; fara i — , fare feil. Missa (miste) vt miste, tape. Mist adv, i mist = i miss. Mistak n. -tala seg vi. -teken adj. misstydd. -tekkjast vi mishage. -tenkja vt -tru f. -tru (dde) vt. -truen adj {fl -trune), -trøysta (trøyste) vt. -tykke n fortrytelse. -tykken adj (fl -tykne) fornærmet. -unna vt. -visa vi. -vokster m. Mft //i midd, ostemidd. Mitraljøse f. Mjell f lett, tørr sne = mjøll. Mjuk adj myk. -a (a) vt = myk ja. -hendt adj. -last (a) bli bløt om hjertet. -leg. -lyndt adj. -na (a) vi. Mjødm / {fl -ar) hofte. -e|led m. Mjødurt f (eitslags spirea). Mjøl n. -a (a) vt. -auke m. -bær n. -en adj. Mjølk, -a (a) vi og vt. -e|ku. Mjølke f(i hanfisk ; korn ost). Mjøl|kjerald n. -kopp 771.] Mjøll /" = mjell, -en adj (fl -ne). | Mjøl|mat. -tråd støvbærer. -tråvar] tater, -veg støvvei. Mjøsa (innsjø).] Mjå adj smal, tynn. -herda adj. 1 Mjakka (a) vi gjøre smalere. I Mjå|leg adj noget smal. -legg m. I -liv ti. -na (a) vi smalne, -rygg I smalrygg. -vaksen adj. 5 Mo 771; fure-, sand-, eksis-. Mo; — åleme ganske alene. J Moa (a) vi bli disig. j Mobb 771 pakk, herk. Mobilisera vt. n M6d /i smått avfall; høy-. M6d adj matt, trett. M6d el mét n stemning, lyst; vera ille til -s eller -e ; mod, manns-, -a adj modig; ivrig; vera — på. -a (a) vt opmuntre, sml up pm od a. Mode el mote m. -dame f. Modell ni. -era vt. Moden el mogen adj. Moder; Guds — (ellers mor). Mode rasjon m. -rat adj. -rera vt. Moderleg adj. Moder|ne adj, -nisera vt. Modersmål og morsmål. Modifikasjon m. -sera vt lempe. Modig adj Modna, -nast = mog|na og -na st. Moe m = ølrøyk, -n adj disig. Mogeleg og mogleg. Mogen el moden adj. Mogleg adj = mogeleg mulig. Mogna el modna (a), -nast (a). M6ka (a) vi skufle, -e /"skufle, -dunge m. -ster m making. Vidl f småstensbanke. Mdl m møll (insekt). M6la (a) vt smuldre, knuse. Mold f. -a (a) «/ = mylda, -en adj muldaktig. -rast upp (a) smuldre hen. -ukse m tordivel. -varp og -vånd m jordrotte. Mdle m smule ; slå i molar. i Molekyl m. -kraft. M6l|eten adj møll-

ett. -graven adj. Moll m; dur og — (i musikk). Mollor fl knep; gjera — gjøre van skeligheter. Molnast (a) bli skyet. M616 m. Molte f. -myr /. Molt|en adj mør. -na (a) vi. Molukkane. Moment n grunn, ledd i tankerekken. Mon adj; vera — um, ha omsorg for. [Monn og -a] sjå mun og muna. Monogram n (b -met). Monolog m enetale. Monopol n ; riks-, -isera vt. Monoton adj ensformig, kjedelig. Monsun m. Monjtera vt. -tør 777. Monument n. -tal adj. Mdr f (fl møder el mødrar); i sms mor-; sjå elles under mdrs-. M6r 77i morian. Mdr ni hakket kjøttmat. -a (a) vi stoppe pølser. Moral 771. -isera vi. -ist. -itet. -sk. Morass n = fén n. fe Morbær n. -tre n.Mord—Muntleg. 92 Mord n. -brand m. -freistnad m. j Moreld m morild. Morell m og -e f. -tre n. Morene <v*" Morfin m. -ist m. Morgna seg (a) få søvnen av sig. Morgon m (fl morgnar) ; til -s. Morgon|beite f. -fugl = otte fu gl. -16te ni morgenhumør. -stella seg. -svævd og -tung adj. -vak adj. Mdrjhjarta n. -hug m. Mork f (fl merker) mark (Vi kg.). Mork f skogmark. -ejfdr n. Morken adj skjør, halvråtten. Morkjenna vi. -kjensle f. Morkna (a) vi skjørne, morkne. Mdrkurv m og -pylse f. Mdrjlag n moderlighet. -lugom adj. Moro /; på —, for — skuld: -a (a) vt. -bok. -sam adj. Motjprøve f. -segjal adj opposisjonell. -segn f. -skapt adj fortredelig. -stand s. Mdtt m = mol møll. Motting m mødding. Motto n. Motjvilje ni. -vind in. Moved m = rips. Mua (a) vt vise opmerksomhet. Mudd og finnmudd m pels. Muffe f muffe. Muga (a) vt sammendyngc. -e f dynge; m masse, sml ålmuge. Mugg n skimmel. støvregn; i —, i smugg. -a (a) vi skimles; små regne, -e f fuktighet, -e »» = mugg n. Mugge f kanne med tut og hank Mug|gen adj (fl -ne), -na (a) vi. Mukk m. -a (a) vi mukke. MorsiarveZmoriarvm '-auga. -barn. i Mukke f masse ; heile mukka. -S£ -Mk fl. -hjarta, -hug. Mukker n(6 -et) = murk n " Ajf- 1 *»1-4- i*i Morsk adj. -a seg. Morsmål og modersmål n. Morsyster f == moster. Morsætt /". Morter m (/7 -ar) morter. Mortifi|kasjon m. -sera vt. M6sa seg (a) varme sig; døse. Mdsa (a) vi samle mose. Mosaikk m. Mosaisk adj. Mdse m mose. -botn»».- grodd adj Mesen adj lummer; døsig. Mosjon m. -era vi. Moske m (i hose og fiskegarn). Moské f (tyrkisk tempel). Moskito m (eitslags mygg). Mosott f (sjukdom). Moskovitt m. Moskus //i. -dyr n. Moss (by). Moster (i Sunnhordland). Most|er f (// -rer) = morsyster. Mosterøy (i Rogaland). Mot n møte; godt mol! vel møtt «jf/a «i -s rett mot nummten vegge-, års-. Mot og imot pré-p; no »iof fyrr. Mot el mod n. -a adj modig. Motjbjodleg motbydeUg. -burd m -bærleg ekkel, -bør /7i. Mote el mode 7ii. -dame f -pynt /n Mot|gi«A -gjeld /"gjengjeld, -grunn m. -hug m. Motiv n. -era wf begrunne. Mot|kast og -legg n. -mann. -mæle n Motor m. -båt m. -vogn f. Mulatt m. Muldyr n. Mule /il mule (på dyr), -band n. Mulkt f bot. -a (a) og -era vt og vi. Mulla (a) wi nynne. Multiplikasjon //». -sera i»f = g on g a (a). Vlumie m. Tumla (a) vi mumle. Mumra (a) vi snøvle. Miin m (fl -er) monn ; få -, komme sig. -a (a) vi monne, forslå, gjøre monn. un. Muna (mun, munde) vert berre brukt i notid: /mm og fyrrtid: munde, og med infinitiv etter; nyst munde det regna. _ Mima adj dyktig, -leg = munleg. Mund beskytter (i namn); Sig-, Ve-. Mund /i tidspunkt; kvelds-: uppstad-. -a (a) vi passe rett tid. Mun|dering f. -dur m. Mungåt n (øl). Munk ni. -elovnad m. Mun|kjær smålig, grisk, -leg adj betydelig, dyktig; adv sa det for- Munnm. -fylle f munnfull, -kåt adj. -leg adj. -tame m. -tol n og told /"; ftan hev ikkje —, ynker sig uavlatelig (um ein som er so sjuk at han ikkje karm bita pina i seg; ogso um gnålande born). -valen ndj. Munsa (a) di; — på, nippe til. Munsam adj fordelaktig. [Muntleg] sjå munnleg adj.Mur—Mæle. 93 Mur m. -a (a) vt. -ar m. Murk n = mukker småflis. V! ur kalk m. -krans m. puss m. Murra (a) pi murre. Murt m (fisk). Mus f (fl myser), -bol n. Muselman m. Musé(um) n (b museet). Musikalsk adj. -kant(er)m. -kar;». -kk ni. -sera vi. Musk n uklarhet, støvsky, -a (a) di. Muskat m (krydde). Muskel m = sege /«, tåg f. Musken adj disig, -regn n. Musketer m. Muskett m (gevær). Muskulatur m. -øs adj. Musselin n (bomullsty). Must m damp, lukt; kraft. Mustasje m. Muta (a) di mute (til grubedrift). Mut|a (a) vt skjule; bestikke, -e f skikkpenger; taka -or la sig be stikke. Mute|fal og -kjær bestikkelig. Mut|el m (fl -lar) liten kniv. -la (a) vi pusle med kniv; tygge sakte. Mutra (a) vi mumle; lure. My n og mygg m. Mygja (mygde) vt opdynge. Mygl n = mugg. -a (a) vi. -e f = mygl. -ejsmak. Myhank m (langbeint) mygg. Mykmbløtgjøring; pryl. -ja (mykte) vt. -je f = myk m. Mykje adv i høi grad. Mykjelleik m en stor del. -en største delen. Mykjen (myki, mykje) megen. Inkje kynsformi mykje (og lite) vert ofte brukt både framfor mannkyn, kvinnkyn og fleirtal: — mat, — jord, — folk, — pengar. Myklast (a) røres, engstes, blues. -lesam bløthjertet, -sle f= myk m. Myla (te) vi surmule; mumle. Myl|da (mylde) vt ha mold over. -de f moldart ; svart-. Myle n gretten mine. -n adj. Myl|ja (myl, mulde) ot smuldre, knuse. -je f flatbrød i fett. Mylkja (mylkte) vt få koen til at avgi melken. Mylne f mølle ; kornmaling. Mylskja (a) vi røre sammen; sløse. -e f masse ; ost. Mynd f art, natur, egenskap. i Myndig og -dug adj myndig; herske- I syk. Mynja (a) vt ynde, holde av; hjelpe. mynjesam øm,

omhyggelig. Mynje f art, egenskap; tilskikkelse. Mynne n munning, gap. -mynt adj; hare-, stor-. Mynt f penger, -a (a) vt. Mynte f mynte (urt). Myr f (fl myrar) myr. -blom m myr soleie. -bust f siv. -bær n molte. Myrdja (myrde) myrde. Myr|dun s og -fivel m (myrgras). -gjote f og -hals m smal, sumpig fordypning. , Myrja (myr, murde) vi gni, skrape, streve. Myrjarn n. Myrje $ masse ; mørje: feldr JtJUy^Y^< jMyrk mørk; vanskelig å forstå ulystelig. ' I Myrkart. m halvmoden molte. • Myrklbrynt adj som har mørke bryn. i -dæmd adj mørkladen. I Myrke n formørkelse ; noget som skygger. I Myrkejkove m mørkekammer. -r n (b myrkret) mørke, -skodde f. -stove /' fengsel. Myrkja (myrkte) vt: formørke; stå i lyset for; pi: være mørk. Myrkfklædd. -leg dunkel, -leik m mørknet, -leitt adj mørkladen. -loft n. -na (a) vi. -ning /. -redd. -voren adj. Myrlende n. -lendt adj. -malm m Myrra m (røykjelse). Myr|slk f og -sike n myr med avløp. -snipe f (fugl). Myrt m. -ekrans m. Mysa (te) vi fange mus; plire. Myse f valle, -blande f drikk av myse og vann. Mysja (mys, mnste) vi hviske, mumle. Mysja (a) vt tette med mos. Myske m lukt, dunst. Mysling m en stakkar. Mystikar m -tikk m. -tisk. Myta (mytte) vt liste bort, skjule ; — seg snike sig frem. Myt|e)C*v»i-isk. -olog m. -ologi w -ologisk. Mytteri n. Mæcenat nu Mækje f sverdlilje. Mæla (te) vi tale; sige noget. Mæl|a (te) vt måle. -ar m. Mæle n mæle, stemme; mål og — ; mot-.Mæle—Må vita 94 Mæle m et kornmål. Mælejglas n. -kjer n. -kunst m. -snor f. -stong /. -tråd m. Mæl|ing f opmåling. -ing m et mal jord. -mælt adj; låg-, kring-. Mænla (te) vt tære, svekke -ast (-test) skrante, -sle f skrantesyke, svekkelse. . . Mæt adj ypperlig; serleg med ikkj e fyre; han er ikkje -are karen, -a (mætte) vt anse, vøre, bry sig om. -ande verd å akte. -e f verd, fortrin. -eleg utmerket (helst brukt ironisk). Møbel n{b fl -li), -lementn. -lera»f Møda (mødde) vt besvære, -ast be- sværes. Møde f møie. -fuU adj. -leg brysom. -sam adj. Mødsle f uleilighet. Møk f. -ja (a) vi og vt gjødsle. [Møkk] sjå møk f. Møk|kjerre f. -lass n. Møle n humør; god-, u-. Møne f ryggmarg; merg og —. Møne n takrygg, -as og mønsås m. Mønje f mønje (farge). Møulster n(b fl -stri), -strå (a) vt. Møre f dynd. -botn m. Møre (fylke); Nord-, Sunn-. [Mørje] sjå myrje f. [Mørk] sjå myrk. Møsvatn (i Telemark). Møtla (møtte) vi: møte; vi: avgi møte. -ast møtes ; grense til hin- annen. Møte n ; folke- ; gå til -s. -bok f. Møy f (fl -ar) jomfru; Maria møy; feste-, ung-, -dom m jomfruelighet. Møykja (møykte) «f fortynne, spe op. -kje f væske å spe med. Møykjerring f - attergløyme f. Møykjjing og -sle f fortynnelse. Møyr ady sprød. -na (a) pi. Møvette n = stakkarsting n. Må (må, måtte, måtî) ; eg — undra meg; du — so segja; det — vera lygn; ein — tola det; det — til; —' henda, — tru, — vita, adv; rna i von, sjå von. Må (dde) vt skrape, gni; — av, — ut Måfå: på el Ul -, forgjeves, eg gjekk i_ ; ,lå _, på lykke og fromme -arbeid forgjeves arbeid, -reis(e) f -strev, osb. Måg ««^svigersønn, -skap m. Måke m =måse in. -egg n. Mål n; liter-, meter-; sumar-, den som ikkje vil passa rett —, fær supa kaldt kål; fyre-, skot-, tale-, bok-, spurs-, trugs-, giftar-, tvils-; han fær _ i fela; bera upp -et frem føre sitt erende. [Måla (a)] sjå mæla vt. Målla (a) vt male. -ar m; kunst-. Målarkunst m (f), -sjå n. -stykke n Mål bera vt; — ei sak; — seg ut trykke sig. -binda vt. -brigde n. -bruk n. -byte n stemmeskifte. -djerv adj. -emne n anliggende, sak -felle n egenhet i talen, -før adj. -føre n. -greida vt forklare. Måling f malerfarge; maling, maleri. Mål|kjensle f. -kunne f. -kunnig adj. -skylde f sprogslektskap. -soge f. Målsmann m representant. Målstokk m målestokk. Måltid fogn. Mål|trost m (fugl), -ug snakksom; høirøstet. -vit n sprogsans. Mån el man / (på hest). Månad {fl -er). -s]lov n. -løn f, Mån|dag mandag, -e m. Måne ljos n. -skifte n. Mår m. -skinn n. Vlåse "i = måke m. -skrik n. Måsøy (i Finnmark). Æåt n grad, høve, mål; det er vandt å råka -et det rette forhold ; det er so på eit —, nogenlunde rimelig; med _, lempelig; det er ikkje med noko — eller det er ikkje — på, går over alle grenser; rip-. Måta (a) vi: avpasse, tiljevne; vi: høve, passe sammen ; raudt og blått måtar godt harmonerer; det måtar ikkje for meg no faller ikke be leiiig; av-, til-, adj. Måta og måte adv passelig; — stor; no kjem du —, beleilig; dette var — deg eller åt deg til pass; han er — til det ikke for god til det. Måt|e ni vis, forhold, stilling, hen seende; i eller på alle -ar; i so -e i den henseende; på min -e pa mine vegner; etter -en forholdsvis; til -es til pass; halda -en. Måtejhald n. -leg måtelig, passende. Måtsam adj passende, bekvem. Mått m = makt; korkje — eller mot. Må tru; må tru han kjem? mon? han er sterk, må tru karm en tenke. Må vita (i talen jamt ihopdrege til måta eller rna); eg vart glad, må vita. N—Nautefengen. 95 N. N m (fl n'ar). N-ljod s. Nabb m knagg; berg- Nabob m en riking. -nad m (fl -nader); skap-, osb. Nafsa (a) vi snappe, glefse efter. Nafta m. -lin m. Nagg n gnag; mén; anger; nag. Nagl «i (fl negler). Nagl|a (a) vt. -e m. Naglebit n neglebit. Naglefara vt granske nøie. Naglefast adj; — innbu. Naglesprett m = naglebit. Nagletrong m inngrodd negl Naiv adj troskyldig, -itét m. Naken adj. -skap m. Nakke m. -bratt adj kjepphøi. Naknast (a) bli naken. Namn n navn. -a (a) vt. -em; dei er -ar har samme navn. Namne

byte n. -liste f. -skifte n. Namn gjeten adj. -kjenna vt navngi. -laus. -ord osb. Namsvatn (i Nord-Trøndelag). Napp n rykk ; napp (på ty), -a (a) vt. Napp|ast vi. -etak n. Narkotisk adj = svæv ande. Narr n (m). -a (a) vt. Narre|fus adj. -leg. -skap nu Nasa (a) vi snuse; — frami alt, Nasarear m. Nase f og m nese = nos f. -bein n. -blod. -bore f. -duk m. -fim adj som har sterk luktesans, -gråt ni hyklet gråt. -kasta (a) vt. -teppe f tetthet i nesen, -tipp m. -veng m. -vis adj. Nashorn n og -hyrning ;//. Nasirear /». -lovnad m. Nasjon m. -al adj. Nasjonal bank m. -bunad m. -galleri n. -itet m. -itetsgrunnsetning /. -kjensle f. -liberal, -økonom m. -økonomi w. -ånd /". Nask adj begjærlig, -a (a) vt. Nat(e) m fuge i plankeverk. Nate (smjcjTav ndt f), -hams m. -kjerne m. -skog m. Na|trium n. -tron n. Natt f (fl netter el næter). Natt|arbeid n. -bord n. Natte|dogg f. -friar m -kvild /. -rall n og -rangel pi. -ro f. -vaking f. Nattjfiol m. -gamal adj. -gonge f. -barn m negligé; i lettaste —, i dypeste negligé. -leg nattlig; myrk. -lege f natteleie, -legen adj som har ligget natten over (um fisk), -lægje n. -læger n bivuakk, -miin ni (og da g s m un). -ramn m = kveldknarr, -set n garnsetting til natten, -sete = uppesete f. -skjorte/, -staden adj som har stått natten over. -stod f tilhold om natten, -stol m. -sval f = løyndehus. -svæve f = løvetann. Natt- teneste f. -tog n. -trøye f. Natt|vak adj. -vake /^måltrost. -vakt f. -verd m. Nattverdjbord. -brød. -gjest, -vin; sjå under altar. Nattvoke f nattevaking. Natur f og m; sml kynde, giv nad, mynd; -i = denlivlause skapningen, -a (a) vt ha godt av, fordøie. Naturalijsasjon m. -sera vi. -svae /». -st m. -stisk adj. Natur|barn. -bunden adj. drift f. -dyrking f. -fag n. -gjeven adj naturbestemt. -granskar, -historie f. -kunne f. -leg adj. -legvis adv. -lov s. -ovring f naturfeno men, -stand s. -svarande adj. -vitskap. Natyrell n sml hått m. Naud f nød, vanskelighet, fare. I sms med påfylgjande verb hev naud same tyding som nid (naud slira), og framfor adj tydingi stor leg (naudoakker). Naudardom m ringe ting; smålighet; elendighet, -ting n liten, ringe ting. Naudjbeda. -eld ild opstått ved gnidning, -ende adv, — fin. -faren adj meget forlegen, -hjelp, -høve n nødsfall, -iq nødvendig, uund gåelig. -knut ni stor knipe, -komen adj forlegen, -laust adv uten nød vendighet, -leg adv nødig, ugjerne. -lygn /• -stadd adj stedt i forlegen het, -syn s nødvendighet, -synleg og -synt adj nødvendig, -torv f nødtørft; nødvendighet, -trong hi stor trang. -turft f nødtørft. -turveleg nødvendig, -verje f. "Jaukjer n anstrengelse, -ra seg (a). Vaust n nøst; båt-. »faut n. -a (a) vi bære sig nautet. Nautefengen adj plump, -ferd f.Nautfjes—Nikkel. 96 Naut|fjøs n. -gard m. -kjøt n. Nauv adj knapp (um vind); smålig. -a (a) vt besvære; det -ar ikkje skader ikke. -er = nauv. -hjarta adj sneverhjertet. -leg nøiaktig. -ra i hop (a) vt spare sammen, -t adv knapt. Nav n ; hjul-, -a (a) vi lafte. Navar m {fl navrar). Navar(s)!aks n. -hol n. -legg m. Navijgasjon m. -gera vi. Navle m. -band n. -streng m. Near; månen er i —. Nebb m. -e f kanne med tut. Nebbejleg adj fin, nett. -sted n. Ned arfy ned, til lavere sted; reis ned og nord! dra til Bloksberg; Nedan adv neden, nedenfra, -beltes adv. -brotes adv nedenfor bakken. -buls adv. -deildes adv. -for. -frå. -fyre. -i. -lands. -livs. -til. -um. Ned årleg adj som er noget langt nede. -broten adj. -burd m nedbør. -burdsamt; def er [-bør] sjd -burd m. -drepen adj ; nedslaktet. Nede adw (sjå under inne). Nederlag n. -fall n ; fil -*. -fallsott f epilepsi, -gang m. -kokt adj hermetisk, -lag n nedlagt pors]on. Nedra (a) vt sette ned; fornedre. Nedre adj som er lenger nede. -deild f. Nedre Eiker (i Buskerud). Nedreframt adv sjå framt, -munn m. Ned|sédd (n -sét) adj ringeaktet. -sjå vt ringeakte, -slag n (i pris). -sona adj neddysset. Nedst adv nederst; adj: -e stokken. Nedstrand (i Rogaland). Nefs el nifs adj uhyggelig. Nefsa (te) vt smerte, refse. Negativ adj mots positiv. Neger m (fl negrar), -dans. Negla (de) vt feste med nagler. Neglisje n = nattham. Nei (svarord). -a (a) si idelig nei. Neigja (neigde) vt nitte, nø (spikar osb) = njocja. Neimen mots jaumen. Neip f høigaffel. Neisa (te) vt nesekaste. Nekk m stansning, hvile. Nekk m (fl -er) reinskalv. Nekke n tilbakefall. Neklkja (nekte) vt: neisa sette til bake; vi: vende tilbake (um s]øen). -kjing f fornærmelser. Nekrolog m. Nekta (a) vt nekte, fornekte, -ar m. Nektar m Bgudedrikk" (gresk). Nellik m. -spikar m. Nema (nem, nam, nome) vi fornemme. Nemesis m gjengjeldelse. Nemleg adv nemlig. Nemna (nemnde) vt. -ande nevne verdig, -ar m(i brøk), -d f ko mité, -e n benevnelse; tilnenme, utnemne, -ing /benevnelse; kom misjon, -sle f opnevnelse. Nennja (nente) og -ast (nentest) vt ha hjerte til ; eg -est ikkje gjera det. -e n. Nepe /"; ku-. Neppla (nepte) vt trykke sammen; -a attåt seg feiden, -e n knippe. Nerk m livsenergi. Nerta (nert, nart, norte) vt = s n e r t a. Nerta (a) vt tildele karrig; — i ein malen. Nerve ni. -feber. -knut. -sjukdom. -sliten adj. -streng m. -tåg f. -veik adj. -veike f. -verk m. Nervøs adj. -itet m. Nés n. -bu(e) m. -bygding og gjel- ding ni. -konge m. Nesle el netle f. Nesseby (i Finnmark). Nest m. -a (neste) »f sy løselig, sml næla, tråkla, -e n en spenne. Nét n fiskegarn, -ja seg (a). Netje f fetthinne. Netle el nesle f. [Nett] sja net n. Nett adv nøie ; nettop. Nett adj. -hendt adj. -leik m. Nettolinntekt f. -pris m. -vekt /" = berrvekt /". Nettupp arfy

nettop. Neve m. -dask m. -helsa vi. Never /" (fl nevrar), -tak n. Névrék n übetydelig ting eZ person. Ni 9. -ande 9ende. Nibbe f, berg-. Nid n skam, ergrelse. I sms med verb = n aud-, -beda vt. -gråta »i. Niding m. -skap m. -s|verk n. Nidjord fZ. -sk ad/ gnieraktig. -skrift s. Nfdsverk n. Nifs el nefs adj gyselig, -t adv, Nigja (a) yi neie. Nigla og tigla (a) i* spinke og spare Nihilisme m. -t m. -tisk. Nikk ni et nikk. Nikkel m (& -en).Nikker—Notebok. 97 Nikker adj (fl -re) sparsom. Nikotin /». -fri. Nilsmess 6. desember. Niløyri Nildeltaet. Nipe f bergspiss. Nipen adj undselig. Nippleg adj fortredelig. Nise f (fisk), -spekk n. Nisje m (f). Niss m sterk (ond) lukt. Nist|a (a) vi; -a seg ut. -e /'. Niste laup ni. -mat m. Nlt n sting, smerte, -a (i, ei, i) vi smerte; gli frem. Nitroglyserin m. Nittan 19. -de 19de. Nittedal (i Akershus). Nitti 90. -ande 90de. Nivellera vt. Nivlheim (i vår gamle gudelære). Nivå n. Njoda (a) vt nitte. Njosa el nysa (nys, naus, nose) vi. Njosna (a) = speia vi. Njota el nyta (nyt, naut, note) vt. Nj6tre f — knue m. Njupe el nype f. -torn m. Njøsminne n kjøpskål. No adv nu. Nobb f bergknoll. -ut adj. Nébel adj. Nobel-instituttet (les : Nobell). Nod|a n (b -a, fl -o, -o) nøste. [Node] sjå noda n, R. § 52. Nogg n gnidning, gnagsår. Nogsam adj tilstrekkelig. Nok adv (tidlegare : nog ; derav : nøgd f). Vert vanlegvis sett bak etter adjektiv og adverb, han er rik —, du skriv fort — ; ofte ogso like eins ved substantiv, pengar — el — pengar ; her er — å velja imillom; («nok en gang" heiter på norsk endå ein gong). Nokka (a) vt forsyne med nokker. -e m; tråden frå -en. Noko adv; — lang, — mange, — so nær. -leis adv nogenledes. -lunde adv. Nokon (f nokor el noka ; n noko, fl nokre). Nokongong el (når nokon er trykk sterkt:) nokon gong. Nokonstad el (når nokon er trykk sterkt:) nokon stad. Nokosinne adv nogensinne. Nomade m. -folk n. Nomen adj lam. -skap m. Nominell adj (n -elt). Non n; eta — ; til -s, ettermiddags tid. Nonne /. -kloster n. Nonslbfl n. -leite n. -mat m. Nor n sund, strøm. j Nord s: mot —, Ul -s, frå — . ! Nord adv mots sør; — i landet. [Norda] sjå nord an adv. Nord-jAfrika. -Amerika. Nordan adv nordenfra. -blåster m. -drått m. -fjells adv. -fjelsk adj. -sno f. Nord-Audnedal (i Vest-Agder). : Nord-Aurdal (i Oplands fylke). Nordbu(e) m. Norddal (på Møre). i Norddøl m. Norderland de nordiske land. -landsk. -lending m. Nord|far m. -fjording m. Nord-Frøya (i Sør-Trøndelag). Nordlgrad m. -havet. -isk. Nordkapp, -kyn. Nordland fylke. -sk. Nordlending m. -lengst adj nord ligst, -lyse n=ve r ly se. -mann. Nordmarka (i Aker). Nord-Norig. Nordre el nørdre adj. Nordsjøen, -strek n (pa kompas). Nord-Trøndelag fylke. Nord-Varanger (i Finnmark). Nord-Vågsøy (i Sogn og Fjordane). Norig el Norge. Norm f. -al adj. -alisera vt. Normandi n. Normann m (fl -ar), -isk. Norne f (nornone: Urd, Verdandi, Skuld). Norrsjå i Telemark. Norrøn adj som hører til den norske folkestamme. Norsk adj. -a (a) vi tale norsk, for norske, -dom m. N6s /' (fl naser) = nase m {f) smsf nase-. N6s / mule, snute (på dyr). Nossa seg (a) ta sig det makelig og behagelig. N6t f $ nøter) fiskegarn. N6t f (fl neter) nøtt ; smsf nate-. N6t n lettelse, hjelp. Nota (a) vt angi tonen, istemme. Notat n. N6te m (i musikk); diplomatisk —. Notebas (i båtlag). Note bok /'. -næm adj.Notera—Næring. 98 Noter a vt. -ingsbok f. Notildags adv. Notis m. -bok f. Notorisk adj. Notre f knort (t. d. i hudij. N6tt ni knort, knute. N6v f = laft. Novel|le f. -list m. Novise f. -siat n. Nu m trau uthulet av ett tre. Nubb m jernplugg til sko. -a (a) vt. -en adj (fl nubne) avstumpet. Nudd m og -a (a) = nubb og -a. Nugg og nygg m trekk, art ; ein kald — i veret. Nugg n. -a (a) vt gni. -en adj (fl nugne). Nukk m stansning. -en adj (fl nukne). Null ni. -punkt s. Numedal, -døl m. Numidia. -disk. Nummer n (b -et, b fl -i) ; avkorta : nr. Numra (a) vt numre. Nuntius m (paveleg sendemann). Nupa (te) vi henge med hodet. Nupp n plukk, avfall. Nupp m rykk, napp. -a (a) vt og pi. Nuska (a) vi lete efter noget. Nusla (a) vi søke føde (um dyr). Nussa (a) vi lukte til noget. Nut m bergknoll. Nuv m rund knoll; hodehår. Nuv adj butt: ogso: mutt. Nuva (y, au, o) vt avrunde. Nuv]eleg og -en = nuv adj. -sau /». Ny n nymåne; i — og near. Ny adj ny; fornyet, -a (a) vt. Nyanse m avskygning. Ny|brot n. -bær adj. -bære fog -bærku f. -bøling m. -bølt adj. Nyd|el m (fl -lar) = nyl m. Ny emning m. -fegen glad for noget nytt. -fiken adj. -fikne f nys gjerrighet, -fundlendar m. Nygg m = nugg m (ogso gysen). Nyggja (nygg, nogg, noggen, fl noggne) vt støte, skrubbe; over henge. Nygle f(i båt), -hol n. Nying in bål på fri mark. Nyk|el m (fl -lar) = lykel. Nykk in rykk, napp ; lune. -ja (-jer, nykte) vt. Nykle f = lykle f. Nyl og dengjenyl m banketre. Nyland n. -leg adv. -lende n. Nymfe f sml hulder, skogfru. Nymotens adj. -mål n en ar. Nype el njupe f. Nyra n (6 -a, fl -o, -o). [Nyre] s/å nyran. R. § 52. iiyre|feite f og -feitt n. Nysa eZ njosa (y, au, o) vi. Syss m; få ein — am. Nyst adv nylig;. no —. Nystja n (b -a, /r -o, -o) nøste. [Nyste] sjå nysta n. R. § 52. Nysylv n. Nyt ad/ dyktig; den -e drengen. Nyta e/ njota K (y, au, o) wf. Nytta (a) vt: benytte; vi: duge, hjelpe; det -r ikkje. Nytte fogn; til -s. -laus. -leg. Nytt|en (fl nytne) forsynlig. -ig. -sam = -en adj. Nyvia (de) vi avrunde, -a seg gjøre barske miner, -e f gjera eller setja -or = -

a seg. Nyvle f lite horn. Nyår n årsskifte; fyre og etter —, på -et. Nyårs|aftan m. -kveld m. -natt /. Næden adj bitende (um vind). Næk|ja (-jer, -te) vt gjøre naken, lens. -ja seg gjøre sig snau. -t adj lens. Næla (te) vt tråkle (av nål). Næm adj mottagelig; frost-, lære-, tung-; lettvint: det skal -t vera gjort, -a (de) vi berøre flyktig; eg berre -de burt i han. Næma (a) »l = nærma. — seg. Næmare adj og adv = nærmare. Næmast(e) adv og adj. Næme adv nær; — ved; alle so — som ein på ein nær. Næme n grep; tak; nemme. -nadj. flink til å lære. Næming m elev. -s|arbeid. Nær adv (hertil gradformene nærre, næst el næmare, næmast el nær mare, nærmast). Vert ofte brukt som prep; vera — land, for -— elden, han stod næst kongen el (i yverførd tyding) kongen næst, han er ikkje — til vaksen, han er so — klokare enn sjølve presten, alle so — som ein, gå nokon for —, forurette, krenke. Næra (de) vt nære, gi føde. Nærjdjup adj = brådjup. -gan gande, -hendeleg adj. -hendes ad». Næring m forberg, stort nes. Næring f. -s|liv n. -veg m. -vit n.Nærkjøm—Odde. 99 Nær kjøm (d) adj nærkommende, om trentlig, -komen adj næsten fer dig; næsten lens; næsten håpløs. -kone f jordmor, -leg adj. -leik in. -liden adj (um tid), -rna (a) = næma(a). -mare = næmare. -mast = næmast. -re = nær mare, -om adv omtrent. Nærsjåig adj karrig. -skyld adj -synt adj. -søken adj påtrengende -takande adj. -være n. Næst nærmest; -e dagen. Næsta adv = so nær næsten. Næste m. -kjærleik m. Nærstemann den næste. -nætt adj; ein-, tvi-, osb. Nøgd f (av : nog o : nok) tilstrekke lighet; overflod. Nøgd adj fornøid; vel-, mis-. Nøgg m gysen; adj forsagt, -a (ø, o, o, fl noggne) vi gyse. -leg gyselig. Nøgja (nøgde) vt tilfredsstille ; — seg og -st la sig nøie (med). Nøgje n tilfredsstillelse ; få sitt - ; adv nøie. -n adj (f nøgi, n nøgje, fl nøgne) nøiaktig. -leg adj rikelig. Nøgjsam adj nøisom. -ta (a) vi forslå. Nøkkelost m. Nøkter adj edruelig, -n adj ikke overdreven. NøJe f et (stort) trau. Nøra (de) vt opfriske ; — seg forsyne sig godt; — eld eller — upp eld eller — på elden. Nording m ; land-; ut-. Nørdra seg (a) bli nordligere (um vind). Nørdre el nordre. Nørdst adj og adv nordligst. Nør|e n styrkemiddel ; surstoff, -sle f ekstraforpleining. [Nøtt fl -er] sjå n6 l f. Nøtterøy (i Vestfold). Nøyda (nøydde) vt tvinge ; eg nøydde meg til det, han nøydde det (inn) på meg, det nøyder ikkje på, vera nøydd til. Vera nøydd um. Nøyta (nøytte) vi benytte; fortære: — seg anstrenge sig; han karm ikkje — foten. -nøyte n selskap; mat-, seng-. Nøyt|eleg adj brukbar, -en adj flit tig; rask Nøytral adj. -itet m. Nøytr|um n (fl -a) intetkjønn. Nøyt|sam påpasselig, -sle f benyt telse. Nøytug adj som har sine lemmers fulle bruk; sml unøytug. [Nå] sjå no adv. Nå (nådde) vt: — botn; vi: — til, — i hop. -ande adj opnåelisr. Nåbleik adj likblek. Nåda (a) vt benåde. Nåde m. -gåve f. -lovnad ni forjet telse, -pakt f. -stol m. -verknad m. Nådig adj. Nådsår og nådsensar n. Nå|e m dødning, lik. -elde n van trivning (um dyr), -eleg adj van treven. -gauk m gauk som spår lik; nord er —. Nål f. -auga n. -brev n. Nåleg adj = nåande. Nå|lét m. -ljos n. Nåljodd m. -styng m. Nå|luft f og -lukt f liklukt. Nåm n optagelse; land-. Nåpa (a) el (te) vt få fatt på. Når adv; — kjem du? konj, eg kjem — du vil; han kunde — han vilde; — som helst. Nå|risle f helvetes-ild. Nåsfall n dødsfall. Nå strand (i åsalæra), -tev m lik lukt. -ting n en stakkar. Nåtla (a) vt sy sammen overlæret. O. O m (fl o'ar). O-ljod s. Oase m. Oast (a) vi engste sig. Obduksjon m. -sera vt. Obelisk m. Oberst m. -løytnant m. Objekt n. -iv adj og n. -ivitet m Oblat ni. Obligasjon ni. Observatorium n (b -atoriet). -era vt. Obstruksjon m. Od n: raseri; vill lyst; uvær; adj: hissig; vill; brunstig, -a seg (a) og -ast slå sig gal. Odd m odd, sjkarp spiss. Odde m landtunge, nes. Nærkjøm—Odde. 99 Nær kjøm (d) adj nærkommende, om trentlig, -komen adj næsten fer dig; næsten lens; næsten håpløs. -kone f jordmor, -leg adj. -leik in. -liden adj (um tid), -rna (a) = næma(a). -mare = næmare. -mast = næmast. -re = nær mare, -om adv omtrent. Nærsjåig adj karrig. -skyld adj -synt adj. -søken adj påtrengende -takande adj. -være n. Næst nærmest; -e dagen. Næsta adv = so nær næsten. Næste m. -kjærleik m. Nærstemann den næste. -nætt adj; ein-, tvi-, osb. Nøgd f (av : nog o : nok) tilstrekke lighet; overflod. Nøgd adj fornøid; vel-, mis-. Nøgg m gysen; adj forsagt, -a (ø, o, o, fl noggne) vi gyse. -leg gyselig. Nøgja (nøgde) vt tilfredsstille ; — seg og -st la sig nøie (med). Nøgje n tilfredsstillelse ; få sitt - ; adv nøie. -n adj (f nøgi, n nøgje, fl nøgne) nøiaktig. -leg adj rikelig. Nøgjsam adj nøisom. -ta (a) vi forslå. Nøkkelost m. Nøkter adj edruelig, -n adj ikke overdreven. NøJe f et (stort) trau. Nøra (de) vt opfriske ; — seg forsyne sig godt; — eld eller — upp eld eller — på elden. Nording m ; land-; ut-. Nørdra seg (a) bli nordligere (um vind). Nørdre el nordre. Nørdst adj og adv nordligst. Nør|e n styrkemiddel ; surstoff, -sle f ekstraforpleining. [Nøtt fl -er] sjå n6 l f. Nøtterøy (i Vestfold). Nøyda (nøydde) vt tvinge ; eg nøydde meg til det, han nøydde det (inn) på meg, det nøyder ikkje på, vera nøydd til. Vera nøydd um. Nøyta (nøytte) vi benytte; fortære: — seg anstrenge sig; han karm ikkje — foten. -nøyte n selskap; mat-, seng-. Nøyt|eleg adj brukbar, -en adj flit tig; rask Nøytral adj. -itet m. Nøytr|um n (fl -a) intetkjønn. Nøyt|sam

påpasselig, -sle f benyt telse. Nøytug adj som har sine lemmers fulle bruk; sml unøytug. [Nå] sjå no adv. Nå (nådde) vt: — botn; vi: — til, — i hop. -ande adj opnåelisr. Nåbleik adj likblek. Nåda (a) vt benåde. Nåde m. -gåve f. -lovnad ni forjet telse, -pakt f. -stol m. -verknad m. Nådig adj. Nådsår og nådsensar n. Nå|e m dødning, lik. -elde n van trivning (um dyr), -eleg adj van treven. -gauk m gauk som spår lik; nord er —. Nål f. -auga n. -brev n. Nåleg adj = nåande. Nå|lét m. -ljos n. Nåljodd m. -styng m. Nå|luft f og -lukt f liklukt. Nåm n optagelse; land-. Nåpa (a) el (te) vt få fatt på. Når adv; — kjem du? konj, eg kjem — du vil; han kunde — han vilde; — som helst. Nå|risle f helvetes-ild. Nåsfall n dødsfall. Nå strand (i åsalæra), -tev m lik lukt. -ting n en stakkar. Nåtla (a) vt sy sammen overlæret. O. O m (fl o'ar). O-ljod s. Oase m. Oast (a) vi engste sig. Obduksjon m. -sera vt. Obelisk m. Oberst m. -løytnant m. Objekt n. -iv adj og n. -ivitet m Oblat ni. Obligasjon ni. Observatorium n (b -atoriet). -era vt. Obstruksjon m. Od n: raseri; vill lyst; uvær; adj: hissig; vill; brunstig, -a seg (a) og -ast slå sig gal. Odd m odd, sjkarp spiss. Odde m landtunge, nes.Odde—Oransje 100 Odde m; par eller —, effen eller ueffen, -mann m opmann (ved av røysting), -tal n. Oddlaus som har mistet spissen. Odel m; Ul — og eige. Odelsjboren adj. -fri adj. -gard m. -grunn. -hevd. -jord. -løysar. -mann. -rett. -ting. -ætt. Oden (med tvostavingstone, slik som me uttalar dei same bokstavane i ordet metoden) den øverste av æserne-. Odla (a) vt; — ein gard fa odelsrett på en gård. Oe m engstelse, sinnsuro. Offensiv m; taka -en. Offentleg sml ålmenn, open. Offer n. -dag m. Offiser [officér] m. Offisiell adj. Ofra (a) vt. Ofsa (a) vt og vi overdrive, -seleg adj overordentlig, -sen adj üben dig. ØA*.»»,. ~"*^**«-, *»Ff^ Ofte adv1; tidt og —. Og konj', mann — kone. Og el au adv ogso. Båe desse ordi kjem alltid baketter den leden som dei gjev vekt, t. d. han au rid i dag; han rid og i dag; han rid i dag au. Oge m respekt, -leg imponerende. Ogna (i Rogaland). Ogso adv = au, og. [Ok] sjå åk n. Oke ni tvertre i grind; labbank. Oker m (farge). Oker n åger. -kar nt. -rente f. Okkupera vt legge under sig. Okla n {b okla, fl oklo, oklo) ankel. [Okle] sjå okla n, R. § 52. Okra (a) vi ågre. [Okse] sjå ukse m. [Oksel] sjå aksel f. Oksyd n. -era vi. Oktav m. -ark n. Oktober måned. Okular n. -glas sml objektiv n. 01 f en rem; bak-, buk-, Olavs dagen 29. juli. -fest m. Olboga (a) bruke albuene; — seg fram. Olboge m albue, -krike mog -lykkje f. -rom n. Old f mengde ; slektledd, generas]on = ættlegg m. Olde f bølge, bølgedal ; vassrenne ; sagn, fortelling. Oldemor. Old|er m mylder, skrålende lystighet. -ra (a) vi støie, skråle. Older = ore m oretre. -skog m. -tre n. -ved m. Olja (a) vi bestryke med olje. Olje m. -berg n. -farge m. -måla (a) vt. Oil m skrål. støi. -a (a) vi. Olle f kilde. Olm adj. -a (a) vi vise sig olm; gjøre bistre miner, -ast (a). Olmose el almisse f. Olmose ting n en stakkar. Olreip n tau av lær. Olsdk 29. juli. Olst|er m skrål, støi. -ra (a) vi. Oltaum m tom av lær. [Om og -me] sjå um og umme. Om m lyd av fjernt bulder, -a (a) vi. Omelett m. Omn ni ovn, ildsted. Omn(s)|bed n bund i ildsted, -brød n. -røyr f. -sverte f. Onder f {fl ondrar) kort ski. Ongla (a) vi angle, fiske med krok. Ongul m (onglar) fiskekrok. Onn f travelhet; vår-, slått-, høy-. Onna (a) vt : påskynde ; — seg skynde sig; — inn innhøste; vi: være i onnearbeide. Onnejfolk fl. -før adj. -graut m. -millom adv. -tid f. Onnorleis = annarleis adv. Onnug flittig, hastende. ! Onsdag (o : Odens dag). Onvera (berre i infinitiv vt) undvære, sml umbera. [Op og -pc] sjå upp og uppe. Op n åpning, hull, tomt rum. Opien adj åpen ; -c vatn, på -ne gata ; åpenhjertet, åpenmunnet. Openberr adj. -berra (a) vt åpen bare, -berleg adj. -daga (a) vt åpenbare; opdage. -skap m. -skår adj fritalende. Opera m {b -aen, fl -aer). -ette m. Operjasjon m. -era vt. Opinion m. Opium n. Opiumsrøykjar m. Opland fylke. Opn|a (a) åpne. -a seg og -ast (a). -ing m = op n. -ing f. Oppo|nera vi = leggja imot. -sisjon ni. Optlikar m. -ikk m. -isk. Or = utor prep av, ut av. Orakel n (b oraklet), -svar n. Oransje, -gul adj.Orar—Otesterk 101 Orar fl vildelse; i svevnorom, daud orom, helorom. Orbær n ripsbær. -tre n. Ord n ord, rykte ; han gat ikkje eit — . Ordja (a) vt bringe på tale. -a (eller -ast) ut um ymte om, antyde. Ordjavleiding f. -blom ttT floskel. -bok f. -dæme n uttryksmåte, manér i talen. Orden m (fl ordnar). Ordens band n. -bunad in. -mann -sans m. -vern s. Ord tast adj. -fatig. -felling f ord føining. -flaum, -før adj. -førar, -grann =-rett. -gytar m. -hag veltalende, vittig, -halden og -hal dig. -hegd f veltalenhet, -hitten (fl -hitne) vittig. Ordinlans m o:kyrkjelov. -asjon ni. -era vt. Ord|ing f ytring, uttalelse. Ordinær adj. Ord kast n disputt, -klasse s. -kløyv ing f. -lag n uttrykk, -laging f. -laus adj. -leida vi fremstille i ord; -leida seg uttrykke sig. -lei ding f fremstilling, stil. -leik m. -liste f. Ordning f. Ordnotar fl talemåten Ordrag n utdrag. Ord ram adj sterk i ord. Ordre m. Ordrengjast vi kjevles, -rett adj. -rik. -rikdom. -r6t f. -samling f. I Ordsauke n lovtale: megen omtale. Ordisending f budskap, hilsen, -set ning f. -skiftast vi. -skifte n de batt, -skil n = skil ord. -skila (a) vi gjøre avtale, -skile adv tydelig, ikke til å misforstå, -skort m ordmangel. -skrøyv n bombast -skrøyyeleg -slag n. -

sløg adj vrien i ord. -spel n. -stas m sprogblomster. -stev n munnhell. -strid m. -styrar m dirigent, -stød adj ordlydende; som ikke motsier sig; ordholden, -sår adj pirrelig. -tak n. -tam n munnhell, -tyding f. -tøke n ordsprog. -vand kræsen på uttrykk, -vik n avvikelse i ordbruk, -viss som finner de rette ord. Ore f stropp hvormed sele og skåk forbinnes. Or(e) ni = older, oretre. Oreigna (a) vt ekspropriere, -ing f. Ore pinne = selepinne. -ring /». Organ n. -isasjon m. -isera vt. -isk. -ist. Orge f og orgel n. Orienten. Original adj og m. -itet m. Orka (a) vi arbeide, virke; ork*% formå ; gide ; eg -ar ikkje høgra på slikt tull. Orke f anstrengelse ; et orke ; gå på tungorka. -laus arbeidsløs, ledig. -leg håndterlig. Orkester n (b fl orkestri). Orkjenast vi vansmekte. Orlog n sjøkrig; til -s. Orlogsjflagg n. -flote el flåte m. -gast ni. -mann m. -verft n og -verv ot. Orm m slange. Ormejbol n. -gras n bregne, -ham ;». Ormekta (a) vi vansmekte. Ormenål f slangetunge. -styng ni. Orminnast (-test) vi være i begrep med å sovne. Orm stungen adj. -unge m. -øygd adj kvassøiet. Ornja (a) vi og vt få el gi (lekamsj varme; -a seg. -e m mild varme. Orrje m. -fugl m. -høne f. Orrig livlig, rask = gridug. Orsaka (a) vt undskylde. Orlskrift f utskrift, -skurd m kjen nelse, -skurdsaum m hulsøm. Ort /" ort = 80 øre. Ortodoks adj = rett-tr u and e. -doksi //i. -grafi m. -grafisk, -pedisk. Orv n ljåskaft. Or|vak adj utvåket. -vald adj ut valgt, -ventes adv mot forvent ning. Orv|hand f venstre hånd. -hendt adj kjevhendt. Orvonast (a) opgi håpet, -vønen adj fortvilet. Os 77j flodmunning ; brasen ; damp, sterk utdunstning, os. -a (a) vi strømme : tære isen ; ose, dampe. Osean n. -båt 771. Oske f aske. -dunge m. -ladd m. Oskorei(d) f nåsgårdsreid". Osp f asp. -ebork 77» osb. Ost m. -kolle f. -skorpe /". Osterbein n nøkleben. Ostre f østers, -berg n. -skal n. Ot ast (a) tirre hverandre til strid. -e / kappestrid, dyst. Oter 77i (fl otrar), -skinn n. Ote sterk og -stød adj dyktig i strid, djerv.Otta—Paleontologi 102 Ott|a (a) ane, formode, -ast vi og vt frykte; vente med uro. Otte f morgenstund; i otta. Otte m frykt, respekt ; engstelighet ; liggja med eller på —, ligge med uro for at man kan forsove sig. Otte arbeid n. -fugl m en som er tidlig oppe. Otte full engstelig, -laus übekymret. -leg = -sam. -løyse f. Otte mål n tid til å stå op. -messe f = -preike og -song fropreken. Otte sam vågsom, farlig, -stad met farlig sted. Ottug adj urolig i sinnet, engstelig. Ov adv overordentlig; for meget (fyrsteled serleg til adjektiv og substantiv). Ovan adv oven, ovenfra, -bakke m. -bakkes adv nedad bakken, -beltes adv. -bordsadv (sjøuttrykk) -brotes adv ovenfor fjellbrynet. -burd [-bør] m nedbør. -deildes adv oventil, -dotten adj som himmel fallen. -etter adv ovenfra, -fall n nedstyrtning. -komen, -lides adv øverst i lien. -livs adv. -mun ni den fordel å stå øverst, -på. -sjøs adv. -skogs adv. -til. -um. -yver. -åt. Ovarleg adj noget høitliggende : adv nokså langt oppe. Ovasjon m æresbevisning. Ovjbeite n. -bod n usedvanlig til bud, -bdden adj overdreven. -bodleg usedvanlig, -bragd f stor verk, -brå adj. -bunad m luksus. -bør m for sterk bør. -daude m svær dødelighet, -diger adj. -djup n og adj. -drikkar dranker, -drykk drukkenskap, -dyr adj meget dyr. Oven adj tynn, mager. Ovende adv overmåte; — stor ovstor. Over*) el yver. -eins; homa -eins. -evle n overmakt, noget som over stiger ens krefter, -fladisk adj. Overhalla (i Nord-Trøndelag). Overs adv overmåte, -leg ypperlig. Ov eting f fråtsing, -evle n noget som overstiger kreftene, -flaum m. -full. -gamal. -gild. -gjegn f noget usedvanlig, -gjerd f. -god. -grip n mesterstykke, -haus m usedvanlig begavelse, geni. -heider m. -hug m ustyrlig drift, -kar m. -kast n. -kjempe f. -kjøp n. -kone f. -kyte f storskryt. -lag n udmerket orden, -leg adv i meget høi grad. -lenge adv. -lyte n stort lyte. -læte n usedvanlig snakk el støi. -løgleg, -låten adj over modig, -menne n overordent lig menneske, -mod n overmod, hovmod, -nøyte fog n storeter, I -nøyten adj umåtelig i mat og drikke, -pris m. Ovra seg (a) tre frem ; vise sig ; opkomme; di: soli -r; solovring. Ov|refsa vt refse for hårdt (mots vanre f sa), -regn n. -rik. -rike n voldsomhet, tyranni, -rikja (te) vt. Ovring f fremkomst : solopgang. Ovros f usedvanlig ros. 0v slag udmerket rase. -sterk. -stor. -svip m usedvanlig utseende, -tak n karsstykke, -tjukk, -truen lett troende. -tung. Ovug adj bakvendt, vrengt. Ovund f avind, -a (a) vt misunne. Ovund|er n særsyn ; vidunder, -ra (a) vt beundre. Ovund laus velvillig, -sam misunne lig, -sjuk avindsyk, -sykje f. Ov|vaksen forvoksen. -vatn n stor vannflod. -verk n kjempeverk. -vond adj særdeles ond el. smerte lig, -år overmåte godt år. P. Pakt-arki paktens ark. Palass n. P m (fl p'ar). P-ljod s. Padde f. Pakett m. -skip n postskip, rutebåt Pakk n gods; pakk. -a (a) vt. -em Pakt f. -a (a) vk forpakte, -ar tti. Pale m småsei. Pale /i = palass Paleontologi m. *) Formi over synest vera brukt især med betydning av en overstigen i mæDgde, værd eller magt". (Ivar Asen). Otta—Paleontologi 102 Ott|a (a) ane, formode, -ast vi og vt frykte; vente med uro. Otte f morgenstund; i otta. Otte m frykt, respekt ; engstelighet ; liggja med eller på —, ligge med uro for at man kan forsove sig. Otte arbeid n. -fugl m en som er tidlig oppe. Otte full engstelig, -laus übekymret. -leg = -sam. -løyse f. Otte mål n tid til å stå op. -messe f = -preike og -song fropreken. Otte sam vågsom, farlig, -stad met farlig sted.

Ottug adj urolig i sinnet, engstelig. Ov adv overordentlig; for meget (fyrsteled serleg til adjektiv og substantiv). Ovan adv oven, ovenfra, -bakke m. -bakkes adv nedad bakken, -beltes adv. -bordsadv (sjøuttrykk) -brotes adv ovenfor fjellbrynet. -burd [-bør] m nedbør. -deildes adv oventil, -dotten adj som himmel fallen. -etter adv ovenfra, -fall n nedstyrtning. -komen, -lides adv øverst i lien. -livs adv. -mun ni den fordel å stå øverst, -på. -sjøs adv. -skogs adv. -til. -um. -yver. -åt. Ovarleg adj noget høitliggende : adv nokså langt oppe. Ovasjon m æresbevisning. Ovjbeite n. -bod n usedvanlig til bud, -bdden adj overdreven. -bodleg usedvanlig, -bragd f stor verk, -brå adj. -bunad m luksus. -bør m for sterk bør. -daude m svær dødelighet, -diger adj. -djup n og adj. -drikkar dranker, -drykk drukkenskap, -dyr adj meget dyr. Oven adj tynn, mager. Ovende adv overmåte; — stor ovstor. Over*) el yver. -eins; homa -eins. -evle n overmakt, noget som over stiger ens krefter, -fladisk adj. Overhalla (i Nord-Trøndelag). Overs adv overmåte, -leg ypperlig. Ov eting f fråtsing, -evle n noget som overstiger kreftene, -flaum m. -full. -gamal. -gild. -gjegn f noget usedvanlig, -gjerd f. -god. -grip n mesterstykke, -haus m usedvanlig begavelse, geni. -heider m. -hug m ustyrlig drift, -kar m. -kast n. -kjempe f. -kjøp n. -kone f. -kyte f storskryt. -lag n udmerket orden, -leg adv i meget høi grad. -lenge adv. -lyte n stort lyte. -læte n usedvanlig snakk el støi. -løgleg, -låten adj over modig, -menne n overordent lig menneske, -mod n overmod, hovmod, -nøyte fog n storeter, I -nøyten adj umåtelig i mat og drikke, -pris m. Ovra seg (a) tre frem ; vise sig ; opkomme; di: soli -r; solovring. Ov|refsa vt refse for hårdt (mots vanre f sa), -regn n. -rik. -rike n voldsomhet, tyranni, -rikja (te) vt. Ovring f fremkomst : solopgang. Ovros f usedvanlig ros. 0v slag udmerket rase. -sterk. -stor. -svip m usedvanlig utseende, -tak n karsstykke, -tjukk, -truen lett troende. -tung. Ovug adj bakvendt, vrengt. Ovund f avind, -a (a) vt misunne. Ovund|er n særsyn ; vidunder, -ra (a) vt beundre. Ovund laus velvillig, -sam misunne lig, -sjuk avindsyk, -sykje f. Ov|vaksen forvoksen. -vatn n stor vannflod. -verk n kjempeverk. -vond adj særdeles ond el. smerte lig, -år overmåte godt år. P. Pakt-arki paktens ark. Palass n. P m (fl p'ar). P-ljod s. Padde f. Pakett m. -skip n postskip, rutebåt Pakk n gods; pakk. -a (a) vt. -em Pakt f. -a (a) vk forpakte, -ar tti. Pale m småsei. Pale /i = palass Paleontologi m. *) Formi over synest vera brukt især med betydning av en overstigen i mæDgde, værd eller magt". (Ivar Asen).Palestina--Pedal. 103 Palestina. Paletot m (les: -tå). Palett m o: fargefjøl. Palissade m. Pall m benk; terasse. Palladium n (fl -et) sml amulett. Pallium n erkebispens skulderbånd. Palltorsk m = krabbe m. Palme m el. f. -sundag m. Pamflett m = nidskrift s. Panegyrikk m =loyt a 1 e. -risk. Panela (te) vt bordklæ. Panikk m. -nisk adj. Panne f panne, gryte ; teglsten ; ogso = en ne n. Panser n. -båt m. Pansra (a) vt bepansre. Pant n ; setja i—. -a (a) vt. Pantebok f. -gjeld f. -gods n. Panteisme m. -ist ;«. -istisk. Pantelån n. -rett m. Panter m (rovdyr). Pantobligasjon m. Pantomime m minespill. Pantsetja vt. Papa m (b -en, fl -er) far. Papegøye m. «« Papir n. -ark n, osb. Papp n. -arbeid n. Pappe 77i = spene m patte. Par n. -a (a) ordne parvis. — sea (um dyr). Parabel m = liknad m. Parade m. -déra vi. Paradis n. -isk adj. Paradoks n påstand som synes selv motsigende. Parafera vi ved sin underskrift stad feste hovedunderskriften på et do kument. Parafin m. -lampe s. Parafrase f omskrivning, -graf m. Parallell m og adj. -ogram n. Paraply m. -sitt m. -soll m. Pardong m; beda um —. Parenjtes m. -tetisk adj. Paréra vt avbøte. Parfyjme m. -mera vt. Pargas n reisegods: mykje — Park m. Parkett n (i teater). Parlamen|t n. -tarisk. -tær m. Parleist m mots beinleist. Parnass n (diktarberget i Hellas). Parodi m = skalkeherming f. -éra vt. B ' Parsell m avdelt stykke jord. Part m del; eg for min —. Parterr n (i teater). Parti n. -førar m. Partikkel m (fl -lar). Partisipp n. Partisk ad/, -styre n. -ånd f. Parveny m opkomling. • Parvis adv par for par. Parykk m. -blokk /". -makar m. Pas n ris, kvister; rusk. ; Pasient m. Pasja ni (fl -er) tyrkisk jarl. Pasje m stormanns-tjener. 1 Pasjon m lidelse, lidenskap.) j Paskvill m = nidskrift s. ! Pass n ; berg-, reise- : pass, tilsyn : um —, /;7 —. Pass ; segja — (i kortspel). Pass ; sopass så vidt, i den grad ; — stor; — mann; — Ul mann. Passa (a) vt vokte, pleie; — seg. Passa (a) pi :^ høve sammen ; det -r godt : vi : få til å høve sammen. Passa (a) vi si pass (i kortspel). Passja og -e adv. Passar m, passer. PassalsjéFtrang gjennemgang. -sjér m. I Passat m. -vind m. Passje og -a adv og adj passe, pas selig. Passeleg adj = høveleg. Passera vi komme forbi; det fær — slippe å bli hindret. Passiar m = svall, prat, .radl". Passiv adj som ikke deltar, uvirksom. Passiv n (fl -a) ; aktiva og -a. -itet ni. Passus m (fl passus) avsnitt (t. d. i tale). Pastell m. -farge m. -måling f. Pastinakk m (plante), -rot f. Patagonia. Paté m o: pute benk. Patenjt n. -tert adj. i Paternitet m faderskap. -sisak f. Patetisk adj salvelsesfull. i Patologi m o: sjukdomslære. Patos m ; med —, med salvelse. Patriiark m. -arkaisk, -ot m. -otisk -siar m. -sisk. i Patron f (b -a) (til skytevåpen). Patron m beskytter. Patrulje m o: rund v akt. I Pauke m (musikkinstrument). Paulun /i. I

Paura (a) vi arbeide ivrig, men smått. Pause m. Pave m. -bulle m. -døme n. leg. Paviljong m ; musikk-. Pedagog m. -ikk m. -isk adj. i Pedal m (på piano, orgel, osb).Pedant—Plagg. 104 Pedant m. -eri n. -isk adj. Pedell m o: vaktmeister. Pegasus m (diktarliesten). Peik n pek; et puss = prette f. -a (a) wi. Peil m V4 pott. Peila vi og uf peile (til sjøs). Peina (a) vt og -st ved tirre. Peis m (f) svepe; u*«e-. -a (a) vt. Peis m ildsted, -brun f. -pipe /. Pekuniær adj". [Pel] sjå peil m. Pelikan m. Pelotong m. -førar m. -sjef »«• Pels /». -verk n. Pén adj = ven, fin. Pendel m. -ur n. Peng m (/Z pengar). . Pengeibrev n. -fall n pengereduksjon. Penibel adj pinlig. Pening m (en mynt). Penn m; fjør-, stål-, -al n. Penn(e)drag n. -før od[/. -skaft n osb. r . Pens ni. -a (a) vi pense (pa jarn vegen). Pensel m. Pensjon m. -ert adj. -ist ni. Pensla (a) vi. Pensum n (b -umet, fl -a). Pensylvanlia. -skinn n. Pepar m. -kake f. -mynte f. Pepra (a) vt pepre. Pergament n o: skinnblad, sktnnbrev. Peri|feri m. -ferisk. Perikum m (urt). Periolde m. -disk adj. Perjla (a) vi. -le /". Perlejband n. -gryn n. -høne /. -mor n. -skjel /" perlemushng. Perm m; /rå - «/ — ; fro/c-, -laus. Perlmisjon m. -mittéra vt. Perpendikjkel ni (fl -lar), -ulær ni Og adj. Perrong m (ved jarnvegen). Pers m ; leggja i- . -a (a) vt perse. Persar ni (fl -ane). Perse f perse, presse, -jarn n. -sylte /. Per sia. -sisk adj. Persille % o*v. „ , Person /». -ale n. -ell (kapellan). -ifisera vt. -leg. -legheit f — sjøl vmenne n. Perspektiv n. -isk adj. -teikning f. Pert m. -line f (sjøuttrykk). Perten adj kræsen, snerpet, knipsk. Pesa (a) vi puste voldsomt. Pesk m reinskinnspels. Pessimisme ni. -t ni. -tisk adj. Pest m. -bolde m. -fengd adj. Petisjon m = søknad. Petit (les: peti); prenta med —. Petroleum n o: jordolje. Pianist in. -no n. -noforte n. Pidestall m = fotstykke; skåp. Piese m lite skrift. Pietet m. -laus adj. -s|umsyn s. Pietisme m. -t m. -tisk ad/. Pigg ni. -stav ni. Pik "i tynn spiss, -huve /". Pikk m lite støt. -a (a) vi og vt pikke, hakke, -e f. Pikkolofløyte f. Pikstav m = piggstav. -ut adj spiss. Pil f; smsf pil-, -odd. Pil mi (tre). Pila (a) Pi og vt pille; plukke. Pilar m pille, søile, stolpe. Pile m grand, smule; kvar ein —. Pilegrim m (b -en). Pilerter fl. Pilk m (fiskereidskap). Pille f (medisin). Pilt ni smågut, -a (a) vi trippe Pimpstein in. Pinia (te) vt. -e f. -eibenk /». -sam adj. 1 Pinje f (tre). Pinna (a) vt. -e m. -e|syl ni. iPins'/" = kvitsunn. -helgi. -kvel- den. Pinsle /' varig smerte. Pip m. -a (a) vi og w/, -e /" pipe. Pipelbrand m. -hovud n. Pir m (småfisk): utstikkerbrygge. Pirja (a) være karrig, -ing m gnier. Pirk ni og n. -a (a) vi. Pirkum m == perikum. Pisk m. -a (a) vt. -e f = pisk. Pissoar m. Pist n« klynkende lyd. -a (piste) vi. Pistol m. -skot n. Pistong m (på geværj. Pistra (a) »i = pista. Pitla (a) Pf pille, plukke, nippe. Pjank n pakkenelliker, bagasje. ! Pjekkert m sjøtrøie, jakke. i Pjokk m smågutt, sml pilt, pøyk. Pjoliter m (fl -rar). Pjusk m uanselig person, -en og i -ut adj. Pla (nof -r, /"y/rf pla) vi ha for vane; lian -r vera her dagleg. Plagla (a) vt. -e f. Plagg n; hovud-, helge-, lin-, osb."v. Plagiat—Potpurri. 105 Plagiat n. -era vt. Plakat ni. Plan 77i en plan, utkast. Plan n et plan, flate. Planet 77i. Plangeometri 771. -iglob ti. Planke 771. -gjerde n. Planlagd adj. -leggja vt. Plansje [planche] m. Plan ta (a) vt plante, -tasje m. Plante m. -føde f. Plantning m en plantning. Plasér ti moro. Plasera vt anbringe på plass. Plass 771 rum, sted ; husmanns , an settelse. Plassefolk fl. -mann 771. [Plaster] sjå plaster. Plastikk 7» formkunst. -tisk adj. Plate f tynn skive ; blekk-. Platform f (ved jarnveg). Platina 71 platina. Platta seg (a) hjelpe sig; klare sig. Plattysk s og adj. Platå n høislette. Plebei m plebeier, -isk simpel. Pledd ti reiseteppe. Pledere vt føre (eller forsvare) en sak. Plen m; gras-, blomster-. Plenarmøte n samlet møte (t. d. av både odelsting og lagting). Plent adv: ganske; adj: nøiaktig; undselig. -a seg (a) være tilbake holden, -e f liten plante; varhet. Plenum; i\ — = i plenarmøte. Plett 71 sølvplett. -saker fl. Plevritt TTi 0: «vatn i lunga". Plikt/, -a (a) i»/, -ig adj. -kjensle/: -tru adj. Plitt TTi (i båt). Plog 771. -kar 771. -nad m. -onn f. Plombe /7i tannfyll. -bera vt, Plome f. -tre n. Plugg m nagle, -a (a) vt. -syl 7/1 Plukk 71. -a (a) vt. -fisk m. Plund er 71. -ersam adj møisommelig. -ra vi. Plundra el plyndra (a) vt. Plus (og minus). Plyndra el plundra (a) vt. Plysj /i (eit slags ty). Plystra el blistra (a) vi og vt. Pløgtøa (pløgde) vt pløie. -je f pløid stykke, -sel fog -sle f= p1 0 gj e f. Pløsa seg (te) vables, -e f porøs klump, blære, -en adj porøs, -ut adj vablet. [Plågla og -e] yd plaga vt og -e f. 8 — Matias Skard: Nynorsk ordbok. Plaster n {b -et). Podagra 7» (b -en) fotgikt. Poeng n punkt, merke. Poejsi m. -t m. -tisk. fPoint] s/d poeng n. Pokal m. Poke f = kveissott, bole. Pol 771 ; nordpolen. Polakk m person fra Polen. Polemikar m. -mikk 7». -misk. Poléra vi gjøre blank, polere. Poliomyelitt 772 (sjukdom). Polise m; brand-. Politi n -ti 771 konstabel. Politikammers n. i Politikar 771. -tikk m. -tisk. ! Politur 771. Poll 771 liten rundaktig vik. Polring TTi polarcirkel. Polygami 771 = manggifte n. Polyglott 771 bok på flere sprog. Polygon 771 o: mangkant. Polynesia. Polypp 771 (t d. i nasene). Pomade m hudsalve, hårsalve. Pomerans m. Pomolog 77i fruktkjenner. -i m. -isk. Poppel 77i (fl -lar). Popularitet 7». -lær adj. Pdra (a) vi pirke, stikke. Pors 77i (plante). Porselen n. Porsgrunn.

Porsjon 77i. Port 771. -al 771. Portefølje 77i. Portepe 7». Port|ier ni (les- ié). -ier m forheng, -nar. Porto m. -fritt adj. Portrett n. -målar 7». Portujgal. -gis 771. -gisisk. Pose 7» ; papir-. Posisjon 771 stilling. Positivad/ mofø ne ga ti v; n = veiv spel. -isme m. -ist 771. -istisk adj. Positur 711 stilling, holdning. Possessiv adj; -t pronomen. Post 7»; vakt-, lærar-, -hus n. Postei 771; lever-, Postéra vt (i rekneskap). Postil m prekensamling. Postulat n påstand (utan prov). P6t|a (a) stikke; pote; vaksinere. -e kvist m. Potens 771. -era. Potentat 771. Potet /{b -a, fl -or), -gras n Potpurri n blandingsvare.Pott—Protest. 106 il Pott m. -e f. -øl n. Prakk n besvær, -a (a) vi. -ar m. Praksis m. Prakt f = dramb n, drust f. Praktisera vt og vi. -tisk. Pram el pram m. Pranga (a) vi skjakre. Prat n: prat, snakk; m: en samtale. -a (a) vi, -makar m. -sam adj. Prebende n presteinntekt av kirke- jord. Predikant ni. Predikat n. Preika (a) vi og i>< preke, -ar m. -e /. Preinast (a), -e /" skalkestrek. Prekær adj vanskelig, mislig. Prelat ni. Preludiunin(&-et,b/7-ia)=fyrespel. Premi m. -renn n. -era vi. Premiere m førsteopførelse. Premiérløytnant ni. Premiss m domsgrunn, forutsetning. Prent n. -a (a) vt trykke, -everk n. -ville f= misprenting. Preparasjon m. -rat n. -rera u/. Preposisjon 111. Prerogativ n forrett, serrett. Presang /». Presedens m. -senning m. Presens nutid. Presentasjon m. -tera i>f. Prelsesm = ordstyrar, formann. President ni. -dera vi ha forsætet. -dium n forsæte. Presis adj nøiaktig. -sera vt. -sjonm. Preskribert adj = foraldra (retts leg: t. d. um gjeldsbrev). Preskripsjon m. Press n klem, trykk, -a (a) vi. -e f; dags-a. Prest m; sokne-. Prestasjon m. Prestegard ni. -gjeld n. -krage m balderbrå (blomst). Prest embete n. -emne n Prestéra vt. Presteskap n. -val n. -vigd adj. Prest gull n balderbrå - pre ste krage, -offer n. Prestisje nu Pretendent ni; tron-. Pretensiøs adj (les pretang-) for dringsfull. -sjon m. Prette f et puss, skjelmsstykke. Preventiv n; adj forebyggende. Prikk m. -a (a) uf.<f*ut adj. Prilla (a) wi fingre. -r|horn n. Prim n = brim berme, ost. Prim n tøv, vas. -a (a) vi Prima adj beste slags; - varor. . Primas m. -måt n forrang, -mitiv adj. -mær adj ophavelig. Prins hi. -esse f Prinsipal m. -sipiell adj. -sipp n. Priori: a priori på forhånd. Prioritert adj. -tet ni. Prippen adj {fl pripne). Pris m ; ftøff — 5 vinna -en ; mk/c og —. (..Billege -ar" og «dyre -ar" er uriktige uttrykk). Prisa (a) vt prise. . Prise /" (um herteke handelsskip). Prisme n. Privat ad), -im (ikk]e-. -um) adv. Privét n = løyndehus. Privilegium n (b -giet, fl -gi, & /"' -gla) Priviligert adj. Probat adj; — middel. Produksjon m. -t n. -tiv adj. Produ|sent m. -sera vt. Profan adj verdslig, vanhellig. -asjon m. -era vt. Profesjon m. -sor ni. -sorat n. Profet ni. -era vi. -isk adj. Profil n. Profitera vi. -t m vinning. Program n (b -met). Progressiv; — skatt. Projeksjon m. -s teikning f. Proklama n. -masjon /». -mera vt Prokurator ni. Proletar m. -iat n. Prolog m. Prolongasjon ni forlengelse av frist Promenade in. Promosjon in; doktor-. Pronomen n. -paganda m. -peil") -porsjon ni -posisjon /". Propp nu -a (a) vt. Proprietær »»• Props ni. Prosa ni {b -en). Prosedera vi. -dyre m. Prosektor m. Proselytt ni. -makar ni. Prosent ni. -vis adv. Prosesjon ni. Prosess m. Prosjekt [projekt] n. -ert adj. -n. -makar m. Proskribera y^. -skripsjon m. Prospekt n. -kort n. Prest HJ. -emesse f. -rett ni. Prostituera seg. -sjon m. Proteksjon m beskyttelse, -ist /». Protest m. -era yf og vi.Protokoll—Påskrift. 107 Protokoll m. -era vt. Prov n. -a (a) vt prove, bevidne. Proviant m. -era vi. Provins /»». -ialisme m. -iell adj. Provisjon m. -sor w. Provokasjon m utmaning, -sera vt, Prud adj smukk, prektig. Prutja (a) vi prutte. -en adj. Pryda (prydde) øf. -e /forskjønnelse. -eleg adj. -nad ni. -skrift s. -stein 77». -verk n. Pryl 77j : stor tykk person ; n : pryl. bank. -a (te) vt. Prærie m (fl -ar). Prøv|a (de) vt. -e f forsøk ; prøve. Prøyssar 77». -sen. -sisk adj. Pram el pram m (båt). Psevdonym n og twtø. **, ry «/^ Psykiatri 77j0: s j elelækjarkunst *. -sk adj. Psykisk adj' sjelelig, åndelig. Psykolog 77?. -i m. -isk adj. Ptolemeisk: den -e læreselningi. Publikasjon 777. -kum n(b -et) = ålmente f. -sera vt. -sist 777. Puddel 77j (fl pudlar), -hund m. Pudder n(b -et), -sukker n=fa r i n. Pudding 77/. -form f. Puff 77j smell. dult. -a (a) vt og vi Pugg n. -a (a) vt. -lesnad m. Puke 77j ond ånd; pengepuger. Pukk 77». -a (a) vt pukke (stein). Pukka (a) vi knurre, mukke. Pukkstein 777. -verk /». Pulder 77». -ra (a) vi boble, hvirvle. Puls 777. -slag n. -vott 777. Pult 77»; skrive-, skule-. Pulver /i (b -et, bfl -i). -isera vt Pumpa (a) vt. -e f; trykk-, sog . Pund n: 1 pundvis. -ar 77» bismer. Pung 777; penge-, -a ut (a) vi. -dyr /?. j Punkt n. -era y/. -um n. Punsj 771. -e bolle 777. -glas n. Puntlår n. Pupill 777. Pupl v. -a (a) vi boble. Puppe f. Purke /. -gris 777. Purla (a) vi sprudle frem, risle. Purpur 7». -skjel f purpursnekke. Purra (a) vt egge op; — ut vekke. Purre 77» (lauk). Pusen adj posen, ophovnet. Pus|l n. -la (a) vi. -len = -lut. -ling 777. -lut adj. Pusna (a) vi bli posen. Puss n = prette f, pek, spikk. Puss 77» ; mur-. Puss|a (a) vt glatte, rense; spille et puss; hisse (hunden), -holt n. -ig adj. Pust m åndedrag; kort hvil. -a (a) vi. -ar m liten blåsebelg. -e|rom/j. Pute f. -var n og -vær n. Putla og pusla (a). Putra (a) vi putre, småkoke; mumle. Putt m = pytt m; vass-. Pylse f. -pinne m. -skinn n. Pyngla i hop (a) sy løst og ujevnt sammen. Pynt m pynt, odde, topp; øvste -

en. Pynt n pynt, smykke, -a (a) vt. Pyramide m. Pyreneane. Pytagorejar m. -isk. Pytt /»» = putt in. Pære f (frukt); ljos-, -tre n. Pøbel m (b -en, fl pøblar). Pøk m skinnpose. Pøs m skipsspann, pøs. Pøyk in liten gutt. Pøyle f mudderpøl. Pøyse f = pøyle f. På prep og adv. Påakta adj. -binding f påstrikking; skipåbinding. -bdd n. -bbdenadj. -emning f. På ferd(e). På flekken straks. På fote. Påfugl 77». -stegg 777. Påfund n. -haldig adj utholdende ; påholden, -heng n. -herden adj energisk, -hitt 7». -hitten adj op finnsom. Påk 77» kjepp, -a (a) vi pryle med kjepp. Påkalla vt. -kast/», -kome part. n ; dette var godt —. -kosta adj. -kostande adj verd å koste på. -krav /?. På langs. Påle 77» stolpe, -bru f. Pålegg n befaling; pålegg på smør brød. På|leggja vi befale, -litande og -lite leg adj. -minna vi. -mønstra adj På nytt (lag) atter, på ny. Påpassug vi -passig adj påpasselig. -reknande adj påregnelig, -setnad 77» påsetning av kreatur. På skakke skjevt; uheldig. Påske 77». -aftan 77». -dag 77». På skeive == pa skakke. På skjøns = på skakke. På|skrift s. -skuv n påtrykk, -skyn ande påskjønnelsesverdig. -skyningPå timen—Rand. 108 f påskjønnelse (av styna på). På tverke og på tvert. På toen eieblittelig. -vyrd adj påskjannet, skattet. Q. vert brukt berre i framande sernamn. R. R ni {fl rar). R-ljod s. Ra n grusrygg, morene. Rabalder n. Rabarbra m (t -en). Rabatt m fradrag i pris ; hageseng. Rabb(e) m jordrygg. Rabbi el rabbin m jødisk lærd. Rabl n. -a (a) rable. Rad f rad, rekke. Rad adj rask, grei; -e ueøen. Rada (a) wf stille i rad, ordne. Rada seg (a) skynde sig. Radd m knekt, krabat, -a (a) vi vrøvle. Radera vt skrape ut; tegne med stålstift. -ing f. Radferdig adj og -før adj driftig. -iq adj ekspeditt; ikke kroket (um veg). Radikal adj. -ar m=roth o g g a r. -isme ni. Radijus m (6 -en, /Z -ar). Radl n prat, konversasjon, -a (a) vi. Radleg arfu hurtig, -mælt adj tunge rapp. -nummer n. -sluttig adj rask til å opgjøre sin mening og ta bestemmelse. Rad|t el ratt adv raskt, litt snart; helt frem. -vinn adj. Raffinade m. -nert adj gjennemfin, utspekulert. Rafs n drev, opplukk, charpi, -a (a) rafse, arbeide slurvet. Raft in lekte; taksperre; langtre pa slede (over meien). Raft f nederste del av taket, -a (a) el refta (refte) vt. -e stokk m øverste stokk i langveggen. Rag|a (a) vi rave, vakle, -e m lang tynn person. Ragg n; geit-, -labb m. -sokk m. -ut adj. -vott m. Ragl n. -a (a) vi rave; vrøvle. Ragnarok n. Rak n veke i lys. . Rak n stumper som driver pa sjøen, sml vrak n. Rak adj rett (ikkje krokut). Raka (a) vt rake (med nve) ; barbere. Rakaure m rakørret, -etisk m. Rakett m = gløsedrake m. Rakk n rakkerpakk. Rakka (a) vt-, — til, tilrakke. Rakkar m nattmann. -knikt ni. -pakk ii. Rakke ni hanhund. Rakl n kludder, ustøhet. -a (a) vi gå hit og dit likesom uten mal og méd; være vankelmodig; være løs i sammenføiningene,smZ skrakl og -a. -e|føre n dårlig føre. Rak leg adj rank, slank, -na (a) vi; upp; — ved, komme sig. Rakst og -er m raking; det som rakes i hop. Ral n snakk, vrøvl, -a (a) vi. Rall m omflakking. -a (a) vi flakke om, føite ; vase. -ar ni løsgjenger. Ram ni {b -en) labb; hjørne-. Ram ni (b -en) gavl; loftrum. Ram adj {b -e) ram, sterk; stram, I .skarp (smak); utpreget; — vinstre mann; ramsalt, ramsvart, ramt alvor. Rambukk m. . Raml m. -a (a) vi ramle, buldre. -a ned. [Ramme] sjå råme f. Ramn m ravn -elæte f. Ramp m ramp, pøbel. Rams ; læra på -. -a (a) ; - vpp leksa ; gå fort og uvørrent. Ran n. -a (a) vt rane, røve. Rana (i Nordland). Rand f {fl render) rand, kant, stripe. -a (a) i.!. På timen—Rand. 108 f påskjønnelse (av styna på). På tverke og på tvert. På toen eieblittelig. -vyrd adj påskjannet, skattet. Q. vert brukt berre i framande sernamn. R. R ni {fl rar). R-ljod s. Ra n grusrygg, morene. Rabalder n. Rabarbra m (t -en). Rabatt m fradrag i pris ; hageseng. Rabb(e) m jordrygg. Rabbi el rabbin m jødisk lærd. Rabl n. -a (a) rable. Rad f rad, rekke. Rad adj rask, grei; -e ueøen. Rada (a) wf stille i rad, ordne. Rada seg (a) skynde sig. Radd m knekt, krabat, -a (a) vi vrøvle. Radera vt skrape ut; tegne med stålstift. -ing f. Radferdig adj og -før adj driftig. -iq adj ekspeditt; ikke kroket (um veg). Radikal adj. -ar m=roth o g g a r. -isme ni. Radijus m (6 -en, /Z -ar). Radl n prat, konversasjon, -a (a) vi. Radleg arfu hurtig, -mælt adj tunge rapp. -nummer n. -sluttig adj rask til å opgjøre sin mening og ta bestemmelse. Rad|t el ratt adv raskt, litt snart; helt frem. -vinn adj. Raffinade m. -nert adj gjennemfin, utspekulert. Rafs n drev, opplukk, charpi, -a (a) rafse, arbeide slurvet. Raft in lekte; taksperre; langtre pa slede (over meien). Raft f nederste del av taket, -a (a) el refta (refte) vt. -e stokk m øverste stokk i langveggen. Rag|a (a) vi rave, vakle, -e m lang tynn person. Ragg n; geit-, -labb m. -sokk m. -ut adj. -vott m. Ragl n. -a (a) vi rave; vrøvle. Ragnarok n. Rak n veke i lys. . Rak n stumper som driver pa sjøen, sml vrak n. Rak adj rett (ikkje krokut). Raka (a) vt rake (med nve) ; barbere. Rakaure m rakørret, -etisk m. Rakett m = gløsedrake m. Rakk n rakkerpakk. Rakka (a) vt-, — til, tilrakke. Rakkar m nattmann. -knikt ni. -pakk ii. Rakke ni hanhund. Rakl n kludder, ustøhet. -a (a) vi gå hit og dit likesom uten mal og méd; være vankelmodig; være løs i sammenføiningene,smZ skrakl og -a. -e|føre n dårlig føre. Rak leg adj rank, slank, -na (a) vi; upp; — ved, komme sig. Rakst og -er m raking; det som rakes i hop. Ral n snakk,

vrøvl, -a (a) vi. Rall m omflakking. -a (a) vi flakke om, føite ; vase. -ar ni løsgjenger. Ram ni {b -en) labb; hjørne-. Ram ni (b -en) gavl; loftrum. Ram adj {b -e) ram, sterk; stram, I .skarp (smak); utpreget; — vinstre mann; ramsalt, ramsvart, ramt alvor. Rambukk m. . Raml m. -a (a) vi ramle, buldre. -a ned. [Ramme] sjå råme f. Ramn m ravn -elæte f. Ramp m ramp, pøbel. Rams ; læra på -. -a (a) ; - vpp leksa ; gå fort og uvørrent. Ran n. -a (a) vt rane, røve. Rana (i Nordland). Rand f {fl render) rand, kant, stripe. -a (a) i.!. På timen—Rand. 108 f påskjønnelse (av styna på). På tverke og på tvert. På toen eieblittelig. -vyrd adj påskjannet, skattet. Q. vert brukt berre i framande sernamn. R. R ni {fl rar). R-ljod s. Ra n grusrygg, morene. Rabalder n. Rabarbra m (t -en). Rabatt m fradrag i pris ; hageseng. Rabb(e) m jordrygg. Rabbi el rabbin m jødisk lærd. Rabl n. -a (a) rable. Rad f rad, rekke. Rad adj rask, grei; -e ueøen. Rada (a) wf stille i rad, ordne. Rada seg (a) skynde sig. Radd m knekt, krabat, -a (a) vi vrøvle. Radera vt skrape ut; tegne med stålstift. -ing f. Radferdig adj og -før adj driftig. -iq adj ekspeditt; ikke kroket (um veg). Radikal adj. -ar m=roth o g g a r. -isme ni. Radijus m (6 -en, /Z -ar). Radl n prat, konversasjon, -a (a) vi. Radleg arfu hurtig, -mælt adj tunge rapp. -nummer n. -sluttig adj rask til å opgjøre sin mening og ta bestemmelse. Rad|t el ratt adv raskt, litt snart; helt frem. -vinn adj. Raffinade m. -nert adj gjennemfin, utspekulert. Rafs n drev, opplukk, charpi, -a (a) rafse, arbeide slurvet. Raft in lekte; taksperre; langtre pa slede (over meien). Raft f nederste del av taket, -a (a) el refta (refte) vt. -e stokk m øverste stokk i langveggen. Rag|a (a) vi rave, vakle, -e m lang tynn person. Ragg n; geit-, -labb m. -sokk m. -ut adj. -vott m. Ragl n. -a (a) vi rave; vrøvle. Ragnarok n. Rak n veke i lys. . Rak n stumper som driver pa sjøen, sml vrak n. Rak adj rett (ikkje krokut). Raka (a) vt rake (med nve) ; barbere. Rakaure m rakørret, -etisk m. Rakett m = gløsedrake m. Rakk n rakkerpakk. Rakka (a) vt-, — til, tilrakke. Rakkar m nattmann. -knikt ni. -pakk ii. Rakke ni hanhund. Rakl n kludder, ustøhet. -a (a) vi gå hit og dit likesom uten mal og méd; være vankelmodig; være løs i sammenføiningene,smZ skrakl og -a. -e|føre n dårlig føre. Rak leg adj rank, slank, -na (a) vi; upp; — ved, komme sig. Rakst og -er m raking; det som rakes i hop. Ral n snakk, vrøvl, -a (a) vi. Rall m omflakking. -a (a) vi flakke om, føite ; vase. -ar ni løsgjenger. Ram ni {b -en) labb; hjørne-. Ram ni (b -en) gavl; loftrum. Ram adj {b -e) ram, sterk; stram, I .skarp (smak); utpreget; — vinstre mann; ramsalt, ramsvart, ramt alvor. Rambukk m. . Raml m. -a (a) vi ramle, buldre. -a ned. [Ramme] sjå råme f. Ramn m ravn -elæte f. Ramp m ramp, pøbel. Rams ; læra på -. -a (a) ; - vpp leksa ; gå fort og uvørrent. Ran n. -a (a) vt rane, røve. Rana (i Nordland). Rand f {fl render) rand, kant, stripe. -a (a) i.!.Kande—Redsel. 109 Rande m smal jordrygg. Randesund (i Vest-Agder). Randsfjord. Rang m rang, stilling. Rang adj vrengt; ugrei; uriktig. -a vrangsiden, -augom; gløsa —, se skjevt til. -bytt adj. Rangel n benrad; mager kropp. Rangel m omflakking; svir. -la vi. Rangleg adj feilaktig. -lykkje f kurre (på tråden), -lyndt og -kyndt, -læst adj (um lås), -læte f mot villighet. -minnug adj som hugser daarlig. -mølt adj gretten, -svæv og -svævd adj søvnig på urett tid. -syn s feilsyn. -synt adj. -søles adv mot solen; forkjert -tenkt adj fordomsfull, -vend adj vendt galt; vera — i villrede om retningen (i tåke). -øygd adj skjeløid. Rank adj ustø (um farty), -a (a) pi. Ranke m; vin-. Ransaka (a) vt. -ing og -ning f. Ransel m (fl -lar). Ransmann m. -verk n. Ranværing m person fra Rana. Rap n glidning; stein-, stjerne-, -a (a) vi gli, styrte ned. Rapa (a) vi = gurpa. Rape m dvergbjerk; bagasje. Rapp n; på raude -et straks. Rapp ni dask. Rapp adj (n rapt) rask. -a seg (a). Rappa (a) vt kalkslå (mur). Rapphøne /'. Rapport m. -tera vt. Rapsodi m. Raptus m. Rar adj sjelden; merkelig, underlig. -ing m; ikkje rar(l) dårlig. Ras n = reist n. -a (a) vt. Ras n; stein-, -a (a) vi gli ut. Rasa (a) pi rase, støie. Rase m; folke-, dyre-. Rasjon m matporsjon. Rasjonalisme ni. -ist m. -istisk adj. Rasjonell adj. Rasjonera vi og vt. Rask adj hurtig. Rask n ; rusk og —. -a (a) vt; —i hop ; — i seg ; — med seg. Raskepapir n makulatur. Rasp f trefil. -a (a) vt. Rass n villskap, -a (a) vi. -ar m og -e f. Rast / mark ; heim-, ut-. Rast f rad (t. d. i plantning). Rasvér n rasende uvær. Rat n avfall ; krubbe-, -a (a) vt vrake. -en adj dårlig, slett. Ratesjuke m. Ratifikasjon ni. -sera vt. Ratjla (a) vi slentre, -leg slett, slem. Ratt n ; ror og —. Ratt el radt adv. Raud adj. -a (a) vi lyse rødt. -aur m sml -mylde f. -bete /og m rødbete, -dravle m. -dyr n hjort. -dæmd adj = -leit. -e m rød het; eggeplomme. Raudehavet. Raudfisk m. -graut ni. -hals m (fugl), -hete m rødgløden. -hærd adj. -hæring m rødhåret person. -kløver m. -koll m kløverblomsten. -leitt adj rødladen. -makk m regn orm. -moe ni tynn, rødlig sky. -mosen adj rød og oppustet i an siktet, -mylde/", -na (a) vi. -skjor f (fugl), -topp m rødkløver, -torn ni. -vin m rødvin. Rauk m stabel, -a (a) vt. Rauma (elv). Raun el rogn m (tre), -ebær *. Rausa (a) pi styrte frem el ned. Raust adj gavmild; flink. Raust n røst, loftrum. -a (a), vU -a adj; låg-. Raustleg røslig, -leik m. Raut n. -a (a) pi (um kvi). Rav n o: bernstein. Rava

adj og adv; ein — fant. Rave m klut, pjalt. Ravjende adv aldeles, -galen. Ravkraft f elektrisitet. Ravl n skrap; übetenkt tale. -a (a> vi la munnen løpe; sluske; rable. Reaksjon ni, sml atterslag, bak strev, -ær adj. Real adj som ikke skuffer, solid. Realisasjon m. -isera vt. -isme mi. -ist m. -istisk. -itet m, sml til være n, røynd f. -skule nu Rebell m. -sk adj. Rebus m = biletgåte f. Red n bakkerygg. Redakjsjon m. -sjonell adj. -tør m = bladstyrar. Redd adj. -a (a) vt skremme, -ast vi bli redd. -hug ni frykt, -huga engstelig. Reddik m. ieddjleik m. -sam engstelig, -voren. ledigera vt. Redsel ni. -sle f.Reduksjon—Rekar. 110 Reduksjon m. -sera vt. Referanse m. Referat n. -ent m. -era vk. Reflek|sjon m. -tera vi. Reform f = umbot, rettarbot. -asjon /». -ator m. -era vt Refreng n = umkvede. Refsa (te) refse; ov- straffe for strengt; van- straffe for mildt. Refse dag m ulykkelig dag. -rett m rett til å straffe. Refta (refte) el rafta (a) vt forsyne med raft. -ing f takreisning. Refu|ndera vt. -sjon m. Regatta m {b -en, fl -er). Regel m (fl reglar), -hunden, -laus adj. -rett adj. -rette f regelmes sighet. -viss adj. -visse f. Regent ni. Regiment n. Regissør i» (på teatret). Regjera = styrauZ. -ing/'=styre; riksstyre. Regjeringskontor n osb. Regla (a) vi ramse op. -e f. Reglement n (les: -mang). Reglesmed m skrønemaker. Regn n. -a (de) vi regne, -al adj regnfull. -boge ni. -bolk ni regn værstid. -éi nog -eling m regn bye, -hatt /". -løyse f. -sam rik på regn. -skol n regnskyl. -tung regnsvanger. -ut adj. -vatn n. -vér n. -yr n fint regn. Regujlator m. -lera vt. -lær adj. Reid [rei] / (sjå R. § 58a) ridning; rekke ; osko-. Reid og reir n ; ørne-. Reid adj; -e pengar, på -e hand. Reida (reidde) vt løfte; handtere; «kløvje"; utrede, — skatt y tilbe rede, — skinn; — upp sengi. Reidar m (skibs)reder. -e /"utredsel, avgift; til reide i beredskap. Reiddeie f opvarterske. Reide m redskaper, tilbehør; de til en helhet sammenhørende redska-per el. organer; inn-. Reidelaus adj som mangler redska per el. innredning. Reideleg rettskaffen; forsvarlig. Reid ing /"tilredning; utstyr, -kone f kvinne som forestår matstellet i selskap, -nad m tilberedelse; ut styr, -skap »«• -sla (a) vt tillage. -sle f transport på hest; for beredelse, -ug adj ferdig; redebon. Reik f stripe ; skillelinje (t. d. i hår). Reika (a) vi spasere. Reil m slingring. -a (a) vi. -en adj ustø, slingrende; tirrelysten. Reim f (fl -ar), -skinn n. Rein m reinsdyr. Rein adj ren; üblandet; uskyldig; -e sanningi. Rein f engstrimmel. Rein dæmd adj sund (um luft); fri for avsmak, -e adv ganske, -ferdig og ferdleg renslig ; sedelig, -hekla adj grei, «rettlinjet*. -korn n bygg. -leik m. -sa (a) vt rense (moralsk), -sam adj. Reinsika (a) vt renske; luke. -leg. Reint adv aldeles ; — gale ; — bleik. Reintvegen og -vaska adj. -vatn (til matlaging), -vekt f nettovekt. -vinning f og -vinst m nettout bytte. Reip n. -a (a) vt ombinde med rep. -helde f repbøile. -stige m. Reir og reid n; ørne-. Reis f reise; tri -er = tri vendor. -a (te) vi: gjøre reise; vt: opreise; -a seg; -a sak; -a pengar opdrive penger, -ande m. -ande adj som karm reises, -e f reise. Reise n ; Uggja å — el liggja —, ikke makte å reise sig (um svelte- fora kyr). Reise bunad m. -ferdig, -fus adj reiselysten, -før adj. Reis ing f reisen ; reisning, -ning f opreisning. ReisOirist, bremse (på slede). Reist n fiskeskjell, -a (a) vt av skjelle; tukte, -dyr n skjelldyr. Reisverk n (i bygning). Reit f fure, stripe ; rekke. Reit m liten åker; nepe-. Reita (a) vt gjøre furer; legge i rad; tirre; -a seg inn på ein. -en tir rende, -ord n tirrende ord. Reiv n line til fiske. Reiv m barnesvøp. -a (a) vt. Reive|barn n. -ty svøpetøi. Rejjekt; gå - = dumpa, stryka (ved eksamen), -jisera vt. Rék n drivning; svak bør; koma på -. Reka (e, a, e) vt: drive; gjendrive; jage; slenge fra sig; vrake; vi: drive, slentre, båten rak på vatnet, koma -ande; ligge henslengt, bøkene Ugg og rek; i denne tydingi ofte i formi -ast (rekst, rakst, rekest). Rekar m omflakker. -vise f.Reke—Respitt. 111 Reke f spade, skufle. Reke n gangsti; spor. Reke m drivning, felling; hår- o: hårskifte. Reke el ræke f. -fiske n. Reke kjepp og -stokk m dagdriver. Rekel m (// reklar). Rekka (e, a, o) vi rekke, nå, strekke til; — fram; det rekk til; det rakk åt alle; eg rekk ikkje so mykje på ein dag ; — heim. Rekkja (rekkjer, rekte) vi rekke, ut strekke; — skinn tilberede ; — upp bundingen rekke op; — vegen op spore; vi: gå i rekke. Merk: „ overrekke" heiter ikkje på norsk Brekkja" ; sml retta (er, rette) og fli (dde). Rekkjast (rekkjest, rektest) = r ak n a ; — "PP- Rekkje f rekke, rad (helst ei som glid frametter) ; rekkverk ; en rekke hester, fat-; skips-, reling. Rekkje jarn n og -spade m. Rekla (a) vt skjære (fisk) i strimler. Reklamasjon m. -e m. -era vi. Rekna (a) vi regne; telle; beregne; ta i betraktning; slikt -r eg ikkje (på), -ande verd å medregne. Ivekne hok f. -skap ni. -stykke n. Rekning f beregning; regnekunst; regning; senda —. Rekomman dera vt. -dert adj. Rekonvalesent m. Rekord m ; setja —. Rék-ord f! spott, fornærmelser. Rekreasjon m. -era seg. Rekrutt m. -éra vt. Rekste n og -r m vandring; gangsti; gressgang. Rektangel (b -let) n. -ulær adj. Rektor m. -embete n. Rekved m (um ilanddrive tre). Rekviem n sjelemesse. Rekvirera vt. -sisjon m. Réla (a) vt vri, vrenge. Relativ adj, mots absolutt. Relieff n. Religion ni. -øs adj. Reling f o-. skipsrekkje f. Remba seg (de) strekke lemmene. Remja (a) vi skrike, hyle, gjenlyde. Remme f beskhet, bitter smak. Remsa (a) vi ramse op. -e /.

Rena (a) vi dovne, miste smaken. Renda (a) vt sette striper, -ut adj. Renessanse m. -tidi. Reng m vrengning. -d vrengt. Rengja (-de) vt vrenge; forvri. Rengjebilete n karikatur. Rengjing og -sle f vrengning. Renn n løp; i eit —, i ett trekk. Renna (e, a, u) vi renne, strømme; være lekk; bytta renn; gli; det rann i meg, falt mig inn; vatnet, soli, åkren renn. Renna (renner, rende) vi la renne, helle ut ; smelte, støpe ; la gli ; — seg (på is); — kjelke; — veven. Renne n = renn n. Renne f; tak-; garn-, -drev n = -fok. -føre n. -lykkje f. -skeid n rennebane. -snar n. -stol m rennebom. Rennesøy (i Rogaland). Renning /"renning, smelting, glidning. Renning /"rennegarn = varp n,sml veft. Renning m opspirende tre, skudd, spire. Renons adj. -era vi. Renovasjon ni. Rensel n renning, løping, rivning, smerter i legemet, -sle f idelig løping og renning. Renta (a) vt; -a seg. -e f. Rentefot m. -fri. -rekning f. -rente f. -utrekning f. Reparasjon m. -rera vt = ferda, vøla. Repertoar n. Repe tera vt. -tisjon m. Replikk m svar. -sera vi. Reporter m referent for avis. Repp m liten grend, -ing m nabo; min -ing. Representant m. -tasjon ni. -tera vt. Reprimande m. Reproduksjon ni. -sera vi. Republikanar ni. -kansk adj. -kk m = fristat. Rés n jordrygg; bakke-. Resen sent ni. -sjon ni. Resept ni. Reservasjon ni. -e m; i-e i bak hånd, -era vt. -oar n beholder. Residens m. -ra vi. Resignasjon m. -era vi. Resiprok adj; dei -e pronomen. Resolusjon ni. -utt adj. Resonans m gjenklang. Resong m. Resonnement n (les : -mang), -nera vi. Respekt m = age, vyrdnad. -era vt. Respitt m frist.Hest—Rikka. 112 Rest m; for -en] på -en til slutt. -a (a) vi restere; mangle. Restans ar /Jo:restsk u ld. -eliste f. Restaurant m (les: -rang), -rasjon m. -ratrise f. -ratør m. -rera vt. Restituera vt. -s.jon m. Resultat n = ende, endelykt, utfall. Resymé n. -era vt. Retna (a) vi rette sig. Retor ni. -ikk m. -isk adj. Retrett m. Rett adj; på -e måten; når rett var; med -e ; leggja (hjelpa) til -es ; koma til -es med. Rett adv; — fram; det var — gjort] — so; — som det var; (trykklett når det tyder :) vistnok ; eg veit — ikkje det; ein lyt — tola det. Rett m; ha — ; gjera —og skil; få — på ; han fekk — for umaken sin ; han hev -en til garden ; same -en for alle ; lov og — ; setja -en ; under-, yver-, høgste- ; han vann for alle -ar. Rett fii {fl -er) en rett mat. Retta (a) vt beriktige; det -r seg; jevner sig; — seg etter; henrette. Retta (rette) vt utstrekke; — seg; — ryggen \ — fram handi; levere, han rette meg boki. Retta b rettsiden, mots ranga. Rettarbot f forbedring, -gang m. Rettarstad m rettersted. Rette barn mots styvbar n. -for eldre, -handi høire hånd. Retteleg adj : riktig, i rett stand ; adv: på rett måte; ganske; meget, Rette skive (og stellskive) f regule ringsskive. -snor f. -syskin fl. Rett fengen adj rettelig erhvervet. -ferd f. -ferdig adj. Rettferdig gjera vt. -gjering f. Rettferdskjensle f. Rettfylgd og -fylgje f konsekvens. Rettigheit f. Retting f utstrekking; rettelse. -kjenna vt. -komen berettiget, -laus -leida vt; -leida seg komme sig -leide f veiledning, -leiden hjelp som med råd. -lei(d)es adv korteste vei -leiding/". -lina adj rettlinjet. -løyse f. -no adv nu snart. Rettsbrot n. -bruk n rettspraksis. -gild rettsgyldig. -grunn m. -heimel m rettshjemmel. -hevding f. -kjelde f. -kjensle f. -krav n. -krenkjing f. -krins m. Rettskriving f. Rettskumie f. -leg adj. -lærd adj. -lære /". -mord n justismord. -regel m. -røkt /"rettspleie, -sak f. -spursmål n. -stell n rettsvesen. -trette f. -trygd f rettssikkerhet. -umgrip n. -verknad ni. -vern s. -vitskap m. Rettjsvæv adj, mots rangsvæv. -synt adj. -søles adv mots rang søles. Rett-truande. Rett-trunad m rett-troenhet. Rett ug riktig, ordentlig; fullkommen. -viljug rettskaffen, -vinkla adj. -vis adj. -vise f rettsindighet, retferdighet. Retur m; tur og — . -skyss mo: b aksky ss. Retusjéra vt. Rev n (i sjøen, i segl). Rev m. Revansje m. Reve f. -bjølle f (urt). Reveglefse f revesaks. Revelje m. Reveirove f. -strek n. Revijdera vt. -sjon m. -sor m. Revja (a) vi yre, hvirvle i vannflaten. -je f. Revle m strimmel, vevbredde. Revmaitisk adj. -tisme m. Revolusjon in. -ær adj. Revolver m (6 -en). Rev skinn n. -tik f hunrev. -unge m. Revy m, sml kringsjå, boks ja. Ribb|a (a) vt. -e f. Rid el ri f ri, anfall ; uvit-, Rida (i, ei, i) vi vippe; ri. Riddar m. -leg. -orden m. -skap m ridderlighet. -skap n ridder stand. -spel n. -stell n. Ri(d)omtil =» stundomtil adv. Riel m = rir m flammet ved. Rifle f. -kule f. Rift f rift, sml rive f, rivne f. Riga (a) vi rave, svaie, -claus som står ustøtt. Rigg m takkelasje. -a (a) vt. Rigga (a) vt rokke. Rigl n. -a (a) vi: gå el. stå ustøtt; ralle; vt: — båten laus. Rik adj. -a (a) vt berike, -dom m. Rike n ; smsf riks-. Rikeleg og rikesleg = ri kl eg. Riking m rik mann. Rikja (rikte) vt herske; råda og —. Rikka (a) vt = rigga, — seg røre sig av flekken.Rikke—Rivande 113 Rikke f flammet ved. Kikke bjørk f. -ved m. -sky f Rikkut adj tvertstripet. Rikl n ralling i halsen. Rikla (a) vi vrikke, lirke ; rokke sig, sitte løst. Rikleg rikelig, -na (a) vi bli rikere. Riks n knirking; stundesløs travel het, -a (a) vi knirke, gå smått. Riks-smsf; kann og bør i dei fleste tilfelle verta brukt i sms i staden for stats-, sjå under stats-. Riksadvokat m. -arkiv n. -bank m. -dag //i. -dalar 771. -grense f. -hospital n. -kasse f. -møte n. -rett 77i. -segl ti. -styring f. -trygdings kasse f. -våpen n. Rikta (a) vi knirke, sml riksa. Rfl 771 dans for 3 par. Rim n frossen dugg. Rim n rim i vers;

rimelighet. Rim f (fl rimar) stang, sprosse, -gard ni stakitt. Rima (a) vi; det -ar på marki; han -ar lager vers; desse ordi -ar dan ner rirn; -a seg stå i samklang. -ar 7Jt versemaker. Rime 7» jordrygg, bergrygg. Rimeleg sannsynlig: medgjørlig. Rimfrdsen adj. -lagd adj. Rinja (i,o ei, i) vi gjøre mon, virke, bite på, det rin ikkjepå han : skrike! Rinald 771 knurrfisk. Rinda (rinde) vt støte, nedstyrte. Rinde 7» bergrygg, høi bakke; ikkje borga rindane gå til fjells, -mark f. Ring adj ringe, skrøpelig. Ring Tri krets; cirkel; ring. Ringa (a) vt forme i ring. Ringast (a) vi bli ringere. Ring blom 7». -bøygd adj. Ringel n ringling. Ringja (ringde) vi ringe. Ringje /"lavt, vidt melkekar = kolle f. Ringila (a) vi. -le f liten bjelle: rangle. Ring lagd lagt i ring. -laup n krets løp, -maktene ententen -orm 771. -straum 711 vannhvirvel. -ut adj. -ved hi hjulring. -vokster m hvirvel i håret, -øygd (um hest). Rinskvin 771. Rip f (fl -ar) kant ; båt-. Rip n strek, -a (a) vi. Ripa (a) vt avstryke, rispe (t. d. lauv) Ripe f = rip n. Rlp|el 777 (fl -lar) strimmel, smalt stykke, -la (a) vi ripe, streke. Ripmåt n. Ripp m hast. -a (a) vi haste ; pakke sig. Rips m = vinbær, moved m. -bær n. Rir m flammet ved, knuter i tre. Ris n 20 bøker papir. Ris n og -korn. Rfs n krattskog, ris. -a (a) vi: sanke ris; vt: piske. Risa (i, ei, i) vi reise sig, stå op; komme sig; rake heit op. Risbit m årsgammel gris, bukk el vær. Rise /Ti = jøtul, -vokster m kjem pestørrelse. Risgard m = -gjerde n. Risgryn n risengryn. Risijkera vt. -ko m. Ris|ke f = trollriv n. Risla (a) vi: risle; vt: strø. Risle f busk; stor feiekost. Rismål 71 == uppstadmund. Risna (a) vi gå som en gysen. Risp m spiloppmaker. Risp n fiskeskjell. Risp 71 stripe, flenge ; eit — i hudi. -a (a) vt avstryke; -a lauv, sml ripa; risse, såre. -e /"klase med frø el. blomster; lystig fortelling, anekdote; risse, rift. Rispegalen og rispende galen. Riss ti riss, tegning, -a (a) vi og vt Rissa (i Sør-Trøndelag). Risstjerne f komet. Rist f vrist (på foten) ; høgrista, låg rista adj. Rist f gitter ; omns-. Rist 77i rystelse, -a (riste) vt, ryste ; -a seg ; -a på hovudet. Rista (riste) vt tilskjære, sprette; — upp; — fisk. Ristel m (fl ristlar) plogkniv. Ristlhøg adj høi i vristen ; kjepphøi. -låg adj. Rita (a) = rissa (a). Ritla (a) vi flakke om. Rittmeister 771. Ritual n. Ritus 7)i. Riv ti riving; rivende smerter; rift, revne. Riv ti ribben. Riv ia vindebom i vevstol Riva (i, ei, i) vt rive, slite; — hun geren av seg ; — åt seg; — 1 seg spise grådig; — ifrå seg arbeidet. Rival 771. -isera vi. Riv ande rask; som kan rives. -arm.Rive—Romsam. 114 -ast (rivst, reivst, rivest) = drag ast, kjempe, brytes. Rive f revne, smal åpning. Rive f. -hovud n. -skaft n. Rivhest m voldsom arbeider, -je f revne, -na (a) vi revne, -ne f rift, revne, -nut adj. -plate f. -sam hård, angripende: urolig. Rlvsarbeid n hårdt grovt arbeide. Riv sjuk kamplysten, -skap m kamp lek. -stemne f. -ut adj full av revner. Rjoa (a) snakke meget, vrøvle. Rjod n = glenne, grønning i sko gen. Rjoda (ryd, raud, rode) vt og vi gjøre rød; soli ryd i fjellet; be stryke; -a brød, utspre, kaste ut (t. d. høi). Rjoda, ryd el Ry, ryr (raud, rode) vi styrte ned, drysse. Rjome m fløte, rømme, -graut m. -kolle f sml file f. Rjona (a) vi somle tiden bort. Rjosa (rys, raus, rose) vi lyde som stønn; stønne. Rj6t ni vranten fyr; knurrfisk. Rjotla el ryta (ryt, raut, rote) vi styrte ut, brumme, grynte ; snorke. -ar m vranten person, -sam adj vranten. Rjuka el ryka (ryk, rauk, roke) vi gi røk ; dampe ; fyke ; —på over falle ;• — i hop styrte løs på hver andre; han rauk tapte; staven rauk av. Rjupe el rype f. -bær n fjellbær. -fjør f. -stegg in. Rjuva (y, au, o) vt opnve, splitte, ugreie. Ro f, eg fekk ikkje — på meg Ro f (fl rør) jernplate med hull til klinking. Ro / (fl rør) = krå, vrå, h]ørne. Ro (dde) vi ogvt;— fiske, -ande frem kommelig med båt. -ar ni rorskar. Roa (a) vt bringe til ro ; — seg slå seg til ro. R6d n fiskehud. Rdda (a) vi: lyse rødlig; vt: bestryke; gjøre rød. Rodd a vi skravle, -e f stor høi- korg; regle. R6de in rødhet; morgon-. Rddvatn n vann til å nrjoda" brød med. Rogg n respekt; engstende uhygge driftighet. Rogga vt sette fart i. -en adj (fl roggne), driftig, energisk. Rdgle f fregne, plett. Rogleleta og -ut adj spraglet. Rogn el raun m (tre). Rogn f (fiskeegg). -fisk hunfisk. Rojalisme m. -ist m. R6k n ryking, drev; sjø-; han legg ikkje -et han gir sig ikke. R6k|a vt toppmåle, fylle så der blir Broke" på karret, -e ni topp over målekarret, råke. R6k|flage f stormbyge med drev. -foss m. -garde m =drivgarde. Rokk ni. Rokkehjul n. -snor f. Rdkmåln toppmål, mots strokmal. Rokokko /». -stil m. Rok sterk, -ut (um vmd). -ver n. Roleg adj: rolig; adv: trygt, i ro. Ro leid f vannvei. Rolle f (i skodespel). Rolp m bylt; byltaktig figur. Rolp n vrøvl, -a (a) i>i lage bylt; vrøvle. Rols m = rolp m. Rols n = rolp n. Rolvsøy (i Østfold). R6m n rum, plass; værelse; sted. R6m adj rummelig. Roma (a) vi opta rum, fylle rum. Romaferd f reise til Rom. Roman in. -diktar m. -se m. Romansk adj; -e folkeslag. Romantikar m. -tikk m. -tisk. Romar m {fl -ar), -folket, -kyrkja, -rett ni. -riket, -tal n. Rombe m. Rom bygd. -bølt rummelig bebygget. R6me m fotlamhet hos dyr. -broten ac/j. -gras n benbrekke (urt), -n adj stiv i føttene. Romerike. Romersk (n romersk). Romfrék voluminøs, -helg f avlyst helligdag, halvhelg, dagene mellem juledagene og trettendedagen. -hendt rundhåndet, -laus. -leg rummelig. -leik m = rømd /". -lendt fritt og åpent (um lands laget), -løyse f. -na (a)

vi bli rummeligere. Romsa (a) vt rokke, røre; — seg, vende sig på leiet. Romlsam - -leg. -sett rummelig opstillet. -sjøa adj fri for skjær og rev. -skifte n. -skinna adj. -stor voluminøs, -i adv rummelig; rikelig, -tennt adj. -tinda adj.Romus—Rukkelaus. 115 Romus adj rundhåndet, gavmild. Romvidd f rumvidde, dimensjoner. R6ne m = galt ni hansvin. Rong f (fl renger) spant ; sitja i -i i stavnen. Ronga og ranga vrangsiden (mols retta); snu — ut vise sig vrang. R6p /i ; koma i — eller i uppropet bli omtalt, -a (a) el (te) vi og vt. -sam høirøstet. R6r n et ror = styre n. R6r ut sving ; fiskeri, -benk =to f t e -bu f fiskerbu. -måt n passe av stand fra land til å ro i. Rors folk fl. -kar m. Rorskute fo: førsleskute. Rors leid / = roleid f. -mann m. Ror tid f -ver n. -vær n fiskevær. R6s f rosen (sjukdom). R6s f et skred; fure; risse. R6s f. -a (a) og (te) vt. -ande ros verdig. Rdsa (a) vi krasse, såre litt. R6s|a (a) vt smykke med roser, -a adj blommet. Rosaum m klinksaum, sml ro (fl rør). v/ Rose f rose, blomst; blomsterlig nende figurer. Rose f stormbyge, -vér n. Rosett ni. Rosin f(b -a, fl -or) -kake f. Ro skakk adj. -skjenk m hjørneskap. -skåp n. Rosse f = merr f. -gauk m = humregauk. Rossigle m = hes ti gle. -mål m hvalross. R6sta (a) lage ,roste" til bygning. Roste m mesket malt. -kjer n. Rosut opkrasset; ujevn (um vind). Rosut blommet, blomstret. Rosverd og -iq adj. Rdt n råttenhet; turr-rot. R<st n roting, graving; uorden. R6t n tak, takrum. Rot / (fl røter) [røtter] rot, rotfrukt ; grunn, opha.v; -; Ul alt vondt. R6ta (a) wwote, grave, søle. R6ta (a) vi styrte ned. R6ta (fyrsteled med nedsetjande tyding i nokre sms) -hol n. -hund m, osb. Rotal adj smussig; -t arbeid. Rotasjon ni. -splog osb. R6te /' et skred. R6te hi råttenhet. R6te f avdeling, avdelt stykke. -lagd inndelt (um veg), -mann m. -meister m. Roten adj råtten, meget lat, doven. Rotfast, -hoggar m en radikaler. Rotna (a) vi rotne, -ning f. -skap ni lathet. Rotstappe / kålrabistuing. Rotstaving f rotstavelse. R<stst6ve f stue uten loft. Rotte f. -felle f. -krut n. Rdttév m lukt av rottenhet. Rotvelta vt. -e f. -ing f. Rotvokster m. R6v n rift. åpning. R6v n = ran; plyndring, bytte. -bruk n. -drift f. Rove f hale; sml rumpe. Rdven adj opreven ; løsnet; skjørnet. Rovetroll n froskunge. Rdvna (a) vi skjørne. Ru f vinterull, -a (a) vt plukke ruK . Rubb m taugstump; — og stubb. Rubb n ruhet, ujevnhet, -a (a) vt skrubbe ; jevne, -en (fl rubne) ru, knudret. -høvel = skrubb høvel. Rubel m (fl rublar). Rubin m rød edelsten. Rubrikk ni. -sera vt. Rud n = rudning (ending i mange austlandske gardsnamn). Rudiment n. -ær adj. Rudkall m den som har ryddet og bygget gården, -nad m og -ning f oprydning. -ning ;/i en opryddet plass. Rue f = ruge f en klatt. Ruff ni ruff (på vogn og skip); i ein — i en fart. Rufl n = ru vi n. Rug m; vår-; vinter-. Rugde f (fugl). Ruge m klump; dynge; klatt. Rugg m stor og tykk person, -a (a) vt: gynge; rokke; på; slingre; gå smått og vuggende, -al vaklende, gyngende, -e f vugge; grovt teppe; stor og tykk kvinne. Rugge feid m skinnpels. -stol m gyngestol, -vér n sjøgang. Rugl n vakling; rystelse; uren hals lyd. -a (a) vi svaie. Rug land n. -lest, sjd lest. Ruin m. -era vt. Ruk|a (a) vt ophope. -e f klatt. Rukk m. -a (a) vt rynke, -e f = rukk m. Rukkelaus adj. -stakk 771.Rukl—Ryggjelaus 116 Rukl n rallende lyd. -a (a) vi ralle; ulme. -e f ophøiet rynke, -ut ujevn, stripet. Rulett m. Rull m rull, valse, -a (a) vi: trille; falle omkull; vt: rulle; -a i hop; — åker; — klæde = mangla. Rulle f klædesrulle; manntalsliste. -horv f. -n adj (fl rullne) rund aktig. Rult m gang, trav; kort, tykk mann, -a (a) vi gå smått, -e f kort, tykk kvinne, -en adj tykk og rundaktig. Ruml m rumling. Rumpe f hale. -troll n. Runa (a) vi bryte løs; strømme. Runa (a) vi sysle med flruner". Rund adj. -a (a) vt avrunde. Rundane. Rund ast (a), -ing m. -kast n. -leitt adj rundladen. -skriv n cirkulære. Rundt adv; — ikring; — um. Runditrøye f — stutt -trøye, -tur m. -vakt f = patrulje. Rime ni styrtning; nedstrømning ; fremstyrtende mengde ; spire ; tre klynge. Rune /"rune, gammel formular.^ -blad n. -bokstav m. -kall m spåmann. Runer fl tryllemidler ; kasta — hekse ; leggja —, sette en felle, bruke knep; hava sine — ute spionere; bokstavene i runealfabetet. Runeskrift f. -spegel m heksespeil. -stein ;». Runing f signing, spåing. Runk ni stor, doven person, -a (a) vi røre sig dovent. Runn ni busk;, treklynge. Runne in busk, spire, -bjørk f. -rot / s/d rir. Runnen (fl runne) oprunnen; flam met (um tre). Runs n plutselig larm. -a (a) pi. Runte m landstryker, -fylgje n. Rupl a (a) vt rokke ; ugreie. Rur m skorpe; kalkskjell ved hav bredden, -a (a) vi skorpe sig. -berg n. -fjøre f. -pikke f strand løper (fugl), -ut belagt med .rur". Riis n tynt skall, sml f 1 a s og f 1 u s n. Rus n rus; høi stemning. Rusla (a) el (te) vi styrte frem ; ga pa slump; tuskhandle, -ande be rusende, beruset, -drykk m. Ruse f vidjekorg ; fiske-. Rusk di og -e f svær person. Rusk n støi; urolig vær; rusk; — og rask. -a (a) vi omkaste, rive; -a upp. -al adj, -alt vér. -en üblid (um vér); slusket, -ut adj. Rusla el rutla (a) pi rasle; rusle. Rusletog n. Rus mod n sterk stemning; henryk kelse, -næm som lett beruses. Russ ni russer, -isk. -land. Russ m (student). -e|fest m. -huve f. -lag n. Rust f lund; skogmark (serleg lauv skog)- , . . Rust f; jarn-; korn-, -a (a) vi ruste. -a adj rusten. Rustia seg (a), -ning f. Rust(-ut adj rusten. Rut n urolig vær; støi; uorden, -a (a) vi

storme; støie; ta hårdt fat. Rute f rute, kvadrat. Rute f, reise-, -bil ni. -båt in. Rutemeter /". -mil f. mål n. Rutine m. Rutla el rusla (a) vi. Rutut adj rutet. Ruv n omfang, volum, -a (a) vi rue, se stort ut. Ruve /"stabel; dynge; klump. Ruve m skrekk. Ruven adj busket; bred; vidløftig. Ruvl n ujevnhet, -a (a) vt: gjøre ujevnt; opløse; vi: lurves op. -e f = ruv 1 n. -en ujevn ; oplurvet. Ruv leg lodden, lurvet, -sam volu minøs. Ry n rykte. Ry el rjoda vi drysse. Rydja (rydde) vi harke, hoste op. -e f slim. Ryde n kratt, klynge av busker. Rydig ryddig, opryddet; tom, ledig. Rydlja (ryd, rudde) vt rydde, remse, jage ut. -ning f. Rye f grovt teppe ; fille-. Rye m nøken, gold steinmark. Ryft f og n vevbredde, -e n tøi bredde i klædningsstykke ; skog- strimmel. Rygd f redsel, gru; vidunder. Rygdelaust ; — med pengar bundløst med penger. Rygg "' (fl -er) rygg, ryggrad; snu -en tit; berg-. Rygg bein n. -byrd f osb. Ryggja (rygde) vi; det rygde i meg gjøs; — seg skyte rygg. Ryggje laus ryggesløs, -leg forferde lig, -løyse f.Eyggmerg—Røra. 117 Ryggmerg m. -tak n. -verk m. Rygne f — rognfisk. Ryka el rjuka. Rykk m {fl -er), -ja (rykte) vt rykke, nappe ; rynke, innsnøre. Rykkjar m opkrever. -brev n. Rykkje band snørebånd. -tak n dyst, kraftig forsøk. Rykte n, sml gjetord og ord. Ryl m lang forhøining. -a adj. Ryla (te) vi skrike, grynte. Ryllik ni røllik (urt). Ryn « bulder, gjenlyd, -ja (ryn, runde, rynt) vi drysse; strømme frem ; folk runde or kyrkja ; gi gjenlyd, det ryn i fjellet. Ryne : Det er betre i ryne (rynom) enn i syne (synom) o : betre enn det ser ut til Rynje f fremstyrtende masse; ord strøm. Rype f el rjupe /. Ryr ni udrøihet. Ryr adj udrøi. -kast (a) vi svinne raskt, -leg udrøi. -leik m udrøi het. -na (a) vi bli udrøi. -skap m. -voren adj. Rys ni gysen, -ja (rys, ruste) vi: gyse; drysse ned; vt: avskalle. -je f gysning. Rysk adj = russisk. Ryske n (fjellgras); blå-. Ryskja (ryskte) vt rive oprykke. Ryss m smågutt. Ryssegauk m = humregauk. Ryta el rjota vi. Rytje n uformelig tingest. -ut uformelig. Rytme m. -misk adj. Ræ n død kropp, åtsel, -e f mot bydelig, rå person ; noget vemme lig, -bikkje f grådig huud. Ræ|dyr n udyr, rovfugl, -fugl ni. Ræke el reke f. -fiske n. Rækja (rækte) vi hars 1 «r, få en viss ufrivillig bevegels< i svelget; stikk du ei fjør i hahen, lyt du —. Rækling m en stakkar, -mælt tykk mælt. -stam litt stam. Ræl m pinne, renser, -a (a) vt: rense et rør med en pinne; vi: våse. Ræle f stang. Ræmast (a) vi bli hås. -e f håshet; uklarhet. Ræp n vås, sladder, -a (a) vi. Ræsa (te) vi : streife om ; strømme i masser; vt: tørre (t. d. fisk i røyk). Ræse n avløp for vann. Ræsle f=ræ, åtsel. Ræve n takvinkel; rummet under takryggen (råvet). Rævette n et ynkelig dyr. Rød n snakk; koma til røds. Røda, røder el Rø, rør (rødde) vi snakke, samtale, -nde nevnever dig; det er ikkje um det rødande. j Rødd adj (av røda); um- omtalt. I Rødd adj (av røde n), lett- (um båt). Røde / tale, samtale ; fl historier. Røde /i årebesetning til båt. [Røde] sjå rode m. Rødig og rørig rask, rørig. Røding /il (um båt); ein-, tvi-, osb. Rødnad ni tale, um-. -sam snakksom. Røgja (røgde) vi sladre. Røgje f slarvehistorie Røkja (røkte) vt: forsyne, pleie; — seg skynde sig; pi: forske; — etter etterspore, undersøke; etterrøknad m, etterrøkt adj. Røkjar 711 forsker. Røkjeleg adv heldig, raskt; nettop. -n adj omhyggelig, rask. Røkjing f påskyndelse. Røknad 7» etterforskning, -sam om hyggelig. Røkt f røkt, tilsyn, pleie, -a (a) vt. Røl n høirøstet, tom tale. -a (a) og (te) vi. Røma (de) vt og vi rumme; stova rømer 100 mann ; — stolane undan; forlate; rømme; flykte; — landet; fangen hev rømt. -ast (-est, -desti bli ruinmeligere, få rum ; det rømest på no. Røm d f rummelighet, vidde, -d adj rømt; utvidet, -e n; U7ii7-øme; trongrøme. Rømeleg adj rummelig. Røming f utvidelse; rømning, -ing 77i rømling; flyktning; (tvirøming, trirøming osb, um båt). [Rømma] sjå røma vt og ni. [Rømme] sjå rjome m. Røn adj (um vind) kommende fra; aust-, land-, ut-, osb. Røne f vind; land-, ut-, osb. [Rør] sjå røyr f (lysken). Rør f kant, bryn, ytterste kant av en flate. Røra (de) vt: bevege; — seg; — foten; berøre; rør meg ikkje! om røre; vi: — i gryta; vrøvle, tale ulogisk (røre i åndeleg tyding heiter kløkkja).Rørande—Rådande. 118 Rørande adj som kan røres ved; rørende, sml kløkkjande. Røre f røre, suppe; mjøl-; uorden, kaos ; tummel, -kolle fog -kopp 7ii vrøvler, -n adj vrøvlende. Rørig adj; rask og —. Røring f omrøring, vrøvling. -leg. Røros. Rørsam adj skjødesløs, -sle f be vegelse, -ut adj ugrei. Røseleg storladen, røslig, -en for ferdelig. RøÉyng n. favAyy *k*Li44. <h-ul. [Røst] sjå røyst f. Røst f strømsjø, strømbølger. Røta (røtte) vi slå rot; - seg og -st. Røte n rot; bregner; slekt; beskaf- fenhet; ill: Røva (a) vt røve, plyndre. Røvar m. -bol n. -skap /». Røvekjøp n røverkjøp. Røy f (fl -ar) røh tiurhøne. Røyda (røydde) vi = rauda; del røyder på det. Røyk m røk, synlig damp; øl-. Røyk altar n. -ange m røklukt, -blind. Røyke n bål (som skal gjeva røyk mot frost). Røyken (i Buskerud). Røykja (røykte) vt røke. Røykjeflesk n. -laks m osb. Røykjelse n og -jeverk n. Røykjelugar m. -rom n. -sild. -tobakk. Røykluft /. -ning f. -offer n. -stolpe m røksøile. -stove y=rotstove og ljorestove. -syre f røkeddik. -stål n stor røkmasse. -t adj røkt; tørret, -tev «i røklukt, -ut adj. Røyn /' erfaring; prøve, -a (de) vi merke ; erfare ; røine ; -a

ein ut utforske ; -a seg prøve sine krefter ; når det -er på når det gjelder. -ande n forsøk, -d f erfaring; til røyndar i virkeligheten ; det er betre i røyndo enn i syndo, sml ryne. -d adj provet, erfaren. -deting n kjensgjerning, -dom 7» prøve, forsøk, -e n prøve, -eleg virkelig, -ing f. -sam ivrig i å forsøke; anstrengende, -skap m og -sle f prøve, forsøk, anstren gelse ; erfaring; et faktum. Røyr f (fl -ar) lyske, hulningen mel lem lår og underliv. . Røyr f et rør; en flodfisk, røie. Røyra (de) vi ombinde, surre. Røyrgras n rørgress. -stav m Røys f (fl -ar) en røis ; stein-, a (a) vt kaste i dynge, -(e)katt rø- I Røysn f bedrift, stordåd; prakt. j Røyst f stemme, mål, røst. -a (a) vi stemme, avgi stemme. Røysta (a) vt bygge tak, gavl. Røyste n gavl, takreisning. Røysteføр adj stemmeberettiget. Røystekråke f korteste gavlstokk. -mdr f den hele stokk, hvorfra gavlen begynner. - Røysterett m stemmerett, -setel m stemmeseddel, -tal n stemmetal. Røysut full av steinrøiser. Røyta (røytte) vi: få til å råtne; ut bløte; -a skinn; vi: felle hårene, røite; liggja og -a ligge og dovne sig. -e /" fuktighet ; hårløsning. Røyte bolk m tid med fuktig vær. -leg motbydelig, -sam fuktig (um ver), -stille f. -ver n. Røyva (de) = røra vt bevege; be- røre. RøyV|B (de) = ruva. -en ullen av et får; grøde; omfang, -en = ruven, -ing m stor anselig per son, en som gjerne vil tiltrekke sig opmerksomhet. Rå, rår el Råda, råder (rådde). Rå /il (fl rår) kornstaur med kornet på. Rå f (fl rær) tykk stang ; seilstang. Rå adj fuktig, rå ; ukultivert. Råa (a) fukte, råast = råna. Råband n (på segl). Råbarka adj. -berga adj. -bukk m. Råd m medlem av råd; riks-. Råd ti rådsforsamling ; riks-, skule-. Råd /' (n). Ordet er hokyn når det tyder : økonomisk evne : ha — til, god — ; leilighet, mulighet, ut vei: sjå seg — til, si arme —, det vert vel ei —, han hev -i nær seg. Helst hokyn når det tyder: råd legging, beslutniDg, anslag: vern med i -i, taka den -i, leggja npp (vonde) -er, mein-er; og i tydingi: anvisning på utvei: han gav meg ei god (eil godt) — Råda, råder el Rå, rår (rådde) vi : gi råd; — seg til bestemme (el. lage) sig til; — til tilrå: — bot på; — grunnen; — seg sjølv; vi: — hied makte; — ved seg sanse sig; — for og yver; rikja og —. Rådjande styrende, rådelig, -bot f. -bøta forbedre. -bøte n = rådbot forbedring, -d besluttet ; tilrådet ;Rådeleg — Saks. 119 forsynt, -dag m herredømme; få -dag yver. -dom m rådighet. -drjug skarpsindig. Råde leg =råd 1 e g. -n adj ; ille -n ille stedt, -rett i» rådighet, dispo sisjon, -rom n. -velde n = råd velde, herredømme, kommando. Råd føra seg. -førsle f. -gjerd f rådslutning; beslutning, -gjevar m. -hitten adj rådsnar, -hus n. -iq adj beslutsom; snar-; hard-; tvi-; van-, -klok adj. -lag n for handlinger, konferanse, rådslut ning. -laus adj. -leg rådelig. -leggja vt rådslå, -mann f?i (i by). -rik kløktig, -riken adj herskesyk. Råds bord n. -herre m. Råd sløg adj rådsnild. -sløgd f. Råds mann ni. -mor f. Rådsnar adj. -spyrja vt rådspørre. -stemne f. -sterk herskesyk, -stove f arrest, -tægd adj føielig. -ug = -iq beslutsom; klok. -vill adj. -ville f forlegenhet, -vis adj. Rådyr /i. Råe ni fuktighet, -emne n råstoff. -fang n råmateriale, -geit f = humregauk, -jarn n rujern. Råk n treff; på eit —, på slump. Råk f sti ; stripe ; råk i is. Råka (a) vt væte, fukte, sml råke m. Råka (a) vi: efterspore; vt: treffe, støte på; — Hl slumpe til. Råkald adj. -kalde og -kulde m. Råke m fuktighet; munnveske; svelgja -n. -laus tørr i munnen. Råken adj usikker, beroende på til felle, -nad m treff, held. Råkrakk krakk til bruk når en setter korn på staur. Rål n vræl, skrik, -a (a) vi. Råleik ni fuktighet, -lende n fuktig mark. -lendt adj. Rålik adj hudløs. Råm n treff, tillfelle ; på eit —. -a (a) vt ramme, treffe. Rå malen adj råmalet. -mark jffuktig grunn, -me f fuktighet. Råme f ramme, innfatning. Råmjølk f. Råm skot n slumpeskudd. -skyttar ni. -smed m. Råna (a) vi bli rå, fuktig. [Råne] sjå ro ne m. Rånokke m en rånokk. Rås f løp, vekst ; råk i is. Råsegl n. -siglar m. Råske m fuktighet, -n fuktig. Rå slag n rå stykker av kjøtt el fisk. -steikt adj. -sukker n. Råte /' stang; brunns-. Råtév ni lukt av rått. -turka adj halvtørret. Råv n hustak. Rava (a) vt rive, skrape; — utor vegen rydde bort i hast. Råved ni. -ver n. -voren adj noget rå. S. S m (fl s'ar). S-ljod. Sa el sagde sjå segja. Sabb ni søler, veldig kar. -a (a) vi. -eleg og -en (fl sabbne). Sabbat m = kviledag. Sabel m (fl sablar). Sabotasje m. Saffianskinn n. Safir m (edelsten). Safran m. Satt f sml save, sevje, -iq veldig; (um tale:) drøi, halvrå. -rik. Sag f. -a (a) vt. -mod n fin sagflis. Sak f sak; prosess; leggja — ; an liggende, dette vert mi — vanske lighet, å gjera dette er ingi — ; spørsmål, du fær greida ut -i for oss. Saka (a) vi; — seg beklage sig: det -r ikkje det hindrer ikke; — og sona undskylde og tilgi. Saka adj skyldig; — mann må tegja. Sakarin n. Sakførar m. -førsle f. Sakka (a) bli lavere, slappere; — atterut. Sakkunne f. -ig. -skap m. Saklaus uskyldig, -leg. -liste f program, -løyse f. Sakn f. -a (a) vt savne. Saknad m savn, mangel, -død i». Sakrament n. Sakristi n. Saks n stor kniv ; kort sverd, -a (a) vt hakke. Saks og soks f = skjære f. Rådeleg — Saks. 119 forsynt, -dag m herredømme; få -dag yver. -dom m rådighet. -drjug skarpsindig. Råde leg =råd 1 e g. -n adj ; ille -n ille stedt, -rett i» rådighet, dispo sisjon, -rom n. -velde n = råd velde, herredømme, kommando. Råd føra seg. -førsle f. -gjerd f rådslutning; beslutning, -gjevar m. -hitten adj

rådsnar, -hus n. -iq adj beslutsom; snar-; hard-; tvi-; van-, -klok adj. -lag n for handlinger, konferanse, rådslut ning. -laus adj. -leg rådelig. -leggja vt rådslå, -mann f?i (i by). -rik kløktig, -riken adj herskesyk. Råds bord n. -herre m. Råd sløg adj rådsnild. -sløgd f. Råds mann ni. -mor f. Rådsnar adj. -spyrja vt rådspørre. -stemne f. -sterk herskesyk, -stove f arrest, -tægd adj føielig. -ug = -iq beslutsom; klok. -vill adj. -ville f forlegenhet, -vis adj. Rådyr /i. Råe ni fuktighet, -emne n råstoff. -fang n råmateriale, -geit f = humregauk, -jarn n rujern. Råk n treff; på eit —, på slump. Råk f sti ; stripe ; råk i is. Råka (a) vt væte, fukte, sml råke m. Råka (a) vi: efterspore; vt: treffe, støte på; — Hl slumpe til. Råkald adj. -kalde og -kulde m. Råke m fuktighet; munnveske; svelgja -n. -laus tørr i munnen. Råken adj usikker, beroende på til felle, -nad m treff, held. Råkrakk krakk til bruk når en setter korn på staur. Rål n vræl, skrik, -a (a) vi. Råleik ni fuktighet, -lende n fuktig mark. -lendt adj. Rålik adj hudløs. Råm n treff, tillfelle ; på eit —. -a (a) vt ramme, treffe. Rå malen adj råmalet. -mark jffuktig grunn, -me f fuktighet. Råme f ramme, innfatning. Råmjølk f. Råm skot n slumpeskudd. -skyttar ni. -smed m. Råna (a) vi bli rå, fuktig. [Råne] sjå ro ne m. Rånokke m en rånokk. Rås f løp, vekst ; råk i is. Råsegl n. -siglar m. Råske m fuktighet, -n fuktig. Rå slag n rå stykker av kjøtt el fisk. -steikt adj. -sukker n. Råte /' stang; brunns-. Råtév ni lukt av rått. -turka adj halvtørret. Råv n hustak. Rava (a) vt rive, skrape; — utor vegen rydde bort i hast. Råved ni. -ver n. -voren adj noget rå. S. S m (fl s'ar). S-ljod. Sa el sagde sjå segja. Sabb ni søler, veldig kar. -a (a) vi. -eleg og -en (fl sabbne). Sabbat m = kviledag. Sabel m (fl sablar). Sabotasje m. Saffianskinn n. Safir m (edelsten). Safran m. Satt f sml save, sevje, -iq veldig; (um tale:) drøi, halvrå. -rik. Sag f. -a (a) vt. -mod n fin sagflis. Sak f sak; prosess; leggja — ; an liggende, dette vert mi — vanske lighet, å gjera dette er ingi — ; spørsmål, du fær greida ut -i for oss. Saka (a) vi; — seg beklage sig: det -r ikkje det hindrer ikke; — og sona undskylde og tilgi. Saka adj skyldig; — mann må tegja. Sakarin n. Sakførar m. -førsle f. Sakka (a) bli lavere, slappere; — atterut. Sakkunne f. -ig. -skap m. Saklaus uskyldig, -leg. -liste f program, -løyse f. Sakn f. -a (a) vt savne. Saknad m savn, mangel, -død i». Sakrament n. Sakristi n. Saks n stor kniv ; kort sverd, -a (a) vt hakke. Saks og soks f = skjære f.Saksøkja —Samtal. 120 Saksøkja vt. -kjar m. Sakta (a) vt', -a seg = seinka seg (um klokka), -e adj. og adv = langsam. Sakte adv; eg karm — tegja. Sal n salg; kjøp og — ; til -s. Sal ni stor stue i overetasjen. Sål m; r/rfe-. -a (a) i>f. Salamander ut. Salat ;n. Sal dera vt. -do m. Salig = sæl, frelst. Salisyl ni. Salme ni. -bok f, osb. Salmiakk m. Salmodikon n. Salong ni. Salpeter ni. Salsdør /". -glas n, -golv n, osb. Sals-lag n salgs-lag. Salt n. Salta (i Nordland). Salt|a (a) vt. -a adj saltet, -brim n saltskorpe. -fisk in. -kjøtn. -lake m. -mat/», -sprengd linnsaltet. -sprengja vt salte litt. Salut adj', svart-. Salutt m = ære skot n. -sam (adjektivending) ; bry-, osb. Sam n forlikelighet, enighet. Sam adj (berre brukt i bundi form), same ; den —, det — ; du er den —; det er det —. like godt; det gjeng for det — ; med det —eg kom. Sam vert mykje brukt i sms med tydingi hopehav (sam eige, samkome) el likskap (sam aldra adj, samdjup adj, osb). Sama (a) vi; det -r seg ikkje er ikke passende. Samaldra adj jevnaldrende. Saman adv sammen. I sms bruker me mest ihop: ihoplagd, osb. Samanblanding/, -drag n. -felling/^. -heng m. -likna (a) vt. -sett adj. -skiping f sammenslutning. Samarbeid n. -arbeida vi. -band n. -beite n. -bordsmål n table d'hdte. -bror m halvbror, -bruk n. -bygding m. -bøle n. -d adj for likt, enig. -drift f kooperasjon. -drøg adj jevnsterk; samdrektig. -drøgnad m. -dutt n maskepi. -døger n = jamdøger, -e m passende forhold, -e sjå sam adj. -eige /". -eigeleg adj felles, -eign /. -eina (a) forlike, forene, -eina og -eint adj forlikt. Sameleg passende, sømmelig, -leis adv på samme vis. Sam felt adv uavbrutt; adj, i tri -felte dagar, -fengd blandet, -ferd sel og -ferdsle f. -fløytt adj jevn dyktig. -folkeleg, -fund n. Samfunds bøtar m. -kjensle f. -klasse s. -lære f. -mein n. -plikt f. -tilstand s. -ånd /. Sam føra vt lempe; -føra seg rådslå -hald og -helde n enighet, sam hold, -heldig (med) enig (med). -hug m sympati, -høve n over ensstemmelse -høveleg, -kjøm adj som høver sammen, -kjøme n. -klang »j. -kome f. -kvern n {b -met) og -kvæme n. Saml m klar bevissthet ; han hev ingen — lenger sanser sig ikke lenger. Samla (a) vt = samna. -liv n. -livnad ni. -ljod samklang, -lyndt adj. [-me] sjå same. -mala vt male uten at sortere kornet først; grovmale, -malen adj. -mogen jevnt moden, -møte n sammen trede, fellesmøte. Samna (a) = samla, -nad ni frede lig samliv, -namn og -nemne n fellesnavn ; sml s e m am n. -nøyte n bordselskap. -pa (a) vt felle sammen; ene. -ringja vi ringe sammen, til kirke, -røra vt blande sammen, -råd f. -råda, -råda seg og -rådast rådføre sig. Sams adj blandet, om hinannen. -a (a) vt bringe i orden; sammen stille. Sam slått m felles høislått. -soden sammenkokt, -song. -spel. -stavast (a) stemme overens, -stelt enig. -stende n samhørighetsfølelse. -stendig stadig; samdrektig, -stev jast (a) harmonere. -stevje f harmoni, -stor jevnstor

overalt. -strev n. -stundes adv samtidig, -svarig adj. -syskin nfl=re tt e syskin. -sæte n. Samt adv; jamt og — idelig. Samtal n. -tale m og f. -tidig adj. -tiding n en samtidig, -trivast vt trives godt sammen, -tykke n. -tykkja vt og at -tykt adj til freds, enig. -verkande adj. -vit n samvittighet. Salva (a) vt salve, -e m og f. Salvét m = serviett. Salær n.Samvitsagg—Seidel. 121 Samvitsagg n. -angest m. -kval f. -laus. -sak f. -spursmål n. -tvang m. Sam vokster m jevn utvikling, -være n samvær. Sanato|rium n (b -riet, fl -ri, b.fl -ria = helseheim. Sand 771. -a (a) vt sandstrø. Sandal 771. Sand botn 771. -e 771 sandig mark. Sandeherad (i Vestfold fylke). Sand fok n. -lendt adj. -mel m sandbakke, -skjel f sandmusling -ut adj. -våg /"vik med sandbund Sandøy (i Møre fylke). Sang|er n eller 771. -ra (a) vi klynke. -ren adj. Saug villikar 771. -vinsk adj. Sanitet m./^-tær adj. Sanka (a) vt samle, -ar m. Sanksjon 771. -era vt. Sann; 771/ sann; ja sann; nei sann. Sann adj (n sant) sann, riktig, -a (a) vt bekrefte; han fekk -a det fikk erfare det var sant. -drøymd adj. Sanneleg adv sannelig. Sannferdeleg sannferdig. -ing f. -kjenna erkjenne. -ordig adj. -prov n bevis, -røynd adj be kreftet ved erfaring, -soge f sann fortelling, -spurd adj. -spådd adj. -tenkt klok. Sans 771. -a (a) vt; -a seg. -ande som karm sanses. Sansekake f. -kverving f illusjon, sml hildring, -laus. -leg. -liv n. -løyse f. -reide m sanseorga ner, -reidskap 771. -verdi b. -vildring f sansebedrag, -ville f hallusinasjon. Sanskrit n. Sanskulott 771. Sansleg sansbar, som karm sanses. Sarasenar m. Sardell m og -din m. Sardinia. Sarra (a) vi gå smått; koke smått. Sateng m. Satir|e m. -ikar 771. -isk. Satisfaksjon m. Satrap m. S&tsmsml setnad, setning, til sprang; sml fenge n tend sats. Satyr m. Sau m (fl sauer), -bing 771. Saud f sydning, kokning. Sauda (i Rogaland). 9 — Matias Skard: Nynorsk ordbok. Saueal /i. -beite n. -bégm. -kve/" sauekve, -lag n sauaktighet. Sau fengen sauaktig. -fjøs n. -garde ni = saubing. -hage m. Sauherad (i Telemark). Saum 7jj en søm; et søm. -a (a) vt. -fara vt granske nøie. -ingsmun m sømmerum på tøi. -tråd m sv tråd. Saumsmun m = s aum i n gs m u n. Saup n kjernemelk, -graut m. Saur /il smuss, -a (a) vt tilsmusse. -and f sumpand. -ut adj. Saus m dyppelse, saus. -a (a) vt. -kopp 771. Save 77i saft av tre. Scene el sene m. -kunst s. Scepter el septer n. Seanse m. Sebra 77» (b -en, fl sebraer). Sed m (fl -er), -a (a) vt opdra (oftast uppseda). -a adj oplært i gode seder; dannet; vel- a velopdragen Sedd (n sét) set (av sjå); vel-. Seder 777. -tre n. Sedjing / (oftare uppseding) opdra dragelse. -laus. -leg = -ug. -løyse f. -skifte n avvikelse fra skikk og bruk. -ug sedelig, som bar gode seder. -ugskap m. -vane m. Sefyr m. Seg, sin pron. Sega (a) vi røre sig senferdig; ganga og —. Sege 771 muskel; sen og — • sml v o d v e. Segg 771 (fl segger) = sugg svær kar. Segja (segjer; sagde el sa; sagd) vt si; — sanningi; — seg fri; — seg god for; det er inkje å — på det; — fr&> — til', — fyre foresi, fore skrive ; — noko ved (el med) ein. Segjande adj verd å omtale ; — segn gammelt sagn; hendelse som vil minnes. Segjast, si om sig selv (med infinitiv); han segjest vilja reisa, han sier han vil reise. Segl n seil til fartøi. -bu seg (dde) vi gjøre sig seilferdig. -makar m. -reide m. -skip n osb. Segn f utsagn ; et sagn ; frå-. Sei m (fisk). [Seia, seier] sjå segja, segjer. Seid 771 trolldom, heksekunst -a (a) vi Seidel m (fl seidlar).Seig— Sengreidnad 122 Seig arf/ seig, klebrig (mots m ø yr) ; | bøielig {mots skyr); utholdende; for lite rask. -d f seighet, fast het, -leik m. -liva adj. -meis f og m person som sent blir ferdig. -na (a) vi bli seig. -t adv tregt. -voren adj. . Seil '» en innbøining. -a (te) vt bøie inn, helle, -ryggja og salry ggja adj innbøiet i ryggen. Sein adj senferdig; langvarig; i -aste laget, -are adv senere, -boren adj. -drøg og -før adj sendrektig. -haustes adv. -hendt adj. Seinka (a) vt: forsinke; vi: saktne. -ke f. -kjøm adj (mots snar kjøm), -komen, -leg noget sen. -leik m. -mælt adj. -rådig adj. -st adv sist. -t adv. -talande. -tenkt, -voren adj. Sék f (fl -ar) frodig eng. Sekk ni (fl -er). Sekkeband n. -laus osb. Sekondløytnant m. Sekretariat n. -tær m. Seks 6. -alning m. Seksjon m. Sekskeiping m = -æring m. -rada adj. Sekstan 16. -de. -t m. Sekste el sette 6te. Sekstett m. Seksti 60. -ande. Seksuell adj. Seksæring m (båt), -åring m Sekt f sekt. -erar m. Sekund m og n. Sekunda adj; — uaror. Sekundær ad/. Sél n sæterhus. Sel m = kobbe m. Sel (i Gudbrandsdalen). Sela (a) vt. -e m sele. -epinne ni Selja (sel, selde) vt selge. Selje /. -blom m ranunkel. Selle m person; ein lystig —. Selle [celle] f. Selleri m. Sello [cello] m. Sellulose [cellulose] m. Selnad m salg, utsalg. Selet m. Selsbø m sætervang. Selskap n. Selsnepe f — sprengrot (giftig plante). Selt m indre rystelse (t. d. ved fall). -a (a) seg få en rystelse. Selte f saltveske; balltre. Selters m. -vatn n. Sém m damp, 6s, lukt. -a (a) vi. -semd f substantivending svarande til adjektivendingi -sam; tolsam; tolsemd. Sement m Semikolon n. Seminar no: lærarskule, -ist m -lærar m. Semittisk adj. -t m. Semja (sem, samde) vt forlike, -jast komme overens, -je f forlik. Semska (a) vt berede semslær. -skinn n. Semulegryn n. Sen f (fl -ar eJ -er) sene ; kvar 09 sege. Senap ni. -skake f. Senat n. -or m. Send n løp; leggja til -s = til sprangs. Send a (sende) vt sende ; lange frem ; slenge, -ande verd å sende; han kom -ande i full fart. -ar m av- sender.

Sende f sandgrunn. Sende n kvessesten. Sendebod n. -brev n. -fylgje n deputasjon, -gods n. -lag n = -fylgje, -mann m. Senden adj sandig; småkornet. Sendjingm = utsending m, sende mann, -ing f forsendelse. Sene </ scene m. Sene drått m krampetrekning, -sterk adj. Seng f (fl senger), sml kvile f, smsf seng- og senge-; ganga i — eller til -s = seng] a vi; taka -i legge sig (for sygdom); halda -i. Seng band n. -benk m. -bol n. -bos n. -botn ni. -bunden adj. Sengekone f barselkone, -mat m barselkost. Seng fast = -bunden, -ferd f bar selseng, -halm m. -himmel m. Sengja (a) vi gå til sengs. Sengkammers n og -kleve m. -klæde f7. -kove m - -kleve. -lag n sengkameratskap. -lege /" sengeligging. -liggjande =-fa st. -nøyte n sengkamerat. Sengr|a (a) vt. -e f svidd lukt. Seng|reidnad m sengeutstyr. -rom n. -skor f skammel foran sengen. -stokk m. -stolpe m. -vær n dynevar.Senja—Sigd. 123 Senja (i Troms fylke). Senn n gang; eitt um — eller i — ett ad gangen. [Sennep] sjå senap ni. Sensasjon ra. -ell adj. Sen[cen]|sor m. -sur m. -surera vt. Senti[centi]|gram n. -meter m. Sentner n (ei viss vekt). Sentral m og adj. -isasjon m. -isera vi. Sentrum n. -s|bor m. -parti n. Separasjon m. -ator ni. -era vi. Septer el scepter n. Ser adj særegen, eiendommelig; ein — ting; eit -t tilfelle; adv for sig selv, særskilt; ganga — med ein under 4 øine; leggja noko —, legge for sig selv; — um lag sml sers. Sera (a) vt gi en noget serskilt. Seraf m. Serbia, -sk. Serbod n ekspress. Seremoni [ceremoni] m. -ell n og adj. Serffelle n særlig tilfelle, -folkeleg nasjonal, -havd fraskilt, -hått m særegen manér, -ing f særanret nmg for én. Serk m (fl -er) skjorte ; messe-. Serklok noget selvklok. -komen fra kommen. -kvar adj hver for sig, ogso: —og kvar. -lagd lagt for sig. -leg adj: særegen; adv: især, 1 særdeleshet, -lyndt særsinnet. Sermenne n individ, sml einmenne og sjølvmenne. -leg. Sermennskap m individualitet. Ser namn og -nemne n sml sam- namn. Sernemnd f spesialkomité. Serprent n særtrykk. Sers adj og adv utmerket ; eiendom melig; eit —lag; - godt. Sersjant ni; kommander-. ' Serskild adj særskilt, -teken uttatt Sersyn s. Sertifikat [certifikat] n. Sertrykk n = serprent. Serum n; difteri-. Ser um likt like godt. Servant m. Servekt /. Serviett = salvet m. Servise n. Servitutt m heftelse. Sesjon ni. Sesong m. Sess m sæte; plass, -a (a) vt. [Set n] sjå sett n. Setje f; kveld-, -e m bakdel. Setekjær adj glad i å sitte Setel m (fl setlar) seddel. [Seter] sjå sæter f. Setesdal (i Aust-Agder). Setja (set, sette) vt sette; — seg; — alt; —knappar i; — bu; — deig. eg set det til deg henstiller til dig; — av, fram; — fyre foresette; — i heve røsten; — til omkogme; — upp opsette, ogso optegrilfibr fatte, dikte ; -ut garn ; —ut saki. SetJar m setter, -kvist m=av 1 e g gjar. -na (a) vi sette sig, klarne, -nad hi ; avsetnad, -ning f. -t adj satt; avsett; uppsett; innsttt os tilsett ansatt. & Sett n utsetning; sett. Sette el sekste 6te. Settung m V24 tønne. Sev /i siv, høit gress i myr. Sev n vassåre, kilde, -ast (a) stilne. -en bløt (um jord), -ja (a vi piple frem. -je / saft i tre Sevjejfull (n -fullt) saftfull. -tid f. Sevla (a) vt avbarke = berkja. Sfinks m. Sfære m. -isk adj. Shetlandsøyane. Si adv alltid, overalt, -breidd adj; høyet ligg -breidt; engi er -breidd -breidsle f. Sid adv sent; i sms (-rune m, -kast/i). Sid adj som henger langt ned. Sidan adv og konj siden, senere, ettersom. Sidbrynt som har side øienbryn. -buka adj sidbuket. -d f sidhet. Side f. -bein n. -fall n dativ. Sider m eplevin. Sidhærd adj langhåret. Sidkast n ; på -et på det siste. Sid lendt adj liggende lavt; sumpig -na (a) vi bli sidere. Si|drjupa vi dryppe idelig, -drukken alltid beruset. Sidrune m for sent opkomne grønne spirer mellem det modne korn. Sid|t adv langt nedad; hengja —. -voren noget sid Siffer n (b.fl sifri). Sig n; inn-; berg-; siving; gliding. Siga (i, ei, i) vi sive; gli sakte frem over (nedover) ifølge tyngdeloven; del sig vatn undan huset; muren hev sige so han stend skakk. Slgande; koma —. Sigar ni. -ett 1». Sigd m = skjere f.Sigen—Sivil. 124 Sigen adj sammensunken, utmattet. Siger m {fl sigrar), seier, -herre m. -huve f (på småborn). -krans m. -løn f. -pris m. -viss adj. Sigg adj døsig, tung. -a (a) vi ga slepende. Siging f, sigingsmun el sigmun m. Sigl|a (de) vi seile, -e f masterum. Sigle n tverjern i kvernstein. Signa (a) di segne, bugne. Signa (a) vt: velsigne; vi: bruke signekunster. Signal n. -eld ;». -ement n. -flagg n. -horn n. -isera yi. Signe|kjerring f. -kunstar fl. Signet n. -ring m. Sigra (a) p* og vi; — ein beseire en. Slgrom n synkerum (ved treverk) = sigingsmun. Sigøynar m. Sik ni (fisk). Sik f sigmyr. Sik n liten bekk = -e n. Sikka (a) vt: småryste; pi; synke sammen. Sikker (// sikre) =trygg, traust, stø, viss. Sikl n. -a (a) pi risle, sildre; sikle; -a etter noto. -e f liten bekk. Sikori m. Sikra seg (a) = tryggja seg. Siksak n; vegen ligg i —. Sikta (a) uf rense i såld. Siktja (a) vi ta sikte, -e n sikte, øiemerke. Sikt|a (a) vt beskylde, sml skulda -ing f siktelse. Sil m. -a (a) vt : sile ; vi : strømme ned. Sild f (fl sildar) sild. Silde berg n. -fiske n osb. Sildra (a) pi risle, -e f = sikle. Silhuett m (les: siluett). Silhår n sil av grovt hår. Siljan (i Telemark). Silke n og m. -avl m. -bast n os& Silla (a) vi rinde, dryppe tett. Silregn n. -a (de) pi. Sime m og -tog n hårtau. Simle f hun-rein. , Simpel (/7 simple), s"W ein f ale einslungen, endefram, uvand greid; låk, ufin. -plifisera p Sin (si, sitt, sine) pron sig

tilhørende Sin adj nsestforrige ; — sundag; s heZg. Sina (i. ei, i) vi gli sagte ; del sm a svinner ut av synskretsen. Sina (a) vi slutte å gi melk (um ku) ; surne. Sina (a) vi slite, slepe; — og bera. Sinder n hammerskjell; smidjesinder. -dra (a) vt: smuldre; vi: gnistre. Sinekyre m. » ,. Sing el n grov sand. -la (a) vi klirre, klingre. Singre f = stallvekkje f liten b]elle. Sink it (ni). • Sinka (a) i>f sammenfelle f]øler, sinke. Sinken adj møisommelig. inn n gang (um tid) ; eitt — ; noko- sinne adv. inn n sinn, hu ; sans ; ha — til noko. -a (a) vt akte, bry sig om. -a adj sinnet. Sinna adj vond == sint. -tagg m hissigpropp. Sinnbilete n symbol, sinnbillede. Sinne n hissighet, -tykk m uvilje, hat. . Sinns|føre n sinnsstemmng. -paset jande adj som tar på humøret. -ro f. -styrke m. -sjuk. -sjuke m og -sykje /". -tilstand s. Sinober m. Sins-imillom adu = seg lmillom. Sint ady hissig, sint. Sipa (a) i>i grøte. Siregn n jevnt regn. -a (de) vi. Sirene f. Sirenna vi renne idelig. Sirisse f (insekt). Sirk[cirk]la omtrent, -el m. -ulera vi. -ulære = rundskriv n. -us n. Sirs m (eit slags bomullsty). Sirup m. Sirups|brød n. -kake f, osb. Sisik m. / Sisilia. -nsk. / Sisselrot f søtbregne. Sist adv sist; senest; - du var her; det eg — vilde nødigst vilde. Sist adj (oftest i b form -e); -e gon gen ; den -e ; /a/r/c /br — / slå -en. Sistemann m. -på adv = til slutt. Sistundes adv. Si[cil|tadell n. -tat n. -tera wf. Siting f og sit 3 ing. Sitja (sit, sat, sete) Pi sitte; — elter nokon etterstrebe smt ettersiten; — inne med ha under hender, til rådighet. Sitron m. Situasjon m. Sivil adj. -isasjon m. -isera yf.Sivja —Sjølv. 125 Sivja adj besvogret, -a seg (a komme i svogerskap Sivje|skylde f svogerskap, -syskin fl — andstøypingar. Sivjung ni fjernere slektning. Sjabba (a) vi sjokke omkring. Sjaber adj (fl -bre). Sjablon m. S agga (a) vi hakke ; småskjenne. Sjah m (persisk fyrste). S akal m. Sjakett [jakett] m jakke, frakk. Sjakk, -spel n. Sjako ni soldathue. Sjakra (a) vi. Sjakt f. Sjal n ; silke-. Sjalottlauk m. Sjalu adj skinnsyk. Sjalupp m. Sjalusi ni. Sjampanje [champagne] m. Sjampinjong [champignon] m. Sjangdarm el gendarm m. Sjanger el genre m. Sjangla (a) di*. Sjanse [chance] m. Sjapp f; øl-. Sjargong [jargongj ni. Sjarlatan [charlatan] m. Sjarm [charme] m ynde. Sjarpi [charpi] n. Sjarsje [charge] n. Sjask m. -a (a) di. Sjasmin [jasmin] m. Sjatte|ra vt. -ring f. Sjau m. -a (a) di. -ar m. Sjaund f gravøll. Sjauskjære f storkenebb. Sjef m. -sgard m. Sjeik m (arabisk høvding). Sjekk [check] m. Sjel f; — og lekam. Sjelatin el gelatin m. Sjeldan (-nare, -nast) adv sjelden. -fengd adj. -synt adj. Sjelé el gele m. Sjeie adel m. -angest f. -frygd f. -hyrding m. -høgd f sjelshøihet. -kunne f. -kunnig adj. -leg. -lære f. -røkt f. -røktar m. -syn s forestilling. Sjelfull adj. Sjej el genanse m. -nera vt. -nerell adj. -nerøs adj. -never m. -ni n. Sjernarøy (i Rogaland). Sjerri m. -vin ni. Sjeselong [chaiselongue] m. Sjeté el jeté m. Sjetong m (fl -s) spillemerke. Sjeviot hi. Sjiffoniær [chiffoniere] m. S ikane ni. -nera vt. Sjiraff ni. Sjirokko m. Sjirting m. Sjoda, syd el Sy, syr (saud, sode) vt: koke; ophete; sammensveise ; di! være i sydende tilstand; suse, gi susende lyd; — upp komme i fyr og flamme. Sjoddi [shoddy] ni. Sjofel adj = ufin, fanteleg. Sjég m. -a (a) vi suse, gi «denne sjogen som tungsint læt når trei skjelv i vind". Sjokk n. Sjokolade m. -kake f. -sjon m; substantivending i mange framandord. Sjonglør [jonglør] m. Sju 7. Sjua (a) = sjoga, suse. Sjuande 7de. Sjuk adj syk. -al sykelig, -dom m. Sjuke m = sykje f sykdom, -hus n. -seng f. -vogn f. Sjukling m. -leg adj. -ling m = -ing sykelig person, -lov n per misjon for sjukdom, -na (a) vi bli syk. -voren adj sykelig. Sjur[jour]|nal m. -isera vt. -ist m. Sjursmess 23. desember. Sjælland, -sk adj. Sjællending m. Sjø m. -a (a) vi ; det -ar blir sjø gang, -a adj; høg-, rom- osb. Sjø|an n sjøens flytning mellem fjære og flo. -bruk n. -bu f. -bunad m -burd m sjøgang, -byrnad m tilbehør til fiske, -draug m gjen færd. -fall n ebbefall. -før adj. -hard åpen for storm, -kadett m. -katt og havkatt m (fisk). ijøkla (a) vi gå ustøtt. Sjø laug n. -legen adj. -leid f. -lei(d)es adv. -lilje f. -lok n vann flate. jølv pron selv ; vera seg — ved sans og samling ; han —, ho —, dei -e ; -efolket; han selde berre -e garden; i-e byen. Merk: Når selv" ty der Mendog", «selv om", bruker me ikkje »sjølv" på nynorsk: .selv Fadervår kunde han ikke" : jamvel F. kunde han ikkje, eller han kunde ikkje F. eingong, dessmeir; nselv omSjølvannan—Skaketein. 126 jeg vilde": jamvel (eller endå eller alt) iim eg vilde, eller um eg vilde aldri so gjerne. Sjølvannan, -tridje, -fjorde, -femte, osb. Sjølv avgrensing f selvbegrensning. -beden adj. -berga adj. -bergings driftfselvopholdelsesdrift. -bindar m. -byrg adj. -byrgskap m stolt het, -daud adj (um dyr) -dråp n. -dyrking f. -døming f selvkritikk. -døy vi. -dåen adj. -dårande selv bedragersk. -dåring f. -eigande adj. -eigar m. -eige f selveierjord. -elsk ;« egenkjærlighet, -forguding ! f. -frævande selvbefruktende. -fylgje fen selvfølge, -fylgjeleg. -gilde f selvbeundring, -gjeven selvsagt, utvilsom, -gjord (n -gjort), -glad adj. -gode ni selvgodhet. -gløyming selvforglemmelse, -hjelp f. -hjelpen adj. -kalla adj selvkal let; selvbestaltet. -høgjing f selv ophøielse. -kjærleik f. -klaging f selvbebreidelse. -klokskap »" -kveikjing f selvantendelse. -kveikt adj. -lasting f selvbebreidelse. -leide f innerlig kjedelig og for tredelig person, -ljod s

vokal. -melding f selvangivelse. Sjølvmenne n personlighet, karakter, (sml sermenne). -leg adj. Sjølvmennskap m. Sjølv mint adj. -motsegjing. -mykjing selvydmygeise, -mæting f selvvur dering, -nedring /"selvfornedrelse. -nekting selvfornektelse, -næring f selvopholdelse.-næringsdrift.-nøgd adj selvtilfreds. -nøgje n selv behag, -onnug adj. -ræde f uav hengighet; selvrådighet. -rørsle f. -rådande uavhengig, -råden og -rådig selvrådig, -rådigskap m. -sagd adj. -seding /"selvopdragelse. -skildring/', -skjemsle/: -skodnad in selvbetraktning. -skot n. -skri ven adj. -skyldig fordringsfull, sin/ veis ky Idig. Sjølvsleg selvisk, sml sjølv ut. Sjølvspekjing f askese, -stende n selvstendighet, -stendig, -studium n. -styrn ; koma på -styrfare på egen hånd. -stiv adj gjenstridig, -styrd selvstyret, -styre n selvstyre, -sty ren egenrådig, -styring m. Sjølvs|vyrden adj selvrådig, -vyrding 7ii hensynsløs person. Sjølv syn s. -synt adj åpenbar. -søken adj egoistisk, -søkje f egoist, -søkkje f egenrådig person. Sjølvtekt f selvtekt -tenkt adj. -tukt f. -tøyming f selvbeherskelse. -ut adj selvisk, egoistisk, -vald adj selvvalgt, -valda og valden adj selvforvoldt. -verkande. -verk sam adj. -vild f frihet til å følge sin vilje; frivillig gjerning; unødig gjerning, -viljande frivillig, -vil skap m unødvendighet. -vis adj selvklok. -vita adj unødig, -vyr den selvtillidsfull. -vyrdnad selv- aktelse. Sjøløypa vi krenge, -merke n. -offi ser m. -orm m. -rak n vrak. -reide ;,, == -by r n ad. -redd adj. -reken adj. -rok n sjødrev. -slag n. -soldat /il marinesoldat, -stad /». -staden adj (um fisk), -stjerne f. -troll n. -van og -vand adj. -veges adv. -veik adj. -verk m sjøsyke, -vern s. Sjå (sér, såg, sedd, n sét fl sédde) se . _ seg syn til finne leilighet til ; — seg råd med synes å ha ut komme til. Sjå n syn; utstilling; fe-, kunst-, osb; til -s til skue. Sjåande seende, severdig; det er — til det. Sjåffør [chauffør] m. Sjå|fus adj skuelysten, -glas n. -leg synlig, anselig, -nad m beskuelse. -sam; her er -samt her er god ut sikt. Sjåssé [chaussé] m. Sjåvinisme [chauvinisme] m. Skabb n (hudsjukdom]. Skada, skader el Ska, skar (skadde) vt. I sms. med adj. bruker me formi skad, overordentlig ; skadgod, skadslerk, osb ; elles er smsf regel- X rett skade-. Skadebot/, -død m = saknad død -dyrn. -lans adj. -leg adj. -varme og -verme m ildebrand. Skad sam adj = skade 1 e g. -semd f. Skaffa (a) vt; — fram. Skafott n. Skaft n ; kniv-, støvel-, -laus. Skag n vindhårdt sted. -a (a) vi stikke frem. -e ni odde. Skagerak. Skåk n rystelse, -a (skjek, skok, skjeke) el (a) vt ryste sterkt; -a lin; -a upp ølet; -a seg. -al som volder rystelse, -en = -al. Skaketein m rystestokk (i kvern). * ørv.Skakk—Skate. 127 Skakk (n skakt) skjev, hellende han sit ikkje — av det taper ikk på det. -a (a) vt. -e m skjevhet på -e. -føtt fotskjev. Skakk -køyrd, -mynt adj osb. Skaksam = -al. -t adv. Skal n skall, overhinne. Skala m (b -en, fl -er); dur-, moll- Skald m. Skålde kunst ni. -kvede n. Skaldskap m poesi. Skaldra (a) vi og vt skralle. Skalk 7ii ; brød- ; spilloppmaker. Skalka (a) vt; — ei luke. Skalkeherming f parodi. -lag n skøieraktighet. -råd *. -skjol n -strek n. -stykke n. -vise f skalkut adj. Skalla (a) vt tilhugge enden på tøm merstokker; stange med skallen Skalle m = en ne n forhode; en banke, -ut full av banker. Skam f(b skammi» skam ; undseelse I sms ofte med tyding : usedvanlig, for meget, til skade, sml naud-, nid-, m ein-. Skam bita vt. -dyr adj. -fara vi for derve, -ferd /uferd, -fila vt. -full. -føra vt forderve, mishandle, -hog gen adj. -kjensle f. -kjøp kjøp for spottpris, -laus ulastelig; skam løs, -leg og -meleg. -løyse f ulastelig tilstand ; skamløs person. Skammel ni (fl skamlar) (av adj skam kort; Ormen -e). Skam ord krenkende ord; ondt rykte. -pris m. -raska (a) vt mishandle. -skjella vi. -slå vt. Skandal(e) m *= usømd f. Skandinav m. -ia. -isk. -isme m. Skangra (a) vi skramle, klapre. Skank m halvt avgnaget kjøtlår sml skonk f. Skanse m. Skanse klædning f. -verk n. Skånt m målekjepp; kant på tøm merstokk, -a (a) vt avmåle; jevne, beklippe, tilhugge. Skap n skikkelse, form; dei er like på — eller i -et. -skap ni substantivendelse ; tru- ; skyld-; ven-; reid-; bu-, osb. Nokre nyare ord med denne endingi og med tydingi Ben samling personer" ér inkjekyn, t. d. formannskap n. Skapa (a) el (te) vt skape, danne; -a til; -a um; -a seg galen, -armakt f. -arverk n. -else m. Skaping f skapelse ; tildannelse. Skaplaus uformelig, -leg passende, velskikket; rimelig, -lund f skik kelse, skabelon, -lynde n sinns beskaffenhet. -løyse f dårlig skik kelse; uorden. Skap nad m skikkelse, utseende ; be skaffenhet, -ning ni skapning. -ningen det skapte, naturen. Skapt; det skapte, naturen. Skar n forkullet veke. Skara (a) vt legge i rad, det næste støttet til det forrige. Skard n et skår, innsnitt ; bergkløft, skar; tap. -ut adj. Skare m lag, rekke (sml skara); skare, mengde. Skare m sneskorpe. -føre n. Skarhelle f tynn steinskive. Skark (= skarre) hi gammel skral hest. -a (a) vi gå slepende; bli avfeldig, -en avfeldig. Skarlak n skarlagen. Skarlaks feber m. -kåpe f. Skarn n. -fall n og felle n (bak båsen i fjøset), -tile n gulvet mel lem båsrekkene. Skaroske f hård, sammenklumpet aske. Skarp adj skarp; (um jord) mager. -ladd adj. -leik ni skarphet, -lendt adj (um jord). -lyndt adj. -na (a) vi bli skarpere, -skodd adj. -synt adj. -troll n = skurk (innsekt). Skarra (a) pi gå sakte og ustøtt, skrante; -a på ren. -e /» = skark. -en svakelig. Skart n stas, pynt. -a (a)

vt ut staffere, -en staselig. Skarv m dårlig person; sjøravn. Skarv n dårlig tilstand; naken klippe. Skarva (a) vt: utjevne, likvidere; vi: være sløset; skrante. -al skranten. Skarve dårlig; ein — båt; ei — øks; ofte (og mest i fl.) samanskrive: -bøker. Skarve dom m usselhet. -ferd f. -leg og -n skrøpelig, -stykke n. Skarvjing f utjevning, opgjør. -ord fl beskyldninger, -ut skrøpelig. ikass n arrig menneske. Skat n toppenden av tre; fure-, -a (a) vi: smalne mot toppen; vt: llugge Bskat". -en adj smal mot toppen. Skate f skjor (fugl); rokke (fisk).Skatoll—Skime. 128 Skatoll n (eit slags skåp). Skatt m kostbarhet, avgift; leggja — ; leggja på —. -a (a) vi betale skatt. Skattebok f. -bonde m. -emne n skatteobjekt, -fut m. -gravar ni. -kvitting f. -lette ni skattelettelse. -pliktig, -setel m. -ting n. -tyngd / byrde, -øyre m. Skattfri, -kammers n. -lagd adj, -leggja, -meister m. -skyidig adj. Skau f forhud på dyr. -hus n. Skaut n seilskjøt ; hodeplagg, -a (a) vi forsyne med „skaut", -e m = skøyt ni. Skav n noget avskavet. -a (skjev, skov, skave) el (de) vt skrape, jevne. Skavank m skade, feil, lyte. Skav|ar ni skraper; pengeutpresser. -en skrapet, -gras = skjefte n skuregress. Skavl m snedrive, styrtsjø; skave jern. -a (a) pi drive sammen, -e ni snefonn. -ut adj. Skei /"skei; sylv--, kniv-, -bindar m. -blad h*,rw. Skeid n bane, vei; fart; løp; vedde løp ; tidsrum ; kursus ; i eitt —, i ett trekk, -a (a) vi løpe, kapp renne. -a ut vi: løpe ut av ar beidet; vt: avskedige fra arbeidet. Skeid fole m veddeløpshest. -helg f. -vinnar m herre i veddeløp. -voll m veddeløpsbane. Skeijarn n. -makar m. -mat mots tur r mat. Skeina (te) vi: flyve skjevt; flagre; vt: såre. Skeisja (a) vi gå på skøiter. -e f skøite, Skei|slag n (i vev), -stokk m. Skeiv skjev, vrien, -a (a) vt: gjøre skjev; vi: slingre. Skeivatn n skjevann. Skeivferd f uheldig ferd. -la (a) vt bringe av lage. -leg uheldig, -na (a) pi bli skjev, -øygd adj. Skeptikar m. -sisme m. -sk. Ski f (fl skier), -bakke m. Skie f; ved- ; beit- ; vind-. Skifer m = hellestein, skive stein, -brot n. -helle f. -tak n Skift n avdelt stykke; han hev ar beidt eit langt — ; skiften : gjera — på veksle i arbeidet; porsjon. Skifta (skifte) vt skifte, dele; om bytte, sml byta; — hamlet ; skiflas på skiftes til. Skifte n skifte, deling; omskiftelse buet er under —; til -s skiftevis; han hev ikkje — {el umbyté), har bare den klædning han står og går i; skiftested; skyss-stasjon ; veien mellem to stasjoner; eit langt —; skyss-. Skifte bok f. -bruk n vekselbruk, -for retning f. -greide / skiftevesen. -laus ensformig -leg = um skift e 1 e g. -rett m. -samling f. -spor n (sml spor skifte), -stad m. -stein /il. Ski|føre n. -gard m. -hals m. Skikk m sml sed; vis; lag; skap; stell. Skikk|a (a) (sml laga, skipa) vt ordne; — seg opføre sig; forbedre sig. — seg øeZ; — bod sende bud. -a adj skikket, bekvem sml lag leg, lugom. Skikkeleg bra, forsvarlig; — stor nokså stor; eit — menneske. Skil n adskillelse, skjekten; gjera — på; få— på få greie på; forskjel; det er — på dei tvo ; av-; land- ; skjell, billighet; gjera rett og — ; han gjer — (eller rett) for pengane. Skilla adj retskaffen, bra; ein — mann. -a (a) vt skjelne; gjøre rede for sig. Skilderhus n. Skildra (a) vt avtegne, avmåle. -ing f og skilderstykke n skildring ; skilderi, tegning. Skilgard ni grensegjerde. -greide f utredning, besked. Skilja (skil, skilde) vt adskille ; skjelne; avgjøre ; det skil mykje er stor for skjel ; det skil ikkje meg det ved kommer ikke mig, er mig like gyldig, -jeteikn skilletegn, -jing/" = -ning f. Skilleg tydelig, rimelig. Skilling /». -laus. -løyse /. Skil|merke n. -nad /» adskillelse; ulikhet, -ning f skjelnen; klart omdømme, -ord n avtale; vilkår. forbehold, -rom n skillerum. Skils mann /" opmann, voldgifts mann, -mun m forskjel. -mål n skilsmisse. Skilt n; dør-; lykel-. Skiltvakt f. Skilvegg m. -viseleg adj og adv tydelig, utvilsom. Ski løypar m. -løype f. -låm fskispor. Skim e m opbrusning. -la (a) vi glimte ; skjele, -lut lysplettet, skimlet.Skimt— Skjellsord 129 Skimt hi glimt, blink, lyn. -a (a) v glimte, lyne. Skin n skinn, glans, tørke, -a (i, ei i) vi; soli skin; graset skin av av svies av sol. Skinjberr adj angrepen av tørke. -hæsa (te) vi fortørkes av solskinn Skinke f skinke, lår. [Skinn] sjå skin n. Skinn n. -a (a) vt sette skinn på, presse efter penger; -a i hop pen gar, -ar m flåer, -bok fog -brev n pergament, -bløyte f gjennem bløtning av regn. -e /tynn hinne. -egg n (og blaut egg), -feid m. -hyre n. -klædd. -klæden. -tryte /^blokkebær, -trøye f. -vengje f flaggermus. Skinnæm adj som tåler lite tørke. -skolt m knaus hvor sæden let fortørkes. -soleie f ranunkel. -stø(d)e n sted hvor kyrne søker ly for kleggen, -svart glinsende sort. -vér n langvarig tørke og hete. -år tørkeår. Skip n. -a (a) vt innskibe, bemanne; ordne; styre; føre ordnende kom mando, -ar m ordner, -brot n. -broten skibbrudden, -båt ni = skips båt. Skipeleg ordentlig ; passende ; vel innrettet; medgjørlig. Skip er [-per] m (o : skipherre) skipper. Skipjing f ordning. Skipl n og -a = skje pl I n og -a. Skipnad m orden. Skippund n. Skipreide /et skibrede. -sam om hyggelig; flink til å ordne sig. Skipslaygift f. -bruk n. -bunad /71 skibsinventar. -båt m. -dokk /". -farm m. -fart m. -handel m. -leige f. -lykt f. -lægje n liggested for store fartøier. -meklar m. -part m. -rak n -reidar m skibsreder. -rekkje /. -skrov n skibsskrog. -tarvende n skibsfornødenheter. -verft n og -verv m. -verke n og -vyrke n skibsmateriale. Skir adj skjær, ren, ufordunklet, üblandet; -t gull. -a (a) vt rense, klare; døpe.

-en adj — skir. Skirenn n et skirenn. Skir|lagd fint formet, -leik m. -leitt adj vakker å se. -n f dåp. Skirna (a) vi klarne, avklares. Skirsiel f dåp. -eld m skjærsild. -la (a) vt døpe. skirslebarn. -vatn. Skir torsdag ;». -vaksen fint vokset. Skisma n. Skisse m (f) = riss n. Skit hi skarn, ekskrementer. Skit n smuss, søle. Skiten, -leg fortredelig, -na (a) vt. Skitrast (a) spredes, spre sig. Skiva (a) vt kløve i skiver. Skive f skive ; slagbord. Skived m (til ved el til skigard). Skive skjoting f. -stein m skifer. Skjaga (a) vi rave, slingre, sjangle. Skjal n danselag ; besøk ; moro. -a (a) vt more; — seg reise i besøk, gasterere. Skjaltra (a) vi rave, vakle. Skje (skjer, skjedde, skjedd, n skjett) vi liende. Skjebbe f hardfør kvinne. Skjedda (a) pi skrumpes; bli hård. Skjefta (skjefte) vt sette skaft på; instruere, ordne. Skjefte n håndtak; skavgress. Skjefting m; bein-; kniv med ben skaft. Skjegg n. Skjeggbrest m første skjeggspirer. -(e)bus(s)e m. -bust f- -finn m. Sk3eggJa adJ skjegget. Skjeggjut adj skjegget. Skjeggjlaus. -spretting f=-br e s t. -vokster ni. Skjegl m ; adj : skjeløiet. -a (a) vi skjele, -øygd adj. Skjekel m (fl skjeklar) utkant. Skjekk m vridning; støt som gjør noget skakt. Skjekkja (skjekte) vi vrenge, vri; støte noget så det blir skakt, -je f skjevhet; på -e = på skakke, Skjekta (a) vi føite om. -te f (båt). [Skjel] sjå skil n. Skjél f (fl -jar el -er) musling; skjell, kne-. Skjeldr a seg (a) bli fet. -e n fettlag. Skjeldtile n paneling; overværelse. Skjelel^») kjerneløst korn. -brød n. -korn n = lettekorn. Skjelett n. Skjella (skjell, skall, skolle), vi skralle. Skjella (skjelte) vt og vi la skralle; skjelle, skjenne; skralle. Skjellakk m. Skjelle f kold, skarp vind, fralands vind; en skralle. Skjelle gras n (og -blom m, -kål n og engjekall). Skjellsord n.130 Skjelm—Skjære. Skjelm m frøbelg = skolm. Skjelm ni spissbue, skjelm, sml skalk, Skjelmsstykke n. Skjelpadde f skilpadde, -sand m. Sk' elskjota vi skyte til vitnes. Skjelta (a) vt spre tynt. -e f fjøl. Skjelte f hjerneskalle, *mZ skolt Skjelte (o: skjel v te) m skjelving. -flage f. Skjeltereke f spade til akervanning. Skjeltrja (a) vt spre tynt. -e f fjøl, fjølvegg. Skjelv m rystelse, -a (skjelv, skalv, skolve) vi. Skjelv ar in kryster, -en adj. -hendt. -mælt skjelvende i stemmen, -redd skjelvende av frykt. Skjema n. -tisera vt. -tisk. Skjemd f beskjemmelse. -d adj. -darverk n. Skjemma (skjemde) vt beskjemme; være til skam for; — seg ut; — på ein ; bederve ; — maten ; — kniven; — ut borni, forvenne barna, -st skamme sig. Skjemsle f irettesettelse. Skjemt n spøk, skjemt, -a (a) vi skjemte, -ord n spøkende ord. -sam adj. Skjena (a) vi ; kvi -r når ho høyrer kleggen. Skjendig adj. Skjene /" smal plate; skinne, -gang ni; jarnvegs- Skjeng m {fl -er) bred stripe, -jut bredstripet. Skjenk m {fl -er) skjenk ; bevertning ; takk for mat og — ; skjenkebord; ro-hjørneskap. Skjenkja (skjenkte) vt skjenke, be verte med drikk (ikkje = forære) ; — i glaset, skjenkjar og -svein m. Skjennja (skjente) vi skjenne = skjella (skjelte), -smal n. Skjepl og skipl n forrykkelse. -a (a) vt omflytte, forrykke; ophisse. -ast komme av lage. Skjepne f skjebne, sml lagnad. Skjeppe f (V8tunne), -vis adv. Sk'er n; -gard; plog-. Skjera (skjer, skar, skore) vt. Skjerda (skjerde) vt gjøre skår i, forminske, -ing m grytehenger. -sam udrøi; ødsel. Skjere m langjern til plog, sml ristel. Skjere f sigd. Skjerf n. Skjer gard m. -helle =skarhellef. Skjer ja (a) vi bli for sne. -je f bar flekk. Skjerjelått m skrallende latter. Skjerkna (a) vi fryse hård. Skjerm m. Skjerp n. -a (te) vi skjerpe (etter gull osb). Skjerpa (te) vt gjøre skarp, vind tørre. -e f skarphet; skavgress = skjefte. Skjerr adj sky, lett å skremme, -a (a) vi skremme, -ast (a) vi. -ing f trussel, -leg fryktsom. -leik ni skyhet. Skjerslipar ni. Skjerk m liten rest. -a (a) vi dele resten. Skjervje f brystsykdom. -ing /"fuge i fjølvegg; ribbenenes forreste kant. Skjessa (skjeste) (på el etter) vi ha lyst. -e f lyst, appetitt, -eleg adj. Skjessejmat m = forkunnmat. Skjevel ni {fl skjevlar) avskavet kjepp. Skjevla (a) vi danne skavle, styrtsjø. Skjel n skjul; et skur. Skjold n (m) skjold; flekk, -a (a) vi danne flekker, -borg f. -merke n. -møy f. -rand f. -ut adj plettet, skjoldet. Skjor el skjære f. -egg n. Skjorte f. -knapp ni osb. Skjét n jaging, driving. Skjét adj snar, hurtig. Skjota el skyta (skyt, skaut, skote) vt støte avsted; — ut båten; — aks, rukkor på skallen; avkaste; — isen; skyte; — bjørn; — Ul vitnes: — ///tilskyte; — på gjette. Skjotar el skyttar in. -bane/", -grav f Skjote el skyte glugg. -skard n. -skive (og skotskive) f. Skjot før adj rask i farten, -leg rask. -leik m raskhet. -lyndt hastig. -na (a) vi bli raskere, -t adv snart, plutselig n. Skjæl m utadbøiet kant. -a (te) pi. Skjæle n et skur. Skjæna (te) vt fortørre, gjøre til Bskån". -ast vi fortørres. [Skjær] sjå skir adj. Skjær adj moden (um korn). Skjæriast og -na (a) vi bli .skjær", moden. Skjære el skjor f. Skjære f saks, klipperedskap.[Skjærselden]—Skrakl. 131 [Skjærselden] sjå skirselden. [Skjærtorsdag] sjå skirtorsdag. Skjøkje f skjøke. Skjøltre f stylte. [Skjønn] sjå skyn n. [Skjønna] sjå sky na vt. Skjøns; på — på skrå. -a (a) vt sette på skrå. [Skjør] sjå skyr n. Skjera (te) vt; — under gryta. Skjørbuk m. Skjøva (a) vi skave, -e f skavejern. Skjå m gjennemsiktig hinne; luke med Bskjå" i. -grind /. -lykt f. Skjås Ia (a) vi famle ; tumle hit og dit. -le f. -len adj vimset. Skjåvengje /= sk i n nve n g j e (ogso f logmus f). Sko m (fl skor) sko; beslag. Sko (dde) vi sko, beslå.

Skobeitt adj hissig. Skoda (a) vt: beskue; vi: se efter noget. -ar m beskuer, tilskuer. Skodd og -e f tåke. Skodde bakke m. -dott m. Skodespel n. -ar m. Skod|ing f og -nad m beskuelse. Skéfdt n fl fottøi. Skoft n hvilestund. -a (a) vi. Skog ni. -brand ni. -bruk n. -fall n ødeleggelse på skogen, -fru f. -fut ni. -grodd adj. -kandidat m. -laus adj. -leiidjes adv. -lende n. -lendt adj. Skogsarbeid n. -bruk n. -drift f. Skogskule m. -snar n liten skog. -teig m. -trøm m. -tykke n tett skog. -tyne n skogødeleggelse. -vokster m. Skoija (a) vi skråle, -ar skøier. Skoielått m skoggerlatter. Skoke / rvstelse; tørn. Skokk m flokk. Skdkla (a) vi humpe. Skokle /« el f plogdrætte. Skokul m (fl skoklar) i fl: plogdrætte. Skol n regnskyll, skvulping. Sk6l f skyllevann, -a (a) vi: skylle: pi: skvulpe. Skolla (skollte) ta sig (stort) ut. Skollut adj skallet, hårløs. Skolm f åpning, kløft; frøbelg, -a (a) vt : ta skolmene av ; uthule ; vi: skyte skolmene. Skolorm ni tusenben. Skolp m uthulet blokk ; bryne- kopp. Skolpejarn n huljern. Skolt ni hjerneskal (helst på dyr). Sko|løyse f. -makar m. Skoning /' beslag. Skoning m kant på skjørt; stakk-. Skonk f (fl skjenker) lår; langskonk, sml skank m. Skonner ni (farty). Skdr fskammel, trin; altar-, fot-, kne-. Skdr f langstrakt hulning; avsats. -a (a) gjøre innsnit i; — på horni få flere furer i hornene o : bli gammel; sette merke; hugge, av hugge. Skorda (a) vi støtte med kiler osb. -e m og f støtte. Skdrdyr n = sniddyr, insekt. Skore f skure, innsnitt; ogso = skjerding m. Skor festa vt bringe i ffskorfeste". -festen, -flis f huggespån. -laupa seg gå sig fast. -meit / fordyp ning klippet på langs i heste- manen. Skorpast (a) vi få skorpe, -e f. -en adj skrumpen, -na (a) vi skrumpe. Skorstein ni. -sjpipe f. Skort m mangel, -a (a) vi mangle, savne, bli for lite. -e f liten berg kløft. Skdt n skudd; bislag, skur. Skota (a) vi skåte; også = skuta. Skdtjal ustø, upålitelig, -belg m. -blad n (på strå), -e f stang; bom, slå. -gamp m. -merr f. -lok n skyvelokk. -mål n skuddvidde. -pengar fl. Skotsk adj. Skotsmål /i skussmål. Skott ni el skut m (i båt). [Skott] sjå skot n. Skotte ni. -land. Skotvåpn n. Skotar n skuddår; smZ laupar. Skov n fremrykk; anfall, stund, -a (a) vi gå støtvis. Skova (a) vt rense for skover, -e f avskrap, skove. Skori /. -a (a) vt. Skrabb m stenetmark; vantrivning. -en {fl skrabne). Skragg /n = skrabb. -en (fl skragne) vantrivelig. Skrakal og -en adj løs i fugene; skrantende. Skrakl n og m. -a (a) vi røre sig ustøtt.132 Skrakleføre—Skrukk. Skrakleføre n dårlig, knudret føre. -kjerre f. Skrakna (a) vi bli skranten. Skral adj svak, skrøpelig. Skraml n. -a (a) vi skramle, skralle. Skrangel m: lang, mager person; n: klingren, skramlen. -la (a) vi klingre, skramle. Skrangljeføre n knudret føre. -ut. Skranke ni = bri k f og b æ g j e n. Skrap n skrap, -a (a) vt og vi skrape. -al ussel, -e f strigle; irette settelse, -handel m. Skrasl el skratl m. -a (a) vi. Skrata (a) vi skvatre (um skjor). Skratl el skrasl m. -a (a) vi. Skratt n latter, -a (a) vi skoggerle. Skraut n = skrøyt n. Skrauv f skum. -a (a) vi skumme ; ta op stort rum. Skrava (a) di prate; braute; skrike (um kråka). Skravl n ordgyderi. Skravl f munntøi". Skravl m ordgyder. -a (a) vi. Skravle kopp m og -kolle f. -sam adj. Skred n skred; skriden. Skreddar m. Skrede f skred, -laup n sted hvor skred har gått. Skrei ni (fisk). Skrei m flokk; fiskestim. Skreid f skyveluke. -a (skreidde) vt skyve ; skreid loka ifrå ! Skreitorsk m. Skrell m skrell; støt; brest, -a (e, a, o) pi skrelle, skingre; han slo so det skrall i veggen. Skrella (skrelte) vt la skrelle; -a døri slå døren hårdt i ; -a ein kopp støte så den får en brest; skråle. -e f en skralle. Skrellelått ni skoggerlatter, -skot n skudd som bare gir smell, -slag n voldsomt slag. [Skremma] sjå s k ræ m a. Skrepp n ros, skryt, -a (skrepte) pi skryte, prale. Skreppa- (e, a, o, fl skropne) vi gli plutselig ; svinne inn ; rasle. Skreppe f ransel. Skreppe handel m. -kar m. Skreppsam adj pralende. Skrev n skritt; skrev, -a (a) vi skreve ; -a på lange ut. -sål m o : kar sal. -stor langbenet. Skrida (i, ei, i) vi skride; gli. Skrift f (n). Ordet er vanlegvis ho kyn; soleis i sine mest nærlig gjande tydingar: stygg, vakker —, handskrift, av-, etter-, for-, fyre-, pryd-, på-, rund-, til-, under-, ut-, yver-. Ogso i tydingi trykt skrift stykke, hefte, bok: „Den Heilage skrift". Åsens skrifter, ei tidskrift. Men i denne tydingi vert ordet ogso brukt i inkjekyn, t. d. eit flog-. Skrift n avløsning, skrifte ; stå — stå til skrifte; gjøre offentlig av bikt; bli irettesat. Skrifta (a) vi-, — seg gå til skrifte. Skrifte barn n. -far m. -stol m. Skrift leg adj. -lærd ni og adj. -ord n. -tolkar m. Skrik n. -a (i, ei, i) pi. Skrika (a) vt rokke, -st vakle. Skrikje f nøtteskrike (fugl). Skrikka (a) vi hoppe (um kje, osb). Skrimja (de) vi skimte dunkelt frem. -sel n skimt, -sla (a) vt: skimte; vi : lyse svakt, -sle f svakt lys. -sleljos n meget matt lys. Skrin n. -lagd adj. -leggja vt. Skrinn adj {n skrint) tørr, mager. -a (skrinte) vt utmagre. -ast bli mager, -e f magerhet. -lagd adj tynnlemmet. -lendt adj. Skrfp n kjæleri. -a (a) pi kjæle for. -en adj kjælen, -læte f og n kjæleri. -månad m hvetebrøds dager, -ne f lyksalighet. -ut adj kjælen. Skriv n skrivelse ; rund-, -a (i, ei, i) vt; — inn, — ut. -ar m sekre tær ; sorenskriver. Skrivarbrød n. -døme n sorenskri- veri. -gard m. -kar ni. Skrivejblekk n. -tør adj. -krampe m. Skrokken adj (fl -ne) innskrumpet. -na (a) pi. Skrolla (a) pi = skolla, ruva. Skrop n pral. -a (a) pi. Skropipen adj (fl -ne) innsvunnet. Skrot n berme ;

skrap. Skrott ni kropp. Skrdv n skrog; skips-. Skrdv n. -en adj porøs, -na (a) vi. Skrubb m skrubbekost ; barsk mann; ulv. Skrubb n sterk gnidning; tukt. -a (a) vt: skrubbe; — seg sund; irette sette; vi: skrubbe (for å seinka farten), -høvel m. Skrud n prydelse, skrud. Skrukk m stor rynke.Skrukk—Skuldauke 133 Skrukk: siga i —, synke sammen. Skrukka (a) vt krølle, -ast. Skrukke / rynke ; never-. Skruk ken adj (fl skrukne) = s k r o k ken. Skrukkut adj krøllet, rynket, -na (a) pi = skrokna. Skrull m grille, fiks idé. Skrull m krumkake, -e f stor verdi løs bok. -en adj (fl skrulne) =-u t. -ing m. -ut adj. Skruml n stor uhyggelig bygning osb. -a (a) vi larme med hul lyd. Skriunp m en skrøpelig, forfallen ting. Skrunt m flerdelt hulrum; eple-. Skruv m skrue; propell; kornstakk. -a (a) vt. -e m = skruv m. -gang m. -mdr /"møtrik, -sted n. Skry (dde) vi hoste el harke op slim. Skry n det ophostede slim. -e f slimhoste. Skryfta (a) vt slå (kornet) ut av aksene. Skrykkja (skrykte) vt klemme noget sammen til en skrukke. Skrymsle f spøkelse. Skrymt n skrømt, spøkelse, -a (a) vi spøke, gå igjen ; skrømte, hykle. -ar m hyklar, -heilag adj skinn hellig, -ing f hykleri, -laus adj uskrømtet. Skrynja (skryn, skrunde) vi rumle; skrøne; prale. Skrynje f skryt : skrøne. Skryp adj udrøi, kortvarig ; han vart — 0: døde ung -leg adj for gjengelig. Skryt|e n fortørket tre. -en og -leg adj stygg, -na (a) vi bli stygg. Skryva (de) vi sette korn i stakk (skru v). Skræ (dde) vt male grovt (fri kornet for skallet); velge ut; eg skrædde ikkje ordi for han sa ham sann heten helt ut; forøde. -ef avfall. -e n grovmalt korn. Skrækja (skrækte) vi snadre. Skrækta (a) vi skrike hæst. Skræ len adj kraftløs, -ling 771 stakkar. Skrælla (a) vt; — korn = skræ korn. — potetor = skala, flysja. Skræm a (de) vt. -e f forskrekkelse. Skræmeleg adj skrekkinngydende. -skot n. Skræm-ord n truende ord. -sel n. -sle f forskrekkelse. Skræna (te) vt: fortørke; w: bli tørr. Skræsam adj spillsom. Skrøkk a (ø, o, o, fl skrokne) vi svinne inn. -en (fl skrøkne) adj som lett svinner inn. Skrøn a (te) vi. -e f skrøne. Skrønemakar m. Skrøpeleg adj skrøpelig. Skrøyt n skryt, -a (skrøytte) vt: storrose ; — upp ; vi : skryte, prale. -en og -sam adj. Skrøyvla (de) vt la noget se stort ut; — upp skryte opp. -e f noget som skroller. -e n noget som rager høit op. -eleg bombastisk. Skrå f (fl skrær) jernplate til beslag; sko, draga skrærne gå slepende, dovent; statutter, fundas, hird-. Skrå f (fl -er) ; tobakk-. Skrå (dde) vt: skjære i stykker; vi: tygge tobakk. . Skrål n. -a (a) vi skråle. Skråma (a) vt såre, gi skramme. Skråme f skramme, rift. -ut adj. Skråsikker adj = tversikker. Skråva (a) vi gi en skrapende lyd; — med føtene. Skubb m. -a (a) vt puffe; gni. Skuffa (a) vt skuffe; ,sml svika, narra, -a adj skuffet; sml von broten, vonsviken, snip pen, -else m sml vonbrot, vonslepp; svikne voner; kjenna seg misteken. Skuffe f. Skufl f stor spade, -a (a) vt. Skufs /w fart; selja — i ein. Skugg n; i — og skjol i all stillhet. Skugg m blank, glatt is. Skugga (a) vi skygge, -e 771 skygge. Skuggeheimen. -riss n silhouett. -streka (a) vt skravere. Skugl m; stå i — stå på lur. Skugra (a) vi = hukra (a). Skukk m uthusloft, høiloft. Skula (a) vi holde skole ; — upp op lære; ogso = taka att (forsømd skule). Skula (skal, skulde, skula) verb med påfylgjande infinitiv. Av dette ordet vert det sjeldan brukt andre former enn skal og skulde. Skuld f skyld, årsak, det er di — ; gjer det for borni (si) — ; for moro — ; gjeld. Skulda (a) vi; — på andre; vt: be skylde ; — ein for noko ; han -r det på meg. Skuld auke 771 skjerpende omstendig-134 Skule—Skyn. heter, mots -mink m. -brev n. -evne f tilregnelighct, -fri adj gjeldfri, -ig adj. -ing f beskyld ning, -laus adj skyldfri, uskyldig. -mann m skyldner, -mink m for mildende omstendigheter, mots -auke. -pung ni forgjeldet per son. Skule m; krins-, -forsøming /" og -fråvære n. Skuler fl avskyll av matkar. Skulestell n skolevesen, -tarvende n skolemateriell. Skulka (a) vi; — undan. -esjuk. Skuls el skult adj opgjort. -a (a) vi kvitte, likvidere, gjøre op regn skapet. Skinn n (b -et). Skum adj (fl -e) dunkel. Skuma (a) vi: ølet -r; vt: — mjølk. Skum dott m. -hatt m. -ing f tus mørke, -leitt adj mørkladen. Skump m. -a (a) vt : skumpe, puffe ; -a til side; vi: -a til; — innpå. Skumpla (a) vi skvulpe. Skumskot n; i -et i skumringen. Skumt n skumring; kvila —. Skunda (a) ; —på påskynde ; — seg. Skunsa (a) vi og vt støte; rugge. Skur n ; ved-,. Skur f; regn-. Skur m spurvfugl ; gul-. Skura (a) vt skure, skrubbe; det fær —, det får passere. Skurd m skjæring; tre-; korn-; snitt på klær. -folk. -onn fog -vinne f. Skurefille f. -stikke f polérstikke. Skuring f gnidning; skjenn. Skurk m (eit insekt). Skurn f skall, -a (a) vt ta skallet av. Skurve f. -ut adj. Skusla el skutla (a) vt; — burt. Skilt el skott m (i båt); fram-, bak-. Skut m utover lutende bergvegg. -a (skutte) vi; berget -er ut yver vegen. Skuta (a) vi ro baklengs. Skute f (farty). Skutel m (fl skutlar) harpun ; skyttel. -led n skyveledd. -svein m. Skutla el skusla vt forøde ; harpunere. Skuv ni dusk; sammenskjøvet hop. Skuva el skyva (y, au, o) vt skyve. Skuve lok n. -seng f. Skvakk m. -a (a) vi bjeffe. Skvakl n skvulping; søl; vrøvl. Skvakl ni vankelmodig person, -a (a) vi. -ut adj. Skval n skall = skal n. Skval n skyllevann. Skvala (a) vi: skvulpe; vt: — i seg tylle i sig. Skvalder n. -ra (a) vi. Skvalp ni skvulp; slurk, -a (a) vi. Skvata og skvatra (a) vi skvatre. Skvett m stenk; liten tår. -a (e, a,

o) vi; vatnet skvett; hesten skvatt. Skvetta (skvette) vt; — vatn; ormen skvette eiter. Skvett|bord n (på båt). Skvette f sprøite; nervøs person. -en adj (fl skvetne), -lér n (i vogn). Skvip n tynn, smakløs drikk. Skværa (te) vi sprudle. Sky (dde) vt sky, holde sig ifra. Sky adj = skyr og skygg (um hest) og skjerr. Sky f. -a (a) vi; det -ar på. -a adj. -bakke ni. -dott ni. -drag n. Skyf|fel m (fl -lar), -la (a) vt. Sky flo f. -floke ni liten sky. Skygg n gjennemsiktig tøi, flor, slør. Skygg adj sky (um hest). Skygge n beskyggelse; beskygget sted. -n adj gjennemsiktig. Skyggestein m bergkrystall. Skyggja (skygde) vt: 'beskygge; sjattere; vi: kaste skygge. Skygglapp m skylapp (på selety). Skygn f eftersyn. -a (de) vi se, speide, -e n smutthull. Skyla (te) vt skjule, dekke. Skylag n. -laus adj. Skyld f matrikkelskyld ; forpliktelse ; skyld, forseelse, brøde, sml skuld. Skyld adj beslektet; — til, — med, ogso utan prep: han er — meg. -e f = -skap. -folk. Skyldfri adj skyldfri, brødefri. Skyldig adj skyldig; forpliktet. Skylding ni slektning. Skyldnad m plikt, skyldighet. Skyld setja vt. -setning f. Skyldskap ni slektskap. Skyld tyngd f brødefullhet. -tyngd adj skyldbetynget, -vitende n skyldbevissthet. Skyle n skjulested; et skur. Skylja (skyl, skylde) vt skylle (klær osb). Skyljing f. -sjkjer n. Skym adj dunkel, skum. -a (de) vi og -ast skumre, -ing f skumring. -ra (a) skumre, -ring f. Skyn n; ha — på; etter mitt — ; dei[Skynda]—Slatter. 135 heldt — på husi holdt skjønnsfor retning, -a (a) vt skjønne; — på be dømme skjønnsmessig; påskjønne. [Skynda] sjå skunda (a). Skyndel m (fl skyndlar) fakkel; ogso = ve vskutel. Skyn sam adj. -semd f skjønnsomhet; erkjentlighet. Skynsjmann m. -sak f. Skynug adj skjønnsom, forstandig. Skyr n surmelk. Skyr adj skjør, sprød ; sky ; tak- hest. Skyra (te) vi flykte. Sk^r|myse f myse av skyr n. Skyrna (a) pi skjørne. Skyrost m ost av skyr n. Skyrpa (te) vi pruste (um dyr). Skyss m. -a (a) vt skysse, -gut ni. Skyta = skjota. Skytebomull f. Skytje f tilbygning; skur. Skyts n kanoner. Skyttar m. -fest m. -lag n. [Skyttel] sjå skutel m. Skyut adj skyet. Skyva el skuva (y, au, o) vt. Skyvjer adj. -re f udrøihet. Skøy n. -ar m. Skøyt m skjøt, sammenføining. -a (skøytte) vt; — i hop; — på for lenge; — frå seg; skjøtte, ense; — seg sjølv. Skøyte f og n skjøte på eiendom. Skøyte f skøite (lite farty). Skøyte laus adj skjødesløs ; dum dristig, -løyse / skjødesløshet ; en vågehals. Skøytsam adj omhyggelig. Skå: i — el på —, skjevt. Skå adj skrå, skjev, hellende. Skå (a) vi skråne; — yver gata. Skå seg (dde) skikke sig. Skåbakke m jevn skråning. Skåk f (fl skjæker) skokle. Skål f; drikke-, vekt-, kne-, -a (a) vi. Skålblom m ranunkel. Skålda (a) vi skålde (t. d. gris). Skåle m skåle, skur, skjul. Skål|pengar fl. -pund n. -tale m. Skån f hård skorpe. Skåna (a) vi bli skrå. Skåna (a) skåne, spare. Skån kavring m. -rokk m. Skånsel f. Skåp n skap. -koll ni. Skår m skåre (i slåtten). Skåre og -ung m måkeunge. Skåtak n skråtak. Skåtøy (i Telemark fylke). Skåjveg hi skråvei. -vegg w. Slabb ut søler. Slabb /i søl. -a (a) vi. -e f. -eleg adj. -ut. Slad n skråning. Slad adj svakt hellende, -a (sladde) vi helle svakt, -berg n. Slafs n søl; snevann på veiene. Slafs m en søler, -a (a) vi; - i seg. Slag n slag, smekk; trefning; hjerne-; tri dagar i — o: på rad; fotspor; fuktighet. Slag n art, slags, slekt, kjønn; av same -et; folke-, ætt, slekt; han er av rette -et; krøter-, fiske-; alt-, alskens; kva (for) —f ikkje det —, ikke et grand. Slaga (a) vi baute; rave, vakle. Slag benk m. -bord it. Slagen adj fuktig. Slagg n = sikl n; smidje-. -a (a) vi sikle. Slagglas 77. -klokke f. -lodd n (i klok ke); legering av metall, -mark f. Slagna (a) vi bli fuktig, slå sig. Slagside f; skipet fekk —. Slagsmål n. Slagvol m = hand vol. Slak el slakk adj slapp, slakk; jar (um vev). Slakka (a) vi slakke, -ast. -e m slapphet ; en mindre anstrengende stund* i arbeidet, få ein — i onni. Slakna (a) pi slakne; bli mindre stram el bratt. Slakside /"= svangside. Slakt n. -a (a) vt. -ar ni. Slaktar) •*' slakte hus n. -tid f. Slaktete ti. -gris m. -maske f. Slamp m. -a (a) vi gå tungt og dorsk. -en og -ut adj. Slamr n smelling (t. d. av ei dør). Slams m slusket person, -a (a) vi henge slusket (um drakti). -e f slusket kvinne; kjøt-. Slange m rør (ikkje = orm); brand-, pipe-, gummi-. Slåp a (te) vi henge slapt ned. -s n; snø-. Slark ni doven person, -a (a) pi gå og slenge ledig ; skoen -ar på foten. -ut adj. Slarv n slarv, sladder; fuskverk. Slarv m slurvet likesæl person, -a (a) vi fare med slarv, -e f. -eleg, -en, -sam og -ut adj. Slask 77i : en slask ; n : søle. -ut adj. Slatter n sludd.136 Slaur—Slufs. Slaur m lang, doven lømmel, -a (a) vi. Sleve f stålorm. Slava (a) vi trelle, strabasere. Sli adj begjærlig (efter). Slavar m (fl -ar, -ane) Sli n slim. -ast (a) slimes. -e f Slave m. -ri n. -stand s. slimaktig masse. Slavon m. -ia. -sk adj. Slidre (i Valdres). Slede m. -feid /». -føre n. Slik adj sådan; — (e/n) mann; han Slegel m (fl -lar) = slag vol. er ~ ; det er -t slag hipp som happ. Slegigja (a) vi slå med slegge, -gje f. Slik = slikt adv. Sleidskåp n gliderkasse (i damp- Slika (a) vt: slikke; vi: smiske. maskin). Slikja (slikte) vi: glinse; vt: glatte. Sleik men slikk ; smisker -en adj. Slikk men übetydelighet, -a (a) vt -ja (sleikte) vt: slikke; vi: smiske. glatte. Sleip adj slibrig, glatt; slu. Slikt adv = sole is. Sleip m glatt stokk åla tungt lass Slim n. -a (de) vi slime. gli på : slesk person, -e f slibrig- Slima (a) vi hike, stunde ; snylte. het; glatt

stokk; snegl, -ing m Slime f slimet belegg, -hinne f. slesk, slu person. -ut adj. Sleisk adj slesk, -a (a) vi smiske. Slind f (fl -er) lang stang, list. Sleiv f sleiv, stor øseskjé. Slingra (a) vi slingre Sleiv m person som går slingrende Slintre f seig kjøttrevl; smidig per- eller som er full av slengeord. son. -a (a) vi. -en og -kjefta adj. -ut Slip n. -a (te) vt -sand m. adj. Slipers fl sml «vill f. Slekkja (slekte) vt gjøre slakkere. Slips n. -nål f. Slekt/", -a (a) vi og -ast på. -skap m. Slir og -e f skjede; kniv-. Sleng m (fl -er), -a (e, o, u) vi. Sliskap m begjærlighet. -en adj. Silt n. -a (i, ei, i) vi og vt slite, Sleng|ja (slengde) vt få til å slenge; streve hårdt; — ut; —lag; —seg slynge, -je f slynge. (laus). Slengjedag ni . -leg ustadig ; smidig. Slit ande og bitande klær og mat. -namnn. -ordn. -ordig adj. -stev -asje m. -en adj. -na (a) vi bli n. -vise f. slitt; rives over. -sam adj an- Slep n slep (på kjolen) ; strev, -a strengende. (a) vi. -ar m. -ebåt m. ' Sliut adj slimet. Slepp m. -a (e, a, o. fl slopne) vi Sljo el slø adj sløv, stump ; kraftløs, slippe ; han slapp laus, fri. fram, døsig, -ast (a). igjenom, til, undan osb; du slepp Slo f rottappen inni horn; stålorm. (å) få den gleda. Slo n (i fisk). Sleppa (slepte) vt la slippe, slippe Slo f slepevei ; slepespor. -a (a) vt fra sig; — ned kniven, — inn sauen. slepe, dra. han slepte sinnet på seg, men snart Slodde f stor steinslede. slepte sinnet han; barnet hev slept Sloe m surrogat for slede, t. d. et seg. grantre å dra lass på. -e f lasset Sleppen adj ikke påholdende, -fingra på ‚sloen". adj. -hendt adj. Sl6k n kvernrenne; stort trau. Slesvik. Sl6k m tung, slapp person, -a (a) Sletna vi bli flatere. vi gå tungt og slapt. Slett ikkje aldeles ikke. Slokna (a) vi slukne; dø. Slett adj jevn, flat; ret\ og —. Sldse f morsom historie. Slett fen slette, -a (a) vt slette, Sldtt m dagdriver. jevne; — ut; — yver besmykke, Slott n kongsgård, slott. dekke over. Slu og -g adj slu; eg vart like — (o: Sletta (e, a, o) vi slenge, dingle. skyna det ikkje). Sletta (slette) vt slenge, kaste. Slubb m skjødesløs person, -a (a) Slette f sludd. vi. -ut adj. Slette f flat mark = slett f. Sludd n blanding av snø og regn. Slett|høvel m. -raka adj. Sluffe f slede med flere sæter. Slev a (a) vi sikle, -e m (f) sikl. Slufs n søle på veien, -a (a) vi slabbe.Slug—Smergel 137 Slug adj = slu adj. Slugg m og -e f stor svær person. Sluging og sluing m. Sluk m slukhals; sluk (fiskekrok). Sluk n svelg. Sluk adj sluken, -a (te) vt sluke. Slump //i slump; skvulp; rest; på — ; heile -en. -a (a) vi plumpe; -a til. Slumpeihøve ti tilfellighet. -lukke f. Slumra (a) vi slumre. Slumsa (a) vt: kaste skjødesløst; vi: være uvøren. Slungen adj; ein-; mang-. Slunken adj slunken, innfallen. Slunjta og -tra (a) pi gå og drive; — unclan. Slupp m slupp (farty). Slurk 77i slurk, -a (a) vi. Slurpa (a) vi: slubre; vt: — i seg. Slurv n slurveri. Slurv 771. -a (a) vi. -e f slurvet kvinne. Slurve f; spela på slurva. Slurve|n adj. -sam adj. -skap m. slurvut uti]. Sluse f. -port m. -verk n. Slusk 771. -a (a) vi. -e f. -ut adj. Slut adj lutende, -a (slutte) vi lute, henge ned. Slutt m ; til — ; på -en; pengane er —. Slutta (a) pi: holde op; dra slutning: vt: avslutte. Sluttjnad 771. -ning f følgeslutning. Slye f ulidelig person. Slyngja (slyngde) vt slynge, flette. Slysjen adj uheldig, -na (a) vi slumpe uheldig til. -ne /"uhell, -neferd/". Slætte n = slåtte f. Slø el sljo adj sløv. Slø (dde) vt slepe efter sig. Sløg adj behendig, sindrig, slu. -d f. Sløgja (sløgde) vt ta B slo" ut av fisk. Sløke n tung, svær tingest. Sløkje f hul plantestengel; angelikk. Sløkka (0, o, o) vi slukne. Sløkkja (sløkte) vt la slukne, slukke ; — torsten; — hungeren. Sløkkjejfut ni brandmester. -verkn. Slør /i slør. Slør 771 rum vind. -a (de) sløre. Sløsa (te) vt: ødsle; — burt; vi: — med. Sløyd f sløid; tre-, metall-. Sløyfa (a) vt sløife, la utgå. Sløyfe f sløife ; knyta —. Slå f bom, slå. Slå (slær [slår], slo, slege) vt 10 — Matlas Skard: Nynorsk ordbok. Slåbrokk w. Slåp 77j doven person, -en adj slapp og slunken, -na (a) vi. Slåst (slæst [slåst], slost, slegest) vi. Slåte ; stang, -gard 771 gjerde av stenger. Slått 77j høionn; musikkstykke, -e f dags-; fjell-. Slåttejbu f. -folk fl. -graut m. Slåttlonn f. -øl n slåttegilde. Smak mi. -a (a) vi: dette -ar godt; vt: eg hev kje -a mat i dag. Smake bete //*. -kake f. -kjær adj. Smakfull adj. -før adj som har smaksevne. Smakka (a) vi smekke (med munnen). Smak laus adj. -leg adj. -næm adj som har sterk smakssans. Smaks domar m. -organ n. -sak f. -sans 771. -stemne f smaksretning. Smal adj: — veg; — kost; det er ei — sak. Smal n (m) larm. -a (a) vi larme. smelle. Smale m småfe (mest um sau), -beist n. -hovud n dumrian. Smalka (a) vt gjøre smalere, -st (a). Smal legg m. -na (a) vi smalne. -rygg m. -slede m. Smaragd 771 grønn edelsten. Smatra (a) pi knitre. Smatta (a) vi smatte; — på hesten. Smed 771. -lære f. -handverk n. Smeik m kjærtegn; smiger: en smigrer, -en adj innsmigrende. -ja (smeikte) vt klappe, kjærtegne ; smigre. Smeikje blid adj. -fin adj. Smeit 771 dask; et fortredelig puss. Smeite f en mengde, masse. Smele n bølgebunke (gras). . Smell 771 smell; brist. Smella (smell, small, smolle) vi knalle ; briste, eksplodere ; no smell det snart blir alvor. Smella (smellte) vt: la knalle; -a att døri; vi: gi knall; -a med svepa. -ar ni (insekt), -e f skralle, blære urt. Smellejblom m. -gras n. -kål n. -stokk 771 blæreurt, engsmelle. Smellfeit og smellende feit adj. Smeltia(a) el (smelte) vi: bli flytende, smelte = bråna; vt: gjøre fly tende, smelte

= bræda. -e fen masse; heile -a. Smeren adj litt vammel (i smak). Smergel m (b -en), -skive f. Smerte f = verk m og pine f. Smetta (smett, smatt, smotten, fl smotne) vi smette, smutte. Smetta (smette) vi la noget smette igjennem. Smette f og n trang åpning, -n adj. Smida, smider el Smia, smir (smidde) vt smie. Smida (a) vt skjære, spikke. Smide n smedearbeid. -jarn n. Smidje f smie. -belg m. -sinder n. -sted n. [Smie] sjå smidje f. Smikk ni smekk, lett slag. -a (a) vt og vi slå; smekke med tungen. Smikke f; bukse-; fluge-. Smil m; draga på -en. -a (te) vi. Smiledokk f smilehull. Smink|a (a) vt. -e f. Smita (i, ei, i) vt smøre tynt ; — seg undan. Smiten adj innsmigrende. Smitsel f smørelse, salve. Smitt m; kvar — og smule. Smittja (a) vt og vi. -e f. Smitte|drep n desinfeksjonsmiddel. -drepande -fri adj. -n adj (fl smittne) smittsom, -næm adj mot tagelig for smitte, -reinska (a) vt desinfisere. Smjuga el smyga (y, au, o) vi. Smog n smyging; hull; hals-; smau. -e f smutthull, -na (a) vi svinne inn. Smolla (a) vt: knuse; vi: larme, -e f smule. Smolla (a) vi fnise, små-le. Smoldg n geit el sau; småfe. Smolt n smult, smeltet svinefett. -en adj smeltet, -na (a) vi smeltes, opløses. : Smotte f smutthull ; splitt i klær. Smughandel m. -la (a) vi og vt. Smul adj stille (um sjø). Smulder n, -ra (a) vi smuldre. Smule m smule, -gråtar »i gnier. [Smult] s/å smolt n. Smurning m smørelse, salve. -s|lér n fettlær. Smyg m en kryper, smisker. Smyga el smjuga (y, au, o) pi. Smyr|ja (smyr, smurde) vt smører -je f salve ; heile -ja. -sel f salve. Smækka (a) avta (um vind osb). Smælen adj spinkel, -ling m små folk,; stakkar; gnier. Smære m = kløver m. Smør//, -auga n. -blid adj. -bukk m (urt), -soleie f. -øskje /'. Smøygen adj smidig. Smøygja (smøygde) vt smøie (få noko til å ,smjuga"). Små adj (smærre, smæst) ; -tt regn ; -born; det er -tt for han; selja i -tt; brjota seg —, ydmyge sig. Småbruk n. -brukar m. -fuglm. -leg adj. -låten adj beskjeden, -menne /i übetydelig person, -minka seg nedlate sig. -nøgd adj fordrings løs, -nøyten adj småtærende. Små|poke f barnekopper, -rådeleg forsiktig, -reidsle f småutgifter. -sam sparsom, smålig, -semd f. -skylde f fjernt slektskap, -stad m. -sukker n farin, -svall n kåseri. -sår karrig; ømskinnet, -tenkt adj. -ting m. -tt adv smått, lang somt, -turftig og -turvande adj som lite trenger. -tykken adj kort for hodet, -tærande. -tøk adj måteholden mots sto r tøk. -veges adv übetydelig, -vitug en foldig, -voren noget små. -ærend s. -øygd adj. Snabb m stump, lite stykke; brød-. Snabel (fl snablar), sml snavl. Snadd m flabb, -e f. Snafsa (a) vi snaske; raspe. Snag n gnagsår. -a (a) vt forgni; støte, -e m odde. Snak adj begjærlig, -a (a) vi. Snakk n. -a (a) vi. -efør adj. Snal|dra og -tra (a) vi tale bjeffende ; bjeffe. Snapp (n snapt) snever; snapt og knapt. Snar adj rask, som tar liten tid. Snar n kurre på tråd ; renne-, -a (a) vt vri, sno, vinde, slynge; tråden hev -a seg. Snara (a) vt besnære, -e f. Snarpbeden lett å be. -bod n. -buen raskt ferdig, -faren (um veg), -ferd f., -før som farer fort. -gjengd som går raskt ; forgjengelig, -gjord fort gjort, osb. Snarka (a) vi = rjota snorke. Snarikjøm adj snar til å komme. -komen adj. -leg adj og adv. -leik m raskhet. -lendt adj (um jord), -nøgd lett å tilfreds stille. Snarp n avnebørste = snerpe f. Snarp adj skarp, kvass; nem til å fatte, -ast (a) vi bli skarpere.l» , , .. . Snarjrådd og -rådig ad/, -sint og -sinna ad/, -skrift /. -skrivar n stenograf, -svæv adj. Snart adv hurtig, snart; lettelig; — sagt; det vil eg snarare. Snart m brent, kullet vedstykke -a (a) vt avstusse. Snarltalande. -tenkt. -truen let- troende, -tøk rask til å gripe snar til å fatte. Snarva (a) vt snerre; snappe. Snar|veg m, -vending f; iei — i en hast. -ærend s hastig ærende Snasa (a) vi snøfte, snuse; gi lukt. Snau adj (n snautt), -a (a) =sn ø y a -berg n. -flekk m. -flekkut adj -gnaga vt. -klædd tynt klædd -leg noget snau. -leik m. -sliten adj. -tt adv neppe; just. Snavl m en snute; en snakker, -a (a) vi snakke, vrøvle. Snéd n; på — ; skalkestrek; skår; manér ; snitt, -berg n. Snedd f hast. -a seg (a) skynde sig. Snedig el -ug adj listig. Snedskoren adj skjevkantet. -staur m skråstøtte. Sneis fen pinne; strikkepinne; korn staur; et snes. -a (a) vi og vt be sette med pinner ; gi spydige ord. -en adj tynn spiss, -ut tagget. Snekkje f liten skute, snekke. Sneide f lite hjul ; ogso kjerring rokk. Snellert m = snip p e r t m, bild m og springbild m. Snemme adv snart, lett, lettelig. Snerk(e) m (på kokt mjølk osb). Snerkia seg (snerkte) sette wsnerktt. Snerpfa (e, a, o) vi sammenskrumpes. -a (te) vt sammensnerpe, rynke. -e f = snarp n. -e f skarphet; hastig person, -en adj skarp, bitter. Snerre f heftig trette ; en knipe, -en hastig. Snert m snert, smekk; svepe-, -a (e, a, o) ot streife, berøre; -a innpå; •a nær ein; han snart ikkje nedåt; -a innum avlegge snarbesøk, : , Snert|a (snerte) vt : sette i bevegelse ; -a seg løpe som snarest ; han snerte seg innum ; snerte, gi et slag; -a hesten med svepa; vi: han snerte etter meg gav mig en finte, -eleg og -en adj rask og lett. Snev.m dunkel fornemmelse; an tydning til; ein — av hovudverk; han fekk ein — utav det et lite nyss om det. Snev og -er adj. Snibel m (fl -lar) livkjole. Snida (i, ei, i) el (snidde) vt : skjære ; avskjære; vi: gå skrått. Sniddyr n = skordyr n. Snidel m (fl -lar) lauvkniv. Snigel m (fl sniglar) snegl. Snigle gang m. -hus n. Snik m lukt, stank, -a (a) vi gi lukt. Snikjal og -en adj

snyltende. Snikja (snikte) vi snylte, snike; — etter godmaten: tilsnylte sig; han snikte det åt seg. Snikje dyr n. -gjest m. -plante m. Snikka (a) vt laste, bebreide; over bevise om feil. Snikka (a) vi arbeide med kniv = spikka. Snikkar m snekker, -arbeid n. Snikkelaus; det gjeng ikkje -t av seg det går ikke vel. Snikra (a) vt og vi snekre. Snild f godhet, deilighet. Snild adj vakker; behagelig; venlig, føielig; godhjertet, velvillig. Snildja (a) vt smykke, pynte ; -a på ordi sine avsvekke sine (skarpe) ord. -e f og n artighet, -skap m vakkerhet ; artighet, -sleg adj. Snildt adv vakkert; detgreider han —. Snim adj (fl snimme) som kommer tidlig. Snipe f nebb ; sneppe ; myr-. Snipen og snippen adj (fl snipne) plutselig påkommende; fortrede lig; nedslått; skuffet; gnieraktig. Snipp m hjørne; hals-, Snippa (a) vi gråte, tute. Snippert m = springbild. Snipp kjole m. -leg adj = -e n adj. Snitt n knep, puss, snitt. Snitta (a) vi stikle, laste; skjære.. Snjell (n snjelt) rask, dyktig; frisk, litt skarp (i smak); velvoksen. -smaka adj frisk, skarp (i smaken). -vitug adj nem, rask til å fatte. ; Sno adj driftig, rask, kraftig. Sno f kold vind. -a (a) el (dde) vi. Snobb m. -eskap m. -ut adj. Snoden adj blottet, bar, snau. Snodig flink, bra, nett; morsom, snurrig. Snoe f = sno /. Snohardt; her er — , utsat for sno. Snok m snute; stor-, storsnutet per- son.Snoka —Snørefiske 140 v Sneka (a) vi snøfte, snuse (etter noko). Snép m slikkerier, sukkertøi, frukt, osb. -a (a) vi snaske; bortkaste sine penger i ‚snop". Sn6r n neseslim. Snér f snor, tykk tråd. -bein adj snorbein. Snorken adj skrumpen. Snorten adj = snurt. Snu m snoning; vending; vera snar i -en ; utvei, han hev alltid ein — på det. Snu (snudde) vt: vende; — seg, sno sig; vi: vende sig; — heim atter; um. Snubbja (a) vt tiltale hårdt; avstumpe. -e /' skjenn, -eleg fortredelig. -en adj (fl snubne) kort og tverr. -nds f stumpnese. -ord uvenlig tiltale, -ut butt; (um person) kort for hodet. Snudd m lett støt, streif, -a (a) vi streife lett. -e f liten smule : ikkje ei einaste -e. Snue m. Snufsa (a) vi snufse. Snugg m travelhet, -a (a) vt ordne ; -a seg lage sig til; haste, -en (fl snugne) üblid. Snuing f vending, omdreining. Snukka (a) vi snøfte; snuse. Snulla (a) vi snøvle, tale i nesen. Snultra (a) vi snake, snylte efter. Snultre]dyr n. -gjest m. -plante m sml snikje-. Snunjad m og (sjeldnere) -ing f vending, omskiftelse. Snupp ni lite stykke, -a (a) vt av knappe. -eleg avstumpet, -en (fl snupne) adj stump ; slukøret; støtt. -ut utilstrekkelig. Snupt adv ganske; plutselig. Snur m kurre; misforståelse, tvist -ast (a) vi forvikles. -en forviklet Snurka (a) pi snorke. Snurkla (a) vi ralle, gi en gurglende lyd. Snurjla (a) vi = -last (a), -le f = snur m. Snurp adj prippen, -a (a) vt = snyrpa; -a seg i hop. -e f prip pen person. Snurpe|band n rynkeband. -n = snurp adj. -nét f. Snurpna (a) vi bli prippen. Snurr m snurrende lyd; en liten rus. -a (a) vi snurre, surre dreie sig. -(e)basse m. -en adj (/ snurne) litt fornærmet; litt be skjenket. Snurt og -en adj fornærmet. Snus n: snustobakk; m: en pris snus ; aldri ein —, ikke det ringeste. -a (a) vi bruke snus ; veire ; snuse. Snusk n avfall, -a (a) snake. Snusklok adj snusfornuftig. Snut m snute. Snutra (a) vi snake; snuse. Snuvla (a) vi snuble = snåva Snyda (snydde) vi snøfte. Snydja (snyd, snydde) vi spore, snuse. Snyggja (snygde) vi pynte på. Snygla (a) vi snylte, trygle. Snykta (a) vi gråte. Snyltra (a) = snultra. Snyrel m (fl snyrlar) spiral. Snyrpa (te) vt; — i hop; rynke. Snyrt m finhet; pynt. -a (snyrte) vt pynte, pusse. -en pyntelig, vakker, nett. Snyt m og -e f fremstående hjørne ; snute. Snyt|a (snytte) vt snyte, narre, bedra ; — seg. -ar m. -arskap m. Snæken adj bitende (um vind). Snækja (snække) vi blåse koldt, bi tende; det snækte eiter øyro det bet i ørene; gi bitre ord. Snækje f skose. Snær n kratt, ris. Snær|a (te) vi vimse om ; blåse svakt; brenne blussende og knitrende. -e f vindpust, -e n = snær n. -kvist m tør riskvist. -varme m raskt opblussende og sluknende ild. Snø m; ny-; mjell-. Snø|a (a) el (-dde) vi sne, falle som sne. -baka (a) vt bearbeide med sne. -braut f vei i dyp sne. -bre(de) ni. -tast helt dekket med sne. -fonn f. -føre n. Snøgd f snarhet, hast. Snøgg (n snøgt) snar, hastig, -a (a) vt påskynde, -fengd lett å få. Snøgg|gjengd rask til fots. -leg adj og adv noget hastig, -leik m. -næm snar til å fatte, -tenkt, -tøk adj rapp, parat, -vende fog -vending f. -ærend s. Snø|glim n og -glime f sneglans. -heil adj helt snedekt. Snøhetta (på Dovre). Snøkave m. -lina snegrensen. Snør|a (de) vi; — i hop; — att. -e n. Snørejfiske n. -lisse f. -støvel m.Snøskréde—Sopass. 141 Snøskrede/*, -slette/"sludd, -sokkm. Snøyia (snøydde) vt gjøre snau, lens. -e f ødeleggelse; bar jord. Snøyp|a (te) vt skjule; hunden -er rumpa (skamfull); hesten -er øgro (sint). Snål adj flink; nett; snurrig; gjer rig, grisk, -a (a) vi: snake; vt: — til seg snike til sig. -en adj grådig, -ing m en raring. Snåp adj rask, sml snar adj. Snar n ris, kvister; kratt = snar n. Snåv n. -a (a) vi snuble. So adv ; som sagt — gjort'; kvi — ? hvorfor det? um - er i tilfelle; — som — ; vil du, — karm du ; — stor, — lenge osb. Stundom vert so brukt til konjunksjon med di ein utelet at: han sprang so (at) han datt. Sobel //i (fl soblar) (eit slags røyse katt), -skinn n. S6d n sydning, koking. S6da m (b -en), -vatn n. Sodd n kjøttsuppe med gryn eller kål. Sdden adj avkokt, sammenkokt -graut m. Sofa m (b -en, fl -er), -benk m. Sofisme m. -t m ordkløver. -tisk So fjerre, sjå fjerre. So

framt og soframt konj dersom. Sdg n sugning, strømdrag; -barn; -mor. Soge /"sagn, fortelling, historie, -bok f. -granskar ;». -skrivar m. Soggen adj (fl soggne) fuktig. Sdgmor f mor el amme som gir die. Sogn og Fjordane fylke. So godt som. Sdgpapir n trekkpapir. Sokk ;/i strømpe; ragg-. Sokkeleist m. Sokkel m (fl soklar). Sokkut adj (um hest med kvit ring . nedst på føtene). S6kn f redskap å sokne med ; kirke sogn. tøkna (a) vi lete, søke (serleg i vat net); ogso: høre til et visst sogn Sokndal (i Rogaland). Soknebarn n. -bod r. -lyd m. iokning ni; Akers-; Vanse-. •okning f sokning (i vatnet). ioks og saks f (fjør)saks >ol f; med -i, mot -i. -a seg (a). 161 a(a) vt såle (sko osb). oljaugan. -bad n. -baka adj. -bærn. i. Soldat m = hermann. i. S6le m; sko-. Solefall n. -glad n solnedgang r Soleie f (urt), a Soleis adv således, på den måten. So lenge adv og konj. - Solenge adv inntil videre ; ver her —. : Sol|formyrkning f. -gangsvind m. f -geisle m solstråle, -gisl m bisol. -glime f blendende solskin, -hdv n vintersolhverv. -kverv /». . Soll ni brød i melk; søt-; heit-. Soll m skrål, støi (av mange per -1 sonar), -a (a) vi. ; Sollihøgda (i Bærum). Solilina b ekvator. -møy f bisol. > -ovring f solopgang. -renning f. -rev m døsighet av solvarme. -røyk m. -sprett m og -spretting f. -steik og -stike m solhete. -styng m solstikk. Solung m person fra Solør. Sol vende] m solsikke. -vending f solhverv. Som konj; no — fyrr ; ho arbeider — ein kar ; so stor —du ; det kunde vera — eit hundrad; — snarast; gjer — du vil; so godt (som) eg karm. Som relativt pron. : I norskdansk vert relativet ofte brukt på den måten at ein set det i formi ‚hvor" som fyrsteled saman med ein preposi sjon som styring for denne (t. d. hvor|av, -fra, -med, -til). Men når relativet på nynorsk skal vera styrt av ein preposisjon, set me gjerne relativet fyrst og preposisjonen sist i setningi, t. d. eg hev lese boki som du skreiv um; han hev kjøpt huset som du baud på; den vegen du gjeng på. Somen ;ja — ; nei — ; jau —. [Soml og -a] sjå suml og sumla. [Sommar] sjå sumar m. [Sommej sjå sume pron. Sdn m (fl søner) ; smsf sone-. S6na (a) vt forlike; sone. Sojnate m tonemaleri. Sone f; den kalde sona. Sonedotter f. -kone f. -son m. Sonett m o: klangrim n. Song m. -ar m. -hus n (i kyrkja). Vonlaus adj sønneløs. So nær. So nær som. Soolog m. -i ni. 56p n. -a (a) vt feie. Sopass adv såpass.Sopen— Spenna. 142 Sopen adj rask; skrubbsulten. Sopjlime og -ling m. Sopp m svamp, sopp. Soppja (a) legge tømmer i «soppe". -e f tømmerflåte. Soppe f brød i melk. Sopran m kvinnelig overstemme. Séprein adj; gjera det -t ta alt. Sdr n tynt isdekke, -a (a) vi is-legges. Sorenskrivar m. Sorg f. -al. -gjeven adj. -mod n -modig adj. Sorp n feieskarn. -a (a); -a ut gol vet, -haug m. -ut adj. So sant konj. Sosial adj. -isme m. -ist m. -istisk So snart adv og konj. So snart som konj. So som = til dømes. S6t f (n) røksverte. -a (a) vt, — seg ut. -e f sotebørste. S6tt f; het-, far-. -e|seng f. Sott|fengen og -næm adj mottagelig for smitte. S6tut adj sotet; sotfarvet. Sotra (i Hordaland). Sova (søv, sov, sove) vi sove; foten søv. Sovar m; sju-. So vel. So vel som. Soveldropar fl. -drykk m=sv æ v e drykk. -hjarta n. -sykje f. -rom n. -råd s. -sykje f. So vidt adv og konj ; det var han greidde seg ; er det so vidt langt ; so vidt eg veit; du skal, so vidt du veit det. Sovna (a) Di sovne; lammes; dø. Sovoren adj sådan, slik. Spad n tynn suppe. Spada, spader el Spa, spar (spadde) vt spa. -e m. Spak n; hand-. Spak adj (uppbavleg tyding: klok) spak, rolig, -leg adj. -leik m. -lynde n. -lyndt adj spakferdig av natur, -na (a) vi. -voren adj. Span n. -a (a) vt spenne, stramme; gjøre en spent. Spandera vt og vi. Spanjia. -jor m. Spann n ; blekk-. Spann f stykke så langt en karm spenne med fingrene, -a (a) vt måle med utspente fingre (kvarte). Spannreim /. Spansk adj; -a seg (a) = spant a vi. -fluge f. -grønt n. -røyr f. Spant n ribbe i skipssiden, -a (a) vt. Spanta (a) vi sprade; — som ein hane. Spar n besparelse. Spar adj sparsom, knapp, karrig, -a (de) vt; -a upp opspare; -a seg. -ande verd å spare. Spare|bank m. -bøsse f. -kasse f. Spark n sparking; kamp. -a (a) vi; -a imot gjøre motstand. Sparsam adj. -semd f. Spasera vi = reika, sporreika, gå og driva. Spauka (a) vt og vi grave, rote. Spe n spott, -a (a) vt spotte. Sped adj spinkel. Speda, speder el Spe, sper (spedde) vt fortynne. Spedalsk adj. Spedisjon m. Spegel m (fl speglar) speil ; eksempel (ofte: avskrekkende e.) -glas. -klår adj. Spegla seg (a) speile sig. Speia (a) vi. -r m. Speisidalar m. Speke|kjøt osb. -nadj. Spekna (a) vi. Spekja (spekte) vt gjøre spak, temme; speke. Spekjeleg lempelig (av spak). Spekk n. -a (a) vt avspekke. Spekt f; med — lempelig, besindig. Spektrum n [b -tret, fl -tra). Spekulant m. -lasjon m. -lera m. Spel n spill; lek; morskap; vågespill; det stend på — ; våge-: musikk; musikkinstrument; drag-, -a (a) w spille; leke; musisere; agere, spille komedie: -a upp gå fallit. Spelfugl m spilloppmaker. Speleg vågsom, farlig. Speljhus n teater, -mann/n, -slatt m -stykke n skuespill, -verk n.) Spene m kupatte. -b6re f. -dyr n pattedyr. ; Spenel m {fl spenlar) = sigle n.^ '. Spenevarm adj varm som melk nar ; den kommer fra spenen. Spengja (spengde) vt beslå med skinner (spenger). Spengjing m jernbeslått slede. Spenn n. -a (e, a, o) vi røres, be i vege sig; det spann ikkje i han. t Spenna (spente) vt og vi spenne l. sparke; — til ein; —

ein i koll — føtene undan ein; — i beter i spenne i loftsbjelken. Spenna (spente) vt stramme ; — fyrSpennar— Sporskifte. 143 spenne hesten for kjøretøiet ; mots spretta ifrå. Spennjar m en stopper, -e fog n en spenne. Spenn ebok f. -el m (fl spenlar) =* -ing m. Spennejsko ni. -tak n. Spenning f: halv-, heil- (um gevær); spennkraft, -ing m; vidjespenning vidjering. Spensel n festeband, stropp. Spent adv ganske; han kunde ha slege seg — i hel. Speord n spottende ord. Sperra (a) vt utspenne ; sammenbinde fisk; sette sperrer på hus. Sperre f sperre; stivhet, gangsperre Sperre band n seilgarn, hvormed fisk er sammenbundeit -par n -tak n. Speseri n. Spesial, -isera vt. -ist m. Spesiell, -fikk adj. -fisera vt. Spett [spet] n spett; jarn-. Spette f; grøn-, hakke-. Sp[k f (fl -ar) flis; tyre-; smalt stykke tre; hand-; sml ljå- en utbrukt ljå. -a (a) vt kløve, splintre. Spikande adv; — galen, osb. Spikar m (fl spikrar) en spiker. Spikk n puss, strek = prette f. Spikka (a) vi: snitte; vt: lage med kniv. Spikke m småfugl, -band n julenek. Spikra (a) vt spikre. Spikut adj fliset. Spil f (spilar) stikke, spile, -a (a) vt utsperre, spile. Spildra (a) vt splintre, -e f lang, tynn og bred tresplint. -e m en spile, -ende adv, -ende (el spilder) ny, naken, osb. Spilkum m (eit slags liten kopp). Spilla (spillte) vt spille; — mjølk; forspille; — tid; — sin rett; spillt vmak. Spille n spill, forødelse ; ganga til -s. Spillsam spillsom; forødende. Spill(e)sykje f spedalskhet. Spiltog n spiltau. Spindel m (fl spindlar), -ur n. Spinka (a) vi; — og spara. Spinn a (i, a. u) vt. -el m (fl spinlar) dreierbenk, -kjerring = vev kj e rri n g / edderkopp. Spir //iwspir; sprudlende stråle; sær syn; pannelokk. -a (de) vi, spire s= renna, brydda; sprudle. Spiral m = snyrel. -fjør f. Spire /"stamme, ungt tre; grunn stokk i bro; stråle; pannelokk. Spirea m (b -en, fl -er) (blom). Spiritisme m. -tist m. Spiritus = sprit m. Spis ni = peis, ildsted. Spisk og spiss (n spisst) adj spiss, tilspisset = kvass. Spiss m sml odd, brodd, -a (a) vi: smalne mot enden; vt: tilspisse; forslå. Spissjrot; springa —. -øl n efterbrygg. Spit n fortred, fornærmelse, spott. Spita (spitte) el (spit, speit, spite) vi sprøite frem i fin lang stråle; blodet berre spitte. Spite f tynn trekile. Spft|ig spydig, tirrende, -ord ir. Spitsegl n. Spjart el spjert m liten, lett, stram person, -a seg til (a) gjøre sig til. -en adj liten og strunk. Spjeld n brett; omns-. Spjelk m spile til forbinding av brukne lemmer, osb; spennetre på vev. -a (a) vt. Spjerra (a) vt splintre, -e f. Spjert el spjart m. Spjon n og -a (a) vi = spjåk og spjåka. Spjét n spyd. -skaft n. -sodd n. Spjåk n person som gjerne maier sig ut. -a (a) vi føre sig stivt. maje sig ut; -a seg til. -ut adj. Spleisa (a) vt spleise. Splint f: tvernagle; m: landstryker. Splft n splid; spydighet, -a (a) vi være spydig, -iq spydig, -ord/7. Spode f smal skuffe ; brødstikke. Spela (a) vi spole, -e ni. Spén m (fl sponar) spån; takspån; en liten slå; drag- og rek- skyve slå (åsud). Spong f (fl spenger) skinne, smal plate, beslag; liten bro. Spontak n. -tekkja vt. Spor n merke (= far n, slag n, fet n); spor på jernbane, -a (a) vi sette spor; -a av gå av sporet. -brot n sporbrudd. Spérd m stjert, hale (på fisk). Spore m en spore, -hogga vt spore (hesten). Sporhund m. Sporreika (a) vi og spåreika (a) spasere. Sporskifte n (på jarnveg).Sport—Spyrja. 144 Sport m; ski-, -smann m. Spdrv m. -hauk m. -unge m. Spotsk adj spotsk, tirrende. Spott m og f. -a (a) vt. Spottegauk m. -leg. -vise f. Spott|ord n. -sam spottelysten. Spraka (a) vi sprake, knitre, -e m einebærtre. Sprala (a) vi sprelle; sprade, -arm. Sprang n spring, løp ; taka ein på -et, innhente en i løp; standa på -tt; taka til -s. Spratla (a) vi sprelle, hoppe. Spraut /' stillepinne i felle. Spraut adj spenstig, elastisk. Spreida (spreidde) vt spre. Spreide n overklede på seng. [Sprek] sjå spræk adj. Sprekk m. -a (e, a, o, fl sprokne) vi revne. Sprekl e f liten plett, -ut adj. Spreng m sprengning; sterk an strengelse ; det gjekk på -en ; hengen eller -en. -hug m ustyrlig lyst. Sprengja (sprengde) vt sprenge; — seg anstrenge sig så en tar skade ; — ein hest; besprenge, salt-. Sprengjelaurdagen lørdag mellem langfredag og påske. Sprengkald adj. -kulde m. -køyra vi. -rot f = selsnepe. Sprengsrid / ødeleggende anfall ; en dødskamp. Sprett m sprett, stenk; spire. Spretta (sprett, spratt, sprotten, fl sprotne) vi spire frem ; lauvet sprett; soli sprett; sprute; han hogg so flisi spratt; løsne; saumen sprelt upp. Spretta (sprette) vt sprette ; — upp ein saum; spenne, — hesten ifrå; — øliunna, smørøskja, osb, gjøre begynnelsen med å ta av dem. Sprett|ar mog-e/ spradende person. Sprette boge m skytebue. -kniv m (og sprettarkniv). -faktor fl sprade opførsel. Spretten {fl spretne) sprutende; spradende, -ing m spradebasse. -ug rask, livlig, sprek. Spri n seilstang. Spriken adj struttende. Sprik.ja (sprikte) vt: utsperre; — fingrane el med fingrane ; vi : strutte (um kvist, osb), stå utspent; han gjeng og sprikjer i ein trong frakk; — seg gjøre sig bred, bemerket; ho sprikjer med ein stor raud hatt. Sprikjande struttende; svulmende. Sprikje bygg n. -fus adj. -stakk m krinolineskjørt. Spring m springflod; vannspring; spring i sko. Springa (i, a, u) vi sprenges (— sprekka); springe, løpe; vinden sprang sprang om. Springar m (dans, sml gangar). -bild m årlatejern. -fjer f. -flod f. -madrasse f. Spri segl n. -stake m. Sprit m = spiritus. Sprita (a) vi sprudle. Sproke f liten rift, sprekke, -na (a) vi revne. Sprona (te) pi gjøre store

øine. Sprot n liten stang, -e m stikke; spile; hekte; en sprade. Sprotna (a) vi revne. Sprotte f splitt i klær. Sprov n utkik, -a (a) vi speide. Sprunge f sprekk, revne. Sprut m et sprøit; blodspruten stod. -a (sprutte) el (a) vi sprudle; sprute, -bakels n. Spræk adj spenstig, -leik m. Spræn /" strøm, stråle, -a (te) vi og vi sprøite. -e f fin stråle. Sprøe / munnsvie hos barn. Sprøyta (sprøytte) di" og vt sprøite, stenke. Sprøyte /"vindussprosse ; vannsprøite. Språk n. -leg adj. Språt n prat. -a (a) vi passiare. -ug adj. Spue m spove (fugl). Spune m spinning, -løn /"og spin narløn. Spuns n propp; rute i vevet tøi. -a (a) vt; — ei tunne. Spurdag m spørsmål, -lag n efter spørsel; efterretning ; få -dag eller -lag på noko. -n f spørsmål ; efter retning. -nad m etterspørsel. -ning f spørsmål; gåte. Spursmann m spørgeren, mots svars- mann. Spursmål n spørsmål. Spursmålsteikn n. Spurvis adj som stadig spør. Sputra (a) vi og vi sprute; spytte. Sputt el spytt n. -a vi og vt. Spy (dde) vi spy, brekke sig. Spy n. -eleg adj vemmelig. Spyrija (spør, spurde) spørre, -jast ryktes; være tvilsomt; det spørst um dei når fram.Spytt-Starta. 145 Spytt el sputt n. -a (a) vi. [Spæja] sjå speia vi. Spæk m frossen skorpe = klake. -ja (spækte) vi stivne av frost (um jord), -t hardfrossen. Spæl m liten kort hale. -en adj kort og smal mot enden, -ing m liten tynn figur. Spøk n lm) sml skjemt, -en = spøkjeleg, -ja (spøkte) vi spøke, skjemte ; det spøkjer for at det gjeng gale ser ut til. Spøkjeleg adj farlig, truende; dette ser — ut. -se n. Spønja (te) vi sparke; klemme på. -en stiv, bister. Spøt n = bunding, strikketøi. -a (a) vt strikke, -egarn n. Spå (dde) vt og vi; dette -r ikkje godt; eg -r han er komen, Spådom hi. -kall m. -kjerring f. -mann m. -nad m forutsigelse. -reika = sporreika. -vis adj klok til å spå. Sta adj (um hest). Stab m ; general-. Stabba (a) vi gå tungt og usikkert. -e m huggeblokk ; stabel ; rundt skjær; kort, tykk person. Stabbestein m. Stablbu f og -bur n. Stabeint adv rett frem. -beis m. Stabel ni ; gå av -en. Stabil adj holdbar, -itet m. Stad*) (i Sogn og Fjordane), -en. «havet, -s landet, -væring ni. Stad adv = av stad; spring — og sjå etter ; eg gjorde guten — eiter boki sendte ham avsted. Stad m (fl -er) værested, plass; belte-, kvile-; sted; allstad; alle stader; ingen stad; nokon stad; kvar ein stad; i staden for; av stad; til sta dar og Ul stades tilstede; eg vilde ikkje vera i din — no; i kvar ein —, i alle henseender; sjå under all-, alle, ingen, nokon. Stada (a) vi slå sig til ro. Stadd (fl stadde) stedd; ille — ; satt; kommen i modnere alder. Stade m lag; stabel, -n som har stått; nattstaden. Stadfesta vt. -gjord adj avstedsendt. -iq stadig ; adstadig, sml stødig. Stadsfysikus m. Stafett ni ridende bud, ilbud. *) wd" vert tydeleg uttala. Staffasje m. -feli n malerstol. -fera vt utstaffere. Stag: gå yver —. -a (a) vt. Stagga (a) vt stanse, dempe; sml stogga. Stagnasjon ni, -nera vi. Staka (a) vi: rave; vt: — upp veg. Stake m pele, stolpe. Stakitt n. Stakk m skjørt; høy-, -a (a) vt. Stakkar m. -s! — barn! osb. Stakkarsdom ni. -leg. -ting n. Stall ni. Stallar ni. Stallbror m kamerat. Stalljdreng m. -trev n stall-loft. -vekkje f liten bjelle = sin gre. Stam adj (fl -e). -a (a) vi. -gauk m stam person. Stamn m stavn, -hald n og -leid f sta-znens (fartøiets) retning. Stamp m balje, kar; en støter, -a (a) vt: støte, valke; vi: gå i dyp søle. -e f stampeverk. Stånja (a) vi stanse ; klokka hev -a. Stand n og m stand, stilling, livs stilling; tilstand; orden; gjera i—, setja i — ; samling av personer; adels-, borgar-, embels-; alle standi, alle stenderne. Standa (stend, stod, stade; imp stått!) el Stå (står, stod, stått; imp stå!) vi stå, rake op ; — seg holde stand, ha godt utkomme ; — fyre forestå; — ved (el med) lag; det stod um livet. Standar m stander, stolpe. Standsjfordom ni. -høgmod n. -høve leg standsmessig, -like m stands felle, -skilnad /». Stanga (a) vt stange; -a erter støtte ertene med stenger, -ast stange hinannen, -vis adj stangelysten. Stank n stønn, -a (a) vi. Stans m stansning. -a (a) vi. Stappa (a) vt støte, knuse, stappe inn. -a adj fullstappet, -e f sam menstampet masse; potetstappe. Stappfull og stappende full aldeles fullstappet. Star m stær (på auga). Star n blikk, syn, stirring. -a (a) vi stirre, -blind stærblind, nærsynt. Stare ni stær (fugl), -reir n. Starta (a) = sterta vi. Starta (a) vt grunnlegge, oprette.146 Starv—Stella. Starv n strev, forehavende, -a (a) vi sysle ; gå sent og vaklende ; lide ondt. -en utmattet, svak. -ing f syssel, tilsyn. Stas /n. -a (a) vi: bruke stas; vt: pynte; -a seg til. -eleg adv. Stasjon m. -era vt. Stat ni sml rike n. Statarisk mots kursorisk: — les nad grundig lesning. Stathaldar ni. -skap n. Statistikk m. -isk. Stativ n. Stats-, sjå under riks-. Statsadvokat ni. -form f. -kup n. -mann ni. -rett m. -rettslære f. Stats el riks bane f. -råd mog n. -skatt ni. -tilskot n, osb. Statue m. -era vt. -ett m. Status m. Statutt m. Stauk m gammel, übehjelpelig per son, -a (a) vi støte, hakke; gå ustøtt, særlig med stav. Staup n hull i vei; maltlaging; drikkekar, staup, -ut full av staup (um veg). Stavr /ii staur; klodrian; korn-, -a (a) vi gjøre hull i jorden til staur; nedsette staur: te sig klosset. -fått adj n ; her er -fått tynt besatt med korn på staur, -hyrning m og -kval m delfin (fisk), -lag n. -skukk m loft til kornstaur. -stong f. Staut adj kjekk, flink. Stav m spaserstokk ; tunne-; bok-, prim-, -a (a) vt; støtte med stav; -a seg; -a ein att innhente; bok stavere; stave; -a og leggja i hop; vi stanse, hvile. Stavband n skråstøtte i

bygning; sledenagle. Stavebok f = ABCbok. Stav|emne (og stavsemne) n. -gard m stakitt, -hus n hus hvis tak hviler på stolper, -ing f bokstavering; stavning; stavelse, -kall/n, -kyrkje f (sml -hus), -laus adj. -lægje f bjelke som forbinder stolpene i stavhus, sml raftestokk, -stille f blikkstille, -sto f møtepunkt for grenselinjer, -tre nog -ved m emne til staver (i stav kar). Stearin m. -ljos n. Sted n ambolt ; skruv- ; smidje-. Steda, steder el Ste, ster (stedde) vt ste, feste til tjener; — seg ta tjeneste. Stedd festet, leiet; stillet, stedd; Vera ille Stéd]kjerring /" festekone. -nad m festelse. -pengar fl stepenger. Stedsmål n avtale om festepenger eller om leie. Steg n skritt, -a (a) vi .gå med lange skritt. Stegg m {fl -er) hanfugl (av gås osb). Stegg m motbydelighet, -leg heslig, fryktelig. Steg halt og låghalt adj. Stegl n steile (straffereidskap). -a (a) vt legge på steile ; utspile; skjelle. -e f fiskeline. Stégrend adj (um ski) mots kjølrend. Steik f stek; stekning; kjøtet tek ikkje — vil ikke bli stekt; ei feit — en god fangst -heit adj. Steikja (steikte) vt steke. Steikjejfeitt n. -lukt f. -omn m. Steikjing og steikning f. Stein m sten : grå-, mur-, augne- ; ikkje eit -s ord ikke et eneste ord. -a (a) vt stensette; stene. Steinalderen, -bit m (fisk), -blind aldeles blind, -blokk f. -bukk m antilope, -bukkstreket stenbuk kens vendekrets, -bær n=tæ g e bær. -daud adj. -dauv adj. -dolp m (fugl), -ende hard = -hard. -fengd stenet. -frukt f. -gjengen forstenet, fossil, -gjerde n. -hog gar m. -kiste f = rennestein. -kjer n stenkar. Steinkjer i Nord- Trøndelag. -kol n. -lendt adj. -ras n. -rik = grunnrik. -riket. -setja vi. -sott f stensmerter. -sprang n. -tak n stentak; sten brudd. -ty n = krusety. -ut full av sten. -vått adj, n ; det er -vått har regnet så meget at ste nene er helt fuktet. Stekke n avlukke i fjøs. Stekkja (stekte) vt = st akk a, sette i stakk. Stela (e, a, o) vt stjele; liste. Steiesykje f kleptomani. Steik m rødben (fugl). Stell n stell ; orden, syssel, redskaper; tilbehør; i (el på) godt — i god orden; mal-; heile -et; skule-. Stella (stelte) vt ordne; opstille; innrette; — til, foranstalte; få istand, arrangere ; — i vegen skule borni; — hui, være budeie; — medStelle -Stillfarande 147 noka; — i huset; — huset = styra huset. • . Stelle 7i sted, plass, sml stad m. -ing f ordning; stillas, -skive f — retteskive (på klokke). Stelp n hindring; meir til stelp enn til hjelp, -a (te) vt tilskynde. Stem m (b -men) dam. Stemd adj; tvo-; ustemt piano. Stemma (stemde) vi stoppe, sette demning for; -a blodet, -efstans ning; stoppeluke. [Stemme] sjå røyst f, mål n. Stemmenål stoppenål. Stemn|a (de) vi: stevne (i ei viss leid); vt: innkalle, innstevne, -d adj stevnet, -e f stevne, retning; innstevning ; stor sammenkomst ; kjøp-; mål-; ungdoms-. Stemnebrev n stevneseddel. Stemne leid /"retning, kurs. -stad m møtested, -vitne n. stemning f stevning. Stemning f = huge, sinnsstemning; fest-; um- omslag i stemningen. Stempjel m (fl -lar), -la (a) vt. Stendigt adv stadig; siødt og — . Steng n innestengt masse ; silde-. Stenge n stengsel. Stengel m (fl stenglar) skåte. Stengja (stengde) vt stenge: beslå, sml s p eng ja. Stengsle f stengsel. Stenograf m = snarskrivar. -era. -i //i. -isk adj. Stent f avsats, pall. Stereotyp adj. -era vt. -i m. Steril adj. -isera vt. Sterk adj kraftig; mann-. Sterkia (sterkte) vi la størkne. Sterkleik m styrke, -na (a) vi styrkes. -truande adj. Sterrja imot (a) vi stritte imot. -en stridig. Stert m stjert, hale -a (sterte) vi: slepe; streve med noget tungt; vt: stramme tøilene; -a hesten, -en motstrebende. Sterv|a (a) vi streve, -e n strev. -en stridig. Stett / en trapp eller en forhøining. Stett n (m) fotstykke, fot; gryte-; fat med fotstykke. Stetta (a) vt hjelpe, vise tjeneste; tilfredsstille; føie. Stette f lagget trekar med 3 lengere staver til ben. -fat n fat eller skål med fot. Stev n vers, strofe, stev. -jast (a) vi. -leik m. -tone m. Stevla (a) vi stolpre. Sti n syssel i huset, særlig i fjøset (= krøte r s t e 1 1). -a (aj vi og vt. Stift m = nubb, nudd. Stifta (a) vt = grunna, grunn leggja, setja, skipa. Stiftelse m = sælebotsheim. Stig n sti på øiet. Stig m sti, vei; gang-. Stiga (i, ei, i) vi gjøre skritt; heve sig; tilta; det stig i pris. Stlgbøygel m. Stige m en stige. Stigle n splitt i klær = sprotte/". Stiglning f og -ing /". Stika (a) vi sy stikksøm, sml stik saum, attersting. Stikjel m (fl -lar) brodd, torn. Stikk n. -a (stikk, stakk, stukken, fl stukne) = stinga. Stikke f stikke, splint. Stikkelsbær n. -tre n. Stikkord no: merkeord. -sag f. Stikling m (fisk) = hornsyl. Stlkna (a) vi stekes. Stiksaum m sml stika. Stikta (a) vi tre utrygt, varsomt; — på foten ; — på jordi ; —på ein hentyde på. Stil m skrivemåte; brev-; trykk, typer, grov — ; bygnings-. Stil|a (a) el (te); -a på (eller etter) noko ; stila høgt være høitstrebende. -a adj; fin-; grov-, brevet er -a til kongen, -ar m forfatter, -art f. Stilebok /'. -måte m. -meister m. Stilfull (n fullt) adj. Stilk m el stylk m (fl -er). Still (n stilt) adj stille, rolig, lydløs. Stilla (stillte, stillt) vt stanse, stille; — sin vreide, — blodet; bringe i riktig stilling; — kverni; stemme; — fela; gå lydløst, — seg fram. Stille n noget hvormed man stiller (t. d. kverni) ; stemningsmåte (/.rf. på fela). Stillebeltet. Stillehavet. Stilleipinne m. -skruv m sjå stille n. Stillfarande og -ferdeleg spakferdig. -ing ni en årsgammel vær. -ing f stansning, dempelse ; stemning (av musikkinstrument) ; forhold ; sml stode, stand og -ing; livs stilling; farleg -ing. HaMjl f.148 Stillkave—Stormod. Stilljkave ni sterkt, stille snøfall, -t stillet, stemt, -vetne

n. -voren stillferdig. Stilretting (. Stilt- = stila adj, grov-. Stiltra seg (a) vi stolpre; gålydlyst, liste sig, sml stilla seg. Stiløving f. Stim m; fiske-. Stim n lystighet, uro. -a (a) vi tumle sig lystig i flokk; -a i hop. Sting m = styng m. Stinga (sting, stakk, stunge, imp stikk) vt stikke, slakte, putte ; kva var det som stakk deg f Stinka og -la vi bli Bstinn", stivne, tilfryse. Stinn (n stint) adj stinn, stiv ; fast; — mjølk ; utspent, -ast (a) vi. -fjør f. Stinta (a) vi anstrenge sig til det ytterste; det skal -ast um eg orkar det det skal knipe. Stipend n (b.fl -ia), -iat m. Stir ni stirring; det gav folk ein — vakte opsikt. -a (de) pi stirre ; han vart -d på det blev det var. -øygd adj. Stiv adj. -a (a) vt stive (tøi). -frosen. -hug m. -krampe m. Stivla (a) vi stoppe, stanse, hindre; avstivla adj hindret. Stivleik m. -na (a) vi. -nakke m. Stjerne f. -blink m. -flagget stjerne banneret. -kikar m. -kunne f. -kvelv m. -rap n. -tydar ;». -yrje f stjernevrimmel. [Stjert] sjå stert m. Stjorn f styre, stell, -a (a) vt. Sto n en samling hopper med hingst; stuteri. Sto f melkeplass; hvileplass for kreaturene. Sto f; hår-, ver-. Stode f (stående) stilling, situasjon. Stoff n. Stogg n stansning, hvil. -a (a) vt og vi stanse, hvile. Stohest m stohingst. Stokk ni ; timber-, dør-, turne-, fele-, kort-, -a (a) vt: belegge med stok ker; -a kort blande kort; vi: stivne, hovne, -and f (fugl), -brunn m. -daud adj (og steindaud og stokk steindaud). -elengd f. -ut stak ket, kortvarig. Stel ni stol, sæte ; stinga under — for dølge; rjuka av -en lide nederlag. Stola (a) vi; — på. Stolma (a) vi koagulere, levres. Stdlp f dypt spor i sne. -a (a) vi optårne sig ; stolpre, gå som i dyp søle el sne; vt: tilskynde. Stolpe m pille, stolpe. Stolt adj = storlåten, byrg. Stomn m trestamme; rotstubb av tre. -a (a) vt grunnlegge; -a seg komme sig. Stong f (fl stenger) stang ; målestang; skinne = spong, -fiske n. Stop el el -ul m (fl -lar) tårnfot. Stopla (a) vt: sammenstable ; vi: støte an; famle; — på ordi; op røres (um sjø); stoplesjø krapsjø. Stopp n stansning; det segjer —. -a (a) vt: stanse; vi: forslå; det -ar ikkje, -e f et enkelt spor; en rekke spor. -eleg rimelig, -ut hullet, full av spor. Stopul = sto pel m. Stdr n forråtnelse, råttenhet. Stdr m lamhet; benskjørhet (hjå dyr). Stor adj (større, størst) ; —på vokster. Stor vert brukt i ei mengd sms (-skrika vi, -glad adj, -båt, -folk). Storå (a) vi råtne (um tre). Storjberga adj rikelig forsynt, -boki bibelen, -bragd f—d å d. -dom m storhet, storaktighet. -dåd f storbedrift, -eten adj grådig, -felt adj storslagen, -ferd f luksuriøs optreden. -fjølde m stor mengde, flertall, -gjæv rundhåndet, -grytt adj grovkornet, -hjarta adj høi hjertet. -hopen = -fjølde n. -huga adj meget lysten; stormodig. -ing m. Stork m stork. Storken adj størknet, sml storkna. Stor|kløyvd og -kloven adj grov kløvet. Storkna (a) vi størkne, stivne ved avkjøling. Storlag n storselskap, -lagd grov bygget. -leg adj. -leik = -dom m størrelse; storhet, -leitt adj grovladen. -lynde n. -lyndt stor modig, -læ pi. -læte n stolthet. -låten adj storaktig. Storm m. -a (a) vi : blåse sterkt ; vt : storme -a ei festning. Stormakt/, -mannsleg prektig, -mek tig adj. -menne n mektig mann. Stormflage f. -flod f. -klokke, -kvervel m. -laup n. Storjmod n stort mod, overmod. -modig adj.Stormsam— Strida. 149 Stormsam adj. -signal n. -skadd adj. -stikke f. Storna (a) vt bli stor. Stdrna (a) vi råtne, opløses (um tre). Storjnasa adj nesevis. -næme n usedvanlig nemme, -nøyten grå dig, -om adv i høi grad. -ordig stortalende. Stdrr ;n starrgress. -myr f. Stor rådig dristig, storslagen i sine planer. -sinne n heftig vrede. -sint heftig vred. -sjøan n spring flod, -skog skog av store tre. -skropar m storskryter. -skrøyve n noget som ser stort ut. -sleg storartet, -slegen grovladen ; stor slagen, -snut hovmodig, viktig per son, -snuta adj. -stila odj grov stilet (um bok), -syn s vidunder. Stort og større adv synderlig (mest med ikkje framfyre); det hastar ikkje —. Storjtak n kraftanstrengelse, -tenkt adj. -tid f. Stortingsmann m. -president ni. -sete f stortingssesjon. Stor|turftig adj som trenger (krever) meget, -tøk adj som tar meget, griper dyktig til, gavmild, -veg hovedvei, -veges adv storlig, -vilt n. -vis f stormannsvis. -voren drøi; storaktig, -vyrdig innbilsk. Stdta (a) vi stamme, famle etterord; gå støtende. Stotar m stodder, tigger, -kong m bygdevekter. Stuve f stue. -bord n. -glas n. Straff / (sml refsing), -a (a) vt. Straffande straffende, strafbar. -ar beid n. Straffe|dom /». -lov s. -råd s straffe middel. StrafMange m. Straff-fri adj. Straffjløyse f. -skyld f. -skyldig adj. Strak adj stram; utstrakt; -e vegen den like vei. -e m høi, rank figur. -na (a) vi strammes, bli rank. Straks adv, sml på timen. Jro-xO Stram (fl -ekstram, spent, -a (af^vt strammef^*3*^ Stramei m tøi til å sy korssting på. Strand f (fl strender) strand, kyst. Stranda (på Møre). Strand a (a) vi løpe på grunn, -bu og bue m. -erle f strandpip. -hogg n. -rek n. -snipe f. -tite og -vippe f = -erle. Strang adj skarp, stram, bitter. Strange m avkvistet gren. Strant m skranten, opløpen person el vekst, -a (a) vi skyte til værs. -en adj. Strateg m. -egi m. -ikar m. -isk. Stratt m stilk; stiv, tørr, avkvistet (el mager) stamme (el person), -a (a) pi stritte (imot); gå stivt og vanskelig. Straum m strøm, -and /'. -gard m mur el gjerde til forbygning mot strøm, -gir m grenselinje mellem strøm og bakevje. Straumsnes (i Møre fylke). Straumjstill strømfri. -ut strømfull. -vending f strømkantring. Streik in. -a (a) vi = gjera — . -ebrjotar /?».

Streit n besvær, anstrengelse, -a (a) Di anstrenge sig; -a i bandet. Strek n strek, linje: kompass-strek ; et puss. -a (a) vi og vt streke; holde tilbake ; -a med skistaven ; -a segl, -a på seglet. Strek høvel //;. -måt n = rip måt. Strekk n elastisitet ; eit band med — i. -a (e, a, o) vi strekke til, for slå, -e n strekkeredskap. Strekkja (strekte og strakte) vt strekke; — sig. Strekkje f en strekning, langt strøk. Strektig adj streng, nøieseende. Strema (a) vi støie, fjase. Strembe f krampaktig spenning. -en adj opblåst (i maven). Strenda istrende) vi: gå langs stran den; føite om; vt: bortskuffe; -a fjøsgolvet. Streng n (fl -er); smsf strenge-. Streng adj. Strengja (strengde) vt stramme; be handle strengt. Strengjast (strengdest) vi bli stren gere; vetteren strengjest. Streng leg adj: noget streng; adv: strengelig. -leik n strenghet, -na (a) vi =-] a st. -t adv med streng het, -ut stripet på langs. Strete n smal gjennemgang. Strev n. -a (a) vi. -al — strev- sa m. -ar ni. -sam strevsom ; møisommelig. [Stri] sjå strid adj. Strid m tvist, strev; dyst. Strid adj stri, sterk; -t arbeid; — pris. -a (a) vt stramme. Strida, strider el Stri, strir (stridde) vi stri; streve.Stridbukk—Stunira. 150 Stridbukk m = stivnakke stridig person. Stridfør adj kampdyktig. Strid|gråta vi. -hærd adj stridhåret. -korn n det beste korn. -leik m strihet -lyndt adj stivsinnet. -na (a) vi bli stri. -nakke = -bukk. -regna vi. Stridsam adj stridbar. Strids|dun m kampbulder. -emne n. -hanske m. -huga adj. -skrift s. -van adj. Stridlvoren noget stridig el streng -øygd. Strie m. -skjorte f. -vev m. Strik m en gutt, helst en opløpen gutt. Strfl ni person fra Strilelandet. Strimje / stripe, -mel m (fl strimlar) smalt stykke, strimmel. Strind f en strimmel, lang stripe. Strinda (i Sør-Trøndelag). Strip|e f stripe, strek. -ut. Strlt n anstrengelse, -a (a) vi slite og slepe, -arbeid n. -en og -sam møisom. Strjuka el stryka (y, au, o) vt: stryke; gni, glatte; bestryke; over stryke; utslette; vi: stryke avsted; stryke ved eksamen. Strjukej el stryke|bolt ni. -fjøl f. -jarn n. -stikke f. Strdk n strykning; bryne; et stryk; fremstrømmende flokk; støi. -a (a) vi sverme, larme; flakke om. -e f drakt pryl; smal vei; lang rekke. Stroke fant ni. -pakk n landsstrykere Strokk m og -e f smalt trekar tønnekar. Strokmål n strykmål, mots ro km ål. Stropen adj tilstoppet i halsen; eta seg —. -na (a) vi. Stropp m måltønne, sml strokk. Stroppe f løkke, hengsle, stropp. Struktur m. Strump m smalt kar. Strunk m et trekar ; en stiv, klosset person. Strunk adj stolt. Strunt m en tut, et kremmerhus -en- vranten. Strupa (y, au, o) el (te) vt= strøypa Strupe ni strupe, hals. Strupl /i. -a (a) vi vasse, sladre. Struss m. -egg n. Strut m tut; snute. Strutl n vondt vær. -a (a) vi. Stry n blår, grovt hør. -garn n. Stryk n strykning; pryl; snevring i strøm. Stryka el strjuka. Strykke n smalt kar. Stryknin m (gift). Strykt adj =strøyrad, strømmende, full av stryk; her er —. Strylla (strylte) vt krølle. Strype n en snevring Stryte f snute ; en røkhatt. Stræl a (a) vt : spre tynt, samle inn ; vi: spise smått, -en småtærende. Stræna (te) vi løpe bort fra flokken. Strø n stokker eller bord til underlag. -ved m. Strøm] sjå straum m. Strømma] sjå strøy m a. strøna (te) vi løpe om. Strøy|a (strøydde) vt strø. Strøym m strøm, sprøyt, -a (de) vi strømme. -d strømmende, sml strykt. Strøyp|a (te) vt klemme, stramme. -en adj. Strå n ; halm- ; Uk-. Strå (dde) vt strø; bestrø; golvet er -tt med eine. Strål m liten fiskestim. Stråla (a) vi. -e m. Stua (a) = stuva vt. Stubb m stump, kort stykke, -a (a) vi gå med små, dvelende skritt. -e m stump, stubb, -hose f halv strømpe. -legg ni strømpelegg (utan fot), -ut avstumpet ; kort for hode. Student m. -eksamen m. -huve f. -liv n. -samfund n. Studer a vt og vi. -kammers n. Studium n (fl studeringar). Studjnad el stønad ni. Studra (a) vi gå smått og pusle. fStue] sjå stove f. Stuert m stuert. Stukn. -a (a) pi = Ståk og ståka. Stukkverk n stukkatur (av stukk, gips-kalk). Stuld ni tyveri. Stulk m stiv, klosset person. Stulla (a) vi: gå langsomt; sysle smått; vt: stelle kreaturene. Stum (fl -me) = dum, mållaus. Stumme m = stuv, stomn. Stimlende myrk og stummyrk belg mørk. Stump m et slags brød; soldat-. -a (a) vi gå ustøtt, -ut plump. Stumjra (a) vi famle, gå usikkert, som i mørke, -ren skummel.Stums —Styreblad. 151 Stums adv plutselig, uventet. Stund f. -a (a) vi lengte, vente stunde til; natii -ar til. Stunde bil n mellemtid. -milloin ad av og til, stundimellem. Stunding f trakten, hiker», -om o -omtil adv undertiden, -trøyte adj stundesløs. Stunulv m = hubro m. Stup n styrtning, -a (styp, staup stope) el (te) Pi: falle om; vt: -a seg i vatnet, -bratt adj. -en dum dristig. Stupid adj. Stup na (aj di" segne, -ord fl dristige ord. stups adv = stums. Stur m sørgmodighet ; få ein — bl vemodig, nedstemt. Stur adj = -en. -a (de) vi være sørgmodig; henge med bladene vantrives, -en sørgmodig, -sam tungsindig anlagt, -sleg = stuss leg. Sturta el styrta (a) vi: styrte om (um husdyr) dø; vt: styrte ut tømme. Stuss adj stille, tankefull ; kort for hodet, stuss, -a (a) vi sysle mcc noget. -e m idiot, -en jålet tåpelig. Stussleg bedrøvelig, kjedelig. Stut m okse; tølperaktig person; kort lur av horn; kremmerhus. -(e)leg og -en plump. Stutt adj kort. -a (a) vt = stytta. Stuttjekst adj kortakset. -halt adj og låghalt, -hugsa adj og -hug sen = -min n u g. -hærd adj kort håret. -leg adj: noget kort; adv: kortelig. -leik m korthet, -leitt (mots lang 1 e i 1 1). -minnig glem som, -na (a) oj bli kortere, -orv

n ljå med kort skaft, -synt kort synt, -tenkt übetenksom, stutt trøye f. -vis adj enfoldig. Stuv m stamme = stomn, legg; treet fra roten til grenene; gjen stående stubb av tre; sammen rullet vev, stu ; stjert (på fugl). Stuva el stu|a (a) vt: stue, sammen pakke; vi: arbeide tungt, -arbeid n grovt arbeide, -en plump ; klosset. -ing f (mat), -rydja vt rydde tre og busker for fote. -slita vi slite og streve uten omtanke. fStyd] sjå stø f. Stydja (styd, studde) = Støda (stødde) vt støtte; understøtte. Styd|nad m og -ning f støtte, hjelp. Stygg ni avsky; få - til noko. Stygg (n stygt) adj stygg; (i nokre sms) frastøtt, vred; folke-; av skrekkende; henfallen til; — til å banna. Stygge n noget stygt, fælt. Stygge m ; han drikk so det er stor —. Styggejdom m usømmelighet. -ferd f usømmelig ferd. -leg adv. -sjuken syfilis, -ting n ulidelig tingest. Stygging m slem person. Styggja (stygde) vt avskrekke, fra støte ; av-forarge. Styggjast (stygdest) vi sky; forarges; — ved noko, Stygg|kald adj fryktelig kold. -kynde n = ukynde. -leg noget heslig, slem. -sint adj. -sterk adj. -vér n. -voren adj. Stygna (a) vi bli stygg. Stygt adv ; skriva — ; fara — åt. Stykpbarn n stedbarn, -bror osb, sml styv. Stykke n stykke; eksemplar. Stykjkja (a) vt utstykke. -kjomtil adv. Styk|mor f stedmor. -son osb, sml styv-. Styl m (fl -er) nederste del av et strå. Stylk m (fl -er)Vstilk m stengel ;#. ribbe (i blad). r Styltre f stylte. Styn m et stønn. Styng ni (fl -er) et stikk; hold. smerte ; merke efter stikk ; stikke redskap; kvefse-, sml auge- (in sekt), styngs adv plutselig. Stynjla (styn, stunde) vi stønne. Styr m støi, uro. -a (a) vi støie, gjøre larm. -al adj urolig. Styr n styrelse, orden; halda — på. -a (de) vt styre, lede; sende; mor -de meg til; beherske; -a seg; be styre; -a huset, landet; ta retning; -a til havs. -ande som kan styres; dei -ande de styrende, -bordhøire side (mots bakbord). tyrd adj stør, stiv. -e f lamhet i føttene, -føtt adj. -hendt adj. -leik m størhet. -na (a) vi tape sin smidighet, -t adv stivt, van skelig; det gjekk -t. -voren adj. tyre n ror ; håndfang på ror ; styre> regjering. tyre blad n rorblad. -greide / styre innretning, -laus rorløs. -makt f.Styresmann—Sudrag. 152 -mann styrmann (på farty), -n støiende, vill. Styresmann en styrer, leder, sml styremann og styrmann. Styrev6l m rorstang. Styring /. Styringsreglar. Styrta (a) vi støie, gjøre optøier. Styrje f; makrel-. Styrk m bestyrkelse. -e m hold, varighet; kraft; makt; folkestgrke. Styrkebelte n. -drykk m. -leg styrkende. Styrkja (styrkte) vt styrke, bestyrke; opmuntre; han styrkte meg til det. Styrkjjing f og -ning f. Styrlaus yanrøktet; ustyrlig, -laust adv i vill uorden, -løyse f. Styrma (de) vi storme frem. Styrmann m. -s|eksamen m. Styrjnad m bestyrelse; husholdning. -slede ni spiss-slede. Styrta el sturta (a) vi. Stytta (stytte) vt gjøre kortere; — upp opkilte. stgtteband n. Stytt ing f forkortelse, -ing m kort tømmerslede. Styv m soliditet, holdbarhet. Styv m stjert, fuglehale. -a (de) vt hugge toppen av. Styv barn n. -dotter f osb. Styve|leg og -n dum, enfoldig. Styving m enfoldig menneske. Styvmor f = stykmor. Stæk m stank, -en adj harsk, -ja (stækte) vi. Stælja (te) vt stable sammen; stal sette; tilskynde. Stø f; båt-; rggg- Stø el stød adj, sjå under stød adj Stø el steda vt, sjå under stød a vt Stød (n -t) el stø (n -tt) adj stø stadig, varig, viss ; eg er — på det -a (a) vt gjøre stadig; veret -ar seg no. Støda, støder el Stø, stør, (stødde) vt = stydja vt støtte. Stød|ig el -ug adj. Stø\teL stød|e f støhet; stabel; brød-t> ^ *; fiske-, hår-, kvern-, -hendt adj. -ing m fastliggende ting. -leik m. -na (a) vi bli stadig. Stødt el støtt adv alltid. Stødva (a) vi og vt stanse. Stødug el -iq adj. Stekk m brist; skrekk; få ein —. Støkka (støkk, stokk, stokke, f stokne) vi briste; eit stykke stok ut; flyte, piple; det stokk ikkje ei drope blod; få en gysning = skvetta, kvekka, kløkka, kveppa. tøkken (fl støkne) skjør; sky. tekkja (støkte) vt avskrekke ; skrem me, jage; — tåror gråte. Støkna (a) vi bli skjør el sprød. tøl m sæter. Stølsbu f. -voll m. Stønad el studnad m. Stønn og -a (stønte)] sjå styn m og stynja vi. Stør a (de) vt tilskynde, anbefale; -a ein til noko. -ast tilskynde hverandre. Størd f størrelse (av stor). Støre f sidestykke i vevstol. Størhus n ildhus; sten is (på skip). Størje] sjå styrje f. Støvel m. -hæl m. -skaft n. Støyp a (te) vt nedstyrte; -a seg i sjøen: slå i form, støpe; malte korn. -estein m = betong. Støyra (de) vi og u^nedramme staur = staura; sette korn på staur. -en plump. Støyt ni støt; merke efter støt; en slurk (støit); skolapp (støt); tå-. -a (støytte) vt støte; styrte; -a i seg tylle i sig; -a seg i vatnet; -a hol på; -a inni, -a på ; for nærme, -ande støtende, -ar støter (til morter). Støyte|regn n styrtregn. -stein m an støtssten. Støytsam støtende, taktløs. Stå (står el stend; stod; stått el stade; imp stå!) = standa. Ståk n støi, larm. -a (a) vi larme; ha det travelt, -sam støiende. Stål n stål; kraft: arm-; tett masse; stabel; fiske-; høg-. Ståle m stor, sterk kar. Stålen og -steikt (um flatbrød). Stålfjør f. -sett adj. -tråd m. Ståss n uro; travelhet, -a (a) ei arbeide travelt, urolig. Su f hunsvin. Su f su, fuge ; bølgedrag. Subb n søleri. Subb m sølende per son, -a (a) vi søle. -e f. -ut adj. Subjjekt n. -jektiv. -sidiær adj. -stans m. -stansiell. -stantiv n. -stantivisk: -stitutt m. -til adj. -tranera vt. -traksjon ni. Sud el sør. Su|drag n = dragsu bølgernes til bakerulling fra strand, dragsuSuffiks— Sunn. 153 -tak bordtak, hvor kant dekker kant, likesom teglsten, sutak. -tekkja vt tekke

med sutak. Suffiks n. Suffisanse m. -sant adj. Sufflera. -flør m. Sufs n = slaps og subb. -a (a) vi. -e f. -en. -ut adj. Suft / næringsveske (i mat), sml suvl; en smule, -a (a) vi fukte. -ig veskefull, saftig. Sug a (y, au, o) vt suge, patte ; trekke ; fossen syg vatnet til seg; det syg for bringa, -e f; gjeva -e. Sugebarnn; -mor/" = sogbarn og sogmor. -røyr f. Sugg in = seg g. -a (a) vi gå sent ; nøle ; søle. -e f purke. Sugge rera vt. -stion m. Sugpapir = sogpapir n. [Sujett] sjå sysjett n. Sukat ni (n). Sukk m = andvarp; kort bøn. -a (a) vi. Sukker n. -bete m. -brød n. -godt n. -røyr f. -sjuke m. -topp ni. Sukl n. -a (a) vi skvulpe, klukke; det -a i skorne, so våt var han. Sul f klave til svin. -a (a) vi : sette sul" på gris; vi: skritte på. -e f søile, kløftet stolpe, -e m dyk tig kar. Sulfitt m. Sulka (a) vt tilsøle. -ut. Sull m nynn; barne-, -a (a) vi. Sultan m. -e sultaninne. Sum n svømning; leggja til -s. Sum m (b -men) beløp. Sum (sumt, sume) adj nogen, endel ; — is er blank; -t smør er farga; -e kjerringar er slike; -e dagane. Sinnar in (fl sumrar); i — ; i — var; i fjor — ; fyrre -en; til -s. I sms vert sumar- og sumars- brukte utn kvarandre soleis at i dei fleste tilfelle kann båe formene brukast, medan nokre einskilde ord vil ha berre sumar-, andre berre sumars-. Her er ordi uppførde alfabetisk etter sisteleden, anten no fyrste leden er sumar eller sumars. Sumar(s) arbeid n. -beite n. Sumars blom m. -bolk m årets som- merdel. Sumarbragen sommerglansen. Sumar(s)bruk n. -bu f. -bunad m. -bustad ni. Sumar(s)dag m en sommerdag. 11 — Matias Skard: Nynorsk ordbok. Sumardagen 14de april. Sumars dag og sumarsdagen = sumars tid og sumarstidi, sommers tid. Sumar(s) drått ni sommerens avkast ning (av buskapen), -feri m. Sumar fritid f. -fugl m trekkfugl. Sumar(s)føre n hjulføre. Sumargjest ni. Sumarshalva f sommerhalvåret. Sumar ham ni. -hete m. -hoggen adj. -hugnad m. -klæde fl. Sumarslang adj; ein — dag. Sumar leg adj. -moro /. -mål 14de april ; ved -måls leite, -månad ni. -natt f; -nætene =-m ål. -parten sommermånedene. Sumars plagg n. -rom n. Sumarrute f -sel n. -skrud n. -solkverv ni. -sæte n sommer residens. Sumarstid f, sjå sumars dag. Sumar ting n. -vere f sommertil hold. Sumd adj svømmedygtig. -fot m. Suml n. Suml m. -a (a) vi: plaske, rote ; somle ; vi: -a burt. -ut somlet. Summa (a) vt summere ; — seg samle tankene. Sumpe f røre. Sum ra og -rast (a) vi bli sommer. Sum stad adv sommesteds, -e stader. Sum tid adv stundom, -e tider. Sund n et sund, smalt farvann. Sund adj søndret, uhel. Sund og -er adv i stykker. Sundag ni søndag. Sundagsjarbeid n. -kveld ni. Sundbroten sønderbrutt. Sundmage m (i fisk). Sundmann m. -pengar fl. Sundra (a) vt adskille; — frå. Sundrida vt ride hest ut i vannet til svømning. -stad m ferjested. Sunn (n sunt) adj sund, frisk, sjå frisk, friskleg, helsug, ster k helsa, helsesterk; god for sundheten, sjå botsam, helse le g, helse sa m. Sunn adv syd, i namn som Sunnfjord. Sunnan [sunna] adv søndenfra. -drag n. -etter = sunnan. -fjells adv. -fjelsk adj. -fjords adv. -for prep. -til = s u nn an. -vér n. -vind m. Sunnarleg adv ute mot syd. Sunnfjord, -hordland. -møre. Sunn um prep, mots nord um.Sup—Svartf3ellsønene. 154 Sup m en slurk, -a (y, au, o) vt spise med skje; pimpe, -an n. -ar m en drikker, -e el -pc f. -ing f. Suppleant m. -ment n. -ra vt. Supponera vt forutsette. Sur adj; — mjølk; -t vér. Surapal m vilt epletre n. -brød n. -brim n. -eple n. Surk n hudutslett, urenslighet. Siirka (a) vi = sukla, -ast (a) vi bli skrumpen, muggen, -e /"skorpe av mugg. -ut adj. Surla (a) vi = sulla nynne, små- synge. Surleik m. -lyndt vranten. Surmeleg og -men uoplagt. Surp el sørp n søle; søppel, -a (a) vt røre sammen, lave sørpe, -e /. Surr /i (m). -a (a) vi: surre; vt: om binde. Surrogat n. Surto n sml nøre. Surv m klynkende person, -a (a) vi klynke, -e f. -ut adj. Sur|voren noget gretten, -øygd. Sus ; liva i — og dus. Sus m susende lyd. -a (a) vi. -ing m en søler. Susl el sutl n skyllevann ; søl. -a (a) vi plaske, søle. -a burt vt bort søle; sladre, susle kleve m og -kove m kammer til opvask. Suspekt adj o: mistenkjeleg. Suspenidera. -siv adj. -sjon m. Suss n kalvegelé. Sussa (a) vi sysle med vask. -a ut vt væte. -ut geléaktig. Sut f. -full adj. Sutl el susl n. Sut leg bedrøvelig, -løyse f. -mål n beklagelig omstendighet. Sutra (a) vi klynke; grue. Sutter n blandet væske; matrester og avskyll. Suveren m og adj. -itet m. Suvl f og n et sul, det saftige av maten {mots brødet), -a (a) vt forsyne med sul. -frek adj som bruker meget sul. -laus. -løyse f. -mat m. -ug saftig, fet; (um tale:) drøi. -vare /"fetevarer. Sva n naken bergskråning. Sva adj slibrig (um jord). Svabb m skjødesløs person, -a (a) vi søle, plaske; gå tungt, -e f. Svaber m. Svaberg n. Svada (svadde) vi: flekkes av, revne fra; vt: flekke, -de m sevje. Svag n svaiing. -a (a) vi svaie. fSvak] sjå veik; ånds-. Svakka (a) vt sml sukla. Sval f svalgang, smal gang. Sval adj kjølig, sml kjølen, -a (a) vt svale. Sval adj mørk. -dæmd adj sortladen. Svale f (fugl). Svalje f vindpust, -e m svalning. -en kjølig; heiter ogso kald svalen. Svaledrykk m. Svall n. -a (a) vi prate, -ug adj. Sval leitt = -dæmd adj sortaktig. Svalna (a) vi avkjøles, -voren noget kjølig. Svaml m. -a (a) vi plaske ; svømme; sove urolig, halvbevisst. Svamp m; vaske-, sml sopp. Svamra (a) vi sveve omkring; sverme. Svana (a) vi svinne inn, avta ; lindres ; det -r der det svall. Svane f. -ham m. -song m. Svang adj tom;

slunken, sulten, -e m lyske (på dyr), -na (a) vi = svana mots trutna, -side f slagsiden på slaktet dyr. Svansa (a) vi vimse om, sml svinsa. Svar n ; vera til -s være å treffe, til stede, -a (a) vi og vi svare, be- svare, -ast passe sammen. Svare (übøygjande) adj; ein — kar; — til kar meget til kar; eit — bråk; han er — so blid særdeles. Svarlaus forlegen for svar. Svarm m sansesløshet, fantasering, ørske; tummel, uro; en sverm. -a (a) vi være i ørske, fantasere; tumle, sverme, sml sverm. Svarp nog ni støt, slag. -a (a) vt. Svarskriv n svarskrivelse. Svarsmann den som skal svare, mots spursmann. Svart adj sort, meget mørk; -e ar- modi. Svartjalv m. -and f. -brenna vt forkulle. -dæmd = leitt adj. Svarte';bokf. -broder (munk), -dauden, -dropen kaffe, -huve f; få — bli kone. -lars kaffekjelen, -skulen. -spett(e) f. -trost /". Svart|fjellsønene montenegrinerne. -gnegen adj. -havre m. -hegg m. -kråke f. -maur m. -mylde f. -na (a) sortne. -older »i. -sjuk adj. -sykje f skinnsyke, -sleipe fSvarv—Svin. 155 -syn s pessimisme (mots bjart syn), -synt adj. -øygd adj. Svarv m rundgang, stor bue, halv cirkel. -a (a) vi og vt gjøre dreier arbeide, dreie; gå i en bue. Svarve|jarn n dreierjern. -stol (og svarvarstol) m dreierbenk. Svarvis adj klok til å gi svar. Svassa (a) vi vasse; søle, plaske. Svav n vrøvl, -a (a) vi vrøvle. Svede f avsvid flekk. Sveig adj litt fuktig (t. d. um klæde) Sveig /» tynn, bøielig kvist, -ja (sveigde) vt bøie. -na (a) vi bh fuktig. Sveim m omsveven ; opbrusning, uro -a (a) vi sveve om. Svein m svenn; smed-, brur-, -kall m peppersvenn, -stykke n. Sveip n svøp. Sveip 7» bundt; hårhvirvel; knute (t. d. på tønneband). Sveipa (te) vt svøpe, omvikle, gjøre en Bsveip". -e f svøpeklæde. Sveipeduk ni. Sveis|a (a) vt. -ing f. Sveite m svette, -bad n. -drope //». -laug ti. Sveits, -ar in. -isk adj. Sveitt n svetting; arbeide som vol der svetting. Sveitt adj svett, våt av svette, -a (a) vi svette. Sveiv f. -a (a) vi vifte, svinge med. -a (de) vt dreie rundt, sveivespel n = veivspel. Svek [svekk] n engelsk syke. Svél ti vimsing. -a (a) vi vimse om. Svelg 7» (fl -er) svelg, hals; slurk. Svelgja (svelgde) vt svelge. Svelgrom n åpning i svelget. Svell n islag på marken, opsvulmet is = kjøving f. Svella (svell, svall, svollen ; fl svolne) vi svulme; bulne. Svellbrend isbrent -brune m is brand. -brunnen = -brend, -ut islagt. Svelta (e, a, o) vi sulte. Sveltja (svelte) vi la sulte. Svelte|f6ra (a) vt sultefore, -kur m. Svemja (svem, svam, svorne) vi svømme = symja. Sveng 7» snevring, smalnet, -ja (svengde) vt innknipe; -ja seg gjøre sig smal; -jast bli smal el tom. Svensk adj. -e m. Svepe el svipe f. Sverd n. -fisk m. -hogg n. -lilje f. Sverike. Sverja (sver, svor, svore) sverge. Bty Sverkel m (fl sverklar) cirkel, ring, hvirvel; hvirvelledd i et bånd. Sverm m ; bie- ; tummel, -a (a) vi. -ar m. -ing f svermeri, -lyndt svermerisk, sml svarm. Sverra (a) vi hvirvle, dreie sig rundt ; sverrebasse ni = snurrbasse. Svert[a (sverte) vi vise sig sort; det -er i det. sml svortna. Svertja (a) vt gjøre sort. -e /sverte. -e n sorthet; smuss. Sverv m hvirvel, kretsgang, hvirvel ledd. -a (e, a, o) vi hvirvle. -el m (fl -lar) vannhvirvel. -la (a) vi Svevn 77i søvn. -nål f søvntorn. -orar fl søvnørske. -sam sovekjær. -ug søvnig, -øren adj søvndrukken. -ørske f = -o r a r fl. Svibel .m (fl sviblar). Svida, svid el Svi, svir (sveid, svide) vi svi, smerte, fortørkes; han fekk — for det. Svida (svidde) vt svi, brenne på over flaten; avsvi. Svide [svie] m svie, smerte, -bren ning f. -land ti. -n adj svidd. -rid f. Svidjarn n. -merke n. -tev m. Svig n bugning; myk kvist, -a (a) vi: bøie sig; vt: rise. -al bøielig. -e f ris. -e 7/1 myk stengel, -na (a) vi bugne. Svik ti. -a (i, ei, i) vi: slå feil; vt: skuffe, forråde, -al. Svikk 7» tapp i lufthull på tønne. -hol n. Svikjlaus. -råd s. -sam falsk. Svikt f. -a (a) vt. Svill f (fl -ar el -er) grunnstokk; slipers, -mur 77». Svilung ;ji halvvoksen laks. Svim adj rask, bekvem, håndterlig. -a (a) vi = - 1 a. Svima (a) vt = svimeslå, -e m; Uggja i -e, slå i -e. svime slå vt = slå i svime. Svimla (a) vi = svimra, -ling 7ji (eit slags gras). Svimjra (a) vi svimle, bli svimmel. -re ti anfall av svimmelhet, -rug adj svimmel. Svinn(s7ii/galt, rone; su, sugge, = s verra.156 Svina—Sylteflesk purke), -a (a) vi: rote, søle; vt: tilsvine. Svina (a) vi svinne inn, avta, sml svana Svinarv m fuglegress. Svindel ni. -la (a) vi. -lar m. Svine|bol og -bøle n. Sving m. -a (a) vt: svinge, dreie om; vi: ta en omvei, -bru f. Svingerom n. Svinn (n svint) smekker; småtærende. Svinsa (a) vi vimse om. Svfnsleg adj svinsk, urenslig. Svint adj og adv rask -a (a) vi: løpe avsted; vifte med noget; vt: påskynde; -a seg skynde sig. Svlntoks m = grevling. Svintærend s — snarærend. Svip m utseende, trekk som lett sees, flyktig inntrykk ; preg ; manér. -a (a) ut sveve hen; gjøre et visst inntrykk; -a på likne; ho -ar på mor si. Svipe el svepe f. Svipen adj flink, behendig. Svip hag kunstferdig, -hegd f kunst ferdighet, mesterskap, -laus uan seelig, flau. -leg som tar sig godt ut; behendig. Sviplik adj; dei brørne er -e har visse felles trek så de minner om hver- andre. Svipp m tripp, -ærend s. Svir m rus. -a (a) vi. -en adj. Svirp m spenstighet. Svirp adj rask, nett. -a (a) vi slå lett; -a seg gripe sig an; gjøre sig lekker. Svirra (a) vi fare frem så det gir en dirrende lyd ; pilene —. Svirt in rask sving, glimtende fart. -a (a) vi fare som et glimt. Sviske f. -graut 1». Sviv n svingning, omdreining; noget som kommi r plutselig: hug- inn fall, flyktige

tanker. Svly|a (i, ei, i) vi dreie sig; gli til side; sveve i luften; flakke om; del sveiv meg el i meg, falt mig inn. Sviviande svevende ; omflakkende. -ar m en omflakker; en dans; en rømmegrøt, -e f ørhet; ogso = svivesott. -en adj ør; for tumlet. Svive;sott og -sykje f (hjå sauen). Svlvrom n svingerum. -sam flyktig. Svfvyrd forhånet, -a (svivyrde) vt beskjemme. -ef forhånelse, -eleg adj. Svdde f hudsår; nøken klippe. [Svole] sjå svale. Svolk m, -a (a) vt pryle. Svoll og svull m svull, -en (fl svolne) hovnet, -finger m. Svolt m sult, hunger, -en sulten. Svord m svor ; fleske- ; gras-. Sverta (a) vt farge sort. -e f. Svortna (a) vi bli sort; skinne sort. Svovel in (b -len). -la (a) vt. -elkis /i». Svull og svoll m. Svæla (te) vi blåse svakt; larme, tumle, -e f røyk; os; støiende sels' ap. Svær adj. -ande adv usedvanlig, overmåte. Sværia (te) vt besvære, -leik ni drøi het. -t adv storlig, overmåte. Svæsa (te) vi forfriske, oplive. Svæv adj sovende (i sms tung-, rang-, osb. Svæva (de) bringe i søvn. -d dys set i søvn ; ogso = svæ v. -e f plante, hvis blomster lukker sig om natten, f. eks. høkeurt. Svævedrykk = sovedrykk m. Svæveråd f søvndyssende middel. Svør adj lens, ganske blottet. Svak n: våtvær; adj: fuktig. Sval /i skrål; støi. -a (a) vi. Svåsa (a) vi vasse; våse. [Sy, syr] sjå sjoda. Sy (dde) sml sauma. Syda, syder el Sy, syr (sydde) og bordsy(da) vt bordklæ, panele. Sydvest 771 regnværshatt. Syfta (syfte) vt svinge, ryste. Syftja (a) vt trekke sammen; — segl. -e n og -eband n. Sykjast (test) vi bli syk. -je f syk dom. Sykkylven (i Møre fylke). Syklon [cykjlon] ni. -lus m. Sykne f — vyrke f. -dag 771. Sykofant 771. Syl 771; pinne-, plugg-. Sylgje f sølje, -lauv n. Sylinder [cylinder] 7». Syljkvass. -odd (og sylsodd) m. -skaft n. Sylla (sylte) vi lave soll. Sylt /" en liten myr (i namn som Spile, hellesijll). Syltja (a) vt tilsøle; sylte, -e f. Sylteflesk n. -sukker n. -ty n.Sylv—Syster. 157 Sylv n sølv. -brokat ;?i sølvbrokade Sylverglitt n sølverglød. Sylvjgruve f. -haldig adj. -mor n sølvmnvirket silketøi. -slå vt -smfde n sølvsmykker sml brin gesylv. -spend adj sølvspent -ting fl sølvsaker. -verk n. Symbol n = bile te, sinn bilete tru-vedkjenning, -bolsk = biletleg. Symfoni m. Symjja (sym, sumde) vi: svømme = svem j a ; vi : la svømme, -ja hesten yver clvi. Symmetri m. -isk adj = sam s varig. Sympati m mots antipati, -sk adj Symptom n = teikn, merke. Symre f vårblomst (hvitveis m. fl.) Syn fog n. Dette ordet er upp havleg hokyn, og hev vanlegvis same kynet framleides, serleg når det tyder: synsevne, åsyn, hen se en; dimmast på -i; midt i -i; det er god — i dag luften er gjennemsiktig; «yd seg — fli (med) se sig i stand til; atter-, fram-, um-. Men i visse tilfelle er det no gjerne inkjekyn; soleis serleg når det tyder: et syn o: det som ein ser. og: etvidunder, og alltid når det tyder: personer som har det hverv å se til med noget (skuletilsynet). Dei same reglane for kynet gjeld ogso i $ms der syn er siste leden. Syna (te) vt: vise, forevise; -a fram; påvise, påpeke; vi: vise sig; det -er far elter bjørnen ; det -le på han. Syn|ast (test) synes, se ut til (uper sonleg); det -est vera so; tro å se el høre, tykkes, mene ; eg -test (sjå) du gjorde det eller eg -test høyra du sagde det; eg -est dette er vent; finne for godt, kom når du sjølv -est; -ast um like. Synberr lett å se =. berrsynt. Synd f synd, overtredelse; vanart; gjera — på ein; det er — i (for) han han er å beklage; eg synest — i han. Synda (a) vi gjøre synd. -ar m. -auke m forargelse. Synde bod n skammelig tilbud, f. _ -bukk m. -fall n. -forlating f. -livnad m. -medvit n syndsbevisst het. -naud/", -skyld/", -svevn m. -træl ni. -vane m. -vedkjenning /". -veg m. Synd|fri adj. -full adj. -iq og -ug adj. -laus. -leg adj: beklagelig; adv: hårdt, grusomt, -løyse f. -offer n. Syndre = søre adj. Syne n; i —, sjå ry ne; vera i —, være synlig ; koma til -s bli synlig ; koma or —. -n adj = synsk. Syngja (y, o, u) vi og vt synge; — ut lik (ved gravferd); — inn høg iidi (sml ringja inn høgtidi); kvitre; klinge; det syng for øyro. Syning /"forevisning; forekomst (= fram-); synskrets; dei gamle fjell i -om. Synkverva vi. -kvervning f for blindelse, -laus forblindet, -leg. Synode m = kyrkjeråd n, kyr kjeting, kyrkjemøte. Synoptikarane fl (o : dei som hev same synsstad) de 3 første evan gelister. Synsk adj visjonær. Synsjline f. -mann m. -mun m for skjell i utseende, -mål n synsvidde. -måte m. -nerve m. -ring m. -stad m synspunkt. Synst adj og adv sydligst. Synt adj forevist; det som her er framsynt eller synt fram. Synt lett å se, åpen ; her er — godt å se; berr-, far-, hav-, veg-, vid-; som karm se (um person); brev-, dim-, fram-; lang-, nær-, Sypress [cypress] m. Syra (te) vi: gjøre sur; vi: være sur, vranten. Syre f syre ; blå- ; syre (urt). Syrgja (syrgde) vi: sørge; — på; — for; vi: — ein av (sml av syrgd). Syrgjeleg adj sørgelig, -spel n. Syria. Syrin ht. Sysjett [sujett] n. Syskin fl. -barn n. Sysla (a) ni sysle, stelle. Sysle f (embets)distrikt. -mann m. syssel m (fl syslar). System n. -atikar m. -atisera. -atisk. -skifte n. Syster (b systeri, fl syster, systerne) søster, -barn søsters barn. -byte n dobbelt svogerskap, -dotter/", -gras = smørbukk, -leg adj. -lut m søsterlodd. -mann m. -son ni.158 Syta—Sørgjengd. Syt|a (sytte) vi engstes; klage; -a for være bekymret for; dra om sorg for. -ande verd å engstes for. -en engstelig, omsorgsfull; eg er like -en like glad. -sam om sorgsfull; klynkende. Sytre f ørliten bekk ; bekkje-, Sytta (a) vt =

røkta. Syttan 17. -de. Sytti 70. -ande. Syv|ja (a) vi falle i blund, -jug søvnig. Sæbygg m (fl -bygger) = setes døl. Sæde n (les: sæ'e) sæd, frø, utsæd. -land n. -slag n (sjå sms under så og sæd). Sæding m gråmåse. Sæl adj gledelig; ei — stund; glad, like — ; heldig, lykksalig; mi -e mor min velsignede (kjære) mor; ogso = salig. Sæl|a (a) vi gjøre lykkelig; prise lykkelig, -ast (a) vi dø. -e f lykke, (lykk)salighet. Sæld f lykkelig livsstilling. Sælda (a) el (sælde) vf rense i ,såld*. -e f kornsåld ; porsjon som sældes på en gang. -ebos n. Sæle f lykke ; salighet. Sælebot f velgjerning; du fær gjera -bot på deini hjelpe dem i deres nød; han hadde det so vondt at det var -bot han slapp av ; em -botsdød ; -boisheim m = stif telse. Sæljing m en stymper, -ka (a) vt gjøre lykkelig. -ke f velbefinnende. -leik in fornøielse, glede, -sleg behagelig, heldig, -ug adj arm, uheldig. Sær adj besynderlig, sær. -leik m sær het. -voren. Sæt n ; det er ikkje — på det ikke å lite på. -a (sætte) vt: akte på, ta hensyn til; eg -er ikkje del han srgjer; vi: det -er ikkje, er ikke å akte. Sæt|a (sætte) vt sette høi i såter. -e f såte, gjødsel. Sætande adj verd å akte på; han er ikkje — er ikke pålitelig; det var ikkje — behøver ikke å regnes med. Sæte n sæte, hynde; stol-, høg-; ha — i reiten, tinget, osb, være medlem av. -hus n våningshus, -leg etter rettelig; troverdig. Sæter f {fl sætrar), -bél n. Sætra (a) vi = ha s æ t e r b o 1. Sætt m forlik, -armot n=forliks- møte. -ast (a) forlikes. Søg n snakk, mumling. Søgg (n søgt) fuktig, -ast (a) vi. Søgja (søgde) vi snakke, summe, suse. -jande adj snakksom, -jar ni pratmaker. Søgna (a) vi bli fuktig. Søk m efterspørsel (etter varor). Søken adj påtrengende; nær-, trå-. -ja (søkte) vt søke; ansøke. Søkk fog m fordypning ; i søkk og kav. Søkka (søkk, sokk, sokken, fl sokne) vi synke (i væske) ; bli lavere (um væske osb) ; snøen søkk i hop. -nde mots fljot ande. Søkke n (på fiskegarn). Søkkja (søkkte) vt få til å synke. Søkkje f sump. -dike n. -dy n og -dye f. -myr f. Søkk ladd næsten overlastet, -tung tung nok til å synke. Søkn og-e f = vyrke hverdagene. Søknad m ansøkning, -ning f = -jing f. Søksmål n; reisa —. Søl el søyl n søl, søleri. Søl n et slags tang, tare. -søle /"; bak- og av-, skyggeside. Søle el søyle f. Sølibat [cølibat] n ugift stand. -sølt adj solrikt; av- adj overskygget. [Søm, -men] sjå saum i». Søma (de) vi anstå, sømme, Sømd f ære, heder, -e f sømme lighet. Sømeleg adi sømmelig. [Sømma] sjå sauma. [Søndag] sjå sundag. [Sønna] sjå sunn an adj. Søp pel n søppel, -la (a) vi vimse frem og tilbake; sope Søple liaug /li. -krå fog -ro f. Sør el sild m og adv syd; i syd. -a seg (a) bli mere sydlig (um vind). Sør-Audnedal fi Vest-Agder). Sør-Aurdal (i Valdres). Søraust adv. -austleg adj. -breidd f sydlig bredde, -e (og syndre) adj søndre. Sør-Frøya (i Sør-Trøndelag). Sørgjengd gående mot syd. -hall n sydskråning. -havet, -havsfar m. -havsøyane fl. -jute m sønderjyde. -Jylland, -landet landets sydlige del. -landi bfl de sydlige land.Sørpe—Tagal. 159 -landsk. -leg. -lending m. -lengst sydligst. Sørpe el surpe f. Sørpoljen. -far m. -ferd f. -havet. -landi fl. -ringen den sydlige polarkrets. Sørp el surp n. -a (a) vt. -e f. Sør røn adj sydlig (um vind), -røne f sydlig vind. -side f. -stemne f. Sør-Trøndelag fylke. Sør-Varanger (i Finnmark). Sør.vend og -vende f sydskråning. -vest. -vestleg, -vestre adj. Sør-Vågsøy (i Sogn og Fjordane). Sørætt f sydkanten; vær fra syd. -øystre adj. Søt adj søt; yndig; innsmigrende; gjera seg —. -a (a) vt forsøte. -e f sødme, -a mi og -en min! (kjælenavn). Søtapal//;, -eple n. -ing f forsøtelse. -kake f. -leg. -leik/», -lætensøt ladenhet. -låten søtladen, -mælt adj. -na (a) vi bli søtere, -ost m. -smak m. -voren adj. Søyd m sus, brus. Søydja (søydde) vt : la sjoda"; op hete, holde varmt; ni: suse, bruse. -ing f påvirkning av hete og fuk tighet; brusing. -ne f damp. -ning f kokning, -sle f ophetning, gjennemdampning. Søye f hunsau. -lamb n. Søyl el søl n søl, sommel, -a (te) el (a) søle; somle. Søyle el søle f dynd, mudder, -føre n. -pytt in. Søyr m at tre råtner på roten, -a (te) vt la råtne ; forøde. -ast (test) få «søyr". -e f sølepytt, -evérn. Søytel //i (fl søytlar) stor, dyktig kar. [Så] sjå s o adv. Så m spann med 2 hanker. Så (dde) vt så, strø ut. Så f kornskall ; ikkje ei —. Såjbivn f = -gidder. Såd n utsæd, såkorn = sæde. -byte og -skifte it. -slag n. Så erle / gul erle. -frø og -fræ n. -før tjenlig til sæd. -gauk (fugl). -gidder m og -gidn f dirrende luft -gylte f = moldukse. -hæv — -før. -hæve n leilighet til å så. -korn n. Salaup m og -kopp og -mæle m. Sålaus yelmalet; fri for skall; full stendig lens for mat. Såld n såld til å sælde med. Sålut adj klosset; stakkarslig. Såm adj mørkladen. -a (a) vi måpe. -en adj = såm. -ing m sløy, treg person, -leg dunkel, smussig, -ut sløv, dorsk. Såmæle m = -laup m. Sånad m såing, utsæd. Såpa (a) vt; — inn. -e f. Sår n ; bane-, ulivs-. Sår adj; vera — i halsen; han er so — blir lett bedrøvet cl sårot; — saknad; — gråt, Sårja (a) vt. -a adj såret, -ande sårende; sårbar, -band n forbin ding, -beint = -føtt adj. -feber m. -fingra adj. -føtt (og fotsår) adj. -hjarta adj engstelig, nærtakende. -huga adj bekymret, -ka (a) vt volde smerte, såre. -ke m utslett, hudsår (barnesårke). -leik m ømhet, smerter, -lækjar m. -mynt adj hudløs i munnen. Sårsauke m blemmer, utslett sårke. Sår|skinna adj ømskinnet, -spena adj øm i spenene, -t adv; streva, angra -t; trenga -t til noko. -tennt adj øm i

tennene, -ut adj. -vengja adj. -voren ømtålig, -øygd sur øiet. Såt n opsetning; få høyet i — vt = sæt a. -e f=s æ t e f. Såtid f. -time m. -vér n. T. T m (fl far). T-ljod s. [Ta, tar] sjå taka, tek. Tabell m. -arisk adj. Tabernakel n. Tablett m. -blå n. -burett m. Tad n gjødsel, -frek adj som krever meget gjødsel (um jord). Taffel n; til -s. -ur n. Tafs m; tråd-; liten gute-. Tafs /i trevler, filler, -a (a) vt op trevle. -ast (a) vi. -e f pjalt, -e m pjalt, klut sml trave, -en og . -ut forslitt, ussel. Tagal taus, fåmælt. Sørpe—Tagal. 159 -landsk. -leg. -lending m. -lengst sydligst. Sørpe el surpe f. Sørpoljen. -far m. -ferd f. -havet. -landi fl. -ringen den sydlige polarkrets. Sørp el surp n. -a (a) vt. -e f. Sør røn adj sydlig (um vind), -røne f sydlig vind. -side f. -stemne f. Sør-Trøndelag fylke. Sør-Varanger (i Finnmark). Sør.vend og -vende f sydskråning. -vest. -vestleg, -vestre adj. Sør-Vågsøy (i Sogn og Fjordane). Sørætt f sydkanten; vær fra syd. -øystre adj. Søt adj søt; yndig; innsmigrende; gjera seg —. -a (a) vt forsøte. -e f sødme, -a mi og -en min! (kjælenavn). Søtapal//;, -eple n. -ing f forsøtelse. -kake f. -leg. -leik/», -lætensøt ladenhet. -låten søtladen, -mælt adj. -na (a) vi bli søtere, -ost m. -smak m. -voren adj. Søyd m sus, brus. Søydja (søydde) vt : la sjoda"; op hete, holde varmt; ni: suse, bruse. -ing f påvirkning av hete og fuk tighet; brusing. -ne f damp. -ning f kokning, -sle f ophetning, gjennemdampning. Søye f hunsau. -lamb n. Søyl el søl n søl, sommel, -a (te) el (a) søle; somle. Søyle el søle f dynd, mudder, -føre n. -pytt in. Søyr m at tre råtner på roten, -a (te) vt la råtne ; forøde. -ast (test) få «søyr". -e f sølepytt, -evérn. Søytel //i (fl søytlar) stor, dyktig kar. [Så] sjå s o adv. Så m spann med 2 hanker. Så (dde) vt så, strø ut. Så f kornskall ; ikkje ei —. Såjbivn f = -gidder. Såd n utsæd, såkorn = sæde. -byte og -skifte it. -slag n. Så erle / gul erle. -frø og -fræ n. -før tjenlig til sæd. -gauk (fugl). -gidder m og -gidn f dirrende luft -gylte f = moldukse. -hæv — -før. -hæve n leilighet til å så. -korn n. Salaup m og -kopp og -mæle m. Sålaus yelmalet; fri for skall; full stendig lens for mat. Såld n såld til å sælde med. Sålut adj klosset; stakkarslig. Såm adj mørkladen. -a (a) vi måpe. -en adj = såm. -ing m sløy, treg person, -leg dunkel, smussig, -ut sløv, dorsk. Såmæle m = -laup m. Sånad m såing, utsæd. Såpa (a) vt; — inn. -e f. Sår n ; bane-, ulivs-. Sår adj; vera — i halsen; han er so — blir lett bedrøvet cl sårot; — saknad; — gråt, Sårja (a) vt. -a adj såret, -ande sårende; sårbar, -band n forbin ding, -beint = -føtt adj. -feber m. -fingra adj. -føtt (og fotsår) adj. -hjarta adj engstelig, nærtakende. -huga adj bekymret, -ka (a) vt volde smerte, såre. -ke m utslett, hudsår (barnesårke). -leik m ømhet, smerter, -lækjar m. -mynt adj hudløs i munnen. Sårsauke m blemmer, utslett sårke. Sår|skinna adj ømskinnet, -spena adj øm i spenene, -t adv; streva, angra -t; trenga -t til noko. -tennt adj øm i tennene, -ut adj. -vengja adj. -voren ømtålig, -øygd sur øiet. Såt n opsetning; få høyet i — vt = sæt a. -e f=s æ t e f. Såtid f. -time m. -vér n. T. T m (fl far). T-ljod s. [Ta, tar] sjå taka, tek. Tabell m. -arisk adj. Tabernakel n. Tablett m. -blå n. -burett m. Tad n gjødsel, -frek adj som krever meget gjødsel (um jord). Taffel n; til -s. -ur n. Tafs m; tråd-; liten gute-. Tafs /i trevler, filler, -a (a) vt op trevle. -ast (a) vi. -e f pjalt, -e m pjalt, klut sml trave, -en og . -ut forslitt, ussel. Tagal taus, fåmælt.160 Tagg—Tanke. s Tagg m pigg, tann. Tagga (a) vt få til a tie; — barnet. Taggje m = tagg. -en (fl taggne) stridig. ~-ut tagget. Tagl n ; heste-: Tagmild taus. -na (a) vi bli taus, forstumme. Tak n = toke og tekkje f; hus-, skifer-. Tak n grep, tak; eit gasta —. Taka (tek, tok, teke) vt; — åt å og — /i 7 å og — på å begynne å; — seg til (el fyre) å foreta sig; — på att begynne på ny; — i seg att tilbakekalle (sine ord); — etler lære ved efterligning; — fram anføre, citere; — imot motta; gjøre motstand; — til seg føle sig siktet eller truffen ; — uppunder støtte en sak; — under med ein ta ens parti; — seg av nokon el noko. Takande som karm el bør tas. -ar (mots gjevar), -ast (tekst, tokst, tekest) brytes med hinannen; disputere ; ha mykje å -ast med meget å møies med; det tekst um du orkar, det tekst um tid det kniper, er knapt, -drop n takdrypp. Takeskjerr adj vanskelig å få fat i (um nest). Takk f (fl takk) takk; mange takk! taka til -e. -a (a) vi si takk; -a for srg. Takke f = baksterhelle. Takke|brev n. -bøn f. Takkel n (på skib). -asje m. Takke salme ni. -song ni. Takklaus upåskjønnet. -sam takk nemmelig. -semd f. Takla (a) vt takle (skib). Tak leg antagelig, -never f. -omtil adv = stundom. Takpapp n. -sig n = -drop. Taksera (a) vt = verdsetja og takst a (a). Taksmål n strid; disput. Takst m = verdsetjing, -a (a) vt verdsette, -mann m. -verde n. Takt f (i musikk); ogso = fin kjensle, taktfullhet. -fast. -full adj. Taktikar m. -tikk m. -tisk. Taktlaus adj. -stav m taktstokk. Takås m langbjelke under taket. Tal n tall, antall; taka — på telle op; mann-; på morgontalet i mor- gentiden; på attantalet i det 19de årh., osb. Tal n tale, samtale. Tala (a) vi tale, si noget; samtale; holde foredrag ; — for seg uttrykke sig; — på noko bringe på bane, forebringe. Tale m og f tale, omtale ; koma på — ; foredrag. Tale bruk n. -drjug snakkesalig. -dug hi. -før adj. -gåvor/J. -kunst s. -måte m en frase, -organ n og -reidskap m. -sjuk adj. -trengd adj. -van adj vant til å tale. -vand adj kresen

i valg av ord. Talg f. -a (a) vt bestryke med talg. -bleie f=netj e f. -ljos n. -ukse m = kjøtmeis. Talisman m = amulett m. Talje f og m heiseblokk. Talk ni talk (mineral). Talle m den sammentrampede gjød sel i saufjøs ; sau-. Tallerk m tallerken. Talma (a) vi besvære, plage, -ast {&) vi hentæres (av sjukdom). Taljord n. -plass m. -rekkje f. Talsmann ni = målsmann. Tal teikn n siffer, -verde n talverdi. Tam adj (fl -e) tam; -e dyr; lempe lig, — kritikk. Tam n avrettelse, dressur. Tambak m (metall). Tambur m. Tamd temmet, -e m tilvennelse, ferdighet, vane. Tamp m taustump. -a (a) vt pryle. Tamsa (a) vi tygge møisomt, gumle. Tann utstrekkelse ; raskt løp; leggja til-s. -&(a)vt: utspenne; vi', løpe. Tana (i Finnmark). Tandla (a) vi ty^ge maktløst, gumle. Tandra (a) vi skjenne; ytre sig op set^ig. Tandra (a) vt antende. -ast anten des. -e m gnist. Tang n; — og tare. Tange m (på knivsblad osb); land-, Tangfjøre f. -nål f sjønål (fisk). Tank m en jernkasse. -ar m øl kanne med tut. Tanke m. -arm adj. -bilete n. -bygnad m. -byte n. -flog n tankeflukt. -foster n hjernespinn, -fylgje /"tan kefølge. -heim/n, -hoppn. -klår = klårtenkt. -lesar hi. -liv n. -ovring f meningsuttalelse. -rang adj ulogisk, -rett adj logisk, -ring[Tann]—Teksla. 161 m tankekrets. -stemne /"tankeret ning. -tomat//, -vildring/, -villad/ forvirret, adspredt. -yverføring f [Tann] sjå tonn f. Tann (smsf av tonn), -boste m -fyll f plombe, -gard m. -hald n -hjul n. -kjøld fsml kjøltennt -kjøt n. -lækjar m. -stikke f. -verk m Tansprang n sterkt løp. Tantra (a) vi bruke munn opsetsig = tan dra, sml sn aldra. Tap n. -a (te) vt: miste; pi: komme til kort. Tapet n. -klæda vt. -makar m. -sera vt = -klæda. Tapp m; tunne-; tapp i sinking (snek ring); dott; høy-, -a (a) vt ut tappe; -a i hop sinke sammen, sml sinka. Tappestrék n (m) tappenstrek. Tare m bredbladet tang. -bruk n opdreven tang. -stål m taremasse i sjøen. Tariff m; toll-. Tarm m. -gang m tarmkanal, -sig n endetarmens fremfall; brokk, -snu ni og -sleng m tarmslyng. Tårna (a) vt savne, føle savn av. Tarr m hjell el sengested under loftet i fjøs, osb. Tarrja (a) vi streve; -a imot. -en (fl tarrne) stridig. Tarv f = torv f. -al trengende. Tarve m liten sky ; uanseelig tingest. Tarvende n redskap ; fornødenheter; skuletarvende. Tarv laus unødig, -leg fornøden. Tase m trevl; stakkar. Taske f pose ; tøite. Tasl n : pusleri ; m : stymper, -a (a) vi. Tass m en pusling, -a (a) vi labbe. -e //i = tass m. Tater m (fl tatrar). -fylgje n. Tatl n og m = tasl. Tatovera vt. Taug adj spakferdig, -før adj lang som, -leg noget langsom, -lyndt langmodig, -mælt adj langsomt talende, -t adv sakte, rolig, -voren = -leg. Taum m snor; tom, tøile; gjeva — slappe tøilene, gi større frihet. -laus uhindret (ikkje = a g el au s). Taus f pike. -barn mots gutebarn. Tause fut oggjentefut ni. -lag ti jenteselskap ; jentemanér. Tauskjerring f peppermø. Tauv|er n kvegsykdom. -ra (a) vt forhekse, -ra adj angrepet av Btauver". -rebøn f signeformel. -rekall m. Tav /i besvær, -a (a) vi slite og~ slepe. -e ni en klut. -en møisom. Tavle f; skrive-, ætte-. Tavtologi m = tvisnakk. -skarf/. Té (tér, tedde, tedd, n tét) vt: vise, la se; — meg vegen; han hev tét oss mykje godt; — seg vise sig;. optræ; vi: være synlig; æret ter ikkje lenger. Te m; hylle-, salvie-. Teater (b teatret) = spelhus. -sjef m. -stykke n = spelstykke. Teatralsk adj. Tejavl m. -blad n, osb. t. d. (o: til dømes) f. eks. Tédjja (ted, tadde) vt gjødsle. Teft f; ha god — ; ha — av. Tegja (tegjer, tagde) vi: tie; tegja seg. -nde taus; som bør forties. Tegl el tigl n. -verk n. Tegta (a) vt bringe til å tie = t a g g a. Teiebær el tægebær n. Teig m (på åker), -a (a) vt dele i teiger, -byte n. -pløgja vt. Teikn n tegn; varsel; under; skilje-, kjenne-, -a (a) vt tegne; -a upp-r det -ar Hl godver. Teikne blyant m. -bok f. -leg vid underlig, -stift m. -stokk m tegnebestikk. Teikn ing / tegning, -setjing f. Tein m spire, ten. -e f fiskeruse ; kvern-. Teinung m ungt skudd, sped stamme. Teir m småtærende person, -a (a) vi spise lite. -en småtærende. Teist m dunkel fornemmelse, -ande ill yderst arrig. Teiste ni (sjøfugl). Tekk m lukt, vær av noget. Tekk (n tekt) = tekkeleg, -e n tekke, ynde. Tekkeleg adj. Tekkja (tekte) vt bli var. Tekkja (tekkjer, takte) vt tekke, legge tak på. Tekkjast (tekkjest, tektest) det tekkjest meg behager mig; du fær — ta til takke. Tekkje f tak på hus. Pekkleik ni tekkelighet. Teknikar m. -nikk m. -nisk adj. ['eksl a (a) vt uthule, -e f bøkker øks.162 Tekst—Tidend. Tekst f; lesa -i = lesa preika. Tekstilvaror fl. -tekt f) inn-, ved-, vare-, vald-. Tél n (in) grunnlag, stoff. Tél|a (a) vi fryse hård (um jord). -e tn. Tele|bonde m bonde fra Telemark, -r fl = -døler. Telefon m. -dame f. -era. Telegraf m. -era. -isk. -ist m. Telegram n (fl -met). Téle|gr6p n og -sk6t n teleløsning. Telemark (fylke), -ing m. -isk. Telgja (telgde) i>f telgje, tiløkse. Telgjejbile f. -øks /. Telja (tel, talde) vt telle ; regne op ; — til, — frå; — ein før til anbe fale en til; — for ein prøve å overtale. Tel|le f ungt nåletre, -n og -ne f gulvplanke. -ning ni halvdel av kløvet stokk. Tellurium (b fl -ia) n. Telt og tjeld n. -a (a) vi. -duk ni. -gate /'. -hus n. -makar m. Tém ing ni halvtemmet unghest. -ja (tém, tamde) vt temme ; — seg upp. Tempel n. -herre in. Temperament n. -tur m. Tempo n. -rær adj kortvarig. Téna (te) vi og vt; — ein i (med) noko; det tener ikkje til noko; — pengar. Tenar m. -hald n. -løn f. Tenda (tende) = tendra vt. Tendens /». -iøs adj. Tender m

kullvogn, kullskib. Tendra (a) vt tende ild el lys. Tenest|(e) f (b -a, fl -or) tjeneste. -gut m, -gjente f. -viljug adj. Tenja (ten, tande) vt: utspenne; vi: løpe fort. Tenkja (tenkte) vt; — attåt under forstå; — upp; — ut. -nde adj tenkende; tenkelig. Tenkje|evne f. -leg adj. Tenkting og -ning f. Tenksam adj. -t adj betenkt; om tenkt, tenksom; djup-, få-, snar-. Tenleg adj tjenlig, nyttig. Tenna (tennte) vt forsyne med ten ner, -st (tenntest) munnhugges. Tennis (engelsk ballspel). Tennt adj utrustet m. h. t. tenner. Tener m. -songar m. Tent adj tjent, hjulpen. Teolog ni. -i m. -isk. Teolretikar m. -retisk. -ri m. Teppa (tepte) vt tilstoppe. -e f for stoppelse, -e n noget som til stopper. Teppe el tæpe n; seng-. Tepperot f tormentill (urt). Terga (a) vt tirre, ergre, drille. Termin m frist. Termometer n = gradestokk. Termopylane (i Hellas). Terne / tjenestepike ; terne (fugl). Terning m. -kast n. -spel n. Ternut adj rutet; blå-. Terpa (a) vi; — i seg; — seg igjfnom. Terpentin ;». -olje m. Terra (a) vt tirre. Terr|a (a) vt tørre, -e m tørk. -e f porsjon som tørres på én gang. Terrakotta m (b -en). Terrasse m. Terren adj som gjerne tirrer. Terreng n = lende, lands-lag. Terrin ni suppebolle. Territorium n jordområde. Terjs m (i musikk og fekting), -sett m. Terte f terte (kake). Terte f snerpet kvinne, -fin, -n og -pen adj. -skap m snerperi. Tertiær (les: tertsi-); -tidi. Tess (o : til dess) adj (i spursmål el nektande setning) duelig, er han noko — f han er lite — ; ikkje vidare Testament n ; gjera sitt —. Testamente n ; Det nye -/. Testimoniium n (b -iet, b.fl -ia). Tét m blekt, svakelig barn, sml krikt m. Tetna (a) vi bli tettere. Tett adj tett, kompakt, -a (a) vt gjøre tett. Tettbygd adj tett bebygget; under setsig. Tette m tette (til mjølk), -mjølk f. Tett|grendt adj. -vaksen adj. Tév m åndedrett; lukt; få — av noko; ond lukt. -a (a) vi ånde; puste sterkt. Teve f = bikkje f. Tevja (a) vi stinke ; del -r. Tevl|a (a) vi konkurrere, -efør adj. Ti 10. -ande lOande. -ar m. Tid f; dur-; i -e og i -om. Tida (tidde) vi stunde (til); (um fisk) gyte rogn; — seg befruktes. Tidare el tiare sjå under tidt. Tidd adj og f. Tidebolk m tidsrum. Tidend /'tidende, -fus adj nysgjerrig.Tidfesta-Til måls. 163 Tidfesta vt. -feste n kronologisk holdepunkt, -høveleg adj tids messig, -ig og -ug adj tidlig oppe godt oplagt; — på malen, -laus adj stundesløs. -leg adj og adv. Tids adv; kva er —f hendt el på ferde. Tidsalder ni. -fylgje f. -høve n tidsforhold. Tidskifte n. -skrift s. -spille n. Tidsrekning f. -setning f. -signal n. -skilnad m. -tavle /". Tidt el ti|tt adv (-are. -ast) ofte. Tidtrøyte n tidsfordriv; sml trøy skap, -ug = -ig. -vand adj lunefull, -vatn n o: flod og fjøre. Tien adj isfri; optødd. Tiend f tiende, -fri. -plikt f. Tifelt adj tidobbelt. Tiger m {fl tigrar), -binne f. Tigga (a) vt og vi betle; nidbe. Tiggar m. -brev/?, -munk m. -unge m. Tigl el tegl n. -omn m. -verk n. Tigla (a) vi spare, økonomisere. Tign / verdighet, embedstitel. Tik f = bikkje. Tikk m lett støt el slag. -a (a) pi; uret -ar. Tik|la (a) vt. -le f liten bjelle. Tikroning m. Tiksa (a) vi slite el hakke. Til prep og adv til. Til konj inntil; eg biar — du kjem. Til altars. Til beda vt. -helning f tillempning. Til beins. & Til beste; ha ein ; leggja seg Til blods. Tilbod n tilbud. Til bords; sitja . Tilbudd adj utrustet. -bunad m. -burd m adferd ; begivenhet, -bør leg adj. Til dels. Til dess; det er råd ; han kjem. Til dessa til denne tid. Til doms; sitja . Tildrag n tiltrekning, -driv n til skyndelse, -døma vt. TU dømes (avkorta: t. d.) f. eks. Til dørs. Tile n bordgulv; scene (på teater). TUeigna (a) vt; — seg noko. Til ende og til endes. Til fals. Tilfang n materiale, -felle n. -fel leleg adj og adv. -ferd f forsøk. Til fjells. Til fjords. Til fots. Til freds. Til fulles. Til fullnads. Til|føre n leilighet, anledning. -førsle f. Til gagns. Til gards. Til|gift f. -gjengeleg adj. -gjerd f °g -gjersle f tilgjorthet, affekta sjon, -gjord adj affektert. Til gode; ha ; gjera seg — —. Tilgrep n = tiltak. Til grunns. Tilhald n tilholdelse ; tilhold, -halden adj tilholdt. Til handa Til haustes. Til havs. Tilhelde n tilhold, ophold. Til hest. Tilhjelp f bistand, -hug m tilbøie lighet. -hygge n fortrøstning, til flukt, -høve n forhold, leilighet. Til høves og til høvs til pass, som fortjent. Tilhøyrande adj. -sle f tilbehør. Tilje f (i båt el golv). Tilkalla (a) V. Til kjøps. Til kroks. Til kvelds. Til køys. Tilla (a) vi; lårone -r. Til lags til behag. Til lands. Til last. Tiljlata vt. -låten adj. -laup n. -leiding f foranledning, impuls. Til leige. Tiller (i Sør-Trøndelag). Til llds til hjelp. Til liks adv i like grad. Tillit f. -sam adj. -s mann m. -yrke n tillitshverv. Til lukke. Til låns. Til manne; koma — Til meins. ru mots el tU mote. TU møtes. Til måls. Til atters tilbake. Tilbake adv = att- en de.Tilmåtstal —Tingfolk. 164 Tilmåtsval forholdstall, -val n. Til orde el til ords. Til pass. Til reide. Tilreiding f tilberedelse. Tilrenn(e) n tilløp. Til rettes. Til rors. Tilråda vt. Til råds. Til sals til salgs. Til saman Til segjing f. -segn f. Tilsegkomen adj. Til sengs. Tilsetjing f ansettelse, -setning f ordre; kaffi'. Til sides. Tilsidesett adj. -sig n. Til sinns. Til sist. Til sjøs Til sjås til skue. Til skam(mar). Til skipnad ni. -slag n. Til skogs. Til slutt. Tilsnunad m vending, tilskikkelse Til spilles. Tilsprang n. Til sprangs. Tilspurnad m. Til stadar el til stades. Tilstand s. -stelling f. -stemne f. -styrkjing f og -støring f tilskyn delse, anbefaling. Tilsyn n. -smann m. Til syne. Tiltak n. Til takke; ta med. Til tings. Til tols. Til topps. Til torgs. Tiljtriv n. -tru f. -tøken og -tøkleg tiltaksom; lett å gripe til.

Til veggs. Tillverande adj eksisterende, -vere / tilværelse, realitet, -verknad ni. -verkning f. Til verks. Til vers. Tilvik n: hjelp; adj: beredvillig. Til viljes og til ylte. Tilyisjing f henvisning, -ning f an visning. Til visse adv visselig. Til vitnes. Tilvokster m tilvekst; utvikling. -være n tilværelse, eksistens. Til vårs. Til å sjå for å. Til års næste år, til næste år; aldrende. Tilårskomen adj. Tiraa (de) vi kime, ringe, -a (de) og -ast (est, dest) gide; han -dest ikkje gjera noko ; times det -est oss. Timber el tømmer n. -fløytar ifii. -merkjar m. -velte f. Timb|ra el tømra (a) vt. -ring f. Timd f øiesyn; få -i av land. Time m tid, tidspunkt; time; -n er komen ; på -n straks, -glasn. -leg. -lærar ni. -tal n. Timian nt. Timja (tim, timde) vi skimte, øine. Timotei in = kjevlegras. Tln n (metall), -a og fortina (a) vt. Tina (a) vt avhamse (neter). Ttna (a) vi = bråna (um is og snø). Tfna (te) vt samle (fisk) ; rense (korn). Tinar m den hårde del av treet (gran og furu). Tind m pigg, torn ; fjelltopp, -a (a) vi; -a ei rive. Tinder f [b tindri) og midgarden mellemgulvet. Tindle f = skåk. Tindmurt og stikling m (fisk). Tindra (a) vi gnistre, glimte. Tindut adj tindet, pigget, tornet. Tfne f eske med hank i lokket. Ting m (fl ting, b.fl tingi) gjenstand. Etter adjektiviske ord vert «ting" ofte brukt berre for å syna at uttrykket er substantivisk : ein leid ting =noko som er leidt; den ting = det; sume Ung = sumt; i sume ting — i sume måtar, ‚i visse henseender" ; at det ikkje gjekk verre, var då store ting et stort hell ; det er frakke ting uhørte begivenheter; allting, ingenting, nokonting og (med serskild tone på kvart ord) alle ting. ingen Ung, nokon ting; sjå all, ingen, nokon. Ting n vesen; stakkars-; u-. Ting n ting, offentlig møte, retts møte ; stor-, vår- ; til -s. Tinga (a) vi: holde ting; tinge, akkordere; vt: tinge på, bestille, abonnere på; burt- bortinget. Tingest hi og tingeste n tingest. Tingfolk fl. -fred mi. -lag n. -lysaTingsvitne—Tokka. 165 vt. -muge «i tingalmue. -sete f sesjon. Tingsvitne n. Tingvoll (i Møre fylke). Tinkla i>i og -le f = tikla og tikle [TinnJ sjå tin n. Tinn (i Telemark fylke). Tinne f flint ; lunder og —. Tinning m. Tint m liten kopp el krukke. Tipp ni tipp, spiss, -a (a) vi. Tir m utkikk; liggja på — ; åpning, lysning. -a (de) vi stirre, kike; tindre, stråle. Tiraljør in. Tirande og -en strålende (um augo). Tiritunge f = marilykel. Tirla (a) w blåse svakt; kvitre. [Tirra] vt sjå terra. Tirøygd som har strålende øine. Tisa (a) vi sladre, våse. Tissa (a) vi fnise. Tist ni^-tynn splint, trevle. Tistel ni {fl tistlar) tistel. Tit //i (liten fugl), -a (a) vi kvitre. -e f = tit m. Titel //i (fl titlar). Titevill vegelsinnet, ustadig. Titing //i liten fugl. Titra (a) vi bevre, skjelve. Titt (tiare, tiast) = tidt. Tiur 77j. -leik 777. Tijvér n tøvær, -vermsle f. Tiøring 771 tiøring. Tiår n et årti. -ing 771. Tjadra (a) vi snadre, sludre. Tjeld m (strandfugl). Tjeld og telt n telt; forheng, -a (a) vi. -bu f telthus ; paulun. Tjern n el tjørn /. Tjerv adj doven i smak. Tjo n ljå-tange. Tjod f nasjon, -lag n nasjonalkarak ter. -leg nasjonal, -skap m na sjonalitet. Tjon /i skade, ødeleggelse; gje-a — på; strabas; plagsom person, -a (a) vt = ty na; skade, forderve; mase og plage med småting, -en dårlig, slett, -sleg stygg, utekke lig- Tjonsstykke n skarvestykke. Tjor //i okse. Tjor n fotband. -a (a) vt. Tjot|a el tyt|a (tyt, taut, tote) vi gi tutende lyd; kagle; mumle; piple, sive frem. -sam knurrvoren. Tjug n et snes, antall av 20. Tjuge f kløftet stang; høy-. Tjuge 20. -ande 20de. Tjukk el tykk (n tjukt, tykt) tykk, mots tunn og smal og gri sen, -e f tykning i luften, -e m tykkelse, omfang, -eng ffrodig eng. -fallen og -lagd tykkvoksen. -leik m=-e m. -vér n. -øyrd som ikke gider høre. Tjukn f = tjukke m. -na (a) vi bli tykkere, -t f = tjukke ni. Tjuv m tyv. Tjuvejbøle n. -gods n. Tjuvjkjenna vt. -nad m = -skap. -sam tyvaktig, -sege m tyvaktig het. -skap ni. Tjærja og -e = tjøra og -e. Tjøme (i Vestfold). Tjørja el tjær a (a) vt tjærebræ. -e f. Tjørej el tjæreblom (urt), -bræda vt. -log m og -veigje f. Tjørn f el tjern n. Tjørneblom ni vannlilje, -mark f. Tjørnjfly n grunn vannpytt, -ut. Tjørut adj tjæret. Tjå (dde) vt plage; gni, slite. Tjåk n overheng, møie. -a (a) vi: slepe; vt: gni. -sam plagsom, masende. Tjåleg besværlig, kjedelig, -ma (a) vt utmatte, tære på. -na (a) vi forgnages. To / {fl tør) gressplett. grønniog. To el tvo (talord) 2. To n stoff, natur, sinnelag, -e f bonitet. Tobakk 771. Tobakk(s) pipe f. -rull m osb. Toddi 771. -glas. Toflja (a) vi gå smått, -e f tøffel. Tofte f rorbenk (i båt). T6g n tykt reip, tau. Tog n; jurnvrgs-, gods-, Togja (a) vi og vt trekke, dra tungt. -e 771 trekkbøile. Togførar 771 (på jarnveg). Toggen (fl togne) tygget; upp-. Toghefte n togforsinkelse. Tdgn f taushet ; få ei - , forstumme. Togna (a) vi strekke sig ut; gi tøi. T6ke f tak (på hus). Tokk n tykke, skjønn, formodning; på eit —. fokk 771 lite stykke, en monn, smule. Pokka (a) vt tenke, slutte, anta. -a (a) vi flytte til side, rokke; -a seg gi plass. Pokka adj beskaffen med hensynTokke—Torve. 166 til å gjøre inntrykk; god-, kald-, osb. Tokke m følelse, inntrykk ; god-, ill- ; han hev ein god — tekkelig vesen. Tokke f tekkeLighet ; gunst. Tokke laus utekkelig, -leg tekkelig, behagelig, -løyse f mangel på ynde. -mun m liten forandring. Tokknad m tykke, skjønn; foreløbig begrep. T6kl n småpusling, -a (a) vi. T6kn f gjeller (i fisk). T6kt f tokt, ri, anfall. Tokt n; orlogs-, sjø-. T6l n sml munntold, tål, tål- modighet ; ha — ; gjeva — ; slå seg til -s. Tolja (de) vt tåle, utholde,

-ande som kan tåles. Tol(e)kniv »i Tolen som kan tåle. -før lang- modig. Tolejranse m. -rant adj. Tolgjøde //i utholdenhet, tålmodig het, -ig og -ug hardfør. Tolk 7». -a (a) vt. Tol(e)kniv 771 tollekniv. Toll f furutre. Toll 771 pinne, åretolle (i båt). Toll m toll, avgift på varer, -a (a) pi betale toll. -ar 771. Tolleg adj (les : tol-leg) tålelig. Tolmod /i. -eleg adv. -ig og -ug og -sam adj. -s arbeid n. Tolmøda vt gjøre tålmodig; — seg. Tolmøde n tålmodighet, -leg. Tol sam adj tolerant, -semd f tole ranse, -ug og -ig hardfør, lang modig, holdbar. Tolv 12. -alning 771 -femning m. -skilling 771. -te 12te. T6m adj [b -e) tom, øde; innholds løs; -e ord. [Tom] m sjå taum 771. Torna (a) vi famle, gripe efter noget. Tomasmess 21. desember. Tomat 771. -bola 771. Tom fdr f åpen fure. -hendes adv med tomme hender, -hendt adj. -leg noget tom, øde. -leik 771 tomhet. [Tomme] sjå turne 771. Tomreipa adj og -reipes adv uten byrde el lass. -rom n. -skolt m dumrian. [Toms 777, osb.] sjå tums 777, osb. Tomt f = tuft f. Tomtegubbe = tuftekall 771. Tona (a) vi tone, klinge. To na (a) vi tilvirke lin. -nad m tråd, tøi, helst av lin. Tdnja (a) vt strekke, -e/"strekkelse; strekkefjel. Tone m. -dikt n. -diktar m. -fall n. -kunst m. -steg n tonetrin. -stige ni. -stykke it. Tong f (fl tenger) tang. Tonn ni (fl tonn) 1000 kg. Tonn f (fl tenner) ; smsf tann-. Tonnasje m. Topograf ni. -i m. -isk. Topp f: propp; in: topp, kegle. -a (a) vf. sette op i topp; vi: kul minere, -e f stor tapp, sjå ture. -ende m, -ende galen ravgal. -hogga vi. -vinkel m. Tdr n dristighet. T6r n svak ild. Tor (i namn :) -finn ; Torshov. Tdr vanskelig (i nokre ord som) -næm adj. Tora (de) vi turde, våge; tåle, ut holde ; det torde vel henda kunde kanskje hende. T6ra (a) vi tordne, -e / torden. Torjdivel m (fl -divlar). Toretørend lynslått, -dun m. -flod / skyllregn med torden, -hause m tordensky, -skimt ni lyn. -slått w. -stein m etslags runde glatte stener. -vér n. Tdrføre n slem knipe. Torg n torv. -føra vt. Torhjelm m stormhatt (plante). Tdrn 77j pigg, torn ; klunger. Torna (a) vi fortørke. Tornæm adj tungnem, -e n. Torp n liten gård, plass. Torpa (i Oplands fylke). Torpedo m (fl -ar), -båt 7». Torpesæte n dårlig gård. Torre 771 tørst, tørrhet i halsen. Torsdag. Torsk m. -eberg n. -fiske n osb. Torstal adj meget tørstig, -e 771 tørst, -låten og -ug = -al. Tortimast (a) vantrives. Tortur m = pinsle, pinleg for høyr. T6r|ug adj dristig, modig. Torv f tarv, trang, behov. Torv ti (f) gras-, brenne-, -a (a) vi skaffe brennetorv. Torvastad (i Rogaland). Torve f et stykke gresstorv; liggja (vera) under -a være død og be gravet.Torvmyr— Trenera. 167 Torvmyr f. -skjå 771 tørkehus for torv. -tak n torvtekke ; torvtagning. -v6l 77i torvstokk på tak. -v6la (a) vt forsyne taket med torvstokk. Tds n tafser, trevler, -a (a) vt. Tosk 77i dumrian, -en og -ut adj. Toskehovud n (skjellsord). T6t n sus, surr av stemmer. Totaljavhald n. -isme 771. -ist m. Totning m person fra Toten. Totta (a) vi dra; — og tøygja. T6v 71 valkning. -a (a) vt tove; -a 1 hop forvikle; -a iipp greie ut. Tovdal (i Aust-Agder). T6v|e 77i floke, -efjøl f. -en sammen filtret, -na (a) filtres; forvikles. Tråd n innhegnet stykke. Tradblom 771 forglemmigei. Tradisjon m. -ell adj. Trafi|kera vt. -kk 771. Trafs /i frynser, trevler, -a (a) vt: optrevle; vi: ta kraftig i; slepe hårdt; gå tungt, -ut optrevlet, fillet. Tragedie f(b -a, fl -or), tragisk adj. Trakk n idelig gåen. -a (a) pi og vt trakke; -a veg i snøen. Trakt f; på våre -er på våre kanter; Mjøs—ene. Traktat 771; freds-. Traktera vt; -a mat; -a gjestene. Traler fl gitter, -verk n. Trall 77i melodi, sang uten ord (helst gladværug). -a (a) vt. Tralle f (på jarnveg). Tralt 771 jevn, rutinemessig bevegelse; han er komen på -en no. Tram 771 liten forhøining; kant; bekke-. -a (a) vt jevne, fylle, til kanten. Tramp m tung, trumpen person, -a (a) vi = trappa (a). Tran f = lyse n tran. Trane f fugl. -bær n. Transitt 77». -port 77». Trant m sml snut og trut. Trapes n. [TrappJ sjå tropp f. Trappa (a) vi stampe, trampe. Tras n riskvister (serleg av gran). -al brøstfeldig, -ast (a) si op trevles. -e m fille. Trasé 771. Trask n strev, -a (a) vi. Trasla (a) pi falle dryssende med lyd som erter, -ast (a) vi små kjevles. Trass n trass; på —. -a (a) vt. Trassat m. -sent m. -sera vt. Trassig adj trassig. Trast m el trost m. Traud adj uvillig, utilbøielig. -e m ulyst, -ig adj uvillig, motstre bende; tungnem; sørgmodig, -on» adv ugjerne. -sam adj kjedelig. -skap /il ulyst, -sleg adj noget uvillig, -t adv nødig, ugjerne. Trausk m frosk. Trauskegras n ranunkel. 1 Traust adj fast, sikker, solid, stadig. -e m fasthet, stadighet, -leg adj noget fast. -leik 77» fasthet, styrke. -na (a) pi bli mere fast. -vér n stadig (helst godt) vær. Trautja (a) pi streve hårdt og lenge; -a imot. -al adj anstrengende. -e 77i langt, tungt strev; svær opgave. -en vanskelig, -om adv med møie. Trav n besvær, -a (a) pi strabasere. Trave 771 klut, fille; en stymper; S77i/ tave, tafs. Travleg adj møisom, besværlig. [Tre] sjå tri, 3. Tre n tre; ved; treredskap. Treak(el) n lakris. Trebukk tti tungnem kloss. Treda (e, o, a) el Trå (dde) Pi trede, gå. [Tredje] sjå tridje. Treen adj treaktig; stiv, hård. Trefang 71 trematerialer. Treff 77i et treff, sml råk n, råm, hitt, høve, tilstemne. -a (trefte) vt: ramme, treffe; pi: inn treffe; det trefte seg so. Treg adj = t r e gg. Treg n anger, -a (a) pi. -em anger. Tregefull, -leg fortredelig. Tregg (n tregt) fast, tett; treg, uvil lig = traud. Tregla (a) vi sml plundra,

tregle sam adj. Trejhake 7». -hav n trehank. -hendt übehendig til arbeide. Trék adj tykk, før. -.ast (a) vi. Tre kjer ti og -kjerald n. [Trekk 7». -ja (trekte)] sjå drag og -a vt. Trékjleik m. -na (a) vi bli trek". Tre!knarr 771 (fugl), -merr /". Trekt f. -a (a) vt; -a kaffi. Tren n jernbanetog; tross (ved heren). Tréjna (a) vi bli tréen". -na adj. Trenerja vt. -ing f.Trenga—Trollbær 168 Trengja (e, o, u) vi: tiltrenge, be liøvé; -a til; -a um; vt: han — mat. -ande trengende, som be høves, -d f tranghet, trengsel. -d trengt, trykket. Trengja (trengde) vt klemme sam men, gjøre trang; — seg fram. Trengje f hulvei, snevring. Trengs el m og f og -le f tranghet, trykk, plage. Trening /"herdelse, det å bli „treen". Trenning og trinning; taka noko i -om i 3 avdelinger, sml tven ning. Tre!reide m treredskaper. -saum ni trenagle. Tréskald m = dørstokk. Treskjja (treskte) Pf treske. Treskjeft adj forsynt med treskaft. -ing "i kniv med treskaft. Treskjejgogn f. -golv n. Treskjerar m. Treskjeverk n treskemaskin. Treskjing og treskning f. Tresko m. -skoning f trebeslag. -skurd m. -smide n trearbeide. -sole m. -spette f (fugl). Trett|a (trette) og (a) vi trette. Trettan 13. -de 13de. Trettandedagen 6te januar. Trette f. -bror m. -fus og -kjær. -mål n tvistepunkt -sam trettekjær. -semdf. -sjuk. -vis klok i disputt. Tretti 30. -ande 30te. Treut adj übegavet. Trev n loft, galleri. Tréve m en hop bunter. Trevla (a) vt; -la vpp. -le m flis trevl. Trevyrke n trematerialer. Tri 3. -alning m. -angel m ein -beite n trespann. Tribune m. Tributt m. Tridje 3dje. -dag m. -part m. Tridjung m tredjedel. Trieiniig. -ing f treenighet. Trifse f klatt,, lapp. Trijføtt adj. -gjengd - -lagd -gjerd og -gjerda adj treslynget -gjølma delt i 3 rum. -hyrning n trekant, -høg og -høgda treetasjes. -kant m. -kanta adj. -keiping ni. Trikine f. Trikk m. -a (a) vi kjøre pa trikk. Triké n = bundingsty. Trikoloren den trefarvede franske fane. Trikotasje m. Trilagd tretrådet. Trill m trisse, rund skive, -a (a) vi og vt trille, rulle. Trille f (i musikk). Trille f vogn. -bår f. Trilling m el trinnling m. Trilta (a) vi trippe, løpe. Trimastring m. Trimenning m. Trinnje trenne. -ing f = trenning. -ling m trilling. Trinsa (a) vt', -a brød. -e f. Trinta (a) vi rulle omkull. Trinætt adj. -ing m 3 dager gam-mel unge. Tripp hi. -a (a) vi trippe. Trisse f trisse. Trissel m (fl trislar) trisse. Tritrædd (um vev), -tur m (dans). -tåtta adj - -lagd. Triumf m. -ator m. -era vi. Triv n fremgang, lykke. Triva (i ei, i) vt snappe, gripe. Trivast (i, ei, i) vi trives, -eleg trivelig, frodig. -en adj frisk, driftig. Trivetter m 3-årsgammelt dyr. Trivjug trivelig, frisk, som har god matlyst. Trivla (a) vi: famle; vi: beføle. Trivjn f. -nad ni. -skap m. -sel f og -sle f trivsel, velmakt, -sleg = -eleg. Trjosk el trøsk m ringvegg (t. d. i ei tine). Trjota og tryta (tryt, traut, trote) vi få ende, ophøre ; maten traut for deim. Tro f (fl trør) trau, vass-renne. Tr6d n stenger; hesje-; takfjeler. Tr6d f meget betrådt plass. Trede f stang ; fiske- ; fotbrett (ved benk); trøbrett (i vevstol, rokk). Trodfjøl f. -skie f takfjel. Trofé m seierstegn. Tr6g n trau. -ost m. Troka (a) vi stampe med føttene. Troke m versefoten — —-. -isk adj. Trokk f tråkk, sml trod f. Troll n ; berg-, rove-, sjø-; det var — til gut. Trolla (a) vt: forhekse; vi: hekse. Trolllbær n. -dom m. -gryte f jette gryte, -ham m. -hegg m. -kjer ring f. -kunnig adj. -kunst s. mann in, -riv n (sjukdom hjå dyr). -råder fl. -skap m. -sleg slem.[Tromma]—Trygding. 169 If -ty n trollpakk, -unge fortredelig barn. -ut slem. -ved m troll hegg. -vér n skadevær. [Tromfma og -me] sjå trumma v og trumme f. Trompet m. Troms fylke. Tromøy (i Aust-Agder). TnJnja og -ast (a) vi trives og vokse Trondheim. -ar m. -sfolk fl -mann m. Trone f trone, -fylgjar m. Trong m trangt pass, trang, for legenhet; sml torv, turft. Trong adj smal, knapp, snever. -bygd adj. -bølt tett bebodd; besværlig for gjennemfart. -leg. -leik 7/i tranghet. -na (a) vi bii trang, -rømd adj snever, -rømd f og -røme n trengsel, plassens knapphet. Trongsmål n tvingende nødvendighet. Trong stig m klemme, knipe, -synt adj. -t adv. -voren adj. Tropp f trapp, -gang m. Trds n kvas, avfall i skog. -a (a) vi sanke kvas; rydde jorden for kvas; knuse; larme. Trosa adj tørråtten. -al = morken. -ast (a) vi = morkna, -en = morken, -(e)leg svak, som lett brekkes. [Tross] sjå trass n. [Trossa] sjå trassa vt. Trosse f. [Trossig] sjå trassig adj. Troste/ trast m. -(e)reirn. -(e)snare/. -unge ni. Trdt ti ende, ophør, mangel, -a (a) vi bli utmattet. Trdtjé 77i hevelse, betendelse. -en ophørt; lens; kosttroten; op hovnet = truten. -na (a) vi hovne; (hjå Garborg ein einskild gong:) utmattes. Trøtt 77i utholdenhet, flid, styrke. -a (a) vt tåle, utholde, -laus usta dig, -løyse f. -ug utholdende, flittig; hardfør, som tåler meget. Tru ftro; kristentrui; formening; han fekk meg på den 4 at ; tillit ; dei hev god — til honom; ærlighet, i — og ære; i god — ; gjeva si — Tru (dde) tro; — på Gud; — at noko er sant; å — ein vel; — seg til noko driste sig til; — ein Ul noko tiltro; han er ikkje å — ; barnet -r alle folk godt; han -r 12 — Matias Skard: Nynorsk ordbok. seg til meg med alt (sml fortru); — eg var der! gid jeg var der! tru han kjem f eller skal (eller må) tru han kjem "? Tru adj tro, pålitelig ; han er oss — ; sml trugen, truen. Truande troende; verd å tro; det er ikkje — ; han er — til noko av kvart man kan tiltro ham både det ene og det andre. Trubadur m. -poesi m. Trudd trodd, mistenkt; han vart — til

det. Trudom m tro, religion. Trudoms artikkel m. -lære f. -sam fund n. -tvang m. Tru|en {fl trune) godtroende = god truen; lett-troende. -fast adj. Truga (a) vt true; nøde; trygle; — seg til å eta overvinne sig til å spise. Truge f snesko. Trugen adj = tru og truen. Trug'far n. -føre n. Trugs]el mog -le / trusel, -mål n trusler, press. Truleg adj trolig; adv med troskap. -leik /il trofasthet. Trulla (a) vi trille, velte omkull. Trulov|a (a) vt trolove. -ing f. Trumf 7Ji. -a (a) vi. -ess n. Trumma (a) vi slå på tromme, -me f. -mel 77i (fl trumlar) trommel(t). Trumme slag//, -slagar 771. -stikke/. Trumål n; i — i fortrolighet. Trunad m tro, tanke, tillit. Trune] sjå trone f. Crungen adj betrengt, forlegen. Prunken adj tverr, uvillig. Irurøken adj opriktig. -ne f. Trusk m stymper; skjødesløs fyr. Truskap///. Truskapsbrot n. -eid nu -pant n. -teikn n. Truskifte n. Trut 77i snut; tut (på kanne). Truten ophovnet; utvidet av fuk tighet, -na (a) vi hovne; vokse av fuktighet (um tre). Trutt adv med troskap, uten å for- sømme. Vu vedkjenning f trosbekjennelse. truverdig troverdig, troskyldig. Trygd f trygghet, sikkerhet, garanti. -a (a) vt assurere, sikre, garantere. 'rygdelbrev n sikkerhetsbrev. -gjev ing/jsikkerhetsstillen. -lagn. -vakt/. Trygding f assuranse, forsikring; alderdoms-, brand-, husdyr-, livs-.Trygdingsagent—Trått. 170 Trygdingsagent m. -lag n. -premi m. -stell n. Tryge n kløvkorg el kløvsal. Trygel ni (fl tryglar) lite trau; melkefat. Trygg (n trygt). Tryggja (trygde) og (a) vi betrygge — seg = sikra seg. Tryggja adj sikret, assurert. Trygglje f trygghet; betryggelse. -leg adj. -leik m trygghet. Trygja (trygde) vt forsyne med truger. Trygla (a) vi tigge, -ing f. Trygt adv uten frykt, uten fare. Trykk n og m et trykk; beklem melse; ogso = prent n. Trykkja (trykte) vi trykke, klemme; ogso = prenta. Trykkjar m ; bok- = bokprentar. Trykkjing og trykning f klemming; også = prenting. Trylla (trylte) vt forville.; forhekse, -e / forvirring. Tryne n snute på svin. -ring ni = knarve. Trysil (i Hedmark). Trysja (trys, truste) vi: rense eng marken; vi: knuse; larme. Trysling ni person fra Trysil. Trysta (tryste) vt klemme, presse. Tryta (trytte) vi = dry n j a (um kui) Tryta el trjota. Tryte f = åbor og skinntryte Trøda, træder el Træ, trær (trædde vt træ, sette tråd i; — nåli; — perlor på tråd. Træde n inngjerdet stykke. Træl m træl; træl i huden. Træl n. -a (a) vi træle, streve -boren adj. -bunden adj. -dom m. Trælejarbeid n. -kår n. -lynde n -merke n. -ånd f. Trælka (a) vt underkue. Trælilyndt trælesinnet. -sam møisom strevsom. -skap ni overdrevet flid. -sleg træleaktig. -ut ful av træler i huden. Trød n tramping; trakk og —. Trøda, trøder el Trø, trør (trødde vi og vt trede ; gå idelig og smått -a i golvet stampe i gulvet ; -a ned graset; -a rokken. Trøda (trødde) vt belegge med tak fjøler (trod). Trøde / pedal. Trøde n innhegning, fold for dyr. Trøm tn rand, kant, bredd. Trøndelag, -er/n (/•/trønderar), -sk adj. "røsk el trjosk m. 'røske di (barnesjukdom). Trøst og -a] sjå trøyst og trøysta (a). Trøtt] sjå trøytt adj. Trøya (trøydde) vi tilbringe; — tidt; more, -a seg ; pi : trives. Trøye f trøie. -erm f. -fikke /. -krage m, -lunime /'. Trøys f skål med tut. Trøysam fornøiclig. -skap m for nøielse. Trøyst f trøst, -a (a) vt. Trøysta (trøyste) vt styrke, gjøre hård ; frosten -er jordi ; driste sig til; eg -er ikkje gå lenger; -a seg til å. -e m styrkelse, -eleg. -ug modig. Trøyt m slutning, travelhet (for å bli ferdig). Trøyt a (trøytte) vt tilendebringe ; utholde til en tid; -a året; an strenge; -a seg; -a hesten; vente; me fær -a so lenge, -ande; det er ikkje -ande lenger, -e ni morskap. -en utholdende, -ing f anstren gelse ; venting, -na (a) vi bli trett. -sam adj. Trøytna (a) vi bli trett. Trøytt adj trett, utmattet, -ast (a) = trøytna, -leik nu -(e)sam kjedelig. Trå f begjær, attra, streben. Trå (dde) vi lenges, stunde efter; ogso i formi: trast (tråddest) ser leg um dyr: kui trast heim. Trå adj utholdende; stivsinnet; lang varig; -tt ver; -tt smør. -beitt adj tverr, uvillig, -bukk ni tverrbukk. Tråd ni. -nysta n. Trå|dom m utholdenhet; hiken. -e ni utholdenhet; varig tilstand, -elte /"overheng, påtrengenhet. -gjengd som kommer idelig, -gråten adj. -ing f trakten, -ing in stivsinnet person. Tråka (a) vi streve imot; streve hårdt, -al og -en tverr, uvillig. Tråkla (a) vt sy foreløbig. Trå|la (a) vi. -lar m (skib). Trålæte n uvillighet. -na (a) vi bh harsk. -næm = tungn æm. -rauta (a) vi. -regn n. -skap m. -smak m. Tråsøken adj påtrengende. Trått adv vedholdende, idelig; tidt og — ; det gjeng — ; trått, besværlig.Tråv-Turke. 171 Tråv n trav; setja på -et. -a (a) vi trave. Tråver n lenge uforandret vær. -vérsgard m ring om månen. Tråvkøyr|a vi. -ar /». -ing f. Tsar m (i Russland). Tsjekkane. Tuberjkel m (fl -klar), -kulose m. -kuløs adj; sjå tæring. Tufs n lapperi; dårlig tilstand. Tufs 7i! stymper. Tufsa (a) vi pille, kludre, pusle, op trevles; det -ast for han, det går i surr for ham. -e f fille ; puslet kvinne, -en og -ut. Tuft f = tomt. -a (a) - tyf ta. Tufte 77i nisse, -folk //. -kall m Tugge f munnfull. Tukl ti. Tukl 77i. -a (a) vi tukle. -ut. Tukt f. -a (a) vt. -iq sømmelig. -hus n. 5 Tulipan m. Tull in kretsgang; gå i - ; dott, bylt; særling, noget tåpelig fyr Tull n tosseri, tøv, fjas. ' Tulla (a) vt: svinge, hvirvle; røre om; krølle, rulle sammen; — inn innpakke; vi: tumle omkull; fare efter tåpelige innfall; gå og — ; — seg burt forville sig; — i hovu det tale i villelse. Tulla adj sammenrørt. -supe f. Tulle f noget tåpelig,

underlig kvinne; kortøret sau. -n == tul lut. Tulle skap m = tull n. -sott f = svive, ringsyke (hjå sauen). Tulling 77i tulling, -ut adj tosset: idiotisk. Tulupp ni. Turna (a) vt og vi utmåle i tommer. -arsfinger 7». -e 771 en tomme. Tumejmål n. -rét f. -stokk m. Tumla (a) vi tumle omkring; falle omkull. -ing f tummel. Tumling m tommestykke på hansker; lite beger, tumling. Tums m tåpe, idiot, -en mutt, stur; ødslig; tomset, idiotisk, -ing 771 = tums. -ut åndssløv. Tun n gårdens hus; gårdsplass. Tuna (a) vt strekke, utspenne. Tunder n tønder, tendstoff. Tung adj (tyngre, tyngst) tung, tryk kende; — byrd, -e skattar, — sorg; sterk, — svevn, — støyt, — sukk; besværlig, -t arbeid; — i kroppen, >i —på folen, — for bringa, — i hugen. \ Tung|alde f havbølge, -arbeid n. -blæst adj stakkåndet, -e 771 tyng sel; søvnighet. Tunge f. -band n. -mål n. Tung fengd besværlig ; übehendig.. -fløygd tungt bevegelig. -før tungferdig; møisom; plump, -føtt adj tungfotet. -gjengd adj. -gods tunge varer, -høyrd, -køyrd adj. -leg adj og adv noget besværlig. -lyndt adj. -næm adj. -orke f = i «arbeid, -rodd (um båt), -sam besværlig, bedrøvelig. -sjø 7,, -svæv(d) som sover tungt, -t adv. -vinn adj besværlig, -voren adj Tunkall m = tufte 771. . Tunke f tynn eng. Tunn 71 ; gå i—, gå rundt, hvirvle Tunn adj (n tunt) mots tjukk. Tunna (a) vi svinge rundt, hvirvle. Tunnbrød n tynt flatbrød. Tunne f tønne, -band n. Tunnel m (fl tunnelar). Tunn fengd adj noget spredt, -grendt adj. -hærd tynnhåret. (-ide f hvirvcbtrøm. -ing f kretsgang). -klædd adi. -leik m tynnhet. -sløg adj tynt gressgrodd. -vange 711 tinning, -vembe n = svang side. -voren adj. • Tunt adv tynt, sparsomt. Tunjtre n gammelt tre like ved husene, -vord m = tunkall. Tupp m topp, fingertopp; hane. -e f høne. Tur ni bulder, støi = dur; tur liten reise el gang, «771Z ferd; snar-. Tura (a) vi: buldre = dura; more sig, leke ; svire, ture ; vt; — jol, — gjestebod. Turban 771. -bin 771. Ture 77i dobbelt tapp (t. d. i ei tunne). Turft f trang, behov, fornødenhet. -iq og -ug adj trengende, -ing f porsjon til én gang. Turing / bulder, lystighet; svir. Turist 771. -trafikk 771. Turk m tørking, tørke. Turka (a) vi avtørke, tørke; — bor det, — fisk, — høy; avviske; — sveiten; — ut skrifti. turkast (a) w" bh tørr; — upp fortørkes. Turke f = turk, tørking; porsjon som tørkes på én gang. -gryte /LTurklæde— Tviband. 172 -helle f. -klutm. -loftn. -sott f (fésjukdom). -stove f. turking f. Turklæde n. -snipp m. Turn|a (a) vi. -ar m. Turné m. Turnips m. [Turnllag n. -sko m. I Turr (n turt) tørr, saftløs, mager. Turrfengd adj noget saftløs. -fisk m. ; -laup n fortørket plett pa et tre. -leg adj. -leik m tørrhet. -lendt adj mots rålendt og våtlendt. -mat m mots skeimat. -maula (a) vi spise bare brød. -r&t n tørr-råttenhet. -rdten adj. -sam jevnlig tørr ; tørr,kjedelig, -skédd adj. -verk m gikt. -voren adj. Turv m; han fekk -en sin fikk sm bekomst. Turva (tarv, turvte) vt behøve, trenge til; han tarv det vel; du tarv ikkje tvila; eg turvte ha gjort det; du turvte ha vore der. Turv|ande trengende; som behøves. -ast (tarvst. turvtest) behøves. Turvellaus adj unødig = tarv laus. -leg nødvendig, -n trengende. Tusen el tusund n. Tusj m (farge). Tusk m varme; varm luftbølge. Tusk n larmende bevegelse; lystig het; korkje — eller tåv hverken lyd el bevegelse, -a" (a) vi røre sig med larm. Tuska (a) vt bytte, -handel m. Tusken adj skranten, sykelig. Tusl n. tusl m. -a(a)øi: ga sakte; pusle, -en adj. -ing m= tus ul /?«. -ut tuslet. Tusna (a) vi tørke ; stivne av frost. Tusse m; haug-. Tusse f tussekvinne ; Haugtussa. Tusse|bit n brandbyld. -folk under jordiske, -fugl "i = fossekall. -ladd m stymper. Tussen adj. -ing m halvtomsing. Tust(er) f = slegel, slag vol. Tust m dusk. -a (a) vt forvikle. -e f knippe. Tustna (i Møre fylke). Tusul m pusling; uanselig tyr. Tusund el tusen n. -del m. -taln Tut m tut; trompet, -a (a) vi -arhorn n. Tutl = tusl n og m. Tutra (a) vi sml hutra; klynke småpjatte. Tuv|e f tue. -ut adj. Tvag n vask; strabaser, -a (a) vt: vaske; vi: strabasere. -la (a) vi søle, plaske; spille tid. Tvang ni. -laus adj. tvangsarbeid n. -auksjon ni. [Tvare f] sjå tvore f. [Tve-] sjå tvi- (dobbelt). Tvega (a) vi gå tungt el vaklende. Tvegen tvættet, sjå två. Tveit f innsnitt, fure. I mange gards namn som Tveit, Tveito, Høgiveit. Tveit m spån, flis. -a (a) vt. Tveng m spennereim; kile i høvel. Tvenning og tvinning f; i -om. Tverel m (fl -lar) = tyl. Tverr (n tvert), -a (e, a, o) og (a) vi svinne inn. -ande mots veksande (måne). Tverrbakke /". -bløyg m tverr driver, -bratt adj. -bu(e) m gjenbo, -djup adj. -drivar m. Tverre f tverrkant, endeflate ; koma på —, på tvers. Tverrelv f. -fjord m sidefjord. -før motvillig, -kast n. -kasta seg. -kvekka vi bli skrekkslagen, -kyndt egensindig, -laga adj hinderhg. -leg noget tverr, -lyndt stivsm net. -mål n. -pinne f stedig per son, -røyna vi gjøre et kraftig for søk, -sikker adj. -skap tverrhet. -skjelle f vind fra en sidedal. -skoren adj. -skurd m tverrsnitt. -snu vi og m. -sprang n = fir sprang galopp. -springa vi. -strek n. -stygg adj redd for frem mede personer, -støyt m støt fra siden; plump person, -sum ni. -sving m. -ved m. -veg w. -vegg m. -venda vi =-sn u. -vending /". -vriden meget vrangvillig. Tvert adv ; brotna — ai»; taka — ned for, bryte over tvert; plutselig, det kom — på, på -, på tvers; uhel dig; tvert imot; tvert um; tvert yver. Tverra (de) vt vrenge, snu ut inn. Tvi! sml fy! tvi vøre! Tvi dobbelt (fyrsteled i ymse

ord). Tviband net slags vevning. -beite n tospann, -beites adv. -burar fl tvillinger, -byksa = -springa. -byte n. -bytt delt i to. -drag tvedrakt, -drætte n tvedrakt; to spann, -eggja tveegget, -fald tvefoldig, -felt adj dobbelt, -felle n to arbeider på en gang. -føtt adj. -føttes adv. -haka tvehaket. -halda vi holde med begge hender.TViksam—Tysja. 173 -hendes adv. -hoke f(i andletet). -hug m. -huga adj tvilrådig, -hugast (a) vi. -høg og høgda toetasjes. -ka (a) vi være tvilrådig, -kost ;n to kår å velge mellem. -krokut og -krøkt tvekroket. Tviksam tvilrådig, übestemt. Tvikar n alternativ. Tvil ni. -a (a) vi ; -a på betvile ; -a for formode, -ande adj. Tvilesjuk. -sjuke m. -sykje f. Tviljod s tvelyd, -a (a) vi gi ekko. Tvillja (a) vt forvikle. -e / kurre (pa tråd). Tvilling el tvinnling m. Tviljrådig. -sam tvilende; tvilsom. Tvilsmål n. -måte hi; i -måle i tvilstilfelle. Tvina (a) vi svinne inn. Tvingja (a) vt tvinge, -sle f tvang. Tvinna (a) vt tvinne, sno. Tvinne tvenne) 2. -ing = tven ning f. Tvinnling el tvilling ni. Tvinta (a) vi rave, tumle. Tvinætt adj to netter gammel, -rå dig adj = tvihuga. Tvist /. -last hentæres, bli avfeldig. Tvismide n tvist, -snakk n tavto- logi. -sprang n firsprang, -springa vi. Tvist f feil i vevning. Tvist adj taus, tankefull. Tvist 7Ji uenighet, -emål n. Tvisynt adj tvetydig, tvilsom, -tak n dobbeltgrep ; feilgrep, -taka vi famle ; tale stammende, -tenkt = -rådig. Tvitydig, -velt adj (um pløgjing). -æring m 2 år gammelt dyr. Tvo el to (talord) 2. Tvdga (a) vi plaske, -e fvaskeklut. Tvo kroning m. -mastring m. Tvomannshand ; på —. Tv&re f tvare. Tvotal n. -øring m. Tvættja (a) vt: vaske; vi: vimse om. -e n vask; skarp væske til vask ning. Twå (tvær, tvo, tvegen) vt to, vaske, -tt m tvætt. Tvåtteklut m. -vatn n. Ty n tøi, reisetøi ; sylv-, stein-, skrive-, fante- = fantepakk. Ty (dde) vt: tilrede, ordne; vi: strekke til, forslå. Tya adj beskaffen; sinnet. Tyd adj omgjengelig, venlig; mild. -a (tydde) vt gjøre ntyd"; -a seg (eller -ast) til nokon. Tyda (tydde) vi uttyde, tolke; —ut og uttyda. Tyde f venlighet ; ynde. Tydeleg adj og adv tydelig. Tyding f uttydning, tolkning. Tydleg adj vennlig, hyggelig. Tydskap m blidhet, vennlighet. Tyfta (tyfte) vt = tufta. Tyfon /il orkan (i Kina). Tyfus m = nervefeber. Tygel m {fl tyglar) tøile i bissel. Tyggja (tygg, togg, toggen, fl togne) vt tygge. Tygla (a) vt tøile, holde i tømme. Tykk m fortrytelse. Tykk el tjukk adj. Tykke n tykke, mening, skjønn; fortrytelse. -laus sløv, likeglad. -mun //i grunn til fortrytelse. -n (fl tykne) fornærmet, pirrelig. Tykkja (tykte) vi fortryte. Tykkja (tykte el totte) tykkes, synes ; — um like; — langt kjede sig; — 771U7J / ; — synd i. Tykkjast (tykkjest, tyktest el tottest) tykkes om sig, anse sig; — vera kar. Tykkjesam adj pirrelig. Tyl /i» kjernestang = tve r el. Tylft / 12. Tylla (tylte) vi strekke til, forslå. Tymta (a) vi gjette på, ymte om. Tyna (te) vt forderve; — ul, — burt; sml tj on a. Tynast (est, test) vi ta skade. -en. Tyngd f. tyngdelov s. Tynge n betyngelse. -stein 7». Tyngja (tyngde) vt: betynge; pl: betynges; slumre. Tyngsel f og -sle f betyngelse, byrde, beklemthet. [Tynn] sjå tunn adj. Tynna (tynnte) vt fortynne, -ast (tynntest) vi. Tynnsle f fortynnelse. Tynsle f fordervelse ; skade. Typje 7». -isk = ser merkt. Typograf m. -i m. -isk. Typpa (typte) vt tilspisse. Tyrann 7». -i n. -isera vt. -isk. Tyre n fet furu. -spik f. Tyrk m. -isk. -land. Tyrkeriket. Tynna (de) vi fare i mak. Tyrner m = torn, klunger. Tyrst adj tørstig, -a (tyrste) vi. Tysdag 771 tirsdag. Tysja (tys, tuste) vi tusle.Tysk—Tåv. 174 Tysk. -ar m. -dom m. -land. Tyta (tytte) vi piple frem. Tyta el tjota. Tyte f liten knart; kjertel i stein. Tyt(t)ebær n. [Tytel] sjå tøddel m. Tyting m = tytebær. Tytta (tytte) vi såvidt berøre. Tytte f kvinnemenneske. Tæ (dde) = tæja vt. Tægd f fornøielse, behag; ha — av -a (a) vt motta villig, -iq ønskelig, velkommen. Tægebær n = teiebær n. Tægja (tægde) vt berolige; forsone Tægje / kurv av tæger. Tægleg behagelig, omgjengelig. Tæja el tæ (tær, tædde, tætt) vt op trevle. Tæpa (te) pi berøre lett ; — på foten. Tæpe el teppe n =1 3 e1 d, åklæde. Tæra (de) vi : felle tårer ; renne op (um soli) ; vt : avklare. Tærja (de) vt svekke, tære, opløse. -ast hentæres. Tære n en smule ; ikkje —. Tæring f (sjukdom), -ug adj kraf tig. Tæsa (te) vi: opslite; vi: tøfle, -e f tøffel. Tæsevér n. -vind m tøveir. Tøddel m; ikkje ein —. Tøde f gjødningsstoff. -mark f rik eng. [Tøffel ni] sjå tofle f. Tøk adj passende til å ta el motta, nem; greid-, hard-, stor-, viss-. Tøke n det å ta, forsøk; til', fram-, ord-. Tøkleg adj nyttig, bekvem; dyktig; gavmild; til-, Tøla (te) vi stunde til (um tid); bie litt. Tøle ni og f tåpelig person. Tølor fl pakkenelliker, sml pjank. Tørna (de) vt tømme. Tømmer el timber n; sjå vidare un der timber n. [Tønne] sjå tunne f. [Tørk og tørke] sjå turk og turke Tørn m. -a (a) vi tørne, støte an; -a ut. -ing f dyst. [Tørr] sjå turr adj. Tøte n tøi, stoff; bonitet. Tøv n valkning ; tidsspille ; vås. -a (de) vt: valke; vi: søle tiden bort; vrøvle. Tøv|al adj forsinkende. Tøve kolle f og -kopp m. Tøv|en = -al adj. Tøya (a) vi: tø, smelte (um det som er frose); vt: få til å smelte. Tøyg ni tøi; elastisitet; gjeva —. Tøygja (tøygde) vt strekke. Tøygjeleg adj tøielig. Tøygjing, -ning og -sle /"utstrekkelse. Tøyma (de) vi styre med tømmer; beherske, -eleg , adj som lar sig råde ; besindig. Tøyr m tøvær. Tøys n røre; tøis. -a (te) vi lage drikke til kuene ; søle ; fare med vrøvl, tøise. -ut

adj. Tøyt m slurk, porsjon, -a (tøytte) vi drikke grådig. Tøyvér n. -vind m tøvær. Tå f (fl tær) ; stor-. Tå (dde) vt optrevle = tæja. Tå f = berrmark. -en snefri. Tåg n = kve, kvegfold. Tåg f{fl tæger) tåg; trevle, -ut trevlet. Tåge f korg av tæger, -bær n = teiebær n. -korg f. Tåke f = skodde, -lur m. Takke f bar mark. -vér n. Tåklut ni. -ladd 111. Tåkut adj tåkefull. Tam n disighet. -a (a) vi. Tåna (a) vi bli bar for sne. -a adj optødd. Tåpe m. -leg adj. Tår m liten drikk, tår. Tårast (a) vi komme i gråt. Tåre f. -flaum m. -kjertel m. Tårmild = gråt mild som lett gråter. Tårn n. -vakt f. Tårut adj. -øygd tårøiet. Tåstøyt m støt mot tåen ; flikk un der tåen på en såle. Tåta (a) vt suge, patte, -e f. Tått m {fl tætter) den enkelte streng i tau el snor; trevle; tilbøielighet ; det er ein leid — i han. -a (a) vi trekke el slite. -ut adj året, stripet. Tåv n. -a (a) pusle. Tøvingsmiin ni. Tøvra (a) vi bie, dvele. Tøvsam — tø v al. U-Ugin 175 .* u. U ni {fl u'ar). U-ljod s. U nektande partikel, vert mykje brukt som fyrsteled i sms. Framfyre substantiv tyder han gjerne noko vanlande eller misleg (uro, ufred, uår, uhug, ugras, usemje, usmak, utid). Framfyre adjek tiv tyder han gjerne ikkje (usamd, utru, ujamn, utrygg). Hit høyrer ei mengd adjektiv som er laga av verb (ü beden, u døypt ulærd, us edd, uspurd osb.); berre få av deim karm koma med her ; men vanlegvis karm ein trygt setja denne u framfor fortids par tisipp. Denne u bruker ein ogso framfyre nokre notids partisipp, helst slike med passiv tyding (ugjerande, usegj ande, utel jande o : som ikkje karm gjerast, segjast, teljast\ sjeldan med aktiv tyding (dei umælande). U aktande adj ugyldig, -ansvarleg, -attra adj ikke ophevet. -avlate leg adj. Übba seg (a) reise børst. -en adj {fl übne). Übeden adj uinnbuden. Übein adj kroket; vanskelig. Übeinug uhjelpsom. -beitt sløv, ukvass. -berde f ufremkommelig het. -bergeleg =-by r g. -bjåleg upassende, -bljug og -blyg üblu. -botleg übotelig, uforbederlig. -bragd f dårlig skikk, -brigd og -brigda adj uforandret, -brigdeleg. -brukande, -brøyte n ufremkom melighet. -brøytt übanet; ufor andret, -byde n fortred, -byrd f for stor byrde, -byrg übergelig. -bytt uskiftet; ha noko -bytt uop gjort. -bøtande uforbederlig ; übo telig, -bøygjeleg adj. U daude ni. -dimd adj ufordunklet. -dug(e)leg. -duld adj ufordulgt. -dygdfuduelighet; udyd. -dygdig adj. -dygje f uduelig person el ting. -dæme n = -dåm. -dønie leg overordentlig, -døyeleg udøde lig, -døyeskap, -døyenskap, døye legdom /» udødelighet, -dåd s. -dåm ;n stank. Ueige og -eign f übehagelig eie. -eins uensartet; uforlikt, -ekte. Uer el auger m (fisk). Ujeteleg uspiselig, -evlug svak. U fager, -fallen (fl falne) uskikket. -fegen adj uglad, -fegje f uvøren person, -felleleg uhøvelig, übe kvem, -fengen adj; -fengen skade skade som man enda ikke har lidd. -ferd f; fara ei -ferd. -fer dig uferdig, beskadiget. Uff! -a (a) vi. Ufin. -fiske n ulempe, -fjelg uhyg gelig, motbydelig. -fjelge m. -fløygd uskikket til å flyve. Ufor|fælt og -færd uforferdet, -gjen geleg, -likleg adj. -svarleg. -syrgd og -sytt adj. -tent. -vanska og -vend adj. Ufred m. -leg. Ufredsbod n. -fugl m. -lysing f. -tid f. -tidend f. Ufredt adj (n) urolig, utrygt, -freista uforsøkt. -frels adj ikke helt fri el uskyldig; gjera seg -frels forgripe sig. -fri adj genert. -frisk, -friske n rovdyr, -fræv adj ikke spiredyktig. -frø n ukrutt. Ufs f bratt bergvegg. Ufs m stor sei. Ufs m takskjegg, -edrope m. Ufullkomen, -nøgd adj utilfreds. -stendig adj. Ufus adj = traud lite villig, -fygle /i udyr. -fylgd f vanhell, -fyllande umettelig, -fyndig uverdig; uan stendig, -fyse f noget som vek ker ulyst, -fyseleg übehagelig. -fysen urenslig, -fysne f. -før adj uveisom ; som ikke er i stand (til), -føre f vanmakt; uførhet. -føre n dårlig føre ; vanskeligheter. -førleg adj ufarbar. Ugagn n ; gjera —, til -s. Ugg m torn, ryggbørster; reisa —, sette sig til motverge. Ugg n engstelse, -a (a) vi. Ugge m finne (på fisk). Uggleg uhyggelig. Ugild ugyldig, -a (a) vt underkjenne. -skap ni. Ujgin f ond art, slem feil. -givnad m ondt anlegg, -gjegne f noget som er til fortred, -gjera vt for derve, -gjerande ugjørlig, -gjerast utvikle sig til det verre, -gjerd f uskikk, -gjerning f. -gjersle f utartning, degenerasjon, -gjest mild adj. -gjord adj ugjort ; umo den, -gjæv ringe, -gjæve fUgle—Umbera 176 uheldig tilstand, -gjæveleg dårlig, slett. Ugle f = ule f. Uglad, -gløymande uforglemmelig. -godsleg, -gras it. -greid adj. -greida vt. -greide f. -greideleg som ikke lar sig opgreie. -grein f uorden, -greinleg slusket, -grunna ugrunnet, -grøde n ukrutt, -gud leg adj. Uhag adj klosset, -hagleg übekvem. -hamleg utekkelig, -handsamleg og -handsleg uhåndterlig, -heil brøstfeldig, -heimla uhjemlet. Uhell n. -dig adj = uheppe fog uheppeleg, uheppen adj. U heme og -hemje f vanhell, ulykke (serleg på krøteri). -hendig übe hendig. Uheppast (a) pi mislykkes. -e f uhell, -eleg' uheldig (um sak), -en (fl uhepne), uheldig (um person). Uhistorisk. -hjelpeleg übrukelig -horveleg overordentlig, -hovleg uforholdsmessig, -huga adj util bøielig. -huggande utrøstelig. -hugleg übehagelig, -hugnad m. -hygge n uhyggelig tilstand, -hyg geleg, -hyrde f uorden, -hyrden adj skjødesløs, -hæv adj dårlig. -høg adj übekvem, -høve n mis forhold, -høveleg, -høvisk -høyrd adj uhørt, -høyrleg uhørlig, -hått uorden; vanlykke. Ujamn ujevn, -jamne m ujevnhet; ulikhet, -kjend adj. -kjenneleg, kjennskap m übekjentskap. -kjure f uordentlig levnet ; uordentlig og

uvøren person, -kjuren adj. -kjur skap m. -kjøm og kjømd adj ufremkommelig; gold. -kjøme n utilgjengelig sted. -kjømeleg adj. -kjøpt adv gratis, -komen frem tidig, -krenkjande ukrenkelig. -kring adj ikke smidig, -kritisk. Ukse m. -høvel m tomannshøvel. Ukunnig ukyndig, -kvendeleg. -kvik adj livløs; kvikt og ukvikt levende og livløs eiendom, -kvild trett. -kvern übekvem, -kynde n vanart. -kyndt vanartet. Ul adj litt bedervet (um fisk, kjøt osb). Ul m hyl. -a (a) vi = yla og hyla. Uladd adj (um skytevåpen og skip). Ulag n uorden, misstemning; vera i —. -a adj. -ast (a) vi. -leg brøstfeldig; ikke høvelig, -nad m vanskjebne. U lastande ulastelig, -lempe f. -lem peleg, -lende n. -lendt adj uvei somt. -lenke f lang, slunken per son, -lenkeleg adj. -lesande ule selig, -levt adj; ha noko —ha nogen levetid tilbake, -lide f utekkelig person. -lideleg og -lidande ulidelig, utekkelig. Ule f = ugle f; katt-. Ulik adj. -e fog -ende n upasselig ting. -leg urimelig, utekkelig. -skap »t ulikhet. Uliv n; ulivssår; til ulivs. -nad hi stygt levnet. Ulivsøyre n likegyldig person. Uljod s ulyd. U-ljodbrigde n. Ulke /muggenhet, skimmel. -leg mot bydelig, -n kvalm, ulkut slimet. Ull f. -an n ulltøi. Ullevål. Ulna (a) vi bederves, bli Bul". Ulogisk, -lot n ondt lune; vera på -lot, i dårlig humør, -lovleg adv. Ulsblakk adj hvitgrå. Ulukke el ulykke f; koma i —. -leg. Ulune f — ulot n. Ulv m. -e;binne f. -hi n. Ulydnad ni ulydighet, -ug og -iq adj. Ulykke el -lukke f. Ulyst f. -lyst el -lysta adj tilfreds stillet; overmettet. Uiækjande og -lækjeleg. -lærd. -læst ulåst, -læte f übehagelig lyd. -læte n uvesen, upassende opførsel. -løyseleg, -løyves adv uten tillatelse; av vanvare; ikke med vilje, -låt m = ulæte n. Um prep og adv; vera — seg, noko — senn; her — dagen; koma bak-, inn-; fram-; ut; osb; men: vera bakanfor, innanfor, framanfor, utan- for osb. Um konj om, dersom, hvorvidt, uaktet. Umage m svak stymper, -sleg. Umak m. -a (a) vt uleilige ; -a seg. -e m ting som mangler par. Umak laus. -løyse f makelighet; dovenskap, -redd lat. -sam som volder umak. Umbera (ber, bar, bore) vt undvære; gi slipp på. -bod n rådighet; om bud, -boda (a) vt kommandere, herske, -bodsam herskesyk, -bods mann m. — bord og -bord. -bot fUmegd—Undandrag 177 forbedring, -brøyte n forandring -bunad m forsyning, utrustning -byte n ombytning; ha -byte, ha mere enn ett sett (t. d. av klæde) -deling / fordeling, -døming /"be dømmelse. Umegd f svakhet, vanmakt; barn dom, -meidd usåret. -meld uan meldt, -melt ufordøiet. -meltande ufordøielig. -menneske n. -men neskjeleg. -mettande. Umfarn omgang; omfar. -ast(-ferst, -férst) omfares, -sykje f omgangs syke. Umferd f rundreise, -flidd istand- satt. -flinad ut. -flutt omflyttet. -fløytt omflytt. Umjfram adv: ovenikjøpet, ekstra; prep: med tillegg av; tri kronor dagen — kosten, -arbeid n. -blad n ekstrablad. -løn f. Umgang m omgang, omløp; om gjengelse. -ast omgås. Unigangs krins m. -legd f. -måte fremgangsmåte, behandlingsmåte. -skule m. -vener fl. Umgjelda vi (berre i infinitiv) und gjelde; han fekk — for det. Umgjenge n omgjengelse. -leg. Umgjerd f omgjørelse. -gjord adj. Umgrep n omfang, begrep. -s festing f begrepsbestemmelse. Umhender adv fruktsommelig. Umheng n omheng, gardiner, -seng f. Umhug m omhu. -sam adj. Umild umild, karrig, -minka adj. Uminn eleg ; i -elege tider, -ug glem- som. Umiskjenneleg adj. Umissande umistelig. Umjell adj sykelig, nervøs. Umkomen yderst forlegen, -kostnad mog -kostning f. -kring adv og prep = ikring og i kring um. -kumplaadj kullkastet, omkumplet ; omgjort, -kumpling f. -kvarv n omfar (i tømring). -kvede n. -kverv m omegn ; område, -kver ves adv i ring. Um lag adv omtrent. Umlag /i omgivende lag. -lagd adj. -land n omegn, -laup n. -laup ande omflakkende, -legg n for deling, utligning (av utgifter). -lysing / omvisning med lys; om berammelse, -lyst adj omberam met, -lægje /i overheng, plage. -me adv. Umod n mismod, misstemning. -mogen umoden. -mog(e)leg umu- Um riss og -rit n omriss, -rødd adj. -røding f omtale. IJinroni a seg (a) omrømme sig, skaffe sig utvei, -e n leilighet til å områ sig, henstand; for eit -e til hjelp for kort tid. Umråd s betenkning, betenknings tid, -a seg el umrå seg område sig. Umsegja vt undsi på livet. Um senn ad gangen = i senn. Umjsetnad m og -setning f omset telse, omsetning. -sider adi>. -skapnad m forvandling, -skapt adj. -skift adj. -skifte n. -skifte leg. -skipnad m omordning. -skjera vt. -skjering f. -skrift s oversettelse. -slag n. -snudd omdreidd. -snuing f. -snunad m. -sorg f. -spurd, -spurnad m efter spørsel. -stand s = -stende n, -stemning f. -stende n omsten digheter, stilling, forhold, -stende leg. -støde f = -stand, -støyt m omstyrtning, revolusjon, -sut f omsorg, -sviv n omsveven, om dreining, utflukter, -syn s omsikt; rundskue; hensyn; i vidare -syn i videre betydning, sml avsyn. -synleg omhyggelig, -syte n — ums u t. -sytelaus. Unitale m. -tanke m. -tykt yndet, anset, -veg ut. -veg(e)s adv. -vend omvendt, -venda seg. -vending f. -være n omgivelse, -vøle fog -vøling / istandsettelse. -vølt adj. Umynd|ig el -ug. Umælande. -mæleleg umålelig. -mælt adj. -møle n dårlig sinns stemning. -mølen og mølt uoplagt, misstemt. Umålug målløs. Umåte m; Ul -s til overmål. Qna (te) vi befinne sig vel, trives. Undan [unda] adv og prep unda; siga — ; søkka —: gjera leksone — for i morgon; ei mil

— land; beda seg — be sig fritatt. Undan drag n bortskaffelse. -dregen adj. -ferd fundvikende bevegelse. -gøymd skjult, -havd lagt til side. -kome f leilighet til å komme unda. -komen undkommen; for armet. -mun m forsprang, -rømd adj. -tak ti utsondring; und- \Under—Uppi. 178 tagelse. -takande; inkje -takande intet undtatt. -teken utskilt ; und tagen; heile bølingen, Brandgås -teki. Under n et under; forundring; verta upp i — ; -barn, -gjerning, -leg, -verk. Under prep. -befal n. -befalings mann m. -breidsle f underteppe. -budd som har godt forråd, -bunad m grunnformue ; underklær, -burd /i» strøelse. -burda (a) vt skaffe tilveie. -danig adj. -full adj. Undergang m. -gjeven adj under given; hengiven, -hald n under støttelse, -hand adv underhånden. -jordisk; dei -jordiske, -kua adj underkuet, -lag n. Underleg adj. Under makt mots yvermakt f. -mann = mindremann, -mengd f mindre mengde, -måln. -ordna adj. -rett = heim er ett. Undersam forundret; som lett blir forundret. Under|sett undersetsig, sterkbygget. -sjø m = dønning m. -skot n underskudd, -st adj nederst, -stakk m. -studd understøttet, -støde f grunnlag, -sølt solfattig. -sått ni. -tak n {mots yver tak), -tal n mindretal, -vassbåt m = kav båt. Underverk n mirakuløs hendelse. Undra (a) vt; -a sfg og -ast, undre sig. -ande, det er ikkje -ande = det er ikkje under, -en for undret, -iq og -ug = undren og undersam. -ing f. Undjsjå seg undse sig. -skylda vt sml orsaka. Une m tilfredshet, -leg behagelig, hyggelig. Unektande unektelig, -nemneleg. Ung (yngre, yngst), -dom/n, -domleg. -domsalder ;»i. -e m. -fen. -folket det yngre {mots det eldre) ekte parret på gården, -gutskule m re kruttskole, -kar m. -lyd m unge mennesker, -menne n. -møy f. -skog m. Unn a (unnte) vt ynde, holde av. -e m tilbøielighet. -ing f. U norsk adj. -note ni. -nyt unyttig -nyte f og -nytte n; til unyttes -nytteleg og -nyttig, -næming m nybegynner, -nøgd adj utilfreds. -nøydd utvungen, -nøydes adv i rikelig mengde. -nøyte n en fråtser, -nøyteleg og -nøyten adj übrukelig, -nøytug stiv, ufør (um lemer), -nåd n uvesen, -nåde m. -nådig, -organisk, -ortografisk. Upartisk, -personleg, -politisk. LJpp adv op; reisa — ; snu — ned; det kom — blev kjent; døri gjekk — ; brenna — ; leita — ; ala —. Upp al /i. -alen opfostret. -att(er) adv op igjen; om igjen. Uppatt {sjå atter) -bunden, -fest. -gift adj. -havande passende å gjenta, -havd omtalt påny. -kalla, -kalling f. -nya. -reising/, -sett adj, osb. Upp bod n opbud. -broten adj. -burd m stigning; høiden av en cpdyDget haug. -daga (a) vi op dage. -dikt n opspinn. -dregen, -drått m kornets setten på staur. Uppe adv oppe (sjå under inne). Uppe i oppe i, sml uppi. Uppjelde n opfostring, opvekst. -el ding f opildning. Uppejsete f oppesitting utover nat ten = -vering f. Upp etter (og upp etter) prep opefter, opad. -finning/"opfindelse. -finn sam og -finnug adj. -flog n op flyven, stigning, -flot n opflyten. -floten og -flotna adj opflytt. -flutning f. -fostring fog -fødsle f. -frosen opsvulmet av frost. -fylling f. -gang m. -gjerd f op £JØr- -gjeving /" opgivelse. -gjord opgjort; ferdig, -gjæv adj hjelpe løs av anstrengelse, opgitt. -glødd begeistret, -gløding f. -gonge f. Upp hald n opholdelse, oprettholden ; stansning. -haldig (um ver). Upphalds|reim / bærerem (i sele). -vér n. Upphav n ophay, første grunn, årsak. -leg oprindelig. Upphavsmann /». -tak n initiativ; gjera -taket ta initiativet. Upp helde n ophold, underhold. -hoggen {fl hogne), -hogging f. -husa adj velstelt med hus (um ein gard), -høg og -høgd forhøiet; ophøiet. -høgja vt ophøie. Uppi og upp i op i; koma upp i heii; vera uppi {el uppe i) heii; dei vart upp i inkje blev ikke noget av. Uniform f. -on ni. -tar m. -verset = allheimen, -versitét n.Uppkast—Usle. 179 Uppkast /i ; gjera -kastet til ta ini tiativet til. -kjømd f opkomst, fremkomst, -kjøp n. -kjøpar m. -kék n. -kome f opkomst; opkomme, kilde, -kuva adj høi på midten, konveks, -kveik m opflammelse, fyrighet, -lag n oplag, forråd; naturlig anlegg, -lagd oplagt, op satt; oplagt til Upplagshus n. -rom n. -stad m. Uppland n. -sk adj. Ipp låten oplatt. -laup n opløp. -lending m. -lett adj lettskyet. -ljos = -lett. -lyse /i opklarelse efter regn. -lysning f oplysning (wbelysninga heiter lj o s n). -læring f. -løysing f. -mana (a) vt til skynde, -med prep. -moda (a) vt opmuntre, opfordre. Uppjnemne n kjenningsnavn. -nem ning f. Uppreiding f opredning. -reist / = up p rør n. -rek n opsigelse. -reksmann m den som ophever en handel, -riss og rit n optegnelse, referat, -riting f optegning. -rop n oprop; det kom i -ropet blev k]ent. -rør n. -rådd adj; -rådd for båt. Uppjsagd opsagt. -sats m; bord-, avis-, -seda (a) vt opdra. -seda adj. -sedar m pedagog, -seding f opdragelse. -segjeleg adj. -seg jing f. -sett n opsetning; skrift lig opsats. -sig ti. -skot ti opkom mende vann. -skrift s. -skrøytt adj forrost. -skrøyvd løselig op stablet; (um ei soge) overdreven. -slag ti (upp slags brev), -song 7jj. -staden opstanden. Uppstadmund 71 tiden til å stå op om morgenen, sml ris mål. -rokk ro opstanderrokk. -vev //*. Upp staka adj opstaket. -standar 77». -steg 71. -stell /i opsats; bord uppstell. -stode f opståen; opstandelse. -stove f overstue. -styr ti opstyr, tumult, -syn s blikk opad; åsyn. -såt n opset ning. Upp|tak n optagelse; strofe i vers; avsnitt i musikk, -tald optellet. -trutna adj ophovnet. -um prep opp forbi, -under prep opunder; oppe under, -vartar m. -vårting f. -vega adj banet, gjort

farbar. -vegen opveiet. -vokster 7/1 op vekst. -yver prep op over, oven- over. -øst ophisset. -øydd op brukt. Uppå prep oppå og oppe på. Sml å prep. Upraktisk, -produktiv adj. -prut ande og -prutt adv uten prut. Ur- (ei fyrestaving som tyder upp havleg); -kraft, -menneske, -ti di, osb. Ur m værsol. Ur n ur; himme-. -verk n. Urd f; stein-, -ut full av urder. Urein adj. -skap 711 og -ske f. -sleg adj. Urekneleg überegnelig. Urett 711 og adj. -eleg. -ferdig. -vis adj. -vise f urettferdighet. Urge ;jj vemmelse, -leg adj. Uri(d) f uvær, især snefall om våren. -rima adj urimet. -rimeleg adj. Urin m. Urne f. Uro f. -a (a) vt forurolige, -leg. Urt /"plante, urtekunnig adj. -pose m. Uryd e n tett kratt, -iq adj uryddelig uryddig. Urøkt /"=vanrøkt. -rørd. -røynd adj. -røyvd urørt, -røyveleg adj. Uråd s; merka — ; det er reint —. -d uforberedt; tvilrådig, -iq og -ug uforsynlig; forsømmelig. Usagd adj. -sakna ikke savnet. Usam n uenighet, -d uenig, -nad m = us am n. -s adj (übøygjan de) =usa m d ; dei vart -s. -tykke n tvist. Usann adj. -ing f usannhet. U sansande og -sansleg adj som ikke kan sanses, -sedd usét. -sedug usedelig, -segjande og -segjeleg adj. -semjande uforlikelig. -sem jast (-semst, -samdest) vi leve i uenighet, -semje f. -siger in tap i strid, -sjølvstende n uselvsten dighet. -sjølvstendig, -sjåleg uan selig, -skap n stygg fasong, -skap leg. -skikkeleg, -skil n übillighet; urett, -skilen utydelig, -skiljande uadskillelig. -skjepla adj ufor styrret, -skjær umoden (um åker). -skrymta uskrømtet, -skyld adj übeslektet. Uskyld f. -ig. Uskyn ande og -leg uforståelig, -sam uskjønnsom. -semd f. -uguskjønn som, ikke erkjentlig; übillig. Uskøyte f skjødesløshet. -n adj. Usle 7» kullstøv, smått grus.Usløkkjande—Utol. 180 U sløkkjande uslukkelig. -slørd util slørt, -smak/n, -smakleg. -snikka adj uhindret; ukrenket. -sonleg utilgivelig, -spurd uspurt. Ussa (a) vt: forvikle; vi: vrøvle, -e fen floke, -e m en søler, -eleg adj ugrei. Ustand s; vera i usland. -stell uor den, dårlig forfatning; gjera ustell gjøre ugagn, -stelt vanskjøttet. -sturteleg ustyrtelig (mengd). -stykke n slett gjerning, -styr n dårlig styrelse; tumult, -styrje f urolig person, -styrleg. -sunn (n usunt) usund. -svikleg. -svip m uheldig utseende, -svipleg klos set, utekkelig. -synleg, -sæl ulykkelig, -sæle f. Usætande og -eleg adj upålitelig. -e f upålitelig person. Usøm d f usømmelighet. -eleg. -ut (adjektivending) full av; pigg-) stein-. Ut adv utad, ut. Utak n voldsomt tak. Utakk / utakk. -sam. Utame m uvane, uskikk. Utan prep og konj utenfra; innad; medmindre, hvis ikke. Utan beins adv. -boks adv utenat. -bords, -bygdes, -bys, -dørs adv. -for prep. -frå adv. Utange m en urolig kropp. Utan gjeldes adv utenfor prestegjel det, -ikring omkring utenom -lands adv. -landsk adj. -med -på. Utanpåklæde fl. -skrift s. Utanrettsleg adj. -rikes adv. -riks minister m. -rikspolitikk m. -skjers adv. -soknes adv. -stokks = -dørs. -til adv utvendig; uten fra. -um, -vegges adv. -verk n -vind m. -åt adv = -boks. Utar adv lenger ute; nærmere ut gangen, -leg adv noget langt ute -st adv og adj = yttarst. Utarbeidd adj. -asa utmaset. Utatt(er) adv ut igjen, sjå atter. Utattkomen. -sletta adj. Utav = av prep (ikkje mykje bruk i skrift; i bygdemåli gjerne uttala uta' og 'ta', utå og 'tå'). Utbladd utvalgt, -bløytt. Utbreidsle f utbredelse, -brot n -bygd f. -bygd adj. -drag nut settelse ; utdrag, -dør f. Ute adv (sjå under inne), -arbeid n Utekk (ra utekt) og -eleg adj. Ut-eld adj foreldet. Jte-lege f uteligging. Uteljande utellelig. Ut eng f. -erving in arving av side linje. Ute stengd adj. -stode f utestaen. J-tett adj gissen, lekk. Jtetter adv utad, utover. Jtev m stank. Utejvere f uteværen. Jtfalln. -en (helst um sjø), utfallsés m. -vinkel m. Ut|ferd f. -for og -fyre prep. -fyl lingssetel m blankett, -forkomen og nedforkomen avfeldig, forar met. -førsle f. -gamal, -gift f = utloge f. -gjord utsendt. -gonge f = utmars. -greiding f. -greina adj forgrenet, -grunda adj utforsket, -grunn og lang grunn adj. -gråten forgråtť. Uthald n utholdenhet, -helt adj utgytt, -hyses adv. Utid f; i— ; —på mots godtidpå. -ig adj uoplagt, utilpass. Utifrå = framifrå udv overmåte. Utigen adj som ikke har »tign". Utilbørleg adj og adv. U timeskap n uorden, uvesen, -ting m. -ting n slemt menneske, -tjon n lyte; dårlig person. Ut|kik n. -kjend lettkjennelig. -kjøme n resultat, facit. -kome /"utkomst; utkomme, -kropen utkrøpen, for slagen, -kåra valgt, -land n kyst; utland, -låten utsloppen. -laup n. -legg n. -leggjar m fortolker. -lem m ytre legemsdel; -lemene fl ekstremitetene, -lending m. -lengst adj lengst ute. -levd adj -liden forløpen (um tid), -likning f. -loge f utgift; avgift, -luting f utloddning. -læg adj fredløs. -lægd f. -løysing, -lån n. -mann {mots fjellbu), -mark/, -mars m. -masa trett av arbeide, -med prep utad, langsmed, -merkja vt. -merkt. -mælt utmålt. -mødd utmattet. Utnemne n opnavn. -nemning / ut nevnelse, -nørding m nordvestlig vind. Uto n og -e f vanart, ondt anlegg. -en uskikkelig. Utokke m übehagelig inntrykk; ugunst, -leg adj. Utol n utålmodighet, -e f stor plage.Utor—Uånd. 181 -leg utålelig. -sam intolerant, -semd f. -ug som tåler lite. Utor prep utav. -bytt dårlig byttet. -dotten utavfallen. -komen. Utplukk n. -plundring f. Utjrap n jordskred, -rast /"utmarker. -refte n takskjegg, -reiding /"ut styr, -reidsle f utredelse, avgift; utstyr. -reken utdreven, van skjøttet, forslitt, -rend listig, klok. Utrengd ufornøden. utrengsmål

n i —, uten, nødvendighet. Utriveleg vantreven ; übehagelig. u-triven dorsk, ut-riven ut-revet. Utrivnad og -skap m vantrivsel. Utrop n. -ror m roing ut (på fiske). U,trottug som lite holder ut. -tru f falsk tro. -tru adj utro. -trudd ikke trodd, ut-rudd utryddet. Ujtruleg. -trygg usikker. Ut|røme n rum innenfor, -røming f oprydning, utvidelse. -røn adj vestlig inn fra havet, -røne f = havgule. Ut sal n og -selnad m utsalg, -segn /uttalelse, -sending m sendemann. -setning f. Utsjåande adj; det er ikkje -ande til det. -ande n og -nad m utseende. Ut skjemd, -skjemme f lyte, skam. -skot n. -skrift s. -skuldig meget forgjeldet, -skurd m utskjæring. -slett n eksem, -slætte n avsides eng. -soning, -spjåka adj. -stel ling f sml sj å n. -syn s utsyn, prospekt; utseende, -synning m sydvestlig vind. -synt iøinefal lende. Uttala (a) vt. -e m. -else m=f o r - segning f. Uttalma adj uttæret, avkreftet. -tolkar m. -trykk n. -trøytt adj meget utmattet, -tverva (de) vt vrenge. -tverve f vrangside. -tyda vt. Utukt f. -ig adj. Utum prep ut forbi. Uturvande adv unødig. Ut|vakt adj utvåket. -val n. -vandrar m. -vega seg (a) finne utvei. Utvegen = u v a s k a. Utvenda vt avhende, selge, -vendes adv utvendig, -vertes adv ut vortes, -vidd f utmarker, -vikla (a) vt. -vikling f sml fremda, fremde m og fremding f. -vinning f utbytte, [-vortes] sjå -vertes. Uty n utøi; dårlig tøi. -tyd üblid. -tydeleg, -tykke n ugunst. Utyrst adj. -a seg (a) stille tørsten. Utyver og ut yver prep ut over. Utægleg utekkelig, -tøkleg übekvem. -tømeleg uuttømmelig. Utøy f. -øydar m ødeland, -øygd adj som har fremstående øine. U tått m lyte, ondt anlegg, -van adj uøvet, -vand og -vandsleg adj ikke vanskelig ; jevn, omgjengelig. -vane m. -vanleg usedvanlig. -var uforsiktig. -vardande adj upårørende. -varig og -varug udrøi. -varleg uforsiktig (frem gangsmåte), -varsam uforsiktig (person), -vedkomande, -velkomen adj. U|vega übanet. -veges adv på vill sti. -ven m (fl uvener), -venleg, -venskap m. -venta og -ventande uventet. U|vér n. -verdig. -verk(e)leg. -vette n ond vette, -viktig. Uvil|ja; -ja verk gjerning av vanvare. -jande uforsettlig, -je m. -jug adj. Uvinneleg ugjørlig. Ujvis tåpelig, -visleg uforstandig. Uviss usikker, -e f uvisshet. Uvltn uforstand; besvimelse, -a (a) vi besvime, -ande uvitende, -eleg uyitterlig; meg -eleg, mig uav vitende. -ing f besvimelse, -ing ;n tåpe. -ingskap m tåpelighet. -ri(d) f anfall av besvimelse, -ug uforstandig. Uvled m håndled. Uvonleg usannsynlig, -vorten ukom men, ikke inntrått. Uvyrde f skjødesløshet ; uvøren person, -en skjødesløs, uvøren. -nad m forakt, -skap m skjødes løsbet. Uvægjen übøielig, stridig, -vær adj utilfreds, -værskap m. -vøne n urimelig ting (tanke, krav, osb.). -ærleg, -ærug uartig, -øvd adj. -øygjeleg, som man ikke kan øine. U|ånd f. -år n. V—Vanfaren. 182 / V. V m (fl v'ar). V-ljod s. Vabba (a) slaske, vasse. Vad n fiskesnøre; vadested. Vada (e, o, a) pi vasse. Vadbein n (på båt). Vadmål n vadmel. Vad ra (a) vi tumle omkring Vadsekk m. Vaffel m (fl vaflar) og -kake f. Vagg m. -a (a) vi gå vaggende. Vagl m (for høns osb), -a seg (a). Vagn m spekkhugger (ein kval), -en Karlsvognen. Vaisenhus n. Vak n bøie; fiskestim. Vak adj våken; årvåken, -a (a) vi våke; holde sig i vannflaten. Vakanse m ledighet. Vakjar ni. -arkone og -ekone f. -en adj. Vakker (fl vakre) = hæv, fager, fin, ven. Vakna (a) vi våkne. Vaks el voks n. Vaksam vaktsom, -semd f. Vaksen fullvoksen; vel-. Vaksin m. -asjon m. -era vt. Vakster jh våkenhet. Vakt (partisipp av vekkja); dei -e pietistene. Vakt f vakt; halda — ; 8 mil i -i; -i hadde sovna, -a (a) vi vente ; passe på. -ar m. Vaktel m (fl vaktlar). Vakthald n. -meister m Val m en grunn vik. Val n valg, utvelgelse. Valbjørk f bjerk med knudret ved Valbolk m valgperiode. Vald n rådighet, voldsmakt, rådig hetsdistrikt. -a (a) vi ha rådig het (sml vold a), -gjesta vt vold gjeste. Valdres, -dris m. Valdsverk n. Vald taka vt. -tekt /". Valen adj halvlammet av kulde. Valg adj vammel, smakløs, -smak flau smak. Valhall. Valk m liten rull el pute; engelsk syke. -a (a) vt kramme. Vai krins m valgkrets. Valkyrje f. Vallak m = gjelk m. Valleslette f slud. Vallgro y/=gr as binda seg sette gressbunn. Valmann m. Valmue m. Valmøte n. Valna (a) vi bli valen. Valjndt f (fl -neter) valnøtt. Valplass m slagmark. Valrett m stemmerett. Vals m. -a (a) vi og vt. Vals m valse; veg-. Valsøyfjord (på Møre). Valtra (a) vi vralte. Valuta m (b -en) = verddage m. Vamp a (a) vt klæ tykt. -e m kofte. -en. Van- fyrsteled i ei mengd ims med tydingi: mangelfullt. Van adj vant, kommen i vane; — til eller med; vera — ved. Vanad m skade, ulykke; gjera —. Vanage m selvrådighet. -akt f. -akta (a) vt vanskjøtte. -art f. -beinke f fortred, -bragd f uhel dig skikk. Vand (n vant) (av venja) vant (til el med). Vand (n vandt) vanskelig; kræsen: mat-, ord-. Vanda (a) vt velge, vrake; —malen. Vandarveg ni ; det går -en på ruin. -es adv. Vande ni vanskelighet, -laus. Vandhøv adj vanskelig å få fat i. -iq vanskelig, som krever, klok skap. Vandivila (a) vt laste, dadle, -le n en stymper. Vandleik ni vanskelighet. Vandlepe m lekkermunn. Vandom m = fordom. Vandra (a) vi = ferdast, reika. Vandrelærar m = umgangslærar. Vandsam nøieregnende, kræsen. -semd f. Vandskjer m og n spissmus. Vandsleg adj vanskelig, -svævd som vanskelig sovner, el for lett vekkes. -t adv neppe, vanskelig. Vane in. -drikkar m. Vanfaren brøstholden. -ferda (a)

vt forderve, -før adj. -føre fVang—Varp. 183 vanførhet. -føre n vanskelig: hiter. Vang m engslette; grønning. -e n kinn; tunn-. Vangel n omstreifing, vegelsinn. Vangjerd f feil (ved eit arbeid) -gjerning f fuskverk. Vangla (a) pi: streife om; bære sig vegelsinnet; vt: — burt. Vangreide f uorden. Vang skjegg n bakkenbarter. -sne n plogskjær. Vanhald a vt misligholde, overtrede (lov), -en brøstholden ; misligholdt Van heider m. -heilag adj. -helga (a) vt vanhellige, -helse/, -helsug adj. -heppe f vanhell, -hevd ; vanrøkt, -heppast (a) vi mislyk kes, -hjelpen adj. -hyggjasi (-hygdest) vantrives, -høve n. -høveleg ikke passende. Vanilje m. Vank ;jj feil; lyte. Vanka (a) vi vanke, fare omkring; det — hogg. Vankant m skrå eller ikke hel kant på sagbord. Vankunne f. -kunnig adj. -laga bragt i ulag. (vanleg sedvanlig). -lukkast (a) vi mislykkes, -lukke f vanhell. -lyndt vanskelig til sinns, -makt f. -minne n for glemmelse, -mod n mismot, -moda noget motløs. -modast (a) vi engstes. -mæta vt ringeakte. -pryda vt vansire, -pryde f vansir. Vanfrefsa vt mots ovrefsa. -ros f. f. -røkta (a) vt. -råd s forsømmelighet; knapt forråd; for legenhet, -rådd adj. -råden og -rådig ikke forsynlig. Vansa (a) vi flakke om. Vanse m mangel. Vanseda adj udannet, -ska (a) vt vrake, forsmå, -skapa vt. -skap nad m og -skapning m. -skapt adj. Vanske m feil, lyte; vanskelighet. -leg adj. Van skipa adj ikke bragt i orden. -skipnad m uorden, -skøyta vt vanskjøtte, -stell n dårlig stell. -stelt, -styr n. -styra vt. -styre n. -søvd som trenger mere søvn. Vant n (på skip). Vant m mangel, -a (a) vi: ikke fin nes; sjeldnare vi: savne, ikke ha; sml fatast, skorta. Vantakk /"utakk, -trivast w. -trivcn dorsk. -trivnad m vantrivsel. -trivning m. -tru f. -truande vantro, -truen mistroisk, -vare m; av -vare. -våres adv. -vit n dumhet, -vitug tåpelig, -vyrda vt ringeakte; håne. -vyrdeleg for aktelig, hånlig, -vyrden skjødes løs, -vyrdnad m. -vyrdsle /" ringe akt; forsømmelse. Vanylven (på Møre). Van|æra vt. -ære f. Var adj opmerksom; verta —, op dage; varsom ; sky. Var n overtrekk, omslag; pute- (som fyrsteled i sms tyder var- vern, t. d. -bord, -skil, m. fl.). Vara (a) vt advare, varsle; vokte; — seg = varast være forsiktig ; bli var noget. Vara (de) vi vedvare, ikke ta ende. Vara (som fyrsteled i sms:) reserve. Varaldsøy (i Hordaland). Varamann m. -menne n (um båe kyn). -vén f utvei i bakhånd, -vott m reservevott; overflødig ting. Varda (a) vt vokte, beskytte; -a til være beslektet med. -ande og uvardande beslektede og übe slektede. -e m = vete m. Varjdyvle og -døger n følgeånd. Vare f vare, produkt ; handels-. Vare ni varetekt ; taka i — ; taka — på ; ha til —, ha i reserve. Var|egsle f advarsel, formaning. -eign f varetekt. Varelag og -lager n. -merke n. Varetekt f. -tektsarrest m. Varfløygd forsiktig til å flyve. Varg m ulv. -e|bøle n. -hi n. Varg skinn n. -unge m. Variasjon m. -era vi og vt. Varlig og -ug vedvarende. Var|leg varlig, -læte f forsiktighet. -låten forsiktig; undselig. Varm adj. -a (a) vt. -blodig. Varme m. -beltet den hete sone. -grad m. -leidning m. Varm leg noget varm. -leik m grad av varme. Var[mur m beskyttelsesmur. -na (a) vt = verna, -nad m pårørende ; familie. Varp n kast med not; forsøk, be drift; gjera eit godt — ; rennegarn (sml veft), -a (a) vi: fiske med not; vt: varpe (eit skip), varpe not f.Varsam—Veggedyr. 184 Varsam adj. -sel n. -semd f. Var|skie f sidefjøl til lass. -skinn n skjødeskinn. Var|sku (-skudde) el -skua (a) vt. -sla (a) vt varsle, tilsi. Varta upp (a) vi opvarte. Vartdal (i Møre fylke). Var|ug el -iq adj. Varulv m menneske i dyreham. Varveit|sla (a) vt bevokte, -sle f. Vas" n vås, sludder, -a (a) vi. Vasall m. Vase m; glas-, frukt-. Vase m floke. Vaselin ni. Vask m vask under springen. Vask n vaskning. -a (a) vt. Vaskebalje m. -klut m. -vassfat n. Vasl n. vasl m. -a (a) vi fare med unyttige ting. -ast (a) bli vass full. -en adj full av fjas. Vassa (a) vi vade. Vassiarv ni (gras), -bein adj = -ila t. -bit n = hugbit n. -bol n = -nøyte n. -drag n. -drukken gjennemtrukket av vann. -en (fl -ne), -fall n. -ferd f 2 bøtter vann (i eit åk), -flat adj horisontal -fljuga vi løpe i vann, renne, -flog n oversvømmelse, -fugl m svøm mefugl. -føre n=-d r a g. -graut m. -gror m bunnvekster. -hegla (de) vi. -laus. -leidning m. -mål n vannskorpe, -nøyte n = -bol n bekk el brønn til husbruk. -6s ni utløpet av en innsjø, -renna vi = -fljuga. -sjuk vattersottig -tett adj -to n = brenne n -tro f vannkumme. -trøm m = -mål. -veg vei til nvassbolet" -velling ni. -verk n. Vasut forviklet, vrøvlet. Vater; vera i —. -pass n. Vatn n vann; innsjø; smsf vass -a (a) vt vanne; det -ar på isen -ast (a) vi fylles med vann. -ing f vanning. Vatra inn (a) vt sette i vater. Vatt n (elektrisk). Vatt n. -a (a) vt vattere. Vattersott f. Vaver n planløs ferd eller prat. Vavla (a) vi tale utydelig. Vavra (a) vi være i bevegelse; irre omkring; vase. Ve n helligdom; brukt i mange person- og stadnamn: Vemund, Ve bjørn; Veøy, Vestad; Tvarg i veum' Ved prep ved, hos, i nærheten av; -gå og gå —, og vera —, tilstå. Ved m; bjørke-. -byrd f vedbør. Vedd n pant; selja garden i—. -a (a) vi vedde. Veddemål n. Veder imot; -fara og -farast vi vederfares, -lag n. -leggja vt gjengjelde. Vedervase ni tankeløs person. Vedfamn m. -fang n. -fdr n sko g f or (kreaturføde). Vedføre n reisegods, -gang zn ved gåen; innrømmelse, -ganga og -gå vt tilstå, -gjerd f. -gjering f. Vedgiersle f reparasjon. Vedgå vt tilstå. Vedjhakke f

trepikker (fugl), -heng n. -hoggar m. -hogster m. Vedkjennast vtvedkjennes, bekjenne. -kjenne n feil, varig mén. -kjen ning f vedkjennelse ; bekjennelse ; erkjennelse. -kjømeleg rørende. -komande adj. Ved lad n. -lag n. legg n. Vedsetja vt tilskyte som bidrag. Vedskie f. -skot n vedskur. Vedtak n beslutning, -taka vt be slutte, -taksfør adj beslutnings dyktig, -teken vedtatt, antatt. -tekt f. Vedunder n vidunder, -leg adj. Vedvendel m kaprifolium. Vedvæld adj likeglad, uforfærdet. -være n nærvær. Vefsn (i Nordland). Veft ni islett, tverrtråd i vev (lengde tråden heiter varp el renning). -a (a) vt. -ing f = veft. Veg m (fl -ar el -er) vei; spor; av stand ; henseende ; i pengevegen, i matvegen ; i den -en i den hen seende, -a (a) vi bane vei. Vega (e, o, e) vt: løfte op; veie; finne vekt ; vi : ha en viss vekt. Vegjarbeid n. -byggjar ni. Vegardshei (i Aust-Agder). Vegemot n korsvei. Vegende n tverrtre på slede. Vege|tasjon iri. -tera vi. Veg|farande m og adj. -trea m. Vegg m (fl -er) vegg; i folkevisone ogso = umfar; kasta han upp å femtande vegg; smsf: vegg- og oftast vegge-. Veggejdyr n. -kort n. -lus f. -mil lom adv. -mot n hjørne mellem tømmervegger. -smed m trelus.Veghittar—Velseda. 185 -sprunge f sprekk i \egg. -su f -tavle f. Veghitt|ar m stifinner, -en adj (fl -ne) Vegjlag n veiens beskaffenhet, -mæ ling f veiopmåling. Vegnad m veining, vekt; vera snur ten på -en misfornøid med vei ningen. Vegner fl; på mine —. Veglrull m veivalse. -stell n. Vegvandt adj n ; her er -vandt van skelig å finne vei. -vill. -visar m Veid|a (veidde) vt : fange, felle ; vi : gå på jakt. -d/"= veiding/" Veide[fang n fangst, -horn n følehorn -hår n = vérhår. -mann m -skap ni jakt. -skog ni. -tid f. Veiding f jakt. -n f fangst. Veifta og vifta (a) vi vifte. Veigje / væske, saft; tjøre-. Veik m (fl veiker); lampe-. Veik adj veik. -e / svakhet, -hendt og handveik adj. Veikja (veikte) vt slappe, gjøre veik. Veik|leg svakelig, -leik m. -na (a) vi svekkes, -rygg = smalry gg. -voren adj. Vett adj sprukken, uhel (serleg um metall), -ast (a) vi få revner. Vette f sprekk, revne. -fri adj. vettut meget uhel. Veim n : fjas ; m : en vims. -a (de) vi fjase, vimse; tale forblommet. Veit f avledningsgrøft ; smal gate. Veita (veitte) vi: helle til en viss side ; vt: lede i en viss retning ; — vatnet burt; yde, bidra (sml veitsle f). Veite f = veit f. -fyll f. Veiter n'fårelus. Veitsle f gjestebud, bevertning. Veiv f svingskaft (t. d. på slipestein). -a (a) vi og vt svinge, dreie, -spel n lirekasse. Vék el vik n avsnitt; -smal adj. [Veke] sjå vike f. Vekk adv = burt. Vekkja (vekte) vt åpne, hugge hull på is ; rense ; få til å renne ; blod-. Vekkja (vekte el vakte) vt vekke av søvne; vekke åndelig (i denne siste tydingi bruker ein formene vakte og vakt). Vekkjande = vekkjeleg. Vekkjar|ur n. -verk n. Vekkje f liten bjelle ; stall-. Vekkjeleg vekkende, gripende (um tale). 13 — Matias Skard: Nynorsk ordbok. Vekkjing / vekkelse, -spreike f. -talar m. Veksa (e, o, a) vi vokse; gro. Veksel ni (fl vekslar). Veksla (a) vt ombytte, veksle. Véksmal adj midjesmal. Vekstring m yngling; fram-. Vekt f vekt; tyngde; betydenhet. -arm m. -iq adj vektig, betyd ningsfull, -lodd n. -mink m vekt forringelse. -skål f. -ug = -ig. Vel adv vel; godt; omhyggelig; leva vel; sjå vel etter; han var godt og vel 3 alner lang ; for meget, det vart vel tungt. I alle desse tydingane vert ordet uttala med lang, open e og trykksterkt; der imot vert ordet uttala stutt og trykklett i tydingi: vistnok, for mentlig; sjå fulla adv. Vela (a) vi: sette snarer; vt: be- snære. Veljberga vel forsynt, -boren, -budd adj. -bygd velbygget. Veljde n velde; rådighet, -dig adj. Veld|er og -or fl redskaper. Vele /i stjert (hale på fugl). Vele f list, snedighet. Veiende n svelg (hjå dyr). Vel|far n; bjoda -far. -ferd /lykke; næring, -ferdssak f. -fyllt adj,. -gang m velgående. -gjerar m, -gjerd f. -gjerdsam godgjørende. Velgjerdsjheim m velgjørenhetsan stalt. -lag n. Vel gjerning /. -gjeten vel omtalt. -gjord adj. -halden velholden. -hendt som arbeider nett og godt. -hjelpen adj. Velln (les: veléng) fint papir. Veiing f lokking ; smiger ; tvilrådig het; sml vela og hovela. Veltøa (vel, valde) vt velge. Velkjend, -kome f velkomst, -kome helsing /'. -vell (n velt) adjektivending: meget mottagelig for; bit-, lort-, osb. Vell n vell, kilde -a (e, a, o) vi velle, strømme ut; la munnen løpe. -a (velde) vt ophete, syde, sml forvella, -ing m suppe. Vellivnad m vellevnet. Vellyst f. -iq ddj. -ing m. Vel|lærd adj. -læte / og n ros, -makt f. -meint velment. -nøgd tilfreds, -nøgje n tilfredshet. Velseda adj velopdragen, artig. -sedd (n sét) velsét. -semd fVelsk—Verken 186 heder; festlighet, -sett vel be satt, -signa (a) vt. -signad mog -signing f. Velsk adj fransk. Velskapt, -skipa velordnet. -skjem meleg adj omhyggelig i sitt ar beide, -skyldig; gjera seg — inn smigre sig for å utnytte sitt be kjentskap, -stand s. -standsfolk fl. -stelt adj. Velt m ; vera i -en. Velta (e, a, o) vi velte; sml kanta; rulla. Velt|a (velte) vt la noget velte el rulle; -a i hop. -e f; tømmervelte. Veltefjøl f (på plog). Vel|tenktvelment; rettenkende, -un nar m velynder, -verd og -verdig fordringsfull, -vilje m. -viljug. -vyrd adj. -være n. Vemjast (vemst, vemdest) vi vemmes. Vemod n og sorgmilde f. -ig og sorgmild adj. Ven adj vakker. Ven m {fl -er) god kjenning, venn. Vend f vending, én gang frem og tilbake; verslinje; fynd; gjera verk med —. Venda (vende) vt og vi vende; om skifte; — målet-, — syni = kverva

syni; det vender mot nord; — varor og — i pengar avhende. Vendane Venderfolket. Vend e f vending, gang ; tri -or. -e n vending; forandring. Vendelrot (urt). Vendemåt nog -punkt n. -reis f. -ring m. -strek n vendekrets. Vending f svingning; forandring; brå-. Vendsel / og -sle f avsetning av varer. Vene gnag n og -hakk n strid mel lem gode venner, -kjøp n. Venelsken adj vennehuld, vennlig. Veng m kahytt, -båt m. Veng m (fl -er) og vengje /. -skoten Vengje|bord n slagbord. -broten -fang n. -par n. -slag n og -tak n Ventøa (ven, vande) vt venne, -jast komme i vane. Ven kjær, -laus, -leg adj. [-n] sja ven m. -skap m. -skapleg ad/ -sleg =ven1 e g. -stød ady trofasi i vennskap, -sæl adj. Venta (a) t>f: vente; ha i vente; vi bie. -ande; haner -ande no; som -ande var. -e f; ha noko i -e. Vente|leg ventelig, -pengar fl vart penger. -stund f. -tid f. Ventil tit. -asjon m. -era vt. Ter sviger-, i sms som -far, -mor osb. Vér m vær, saubukk. 7ér n vær ; vind og vér. Vera (er, var, vore) være. Vér|a (a) vi være, snuse, -ast bli bedre vær. Veranda m (fl -er) sml sval f. Verande; her er ikkje — for folk. Verb n. -al adj. -alinspirasjon m. Vér|barka og -biten, -boge m = regnboge. -brag n nordlys. -brauti = Vetterbrauti. Verbror svoger. Vér|brøyte n. -byte n. Verd n verd, betydenhet. Verd f verden; sml heim m; ingen -sens ting. Verd m måltid (berre i sms som dag-, kveld-, osb). Verd adj; det er ikkje umaken -t. -dage m valuta. Verdal (i Nord-Trøndelag). Verdjauke m. -e n verdi (verdebrev n). -fall n. -full adj. -iar fl ver dier; andelege —. -ig. -laus adj. -leik m verd, fortjeneste, -setja vt. -skap m og -skyld f = -leik verdskyld, fortjeneste. Verdsleg adj. Vere f ophold på et sted ; væren. Vére m bremselarve (på kyr). Verestad m blivested. Véreten adj forvitret. Vér|far m. -foreldre fl. Verft n = verv m; skips-. Vérhår n værhår. Veril m værstrek; han veit ikkje -en vet hverken nord el syd. Verja (vér, varde) vt verge, forsvare. Verje f verge (våpen); varetekt; en verge, -laus adj. -mål n for svar i en sak; vergemål, formyn derskap. -onder f ski med lod dent skinn under, -plikt f. -råd n. Verk n ; jarn-. Verk m (fl -er) smerte, pine. byll; tann-, osb. Verka (a) vt og »i tilvirke ; — fisk, — hestehov, — uad/ndZ; bevirke, gjøre virkning. Verkbroten verkbrudden. Verkejarn n hovkniv. Verkeleg adj virkelig. Verken n. -s|kjole m.Verkfinger—Vika. 187 Verk|finger m. -flage f. Verkfolk fl arbeidsfolk ved verk. Verk|fot m. -full adj. -hand f. Verkja (verkte) vi smerte; det er betre å verkja i handi enn i hugen Verklaus adj smertefri. Verk|leg og -eleg adj virkelig, -nad m virkning, tilvirkning, -ning f virkning, følger, -sam adj. Verksdrift /. -eigar m. Verksemd /. Verksmeister m. Verkjstad m. -ty /?. Vér|kunnig adj. -kåpe f vendekåpe. -lyse n nordlys. Verm|a (de) vt varme, -de m varme. Verme m ild, varme. -holn. -kraft/. Vermdr f svigermor. Vermsel n og -sle f isfri kilde. Vern fog n. -a (a) vt verne. Verne|plikt f. -ting n. Veronika m (b -en). Verpa (e, a, o) vt og vi verpe. Verrast (a) forverres. Verre, verst, sjå vond og ill. Vers n; salme-. Ver|séra vi være i omløp (um rykte) -sjon m. Vers|lære f. -mål n. Versna (a) = verrast mots besna. Vér strek n. -stuv m regnbue Versyskin fl. -syster f. Vert m; hus-. Ve/*^, (e' a> 0) rt bli5 — verande forbli. Verts|folk fl. -hus n. Vertskap n familiefest; selskap Verv m og verft n; skips-. Verva (a) vt hverve. Vérfvis adj. -åtte / værslag. Vesal adj ussel, -dom m. -mann Vesen n. Veske f; reise-. Vesla = den vesle gjenta. Vesle adj; sjå liten. Veslen = den vesle guten Veslevaksen adj. -Ung m pusling -old / skrøpelighet. Vess|a (veste) vi trekke vann. -ast væske sig. -en adj (fl -ne). Vest m; frakk og —. Vest m og adv mots aust. [Vesta] sjå ve st an adv. Vest-Agder (fylke). Vesta-møy f vestalinne. Vestan adv vesten, -fjells, -fielsk -vind m. Vesterjland m. -landsk. -lending m Vestfold (fylke). Vestibyle m forhall. Vestlandet (i Norig). -landsk. -leg. -Iending ni. Vest|re adj mots øystre, -røn adj vestlig (um vind). Vete m varde. Veteran m. Veterinær m. Vetne n (av vatn); still-. Veto n ; absolut —. Vetrast el vintrast (a) bli vinter. Vetrung m årsgammelt dyr. [Vett] sjå vit n. Vette nen vette, -ljos n lyktemann Vetter (fl vetrar) el vinter (fl vintrar) m. -brauti melkeveien, -dvale m. -lægje n. -nætene 14. oktober. Vetters| el vintershalva vinterhalv aret. Vettug] sjå vitug adj. Vév m (fl -er), -a (e, o, o) vt veve. -gogn f. -greide n veverstol. /evja (vev, vov, vavde) vt svøpe. Vevkjerring veverkone; edderkopp. /evl m banketre. /ev|nad m. -skei f. -skyt m /eøy (på Møre). Vi og me pron. Viadukt m. Vijbrasjon m. -brera vi. Vid adj rummelig. -a (a) vt utvide. Vid|a og -e adv vidt og bredt, -d / vidde, -debruk n mots fraud bruk. -faren og -farig adj. -raring m. -forug adj som farer meget omkring, -gjeten adj. Vidje f. -band n. -spenning m. Vid[ka (a) vt utvide, -na (a) vi bli videre -open adj. -ræsen adj omflakkende, vidløftig, -rødlng f vidløftig tale. -skå adj; her er -tt flatt og åpent, -spurd adj. -syn s. -synt adj. -t adv. -vang m ; koma på —på videvank. -åtte f übegrenset vidde; koma på -åtta. Vier m. -kjørr f. -kvist m. Vifta og veifta (a) vi. Viglja (vigde) vt vie, hellige. Vignett m. Vigra (på Møre). Vig|sel f vigsel, innvielse, -sla (a) vt innvie, -sle /" = sel f. Wgsletale m. -vatn n. i^igør m ; »era i —. fik n liten bøining; av-, til-. Vfk / (/? -ar) liten bukt i stranden Vika (1, ei, i) vi vike.Vikar—Viskeler 188 Vikar m. -lat n. -iera vi. Vike f uke. -vis; i —.

Viking m. -ferd f. -skip n. Vikia (vikte) vt; - hest, — sag. Viki n forvikling, -a (a) vt; — foten. Vikna (i Nord-Trøndelag). Viktig betydningsfull; kry. Vil n; til -s = til vilje s. Vild|er m; ioma pd —ga vill. -ra (a) vt : forville ; pi : ga vill. -ren adj. -ring m urolig person. Vilja (vil, vilde, vUja) ville, -je m. -jug ad/ villig. Vilkår n betingelse ; føderåd. -s|dom betinget dom. -folk kårfolk. Vill (n vilt) vill; -e /bZfc; utemmet. Villa m (/I -er) landsted. Villa (villte) vt forville. Villarkorn n. Vill|basse m. -dyr n. Ville f villrede ; prente-. Villeg adj og adø frivillig. Vill|farande adj. -faren adj. -fra mand adj. -føra vf. -ing m gal- ning. Villmann m. -skap m. -sleg. Villjrot /" bulmeurt. -skap '». -ske f. -skyt m galning, -stig m og -strå n ; koma på —, på villspor Vilt ni adv vilt, blindt hen. Vilt n. -handel m. , Vim n nykker, -a (a) i>i ha innfall. Vimia (a) yi vemmes, -le m. Vimp|el m (-elen, -lar). Vimra (a) vi vimre, tulle. Vims m. -a (a) vi. -en og -ut adj. Vim|ur men særling, -ut nykketull. Vin m; blåbær-, port-. Vina (a) vi parre sig (um fuglar). Vinbær n = rips. Vind m; nordan-, vår-. Vind adj skjev, vrien. Vinda (vind, vatt, vunden; imp vitt! uf vinde, vri. Vindal vindig, stormende. Vindauga n -sglas n. Vinde f skjevhet. Vinde f; garn-. Vindebru f. Vind-egg n goldt egg. Vindjel m (/Z -lar) krøll, en lokk. Vindespel n ganéspill. Vindfall n nedblåst tre. -fang n -heimen luftriket. -skei fog -ski f (på tak). Vindøygd adj skjeløiet. Vingel m: vinglet person; n: ving ling. -la (a) vi. -lut adj. Vinkel m (fl vinklar), -bein n Vinkla adj; rett-. Vinn f flid, arbeide ; leggja — på. Vinna (vinn, vann, vunne; fl vunne) vt: fullføre; me vinn det til kyelds; opna, vinna prisen; vi: formå; -st med overkomme. Vinna (a) = onna. -e f = onn f. innekjær adj - -sjuk inneleg adj overkommelig (arbeid). innesjuk adj vinnesyk. inning / fordel, vinning. Vinst m gevinst. Vin|ster f {b -stri, fl -strar) 4de mage hos jortedyr. . Vinstra f = den vinstre handi. Vinstra (elv i Gudbrandsdal). Vinstre adj og n venstre. Vinter (fl vintrar) = vetter m. Vintra og -st (a) = vetra og -st bli vinter. Vin-tré n. Vipe f (fugl). Vipp|a (a) vi vippe; vimse, -e f. Vipre /" påfunn, gjøglespill. Vir m; ståltråd-. Virak m. • Virr|a (a) vt omvikle. -e m ; ståltråd-. Virvar n. fis f skikk, måte ; på folke-, barne- ; i flokke-, i alne-; ogso utan prep (som adv): par-, år-. Vis adj klok; vitende om, verta — pd eller med noko. Visa (te) i>f: vise, forevise = syna; — burt; — velvilje; vi: faret etter dei viser enno. Visa (a) vt tilspisse (tråd osb). Visar m; lang-; veg-. Visdom m. -s|ord n. -tale ni. Vise ni topp, spiss. Vise f; folkt-. Visefugg(e) m visesamling. Visen adj vissen. Visend f og -e n etterretning; til — og vidare vitring wtil eiterret ning og videre kunngjørelse*. Visibel adj som kan ta imot visitt. Visir n. Visi|tas ni. -tasjon m. -tera vt. Visitt ni = innstig. -kort n. Vision m. -ær ad/ - synsk. Visk m; pd yåff oS —pa lykke og fromme; ha det på ein — ha det utmerket godt. Viska (a) vt: bunte sammen; oil vinke, vifte; hundtn -r med rova. Viskeler n. -s|ball m.Viskerom—Vrida. 189 Viskerom iv albuerum. Viski ni (eit slags brennevin). Visleg adj forstandig. Vismut n (metall). Visna (a) vi visne. Visp m. -a (a) vt vispe. Viss adj (n visst) sikker, utvilsom -a (a) vt; det skal eg —, love for -e f visshet; i vissa og i all vissa ialfall; til visse. Viss eleg adv. -hendt adj. -høv som rammer sikkert, -mun ni nær- mere avgjørelse, -t adv sikkert. Når ordet vert lagt med lett tonetrykk til ei tidsform, tyder det: antageligvis, det kjem visst regn snart. Visst ni (i kortspel). Viss tøk adj. -von f sikkert håp. Vist f opholdssted; heim-; fl spor, merke. Visvas n løst snakk, vås. Vit n vett; ha — på; bruka — ; sam-. Vita (veit, visste, visst) vt og vi. Vltand n = vitende n. Vlte|kjær adj. -leg vitterlig, -lyst f. -nde n ; med mitt —. Vitja (a) vt efterse (t. d. snaror, garn osb); gjeste. Vitlaus adj. -løyse f. Vitna (a) vt og vi bekrefte; vitne. Vitne n ; skjola til -s. -før adj. -mål n. -prov n. -sburd m el -byrd n. Vitra (a) vt varsle. Vitrast (a) få mere forstand, -ing f underretning. Vits ni en vittighet. Vitsam adj opvakt, intelligent. -semd f. Vitskap m. -leg. -smann m. Vit skræma (de) vt. -sloppen adj vanvittig. Vitt m vink. -a (a) vt og vi. Vittig adj = ordhitten. Vitug adj forstandig, skjønnsom. Viv n (poetisk ord for) kvinne. Viviseksjon m. Vodl m snøslaps. -la (a) vasse i Bvodl". -ul m = vodl. Vddve m muskel, sml sege m. Vogesane. Vogg|a (a) vt. -e f vugge. Vogn f. -hjul n. -mann m. Vdk f åpning i isen. Vokal m = sjølvljod. Voke f nattevakt, -natt f. Voks el vaks n. Vokster m (fl vokstrar) vekst; vege- tasjon; stor på —. -leg adj. -lære f. -riket. V6l m rundaktig stokk; hand-, slag-, styre-, -a (a) vt banke. Volda (på Møre). Volda (de) vt forvolde. Voll (på Møre). Voll m; gras-, -høy n. Volontør m. Volte f; rida i —. Volum fl. Vol uspå. -ve f. Vomb f (fl vember i éi vom (fl vem mer), -fyll f. V6n f forventning, sannsynlighet, håp ; det er — han kjem ; på -i; på — og våg ; -om fgrr. V6n; eg er det ikkje —, eller eg mår det ikkje —, eller eg karm ikkje må i — det o: jeg kan ikke und være det. Vona (a) vt formode; håpe. V6nbrot n skuffelse, -en adj. V6nd adj (verre, verst), -e m skade, et onde. -ing m. -kyndt arrig. Vondla (a) vi gjøre vondlar; sjå vondul. Vondlyndt hissig, -ord n skjenn. -skap m. -ske f illebefinnende. -sken smertelig, -slegslem. -tenkt meget mistenksom. Vond ul m (fl -lar) høiknippe til 1 ko til 1

måltid. V6n|full adj. -laus adj. -leg adv. -slepp m. -sviken adj skuffet. Vonvera vi (berre i infinitiv) und- være. V6r m grusrygg; brygge. Vdr den varsomme (berre i kvinne namn:) Gunn-; Tjod-. V6rd m ; gard-, tun- ; genius. Verde / bergrygg, fjell. Voren adj; stor-, so-, dette er ikkje rett vore. Vérlét m naturlig ansiktsfarge. Vorma (elv). Vértje f. -egras n. -ut adj. Voss. Voss m (fl vesser) og -ing m. Votér|a vi. -ing / Vott m. -claus adj. -epar n. Votum n (b -et, fl vota). iTrak n. -a (a) vt) — og velja. vrang = rang adj. Vreid adj vred. -ast (vreiddest). -e m. -ske f hissighet. Vrida, vrider el Vri, vrir (vreid, vride) vt.Vridal—X. Vrid al adj vrien, -ar m dørvrier. -en == -al. Vring|el m vringlet person, -el n yringleri. -la (a) vi. -lor fl vrine innvendinger. Vulgær adj. Vulkan m. -sk adj. Vunden adj (fl -ne) snodd. Vunnen adj (fl -e) erhvervet, vunnen. Vyrjda (vyrde) vt vøre, akte. -de f æresbevisning. Vyrde]leg anselig, -n omhyggelig. Vyrdjlaus skjødesløs, -nad ni aktelse. -sam høflig, ærbødig; — helsing. -semd f ærbødighet, -skap m verdig optreden. -sla (a) vt røkte, holde i orden, -sle f god orden ; renslighet. Vyrk adj omhyggelig, omsorgsfull . (for); bestemt til arbeide; -/ og heilagt. Vyrke n virke, materiale. Vyrke f hverdagene; helg og —. -dag m. Vyrke|laus lens for materiale. Vyrkleg adj omhyggelig. Væd|a (vædde) vt utruste med klær. -e n klær. Vægija (de) vi gi efter, føie sig. -je n ettergivenhet, -gjen føielig. Vækje f jente ; pike. Væla (te) vt dynge op tre til bråte. -e f dynge, haug; det er bjørkeved; berre ei og onnor ospeskia i -e med iblandt. -e ni haug av felte tre. Væmen adj vammel. Væpna (a) vt bevæbne. -nar m. -vær adj; glad-, blid-. Vær n ; fiske-, fugle-. Vær n pose, overtrekk ; pute-, dyne-, brev-. -vær m (fl -er); Lom- person fra Lom. Væra (te) vt bringe til ro. Være n væren, ophold; hus-, nær- til-, sam-. Værelse n. Værig adj eksisterende. -væring 771 = -vær 771; Lom-. Væring m vårrug. Vær ug = -iq adj; sml bidig. Væsa (te) vi vrøvle, -e f vrøvler. Væske / (av våt). Væta (vætte) vt gjøre våt. -e f. Vøda (vedde) vt forsyne med klær. Vøla (te) vt reparere, -e fog -sle f. Vøna (te) vi formode, håpe. -en adj sangvinsk; übeskjeden. Vørter n. -øl n. Vå (dde) vi frykte, engstes. Våbøn / forbannelse. Våde ni fare. -eld m. -leg adj. -skot n. Vådeville m« (songspel). Våe m mandig, dristig person ; våge hals. Våg m bukt. -sjbotn nu Vag f stokk å bryte med. -mat m underlag under vågen. Våg n. -a (a) vt og vi vedde; våge; det fær — seg. -al adj. -an n vågespill. -e f; det feer stå si —. -eleg adj. Vågmor f. Vågnad ni risiko, -sam adj. Vågå (på Opland). Vågåvær og -ing m person fra Vågå. Våhøv adj usikker. Våk m (i is). Våk adj veik. Vål m og n bråte. Våla (a) vi skrike. Våleg adj farlig. Våma (a) vi gå som i blinde. Vånd m tynn kjepp ; Jiljevånd'. Vånd m jordmus. Våpen n (b våpnet). -før adj. -kvild f. Vår pron. Vår //i. -ast (a) bli vår. -bløyte f. -bær adj (um ku). Vårfrumess f 25. mars. Vårgidn f = sågidn. Vårherre. Vår|hæse f. -kanten; på—, -kjen ning f. -knipe f. -onn f og -vinne f. Vås n stort strev. Vås n vrøvl, -a (a) vi. Vås|a (a) vi streve, -klæde fl. Våt adj. -lendt adj. -na (a) vi bli våt. -sam adj. -sumar m. W og X. Vert brukte berre i sernamn; Wergeland, Waterloo, Xerxes. Vridal—X. Vrid al adj vrien, -ar m dørvrier. -en == -al. Vring|el m vringlet person, -el n yringleri. -la (a) vi. -lor fl vrine innvendinger. Vulgær adj. Vulkan m. -sk adj. Vunden adj (fl -ne) snodd. Vunnen adj (fl -e) erhvervet, vunnen. Vyrjda (vyrde) vt vøre, akte. -de f æresbevisning. Vyrde]leg anselig, -n omhyggelig. Vyrdjlaus skjødesløs, -nad ni aktelse. -sam høflig, ærbødig; — helsing. -semd f ærbødighet, -skap m verdig optreden. -sla (a) vt røkte, holde i orden, -sle f god orden ; renslighet. Vyrk adj omhyggelig, omsorgsfull . (for); bestemt til arbeide; -/ og heilagt. Vyrke n virke, materiale. Vyrke f hverdagene; helg og —. -dag m. Vyrke|laus lens for materiale. Vyrkleg adj omhyggelig. Væd|a (vædde) vt utruste med klær. -e n klær. Vægija (de) vi gi efter, føie sig. -je n ettergivenhet, -gjen føielig. Vækje f jente ; pike. Væla (te) vt dynge op tre til bråte. -e f dynge, haug; det er bjørkeved; berre ei og onnor ospeskia i -e med iblandt. -e ni haug av felte tre. Væmen adj vammel. Væpna (a) vt bevæbne. -nar m. -vær adj; glad-, blid-. Vær n ; fiske-, fugle-. Vær n pose, overtrekk ; pute-, dyne-, brev-. -vær m (fl -er); Lom- person fra Lom. Væra (te) vt bringe til ro. Være n væren, ophold; hus-, nær- til-, sam-. Værelse n. Værig adj eksisterende. -væring 771 = -vær 771; Lom-. Væring m vårrug. Vær ug = -iq adj; sml bidig. Væsa (te) vi vrøvle, -e f vrøvler. Væske / (av våt). Væta (vætte) vt gjøre våt. -e f. Vøda (vedde) vt forsyne med klær. Vøla (te) vt reparere, -e fog -sle f. Vøna (te) vi formode, håpe. -en adj sangvinsk; übeskjeden. Vørter n. -øl n. Vå (dde) vi frykte, engstes. Våbøn / forbannelse. Våde ni fare. -eld m. -leg adj. -skot n. Vådeville m« (songspel). Våe m mandig, dristig person ; våge hals. Våg m bukt. -sjbotn nu Vag f stokk å bryte med. -mat m underlag under vågen. Våg n. -a (a) vt og vi vedde; våge; det fær — seg. -al adj. -an n vågespill. -e f; det feer stå si —. -eleg adj. Vågmor f. Vågnad ni risiko, -sam adj. Vågå (på Opland). Vågåvær og -ing m person fra Vågå. Våhøv adj usikker. Våk m (i is). Våk adj veik. Vål m og n bråte. Våla (a) vi skrike. Våleg adj farlig. Våma (a) vi gå som i blinde. Vånd m tynn kjepp ;

Jiljevånd'. Vånd m jordmus. Våpen n (b våpnet). -før adj. -kvild f. Vår pron. Vår //i. -ast (a) bli vår. -bløyte f. -bær adj (um ku). Vårfrumess f 25. mars. Vårgidn f = sågidn. Vårherre. Vår|hæse f. -kanten; på—, -kjen ning f. -knipe f. -onn f og -vinne f. Vås n stort strev. Vås n vrøvl, -a (a) vi. Vås|a (a) vi streve, -klæde fl. Våt adj. -lendt adj. -na (a) vi bli våt. -sam adj. -sumar m. W og X. Vert brukte berre i sernamn; Wergeland, Waterloo, Xerxes. Y-Yvna 191 Y. Y m (fl y'ar). Y-ljod s. Ybbfa seg og -en = übb|a seg og -en. Ydda (ydde) vi skyte odd, spire. Yfsa (te) vi danne ufs, takskjegg. Ygdrasil. [Yl] sjå øl m. Yla (te) vi hyle ; stor-. Ylja (yl, ulde) vi myldre. [Ylja] sjå ølja (a). YUja (yllte) pi gjøre ulltøi „flosset" -ast vi bli lodden. Ylmast (dest) vi bli olm. -en. Vm m svak lyd el fornemmelse. Ymis adj (fl ymse) avvekslende, for skjellig, -leg adj. -skap m. -t adv av og til. Ymsa (a) vt og vi omskifte, omveksle; -a seg forandre sig. -ast (a) skiftes om arbeidet. Ymt m. -a (a) vi antyde. Ynde n fornøielse, behag, -full adj. -laus adj. -leg adj. Yngd f ungdomstid; i -i. Yngtøa (yngde) vt forynge; -ja seg upp att og -jast upp att. Yngja (yngde) vt yngle. Yngre, yngst av ung. Ynk m sorg. -a (a) vt og (oftare) -ast ynke, beklage, -eleg adj. Ynske n ønske, -vér n. Ynskja (ynskte) vi ønske; tilønske. ynskjande ønskelig. Ynskjeleg ønskelig. Yppa (a) (av upp) vt; — strid; — seg reise sig, opponere. Yppar|e adj fortrinligere. -ste ypperste. Ypparleg adj ypperlig. Yr n fint regn, tåkeregn. -a (de) vi dugge, falle som fint regn. -en tåket, fuktig, -eregn n. Yrja (yr, urde) vi myldre, -je f vrimmel; dynge; tåkevær med vind. Yrke n arbeide, -dag m. -laus ørkesløs, -sbror m kollega. Yrkja (yrkte) vi virke, tillage. Ysme f disighet. -n adj. Ysta (yste) vi yste, lage ost. *) Sjå under ordet over, Yste[kjél m. -kolle f. -1 m den sammenløpne ost før den er be arbeidet, -verk n. Yt m et støt. yta (ytte) vi sette ut, skyte litt tilside; støte; av hende; yde. Yte f (av ut) = geite, den ytre, løsere del av veden i nåletre, mots malm, furemalm. Yteleg adj lett avhendelig. Yter|dør f. -frakk m. -klæde fl. Yterleg adv = utarleg; overmåte. Ytleg adj noget vestlig (um vind). Ytnad m avsetning; ydelse. Ytra (a) sette lenger ut; ytre. Ytraste adj ytterste, fjerneste, siste. Ytre adj mots indre. Ytre Rendal (i Hedmark). Ytst adj og adv; -e øyane; — ute. Yttarst = ytra st adv og ytraste adj; drygja ut i det -e eller ytste. Ytterøy (i Nord-Trøndelag). Yva (de) vt: utspre, utspile; — seg, «reise børsf ; vi: stritte ut. Yvast (dest) vi grue (for noget). Yven adj stritt utstående; stolt, bister. Yver el over*) prep og adv; (ofte med adverb framfyre :) inn-, fram-, osb. Yverj el overalt adv. — bord og -bord adv. -breidsle f overteppe. -fall n. -ferd / overfart; gjen nemsyn. -gang m. -gjeven opgitt av utmattelse el forundring, -klæde fl. -lag n øverste lag. -lag adv overmåte, -laup n lite loft, galleri ; overskudd, -lærar m. -læte fogn bedømmelse; ros. -makt/1, -mann ni. -menneske n. -menneskjeleg. -mål n. -naturleg adj. -ordna adj. -rett m. -råd s rådighet, makt. -setning f. -sjå vt overse, -sjå f inspeks3on. -skot n overskudd. -skrift /. -skya n. -staden adj overstått, -styre n. -syn s. -tak n. -trøytt adj. -velde n. -vunnen (fl vunne), -vættes adv. fvja (a) vi døse, gå som i drømme. fvna (a) vi bli strittende (yven). Z—Øle 192 z vert brukt berre i sernamn; Zeus (les: sevs), Zeppelinar ein (etter greive Zeppelih). Æ. Ætt f 1) slekt; art; 2) himmelegn; værets retning og art; auster-, godvérs-. Ætta adj; høg-, -st (a) nedstamme. Æ m (fl æ'ar). Æ-ljod s. Æ! utropsord for avsky, -a (a) vi si æ! Æla (te) vi (av ål) skyte spirer. Ær n arr (etter sår). Ær f ærfugl. Æra (te) vi vokse og modnes godt. Æra (a) vt ære, hedre. Ære f. -full. -gjerug. -kjensle (. -kjær. -krenkja vi. -laus adj. -minne n. Ærend fog n ; eins — = einkom. ærendsfør ad/ dyktig til å gå erend. -laus adj. ærendsvein /». Æfe|rik. -sak f. -sjuk adj. -skjella vt. -skjemma vt. -sykje f. -sæte n. -teikn n. -verdig ærverdig. Ærfugl m. Ær|ig og -ug artig, høflig, nobel. Æring ni årsvekst (um alder:) tri-, osb; (um båtar:) seks-, ått- osb. Ærleg, -dom m. -skap m. Ærsau m sau med lam. Ættboren adj. Ættegransking f. -lag n slekts egenskap. -minne n. -pryde f en ære for slekten, -soge f. -tavle f. Ættgalen adj = ættvill. Ætt[ing m slektning; ætling, -legg m slektsrekke. -leida vt adoptere. -lekk m = old f. -mål n døgn. Ættvill adj uviss om retning, sml Ætt 2). Æve f lang tid ; det varer um alder og — ; levetid, det veit ingen si — fyrr ho er all tilendebragt ; tids alder; evighet. Æve leg adj idelig vedvarende, eksi sterende; kvar -lege dag; evig; det -lege liv; adv uophørlig; -leg lenge, -lengd f endeløshet, evig het. Ævleg adj = æveleg og evig. Ævorjd de eldste tider; frå -d til -doms fra ophav til ende. -dom m; frå -domen og til -doms; frå Ærug og ærig adj. Ærut adj arret, full av arr. Ærverdig adj = vy rd el eg. Æsa (te) vi komme i gjæring. Æsa (te) vt forsyne (hus) medo åser. Æser, æsene fl, sjå under Ås (fl æser). Æsing m og f bjelker og sperreverk ; æsing (på båt). -doms tider. Ævordsleg adj langvarig, uendelig; frå — tid. 0. Økt f el øykt f. 01 n; malt-; barns-; grav-. 01 m varm luft, mild varme. Øla (te) vt opflamme; tirre; — ein upp bringe en ut av likevekten ved smiger; ølast med eller ved 0 m (fl ø'ar). Ø-ljod s. Ødle f firben, øgle. øgja (øgde) vt: forferde; vt: for ferdes. Øgje m forferdelse, -leg og -n adj og adv. Økonom m. -i m. -isk adj. Øks f (fl -ar), -a (a) vt tilhugge. -

egg f. -ehamar m. Øks ein formerelse; yngel; gevekst. -la (a) vt; -la seg formere sig. Økslefør adj. -sam fruktbar (um dyr). ein. Øle f person som lett lar sig nøla upp". Øle n stymper, vanslektet person; det er eit — i kvart bøle. -n adj full av gjekkeri. Z—Øle 192 z vert brukt berre i sernamn; Zeus (les: sevs), Zeppelinar ein (etter greive Zeppelih). Æ. Ætt f 1) slekt; art; 2) himmelegn; værets retning og art; auster-, godvérs-. Ætta adj; høg-, -st (a) nedstamme. Æ m (fl æ'ar). Æ-ljod s. Æ! utropsord for avsky, -a (a) vi si æ! Æla (te) vi (av ål) skyte spirer. Ær n arr (etter sår). Ær f ærfugl. Æra (te) vi vokse og modnes godt. Æra (a) vt ære, hedre. Ære f. -full. -gjerug. -kjensle (. -kjær. -krenkja vi. -laus adj. -minne n. Ærend fog n ; eins — = einkom. ærendsfør ad/ dyktig til å gå erend. -laus adj. ærendsvein /». Æfe|rik. -sak f. -sjuk adj. -skjella vt. -skjemma vt. -sykje f. -sæte n. -teikn n. -verdig ærverdig. Ærfugl m. Ær|ig og -ug artig, høflig, nobel. Æring ni årsvekst (um alder:) tri-, osb; (um båtar:) seks-, ått- osb. Ærleg, -dom m. -skap m. Ærsau m sau med lam. Ættboren adj. Ættegransking f. -lag n slekts egenskap. -minne n. -pryde f en ære for slekten, -soge f. -tavle f. Ættgalen adj = ættvill. Ætt[ing m slektning; ætling, -legg m slektsrekke. -leida vt adoptere. -lekk m = old f. -mål n døgn. Ættvill adj uviss om retning, sml Ætt 2). Æve f lang tid ; det varer um alder og — ; levetid, det veit ingen si — fyrr ho er all tilendebragt ; tids alder; evighet. Æve leg adj idelig vedvarende, eksi sterende; kvar -lege dag; evig; det -lege liv; adv uophørlig; -leg lenge, -lengd f endeløshet, evig het. Ævleg adj = æveleg og evig. Ævorjd de eldste tider; frå -d til -doms fra ophav til ende. -dom m; frå -domen og til -doms; frå Ærug og ærig adj. Ærut adj arret, full av arr. Ærverdig adj = vy rd el eg. Æsa (te) vi komme i gjæring. Æsa (te) vt forsyne (hus) medo åser. Æser, æsene fl, sjå under Ås (fl æser). Æsing m og f bjelker og sperreverk ; æsing (på båt). -doms tider. Ævordsleg adj langvarig, uendelig; frå — tid. 0. Økt f el øykt f. 01 n; malt-; barns-; grav-. 01 m varm luft, mild varme. Øla (te) vt opflamme; tirre; — ein upp bringe en ut av likevekten ved smiger; ølast med eller ved 0 m (fl ø'ar). Ø-ljod s. Ødle f firben, øgle. øgja (øgde) vt: forferde; vt: for ferdes. Øgje m forferdelse, -leg og -n adj og adv. Økonom m. -i m. -isk adj. Øks f (fl -ar), -a (a) vt tilhugge. -egg f. -ehamar m. Øks ein formerelse; yngel; gevekst. -la (a) vt; -la seg formere sig. Økslefør adj. -sam fruktbar (um dyr). ein. Øle f person som lett lar sig nøla upp". Øle n stymper, vanslektet person; det er eit — i kvart bøle. -n adj full av gjekkeri. Z—Øle 192 z vert brukt berre i sernamn; Zeus (les: sevs), Zeppelinar ein (etter greive Zeppelih). Æ. Ætt f 1) slekt; art; 2) himmelegn; værets retning og art; auster-, godvérs-. Ætta adj; høg-, -st (a) nedstamme. Æ m (fl æ'ar). Æ-ljod s. Æ! utropsord for avsky, -a (a) vi si æ! Æla (te) vi (av ål) skyte spirer. Ær n arr (etter sår). Ær f ærfugl. Æra (te) vi vokse og modnes godt. Æra (a) vt ære, hedre. Ære f. -full. -gjerug. -kjensle (. -kjær. -krenkja vi. -laus adj. -minne n. Ærend fog n ; eins — = einkom. ærendsfør ad/ dyktig til å gå erend. -laus adj. ærendsvein /». Æfe|rik. -sak f. -sjuk adj. -skjella vt. -skjemma vt. -sykje f. -sæte n. -teikn n. -verdig ærverdig. Ærfugl m. Ær|ig og -ug artig, høflig, nobel. Æring ni årsvekst (um alder:) tri-, osb; (um båtar:) seks-, ått- osb. Ærleg, -dom m. -skap m. Ærsau m sau med lam. Ættboren adj. Ættegransking f. -lag n slekts egenskap. -minne n. -pryde f en ære for slekten, -soge f. -tavle f. Ættgalen adj = ættvill. Ætt[ing m slektning; ætling, -legg m slektsrekke. -leida vt adoptere. -lekk m = old f. -mål n døgn. Ættvill adj uviss om retning, sml Ætt 2). Æve f lang tid ; det varer um alder og — ; levetid, det veit ingen si — fyrr ho er all tilendebragt ; tids alder; evighet. Æve leg adj idelig vedvarende, eksi sterende; kvar -lege dag; evig; det -lege liv; adv uophørlig; -leg lenge, -lengd f endeløshet, evig het. Ævleg adj = æveleg og evig. Ævorjd de eldste tider; frå -d til -doms fra ophav til ende. -dom m; frå -domen og til -doms; frå Ærug og ærig adj. Ærut adj arret, full av arr. Ærverdig adj = vy rd el eg. Æsa (te) vi komme i gjæring. Æsa (te) vt forsyne (hus) medo åser. Æser, æsene fl, sjå under Ås (fl æser). Æsing m og f bjelker og sperreverk ; æsing (på båt). -doms tider. Ævordsleg adj langvarig, uendelig; frå — tid. 0. Økt f el øykt f. 01 n; malt-; barns-; grav-. 01 m varm luft, mild varme. Øla (te) vt opflamme; tirre; — ein upp bringe en ut av likevekten ved smiger; ølast med eller ved 0 m (fl ø'ar). Ø-ljod s. Ødle f firben, øgle. øgja (øgde) vt: forferde; vt: for ferdes. Øgje m forferdelse, -leg og -n adj og adv. Økonom m. -i m. -isk adj. Øks f (fl -ar), -a (a) vt tilhugge. -egg f. -ehamar m. Øks ein formerelse; yngel; gevekst. -la (a) vt; -la seg formere sig. Økslefør adj. -sam fruktbar (um dyr). ein. Øle f person som lett lar sig nøla upp". Øle n stymper, vanslektet person; det er eit — i kvart bøle. -n adj full av gjekkeri.Ølgeis— Øyværing 193 Ølgeis m øldamp. -hus n. Ølja (a) vt: opvanne; vi: gi varme; omnen -r godt. Ølkveis f delirium. Ølmoe m ølrøk. Ølost m (matrett). Ølrøyk ni ølrøk. 01sle f opbrusning ; gjekkeri. 01 sol] m øllebrød. -supe f. Øn|a (te) vi stirre villt; snøfte, -e f sansesløshet. -en sansesløs. Ør adv i sms; -gamal, -liten; -min nug, osb. Ør n anfall av svimmelhet. Ør adj svimmel; forstyrret,

meget ophisset. Ør|a (de) vi bli svimmel ; døse. -e f = ørske f. Ørje el øyr|e m (fl -e) (mynt). Ørende adv; — liten = ørliten. Ørflage f=ør n. -galen adj rav gal, -gamal = utgamal eld gammel, -leid adj meget kjed. -liten, -mekt f avmakt, -mekta og -mektast (a) vi bli avmektig. -merkes adv blindt hen, vilt. -minnug glemsom. Ørn f (m) (fl -ar), -unge m. ørne - ham m. -reir n. Ørsk adj fortumlet, forvirret, -a (a) pi tale i villelse, -e f. -en = ørsk. ørskehøgd / utopi. Ørsle f ørhet. -n = ørsk. Ørsmå og ørende små. Ørsta (på Møre). Ør|trøyten utrettelig, -ung meget ung. -vaken og -vakt adj utvåket. -vill sansesløs. -vænast (test) vi mistvile. -væne f håpløshet, -væneleg håpløs, fortvilet, -vænt adj n slemt. i Øs m ophisselse, opbrusning. øs adj \ ophisset, vill. -a (te) ophisse ; -a ein upp. -e f opbrusning, hissig het, j Øse ferd f fremfusende ferd. -møle ti overgiven stemning. | Øs|en adj opbrusende, vill. -ing f I qpeggelse. Øskje f eske. -lok n. i Øsla (a) vi fjase, -le f fjas. j [Øst] sjå aust. i [Østa] sjå aust an. (Østerdalen. i Østfold fylke. Øya (de) vt øve, oplære. Øverheit f = styremakt. Øyra (a) vi sette i bevegelse, drive frem. Øvre adj som er lenger oppe Øvre Eiker. Øvre Rendal. Øvre Sirdal. Øvst adj og adv øverst. Øvsteprest m yppersteprest. Øy f (fl -ar) øi. Øya (a) vi klynke, jamre sig. Øy|bu og -bue m øiboer. Øyd a (øydde) vt gjøre øde; forøde; bjørnen -est ut dør ut. -ar m; det kjem -ar etter avlar, -e f tomhet, øde sted. Øyde n øde, forlatt tilstand; liggja i—. -gard m. -hus n. -lagd adj. -land m og n ødeland, -leite n øde strekning. -mark f ørken. -n adj forødende; øde. -stad m. Øydnad m forødelse. -n(e) f tom het, stillhet, -sam ødsel, -sle / forødelse; ødselhet, -slesam adj. Øyebunad m. -folk fl. Øyer (i Oplands fylke). Øyestad (i Aust-Agder). -øygd adj i sms: blå-, brun-. Øygja (øygde) vt øine, få øie på. øygjeleg synlig. Øygna (de) vt = øygja. Øyk m (fl -er) hest, øik. Øyke|kjær adj. -leitar m. Øykt eZ økt f arbeidstiden mellem to måltider; middags- (fyre middag), kvelds-, -a (a) vi kvile; slutte ar beidet til et måltid. Øyktebéte m mellemmat. -dag m midaftens tid; mellemmaten på den tid. Øymark (i Østfold). Øyr f (fl -ar el -er) sandbanke ved elv. -a (te) grave; danne Bøyr" ; -ast ned bli tildekket av sand. Øyra n (b øyra, fl øyro) et øre. -øyrd adj; låg-, slut-, osb. [Øyre] sjå øyra n. R. § 52. Øyr|e el ørje m (fl -e) en øre (mynt og ei viss jordskyld), -ing m. Øyrike n. Øyrut adj full av sandbanker. Øyslebø (i Vest-Agder). Øystersjøen. Øystre f stor ause el skål. Øystre adj østre, østligere; på — sida. Øyværing m øiboer ; innbygger av Øyer i Gudbrandsdalen. Å —Amåla. 194 A. Å m (fl å'ar). Å-ljod s. Å! (utrop). Å (infinitivsmerke) å leva. Å prep på (i visse sms og ordlag) ; åbot; å ende; att å bak tilbake pa ryggen. Å f (fl -er) liten elv. Åband n tverband på kløv. -benda vi. -bin(e) n særsyn, -bit m fro- kost. Åbor m (fisk). Åbot f. Åbreid'e og -sle f overteppe. Åbrengen adj påtrengende, -je f påtrengende person, -jeleg = -en. -slut vrang. Åbru og -iq ad/ sjalu. Åbry (dde) vt plage med sjalusi. Åbry n sjalusi. Åbry og -en adj sjalu, -skap m. Åbu f åbotsplikt. -a (a) vt. -fall n. Åburd m avgrøde. -s]år kronar. Åbusak f. Åbyrgjast (a) og -sla (a) vi garantere. -sle f garanti, -slelaus adj. -sle mann m garantist. Åbøta vt rette på, forbedre. Åfall n påstrømning. Åfaren adj besværet. Åfengen adj sterkt berusende. Åfløy f (båt). Afløyg]d og -en adj ivrig. Åføra vt pånøde (t. d. rusdrykk). Åfått adj n uryddig, manglende. Ågang m tilstrømning, innrykk, -a vt overhenge. -sam adj. Ågjengen adj anmassende. Ågjuv n dypt, elveleie. Ågøye f kritikksyk person, -n adj. Åhatig adj uforsonlig. Åhenda vt få tak på, forstå; eg karm kje — meg på det. Åheng n anhang. Åk n bæretre; setja i -el. Åkall m nøkk. Åkalla (a) vt påkalle, -kast n plut selig sykdom. Åkav a vi drive ivrig på. -e m tum mel, -t adv heftig. Åkline f nærgående person, -kliv n anmasselse, -klæde n. -kome f følge, virkning. Åkorn n eikenøtt. Åkost(e) f {b -a) jevning på suppe. Ål adv aldeles; -eine, -våt. Ål m (fisk). Ål m spire, strimmel, stripe, -a (a) vi spire. Åla seg (a) sno sig; åla seg fram. Ålag n noget pålagt; opgave, pen sum, -laup n anfall (serleg um sjukdom). Åleme adv alene. Åleitja (a) vi overhenge. -en adj. Ålende adv aldeles; — våt. Ålet n utseende, andletsfarge. Åljétar m slukhals, -eten grådig. Ålgjengd adj meget besøkt ; gjengs. -geleg adj gjengs, almindelig. Ålhuga adj fullt bestemt (på). Alit f tillit, -sam adj. Ålkjend adj almindelig bekjent. -ljos adj. -mannamøte n. Ålmannfjøld f; i -i i alles påsyn el påhør. Ålmann stad m offentlig sted. -streik 7» generalstreik, -veg m. -viddi høifjellsviddene. Ålmenn adj (n ålment) almen, som er for alle. -daning f. -e n fol ket iet distrikt -eleg alminde lig. -hug samfundsånd. -ing m ålmenning; almenhet. -ingsbaten. -ingssak offentlig anliggende. -skap m almindelighet. -skule m. -skyneleg. -ånd f. Ålmente f almenhet, publikum. -muge m almue. Åjloge /= -lag n. .„- Ålskapa el -skapt adj velskikket, som skapt (til), -trøyte f endelig slutning på langt slit. -velt adj helt veitet, -velte f; liggja i -velte helt veltet, -veltes adv. Alvor n. -leg. -sam og -sleg adj. Ålvors|mann m. -ord n. -tale ni. Ålæt adj grådig, -e f slukhals. Åme f larve, åmé. mei. -i uuv iicxuig. -j—- i — ',, Åker m (fl åkrar), -blom m. -høne Aminna vi påminne. f. -kål n (m). -lauk m. -rikse f Åm6l f småstein ien a. -mét n - -høne Amåla (a) vt bringe pa bane.Ånd -

Åtferd 195 Ånd fÅnd; sml Ande; Guds Ande Den Heilage Ande. Åndejheimen åndeverdenen -leg -legdom m og -legheit f. -leggjera vt -maning f. -syn s. -tru f -verdi = -heimen. Åndfull adj. -iq adj. -laus. -løyse f. -rik adj. Ånds adel m. -arbeid n. -armod f -daning f. -evnor fl. -fatig adj -foster n. -frende m. -fri adj -fridom m. -frisk. -gåvor /7 -heimen det åndelige område. -krank adj åndelig abnorm, -stem ne f åndsretning, -sterk, -svak = -veik. -veik. -veikskap m. -vokster m. År f (fl -ar el -er) åre; blod-, vass-; åre å ro med. År- tidlig (i sms som -vak, sml -le). Ar n. -a (a), -a seg og -ast; det ar godt står godt på åker og eng. -bok f. -byte n vekselbruk. Åre m ildsted, arne. rire blad n. -drag n. Åreforkalkning f. Årejhelle f. -stein m. -stove fog peisestove f. Åretak n (når ein ror). x\rett|a (a) vt feste med sprengkiler. -a seg summe sig (t. d. etter svevn). -e m sprengkile. Årevis; i —. Årgang m (t. d. av avis), -s kvern, sag, vatn, osb. Årgjengd adj som går året rundt. (Et århundrede heiter eit hundradår). Åring m (um grøda på marki); god — ; (ogso um dyr, sjå æring m). Årle adv tidlig om morgenen. Årleg; -legårs inntekt, -liden adj; er det so langt -lide så langt på året. -mål n; leiga på —. -måls dag m årsdag, -rekkje /. Årsak f (merk orsaka vt). Årsaks.rekkje f. -samanheng m. -setning f. Årsjavle m og -avling f. -bolk m. -born fl barn fra samme år. -gamal, -kalv m. -kje n. -løn f. -melding f. -mot n; det kjem att i -et blir just år imellem. -skifte n. -skrift s. -tal n. -tingar m. -von f høstutsikter. Årvak og -en adj årvåken. År|vand adj mots -viss (um jord). -veg m årvei. -viss adj som altid bringer kornet til modning, -von f =. årsvon. Ås m (fl æser) gammelnorsk gud. I namn som Åshild, Åsulv, Asbjørn. Ås m bjelke; høidedrag; aksling. Åsane (i Hordaland). Asansa (a) vt iakta, anskue, -ing f anskuelse. Åsansings lærnad m. -middel n. -øving f. Åsatrui asatroen. Ås brun / åskant. -drag n. Åsgard, Åsgård (Asgårdsreien heiter Oskerei(d)i. Åsjleides adv. -mark f. -rygg m. Åsskard (i Møre fylke). Åstad m åsted, -gang m. -sak f. Å|su f fyllingsfjøl. -syn s. Ålsæte n. -sætesrett m. Åt prep (med dativ) og adv = til (um rørsle); men åt vert helst brukt um kortare og til um lengre veg; han reiste til byen og gjekk upp åt dokteren der; burt veggen, inn- bordet; blåsa — ; læ — ; arbeida — ein; det høver — han; han var — å drukna ; gjera — (for sjukdom); firma — kritisere; fara — bære sig ad; fylgjast — ; hjelpast —. Åt n utøi, mygg osb; kreft. Åtak n anstrengelse ; angrep, -a seg anstrenge sig. Atakskrig m. -plan m. -punkt n. Atal n og -e m daddel, -sjlaust adv udadlet. Åt bende f stang på høilass. -bering og -bersle f handlemåte, -burd m fremgangsmåte. Åte f lokkemat. Åtjferd f. -finnen kritikksyk. -fin ning /"feilfinning, -finnsam og -fln nug = -finnen. -fløygd adj som tar raskt fatt, men blir snart kjed. -funnen adj kritisert, -gang m adgang, leilighet. -gjerd f °S -gjersle f reparasjon, doktore ring med signekunster. -gå (dde) vt = gå åt, legge merke til. -halden adj påholden, streng. -hug m opmerksomhet. -huga adj. -kome f adkomst, -løgje n ; ha ein til —, til latter, -nøgja vt tilfredsstille, -renne n renneløkke. -ror m adkomst for båt.Åtsel—Åverka 196 Åtsel el etsel n. Åtjsig n = tilsig, -søken adj. Åttande Bde; kvar — eller — kvar. Åtte 8. -dagsmot n, sml års mot. -kant ni. -kanta, -sida adj. Åtti (el åtteti) 80. -ande 80de. Åttring m = -æring (båt), -ung m åttendedel (av t. d. ei tunne). -æring m båt med 8 årer. Åtvik n hjælp. -sam adj. Åvelte f, Uggja i — hulter til bulter. Åverka (a) vt. -e n åvirke. «8* f RETTINGAR Arbeidet med boki hev møtt ymse hindringar som eg ikkje kunde for, — t. d. at manuskriptet vart stole, so politiet berre delvis kunde skaffa det til rettes att. Dette må vera mi orsaking når boki kjem so seint og endå viser seg å vera frå-seg-gjord i større hast enn godt var. Fyrr ein tek boki i bruk, bør ein retta desse feilane: XAkseptera vi. skal vera *Andnegler „ „ *Ans n . . . -ansig „ „ x Argast vt. „ „ * Artikkel n „ „ *[Austa adv] sjå Austan. „ inn. y Balsam m balsom „ vera -Boikotta (a) vi „ „ -Brigda (brigde) >Brik n punkt. inn. xßyra f. -nad „ vera Debatant m „ /Delisjans [deligence] m „ Deportera vi. Diskon tera vi. vi. „ „ Djuv n Dorg n n. „ „ f Dur m (i musikk); fosse-. „ „ /"kraft, dyd. -iq adj. „ inn. y Eleganse m. „ „ < Fjordung el fjerding. „ inn. Flår n ... floks „ vera: Fleggja(a) . . . flokse „ >>Forut|seja vt. „ „ Framan adj „ „ *Gid|da (a) vt. „ „ GUjotine/. \ „ Gro (dde) vt •Grønske f og n „ „ . <Heimla (a) vi „ „ yHjortekalv adv, „ „ Hovold f Humstra (a) vt » » Akseptera vt. Andnegler Ans n . . . -iq Argast vi. Artikkel m Balsam m balsam. Boikotta (a) vt Brigda (a) el (brigde) Byrn f. -ad Debattant m. Dilisjanse [diligence] m Deportera vt. Diskon tera vt. Dividera vt. Djuv n (rettare: Gjuv n) Dorg f Dragnad m. Dur m (i musikk); fosse-, -a (a) vi. Eleganse ni. Firti el tyrti Flår n . . . flogs. Fleggia (a) . . . flogse. Forut setja vt. Framand adj Gidda (a) vi. Giljotine m. Gro (dde) vi Grønske f og ni Heimla (a) vt Hjortekalv osb. Hovold fl Humstra (a) vi *Brint m = vass-to. „ ut.198 Rettingar. Hurv ni skal vera: n halvt løft. „ „ Komedie f. „ » Krøter m „ „ yKyrna (a) „ » Kål n Ladning f o » ..» Laupar n skuddår. „ inn. X Livslære /". „ » x Prikka (a) vt „ vera Psevdonym n og adj. Referera vi. Reist f n „ R6ta (a) wf „ „ v^Rotna (a) vi rotne „ „ Røslyng n. „ „ ißåseglar m. „ „ Sanitet ni. Strama (a) vt „ „

nS „ Stø eZ stødje f ... brød-e n „ „ Støyra (de) vi og vi „ „ Hurv m og f Idrag n halvt løfte. Komedie m. Krøter n Kyrna (te) Kål n (m) Ladning f og m Morene m Myrje . . .; eld-. Mystikar m. Myte m. Måg m Nigla og tigla (a) pi Nyta el njota (y, au, o) vt. Pakt f. -a (a) ot Passasje m Persille m. Prikka (a) vi og vt. Psevdonym n og m og adj. Referera vt. Reist m (f) R6ta (a) wi og vt R6t na (a) vi råtne. Røsslyng n. Råsiglar m. Sanitet m (n). Skeiblad n. Skjele n (m) Spir m (n) Stram (fl -e) [-me] adj Sram a (a) vt [-rna] Stylk el stilk m Stø|e el stød e /". . . &rød-e Støyra (de) i»i og vt Mangla (a) vt. -letre n. „ Morene f. „ Myrje f . . . -eld. „ Mystikar n. „ Myte f. „ /Måg n „ Nigla og tigla (a) vt f Nyta eZ njota vt (y, au, o) vi „ Ofse m overdrivelse, > heftighet. „ Pakt f. -a (a) w Passasje „ Persille f. „ Planiglob n. „ n vera: ,5 ,) n B » inn. vera: n inn. X Skade m. Skeiblad m. Skjele ut Snei f avskåret stykke; f. pd —. -a (dde) vt. Spir m Stille f stillhet Stram (/7 -e) p r> n n n inn. Vera: n inn. Vera inn. Vera Q /

EMIL MOESTUE A/S BOKTRYKKERI